

ŠKOLA BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Měsíčný list pro lid katolický,
zvláště pro bratrstva v Čechách, na Moravě a ve Slezsku.

S povolením duchovní vrchnosti

vydává

P. PLACIDUS J. MATHON,

kněz řádu sv. Benedikta.

Š e s t n á c t ý r o č n í k

V Brně (Petrov č. 5.)

Tiskem benediktinské knihtiskárny.

OBSAH.

B á s n ě.

	Strana		Strana
Oběť tříkrálová	1	Pravda	165
U jesli	6	Sione chval Spasitele	167
Zdrávas Maria	31	Starcova píseň	183
Večer	35	Ke slavnosti ss. Cyrilla a Methoda	
Zrnka	56	na Velehradě	197
Dychtění po Pánu Ježíši	78	Chvějící se strom	211
Rozdílnot'	91	Čistota Panny Marie	219
Blahoslavený Sarkander	101	O slavnosti narození Panny Marie	241
Velký pátek	107	Světa moře	266
Maria matka má	137	Věnování se Panně Marii	271
Modlitba hříšníka	148	Co jest ten život?	301
Píseň Marianská	150	Naděje	306
Lék duše	152	Chvalozpěv o sv. Alžbětě	315
Naše píseň	157	Advente, advente!	331

● křesťanských záležitostech.

Jednoho jest potřebi	2	školáky 32, 108, 138, 169, 198,	
Rozšíření pravé úcty k božskému		220, 242, 272, 307, 332	
Srdci Páně	3	O rozšiřování svaté víry po celém	
Žaly božského Srdce Páně	49, 6	světě	158, 180, 228, 249, 286
O drahocennosti času (úvaha novo-		Povolání člověka (vyňatek z pastýř.	
roční)	8	listu biskupa brněnského)	302
Křesťanská početnice pro dospělé			

Čtení dějepisné a poučné.

Blah. Panna Maria, Matka dobré		Ze života farářova	25
rady a původ proslulé svatyně		Neděle I. po devitniku	57
v Genazzaně	13, 38, 85, 115	Sv. Notburga, vzor a patronka křesť.	
Naše matky a sestry katolické:		služek 59, 99, 130, 187, 205, 232,	
Lucie Ottilie hrab. Slavatová 19,	52	254, 288, 316, 340	
Alžběta Plavna, roz. Kokořová	80	Sv. Vavřinec z Brindisi	60, 92
Moravská děvčata ve Vídni 146,	188	Masopustní rozjímání	64
Slavnost sv. tří králů	22	Slovo tělem učiněno	98
Děvečkám služebným	24, 144	K slavnosti nalezení sv. kříže	140

	Strana
Zda jest víra jako víra?	150
O zázračném obraze božského dítěte v Araceli	153, 172
Paběrky historie úcty Mariánské v Rajhradě	185
Navštívení Panny Marie	207
O audienci Slovanů u sv. Otce dne 5. června 1881	211
Rozličné osudy dítěte křesťanského a pohanského	214, 238
Poslední dnové nejbl. Panny Marie	225
P. Maria naše pomocnice a porodnice	247

	Strana
Proč svatý František, zakladatel Menších bratří, Serafinským sluje	250
Třetí řád sv. Františka Seraf.	276
Pokynuti ohledně odpustků	284
Dva obětaví přátelé božského Srdce Páně	291
Doslov k 700letému jubileu sv. Fran- tiška Seraf.	342
Doslov k 150letému jubileu kongre- gace Redemptoristů	345
Úcta sv. Josafata	350

Čtení k pobožnosti povzbuzující.

Duchovní hodinky 10, 36, 96, 127, 149, 177, 203, 230, 253, 282, 312, 338
--

Hlavní úmysl měsíční:

v únoru, aby P. Kl. Kolombiere byl prohlášen za svatého	75
v březnu za náboženské záležitosti v Irsku	105
v dubnu za lid slovácký v Uhrách a za cirk. záležitosti v Americe	135
v květnu za odvrácení neznabožství	165

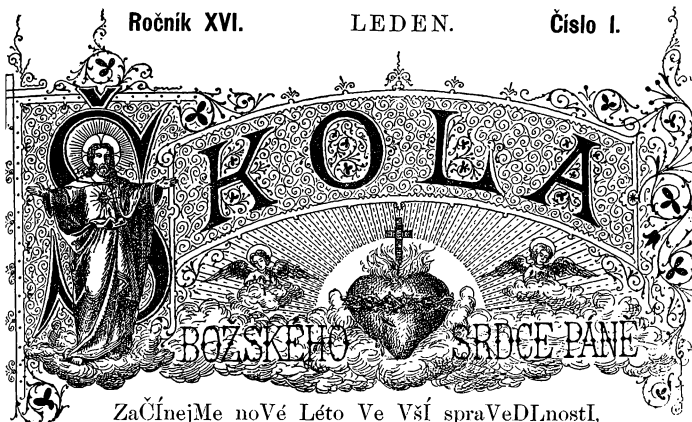
v červnu za rozšíření ducha bož- ského Srdce Páně	195
v červenci za ducha víry	217
v září za velikomyslnost ctitelům božského Srdce Páně	269
v říjnu za božskou ctižádost bož- ského Srdce Páně	299
v listopadu za pevnou důvěru v b. Srdce Páně	329
v prosinci za lásku k jednotě	355
Duchovní schránka pro duše v očistci	313

Zájmy katolických bratrstev a zprávy.

Zájmy Krista Pána v různých zemích	28, 74, 325
O misiích v Bulharsku	134
Milodary božského Srdce Páně 30, 66, 104, 131, 163, 192, 217, 265, 297, 323, 355	

Zprávy: Dostůj svému předsed-
vzetí 67, — z Vrchlavic na Hané 70, —
slavnost sv. dětství ve farnosti Valašsko-
Meziříčské 71, — ze Žarošic 73, —
z Hnojic 101, — z Franc. Lhoty 102, —
z farnosti Staro-Bělské 217, — z Prahy
322, — památce † Marie Eleonory, roz.
Fellerovy 162, — památce † Františka
Bezloje, faráře domážlického 190, — pa-

mátce † Jiří Slotty 320, — přenesení
sochy Panny Marie v Rajhradě 184, —
svěcení sochy Panny Marie Lúrdské
v Třebíči 233, v Ivanovicích 266, ve
Viskách 294, v Čáslavicích 296, —
slavnost 150letého jubilea na sv. Hoře 236,
— slavnost 700leté památky narození sv.
Františka Seraf. 257, — konsekrace a
nastolení nejd. biskupa brněnského Dra.
Františka Bauera 265, 292, — jubileum
300leté svatě Teresie 296, — jubileum
150leté kongregace redemptoristů 322, —
nová encyklika sv. Otce Lva XIII. o
třetím řádu sv. Františka 297.

ZačínějMe nové Léto Ve Vší spraveDlnostI,
poČestnostI, LaskaVostI a báznI Boží!

Obět tříkrálová.

Kd východu v nedočkavém chvatu
králové se berou ku Betlému,
a kde hvězda ozařuje chatu,
pokloní se dítěku, Bohu svému.

Vzácné dary k nuzným jeslím
kladou,
ku kadidlu poji myrrhu, zlato;
duše jich se plní božskou vnaďou,
srdce láskou k Spasiteli jato. —

K jeslím tvojim, dítěku, pokle-
káme,
s duší zbožnou blížíme se tobě;
jakých my však vzácných darů
dáme
v nestateči své i ve chudobě?

Kadidlo ti dáme pro seb

vroucích,

jichžto vůně k nebesům se vine;
o kéž vždy, i ze rtů kdysi mroucích
chvála tvoje hojným tokem plyne!

Zlato dáme, lesklé drahokamy,
ctností svatých přineseme

skvosty;

ctností září nadzemskými plamy,
jimi k Bohu zbudujeme mosty.

Myrrhu dáme! Přijmi naše

kříže,

jež nám ssílá mocná tvoje ruka!

Bolest srdce k tobě, dítěku, víže,
tebou v radost promění se muka!

Vil. Ambrož.

Jednoho jest potřetí.

(Luk. 10, 39.)

Jehkou věci to není, vyříditi každému příhodné přání novoroční, které by všudy se hodilo a líbilo, lehce mu bylo porozuměno a opravdové jeho splnění také možným bylo. Proto jsem byl nemálo na rozpacích maje navštěvovatelům „Školy B. Srdce P.“ všem čtenářům našeho časopisu po starém zvyku slušně něco nového a dobrého zagrátulovati, a bez toho nemůže se přece obejítí žádný školník, který školu žákům otvírá a po nich zavírá a světnice čistí a zdobí atd. Dlouhé gratulaci dělati nechci, nebo není času ani ku psaní a myslím, že ani ku čtení, lhátí nesmím a všem svým čtenářům aspoň prvním číslem něco příjemného říci prý musím; — jak z toho tedy ven? Trochu níže v tomto čísle na stránce 13. vypravuje se, kde vlastně dobré rady v potřebě máme se domáhati, kde ji hledati. Tam jsem ji pro těchto málo řádků gratulačních skutečně našel. Poslyš tedy, jak mně bylo poraděno zagrátulovati.

Pamatuje se na událost, kterou vykládá sv. Lukáš v 10. kapitole, jak Pán Ježíš navštívil svého milého přítele Lazara, který měl dvě rovně jemu oddané sestry Martu a Marii? To není žádné podobství, nýbrž jest to pravda pravdoucí. Zbožné tyto dvě osoby věděly dobře, koho ve svém domě hostí; pročež vynaložily všemožné, aby jej řádně uctily. Především dala si na tom Marta záležeti a sběhala celý dům, spížírnu i zahradu i kuchyň, aby Mistru ukázala svou nelíčenou úctu k němu, a když celá upachtěná ve večeradle stanula a na Marii, že jí pranic v chystání večere nepomohla, si postěžovala, tu snad mohla vším právem očekávati nějakou pochvalu. Nicméně však Pán Ježíš pouze ji politoval, že přes příliš jest pečlivá a mnoho si dělá starostí, kdežto vlastně jen jednoho jest opravdu potřebí. Nebohá Marto, jak ses sklamala! Daleko horší jest však sklamání tisíců a tisíců lidí, kteří ve všem jiném hledají cíl svého života jen ne v tom jediném, jejich bažení a dychtění ke věcím nejrozmanitějším směřuje, jen ne k tomu potřebnému. A co jest to jedině potřebné? Svět pomine i všechna rozkoš jeho i ta práce a svízele a ostudy na něm, ba i víra i naděje pomine na nebi a zůstane pouze láska (k Bohu a pro Boha k lidem), avšak láska, která se jeví skutky. To jest to jedině potřebné všem, to přejí z plna srdce všem „školákům“ a rád se přičiním k dosažení toho dobra.

Pro sebe nemám žádného jiného přání na odměnu nebo sobotales, než aby kdo čtenářem „Školy“ již jest, jenom ještě jednoho získal během tohoto roku — avšak čím spíš tím líp. Počnime s Pánem Bohem nastávající nový rok, aby žehnal našemu se snažení po tom jedině potřebném.

Rozšíření pravé úcty k božskému Srdci Páně.

Nedávno poukázali jsme čtenáře své na nejvyšší cíl všech snah a tužeb našich, totiž na obnovení království Božího na zemi. Nyní však podáváme jim zvláštní prostředek vyvolený od samého Spasitele našeho za tím účelem, abychom tím snáze cíle svého dosáhli a Spasiteli všecka srdce lidská podrobili. Tážeš se, čtenáři milý, po tom prostředku, který a jaký jest? Jestliže to pobožnost k božskému Srdci Páně.

Tato pobožnost vysvětlena a pěstována byla od svaté Gertrudy několik století dříve, než opět zjevena byla blah. Margaretě Marii. Byloť sv. Gertrudě zjeveno ústy sv. Jana, že chová mocný prostředek k obnovení celého lidstva až pro onu dobu, kdy bude panovati největší zmařilost. Ta doba skutečně nadešla, když se novověcí kacíři spojili s úplnými nevěrci, chtějíce podvrátiti celé křesťanstvo. Kristus Pán v onu smutnou dobu vyplnil přislíbení svého miláčka Jana; podal lidem nebeský protijed proti vzámahající se nákaze. Dobří lidé uchopili se prostředku tohoto, seřadili se pod korouhvi božského Srdce Páně a naplnění byvše zbožným duchem přemohli všechny nátlaky nepřátel, tak že místo veliké revoluce nastala neočekávaná obnova. Tato pobožnost má zvláštní do sebe moc a sílu: zahojiti všechny rány. Ona má a musí netoliko jednotlivé duše, jednotlivé rodiny, nýbrž veškeré lidstvo znovuzrodit, což nelze dříve, leč až bude ve pravém duchu a smyslu pěstována.

Tohoto prostředku, této pobožnosti jest nám se uchopiti, ona jediná vrátí unírajícímu lidstvu nový život. V čem záleží ale tato pobožnost, kterou neznabozi potupně zavrhuji a mnozí křesťané nedobře pochopují? Aby se všelikému nedorozumění předešlo, aby veliká láska Boží celou měrou pochopena byla, vyvolilo si božské Srdce P. pravé a horlivé ctitele, kteří mají úmyslům Božím napomáhati slovem, skutkem, písmem. Tak povstaly časopisy božského Srdce Páně, které si vy-

tknuly za hlavní úlohu pěstovati a rozšiřovati pobožnost k bož. Srdci Páně. Takovýmto způsobem povstal „apoštolát modlitby.“ Jako až dosud úlohu svou dobře vykovávaly, tak mají i budoucně všemožně k tomu hleděti, aby pobožnost k božskému Srdci Páně byla zachována, v pravém smyslu pěstována a po celém světě, ve všech vrstvách lidu rozšiřována. Než tot úloha

velmi nesnadná, a tudíž dovoláváme se modliteb apoštolátu, abychom tuto misi skutečně vykonati mohli. Společně se na velikou moc vroucné modlitby, doufáme cíle svého dosáhnouti a tak připraviti čest a slávu božskému Srdci P., jehož pobožnost tuto jasně a zřetelně pokud síly naše stačí vysvětlíme.

Úcta božského Srdce Páně má troji stránku, poněvadž v trojím způsobu božské Srdce Páně nám se objevuje. Můžeme předně pozorovati božské Srdce Ježíše co do podstaty samé, v jeho nevýslovné svatosti a neskončné hodnosti; dále je můžeme pozorovati jako svůj

nejkrásnější vzor a příklad dokonalosti a ctnosti; konečně můžeme obrátiti pozornost svou na jeho božské úmysly ohledně duší lidských a svou horlivost spojití s jeho božskými, nevzpytatelnými úmysly.

Podle toho, z jakého ohledu patříme na božské Srdce Páně, jest též i jiná úcta. Jestliže patříme na jeho božství, pak se mu máme klaněti; jestliže patříme na jeho ctnosti a příklad, pak je následovati máme; jestliže bēřeme ohled na jeho úmysly, pak zasluhuje horlivou úctu, totiž apoštolát.

Božské Srdce Páně, jako božské, jako nejsv. Srdce Pána Ježíše, zasluhuje zajisté též božskou poctu a klanění; neboť ono jest obzvláštní částí těla Boha-člověka, pramen krve a středem jeho života jest sídlem a obrazem nevýslovné lásky Syna Božího. Za tou příčinou máme je tak ctíti, jako ostatní částí těla Spasitele našeho, poněvadž byla jeho lidská přirozenost úzce spojena s jeho božskou přirozeností, tak že se jedna ode druhé oddělit nedá. Slušno tedy, abychom úctu svou vzdávali zvláště božskému Srdci Ježíše, poněvadž v něm sídlila nevýslovná láska; ono bylo nástrojem spasení našeho. Všecky mocnosti duše Spasitele, všecky údy těla jeho napomáhaly k našemu spasení; ale láska jediná byla nejhlavnější příčinou spasení našeho; láska učinila Krista obětí smírnou. „On mne miloval,“ praví sv. Pavel, „a vydal sebe sama za mne.“ Nic není rozumnějšího, nic spravedlivějšího, než abychom zvláštní vzdávali úctu božskému Srdci Páně a tak vděčnými byli za jeho neskončenou lásku k nám.

Duch lidský jest již takový, že si musí představit, co poznati a milovati chce. Lásku Pána Ježíše ale lépe si představiti nemůžeme leč jeho božským Srdcem; a protož ctíme-li toto nejsv. Srdce, tož ctíme zároveň lásku Syna

Božího a konečně Jej samého. Toť první pobožnost, že máme božskému Srdci Páně božskou prokazovati úctu a tato pobožnost jest netoliko pravá, ale též potřebná, jelikož ji vyžaduje božství Pána Ježíše.

Než na tom není dosti. Syn Boží nebyl spokojen s tím, že vzal na sebe tělo lidské a srdce lidské podobné našemu tělu a srdci a to za nás lidi a za naše spasení. Dílo spasení, které Syn Boží na zemi dokonal, nebude vyplněno, jestliže my sami nebudeme spolupůsobiti, jestliže nebudeme dokonalosti a příkladu Pána Ježíše následovati, jaký nám ve svém božském Srdci zanechal. Nestačí tedy, abychom nevýslovnou lásku božského Srdce obdivovali a uznávali, ale musíme nejsv. Srdce míti za vzor a příklad, který následovati máme. „Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem.“ — „Totot jest příkazání mé, abyste se vespolek milovali, jakož i já jsem miloval vás.“

Právě touto úctou, následováním příkladu nejsv. Srdce, stane se pobožnost naše v pravdě činnou a posvěcující, jelikož zahrnuje v sobě veškeru dokonalost křesťanskou. Obraz božského Srdce Páně poskytuje nám těmi plameny, jimiž ono plápolá, křížem, jenž na něm stojí, trnovou korunou, již ozdobeno jest, dostatečný ba mocný podnět a nejdokonalejší příklad k této pobožnosti, ku vyhledávání cti a slávy Boží.

Zdá se, jako bychom již dosáhli svatosti a vyplnili povinnosti k božskému Srdci Páně. Než není tomu tak. Či nejsme povinni jemu díky ustavičně vzdávati za nespočetné milosti? Mnozí křesťané myslí, že tím dokonali svou pobožnost k nejsv. Srdci Páně. Jim jest tato pobožnost čistě osobní. Myslí, že klaní-li se božskému Srdci Páně a následují-li ho, že nemusí více dbáti o úmysly jeho. Než uctívati božské Srdce a násled-

dovati je, nestarati se však o úmysly a přání jeho, jaká to pobožnost? Abychom pravou měli pobožnost, tedy klaňme se nejsv. Srdci, zhlízejme se ve ctnostech jeho jako v zrcadle, snažme se ty vznešené ctnosti sobě přivlastniti; nezapomínejme ale na jednu hlavní ctnost, jakou se skví božské Srdce Páně, a to jest jeho neskončená láska, jeho horoucí horlivost pro spásu duší lidských. Či neslyšíte, jak volá Spasitel náš z tabernákulu, jako volal na hoře Kalvarii: Žízňím, žízňím, hořím touhou po spasení ubohých duší, pro něž jsem svou krev prolil a která na nich zmařena jest!

Hlavní účel pobožnosti této jest, aby všickni křesťané stali se přátely Božského Srdce Páně. Pravé přátelství ale záleží v tom, že máme totéž přání jako náš přítel, že se s ním radujeme, s ním truchlíme, s ním toužíme, s ním jeden cíl sledujeme. A takové má býti naše přátelství s božským Srdcem Páně; máme sledovati jeho úmysly, máme toužiti, po čem ono touží, radovati se, nad čím ono se raduje, a vyhledávat, co vyhledává božské Srdce Páně. Takovým způsobem budeme rozšiřovati království Boží na zemi, tak budeme netoliko Božské Srdce následovati, alebrž s ním a pro ně pracovati, jeho záměry hájiti, v jeho díle vykoupení pomahati, duším ke spasení.

Jedině tak vykonáme pravou pobožnost k božskému Srdci Páně, budeme-li spolupůsobiti s nejsv. Srdcem. Kéž by ve všech krajinách, ve všech zemích, u všech národů nalezlo se hojně přátel a ctitelů nejsv. Srdce, kteří by plni byli svatě horlivostí, nadšení duchem a ohněm nejsv. Srdce, kteří by pak tento oheň, tuto horlivost dále a dále mezi svými rozšiřovali! Kdyby tak bylo, ó pak nepochybujeme, že by se přiblížila hodina

spásy pro celou společnost lidskou. Lidé ztratili světlo a nemohou ho najíti, poněvadž ztratili lásku. I nebudou spaseni, leč vrátí-li se ku pravdě, budou-li v lásce činni. Tentýž oheň, který sestoupil na apoštoly a který se skrze ně rozšířil po všech zemích pohanských, ten oheň jedině zaplašiti může temnoty a roztáti ledovou kůru nového pohanství. Než kdež jest takový oheň, ne-li v nejsv. Srdci? O kéž by tento sv. oheň rozšířil se po všem světě, kéž by povstali horliví apoštolové a roznécováli oheň sv. horlivosti v srdcích lidu, ó pak by zajisté nastala veliká v lidu proměna, pak by k nám ke všem zavítalo štěstí!

Z toho lze poznati, že pobožnost k božskému Srdci Páně není nic jiného než apoštolát modlitby. Účel apoštolátu jestiž vysvětliti z trojího stanoviska pobožnost k nejsv. Srdci. Ona jest apoštolát modlitby, poněvadž Spasitel náš žije v apoštolech svých a vykonává až dosud neviditelně apoštolát modlitby, „jest vždycky živ k orodování za nás.“ Apoštolát modlitby není nic jiného než apoštolát božského Srdce Páně. Spojujeme tedy své modlitby, své tužby, s modlitbami a úmysly nejv. Srdce!

Protož s pokornou, avšak vroucnou prosbou obracíme se na všechny ředitele tohoto bratrstva, aby nikdy tento jediný cíl z očí neztráceli. Vyzyváme je, aby ze všech sil pracovali k tomu, aby všickni údobí velikost a vznešenost cíle našeho poznali. Vyprosme jeden druhému potřebných milostí, zvláště jedné, o níž prosil sv. Pavel pro své učeníky: obzvláštní vědění lásky Ježíše Krista. Prosme Spasitele svého, aby nám dal tuto lásku, aby netoliko rozum náš osvětlil, ale i srdce ke skutkům pohnul. Rozšiřujme co nejvíce pobožnost tuto! Hledně Pánu Ježíši co nejvíce přátel získati a nepřestávejme pracovati na šíření cti a slávy Boží a na spasení celého lidstva.

U j e s l í.

U nichá noc,
Svatá noc.
Všechno spí,
U j e s l í

Pouze přesvatí snoubenci dlí,
Tam, kde spanilý Ježíšek sní
Anděly opěvován.

Tichý sen,
Bolný sen:
V brzyčku
Plenčičku

Změní v potupný nachový plášť,
Zpěvy andělské v krvavou zášť,
Jesličky v bolestný kříž.

Tichý sen,
Slavný sen:
Maličko,
Brzyčko

Z hrobu povstane oslavený,
Dábel na vždy jest přemožený,
Nebeský nastane mír.

Ježíši
Nejtíšší!
V jesličkách,
V plenčičkách

Ležíš, všemocný vesmíru Pán,
Čistou rodičkou opatrován,
Pastuší dárky nesou.

I já Ti
Chci dát
Srdce své,
Tělo své.

Shlédni na mne jen Božské dítě,
A jsem uzdraven okamžitě.
Děťátko spas duši mou!

Tichá noc,
Svatá noc.
Hle, Bůh náš
Jest druh náš!

Přišlo nás spasit pacholátko.
O, přijď ke mně též Jezulátko!
I v mojí duši se zrod!

Žaly božského Srdce Páně.

Nelze neuznati malý pokrok k lepšímu,“ těší nás pilný pozorovatel zájmů Krista Pána v různých zemích v čisle posledním minulého roku. Kéž by tomu tak bylo, a všude! aspoň u většiny národů, zemí a lidí! Ze vnitř, povrchně, vzhledem na celou církev Boží, na jednotlivé země snad tak jest; ale uvnitř: v jednotlivých městech a osadách, v jednotlivých rodinách a srdcích! Pohled na tento vnitřní stav duší křesťanských na mnohých, přemnohých místech jest nad míru bolestný, a božské Srdce Páně nikdy snad tak nekrvácelo, jako právě za našich časů: obce, společnosti, rodiny i jednotlivci na přemnohých místech hluboké zasazují rány lásky-

plnému Srdci božského Vykupitele a od nás ctitelů svých obzvláštních žádá Kristus Pán pomoci, obrany, zadostučinění, aspoň vřelé útrpnosti.

Mnohý však z nás ani nezná zkázu duší ve světě panující, a to za našich časů na mnohých místech všeobecně zavládnuvší; neb jsa mezi horlivými křesťany těší a raduje se skoro ustavičně z pobožnosti lidu svého. Slýchá sice i on, nebo čítá o netečnosti ve víře ano nevěře a bezbožnosti „sem tam ve světě“ se zmáhající, což jej zajisté upřímně rmoutí; avšak neznaje zevrubněji tu zmírněnou „bezbožnost“ necítí dost živě ten bol božského Srdce Páně; a jeho vroucí rozjímání a horoucí modlitba nesou se více v roznícení a nadšení, v du-

chovným plesání a radosti nad vlastní útechou. duševní a nad hojnými milostmi nebeskými, nad valným „pokrokem k lepšímu“ — kdežto vlastně mnohem více příčin máme k útrpnosti a soucitnosti s Kristem pro nesmírné žaly, jež božskému Srdci Páně právě v našich dnech a už jen v naší zemi (na jiné země a díly světa nemožno nám ani zevrubněji pohlížeti) velká většina lidí způsobuje. Slyšíme něco o těchto žalech přelaskavého Srdce Páně.

1. Obce a města.

Jedeme-li po železné dráze, tu nás zajisté mile dojmá pohled na ty krásné dědiny československé: město za městem, obec po obci tu mijíme a radujeme se, že tolik kostelů vidíme, tolik farních osad; často fara u fary, kostel vedle kostela. Naši zbožní předkové milovali božského Vykupitele ve Svátosti oltářní ukrytého, a jakmile se několik chaloupek někde utvořilo, hned chtěli mít i příbytek Páně, svatyni Boží uprostřed svých osad. Odtud tak mnoho kostelů, tak četných farností.

Vyhližejíce z oken železničních vidíme v pravo i v levo, před sebou i za sebou osady s kostelem, s farou; pomyslíme si hned: jaká pak to as obec? horlivá ve víře či vlažná, lhostejná, nedbalá? Přebývá Kristus Pán rád v té obci, jelikož milován, navštěvován jsa anebo tam ve svatostánku zapomenut, opuštěn, uzamčen truchlí a krvácí zavržené Srdce Páně. Milují osadníci svého Vykupitele ve sv. hostii ukrytého, anebo jsou chladni k němu jako k cizímu? Zdali pak kdo nyní z nich zpomíná na velebnou Svátost oltářní, anebo jde kolem kostela, aniž by si zpomněl na nejsv. Svátost, a zpomene-li, zdali pak živě má na paměti, kdo to v kostele přebývá, anebo snad jen vidí,

tot kostel, t. j. prostranná budova s věží, s krásnými oltáři a obrazy, a na Boha svátostního ani nevzpomene?

Avšak vkročíme do takové obce a tažme se, vlastně přesvědčme se sami, jací hospodáři a hospodyně, čeládka a chasa, děti školní i dospělí? (O tom zevrubně v budoucích článkách).

Je neděle, právě se zvoní na ranní služby Boží, aspoň to soudíme z těch několika osob, nejvíce jen ženských vážně kráčejících ke kostelu; kdyby těch nebylo, zdálo by se, že nějakému nebožtíkovi jen vyzvánějí; neboť nikde nepozorujeme sváteční ruch, nýbrž jen lomoz všední: dělníci jdou do práce, zedníci, tesaři s kladivem a sekerou, ženci s kosou; slouha (obecní pastýř) vyhání dobytek na pastvu, jeho žena hejno husí, starých i mladých; čeledín s děvečkou vezou fůru krmení, ba nemýlíme-li se, za vsí i někdo orá!

Jdouce dále málem k ourazu byli bychom přišli: děti ve všedním obleku, špinavé, prohánějíce se vyrazily ze vrat jednoho statku a byly by nás porazily; otázaný, proč nejdou do kostela, odpovídají, že maminka s tatínkem ještě spějí, byl prý včera bál (ples) v městě. Zarmoucen nad tím vším vejdemo do kostela — skoro prázdného; bylo právě kázání: horlivý kněz důkladně a důrazně činil výklad k prázdným nazvice lavicím. (Byli jsme jednou na pouti kostelní, a — bez přehánění — spatřili jsme z 5 přifařených obcí 18 lidí v kostele a as 6 dětí!) Starší osoby sdírnily, děti se škádliły a smály, děvčata šeptala, jinoši si ukazovali po holkách, mužové nazvice na hřbitově rozprávěli o hospodářství, o politice, čekajíce na konec kázání. Dalo se znamení ke mši sv., někteří teprv teď přišli, ano mnozí teprv k pozdvihování. O pozdvihování mužské pohlaví nazvice stálo, leckdo jen tak ledabylo se žehnal ne znamením sv.

kříže, ale jen tak pohybem rukou, jakým se as mouchy obtížně zahánějí s tváří. Brzo po pozdvihování začali odcházeti mnozí, jak jsme spozorovali, s myslí velmi spokojenou, že zase jednou byli na mši sv., že si už mohou dnes něco dovoliti na účet vykonané pobožnosti (!) v kostele. Mnohý jinoch si už u dveří zapaluje doutník, již na hřbitově přidruží se k dívkám také již odcházejícím, ač je v kostele teprv slyšeti znamení k sv. přijímání kněze. Nedbajíce na to, ale rozpustile žertujíce, takže i v kostele je smích jejich slyšeti, ubírají se domů neb do hospody, anebo čekají na návsi na ostatní lid z kostela se vracějící. Tak na venkově.

A jak pak to v mnohých městech vyhlíží? Kdo pak tam ještě ze všech lidí městských na Boha zpominá, Bohu slouží, víry sv. si váží a ji zachovává? Dopoledne se umorí spaním, strojením, přípravami k zábavám, výletům; poledne

jídlem a pitím, odpoledne schůzemi rozličnými a slavnostmi světskými, večery plesy, divadly, hýčením a rozkošnictvím nejhorším. Tisíce a tisíce lidí žijí tu úplně bez Boha, bez víry jen pro svět, jen pro smyslnost, jen pro věci pozemské: k Bohu a náboženství jsou úplně chladni a netečni. A kdyby jen netečni, ale bývají nazvíce všickni ti Bohu odcizení také nepřátely víry a náboženství, nepřátely církve Kristovy, nepřátely sv. svátostí a všech posvátných obřadů křesťanských, tupiči a zlehčovatelé učení Kristova, rouhači, úplně pohrdají vším, co se týká Boha a spasení nesmrtelné duše.

Ó jak tu musí krvácti božské Srdce Páně! a ach! jak mnoho měst a osad křesťanských tuto vyličeño; i zdaž nemáme tudíž příčin dosti, bychom v modlitbách svých útrpnost nad ubohým Spasitelem projevovali a Jemu náhradu a odprošování za všechny ty urážky podávali?

(Pokračování.)

O drahocennosti času.

Úvaha novoroční.

Pokud čas máme, číňme dobře.

Gal. 6, 10.

Nemáme času! Kdož neslyšel slova ta již tisíckrátě vysloviti? Nejčastěji slycháváme je od lidí světáckých, jedná-li se o přípravu k věčnosti a o spásu duše. Slova tato, jež jsme snad my sami přecasto vyslovili, nemyslice dále na ně, mají hluboký význam. „Nemáme času!“ Doba, jež vyměřena jest nám na pozemské naší pouti, jest velmi krátká; život náš trvá jen okamžik, ba ještě méně než okamžik, mizí skoro hned při svém vzniku. Když zbožný trpitel Job ve sklíčenosti duše své volal k Hospodinu: „Odpusť mi, neboť nic nejsou dnové moji“ (Job 7, 16), vyslovil hlubokou pravdu, pravdu tak hlubokou, že by každý měl o ní co nejčastěji a nejdůkladněji uvažovati. Ano, dny života našeho jsou pravé nic; tisíciletí uplynula a ještě uplynou — a život náš, u porovnání s nesmírným časem tím, jest kapkou, jež sotva že dopadla do moře, ihned unášena jest všeuchvacujícím proudem. Jako slovo, sotva vysloveno byvší, zaniká, tak i život lidský, sotva že se objevil, ihned zase mizí. Život náš podobá se malému plamínku, jenž s okamžiku na okamžik přeskakuje; na kterém okamžiku spočine, ten je na chvilku osvětlen — a okamžik ten zoveme svým majetkem. Před ním a za ním je tma. Za ním leží minulost s různými truchlivými obrazy, před ním temná noc budoucnosti beze světla a bez života. Minulost nelze již

povolati zpět, avšak ani budoucnosti nejsme pány; neboť to, co teprve přijíti má, není v moci naší. Jest tedy jistou a nepopíratelnou pravdou, že nemáme času. Doba, již svou nazýváme, jest, jak již řečeno bylo, pouhý okamžik. A trvá snad tento prehavý okamžik z vůle naší? Nebylo by bláznovstvím, chtěl-li by některý smrtelník říci: V příštím okamžiku budu žiti, poněvadž žiti chci? Ezechiáš — tak vypravuje písmo sv. — ležel těžce nemocen; i přišel k němu prorok Isaías a pravil mu: „Spořádej dům svůj; neboť umřeš a nebudeš žiti.“ Tu obrátil Ezechiáš zrak svůj k nebi a modlil se k Pánu a plakal hořce. To jest obraz a los každého smrtelníka — žebráka i krále. Z toho uč se znáti, mnoho-li zmůžeme na smrtelném loži svém, nebo svých příbuzných! Plakati a prositi můžeme jedině, avšak umírajícího na živu zachovati nedovedeme, neboť nemáme k tomu času; a opět jest nám s Jobem vyznati: „Krátki jsou dnové člověka, počet měsíců jeho u Tebe jest, a položil jsi meze jemu, které nebudou moci překročeny býti.“ (Job 14, 5.)

Je-li však nepopíratelnou pravdou, že nemáme času, jest též jasno a zřejmo, že nemáme časem tím zbytečně mrhati, nýbrž všemožně využítkovati ho k tomu, k čemu nám byl propůjčen.

„Nic není drahocennějšího, než čas; neboť ten platí tolik, jako Bůh,“ pravi sv. Bernard a to všim právem. Ano, čas jest neskončeně drahocenný; neboť nesmírně veliká jest cena, za niž jest nám zjednán. Cena tato jest krev Kristova — jednorozeného Syna Božího přehořká smrt; smrtí touto získán jest čas padlému pokolení lidskému. — Avšak převeliký je též statek, ježž časem získati máme! Neboť statek ten jest Bůh, věčný život člověka. Člověk, jenž času svědomitě užívá, může si získati mnohem více, než stříbro a zlato, panství, království, ba celý svět — může si získati neskončeně blaženou věčnost. Ztratil-li však propůjčený mu okamžik, ztratil též slávu věčnou. O neocenitelná ceno času! Ano, ona jest mnohem drahocennější, než my oceniti dovedeme, a přece, jak tomu bohužel denní zkušenost nasvědčuje, ničím neplýtvá se více a lehkomyslněji, než časem.

„Velkou část života,“ stěžuje si mudrc Seneka, „poskvvrňují lidé neřestmi, největší část promrhají zahálkou, neb konáním věci nepatřičných.“ Jaké to politování hodné plýtvání tímto neocenitelným pokladem! Ptejme se svého svědomí, jak mnoho času jsme již buď zahálkou, neb neřestmi zmařili? Co by nám asi odpovědělo? — Sv. Ambrož vzal jednou na hřbitově, jehož půda byla prosáklá krví sv. mučovníků, trochu prsti do rukou, a zbožnou úctou proniknut, tak pevně ji stiskl, že vyprýstila se z ní hojnost krve. Co vynořilo by se z času, který již od našeho mládí uplynul, kdybychom jej podobným způsobem stisknouti mohli? Nebyl by to výron nejrozmanitějších hříchů, jimiž jsme život svůj poskvrnili? Jak mnoho objevilo by se dnů, měsíců, ba roků, jež jsme strávili ne ve službě Boží, nýbrž ve službě světa a ďábla, jemuž v oběť jsme přinášeli rozličné hříšné rozkoše a náruživosti? Kdož by nevzpomněl si při tom na slova žalmisty Páně: „Hříchů mladosti mé a nevědomostí mých nevzpomínej.“ (Žalm 24, 7.) Ptejme se dále svědomí svého, mnoho-li času zmařili jsme zahálkou a nedbalostí jak ve službě Boží, tak i ve světském povolání svém? Jistý básník neprávem přirovnává prozahálený čas se sluncem, do jehož zlatého vozu zapřaženo jest dvanáct hodin denních — pannen rozdílné velikosti. Na otázku Merkurovu, co by různá velikost jejich znamenala, odpověděly nejmenší: „My jsme hodiny strávené na modlitbách,“ prostřední: „my jsme hodiny světského obchodu,“ největší: „my pak jsme hodiny, v nichž se jí, pije a dlouhá

chvíle zahání.“ Jak mnozí z nás podobným způsobem hřivnu času, jež nám od Pána svěřena byla, do země zakopáváme, jak mnozí z nás věnujeme nejmenší počet hodin svému věčnému spasení, a ostatní necháváme ležeti ladem!

Zpytujeme dále dějiny svého života, a shledáme, že mnoho času vynaložili jsme na věci pošetilé a bláznovské, že jsme činili to, co jsme činiti neměli a k čemu jsme nebyli stvořeni. Často smějeme se dětem, s jakou pílí a vážností zabývají se stavbou kartových domků a jinými hrami, při nichž stráví často mnoho hodin. Nečiníme-li my něco podobného, když drahý čas, místo abychom zásluhu pro věčnost si shromazďovali, zabíjíme pošetilými libůstkami, marným žvastem, neužitečnými hádkami a j. v.?

Proto snažme se horlivě, abychom krátkého času, jenž nám v době našeho života vyměřen jest, co nejlépe použili, a abychom dobrými skutky pojistili si své budoucí věčné štěstí. Především pak snažně prosíme dobrotivého Boha, aby nám laskavě propůjčil času, bychom se polepšiti mohli a napravili to, co jsme od mládí zavinili. „Dokud čas máme, činme dobře.“ Přijdeť doba, kdy již nic nebudeme moci konati, kdy i nečinnější život bude se zdáti, že byl zahálčivým a kdy jediná minuta popřaná ku konání dobrého byla by drahocennější nežli všechny statky tohoto světa; — ale tehdy již bude pozdě, přestane čas, nastane věčnost!

Duchovní hodiny,

opopraveny a natáhnuty od † Libora Scholze.

Dotok života našeho proudí nepřetržitě dále mezi kolébkou a hrobem; čas, jenž nám vyměřen jest, letí jako šipka, mizí jako stín, zachází jako sen. Ptáček vzduchem letící, blesk na obloze se mihající, hvězdy svou drahou kroužící, toť jsou jen blede obrazy rychlosti, jakou prchá čas. A také nám nic tak málo nepatří, jako právě čas. Včerejšek již nemáme, a také se více nevrátí; každé bití hodin jest zvonění umíráčkem prošlé hodině. Zítřek ještě nemáme, a ani nevíme, zda-li pro nás vůbec nastane; křesťan, praví Tertulián, nezná dne budoucího. Jen dnešek nám náleží; ale okamžiky jeho mizí nám pod rukama. Můžeme ale prchající čas zadržeti, užíváme-li ho ku cti a chvále Boží, vyuzítujeme-li každý okamžik pro věčnou zásluhu. Nebo co v času chceme a činíme, dobré i zlé skutky ty zůstanou se svou zásluhou i se svou vinou, ty nás doprovází před soudnou stolicí Boží, aby tam svědectví vydaly pro nás nebo proti nám, aby se staly buď našimi obhájci neb našimi žalobníky. Abychom však tuto důležitou povinnost, pracovati závčas pro věčnost, vždy před očima měli, k tomu poslouží nám výborně hodiny celého dne. Jako putující evangelisté přecházejí den co den bez zástavy, bez odpočinku, bez konce před očima duše naší, a přivádějí nám neustále na paměť potěšitelné i hrozné pravdy svatého náboženství, jeho příslibení a slitování, ale také jeho výhrůžky a tresty. Bude zajisté mnohé křesťanské duši milo, podám-li ji tuto návod, jakby v každou hodinu nějakou pravdu rozjímati mohla, a přidám pak ještě jednotlivé výroky z písma svatého též jako předměty nábožného rozjímání, aby takto větší rozmanitost myšlenek základních docílena byla, a týž předmět častým opakováním nesevšedněl.

Výňatky z písma svatého.

Dnové moji rychleji pominuli, nežli od tkadlce plátno přistřiženo bývá a stráveni jsou beze vši naděje. (Job 7, 6.) — Nic nejsou dnové moji. (Job 7, 16.) — Dnové moji rychlejší byli nežli posel. (Job 9, 25.) — Dnové pominuli jako lodi jablka nesoucí totiž rychle plovoucí, jako orlice letící ku pokrmu. (Job 9, 26.) — Člověk narozený ze ženy, krátký živ jsa čas, naplněn bývá mnohými bidami. Kterýžto vychází jako květ, a setřen bývá, a utíká jako stín*), a nikdy v témtž stavu nezůstává. (Job 14, 1. 2.) — Krátci jsou dnové člověka, počet měsíců jeho u tebe jest. (Job 14, 5.) — Tisíc let před očima tvýma (jest) jako den věřejší, kterýž pominul. (Žalm 89, 4.) — Dnové moji jako stín*) odchýlili se. (Žalm 101, 12.) — Jako stín*), když se nachyluje, odnesen jsem, (Žalm 108, 23.) Pohostinu jsem já na zemi. (Žalm 118, 19.) — Všecko má svůj čas, a vyměřeným svým během jdou všechny věci pod nebem. (Kaz. 3. 1.) — Co jest potřebí člověku větších věcí nad sebe hledati, poučvadž neví, co jemu užitečného jest v životě jeho, v počtu dnů putování jeho, a v času, kterýž jako stín*) pomíjí. (Kaz. 7, 1.) — Synu šetř času a vystříhej se zlého! (Sir. 4, 23.) — Toto pak vezte, že kdyby věděl hospodář, ve kterou hodinu má přijíti zloděj, bděl by zajisté, a nedal by pedkopati domu svého. I vy buďte připraveni; nebo v kterou hodinu se nenadějete, Syn člověka přijde. (Luk. 12, 39. 40.) — Čas krátký jest. (1. Kor. 29.) — Pomíjí spůsob tohoto světa. (1. Kor. 7, 31.) — Pokud čas máme, čiňme dobře všechněm. (Gal. 6, 10.) — Jedno pak toto nebuď vás tajno, nejmilejší, že jeden den u Pána jest jako tisíc let, a tisíc let jako jeden den. (2. Petr 3, 8.) — A svět pomíjí i žádost jeho: ale kdo činí vůli Boží, zůstává na věky. (1. Jan 2, 17.)

Hodina první.

První hodina pamatuje nás na základní učení svaté naší víry, že jest jeden Bůh. Jeden Bůh, jeden Pán, jeden Stvořitel nebes i země. Sám jsa od věčnosti stvořil Bůh v času člověka z lásky ku svému obrazu, stvořil i všecko, cožkoliv jest, a člověk má plniti zde svatou vůli Jeho a tam dosáhnouti věčné blaženosti; ostatních stvořených věcí má však použití jako prostředků k dosažení svého povolání. Bohu tedy jedině patříš, jsi jeho majetkem, jedině jemu musíš sloužiti docela a dokonale. Ty patříš mně, napsal ti Bůh, když ti dal život, plamenným písmem do duše tvé, a potvrdil toto své vlastnické právo, dav svého Syna na smrt kříže. Poznej tedy, o člověče, důstojnost svou, budiž vždy pamětliv vznešeného původu svého; pa-

matuj, jakého otce jsi dítětem, jaké hlavy údem; nezneseš nikdy hříchem nějakým obraz Boží v sobě! Hřích tě činí modloslužebníkem. Každý hřích jest modla, které ve svém srdci buduješ oltář, které se klaníš, místo co bys měl pravému Bohu sloužiti. Ty máš tolik cizích bohů vedle pravého Boha a i snad nad ním, kolik hříchů jsi spáchal. K jakékoli věci mimo Boha pravého obráceny jsou, komu Srdce tvé a síly tvé nakloněny jsou a patří, hle, tot Bůh tvůj. Jak tomu rozuměti máš, vysvětlí ti následující událost:

M— byl bohatý muž, vykládá doktor Lauvergne ve své knize o smrtelném zápasu, svobodný, šetrný, miloval pořádek, byl uctivý ku každému a velmi pilen v obchodě svém. Když došel vysokého stáří, onemocněl

*) Při pohledu na hodiny sluneční.

nebezpečně, předvídal svůj konec a dal se docela řádně svatými svátostmi umírajících zaopatřiti. Ačkoli nemoc jeho neustále se horšila, nicméně vedl obchod svůj dále, uzavíral smlouvy, zaláhalo dluhy, půjčoval peníze atd. atd. Konečně to přišlo ke smrti, již nemůže mluvit, ba i paměť ho opouští. Tu začne křičeti: „Peníze! já chci peníze!“ — Domácí přinesou mu jich plný pytlík z jeho skříně a položí jemu na postel. Natáhne svou schudlou již a třesoucí se ruku, na které již studený a smrtelný pot vystupuje, po tom pytlíku a ohmatává jej se všech stran. Za chvíli na to volá opět chrapotně: „Ještě více peněz!“ Tu hledali ve skříních a truhlicích, našli několik závitků zlata a položili je opět na postel. Kalným zrakem hledí na ně a začne hned zase volati: „Peníze! peníze!“ — Jeho kněhvedoucí prohledá všechny příhrady, a nalezne konečně na tajném místě ještě více peněz, a i ty mu přinese. Nyní to ale jde již rychle ke smrti. On nemůže na hlas mluvit, jen rty jeho se ještě pohybují. Známý jeden náhne se k němu a přidržuje ucho své k ústům umírajícího. Jen s těžší rozumí slovům jeho; on vyzdychá jedině: „Peníze! ještě více peněz!“ — a umírá.

Blahoslavená Panna Maria, Matka dobré rady, a původ proslulé poutnické svatyně Marianské v Genezzaně.

I.

Vznik četných poutnických míst Marianských v Čechách a na Moravě. — Horlivost Čechoslovanaů v účtě cizozemských milostných obrazů a soch Marianských. — V Čechách a na Moravě nachází se hojný počet starých obrazů „Matky dobré rady.“ — Důležitost dobré rady pro každého člověka, dovozena ze zkušenosti. — První zřídlo vši dobré rady jest neskončená moudrost Božská. — Proč a v jakém smyslu blah. Pauna Maria sluje „Matkou dobré rady.“ — Církev katolická odporučuje nám důrazně účtu a vyzývání „Matky dobré rady.“ — Sama blah. Panna Maria stará se o to, aby ji křesťané za dobrou radu vyzývali.

Ned v dobách těch, když sv. Cyrill a Method víru křesťanskou na Moravě a v Čechách hlásati počali, zakořenila se přičiněním jejich účta Matičky Boží tak hluboko do národa českoslovanského a rozmáhala se ve stoletích napotomně tak hojně, že ji ani bludařské domněnky Wiklefovy z Anglie do Čech přinešené, ani napotom bludařské učení Luterovo a Kalvinovo z Němce a ze Švýcarska pocházející, v Čechách a na Moravě vyhubiti nemohly. — Mimo jiné způsoby, kterými katolíci účtu svou Rodičce Boží vzdávají, povstala v Čechách a na Moravě již před válkami husitskými rozličná poutní místa Marianská, jako se to vůbec v každé zemi katolické dělo a podnes ještě děje. Ale pozor! a uvážení hodna jest tato událost: Husité bořili, kde jen mohli, chrámy katolické, jež ve veslavní předkové naši katolíci velikým nákladem a uměním byli vystavěli! A co husité nemohli rozbořiti, hleděli pak za 30leté války luterané a kalvinisté vypáliti, vydrancovati, aneb aspoň zohyzditi. Ale přese všecko to zmáhal se během času počet poutnických míst Marianských v Čechách a na Moravě tou měrou, že se cos podobného v jiných zemích katolických tak snadno nenajde. Sám jeden proslulý francouzský spisovatel katolický dotýká se tohoto zjevu s obdivem ve skvostném díle svém před nedávnem vydaném řka, že země česká jest téměř

poseta poutnickými místy a svatyněmi Marianskými.

To vše jest ovšem makavým důkazem, jak úzce s národem českoslovanským srostlá jest účta k Matičce Boží, a jak velikou a nezlomnou důvěru lid náš v srdci svém v přemocnou přimluvu nejbl. Panny Marie u Hospodina skládá. Starší naši spisovatelé církevní vypravují nám také na příklad, že poutnická místa Marianská byla nejhlavnějším útočištěm katolického lidu českoslovanského za doby tak zvané třicetileté války, která od r. 1618—1648 trvala, a ve které se hlavně o to jednalo, bude-li v Čechách a na Moravě víra katolická víra svatá, kterou nám sv. naši apoštolové Cyrill a Method hlásali, vyhlazena a místo ní novověké učení luteranské a kalvinské zavedeno. V těchto přetěžkých a přeusutných dobách, když švédská a německá vojska protestantská v Čechách a na Moravě na tisíce vesnic, městeček a měst plenilo a drancovalo, když ubohý lid náš nejasa svým životem jist do hor a do lesů se rozutíkával, kdež napotom opět bídou a hladem umíral; v těchto přetěžkých dobách zakopávali mnozi Čechové a Moravané zbytky svého jinění někde na blízku poutnických míst Marianských, kojíce se nadějí, že Matička Boží tyto zbytky před loupeživým a nelidským nepřítelem zachráni. A jako nikdy, nezklamala Matka Boží ani tenkrát skládanou v ni důvěru. Následkem těchto

a podobných jiných událostí rozšiřovala se v Čechách a na Moravě za času války třicetileté a v dobách po ní následujících účta Marianská ještě více a sice zvláštním způsobem. Horliví ctitelové Matičky Boží starali se dle možnosti své, aby v Čechách a na Moravě rozšířeny byly buď obrazy neb sošky Marianské, představující Rodičku Boží, podobným způsobem, jako představena jest na nejznamenitějších a nejproslulejších poutnických místech v jiných zemích katolických. Kněží vysvětlovali pak lidu v kázáních aneb také ve spisech tiskem vydaných, v jakých potřebách a příčinách katolíci v cizích zemích na to neb ono poutnické místo putují a tam před milostivými obrazy Matičky Boží skutečné pomoci zázračným způsobem nabývají. Tim rostla a zmahala se v lidu důvěra k mocné přímlově Rodičky Boží. Mnohý zbožný člověk nejsa s to, aby putoval do ciziny, putoval aspoň na blízku k takovému obrazu, kterým dotčený milostivý obraz cizozemský byl napodobován, a nezdá se, že tam Matka Boží prosbu jeho důvěrnou vyslyšela. Právě tak, jako se to děje za našich časů s obrazy neb se soškami Matky Boží Lurdské, dělo se to za dřívějších dob s jinými cizozemskými obrazy marianskými. Až po dnešní den nacházejí se v některých kostelích, jako ku př. v kostele rajhradském na Moravě na postranních oltářích takové sošky proslulých cizozemských soch Marianských. Tim způsobem stalo se, že zámožní ctitelové Rodičky Boží na své útraty v Čechách a na Moravě i takové kaple dali zbudovati, které se jednotlivým cizozemským svatyním Marianským úplně podobaly. Tak povstaly ku př. u nás loretanské kaple Marianské, kterýchž až podnes hojný počet ve vlasti naší nacházíme. První kapli loretanskou v Čechách zbudovati dal hrabě Florian Žďárský ze

Žďáru, potomek staročeské rodiny panské v Hájku, dvě hodiny cesty od Prahy r. 1623. Zbožný příklad hr. Žďárského povzbudil mnohé ctitelé Marianské nejen v Čechách a na Moravě, ale i v sousedních zemích německých, že podobné kaple loretanské na své útraty stavěti dali.

Mimo to nacházíme v Čechách a na Moravě, a sice nejen v kostelích, v kaplách a v klášteřích, ale začasťo i v jednotlivých starých rodinách rozličné obstarlé obrazy, představující Matičku Boží v podobě, která se ctí v některém proslulém cizozemském poutnickém místě. Ač během časů přemnoho takových obrazů Marianských již úplně ku zkáze přišlo, nachází se jich u nás přece až po dnešní den dost velký počet.

Nuže na jeden druh těchto obrazů Marianských chceme zde zvlášť upozorniti. Jsou to obrazy, známé vůbec pod názvem „*Mater boni consilii*“ čili „*Matka dobré rady*.“ Představují Pannu Marii s Ježíškem, pravou rudičku kolem šije Matičky své vinoucím. Bývají velikosti rozličné olejovými barvami na plátně malované, leckdy i nápisem latinským buď na přední neb na zadní straně opatřené. Nápisem jednoduše se naznačuje, že obraz představuje Matku dobré rady, která se horlivě ctí ve vláském městě Genazzano zvaném. Obrazy tyto bývají semotam i v kostele na některém postranním oltáři neb na zdi zavěšeny. Leckdy nacházejí se v sakristii, kamž teprv za novějších dob byly z kostela samého umístěny, poněvadž během času všelijaké zkázy a porušení utrpěly, tak že se více do kostela nehodí. Ve starších mužských a ženských klášteřích nacházíme též častěji tyto obrazy, a nezdá se, že bychom je i v jednotlivých rodinách. Ano v leckteré starší rodině bývá obraz „*Matky dobré rady*“ u velké vážnosti, poněvadž jej mívají za dědičnou památku po svých

zemřelých předcích, a také za ochranný obraz celé rodiny. V takových rodinách bývá dotčený obraz vždy všelijakými okrasami ozdoben, visívá ve světnici na předním místě, před ním bývá také lampička, v níž se každou sobotu a na hlavní svátky Rodičky Boží světlo rozžehne. Z toho všeho vysvitá patrně, že úcta a pobožnost k nejbl. Panny Marii pod názvem „Matky dobré rady“ bývala u nás v Čechách a na Moravě za dob předešlých nemálo rozšířena, jinak by se zajisté dotčené obrazy v tak četném počtu ve vlasti naší nenacházely, a v některých starších rodinách tak velké cti a vážnosti neměly, jako se to až po dnešní den děje. O původu téhož vyobrazení Matičky Boží, jakož i o původu a významu úcty a pobožnosti, která se vzdává nejbl. Panně Marii pod názvem „Matky dobré rady“, nemívá však lid náš českoslovanský za našich dnů téměř

žádné vědomosti. Dívaje se buď v kostelích neb v soukromých domech na takové obrazy, byl jsem sám již nejednou tázán, co vlastně takový obraz znamená, odkud asi pochází a kterak se takové vyobrazení Matičky Boží vůbec jmenuje. Tyto a podobné otázky mne častěji k tomu povzbuzovaly, abych aspoň některé závažnější zprávy o „Matce dobré rady“ sepsal a uveřejnil, maje za to, že některému cititeli Mariánskému vhod budou.

Mimo to mne však ku sepsání těchto zpráv nemálo pobádal i sám název dotčeného obrazu Mariánského, který velmi důležitého významu do sebe má. Název

totiž „Matka dobré rady“ znamená, že křesťané, ctíce obraz ten, k Matičce Boží hlavně v takových případech se utíkají, když jim v jakékoli záležitosti dobré a moudré rady jest zapotřebí. Takových pak případů sbíhá se hojný počet v životě každého člověka, buď si již mladík nebo starce, žebrák nebo boháč, učenec a ne- učenec, svobodný neb ženatý, pán aneb sluha atd. Říkává se také: „Komu není rady, tomu není pomoci;“ a naopak: „Kde jest dobrá rada, tuť bývá i prospěch.“ Žilo na světě již nespočetných

lidí, a žije až podnes takových, kteří za to dlouhá léta trpce pykají, že se jim v nějaké rozhodující době nedostávalo dobré rady aneb že dobré rady neuposlechli. Stává se také nezdíka, že člověk beze vsí viny zcela neočekávaně do takových poměrů a okolností přijde, kdež si sám, byť sebe moudřejší a zkušenější byl, žádné dobré rady neví, a

kdež ani příležitosti nemá k jinému na radu jíti aneb se jí u někoho dopídití. V takových a v jiných podobných případech nezbývá konečně nic jiného, než Pána Boha k radě bráti. A když člověk i příležitost k tomu má, aby k jiným na radu jíti mohl, dopídl by se zajisté mnohem snadněji dobré rady, kdyby jen nezapomínal, dříve Pána Boha za to prositi, aby mu nějakým způsobem dobrou radu skrze někoho dal, aneb mu ji sám do mysli vnuknouti ráčil. I ctnostní a zbožní křesťané katoličtí nevzpomenou si mnohdy na to, že dobrá rada jest dle učení naší svaté víry jeden ze sedmery

darů Ducha sv., a že tudíž Ducha sv. prositi máme, aby nám i tento dar hojně uděliti ráčil.

Písmo svaté dokládá, že jakož „všeliké dání výborné, a každý dar dokonalý s hůry jest, od Otce světla (Jak. 1, 17): tak i všeliká dobrá rada od samého Hospodina pochází.“ Pravi totiž Hospodin Bůh v knize Přísloví (8, 14) výslovně takto: „Má jest rada a pravost, má jest opatrnost a má jest síla.“ A v jiném verši téže kapitoly pravi ještě Bůh, který věčná moudrost jest, takto: „Já moudrost bydlím v radě a umělým přítomna jsem myšlením,“ t. j. „Kdekoli dobrá rada, kdekoli dobré myšlenky jsou, tuť i já jsem.“ A bychom tomu ještě lépe porozuměli a si to do paměti hluboko vštípli, že bez Boha a jeho sv. pomoci není dobré rady, není spravedlivého úsudku a spravedlivého zákona a předpisu k nalezení, pravi Bůh v knize Přísloví ještě dále: „Skrze mne králové kralují a ustanovitelé zákona spravedlivé věci nařizují; skrze mne knížata panují a mocní usuzují spravedlnost.“ (8, 14.) A totéž platí nejen o králích a o panujících knížatech, ale i o každém soukromném člověku. Chce-li kdo své domácí a osobní záležitosti dobře spravovati a vyřizovati, jest mu nevyhnutelně dobré rady zapotřebí, za kterouž Pána Boha vroucně prositi má. Proto napomínal starý Tobíáš, muž Duchem sv. osvěcený, svého syna Tobíáška takto: „Všelikého času dobrořeč Bohu a pros od něho, aby cesty tvé spravoval, a všecky rady tvé ať v něm zůstávají.“ (Tob. 4, 20.) Z těchto výroků samého písma sv. jest tedy patrné, že všeliká dobrá rada konec koncem přýští se z nevystižitelných hlubin moudrosti Božské, a že Hospodina Boha za to prositi máme, aby rozum náš světlem moudrosti své osvititi ráčil, kdykoli dobré rady v jakékoli příčině nám jest zapotřebí.

Proto říkává se také: „Proti Bohu není rady, není pomoci.“

Avšak víra katolická nás také učí, že Maria Panna, stavší se Matkou Boží a královnou všech andělů a všech svatých, jest po Bohu nejprvnější, t. j. že žádný anděl, žádný svatý tolikými milostmi a dary Ducha sv. a takovou měrou od Boha nebyl obdařen, jako Panna Maria. A sv. církev katolická nás také učí, že Syn Boží, Vykupitel náš umíraje na kříži všem budoucím učeníkům svým v osobě svatého Jana Evandělisty Marii Pannu, Matku svou božskou ustanovil za matku, obdariv ji spolu tak velikou a neslýchanou láskou mateřskou ku každému křesťanu, jakou se žádná matka lidská nikdy ku svému vlastnímu dítěti honositi nemohla a nemůže. Dle úmyslu a rady Boží měla se státi Maria Panna naší nejhlavnější přímluvkyní u trůnu božského milosrdenství. Jsouc Matkou Boží a Královnou nebe a země, byla Maria Panna od Hospodina k tomu vyvolena a ustanovena, aby přímluvou svou u Boha více zmohla, nežli všichni ostatní svatí a andělé Boží.

Proto nazýváme Marii Pannu Matkou krásného milování, proto ji Matkou milosrdenství jmenujeme.

Nuže všeliká dobrá rada pochází od Boha samého, který jest moudrost nekonečná, a za dobrou radu máme Boha prositi, jak jsme již svrchu pravili a z Písma sv. dovodili. A hle, tu nás opět sv. církev katolická učí a napomíná, abychom pomoci a skrze přímluvu Marie Panny dobrou radu u božské moudrosti vyhledávali. A že církev sv. skutečně tak smýšlí a nás tak učí a napomíná, to můžeme nejedním způsobem dokázati.

V modlitbách od církve sv. ustanovených a schválených, k. př. v loretanské litanii nazýváme Marii Pannu „stolicí moudrosti,“ což znamená, že Syn Boží t. j. neskončená Moudrost božská

sobě Marii Pannu za živý trůn vyvoliti, v životě jejím požehnaném spočívati a ji tudíž svou božskou moudrostí a dobrou radou z ní se prýšticí tak bohatě naplniti a ozdobiti ráčil, jako se to žádnému jinému svatému, ani samým cherubinům nestalo. Vyzývajíce tedy Marii Pannu „Stolice moudrosti, oroduj za nás,“ prosíme ji dle návodu církve sv., aby nám dar moudrosti a dobré rady svou přemocnou přímluvou u Boha vyprosila. A zde pozorujeme ještě tuto stránku: Maria Panna sluje Matkou milosrdenství, poněvadž se z ní vtělený Syn Boží, který jest sám božské milosrdenství, naroditi ráčil. Nuže, tentýž Syn Boží jest také moudrost božská, z níž každá dobrá rada se prýští; název tedy „Stolice moudrosti“ znamená vzhledem na Marii Pannu právě tolik, jako Matko božské moudrosti, Matko božské rady.

Dle návodu církve sv. vyzýváme v této litanii loretanské Marie Pannu i tímto způsobem: „Panno nejmoudřejší, oroduj za nás.“ Název „nejmoudřejší“ naznačuje se dle učení katolického, že prazádný tvor, buďsi člověk, buďsi anděl, tak velikou moudrostí od Boha nebyl obdařen, jako Panna Maria. Nuže, čím více kterýkoliv svatý vyznamenán byl nějakým darem Božím, tím mocnější jest také jeho přímluva, když se pro někoho za tentýž dar u Hospodina přímlouvá. Poněvadž nás tedy církev sv. učí, abychom Marii Pannu pod názvem „Panno nejmoudřejší“ vyzývali, dává nám tím na srozuměnou, že žádný svatý, žádný anděl s to není, aby nám dar moudrosti a dar dobré rady tou měrou u Boha vyprosil, jako Panna Maria. Jak vysoko moudrost Panny Marie, mocnost přímluvy její za tento dar a za dobrou radu ceniti máme, vysvítá i z toho, že sv. církev katolická v mešních modlitbách a v hodinkách církevních právě tatáž slova a tytéž výpovědi do úst Marie Panny klade, kterých ne-

skončená moudrost Božská sama o sobě v písmě sv. užívá. Jsou to na příklad tyto výpovědi z knihy Přísloví v osmé kapitole: „Má jest rada a pravost, má jest opatrnost, má jest síla. Skrže mne králové kralují a ustanovitelé zákona spravedlivé věci nařizují: skrže mne knížata panují a mocní usuzují spravedlnost. Já milující mne miluji: a kteříž v jitře bdí ke mně, naleznou mne“ atd. (Přisl. 8, 14—17.) I totéž napomenutí, kteráž Hospodin Bůh, moudrost nevystižitelná nám v dotčené kapitole dává, abychom pilně a bedlivě za světo moudrosti a dobré rady k Němu se modlili: totéž napomenutí klade též sv. církev katolická v modlitbách veřejných do úst Panny Marie, předpisující knězi katolickému, aby na některé výroční svátky marianské při mši sv. a v hodinkách církevních takto se modlil: „Nyní tedy synové slyšte mne: blahoslavení jsou, kdo ostříhají cest mých. Slyšte kázeň a buďte moudří a nezaemítejte ji. Blahoslavený člověk, který slyší mne, a který bdí u dveří mých (t. j. kdo mne každodenně za moudrost, za osvětlení rozumu svého a za dobrou radu vyzývá). Kdo by mne nalezl, najde život a obdrží spasení od Hospodina. Kdo by pak proti mně hřešil, urazí duši svou.“ Kladouc tato slova Písma sv. do úst Marie Panny, nemíní tím církev katolická nikterak postaviti Panu Marii na roveň s Hospodinem Bohem, který jest moudrost nekonečná a první zřídlo všeliké dobré rady: neboť církev katolická dobře ví a neustále tomu učí, že Maria Panna při vši své nedostižitelné výtečnosti a vysosti nikdy Bohem nebude a tvorem Božím vždy zůstane. Ale církev katolická přivlastňující dotčená slova po svátná Marii Panně, dává nám na srozuměnou, že moudrost božskou a dobrou radu u žádného tvora, buďsi to člověk neb anděl, v té míře a v té

hojnosti nemůžeme nalezt, jako u Panny Marie, a že tudíž ji za to pilně a bedlivě vzývati máme, aby nám přemocnou přímluvou svou potřebnou moudrost a dobrou radu u Hospodina vyprosila.

Třeba také zde pověděti, že církev katolická mimo to i zvláštní mši sv. a zvláštní hodinky ku cti a chvále Marie Panny pod názvem „Matky dobré rady“ ustanovila, která se v dodatku k římskému missalu čili mešní knize obyčejně nachází. Svátá Stolicе apoštolská zavedla také i zvláštní kostelní svátek „Matky dobré rady“, který každoročně na den 26. dubna připadá a se v některých zemích aneb v rozličných biskupství skutečně světi. Všecko to byla by sv. církev nikdy nedovolila a neustanovila, kdyby s tím úplně nebyla srozuměna, aby úcta Panny Marie pod názvem „Matky dobré rady“ mezi křesťany byla rozšiřována a pěstována. Ano z dotčených ustanovení a dekretů církevních jest na bíledni, jak velikou váhu sv. Stolicе apoštolská na to klade, a jak velice si toho přeje a žádá, aby věřící „Matku dobré rady“ horlivě ctili a aby na její počest zejména i mši sv. Hospodinu obětovali, kdykoliv se jim dobré rady nedostává.

Ostatně máme ještě jiného důkazu po ruce, kterak sama nejbl. Panna Maria si toho přeje a žádá, abychom se k ní za dobrou radu prosebně utíkali a ji jakožto „Matku dobré rady“ horlivě ctili a vzývali. Dějepis církevní nás o tom poučuje, kterak si nejbl. Panna Maria bezpočtukrát již v jednotlivých zemích zvláštních míst na horách neb v jeskyních a na jiných osamělých místnostech, aneb opět v některém městě a chrámu k tomu účelu zvláště vyvolila, aby na takových sobě vyvolených místech věřícím mnohé neobyčejné milosti udělovala, když tam s dobrým úmyslem putují a do její přemocné přímluvy důvěrně se doporučují.

Nuže tedy právě takovýmto způsobem povstalo již před několika věky i jedno poutnické místo, jenž Genazzano (čti: Ženacáno) sluje, a kde se nejbl. Panna Maria pod názvem „Matky dobré rady“ neustále cti a vzývá. Genazzano jest malé městečko vlašské, na jiho-východní straně za Římem ležící, a jen asi šest mil zeměpisných od Říma vzdálené. Celá okolní krajina tohoto prastarého městečka jest velmi krásná, kol kolem rozličnými pahorky ověšená, na nichž jiná města vlašská a malé vesničky se nacházejí. Městečko Genazzano stojí také na svahu jednoho pahorku, u jehož paty utěšená a velmi úrodná rovina jest rozprostřena. Tam tedy do Genazzano putují již od více věků každoročně tisíce a tisíce zbožných poutníků z celé Italie a i z jiných vzdálených zemí. Putují tam k milostivému obrazu „Matky dobré rady“ zvanému, aby si před ním od nejbl. Panny Marie rady a pomoci ve svých potřebách vyprosili. A že tyto poutníci ve své důvěře nebývají sklamáni, jest již z té okolnosti na bíledni, poněvadž tam od více století každoročně nové zástupy poutnické přicházejí. Vznik tohoto proslulého poutnického místa mariánského, jakož i jeho trvání jest nám tedy zřejmým důkazem, že Maria Panna sama si toho přeje a žádá, abychom se k ní ve všech případech o dobrou radu prosebně utíkali, poněvadž by Rodička Boží dotčeným poutníkům tolik milosti neudělovala, kdyby si toho sama nepřála, aby pod názvem „Matky dobré rady“ ctěna a vzývána byla.

Důvody, kterými jsme až posud krátce naznačili, jak užitečná a důležitá věc jest Rodičku Boží pod názvem „Matky dobré rady“ ctití a vzývati, přiměly nás také k tomu, abychom i vznik a původ dotčeného poutnického místa v Genazzaně ctitelům mariánským v následujícím článku vyložili.

Jan Křt. Votka.

Naše matky a sestry katolické

Lucie Otilie hraběnka Slavatová.

I. Nevěsta a ženich.

Lucie Otilie hraběnka Slavatová náleží k nejspanilejším osobám našeho národa, a obraz života jejího čtenářům našim nemilý nebude. Jest tomu nyní 300 let, co světlo Boží spatřila; i byly časy tehdejší na mnoze podobny časům našim; bylť tenkrát trpký odpor proti svatému náboženství katolickému, ale zato upřímní katolíci věrně a veřejně se ho zastávali; — a za času našeho vidíme poměry podobné. Kde pak o svaté náboženství se jedná, patří matkám a pannám místo čestné, a právě naše Lucie Otilie, rozená paní na Jindřichově Hradci a v Telči, taková paní byla, která manželu svému, panu Slavatovi, vždy věrně domlouvala, by žádného člověka se nehrozil, nýbrž veřejně a statečně svaté náboženství hájil.

Rodiče její byli Adam, pán na Jindřichově Hradci, na Hluboké a t. d. a matka Kateřina hraběnka z Montfortu, oba věrní katolíci. Měla jediného bratra, Jáchima, který za manželku pojal Marii Maximilianu z Hohenzollerů, pannu katolickou, tak že tím způsobem celá rodina katolická byla.

Ale na panství a téměř v domě žil pán příbuzný, Adam Slavata, který řídil vrchní správu všeho panství, a ten byl protestantem i celá rodina jeho. Jeden ze synů jeho, Vilém, byl jinoch náramně nadaný, a poněvadž otec nebyl zámožný, poslal jej pan Adam z Hradce na vlastní útraty své na studie do Prahy. Gymnasium studoval u jesuitů. Jesuité měli mnoho žáků protestantských, nikoho z nich k víře katolické nenutili, ale dojemně ji vykládali tak, že žákům milá památka na vždy zůstala, a mnozí v pozdějším věku z vlastního přesvědčení milostí Boží katolíky se stali. — Když

gymnasium s výborným vysvědčením odbyl, poslal jej dobrotitivý pěstoun Adam z Hradce opět na své vlastní útraty do světa na vysoké školy, kdežto výtečnými studii a čistým chováním rodičům svým a pěstounům k veliké radosti byl. A čím dále, tím více při něm rostla láska k náboženství katolickému, až konečně roku 1597 se odhodlal, k víře katolické přestoupiti.

Výkon ten, v celém živobytí nejdůležitější, udal se na Hluboké nedaleko českých Budějovic; neboť panství Hluboká tenkrátě pánům z Jindřichova Hradce patřilo. Mysleme si, jako bychom přítomni byli, a všechno slyšeli a viděli, co se dalo. Zámecká kapla jest krásně ozdobena. Začíná mše svatá, kterou slouží P. Kolář (čili Rotarius, kněz Tovaryšstva Ježíšova z Jindřichova Hradce). Před oltářem na klekátku klečí mladý sličný muž, nedávno mu minulo čtyryadvacet let; jest to Vilém Slavata. Když bylo po evanđéliu a po Kredo, podal mu rozžatou svíci, všechno umlklo, a on jasným hlasem říkal vyznání víry křesťanské katolické. — Veliký zástup lidu byl přítomen, všechno pozorně poslouchalo. Kdo jest tam v tom zástupu? Ejhle není tam ani otec, ani vlastní matka jeho, ani bratr, ani sestra a žádný z přátel. Neb matka vlastní již byla zemřela, otec pak a celé přátelstvo na něj se náramně rozhněvalo, že katolíkem se stal; neb oni všickni protestanté byli. Kde jest pěstoun jeho, onen dobrotitivý pán, který na svůj náklad na studie jej byl poslal? Také není na slavnosti; neboť před několika měsíci jej byli do hrobu vložili. Ale kdo jest tu? Jest tu ovdovělá paní pěstounka a její dcera, panna Lucie Otilie, tenkrátě asi 19 roků stará, též syn Jáchim s manželkou svou. Když

pak minulo pozdvihování a přijímání kněžské, mladý Vilém Slavata přiklekl k oltáři, aby tělo Páně přijal, s ním spolu přijímali všickni z rodiny panské. Podivná byla vroucnost jeho, milo bylo na něj se diviti, když ponejprv v životě svém velebnou Svátost přijímal, a Kristu Pánu pevně sliboval, že do smrti věrným katolíkem chce zůstat. Když bylo všecko dokonáno, poděkoval P. Kolářovi, který ho byl ku svatě víře připravil, potom přistoupil k dobrotivé přestounce své a poděkování čině, pěkným slovem „matko“ ji nazval, jako že pravou matkou mu byla a matkou do smrti zůstala.

Od toho dne velké změny se stály v panské rodině z Jindřichova Hradce. Mladý pán Jáchim byl ženat, ale děti neměl, a ode dvou let pořád churavěl. Sám si toho netajil, že dlouho živ nebude a proto sestře své, Lucii Otilii, domlouval, aby se vdávala, že všechna panství a bohatství jí smilerád postoupí. Byla tedy Lucie Otilie nevěstou, a snad tou nejbohatší tenkrát v celém království českém; měla totiž asi šest panství a jmění veliké, i není divu, že se ženichů hlásilo, a ovšem ti nejbohatší v zemi, tak n. př. pán Petr Vok z Rožmberka, pán Jáchim ze Švamberka a jiní mnozí. Ale panna nevěsta nehlásila se k žádnému a když matka na ni doléhala, aby si některého vybrala, neodpovídala než: „Matko drahá, já si vezmu toho, koho vy mi dáte.“ Radili se tudíž v domácnosti, i P. Koláře na radu vzali, poněvadž Lucie Otilie jej jakožto zpovědníka svého u veliké vážnosti měla, i usnesli se na tom, že na žádné jmění hleděti nebudou, nýbrž toho zvolí, ovšem katolíka, který by svou nastávající manželku ctil, churavého bratra pěkně ošetřil a stárnoucí matku ve vážnosti choval. Jednomyslným hlasem všickni jmenovali Viléma Slavatu, a sama panna nevěsta vyznala, ten že jí bude ze všech nejmilejší.

Avšak oni byli vzdálení příbuzní, muselo se žádati za dispens a než dispens přišla, mladý pán Vilém Slavata na cesty se dal, aby větších zkušeností nabyl. Po návratu slavila se svatba v pondělí po Třech králích r. 1602. Manželství bylo šťastné; ještě po dva roky šetřili a sloužili mladému panu Jáchimovi, až pak tiše a pobožně skončil a všechna panství a jmění své sestře odevzdal, tak že manžel její se psal: Vilém Slavata, pán na Chlumu a Košumberku, na Stráži, v Jindřichově Hradci, na Telči a Nové Bystřici. Byla to změna veliká; před nedávem byl ještě protestantem a nastávajícím panským úředníkem: a teď byl jedním z nejbohatších pánů v Čechách a k tomu upřímným katolíkem.

Z manželství jejich tři dítky pocházely, veskrz chlapeci: Adam, Jáchim a František, a jak svrchu řečeno, manželství jejich bylo velmi šťastné.

II. Nastává bouře.

Mladá paní začala panování své s dobročinností. Nebožtík otec založil v Jindř. Hradci katolické gymnasium s kolejí jesuitskou, z dalekého okolí se tam scházeli studenti, chudí a zamožní, ovdovělá paní byla chudým studentům štědrá podporou a mladá paní jí v tom pomáhala. Každým dnem posíláno bylo mléko, maslo, vejce a jiné potřeby z pauských dvorů do města darem chudým studentům, mimo to dostávali oděv, knihy i také byty zdarma, mladá paní jim postavila pěkný oltář v kostele; a k ostatnímu lidu chudému štědře se chovala. Při tom všem byla horlivou katolíčkou, kterážto nemlčela k nátlakům od jinověrců činným. Byla tenkrát země česká jako na dva tábory rozdělena, jedna strana starodávná a historická, druhá strana protestantská, která se nadvlády domáhala, a vyznati nám jest, že by již již se jí bylo

popvedlo, katolickou stranu potlačiti; avšak na straně katolíků stály staročeské rodiny v Čechách nad jiné mocné, mužové a paní, kteří svatou víru svou statečně hájili: tak Lobkovicové, pánové z Divišova či Šternberkové, Kolovratové, Markvarticové či Valdštejnové, Martinicové, z Říčan, z Vrtby, Vítkovcové či z Jindřichova Hradce, k nimž se nyní přidal mladý pán Vilém Slavata. Ano tento poslední, ačkoli byl ještě mlád a sotva deset roků katolíkem, stál brzy v čele jejich a s ním věrná jeho manželka Lucie Otilie, která jej povzbuzovala, říkajíc: „Manželi, nedopouštěj na naši víru svatou! Od Boha ji máme, ona jediná ku spasení vede, není na světě víry pravé, než jediná víra katolická.“

Blaze manželovi, jemuž Bůh takovou statečnou manželku dal, ale neblahá rodina, kde netečnost zavládá! Brzy se podala příležitost, kde Slavata i manželka jeho neohroženost svou měli prokázati.

Protestanté vynutili na sísaři Rudolfovi II. pověstný majestát, kterým velikých práv dosáhli, a učinili si nějaké narovnání s některými katolíky, aby se na panstvích katolických volně rozkládati mohli. Ale takovému netečnému narovnání opřeli se druzí páni katolíci a nepodepsali ho, i tu když se jim začalo vyhrožovati, odepřeli podpis svůj Martinic, Slavata, Šternberg a Mencl. Protestanté se proto rozhněvali tuze, a hlavně Martinicovi a Slavatovi hrozili, že přijde čas, kde se jim za to pomstí.

Když ty věci v Praze se dály, shluklo se několik protestantů v Jindřichově Hradci, žádajíc, aby se jim vydal katolický kostel nejsvětější Trojice a při něm ustanovil protestantský kazatel, poněvadž prý nastala svoboda náboženství. Ale pan Slavata i paní jeho tomu tak nerozuměli. Obeslali celou obec hradeckou před sebe, pan Slavata přišel a

manželka, jelikož ona vlastně paní na panství byla, přišla s ním. Pan Slavata protestantům vykládal, že jejich žádosti vyhověti nemůže, poněvadž po zákoně zemském žádného práva nemají k žádostem podobným. Na to promluvila Lucie Otilie veřejně, vykládajíc, která jediná víra katolická jest víra božská, a každé jiné učení že není než učení bludné a zcestné, a tudíž, že žádostem takovým vyhověti nelze, nýbrž spíše aby protestanté uznali víru pravou a jako věrní katolíci na služby Boží docházeli. —

S tím utíchl všecken hluk v Jindřichově Hradci, a mladá paní — byla tenkrát osm let vdaná — tím horlivěji se snažila prospěti více katolické, a mileráda čítávala v životech svatých mučenic, kde seznala, jakou láskou ony svaté matky a panny víru katolickou milovaly, ji zastávaly a za ni vlastní krev a život dávaly neváhaly. Nad jiné ji dojímal její patronka svatá panna a mučnice Lucie. Když totiž utlala panna Lucie před soudem pohanským stála a soudce pohan poroučel, aby Krista Pána zapřela, tu neohroženě odpovídala dívka, že tak neudělá, i kdyby smrt jí bylo podstoupiti. — Počkej, počkej, usmál se soudce pohan, přestanou řeči, až nastane bití. — Nepřestanou, odpověděla dívka, vždyť nám Kristus slíbil, řka: „až budete státi před soudem, nebojte se, neboť bude vám dáno, co byste odpověděli.“ — I když potom nevinou dívku bili, ohněm pálili, neustála víru svatou hájiti, až ji konečně dýku do krku vrazili a životu jejímu konec udělali. Tak statečná byla svatá Lucie a paní Slavatová nemeškala ze svaté patronky příklad si bráti s předsevzetím, že ráda bude všecko trpěti, pakli dáno bude, za víru svatou, jen aby věčné blaženosti se svatými účastnou byla.

(Dokončení.)

Slavnost' svatých tří králů.

Evangelium sv. Mat. 2, 1—13.

Když se byl narodil Ježíš v Betlemě Judově za dnů Herodesa krále, aj! mudrci od východu přijeli do Jerusalema, řkouce: „Kde jest ten, který se narodil, král židovský?“

Narodil-li se králi syn, co tu slávy a radosti! Hned se to oznámí poddaným a všem jiným králům a knížatům, aby radost nad narozením královského syna byla všeobecná. Podobně oznámil Otec nebeský časné narození svého jedno-rozeného Syna mnohým lidem, aby snáze

poznali příchod Spasitele světa a z toho se radovali. Předně oznámil Bůh narození Ježíše skrze anděla pastýřům a pak také mudrcům na východě, to jest v oněch zemích, které od země židovské východně leží, a toto zjevení připomínáme si dnešní slavností.

Zda-li mudrci skutečnými byli králi, nelze tvrditi, poněvadž sv. evangelium o tom se nezmiňuje. Pravdě podobno jest, že to byli zámožní a vznešení mužové, kteří se zabývali též hospodářstvím. Těmto tedy mužům objevil Bůh zvláštní hvězdu, kterou před tím nikdy neviděli. Zároveň však dal jim Bůh vnuknutí, že onu hvězdu poznali jako znamení novorozeného krále židovského, o němž bezpochyby něco zvěděli z prorocství; a aj! vydali se na cestu, hledat krále a jemu se poklonit. Tu přišli v rychlém spěchu

do Jerusalema, kde měl sídlo své král Herodes a tázali se obyvatelů: „Kde jest ten, který se narodil, král židovský?“ Snadno si můžeme pomyslit, jak se všickni tomu podívali, nevědouce ničeho o narození Páně. Než mudrci setrvali pevně na svém, dosvědčující, že viděli na nebi zvláštní hvězdu, z čehož prý soudí na narození nového krále. Jak krásné nauč ní si můžeme z toho vybrati! Hvězdou oznámil Bůh mudrcům narození Páně, a oni nemeškají, spěchají, hledají ho, nedbají obtíží cesty,

jen aby novorozeného krále našli a jemu božskou úctu prokázali. Jak často upomíná nás dobrotivý Otec nebeský na povinnosti naše hlasem svědomí, a my přece meškáme tohoto hlasu Božího poslechnouti. Nezahanbuji-li nás onino sv. mužové? — Než poslyšíme dále.

Stane-li se něco v obci, zůstane to tajným? Zajisté ne, hned se pověst o tom rozšíří mezi lidem. Tak se stalo v Jerusalemě, když tam přišli mudrci; jejich příchod, jejich otázky byly něco neobyčejného a proto se hned pověst o nich po městě roznesla a přišla až k uším krále Herodesa. Tento byl muž ukrutný a velmi ctižádostivý; a proto uslyšev řeč mudrců hned si pomyslnil, není-li ten novorozený král zaslíbený messiáš, o němž se domníval, že bude králem na zemi velmi mocným. On se ulekl, boje se o svůj trůn. Taktéž pobouřilo se obyvatelstvo města Jerusalema. Aby se však dověděl pravdu, povolal Herodes zákoníky a vypytał se jich na místo, kde by se měl messiáš naroditi. Oni mu pravili: Messiáš se má podle proroctví Micheášova naroditi v Betléme Judově. Betlém bylo malé městečko v zemi judské a přece vyvolil je Bůh za místo narození onoho krále, jenž měl netoliko lid židovský, alebrž celý svět vykoupiti. Jakmile Herodes zvěděl o Betléme, již pomýšlel na zavraždění dítěte. A poněvadž byl lstivý člověk, přetvařoval se, jak jen mohl. Povolal k sobě mudrce, vypytał se jich na čas a místo, kdy a kde se jim hvězda ukázala. Pak je poslal do Betléma, řka: Jděte a vyptejte se pilně na dítě, a když nalaznete, oznamte mi, abych i já přijda, poklonil se jemu. Aj toť obraz člověka licoměrného, potměšilého, pokryteckého! Jak se vám líbí? Hnusnějšího nemůže na světě býti, jako takový člověk. Pán Bůh obvyčejně záměry takových lidí překazí. Mudrci šli dále do Betléma. Bůh, který je

až dosud vedl, neopustil jich ani tentokráte, hvězda se jim opět ukázala a vedla je, až zůstala státí nad místem, kde bylo dítě. Kdo popíše radost těchto sv. mužů, vidoucích ono svaté místo, kde se zaslíbený Vykupitel narodil! I vstoupili plni hluboké úcty na místo a viděli božské dítě Ježíše s Marií, matkou jeho a sv. Josefem, pěstounem jeho. Viděli dítě chudé, nemající žádného znaku královského. Viděli chudou Pannu jeho matku a obyčejného řemeslníka sv. Josefa, jeho otce před světem. A přece jsouce v duši přesvědčení, že toto dítě jest Ježíš Kristus, Spasitel světa, padli na kolena a klaněli se jemu. Víra sv. nás učí, že na všech místech, zvláště v kostele jsme na očích Páně. Celé naše chování má tedy býti vždycky takové, aby bylo podle tohoto učení uspořádáno, aby bylo viděti, že chodíme před tváří Boha svého.

Byť pak tehdy obyčej, že se královským osobám přinášely dary. Aby svou úctu na jevo dali, přinesli i sv. mudrci božskému dítěti s sebou dary, zlato, kadidlo a myrrhu. Slušno jest, aby každý člověk Bohu svému největší úctu prokazoval a co nejlepšího má, obětoval. Což máme však lepšího, než samy sebe, své srdce a všechny schopnosti duše? Kdož by tak dobrotivému Otci nebeskému sebe sama neobětoval? — Když mudrci Ježíši Kristu se poklonili, tu měli jíti nazpět a dáti Herodesovi zprávu o všem. Než Bůh, jenž zmaří zlé úmysly bezbožných, nedopustil toho a napomenul sv. muže ve snách, aby nešli do Jerusalema, nýbrž aby šli jinou cestou do své vlasti. Oni uposlechli hlasu božího a tak vykonali povinnost, jakou máme všickni, totiž Boha více poslouchati než lidí, když na nás něco zlého žádají.

Tak čin i ty, abys hodným učiněn byl, připočtenu býti svatým třem králům a všem nebeským občanům.

Děvečkám služebným.

Milá Notburgo!

Pán Bůh dej Ti, milá Notburgo, šťastný nový rok, vzpomeň si, co jsem Ti v loni o těchto dobách psala, a obnov se v duchu, abys se těšila z převzácného pokoje srdce, který svět dáti nemůže. Pro letošek jsem si umínila, obeznámiti Tě blíže se svatou Tvou patronkou, má to býti novoroční můj dar, který Ti posílá stará Tvá chudá, ale upřímná kmotra, má to býti zrcadlo, ve kterém se můžeš každodenně zhlížeti a úbor svého srdce opravit, abys se líbila Bohu a všem dobrým lidem. Poslyš tedy:

1. Sv. Notburga dítětem Božím.

V polovici třináctého století, kdy hrabě Menhart byl pánem Tyrolska, náležela dolní část údolí innského od Zillery až ke Kuffšteinu vévodovi bavorskému. Rattenberk se starým, pevným hradem, byla pohraničná pevnost, a byla takřka přední stráží na Innu. V městě tomto žil na náměstí ve starobylém domě, jenž podnes „Steinerův“ se nazývá, počestný kloboučník se svou manželkou. Byli to lidé ctihodní a bohabojní; neboť staré přísloví praví, že jablko nepadne daleko od stromu, a jediným dítětem manželů těchto byla dceruška, jež pozdějším svatým svým životem největší byla jím ozdobou, těšíc láskyplným srdcem zarmoucené a nuzné, a jež podnes více cti požívá mezi křesťany, než nejmnější panovnice tohoto světa.

Na křtu svatém, jenž jí udělen byl roku 1265, nazvána byla jménem Notburga, t. j. pevná zástita všech nuzných. Toho času nebylo ještě všeobecným zvykem, dávatí dětem na křtu jméno nějakého svatého; jménem, jež rodiče dítěti dávali, naznačovali též, čím by asi v životě býti a jakou ctností nejjasněji zářiti by mělo. Také v našem případě bylo tomu tak, s tím pouze rozdílem, že tehdy byla již svatá téhož jména. Byla dcerou krále škotského, a byvši z vlasti zahrnána, odebrala se do Německa, usadila se v Badensku, kdež také život svůj dokonala. Na hrobě jejím vystaven byl chrám, jenž stal se později

proslaveným místem poutnickým; svátek její světi se 26. ledna. Život této světičky byl hvězdou, jež měla vésti nově narozené dítě po celý život.

Myslím, že všem skoro rodičům při narození dítky jejich tane na mysli otázka: Co bude z našeho dítěte? Je to otázka bezúčelná, poněvadž nikdo nemůže ji zodpovídati. Mnohem důležitější jak pro rodiče, tak i pro dítě, jest otázka: Čím toto dítě býti má? — Na to možno již odpověděti. Chceme tedy otázku tu si položit, poněvadž jen tak budeme moci porozuměti, jaký význam a jakou důležitost má život naší milé světičky.

Každému nelze býti slavným básníkem, malířem, neb jakýmkoli jiným umělcem; avšak jedno umění, umění všech umění, musí znáti každý. Je to umění, abychom dosáhli co nejvíce právě křesťanské dokonalosti, kterou získáme si místo v nebesích před tváří Boha nejčistšího a nejsvětějšího. Neznáme-li tohoto umění, nejsou nám všechny ostatní vědomosti nic platny, právě tak, jako člověku hladovému, jenž nemá sousta chleba, nic neprospívá, umí-li krásně zpívat — zemře hladem i s krásným hlasem svým. Dosáhneme-li však křesťanské dokonalosti, snadno potom získáme si též ostatní vědomosti, jichž ale nám ku věčné spáse nevyhnutelně třeba není.

Vznešeného a velenutného umění tohoto může každý lehce nabyti, má-li jen dobrou vůli. Vlohy k pozemským uměním přináší si člověk při narození

svém — třeba mu jen, aby se u některého mistra důkladně vycvičil. Tak též dostává se každému křesťanu při druhém, duchovním narození, schopností k nabytí dokonalosti křesťanské. Na křtu sv., kterým stává se člověk dítkem Božím, uděluje Bůh každému Duchu svatého se sedmi dary, jež ustanoveny jsou pro sedm svobodných umění božských.

Vycvičiti můžeme se u té učitelky, jež učí všem uměním, u církve katolické, jejíž školy jsou otevřeny na celém světě. Není nám třeba konati daleké cesty do Říma, nebo do Jerusalema, nemusíme býti učenci, netřeba nám ani krejcaru vynaložiti, netřeba nám činiti základy, ani nějaké řády zakládati: ať jsme sebe nepatrnějšími, sebe chudobnějšími, třeba jen opovrhovanými služebníky, přece můžeme a musíme umění tomu se naučiti. Nestane-li se tak, běda nám zde na zemi, a třikrát běda tam na věčnosti! Nebudeme-li státí při posledním soudu před tváří Boží ospravedlnění, budeme zavrženi, a pak není nám více pomoci. V čem umění toto záleží, lze pověděti dvěma slovy. A slova ta jsou: Služ Bohu! Ptej se všech svatých na nebi, co činili, aby svatými se stali, a odpoví tobě, že sloužili Bohu. I královna všech svatých, Maria, matka Nejsvětějšího, vysvětluje nám svatý život svůj krásnými slovy: „Aj, děvka Páně!“

Bůh zřejmě nám ukázal, že, chce-li kdo svatým se státi, nezáleží ani na bohatství, ani na urozenosti, neboť v nebi jsou svatí a svěťice ze všech stavů. Nemůže se tedy nikdo vynalovati. Nemůžeš

ku př. říci: jsem příliš chud, jsem redu nízkého, jsem příliš zaměstknán, a proto nemohu svatým se státi. Pohled na Notburgu! Byla též chudou, byla též z rodu nevznešeného, a přece stala se vznešenou světicí. Brzy budeme šíře vypravovati, co o životě její známo jest. Víme, že život její byl svatým; víme, že všechno myšlení a konání její směřovalo pouze k účtě Boží, že odhodlala se kráčet ve šlépějích Tvůrce svého, jemu sloužiti. Je nám známo, že i v nejnepatrnější věci spatřovala dílo rukou Božích, že vždy a všude myslila pouze na Něho, začož On ji též bohatě odměnil. Tím stává se život svaté Notburgy velmi zajímavým. Deera klobučníkova stává se dítětem Božím, dívka z Rattenburku obyvatelkou velké říše nebeské, nepatrná, v nízkosti zrozená panna vysoce ctěnou světicí. Urozená hraběnka nebo kněžna, jež nestává se jako Notburga pokornou děvkou Páně, jež neslouží Bohu, je u přirovnání s ní obyčejnou žilavkou vedle libovonné růže, oblázkem bezcenným vedle drahocenného dýmantu.

Budeme tedy doprovázeti naši světicí na její pouť pozemské, a přihlížeti k tomu, jak vždy a všude byla věrnou děvkou Páně. — Když jsem před 1½ rokem byla v Tyrolsku, učinila jsem též malou zajiždku do Ebenu ku sv. Notburce, kráčela jsem po místech, kde tato svatá panna kráčovala, tak že mohl vypravovati o tom z vlastního názoru. Události ze života jejího slyšela jsem z úst hodnověrných na místě, kde děj sám se udál. Počneme na své pouti přistě.

.Ze života farářova.

Známo jest, že hříchy ducha, k. p. pýchy jsou mnohem těžší nežli hříchy těla, a sv. Tomáš praví častěji ve svých spisech, že jest mnohem těžší práce obrátiti člověka oddaného hříchům duševním, než člověka ve hříších tělesných. Pán Bůh obyčejně nechává takového na duši hříšného zabřednouti v ty nejohavnější hříchy tělesné, aby se poznal a k lítosti nad hříchy svými pohnut byl. Ve hříchu

duševním jest pravá a skutečná vzpoura proti Bohu, jest to následování padlého anděla. Obrácení, polepšení člověka takového jest pravým zázrakem na světě. Člověk takový dává na jevo, že Boha docela ani nepotřebuje, že mu vlastní moudrost, vlastní jmění dostačí a svévolně pak bojuje proti úradám Božím. O takovém člověku vypravuje jistý farář, a sice s dovolením jistých osob, následovně. Poslyš tedy čtenáři milý a uchověj vypravování toto v srdci svém k poučení svému.

V jedné osadě, kde jsem čas na výpomoc, žili dva manželé v pokoji, ve svornosti a dobře se jim vedlo, měli všeho dost. Muž byl asi přes 40 let stár a žena byla o 10 let mladší. Byli spolu již asi 12 let a měli tři děti, z nichž nejstaršímu bylo deset a nejmladšímu asi sedm let. V celé osadě nebylo silnějšího, zdravějšího muže nad Michala. Pracoval za dva a také všecko na poli i doma sám se svou ženou podělal. Mimo to byl tesařem a protože dobře pracoval, volali jej všude, kde kdo něco měl na správu, nebo ke stavbě. I jako nádeník pracoval za mzdu s toutéž silou a vytrvalostí jako doma, jen když došel uznání a slyšel, že Michal jest nejlepším pracovníkem a že pracuje za tři ba za čtyry tesaře. Takovou chválu velice rád slyšel. Michal měl také ve všem, cokoli podniknul, veliké štěstí. Po otci zdědil něco peněz; žena jeho dostala též pěkné věno, a co z počátku donesli, to příčinlivostí jejich se zdvojnásobilo. Každý byl se sousedem spokojen; vždyť byl spravedliv, úslužný, jen musel s ním dobře zacházeti. Chtěl-li někdo přízeň jeho si získati, musel jej chváliti — to věděl každý a bohužel všickni mu pochlebovali. Zvláště rád slychával, když někdo vychvaloval jeho hospodářství, jeho šetrnost, když pravil někdo, jak všecko po otci zlepšil, rozmnožil, jak dítky své jednou dobře zaopatří. To byla duševní nemoc, pýcha!

Tento muž onemocněl právě, když jsem v té farnosti vypomáhal. Lidé se tomu až divili, že tak silný muž jako dub může onemocněti, vždyť by byl mohl i s ďáblem samým se rváti, a smrt ta mu ani neškodí. Tak soudili lidé; i lékař nemohl hned nemoc poznati. Bolesti byly co den větší a v noci bylo nejhůře. Lékař vida, že je čím dál hůře, radil, aby byl nemocný zaopatřen sv. svátostmi, neboť nelze věděti, co se může státi. Nemocný nechtěl o zaopatření ani slyšeti; ale pak na prosby a přimluvu jednoho souseda svolil, zvláště když mu rozkládal účinky sv. pomazání, že totiž ulevuje bolestem. I zavolan jest kněz. Přišel k nemocnému, vidím jej ve strašných bolestech se svíjeti, vidím vedle něho plačící ženu podobnou kamenné soše a uplakané dítky. Nemocný naříkal a sténal bolestí a připravil se ke sv. zpovědi. Mezi zpovídáním vykřiknul často velikým hlasem, a podobalo se, že se chce z něčeho vyznati, což ale nechce nijak ven. A když jsem se tázal, co by chtěl, tu naříkal jen na hrozné bolesti. Podal jsem mu Pána Boha, udělal svátost posledního pomazání a napomínal jsem jej, aby své bolesti ve spojení s bolestmi Ježíše Krista, i jeho přehořkým umučením trpělivě snášel, Otci nebeskému obětoval jako pokání za hříchy, aby trpěv zde, nemusel dlouho se trápit na věčnosti. Snad jsa zdrav, málo Pánu Bohu děkoval, snad darů Božích neprávě užíval; za to všecko provinění má prositi milosrdného Boha za odpuštění a pak bude jemu uleveno a pomoženo ne-li zde hned, tedy ještě na onom světě. Šklebení a stahování tváří připisoval jsem velikým bolestem nemocného. Potěšiv ho, odešel jsem od nemocného dav ještě radu, kdyby bylo hůře, aneb kdyby si nemocný přál, aby mne jen ihned zavolali, ať jest to ve dne nebo v noci, že hned milerád přijdu. To se stalo ráno před polednem. Od-

poledne jsem navštěvoval jiné nemocné a slyšel jsem, že se Michalovi nedaří lépe; že prý zuří a křičí ustavičně, že jest v pekle a že trpí pekelné muky; že není mu žádúe pomoci a vysvobození ani zde ani na věčnosti. Tázal jsem se, jestli žádal o kněze, a odpovědino mi, že nechce ani slyšeti, ba že po sv. přijímání má ještě větší bolesti a že je s ním ještě hůře. Zároveň mi zrazovali, abych tam ani nechodil, aby se mi něco nestalo, protože na něm viděti zuřivost časem, jakoby byl pokousán od vzteklého psa, a lékař již se přeptával na to, ale Michal neměl nikdy psa a neví se ani žádný upamatovati, že by se byl někdy v okolí objevil vzteklý pes. I nemohl jsem jiného učiniti, než ubožáka milosrdenství Božím odporoučeti a šel jsem domů na faru očekávaje, zdali přece pro mne ještě jednou nepřijdou.

Byla to zimní noc, jaké dávno žádný nepamatoval. Venku vítr burácel, a sníh padal tak hustě, že ani se žádný ven neodvážil vyjít, ba ani psa nevyhnal žádný ven. Šel jsem pozdě do postele, ale nemohl jsem ani oka zamhouřiti. Okna řinčela, vítr skučel, sníh prášil do oken a nemohl jsem usnouti. K tomu ke všemu tanul mi ustavičně na mysli nemocný Michal a když jsem trochu větší hřmot uslyšel, již jsem myslel, že jdou pro mne, abych šel k nemocnému Michalovi. O půlnoci právě před dvanáctou hodinou přišli skutečně. Ten člověk, jenž pro mne přišel, nařikal na to počasí, a že je mu líto, jak bude velebný pán v takové nepohodě moci jíti, vždyť prý on sám musel tři čtvrtě hodiny jíti, kdežto jindy tutéž cestu za čtvrt hodiny vykonal. „Pro Bůh, velebný otče, jen pospěšte“, tak mluvil posel, „neboť Michal upadá již v zoufalost. Tělesné bolesti jej netrápí tak velice, jako duševní; na duši prý jej to hrozně pálí a proto že musí zahynouti. Tělesné bolesti rád prý snese, ale tu duševní úzkost a bázeň nemůže již sněsti. „Zastřelte mne!“ tak nám volal odpoledne nemocný a večer se přiznával ku věcem před lidmi, jaké patří jen do sv. zповědi.“

Já jsem se skutečně trásl na celém těle. Což ta nepohoda, to bylo nejmenší, nač jsem dbal. Vzal jsem štolu a vydal se ve jménu Páně na cestu. Po cestě jsem se ustavičně modlil: „Bože můj, pomoz, neb zde v tomto případě nevím si rady. Nedáš-li mi ty dobré vnuknutí, pak bude snad ještě hůře. Sv. Maria, Matko Boží, oroduj za toho ubohého člověka a za mne nehodného sluhu Páně!“ Cesta nám rychle uběhla.

Již jsem byl ve světnici nemocného, podíval se na něho a viděl jsem, že je trochu tišší. „Tedy přece jest mi Bůh milostiv! Přece budu moci vyznati se z nepravostí svých!“ Tak mluvil nemocný užřev mne. „Ať zůstanou všickni lidé zde, již jsem jim pověděl, jaký bezbožný člověk jsem.“ Tak mluvil dále nemocný; ale já jsem zatím lidi odstranil z pokoje a pak jsem mu vyložil, že lidé musí jíti pryč, nebo sv. zповěď je sv. tajemství, tak že kdyby lidé již byli slyšeli od něho něco, že musí o tom mlčeti. Načež nemocný mi pravil: „Velebný pane, já jsem nehodně přijal Tělo Páně jako Jidáš a proto jsem již zoufal jako Jidáš. Než dobrý soused mne potěšil, že prý je ještě pomoc, a šel pro vás. Skoro po šest let jsem nehodně se zpovídal a nehodně přijímal, protože jsem se nechtěl z jednoho hříchu zpovídati. Nejstrašnější ale bylo, já jsem si myslel, že Pána Boha nepotřebuji, že si sám pomohu a že mohu beze strachu proti přikázáním Božím jednat. To jsem nechtěl žádnému říci, tomu má pýcha nedopustila.“ A skutečně viděl jsem, jak při tom sem a tam sebou házel, jako by jiná moc v těle

jeho vládla... „Ach nemohu, nemohu to říci,“ tak volal častěji, než se skutečně vyznal. Jak ale slovo to vyšlo z úst jeho, ihned se utíil a plakal jak děcko.

Já jsem jej těšil: „Bůh jest spravedliv. To jste zkusil. On nenechá sobě se posmívati. To jste viděl. Ale On nechce smrt hříšníka, neboť jest milostiv a milosrdný. On vás zadržel, když jste do pekla pospíchal. Poslal na vás nemoc, trápení, abyste poznal, že Bůh jest nad vámi. Pokořil pýchu vaši a pokorného, kajícího přijímá zase v náruč svou. Milosrdenství jeho jest daleko větší, než nepravosti vaše. Milost Boží dotkla se vás. Vy jste se pozdravil na duši a pozdravíte se snad i na těle. A nyní vykonáme spolu svatou povinnost, jakou nám církev sv. ukládá.“ (Nyní následovala skroušená zpověď nemocného a svátostné rozhršení). Zaplat Pán Bůh, tisíckrát vám to velebný pane, odplatíž dobrotivý Bůh. Rád budu trpěti nyní, jen když mohu doufat v blaženost věčnou. A nyní se nemocný docela utíil. Potěšil jsem jej ještě několika slovy a slíbil jsem mu, že jej opět navštívím. Lidem, kteří jeho výkřiky horečně slyšeli, přikázal jsem přísně, aby zachovali tajemství, ostatně nemocný ani v bolestech nevěděl, co mluví.

Nemocný se pozdravil. Strach a zoufalství jej opustilo, ale zůstal pořád smuten. Byla to truchlivost ke spasení. Síla obrovská jej opustila a tím i pýcha byla odstraněna. Ruka Páně dotýkala se ho častěji až do konce života jeho. Viděl smrt manželky své i dítek svých. Konečně rozžehnal se i on s tímto světem ve stáří 58 let s úplnou odevzdaností do vůle Boží.

Toto vypravování budiž k napomenutí a k poučení všem, kteří se dali svěsti zlym duchem a nehodně sv. svátosti přijímali. Jest dosti takových hříšníků, kteří z falešného studu anebo z pýchy a nadutosti ten neb onen těžký hřích ve sv. zpovědi zamílčí a nehodně ke stolu Páně přistupují. Ach těch nešťastných lidí! Kéž by mezi nimi nebyl žádný čtenář „Školy!“ A kdyby se snad stalo, že někdo přece se dopustil svatokrádežného hříchu, ať si jen připomene tento skutečný příběh a jde a vyzná se tak upřímně, jako onen nemocný Michal. Styděl-li by se někdo svému vlastnímu knězi se vyznati, jdi ke druhému cizímu knězi, který tě nezná, a buď ujistěn, že každý kněz rád ti tu službu prokáže. Jen ničeho nezamlč ve sv. zpovědi! Jen upřímně se vždy vyznej! Na tom záleží celá věčnost, spasení tvé! Dosud máš příležitost, abys ve jménu Ježíše dosáhl rozhršení a odpuštění hříchů! Ježíši, dobrý pastýři, útočiště hříšníků — smiluj se nad námi!

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Itálie. V Římě dělo se dne 8. prosince svatořečení ze členů vítězných církve bojující. Jsoutě to blahoslavený kanovník de Rossi, general řádu kapucinského bl. Vavřinec z Brindisi, vyznavač Benedikt Labre a klášterní panna Klára. Nám nejbližším jest bl. Vavřinec z Brindisi, který stal se před válkou třicetiletou zakladatelem klášterů kapucinských v Praze, ve Vídni a ve Štýrském

Hradci za tím úmyslem, aby položil bráz šíření se protestantismu v našich vlastech. Tentýž také účastnil se války vojska císařského proti Turkům, sám postaviv se v čelo nepatrné armády a takto příkladnou srdatostí svou roznitv veškeré vojsko vedl je ku slavnému vítězství nad nepřítelem křesťanstva.

Při svatořečení líče sv. Otec zásluhu každého nového světce podotklul vším

právem, že nyní v době utrpení a pronásledování s mnohých stran je sv. církvi potřeba nových orodovníkův u Boha.

Postavení sv. Otce jest nyní jaksi nejisté. Poměr ku vládě italské stal se posledními výtržnostmi ještě méně příznivým a všeobecně se uvažuje možnost, že opustí Řím a vyhledá si nějaký útulek jinde. Bismark ochotně by mu poskytl žádoucí útulek buď v Kolíně na Rýně anebo v městě Fuldě spolu sídle biskupství. Avšak sv. Otec nahlížeje nebezpečí vydati se do moci přítele nepřítel, nemůže se k tomu kroku odhodlati. S jiné strany naléhá se na vládu italskou a krále, aby se smířil se sv. Otcem. Arci by se smíření jakési dalo provéstí tím způsobem, aby král italský uznal právo sv. Otce na jeho bývalé území, aby toto území přijal od sv. Otce jako za léno k pouhé správě politické a soudní, a ponechal Řím a okolí úplně samostatně správě papežské a zvolil sobě jiné město italské na příklad Florencii za své sídlo. Král sám jsa v nesnázích snad by k tomu svolil, kdyby ho strana zednářská nehнала ku předu na srážné dráze revoluční.

Že Italie necítí se bezpečnou, toho znamením jest úmysl vlády na rozmnožení armády o 33 pluků.

Rakousko. Poměry v Rakousku se kloní sice zvolna, ale přece jen stále k lepšímu. Potěšitelné jest, že v poslední době husto se podávají žádosti k říšské radě o svěcení dne nedělního a svátečního, jak bývalo dříve dle zákona od r. 1850, tak aby žádná práce a žádná výtržnost v neděli nebyla dovolena.

Dle téhož zákona nařizeno, aby v jisté větší svátky, zvané dny noremní také žádná divadla a jiné hluché zábavy se neobdávaly. Po vydání zákonů konfessionálních dne 20. května 1868 nikdo více nevěšmal si zákazu církevního práce a zábav se týkajícího. Zejména v hlavních

městech učinila si to zbujnělost židovská skoro zásadou zneuctivati den křesťanům sváteční. Ale Bůh ukázal, že není mu lhostejno, světí-li se jeho den čili nic. Dne 8. prosince (dřívější to den noremní) vypukl v divadle na škotském náměstí zvaném „Ringtheater“ právě před počtem představení požár, který rychlostí blesku rozšířil se po celém divadle nepopřav četnému obecnstvu ani času k útěku, tak že na 900 lidí uhořelo nebo se zadusilo. Jen části menší podařilo se uprchnouti anebo zachráněnu býti. Mezi oběťmi požáru čítá se dobrá třetina Israelitů. Věřící vidí v tom prst Boží, který dotýká se nejpřísnější těch, kteří všemožně a svévolně podporovali znešvácování křesťanských dnů svátečních, jsouce jinak zachovávání svých svátků pečliví. Pokrok k lepšímu stal se i tím, že sněmovna jednajíc o opravě zákona branného přijala návrh vlády, aby čekatelové stavu kněžského úplně byli sprostěni povinnosti vojenské, a jen v čas potřeby (války) povinni byli konati služby jako duchovní správce na bojišti, což vůči malému počtu duchovních, kterých se nyní více jak 2000 nedostává, jest v skutku ustanovením potřebným a pro duševní blaho lidu prospěšným. Právem řekl v odůvodňovací řeči své konservativní poslanec Fischer, že země a lid křesťanský větší bude mítí užitek ze dvou tisíců horlivých kněží, kteří budou pečovatí o zušlechtění lidu a mravně náboženské vychování mládeže, než z 2000 vojinů. Též učitelství udělena úleva podobná, jakož i to v prospěch lidu rolnického jest usneseno, aby majitelé z dědických usedlostí, které vystačí k výživě 5 osob, pakli sami vedou hospodářství, sprostěni byli služby řádové, a vřadění byli zrovna do rezervy. Dejj Bůh, aby vlastní naše i v novém roce dále se braly na dráze pravého pokroku hmotného i duševného.

Německo. Poměry německé jsou ještě jaksi nevykvašeny; pozorovati jest sice jakýsi pokrok k lepšímu, ale posud ještě není rozhodný a nelze posud předvídati, zdali pověstný kulturní boj konečně bude zastaven. Strana katolická vyšla z posledních voleb sesílena; v Německu dodělala se strana katolická značné většiny nejen na venkově, ale i v samém hlavním městě Mnichově, a této většiny své chce použití k odstranění zákona o civilním sňatku manželském, a ku skrácení školní povinnosti na venkově ze sedmi na šest roků. Těž v Badensku, kde kulturní boj vzal svůj počátek, neuškodil církvi katolické, ale naopak vyšla z nedávných voleb strana katolická sesílena.

Francie. Nejmeně radostného lze nám zvěstovati z Francie, kde zednářská vláda strojí se k druhému boji proti církvi. Vyšlo od nového ministra bohocty a vyučování již nařízení, aby náboženství škrtnuto bylo z řady povinných předmětů na středních školách, aby znaky náboženské ze škol národních byly odstraněny, všechny průvody, poutě

atd. zakázány. Doufejme však, že zednářské strany neporůstou do nebe, a že Pán Bůh vládne ještě mnohými prostředky, aby schladil bujnost nevěreckých ministrů, a vlastní víře nevěrných poslanců republikánských, a pomáhejme církvi bojující ve Francii horlivou svou modlitbou.

Anglie. O Anglii nemáme od poslední doby mnoho co říci. Vláda všemožně usiluje o zachování pokoje v pobouřené zemi irské, což by se jí zajisté tím dříve podařilo, kdyby odčinila krivdu od 300 let na Irčanech katolických páchanou, a k tomu hleděla, aby Irčanům bylo zákonem neumožněno státi se časem majiteli najaté půdy, která jejich otcům jest odňata na potrestání věrnosti víře a církvi katolické. Pokud vláda bude chrániti jen práva protestantských statkářů, nebude v ubohé zemi žádoucího míru.

Přejíce zájmům Krista Pána v novém roce ve všech zemích hojného zdaru a pracím na poli církevním mnoho požehnání, voláme církvi celé a všem její horlivým a věrným členům k novému roku radostné Zdař Bůh!

Milodary Božského Srdce Páně.

Stokrát a tisíckrát více jest těch dobrodiní, která náš Spasitel poskytuje upřímným modlitelům, než co jich zde oznamujeme; jen té nejskrovnější částky bývá zde zmíněno, aby bylo zadost učiněno slibu a ku povzbuzení druhých. Vždyť Hospodin působí a tvoří a milostí rozdává ustavičně, a plny jsou jeho štědré ruce, aby uspokojil, ba obohatil všechny jej s důvěrou vyzývající. Když již nic na světě pomoci nemůže, pomáhá sám světa pán a těší se ve svých dobročinech, aby lid poznal jeho moc i dobrotu a s vděčným srdcem k němu se obrátil. — Tak nám oznámili:

Z Přerova děkuje L. V., že na přímělu Panny Marie vždy trávající pomoci chráněna byla zlé společnosti.

Od sv. Hory sdělují, že jistý mladík, když nemohl nijak přemoci náklonnost k jisté nepravosti, která mnohých nepříjemností mu způsobila a které všemožně chtěl odvyknouti, konečně brzo zoufaje nad svou slabostí vzal útočiště k božskému Srdci Páně a Panny Marie a slíbil uveřejnění, bude-li

aspoň dva měsíce od oné nepravosti moci se zdržeti. A ejhle! co dříve mu bylo nemožným, dovedl nyní a vzdává vroucí dík Hospodinu a Matičce Boží.

Od Pačlavič. Jeden rolník děkuje bož. Srdci Páně a Panně Marii Lúrdské za troje vyslyšení a pokládá nové těžké navštívení za zaslužený trest, že s uveřejněním povinných díků tak dlouho váhal.*)

*) Dar votivní 10 zl. zaslán do L. Redakce.

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc leden l. P. 1882.

Za oživení úcty k božskému Srdci Páně.

O Ježíši! skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za tu milost, aby poznání a láska Tvého nejsvětějšího Srdce se víc a více rozšiřovala v lůno církve svaté. O Ježíši, vlej do srdcí našich pravou pobožnost k Srdci Tvému a uděl nám milost, aby počet Tvých přátel víc a více se množil. Amen.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

O přeslady Srdce Panny Marie, budiž mou spásou!

Sv. Michale archanděli, sv. Josefe, svatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Dne

Obzvláště ale doporučuje se :

1. **Obřezání Páně:** Požehnání s hůry rodinám, ve kterých se ctí božské Srdce Páně. Odložení návyku klení a poslouchání pomluv a klevet. Ozdravení kněze na těle i duchu. † matka.
2. *Sv. Malcária, poust. 394:* Za ducha svornosti ve společné práci. Spravedlnost v soudních přích. Dar lásky v několika rodinách.
3. *Sv. Zeno, p. 512:* Vychování ženského pohlaví ve škole a doma. Přemáhání sebe. Křesťanské panny v pokušeních zlých.
4. *Sv. Tita, biskp. m., I. stol.:* Biskupové rakuští. Misie bulharské. Vdova ve velikém soužení postavená a její dítky. Churavý otec.
5. *Sv. Simeona, Styl. poust. 459:* Katolická církev na východě. Duchovenstvo katolické na Rusi. Horlivost bratrstva sv. Cyrilla a Methoda. Zachovávání postu. Přemáhání zlých náruživostí. † kněz.
6. **Zjevení Páně:** Obrácení národů. Apoštolát modlitby za návrat Slovanů rozkolných do církve sv. Důvěra v božské Srdce Páně, by se víc a více ujímala v lidu. Dar Ducha sv. studujícímu.
7. *Sv. Luciana, kn. m. 312:* Císař a král náš se svými rádci. Biskupové jihoslovanští a jich duchovenstvo. Vůdcové lidu našeho.
8. *Sv. Severina, op. 482:* Školy vysoké, by křest. duchem více proniknuty byly! Obrana proti nevěře modlitbou. Dar trpělivosti manželům v kříži postaveným. Jistý novic řádu sv. Františka.
9. *Sv. Juliany a Basilissy, muč. 300:* Obchod a průmysl v duchu křesťanském. Spravedlnost k bližnímu. Důvěra v božské Srdce Páně v každém podniku. † kanovník M. Schm. Dar mlčelivosti.
10. *Sv. Pavla, poust. 342:* Za ducha horlivé modlitby. Dělnictvo naše. By uznali, že jediná pomoc jim kyne z náboženství křest.
11. *Sv. Theodosia, op. 529:* Vojsko naše. By důstojnictvo dbalo na život mravní vojínů podřízených. Jejich duchovenstvo. Sirotci.
12. *Sv. Arnošta, biskp.:* Křest spolky mužské. Zaražení křest. spolku pro mládež v městě. Sestra od manžela odloučená a dítky její.
13. *Sv. Hilária, biskp. 369:* Oživení víry svaté v zemích koruny svato-Václavské. Dej nám, b. S. P., kněze podle srdce tvého!

Připomíná každý k úmyslům dne: „i na úmysly doporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. mše sv. na úmysly dne, které i vloženy jsou na oltáři v Lúrdu, Filipsofdu, Častochově, Boleslavě a m. osl.

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc leden l. P. 1882.

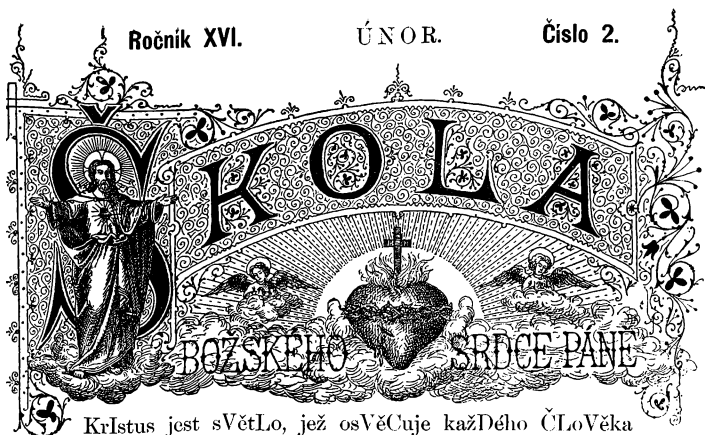
Za oživení úcty k božskému Srdci Páně.

- Dne Obzvláště ale odporučuje se:
14. *Sv. Felixe z Noly, kn. 310*: Křesťanské spolky ženské. Zařízení křest. spolku pro paní. Zdar snahám hodných žen. Těžce nemocná.
 15. *Nejsv. Iměna Ježíš*: Úcta nejsv. jména. Sv. Otec a kurie římská. Zdar snahám sv. Otce na obrácení národů nekatolických. Několik nemocných začek. Dar sebezapření v duchovním stavě.
 16. *Sv. Marcella, pp. m. 309*: Školy naše národní. Proti pohoršení malíčků. Chování nevinosti jejich. Spolky sv. Filomeny.
 17. *Sv. Antonia, poust. 356*: Duchovenstvo řeholní. Povolání schopných ku stavu duchovnímu. Vytrvalost v dobrém. Churaví rodičové.
 18. *Nastolení sv. Petra v Římě*: Pokoření nepřátel církve sv. Misie za mořem. Bohoslovecké semináře a jich vychovateltvo. Dar Ducha sv. dítkám a jich rodičům. Matka, opuštěná vdova. † osoba.
 19. *Sv. Kanuta, krále dánského 1806*: Obhajcové církve sv. By mocní toho světa poznali svou povinnost, že mají zájmy církve sv. hájiti! By učení se ji zastali! Dosažení potřebných milostí v novém stavě.
 20. *Sv. Fabiana a Šebastiana*: Školy vojenské by nebyly beznáboženské. Obrana proti mravní nauce. Pohoršlivé tabulky. Nemocná sestra.
 21. *Sv. Anežky, p. m. 304*: Kláštery ženské a jich ústavy vychovaci. Mládež by si nevinosti vážila! Na úmysl výchovy dosahu.
 22. *Sv. Vincence, jilma, m. 303*: Díky božskému Srdci Páně za tolikrát dobrodiní nám a jiným prokázaná. Chlapecké semináře, gymnasia naše a jich učitelstvo. Pilnost a stálost v dobrém.
 23. *Zasnoubení P. M. se sv. Josefem*: Zasnoubenci. Požehnání Boží pro novomanžele křesťanské. Obnovení řehole v jistém klášteře.
 24. *Sv. Timothea, biskp. m. 97*: Umírající a duše v očistci. Úcta ke hřbitovům křesťanským. Překonání nemírné bázlivosti. † rodiče.
 25. *Obrácení sv. Pavla, 35*: Obrácení evandělíků, helvetů, rozkolných a všech hříšníků. Bratrstvo Srdce Panny Marie. Misie tuzemní.
 26. *Sv. Polykarp, biskp. m. 165*: Časopisy katol. Knihtiskárna benediktinská v Brně. Slované v zemích nekatolických. Setrvání jich ve sv. víře a v povinnostech náboženských. 2 dobroditelky chudých.
 27. *Sv. Jana Zlatoustce, b. 407*: Kazatelé slovanští. Katecheti naši. Úcta božského Srdce Páně mezi Jihoslovany. Manželé rozloučení.
 28. *Sv. Rainunda, kn.: By veškeré zábavy v těchto dnech počestny byly!* Odpoření Krista Pána za vše urážky. Časné pomoci všem nuzným a opuštěným. Utvrzení jistého mladého muže ve víře.
 29. *Sv. Františka Sal., biskp. učitele církve 1622*: Rodiny křesťanské. Překážení všeho pohoršení v rodině. Ke cti a chvále Panny Marie a sv. Bernarda za dar síly a vytrvání při vstoupení do řádu trapistického. Dva muži opilství oddaní. Svornost manželská.
 30. *Sv. Martiny, p. m. v II. stol.*: Služební obojího pohlaví. Církev sv. v Bosně a Hercegovině. Za dary Ducha sv. Duše v očistci.
 31. *Sv. Petra Nolasko, kn. 1256*: Za všechny, co podporují milosti Boží a za ty, co se v měsíci tomto obrátili. Obnova v úctě b. S. P. u nás samých. Zemřelí údové našich katol. bratrstev a spolků.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. mše sv. na úmysly dne, které i vloženy jsou na oltář v Lúrdnu, Filippsdorfu, Čáslavě, Bolešlavě a m. ost.

Připojíž každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

KrIstus jest sVětLo, jež osVěCuje kažDého ČLoVěka
sVětLeM pravé Víry.

Zdrávas Maria.

Královno! nám budiž zdráva.
Každý tvor Ti úklon vzdává;
hrůzám uniknuvše poroby
sterými Tě ctíme způsoby.
Velebná ó Páně děvice,
zdráva budiž jasná světice!

Drahokame nehynoucí,
lilie bělost' stříbroskvoucí,
vyvolená, čistá bez viny,
růže ladná z ráje končiny.
Velebná ó Páně děvice,
zdráva budiž jasná světice.

Vězi pevná v duše boji,
kotro v bouři nepokoji,
vůdkyně i lodi v hlubinách,
duho míru v trapných hodinách.
Velebná ó Páně děvice,
zdráva budiž jasná světice.

Ubohým Tys štítem, silou,
máti všechněm vroucnou, milou,
zrcadlem jsi božské moudroty,
hvězdou víry čistě jasnoty.
Velebná ó Páně děvice,
zdráva budiž jasná světice.

Královno Tys naše sláva,
věčně věkův budiž zdráva.
Tebou z božského nám pramene
milost' proudí v duše zraněné.
Velebná ó Páně děvice,
zdráva budiž jasná světice.

Křesťanská počtenice pro dospělé školáky.

Předmluva.

Jako v prosinci minulého roku bylo všude mnoho řeči o Vidni, podobně bylo tomu asi před 9 lety, kdy tak zvaný „Krach ve Vidni“ po celém téměř světě velikého hluku nadělal. A co že to bylo ten „krach“? Po česku asi tolik co sřícení se, neb úpadek, který tehda celou Vídeň zachvátil, nejinak než jako bouře a blesk z čista jasna. Ba málo- která živelní pohroma způsobí tolik škody člověku jako tehdaž způsobil ten krach.

Však jste o tom zajisté již slyšeli, kterak po delší čas před tím krachem vznikali ve Vidni rozličné nové podniky, podniky to obrovské, obchody odvážlivé, jež slibovali podílníkům skvělý zisk. Co tu vychloubáno, kterak že nyní může člověk beze všeho dření a namáhání brzy zbohatnouti a s několika sty za krátko býti milionářem!! Co divu, že na takové sliby svěřoval lid svůj trpce vydělaný a těžce ustrádaný groš napořád podnikatelům těmto?! Nějaký čas také skutečně šlo všechno dobře, jak slibováno; milionáři vyrůstali jako houby po dešti, nádherné domy a paláce nevídané posud krásy se stavěly, a všechno oplývalo přepychem a blahobytem, o jakém prve ani ve snách nikdo nesnil. A kdyby byl tehdaž povázhlivý člověk jen slovem projevil jakousi nedůvěru v ten nehorázný pokrok a rozkvět národohospodářský, a řekl: že se mu to všechno nezdá jíti pravým způsobem, ba spíše že to vypadá, jako lehkomyšlně nastrojené a podvodné šibalství — byl by špatně u těch Vídeňáků pochodil; při nejmenším byl by si utržil „hlupců, obmezenců, nepřátel pokroku“ a jiných podobných titulů, o něž není co stát. —

Proto tím hroznější, čím neočekávanější byla zpráva, která jako hrom

otrásla celým městem, když ohlášeno: „Nemůžem dále platit!“ — a netoliko vysoké úroky, ale i všecken kapitál jest ten tam!! —

Není zde místa zkomati: kdo aneb co tento všeobecný úpadek zavinilo, kterýž jako bezedná propast v hodině pohřbil štěstí, blahobyt, spokojenost tisíců a tisíců nevinných obětí, ale tolik jest jisto: buď se na dobro přepočítali sami onino čelní podnikatelé a peněžníci, anebo se v nich nadobro přepočítal a sklamal ten lehkověrný a hrabivý lid; jestliže — jak se později skutečně ukázalo — ti špekulanti znajíce dobře nebezpečnost a nejistotu svých podniků, ubohý lid jen vyssáli a zachránivše v čas své poklady zúmymlně pak úpadek vyvolali.

Slovem, tolik je jisto, že se tehdaž lidé ku své vlastní škodě a zkáze velice přepočítli! —

Než, jako se stalo tenkrátě těm nešťastníkům „vídeňským krachem“ zachváceným, podobně děje se až podnes ve světě tisícům a tisícům jiných lidí; totiž, že se **velice velmi přepočtou** a obyčejně na tu chybu v účtech svých přijdou teprve pak, kdy není již více k napravení!

Neboť jsou za našich dnů mnozí a to i z křesťanů katolických, jenž veškeré své smysly, snahy a práce obrací jediné a výhradně k věcem pozemským, jak by zdrávi byli, bohati a vznešeni, jak by všeho dobrého užili a povždy se dobře měli. Vede-li se jim při tom obstojně, pak žijí v pokoji den po dni a rok po roce stejným způsobem.

Nechci tvrditi, že by snad byli nevěrci, nikoliv; ba velice bys je rozhněval, řekl-li bys jim do očí, že křesťanskou víru zapovrhli! Naopak, oni mají víru křesťanskou za tu nejlepší a

jedině pravou víru, v níž si žádají žít a umřít. Ale na tom má být i také dost! nechť si jen víra hezky zticha dřímá v jejich srdci a nemíchá se do jejich veřejného života, tu by jim jen darmo překážela.

Tak nestarají se nic o modlitbu ani o slovo Boží, ani o svátosti, a jestliže ještě v neděli a svátek náhou kratičkou mši poslechnou a snad o Velikonoci v zpovědnici se ukážou, činí to jen pouze „k vůli lidem,“ že to tak u nich starý obyčej a že by se na ně v osadě podivně hledělo. Řekneš-li ale těm a takovým křesťanům jen vážné slovo, n. př. aby předce na své náboženství a svou ubohou duši pamatovali, odbydou tě zhurta: „nech mne s tím na pokoji, to není po mé chuti, já necítím toho žádnou potřebu; pro mne a za mne ať se modlí a kázání poslouchá ten, komu se to líbí, já musím svůj čas lépe užít.“

V tomto svém přesvědčení a dle těchto zásad žijí sami sebou jsouce spokojeni svůj život dál a při tom si počítají, že mají všechno v nejlepším pořádku; neboť jsou a zůstali katolicky pokřtěni a víry té se posud nezřekli, nikoho nevraždí, nikoho neokrádají, nevypalují, nebo cosi podobného; nýbrž naopak jsou v tom a tom dobročinném spolku zapsáni a dávají almužnu a kdykoliv je jaký ples, koncert nebo divadlo „ve prospěch chudých“ — pokaždé se i s rodinou zúčastní; zkrátka, porovnávají-li sebe k jiným těm bezbožníkům nynějšího světa, počítají si na prstech nebe za jisté!

Ale nastojte! z nenadání vypukne „krach,“ t. j. mimo nadání praskne kdesi cosi v těle — a jich životu vezdejšímu je konec! Když pak tu duše jejich vyšedší z těla na onom světě před nejvyšším „účetním“ má účty skládati, ó tu s hrůzou a zděšením seznává, — že nemá všechno v pořádku, jak se

domýšlela. „Běda mi!“ volá srdcelovcům hlasem — všecken můj pozemský zisk jest ten tam do posledního halíře a pro věčnost jsem si ničehož neobstarala! Ó běda, běda mi! — já jsem se přepočítala, — na dobro přepočítala — o celý život — pro celou věčnost!

Než, marný tu nářek, tam se sice chyba v počtech pozná, ale napravit ji nelze více. K tomu milý člověče je teď — teď na zemi jediné čas. Zde, a nyní musíš mít péči o to, abys byl dobře zapsán tam v té hlavní účetní knize Pána Boha; zde musíš dobře počítati, aby příjmy a vydání, zisk a dluhy stály aspoň v rovnováze.

A tu jsem si myslel, že se ti, milý čtenáři, zavděčím, pomohu-li ti trochu při tomto tak důležitém účtování. (Velice lito by mně bylo, kdyby snad i ten neb onen žák ze „Školy Bož. Srdce Páně“ tak nešťastně se měl jednou přepočítati.)

V počtech pak, jak víš, jest nejdůležitější věcí, umět dobře násobilku, jednou jedna jest jedna atd. a kdo tu nemá v maličku, ten se snadno v počtech svých zmýlí a ošidí. Podobného cosi máme i my křesťané v tom duchovním účetnictví. I umínal jsem si v letošní „Škole Božského Srdce Páně“ aspoň tuto „křesťanskou násobilku“ trochu se žáky opakovati. Co tím míním, brzy laskavý čtenář pochopí. Jen prosím nestahuj čelo a nestav se nikdo tak, jakoby něco takového nepotřeboval, aneb jakoby měl na to účtování ještě dosti času. Povím ti to milý čtenáři jak už je můj zvyk — hned v živém příkladě, co o takovém odkládání platí.

Tam a tam v jistém městečku, jehož jméno jsem již zapoměl, sešli se dva starí kamarádi. První z nich má velmi špatnou pověst; v poslední době spáchal opět hrozné zločiny, ale uměl se tak šikovně skrýti, že mu spravedlnost

lidská nemohla přijít na stopu. Konečně ale byl vyzrazen a právě se chystá policie jako sprostého zločince jej zatknouti a na hrdle pokutovati. Náhodou zaslechl o tomto úmyslu starý známý zločincův a co náhoda chtěla, zašel do jisté krčmy nalezne zde „hledaného ptáčka“ ve společnosti veselých kumpánů za džbánem. Pokyvnuv naň zasedne s ním stranou, a tu se mezi oběma rozprávě asi následující rozprávka:

Zločinec: Ah, kamaráde, že se necháš zas jednou vidět! Co pak je nového?

Přítel: Nevím nic, co by se ti líbilo, — ale, jak vidím, tobě se pořád dobře vede?

Zločinec: Ovšem, — výborně!

Přítel: Ale dlouho ti to již tak nepůjde!

Zločinec: Když nepůjde, necháme to ležet!

Přítel: Ano, ano, již se povídá tak leccos o tobě, že to s tebou nejde pravým způsobem.

Zločinec (úsměšně): Tak, tak? povídá se? Jsem velmi zvědav slyšeti.

Přítel: Jak snad víš, byl před měsícem nalezen v lese hajný od pytláků zastřelen — a ten pytlák — to prý jsi ty — jak se povídá! A onehdy, když hořelo v hořejším mlýně, spáchána jest při tom spolu veliká krádež, a ten palič, ten zloděj to prý máš býti zase jen ty! Jsouť prý i svědkové, jenž to přísahou chtějí ztvrditi. Podobně se ti klade za vinu ona loupež před týdnem a to a ono...

Zločinec: Aj, aj, co všechno ti lidé o člověku vědí!

Přítel: Ano, ano již všechno se ví, — ale jak? ty se toho nic nehrošíš?

Zločinec: Ani mi nenapadne!

Přítel: Nebojíš se vyzrazení? nebojíš se soudu a policie a žaláře a smrti provazem?

Zločinec: Tak! čeho se tu bát? trest smrti je zrušen, a to ostatní?... a pustili již horší, než jsem já!... Nech těch řečí kamaráde a tu raděj pi! —

Přítel: Ale, co myslíš? k tomu není teď času. Věz, co ti povím. Policie jest ti už na stopě, vím to z jistého pramene, — co nejdříve tě zatknou a posadí za mříže, ani hodinu to nebude trvati a budou zde!

Zločinec: Hodinu tedy myslíš? — O tož tedy té hodiny dobře užijeme! Bratři a kamarádi pojďte — pijte a veselte se se mnou!

Přítel: Ale probůh! nejdéle jedna hodina času a svobody ti ještě zbývá! Věř mi to bratře!

Zločinec: Vždyť věřím! ale vidíš, já už jsem jednou takový veselý chlap, že si svou veselost nikým nedám kaziti! Pořádě vesel býti, to je můj život. Bratři! ať žije rozkoš!....

Co se dále stalo, může se laskavý čtenář sám domyslit. Tebe toliko příteli prosím, pozastav se tu maličko a odpověz si sám u sebe na tu otázku: „Co myslíš o tom zločinci — jak ti přichází? — Neznáš nikoho, kde si právě tak lehkomyšlně počíná — a to u věci mnohem důležitější — kdo není ani jist, že mu ještě hodina času zbývá? — —

Ano, ano, míním zde tu ubohou duši; která jest v té křesťanské početnici ta

1. Nejvzácnější jednotka.

Asi 400 let před narozením Krista Pána žil jistý pohanský mudrc, jmenem Diogenes, podivný sice „pavouk“, jak se říká; ale moudrý a duchaplný byl, ta čest se mu musí nechati, moudřejší aspoň než mnohý ten novomodní professor z vysokých škol. Kde nikdo nic zvláštního neznamenal, viděl on věci prapodivné a někdy vtipným i pichlavým způsobem ukázal je pak druhým svým. Tak na př. byl jedenkrát v městě, kde

bydlel, výroční trh. Tu stály v řadách pytle s rozličným obilím, tam na kupách ovoce a jiné plodiny zemské, tam oděvy a rozdílný nábytek pro veškeré stavy lidské; opodál stál zase dobytek všeho druhu, kupci a prodavači zabíhali a pobíhali semo tamo, vespolek smlouvající, hulákající a ošizující jeden druhého, jak to vůbec na takovém trhu bývá.

Bylo právě poledne a slunce ozařovalo celé tržiště jasnou a teplou září, an tu z postraní ulice přichází na trh Diogenes. Ale pohleďte naň, s jakou přichází. S vážnou tváří kráčí pomalu cestou v ruce nesa — ač bílý den — lucernu a v ní svíci rozžatou. I tlačí se mezi to množství na trhu, svítí tu a tam některému do tváře, nejnak, než jakoby byla čirá tma a jakoby v té tmě někoho nebo něco hledal. Delší dobu se mu smáli, konečně ale chopí ho kdosi za rameno a táže se: „Diogene! kýho đasa to tropíš? — koho pak hledáš s tím světlem?“ — Diogenes obrátiv se na tázajícího si lucernou hezky posvítíl a dí krátce a vážně: „hledám — hledám lidi!“ — to řka kráčel svou cestou dále.

Rozumí se, že na řeč tuto vypukl nehorázný smích a nikdo se dále o smysl podivné odpovědi nestaral. Toliko žáci jeho doptávali se, co tím minil říci, kterak jen uprostřed lidstva mohl lidi hledati — neviděl-li snad les pro samé stromy? I vysvětlil jim tedy Diogenes své

podivné počínání řka, že sice viděl na trhu bytosti, jenž se pilně staraly o obilí a dobytek, o jídlo a pití pro své tělo, a jiné potřeby tělesné horlivě sháněly — ale — člověk že má netoliko tělo, nýbrž i duši, která má rovněž své zas potřeby, duchovní pokrm a nápoj a že tedy jenom ten jest pravý a celý a dokonaleý člověk, kdo také o svou duši pečuje, alespoň v té míře jako o tělo; takového ale že mezi těmi kupci a prodavači nenalezl ni jednoho! —

Dle tohoto mudrce jest tedy celým člověkem jen ten, kdo o obě části — o duši i tělo tak se stará, jak toho každá zasluhuje; tedy prve o duši jakožto dražší a vzácnější část, a pak teprv o tělo. Dobře si milý čtenáři výrok ten pamatuj.

A nyní i já dnes zkusím nápodobiti Diogena. Rozsvítím tuto ve „Škole“ nejprve lucernu a půjdu s ní na ten trh veřejného života a budu hledat, najdu-li člověka — celého, dokonaleého.

Začnu třeba hned u tebe laskavý čtenáři, postuj na chvíli a nech mou lucernu na sebe posvítiti — jsi-li — člověk — celý?

Jen neodracuj od světla pryč tváře své, mohloby se mysliti, že, nemáš dobrého svědomí, nebo že se obáváš býti poznánu za člověka polovičního, nebo dokonce za nákou sůvu noční, nebo cosi podobného, jež se světla štítí. — Tedy pozor! Nejprve rozdělám světlo a co tím miním? — Avšak o tom až přistě.

V e č e r.

Večer v onu tichou dobu
K odpočinku všecko kývá.
A tu člověk pro svou mlobu
Také rád si odpočívá.

Večer v onu tichou dobu,
Když se „Anděl Páně“ zvoní,
Odlož, člověče, svou zlobu,
Pro niž snad kdo slzy roní.

Večer v onu tichou dobu
Pozoruj ten tajný šepot:
Všecko, všecko spěchá k hrobu!
Kdy ti zazní smrtky klepot?

Večer v onu tichou dobu
Nezapomeň svého cíle;
Dbej vždy o své duše zdobu,
Nepromarni žádné chvíle!

P. Sark. N.

Duchovní hodiny,

poopraveny a natáhnuty od † Libora Scholze.

(Pokračování.)

Hodina druhá.

Druhá hodina pominula; hle, již bije hodina druhá. Druhá hodina nám připomíná ona přikázání, která Bůh lidem dal a která všechna ostatní v sobě obsahují: „Milovati budeš Boha nade všechno a bližního Boha nade všechno! Nic na světě, a kdyby ti to bylo sebe příjemnější a vzácnější, nesmíš milovati více nebo tak jako Boha svého, ale musíš to milovati méně. Vyjma jedině Boha nesmíš žádného tvora milovati pro něho samého, ale jen pro Boha, musíš ho milovati s úmyslem a ohledem na Boha, že to Bůh chce, jak dalece ti služí za prostředek, milovati Boha, musíš Boha milovati ve tvorech jeho. „Neboť Bůh,“ praví sv. Bernard, „žárli v lásce; máš-li nějakého jiného miláčka, tedy tě opustí.“ Dále musíš Boha milovati z celé mysli své, ze všech sil těla i duše; všechny myšlenky tvého ducha, veškerá přání tvého srdce, všechna předsevzetí tvé vůle, všechny činnosti tvých smyslů musejí se zabývat láskou a službou Boží; všechno tvé myšlení, tvá vůle, tvé řeči, tvé skutky, tvé utrpení musíš na něho co na poslední cíl a konec obracet. — Miluješ ho? Miluješ ho snad nejen jazykem, ale i srdcem, skutkem, zachováváním přikázání Božích? Vždyť pak tě on také tak neskončeně miloval. On tebe dal tobě, on tobě dal sebe. To ale nedostačovalo ještě jeho lásce, on činí ještě mnohem více: on sám se dává tobě. On se ti dal, když se vtělením bratrem tvým stal a na kříži za tebe se obětoval a zemřel; a vždy se ti ještě dává co pokrm duchovní a chléb andělský v nejsvětější svátosti oltářní a jako beránek při nekrvavé oběti mše svaté;

on se ti chce dáti za věčnou, nehynoucí, blaženou odměnu v nebesích, jakož to také sv. Tomáš Aqinský ve svém chvalopěvu o nejsvětější svátosti oltářní tak krásně vyjadřuje:

Ej! chléb dávno slibovaný,
V Izáku obětovaný,
Chléb Mojžíše pravého; —
Manna s nebe padající,
Pocestné posilňující
Do ráje nebeského.

Při stolu krále nového
Nový na místo starého
Beránek se věnuje;
Světlo pravdy hued rozhání
Temné vyobrazování,
Ježíš se obětuje.

Ó pastýři stáda svého!
Nech nás s mocí chleba svého
Kráčet na cestě cnosti;
Buď nám za věno spasení,
Ne k soudu a k zatracení,
Pokrm této svátosti.

Dejž tě hodně přijímati,
Znovu neukřižovati,
Veď nás k šťastné věčnosti;
Posilňuj nás v pokušení,
Ať jsme hodni nalezení
Stolu věčného hosti.

(Bečák, kancional.)

A tohoto tak neskončeně láskyhodného, tak neskončeně milujícího Boha bys nechtěl navzájem milovati? O rei se svatým Ignaciem raději:

Duše Kristova, posvětiž mne!
Tělo Ježíše Krista, vysvoboď mne!
Krev Ježíše Krista, opoj mne!
Voda z boku Kristova, obejm mne!
Utrpení Kristovo, posilniž mne!
O předobrotivý Ježíši, vyslyš mne!
Ve svých svatých ranách skryj mne!
Nedej od sebe odloučiti mne!
Od nepřítele zlého zachraň mne!
V poslední hodině mé zavolej mne!
Dejž k sobě potom přijíti mne!
Abych se všemi svatými chválil tebe
Až na věky věkův. Amen.

Blahoslavená Panna Maria, Matka dobré rady, a původ proslulé poutnické svatyně Marianské v Genazzaně.

II.

Zvláštnosti naskytující se při vzniku poutnických míst. — Vznik a proslulost Marianských svatyní poutnických spočívá a závisí na zázracích. — Poutnická svatyně genazzanská jest bohata na doklady dějepisné. — Starobylý kostel „Matky dobré rady“ v Genazzaně, jehož obnovu a rozšíření etih. Petříčková podnikla. — Zázračné objevení se obrazu Matky Boží v témž kostele. — Vznik pouti do Genazzana. — Popis zázračného obrazu.

Nebude od místa, upozorniti zde na některé zvláštnosti při vzniku a původu poutnických míst vůbec, a tudíž i poutnických svatyní Marianských, kteréž bedlivého uvážení hodny jsou. O vzniku totiž čili o původu poutnických svatyní nemíváme často žádných takových zpráv, které by v současných a dějepisně zjištěných listinách výslovně byly zaznamenány. — Obvykle zachovaly se o vzniku těchto svatyní jen rozličné zbožné pověsti v ústním podání, přecházejícím s jednoho pokolení lidského na druhé. A tyto pověsti a toto ústní podání bývaly teprv po dlouhých letech, mnohdy teprv po uplynulých stoletích ve spisech zaznamenány. Z druhé strany jest však na jisto postaveno a závažnými doklady dějepisnými stvrzeno, že taková místa poutnická již ode dávných století bývala neustále od četných zástupů poutnických každoročně navštěvována. Mimo to se může každý ze zpráv o jednotlivých místech poutnických zaznamenaných a mnohdy i tiskem vydaných snadno o tom přesvědčiti, že každá poutnická svatyně Marianská stala se jen tím způsobem proslulou, poněvadž tam pokorné prosby a žádosti jednotlivých poutníků na přímluvu Rodičky Boží byly vyslyšeny, a sice v případech takových, kdy již žádná lidská pomoc, žádné umění lidské nic více nespomáhalo. Slovem, přední a nejhlavnější základy, na nichž proslulost poutnických míst vůbec a tudíž i svatyní Marianských spočívá jsou zázraky

sběhlé na témž místě. A proslulost ta rozšíří se obvykle ještě více, když některé z těchto zázraků od duchovní vrchnosti dle předpisů církevních pravidelně zkoumány a za skutečné zázraky uznány byly. Stalo se také již mnohokrát, že některá svatyně Marianská proslulá sice byla již po delší čas mezi lidem obecným, který k ní velmi rád putoval, ale tak zvané vyšší třídy, tak zvaní vzdělanci se jí ani téměř nevšíмали. Najednou však pronikla důvěra k téže svatyni i tyto třídy společenské, tak že zrak celé země, celého národa k svatyni té byl obrácen, aniž by kdo příčiny dostatečné takového objevu udati mohl. To stalo se častokrát již v dobách, když pohromy obecné, válka totiž, mor, hlad atd. některou zemi svíraly. Když tedy za takových smutných dob pokorní prosebníci a nábožní poutníci v některé svatyni Marianské útěchy a pomoci skutečně našli, napotom jim ovšem jakékoli svobodomyšlnické námitky a rozumářské výklady toho přesvědčení ze srdce více nevyřaly, že Matička Boží v této svatyni své zvláštních milostí zbožným poutníkům uděluje, a že tudíž tamní socha neb obraz její vším právem milostivým neb zázračným sluje. Na tomto tedy zbožném, osobním přesvědčení, jakož i na zázracích od duchovní vrchnosti stvrzených, spočívá účta lidu katolického k místům poutnickým vůbec a zejména k svatyním Marianským. Proto se také žádný pravý katolík nikterak tím másti nedá, když o prvním vzniku a původu některé pout-

nické svatyně Mariánské dostatečných ve starých listinách zaznamenaných zpráv nemáme a je mnohokrát jen z pouhého ústního podání vážíme.

Nuže jedna část těchto všeobecných poznámek o poutnických svatyních Mariánských platí též o vzniku a původu Mariánské svatyně v Genazzanu, o které ctitelům Mariánským nyní vypravovati budeme. Vznik a proslulost této svatyně spočívá hlavně na četných a velkých zázracích, které se na oslavu tamního obrazu Rodičky Boží udály a se dím až podnes dějí. Co se

však týká dokladů dějepisných, t. j. hodnověrných listin, dále pak stálého, živého, nepřerušného podání ústního a jiných pomníků dějepisných, z kterých se bezpečné zprávy o dotčených zázračných událostech bráti mohou: v ohledu tom neváháme tvrditi, že svatyně genazzanská v poměru k jiným podobným svatyním jest velmi bohatá na takové doklady dějepisné. A kdo by se o tom chtěl zvláště přesvědčiti, tomu doporučujeme výtečné dílo vláského dějepisce Rafaela Buonana, o původu této svatyně jednající.*) Žádný vzdělaný i sebe učenější dějepisec není a také s to nebude vědeckými důvody vyvrátiti podstatnost a hodnověrnost dokladů dějepisných v díle tomto uvedených.

Po těchto poznámkách přistupujeme tedy k vypravování o vzniku svatyně genazzanské.

V městečku Genazzanu stával již před rokem 1467 od dávných časů farní kostel, zasvěcený ku cti a chvále Rodičky Boží pod názvem „Matky dobré rady.“ Byl to jenom malý a velmi jednoduchý kostelíček, který pak během času zhoubnou povětrností tak velikých zkáz utrpěl, že v druhé polovici věku XIV. byl téměř již na spadnutí. Nastala tedy nutná potřeba starati se o zbudování

nového a také rozsáhlejšího kostela farního, poněvadž se počet obyvatelstva genazzanského mezi tím tak rozmnožil, že prostora starého kostelíčka pro ně nedostačovala. Ale jakož se i za našich časů v leckteré venkovské aneb městské obci v podobném případě, dělo se tenkrát i v Genazzanu. Potřebu zbudovati nový rozsáhlejší kostel uznával

každý, žádný se však stavby samé ujmouti a ji aspoň započítí nechtěl, obávaje se velikých výloh a mnohých starostí s podnikem takovým spojených. Konečně slitovala se tedy sama Rodička Boží, kterouž obyvatelé genazzanští ode dávných časů pod názvem „Matky dobré rady“ za svou zvláštní ochrankyni ctívali, o stavbu nového a rozsáhlejšího kostela, a postarala se o ni celou řadou podivuhodných událostí.

V Genazzaně žila tenkrát jedna staříčká ctihodná paní, jménem Petruccia (t. j. po česku Petříčková). Pocházela rodem svým z Genazzana a byla vdovou

*) Název díla tohoto zní: „Della imagine di Maria Ssa. del buon Consiglio, che si venera in Genazzano, per Raffaele Buonanno prete dell' oratorio Neapoletano. Seconda ed. Neapoli, tipografia dell' Immacolata 1880.

po jakýmsi Janu di Nocera. Byla také ode dávných let již zapsána do třetího řádu sv. Augustýna, jakž se to v Italii až podnes často sbíhá, že velmi mnoho nejen chudých, ale i zámožných osob ze všech stavů do třetího řádu svatého Augustýna neb sv. Františka nebo sv. Dominika za tím účelem vstupuje, aby se u vykonávání křesťanských povinností stavu svého snadněji zdokonalovati mohly. R. 1465 čítala Petříčková již osmdesátý rok stáří svého, v celém pak předcházejícím životě svém bývala vždy zaměstnána konáním rozličných skutků milosrdenství. Známa byla též všeobecně pro svou zvláštní úctu a pobožnost k Marii Panně pod názvem „Matky dobré rady“ a k sv. Augustýnu. Tuto ctihodnou stařenku vyvolila si tedy „Matka dobré rady“ za tím účelem, aby v Genazzaně nový a rozsáhlejší kostel byl zbudován. Sama Matka Boží jí tu radu vnukla, by se o zbudování nového kostela starala, ale zároveň jí také potřebnou odvalu a sílu od Hospodina vyprosila a jí připověděla, že jí v tom celém, díle vždy nápomocna bude. Zbožná Petříčková uposlechla hbitě této dobré rady, a nedbajíc na vysoké stáří své dala nový kostel stavěti.

Aby si potřebných peněz k této stavbě zjedнала, prodala jednu částku svého majetku. Měla také svůj vlastní dům v Genazzaně a dvůr téhož domu hraničil právě se starým kostelem čili vlastně s jednou kaplí starého kostela, která sv. mučovníku a biskupu Blažejí, jehož výroční svátek na den 3. února padá, byla za své cena. Právo patronatní této kaple náleželo též Petříčkové, ostatní částka starého kostela patřila však ctihodným otcům z řádu sv. Augustýna, kteří již ode dávných let v tamní správě duchovní pilně pracovali. Se schválením těchto řeholníků a v úplném s nimi dorozumění počala tedy Petříčková novou budovu kostelní v dotčeném svém dvoře

tak stavěti, aby i kapla sv. Blažejí s rozšířeným kostelem v jeden celek spojena byla. Stavba prospívala po jistou dobu velmi dobře, zdi nové budovy postupovaly čím dál tím více do výšky, na kapli sv. Blažejí činily se též opravy: tu však stalo se, že staré Petříčkové peníze došly, a že nemajíc prázdné jiné podpory a pomoci stavbu dovršiti nemohla. Ale proto neztratila Petříčková pevné důvěry v Matičku Boží, která ji ku stavbě vyzvala a jí svou pomoc přislíbila. Mnozí lidé vysmívali se arci ubohé stařence a dělali si z ní všelijakých žertů a úsměšků; ona však odpovídala jim vždy trpělivě a neohroženě: „Nedomnívejte se, moji drazí, že pokus ten jest nezdařilý; neboť dříve ještě než já zemru, dovrší Matička Boží a sv. Augustýn budovu tohoto kostela.“ Slova tato prorocká vyplnila se skutečně za kratičký čas a sice způsobem stkvělým a zázračným.

Neuplynul ještě ani celý rok od doby, co se na stavbě kostela pracovati přestalo, a hle právě na svátek sv. Marka, t. j. dne 25. dubna 1467, když se dle starého obyčeje v Genazzaně též svátek Matky dobré rady slavíval, slyšeti bylo najednou ve vzduchu velmi líbeznou harmonii, zvony na věži kostelní počaly zvoniti, aniž by jimi ruka lidská byla pohybovala, a zároveň objevil se nad kostelem genazzaňským vysoko ve vzduchu jakýsi stkvělý mráček, níže a nížeji ke kostelu sestupující, až se konečně usadil na jedné hrubé, obmítkou nenavrhnuté zdi kaple sv. Blažejí, kterou Petříčková obnovovati započala. Potom stkvělý mráček najednou zmizel a na zdi samé objevil se krásný obraz, představující Rodičku Boží, která Synáčka božského v náručí svém držíc, vzhledem svým milostivým a přelaskavým na každého velice líbezný a důvěru vzbuzující dojem způsobila. Stkvělý mráček nad kostelem se vznášející a vždy nížeji sestupující, líbezná

hudba, již ve vzduchu slyšeti bylo, a zvonění zvonů na věži kostelní přilákaly ovšem četný počet zvědavých diváků ke kostelu. A když pak stkvělý mráček sestoupiv až na dotčenou zeď najednou zmizel a na neovrhnuté zdi přemilostný obraz Rodičky Boží se objevil, trnuli úžasem dotčení zvědavi diváci, až se konečně do hlasitého jásotu dali, provolávající: „Sláva, sláva Matičce Boží!“ Zvonění všech zvonů v dobu neobyčejnou, velký a hřmotný jásot daleko široko se rozlehající přilákaly pak nejen ostatní obyvatele genazzanské ke kostelu, ale i mnoho cizích, kteří tam za příčinou trhu právě se zdržovali, a mimo to i lid přespolní z blízkých vesnic. Všechny přítomných zmocnilo se neobyčejné nadšení, jedni jásali, druzí zpívali velebice Hospodina a Matičku Boží, jiní stáli jako ustrnutí majíce zrak svůj na milostivý obraz upřený, jiní opět padnuvše na kolena svá, z hloubí srdce se modlili. Dostavilo se tam téžož ještě dne i více lidí churavých. Sotva že však milostivý obraz uzzeli, zmocnila se jich vřelá a pevná důvěra, že před tímto obrazem na přímluvu Matičky Boží opět budou uzdraveni, a jakmile ji za pomoc vyzývati počali, cítili již, že prosba jest vyslyšena a že skutečně opět zdraví nabyli. A kdo by mohl vypověděti aneb popsati, jak asi bylo okolo srdce oné zbožné staříčké Petříčkové, když všecko toto slyšela a viděla a když sama na své vlastní oči uzzela milostivý obraz Matičky Boží, kterak právě umístěn byl na zdi kaple sv. Blažeje, k níž ona patronátní právo měla! — Pověst o těchto věcech roznesla se ovšem jako bleskem po všech okolních a vzdálenějších vesnicích a městech, následkem čehož hned v příštích dnech davy přespolních poutníků ze všech stran do Genazzana spěchaly, a čím dále se zprávy ty po vláské zemi rozšiřovaly, tím více poutníků tam neustále přicházelo.

Zprávy o zázracích, které se tam před milostným obrazem děly, přišly také do Říma a obrátily pozornost církevní vrchnosti na všechny tyto neobyčejné objevy a události. A když pak neustále nové zástupy zbožných poutníků ze všech stran do Genazzana se hrnuly a nové zázraky se tam před milostným obrazem neustále děly, vypravil tehdejší sv. Otec Pavel II., dle svědectví souvěkých spisovatelů vláských, již v měsíci červenci téhož roku 1467 dva proslulé a učené biskupy, Gauceria totiž biskupa kapského a Mikuláše biskupa faranského z Říma do Genazzana za tím účelem, aby tam vše pilně prozkoumali a mu pak spolehlivých zpráv podali. Zpráva, kterouž tito dva biskupové po svém návratu do Říma sv. Otcovi ústně dali, nebyla sice písemně zaznamenána, ale že pravdivost zázračných událostí v Genazzaně papeži potvrdili, jest úplně na biledni. Neboť sv. stolice římská neučinila pak ničeho, čím by přístup poutnických průvodů k milostnému obrazu byl zamezen aneb aspoň obmezen. To však by se zajisté bylo stalo, kdyby dotčení dva biskupové pravdivost oněch událostí zázračných nebyli uznali. Dále se ví z bezpečných dokladů dějepisných, že již v druhém roce po zázračném objevení se obrazu stavba chrámu genazzanského skvostně byla dovršena, a sice z dobrovolných příspěvků, což opět zjevným důkazem jest, že sv. stolice proti vzniku svatyně genazzanské ničeho nenamítala. Ví se také bezpečně z dokladů dějepisných, že úcta lidu katolického k témuž obrazu neustále rostla a novými zázraky povzbuzována byla. *) Úcta a důvěra k mi-

*) Svrchu uvedený dějepisec vláský uvádí v díle svém tyto dějepisné doklady na str. 46—80. My je zde jen proto doslovně neuvádíme, poněvadž by spisek náš ve velkou knihu zrostl, ale odvoláváme se na ně jakožto na nezvratné doklady dějepisné.

lostnému obrazu genazzanskému udržela se pak po více století, trv^a až po dnešní den a během těchto století udělovali sami římsí papežové rozličných výsad a milostí duchovních svatyni genazzanské. Po dlouhých zkouškách a po mnohých zázracích vydala konečně sv. římská kongregace pro církevní obřady ve jménu sv. Otce i zvláštní dekret čili nález, kterýmž výslovně za pravdivou událost uznala a prohlásila, že dotčený obraz blh. Panny Marie zázračně objevil se v Genazzaně na kostelní zdi chrámu Páně, náležícího ctihod. poustevníkům sv. Augustýna. Toto zázračné objevení obrazu Rodičky Boží jest tedy nejhlavnějším základem poutnické svatyně v Genazzanu. Toto zázračné objevení obrazu Marianského a ostatní napotomní zázraky, které se tam na přímluvu Matky Boží v hojném počtu děly, způsobily také proslulost, kteréž svatyně genazzanská již od čtyř set let po celém světě požívá.

Dříve než ostatní události a okolnosti o vzniku téže svatyně vypravovati počneme, položíme zde poněkud zevrubnější popis zázračného obrazu: Obraz ten není ani na plátně ani na nějaké desce malován, nýbrž na zední obmítce, poněvadž původně (jak později povíme) vymalován byl na jedné zdi kostelní, s kteréž se pak právě ta částka obmítky odloupila, na kteréž se obraz nacházel. Celý tento kus zední obmítky jest velmi tenounký. Jest čtverhranný, výška jeho a tudíž i celého milostného obrazu čítá 64 centimetrů (čili dva střevice), šířka pak 48 centimetrů (čili 1½ střevice). Jak na naší dřevorytině lze viděti, vyobrazena jest na něm polopostava Rodičky Boží s Ježíškem, který na její levici sedě, pravou ručičkou šíjí Matičky své objímá a levou ručičkou se obruby šatů jejího drží. Hlava Panny Marie jest k levé straně poněkud nakloněna tak, že obličej její, líbezný úsměch značící, dotýká se

pravé strany obličeje božského dítěátka. Ježíšek pak tiskne se k ní, máje hubičku poněkud zašpoulenou, jakoby Matičku svou chtěl polibiti. Oděv Panny Marie a Ježíškův jest dle obyčeje nazaretského. Panna Maria má tmavozelený šat, Ježíškovy šatečky jsou červené. Panna Maria má mimo to ještě modrobarevný plášť, který pokrýváje zadní část hlavy přes pravé rameno přímo dolu splývá, ale na levé straně její vine se tentýž plášť okolo šíje Ježíškovy, tak že i pravé ramínko jeho zakrývá a pak teprv dolu padá. Obruba pláště jest zlatým třepením ozdobena. Šat Panny Marie, jakož i Ježíškův má okolo krku zlatou portu, a tak jest i rukáv šateček Ježíškových dole u ručičky zlatou portou obrouben. Okolo hlavy Panny Marie a také Ježíškovy jest dosti široká, okrouhlá a zlatá záře, a mimo to rozprostírá se ještě přes celou šířku obrazu nad hlavou Panny Marie a Ježíškovou jakýsi barevný oblouk, který duhu napodobňuje. Zázračné sochy a obrazy Rodičky Boží na proslulých místech poutnických bývají, co se provedení práce umělecké týká, obyčejně velmi jednoduché, ano častokráte nachází se v nich i všelijakých poklesků proti uměleckým pravidlům. V ohledu tom činí však zvláštní výminku milostný obraz genazzanský; neboť dle úsudků slavných umělců a znalců jest na něm obličej Matky Boží a také Ježíškův mistrně proveden. Neví se až podnes, kdo asi ten obraz maloval, ale znalcové umění malířského praví, že tento neznámý malíř musil býti buďto velice nadaný a znamenitý mistr, aneb že spíše byl muž velmi svatý a že při malování právě tohoto obrazu nějaká andělská ruka štětec jeho řídila. Mnozí znamenití malířové pokoušeli se již o to s velkou pilností, aby tento milostný obraz co nejvěrněji napodobnili, avšak nepodařilo se to až posud žádnému z nich, tak že

všechny až posud zhotovené nejlepší kopie daleko za původním vzorem zůstávají. Jest to především jistý výraz obličejě Rodičky Boží, který se nedá napodobniti. Celý obličej její jest velice líbezný a útlý, zároveň však září z něho jakási vlebnost. Na první vzhled zalíbí se již člověku, ale zároveň vzbudí v něm také velikou úctu. Cos podobného platí též o obličejě Ježíškově. Jest velice příjemný a líbezný, ale na vysokém čelíčku jeho spočívá jakási neobyčejná vlebnost. — Milostný obraz má i tu zvláštnost do sebe, že barvy jeho délkou času nevybledly, jako se stává u jiných obrazů. Jsou až posud tak živé a čerstvé, že se tomu každý diví, kdo pomne, že tento obraz již několik set let stár jest. Na témž obrazu má obličej Matky Boží ještě i tu vlastnost, že celý jeho vzhled a i barva jeho velmi často se mění. Jsou doby, že vzhled Matky Boží jest

velice líbezný a přívětivý; najednou se však změní a jest pln vážnosti a přisnosti. Někdy jest celý její vzhled smutný a tvář její zbledlá; jindy opět jest celý vzhled pln života a tvář její celá začervenálá. Stává se také, že oči Matky Boží jsou plny radosti a spokojenosti; při jiné příležitosti jsou pak zase zatemnělé a téměř slzavé, znamenajíce smutek a bolest. Slovem, obličej téhož milostného obrazu měnivá se velmi často, a rozličným vzhledem svým dává na srozuměnou, že toho neb onoho člověka na něj pohlížejícího buď Boží požehnání neb nějaký trest, buď nějaká milost aneb nějaké neštěstí očekává. Tyto podivuhodné vlastnosti pozorovali na milostném obrazu častokráte rozliční poutníci a mimo ně i jiní hodnověrní svědkové, kteří pak zvláštní a přísahou stvrzené svědectví o tom vydali.*)

III.

Otázka, odkud pochází posvátný obraz genazzanský. — Poznámky země- a dějepisné o Albanii. — Milostný obraz „Matky dobré rady“ býval původně v Albanii a kterak odtud přenesen byl do Genazzanu. — Živá tradice o tomto přenesení zachovala se po všechen čas nejen v Genazzanu ale i v Albanii.

Jakmile se překrásný obraz Rodičky Boží v kostele genazzanském byl objevil, zmocnila se všech očitých svědků této podivuhodné události velká žádostivost zvědět, odkud asi obraz pochází. Podobnou zvědavost osvědčovali také přespolní poutníci, do Genazzanu příchozí. Hned v prvním překvapení povstala mezi obyvatelstvem genazzanským domněnka, že prý milostný obraz odjinud nepochází, než ze samého ráje, a proto jej i „Matkou Boží rajskou“ jmenovati počali. Po kratičké době přišlo však na jevo, že milostný obraz pochází ze země albanské a že z tamního města hlavního do Genazzanu zázračným způsobem byl přenesen. Nyní tedy budeme vypravovati, kterak se to sběhlo, a k snadnějšímu

porozumění jednotlivých zpráv podáme nejprve kratičkou poznámku o zemi albanské.

Albanie sluje země, tvořící západní svah tak zvaného poloostrova balkánského čili slovansko-řeckého, k moři Sinému, kteréz jinak moře Jaderské se nazývá. Jest to dlouhé, ale jen úzké a hornaté pásmo země. Na severní straně hraničí s Černou Horou a s Hercegovinou, na východě s Macedonií, na jižní straně s Thesalií a s Epirem a na celé západní straně s mořem Jaderským. Celá Albanie zaujímá asi 800 čtverečních mil a v ní přebývá nyní šestero rozličných národů, t. j. Turci, Arnauté, kteří jinak buď

*) Svědectví takové uvádí svrchu dotčený dějepisec Buonano na str. 195—200. Viz také str. 43.

Albanci neb Škipetari slují, dále Srbové, Valaši, kteří se také macedonští Valaši nazývají, aby rozeznáni byli od Valachů v Rumunsku bydlících, dále ještě Řekové, Židé a Cikáni. Co do náboženství jsou obyvatelé albanští buď moham dáné neb pravoslavní neb katolíci aneb židé. V starodávních dobách byla zem albanská na více katolických biskupství rozdělena a až po dnešní den nachází se tam více biskupů katolických, ale všickni žijí na způsob misionářů, poněvadž turecká vláda jiného církevního zřízení katolíkům nedovoluje. Arnautů čili Škipetarů počítá se v celku okolo 400.000; asi 5 neb 6000 z nich přiznává se k náboženství pravoslavnému a nazývají se Toškové; ostatní Arnautové jsou buď katolíci aneb mohamedané; ale počet katolíků, kteří opět zvláštním jménem Gheyové slují, převyšuje počet mohamedánů. Hlavní město Albanie jest Skadr čili Skutari, ležící v severní části země nedaleko hranic černohorských, v rovině krásné, na jižní straně velkého jezera. V Skadru bydlí asi 20.000 katolických a asi 25.000 mohamedánských Arnautů, dále asi 2500 Srbů a 200 Turků. Mimo to jest tam také více rodin cikánských.

O zemi albanskou a o panství v ní vedly se od nejstarších dob téměř neustále půtky a války. Za starého věku vládli tam Řekové a Římané, ve středověku Bulhari, napotom Normanové z Italie přichozí a po nich opět Srbové, kteří sobě za časů cara Štěpána Dušana Silného v XIV. století celou Albanii podmanili. Když pak Turci Cařihradu dobovše na peloostrově balkánském se usadili, uváděli nejprve malá knížata křesťanská v Albanii v poplatnost svou, aby se tímto způsobem celé Albanie úplně zmocniti mohli. Avšak proti Turkům povstal roku 1443 slovutný hrdina křesťanský Jiří Kastriota, v dějepisu vůbec pod jménem Skanderbeg (t. j. pán čili

šlechtic neb kníže Alexander) známy, který v kratičké době Turky z Albanie vypudil a napotom vlast svou a víru křesťanskou po celých 23 let až do smrti své tak udatně hájil, že vůbec turkobijcem nazýván byl. Skanderbeg zemřel na počátku r. 1467 a čtyry léta po smrti jeho byla již Albanie od Turků tak podmaněna, že se tureckou provincií stala a jí až po dnešní den také zůstala. Rozumí se samo sebou, že Turci hned jak Albanii podmanili i víru katolickou pronásledovati a vyhlazovati počali. — Leckterý z Albanců, obávaje se buď ztráty časných statků svých neb jiných útrap a soužení, zapřel víru křesťanskou, jiní Albanci vystěhovali se raději ze země, aby všemu pronásledování ušli; ale velká část jich zůstala ve vlasti a zachovala až podnes víru otců svých, víru katolickou. Ano, mezi Albanci nacházejí se až podnes jednotlivé kmeny, kde velmi horliví a pevní katolíci jsou, jako na př. tak zvaní Miridité v severní části zemi bydlící.

Nuže tedy milostný obraz Rodičky Boží, který se dne 25. dubna 1467 zázračným způsobem v Gennazaně objevil, nacházel se dříve v hlavním městě albanském, v Skadru, kdež v jednom malém kostelíčku nad hlavním oltářem na zdi byl vymalován. Četné milosti a dary nebeské, jež Matička Boží ctitelům svým u tohoto obrazu udělovala, byly příčinou, že nejen u obyvatelů skaderských, ale v celé tamní krajině ve veliké účté byl a že k němu ctitelové Marianští často putovali. Avšak v století patnáctém potkala zemi albanskou veliká pohroma, následkem kteréž i milostného obrazu skaderského pozbyla. Když totiž svrchu dotčený hrdina křesťanský Jiří Kastriota čili Skanderbeg na počátku roku 1467 zemřel, znamenali a cítili hned nejen Albančané, ale i Turci, že právě on svým rozumem a svou udatností až posud

byl nejhlavnější překážkou, pro kterou si Turci celou Albanii nemohli podmaniti. Po smrti Skanderbega vtrhli tedy Turci s vojskem svým opět do Albanie a podmanili ji sobě; neboť uboží Albančané, nemajíce dostatečné obrany, nemohli jim toho zabrániti. Tušíce zároveň se strachem a hrůzou, jak zuřivě a ukrutně si divoký Turek v zemi počínati bude, utekl se velký počet Albančanů do sousedních zemí, hlavně pak do Italie, aby alespoň život svůj zachovali.

V tomto všeobecném zmatku a za příčinou tohoto stěhování se Albančanů do jiných zemí zůstaven byl dotčený posvátný obraz Maticíky Boží všelikému opovržení a svatokrádežnému zneuctění divokých tlup tureckých podmanitelů. V této veliké a závažné tísní osvědčila však nejsvětější Rodička Boží své něžné a zvláštní zalíbení k těmž svému posvátnému obrazu, odstranivši jej podivuhodným, zázračným způsobem, aby jej nepřítel viry křesťanské svatokrádežně zneuctívati a se mu rouhati nemohl.

Kostelik, v němž se posvátný obraz Marianský nacházel, střežili od více let dva zbožní mužové, majíce nedaleko něho svůj vlastní byt. Mladší slul Jiří a byl rodem svým ze Skadru, druhý o něco starší byl rodem Slovan, a sice buď Dalmátinec neb Hercegovan. Jmenovali jej lidé obyčejně Slavoncem (De Schiavis čili De Slavis), poněvadž Albančané Dalmatince, Hercegovany a Bosňáky vůbec Slavonci nazývali a posud nazývají. Oba dva zastrašení byvše nastávajícím nebezpečenstvím přemýšleti počali, mají-li se z Albanie do ciziny vystěhovati aneb ve své vlasti zůstati. Odchod do ciziny se jim valně nelíbil, poněvadž si kostelíček Marianský velmi oblíbili a k obrazu milostnému v něm na zdi namalovanému vřelou úctou a pevnou důvěrou v srdci svým chovali. Jsouce tedy na rozpacích a nevědouce

sobě žádné dobré rady modlili se pokorně a vroucně před milostným obrazem, vzývajíce důvěrně Marii Pannu, aby jim dobrou radu do mysli vnukla a je v nastávajícím nebezpečenství do své zvláštní ochrany vzíti ráčila. Trvajíce na modlitbách, cítili se oba dva v mysli své ponoukáni, aby Albanii opustili a se do ciziny odebrali. Ale zároveň cítili v sobě také jakési vyzvání, aby jen Maticíku Boží na své cesty sledovali, poněvadž ona sama ve svém milostném obraze bude jejich ochranou a vůdkyní na cestě do ciziny. Jiří a Slavonec vypravili se tedy bez odkladu na cestu; před konečným odchodem svým šli však ještě na rozloučenou navštívit milostný obraz. I počali se před ním klečíce znovu vroucně do ochrany Rodičky Boží doporučovati. Mezi tím, co na modlitbách svých trvali, spozorovali s podivením, že se milostný obraz se zdi, na kteréž vymalován byl, najednou odlupuje. Když pak ode zdi zcela již byl odloučen, viděli na své vlastní oči, kterak se do jakéhosi bělounkého mráčku zahalil a pak ve vzduchu se vznášeje, přímo k západní straně, t. j. k Italii ubíratí se počal. Vidouce všechno to, trnuli oba dva podivením za milostným obrazem hledíce; avšak jakási vnitřní moc počala je pak hned puditi, aby se i oni sami k západní straně na cestu vydali a milostný obraz sledovali. Vydali se tedy oba dva na cestu kráčeje přímo za bělounkým mráčkem, z něhož jakási záře prokmitala. Nikde se nezastavili, nemudleli také cestou, ač dlouhá byla, a tak došli konečně až ku břehu moře Jaderského čili Siného, které se mezi Albanii a Italií rozprostírá. Stojíce na břehu mořském a vidouce, kterak milostný obraz nad mořem se vznášeje, dále k západu do vlašské země se ubírá, pocítili najednou v sobě velikou důvěru a odhodlanost mysli, aby se jen dále

po hladině mořské za ním pěšky ubírali, což také beze všech rozpaků učinivše, šťastně na vlašský břeh moře Siného se dostali.

Tak vypravuje doslovně staré ústní podání, které i v mnohých starších spisech jest zaznamenáno. Nebudecne zde uvažovati a rozsuzovati, dostali-li se dotčení dva poutníci právě tímto zázračným způsobem z albanského břehu přes Siné moře na břeh vlašský, poněvadž o té pověsti církevní vrchnost svého úsudku až posud zřejmě nepro- nesla, tak jako úsudek svůj o tom vý- slovně vydala, že se dotčený obraz mi- lostný zázračně v Genazzaně byl objevil. Možná tedy, že se oba dva pout- níci albanští i obyčejným, přirozeným způsobem v nějaké loďce přes Siné moře přeplavili, a že pověst o jejich zázračném přechodu téhož moře později v ústním podání k ostatním podstatným zprávám přimísena byla. Avšak po- známkou touto neupíráme nikterak a ne- chceme nikterak upíráti, že se i takový zázrak státi mohl; neboť v životopisech některých světců Božích nalezáme sku- tečně podobných událostí zázračných, že přes hladinu mořskou aneb přes nějakou řeku bez loďky na protější břeh přešli, jako ku př. sv. Raimund vyznávác, jehož výroční svátek se dne 23. ledna světi. Vždyť se toho i v samém sv. evandélium dočítáme, že Syn Boží nejednou po hla- dině jezera hlubokého suchýma nohama kráčel, a že i sv. Petr toho potud učiniti dovedl, pokud se ve své důvěře ve vše- mohoucnost božskou viklati nepočal. A mohli se takový zázrak na oslavu světců Božích nejednou státi, medle proč a za jaké příčiny nebyl by možný i na oslavu nejblah. Matky Boží?

Dostavše se tedy poutníci albanští na břeh země vlašské kráčeli pak dále za obrazem posvátným, až konečně do samého Říma, do středu celé církve ka-

tolické, kdež Božím řízením sv. stolice apoštolská založena jest, se dostali. Jak- mile však do Říma vstoupili, zmizel před očima jejich bělouňký mráček, v němž posvátný obraz Rodičky Boží byl za- halen. Poutníci albanští jali se tedy v rozličných kostelích římských posvátný okraz toužebně hledati, majíce za to, že snad v některém z nich se uhostil. Hle- dali jej tam úsilovně po celé tři dni, ale nadarmo. Po třech dnech rozhlásila se v Římě najednou zpráva o velikých a četných zázracích, které se dějí ve vlašském městě Genazzano, asi šest mil cesty od Říma vzdáleném, a sice před krásným obrazem Matičky Boží, který se v tamním kostele zázračným způ- sobem byl objevil. Oba dva poutníci albanští uslyševše zprávu tu, odebrali se ihned s jásotem na cestu do města Genazzana. Na cestě své sešli se již s četnými jinými poutníky, spěchajícími rovněž tak jako oni do Genazzana, aby tam zázračnému obrazu Mariánskému svou úctu vzdali a si před ním na mocnou přímluvu Matičky Boží od Hospodina rozličné dary a milosti vyprosili. Přišedše konečně do Genazzana a užtevše obraz, jenž se před několika dny byl zázračně objevil, poznali hned na první vzhled, že jest to tentýž obraz albanský, za kterým až do Říma byli putovali. I padli před ním na kolena svá vzdávajíce Bohu a Matičce Boží nejsrdečnější díky, že milostivý obraz opět našli. Vykonavše svou pobožnost, jali se pak tamním do- mácím lidem a poutníkům přichozím vy- pravovati, odkud obraz vlastně pochází, jak velikých zázraků Matička Boží na jeho oslavu již byla učinila, a kterak oni sami za ním putující do Genazzana se dostali.

Obyvatelé genazzanští naslouchali sice s podivením tomuto vypravování, avšak mnozí z nich zdráhali se uznati je za věrohodné, poněvadž poutníky

albanské neznali a tudíž také nevěděli, mají-li jim uvěřiti čili nie. Mimo to zalíbila se již mnohým genazzanským obyvatelům domněnka svrchu podotknutá, že milostný obraz Marianský, který se tam zázračně byl objevil, ze samého ráje pochází, t. j. že jej andělé Boží do Genazzana přinesli, a že obraz nebyl rukou lidskou malován, ale že jej na rozkaz Boží některý anděl zhotovil. Této domněnky uchopili se mnozí obyvatelé genazzanští tím pevněji, poněvadž se zároveň obávají počali, že by v jiném případě do rozličných nesnází přijíti mohli. Myslili si totiž: Býval-li obraz milostný dříve již na některém jiném místě, pak se tamní obyvatelé k němu zajisté hlásiti a jej nazpět žádati budou, až se dovědí, že nyní v Genazzaně jest, a z nároků takových povstanou mnohé obtíжности pro Genazzano. Za příčinou těchto okolností zdráhali se tedy mnozí obyvatelé genazzanští svědectví dvou poutníků albanských uznati za pravdivé. Avšak zdráhání nie neprospělo; neboť záhy dostala se pověst o četných zázracích v Genazzaně k vědomosti jiných vystěhovalců albanských a slovanských, kteří dříve v Skadru neb v tamním okolí přebývali a dotčený milostný obraz Marianský v kostelíčku pod pevností dobře znali. Tito albanští a slovanští vystěhovalci připutovali tedy mezi jinými poutníky do Genazzana. Vidouce tam obraz zázračný poznali jej hned a veřejné svědectví všude vydávali, že skutečně pochází z Albanie. Někteří z nich obdrželi při té příležitosti ve svých potřebách i zázračnou pomoc od Matky Boží, jak z nejstarších zápisků svatyně genazzanské viděti jest.

Následkem těchto svědectví ztratila domněnka Genazzanských, že by milostný obraz z ráje pocházel, vší pravděpodobnosti a víry; ale někteří se jí přece ještě houževnatě drželi, nevšímajíce si svědectví tak závažných. Během času byli však

novými svědky donuceni, za pravdu uznati, že obraz ze Skadru zázračným způsobem byl do Genazzana přenesen.

Když r. 1477 turecký sultán Selim II. konečně i pevnost skaderskou do moci své dostal a celou tíži járna pohanského na Albanii beze všech obav uvaloval, vystěhovalo se opět mnoho Albančanů do Italie a stále se tam usadili. Někteří z těchto nových vystěhovalců, jimž skaderský obraz Matičky Boží z dřívější doby dobře byl známý, putovali pak také do svatyně genazzanské. A když tamní milostný obraz uřželi, dokládali určitě a důrazně, že je to tentýž obraz, který dříve v kostelíčku pod skaderskou pevností se nacházejícím býval a teprv před desíti lety odtamtud zmizel — Genazzanským obyvatelům nezbylo tedy nic jiného, než za pravdu uznati, že milostný obraz skutečně ze Skadru přenesen byl způsobem zázračným do Genazzana. Zpráva tedy, kterouž oba dva první poutníci albanští, Jiří a Slavonec hned z počátku v Genazzaně prolašovali, osvědčila se býti úplně pravdivou. Jiří a Slavonec neopustili pak více město genazzanské; usadili se tam zcela a oba dva tam také svou rodinu založili. Rodina Slavoncova udržela se v Genazzanu až do prvních let století osmnáctého, napotom vymřela. Ale za to žije a trvá tam až po dnešní den rodina, kterouž Albanec Jiří založil. Jeden z potomků jeho, jmenem Čeněk Giorgio (t. j. Jiří), jsa notářem a archivářem genazzanským sestavil sám r. 1872 ze samých úředních listin úplný rodokmen svých předků, počínající od r. 1467, když Albanec Jiří se Slavoncem do Genazzana připutovali a sahající až do nynějšího času.*) Z rodokmenu jest patrno, že posloupnost v této rodině až posud nikdy nebyla porušena a že mezi členy jejími bývalo vždy více

*) Tentýž rodokmen uveřejněn jest ve spisu svrchu uvedeném na str. 210. Viz také str. 86.

vědecky vzdělaných a veřejné úřady zastávajících členů, kteří tedy úplně schopni byli, aby původní zprávu svého praotce Jiřího o zázračném přenešení milostného obrazu věrně a správně z jednoho kolena na druhé přenášeti mohli. Na hodnověrném svědectví této rodiny, jakož i na svědectví ostatních svrchu uvedených svědků utvořila a udržovala se tedy stálá a hodnověrná tradice nejen v Genazzaně, ale vůbec po světě, že milostný obraz ze Skadru zázračně přenesen byl do Genazzana. Tatáž tradice nachází se pak zaznamenaná ve spisech v XVII. století složených a tiskem vydaných. V století XVIII. vydali o ní starší a představení genazzanští zvláštní, písemní a přísahou stvrzené svědectví, v němž mimo jiné výslovně dokládají, že se výroční památka zázračného objevení se obrazu Marianského v Genazzaně již od nepamětných časů vždy po celé tři dny slavívала osvětlením domů, všelijakými ohňostroji a střelbou, a že také mládež genazzanská o této slavnosti vždy zvláštní, obecně známou písničku veselé zpívala, v které se i tato slova nacházejí: „Matka dobré rady z Albanie odešla a do mé otčiny přišla. Sláva Matce dobré rady!“

Mimo to koluje až po dnešní den i v samé Albanii stálá tradice, že genazzanský obraz „Matky dobré rady“ ze Skadru pochází, byv tam zázračně přenesen. A s tradicí albanskou souvisí také ještě jiné památky dějepisné, v Skadru až podnes zachráněné. Dle hodnověrných svědectví, kteráž mnoho závažných svědků v minulých stoletích a také za nejnovějších dob podalo, stával v jednom předměstí hlavního města Skadru, jemuž Turci Ali Beg Mahalási nyní říkají, malý kostelíček, zbudovaný na počest Rodičky Boží. Až podnes zachovaly se tam z něho některé zříceniny na patě hory přímo pod pevností ska-

derskou. Jest to několik kusů pustých zdi, v nichž okna bývala, zejména pak jedna zeď, která za hlavním oltářem a přímo na proti hlavním dveřím kostelíčka stávala a ve které se jakýsi výklenek nachází. Turci, dostavše pevnost skaderskou do své moci zpustošili tento kostelík Marianský. Avšak zřejmě tresty Boží, pustošitele obyčejně hned v zápětí stihající, odstranili Turky konečně od dalšího hubení zřícenin stávajících. V tomto tedy kostelíku Marianském býval před 4 sta lety nynější zázračný obraz genazzanský a byl původně ve svrchu dotčeném výklenku na zdi vymalován. Malba děla se dle úsudku znalecův umění malířského v XIII. století. Ve výklenku je až podnes asi tolik místa bez zední obmítky, jak vysoký a široký je posvátný obraz genazzanský. Některé zbytky barev na tamní zdi blíž výklenku pozůstalé podobají se též barvám na milostném obraze genazzanském. Křesťané albanští držíce se pevně starobylé tradice, že obraz genazzanský původně na této zdi býval a že zázračně do Genazzana přenesen byl, navštěvují až podnes tyto zříceniny kostelní a modlívali se tam kleče před dotčeným výklenkem. Stalo se pak během času mnohokrát, že Rodička Boží vroucně prosby na téměř místě k ní vznášené vyslyšela, ano že se tam i více patrných zázraků událo, k. př. že tam jedna úplně slepá dívka okamžitě zraku nabyla. Téměř každého roku objeví se také nad dotčenými zříceninami zvláštní neobyčejná záře, leckdy podobu bělouňského mráčku mající a z důli do výšky se vznášející. Bylo také viděti, kterak jakási vznešená, světlem oděná paní s výše nebeské na zříceniny bývalého kostelíčka sestoupila a teprv asi za hodinu v téměř světle do vysosti opět se navracovala. Památka na tyto a jiné podobné objevy udržela se ve Skadru a v tamním okolí živou,

ústní tradicí a mnohé z událostí těch jsou i písemným svědectvím hodnověrných svědků stvrzeny. Lid tamní křesťanský jest také úplně přesvědčen, že milostný obraz skaderský zázračným způsobem přenesen byl do Genazzana. Ve Skadru světi křesťané katoličtí až podnes výroční svátek na počest Rodičky Boží a milostného obrazu jejího, který se v bývalém kostelíčku tamním za dřívějších dob nacházel. Děje se to na třetí pondělí měsíce října a slavnost bývá vždy velkolepá; neboť k ní množství lidu z blízkých a i ze vzdálenějších krajů a také četných kněží přichází. Sám arcibiskup skaderský sloužíval při velké asistenci hlavní služby Boží na tentýž den. Ale kazatel, jenž při této slavnosti káže, neodvází se tak snadno, aby o zázračném přenesení milostného obrazu ze Skadru do Genazzana zmínku učinil. Kdykoli se, i za

nejnovějších časů, kazatel této události v kázání jen slovem dotkl, vzdvihl se vždy okamžitě mezi ubohými křesťany albanskými hlasitý nářek a tak usedavý pláč, že sám kazatel slova svého více neslyšel a dále kázati nemohl. Trvalo to pak vždy dlouho, než se nářek a pláč lidu ukonejšil. Ubozí katolíci albanští mají totiž od dávných časů za to, že předkové jejich ztrátu milostného obrazu Mariánského hlavně tím zavinili, poněvadž se jedna část Albanců od sv. stolice římské odtrhla a se carhradského rozkolu církevního přidržela. Titéž katolíci albanští se však až po dnešní den naději kojit nepřestali, že milostný obraz „Matky dobré rady“ z Genazzanu opět do Skadru nějakým způsobem nazpět přijde, až se národ albanský církevního rozkolu odřekne a se sv. stolicí římskou opět sjednocen bude.

Žaly božského Srdce Páně.

(Pokračování).

2. Společnost a spolky.

Náš věk nynější je samé se společování, samý spolek; a společnost občanská, měšťanská snad nikdy takového vývinu nemívala jako právě za našich dob. Proto také mnohý už tak se zažil do společnosti, do spolku, že ani sám pro sebe ani u své rodiny nenalezá více ni pokoje a spokojenosti, ni radosti a útěchy: pohání, nutká ho to do společnosti, do spolku. Mnozí rodičové, mnohé manželky by nám mohli o pravdě uvedených slov svědčiti, kdyby chtěli na své děti, na své manžele si stěžovati.

Proč jim ale také nepřejí trochu té společnosti a nějakého pobytu ve spolku?! Ach o přání by tu nebylo, kdož by také nepřál svým zábavy a obveselení; ale jde tu hlavně o ctnosti rodinné,

které za našich zvláště časů ve mnohých společnostech ku zkáze přicházejí: láska k domácnosti křesťanské, oddanost k rodičům, k choti a dětem, vzájemná poslušnost, skromnost a spokojenost křesťanská, hlavně ale bohabojnost v přemnohé společnosti nynější se usmrcují nejedním jazykem, nejedním příkladem špatným. Tu často jinak hodný syn, vzorný manžel, milující otec rodiny pokazil se, vychladl, ano úplně se zvrátil, stav se surovým, zpuřným, lehkomyšlným, ničemým.

Bůh nejvyšší dobrotivý pohlíží s trůnu nebeského jak na jednotlivce tak na celé společnosti a spolky, Kristus Pán ve velebné Svátosti posvěcuje jednotlivé farníky i spolky i celou obec společně co společnost, Duch svatý chce přebývat jak v srdcích jednotlivých tak i v celé

společnosti, andělé nebeští ostrhají jednotlivce i celou společnost (dle výroku mnohých světců mají nejen jednotlivci svého anděla strážce, nýbrž i jednotliví národové, města, obce, společnosti), ale ach jak všechny tyto úmysly Boží bývají zmařeny ve mnohých společnostech našich časů, jak hluboké rány zasazují božskému Srdci Páně v nynějším věku přemnohé spolky a často jinak chvalitebné spolky.

Povězme to hned upřímně: hlavní účel mnohých těch spolků jesti zevnější okázalost, chloubka, marná sláva světská, pak ihned co druhý účel (ne-li hned první) jesti: pití, zábava, hudba a tanec, slovem rozkošnictví; a co nejmutnější, nejžalostnější: většina těch spolků zaráží usmrcující dýku — do samotného středu Srdce

Páně — znesvěcováním dnů nedělních a svátečních! Kromě křesťanských (náboženských) spolků žádný jiný spolek pouze zábavní neb společenský, národohospodářský nešetří dne Páně, ano právě o nedělích a svátcích se pravidelně pořádají schůze, výlety, zábavy; a jdou-li 2 svátky za sebou, tož zrovna stvořeny jsou pro výlety našich spolků: nezmešká se práce ani polní ani řemeslnická (an se k vůli veřejnosti přece jen pracovati nemůže), sváteční oblek bez toho se musí vzít, doma ale už vše zevšechnulo, tudíž ven, výlet musí býti na svátky, k. p. svatodušní, nebo stýká-li se svátek s nedělí hlavně v letě. Jak se tu svátků takových užívá?

Posvíťme si na to světlem porovnání:

Křesťan pravý:

1. *Svatvečer*: Zpytuje svědomí, připravuje se na sv. svátosti.
2. *Jitro*: Spěchá na ranní mši svatou, spojen s Kristem svátostným trvá celou hodinu v pobožnosti.
3. *Dopoledne*: Slychá kázání a obcuje velkým službám Božím, naslouchaje zbožným zpěvům církevním.

Společné sv. přijímání.

4. *Odpoledne*: Odpolední služby Boží.
5. *Večer*: Modlitba, doporučení se do ochrany Boží.

Kolik tu osob, ba celých společností pro takový výlet zanedbává nejsvětější povinnosti své: modlitbu, mši sv., kázání, odpolední požehnání. Ano, jakoby na pokušení světa nebylo dosti, pořádají se na železnicích v neděli a ve svátek zvláštní, **lacinější** jízdy „zábavné“, aby jen ještě více lidí bylo zdržováno od služeb Božích. A tak vídáme v městech a již i na venkově

Spolky:

Zpytují tobolky, přípravy na potřeby vlastní i spolkové.

Celé hodiny strojením se probíjejí, pak spěchají ku společnému se scházení na drahu.

Zpěvy rozkošné, dráždivé, často rozpuštělé se rozléhají celou jízdu i na místě výletu; řeči světské, často beznáboženské, ano proticírkevní se pronášejí.

Společné hodování trávající až do večera.

Slouží se světu, tělu a dáblu.

Divadlo, ples nebo taneční zábava až do rána.

k takovým společným výletům a jízdom zábavným dělníky, řemeslníky, služebné i pány bez nejmenší upomínky na nedělní a sváteční povinnost křesťanskou chvátati po dráze, po voze i „po svých“ z měst a osad ven do světa, k zábavě, roztržitosti a rozkošnictví.

Kdo ze všech těch davů lidstva myslí na kostel, na služby Boží? Však kdyby kdo i myslil, ani nemůže

mše sv. se zúčastniti! Záhy z rána přípravy a scházení se, jízda nebo cesta na místo výletu zaujímá veškeren čas až do 10 hodin, kde ovšem obyčejně velké služby Boží začínají, i mohli by sice všickni ještě povinností svým křesťanským zadostučiniti; ale umdlení, utmácení jsouce, jakož i starostlivi o „dobré místočko“ v hostinci nebo v zahradě, běhají sem a tam, „posilují se“ po cestě neb jždě, „libují si“ v pohodlí svém — a nikdo, zajisté ni jedinký nejde ani na velkou, ba ani na „poslední“ tichou mši svatou, na kterou by ovšem i nyní ještě dosti času měli.

A tak nastalo poledne, kterým i zábava sama již nastává trvajíc až do večera, do noci; odpoledne už dokonce ani — schopni nebývají návštěvy kostela!

Než — nejen výletníci a spolky, i na sta jiných lidí o takových výletech a zábavách spolkových bývá zdržováno od služeb Božích, přikázaných v neděli a ve svátek. Vozkové, hostinští, sklepníci, kuchařky mají od rána do noci plné ruce obstarání, přípravování, posluhování; sta a tisíce lidí po celé trati, kudy se výlet běře, zaneprázdnění bývají více než všedního dne a nemohou proto do kostela se dostat ani při nejlepší vůli.

Ó jak tu bývá Bůh urážen! Ó jak tu krvácí božské Srdce Páně! A co přitom nejsmutnější: lid to neuznává, že tím Boha hněvá, že to hříchy těžké a smrtelné, že to hrozné zlo vyvolávající pomstu Boží! Ano — tak daleko sahá zaslepenost — výtězek takových výletů často se považuje za „dobrý skutek“, přispělo se jím nešťastným, pohořelým, postíženým jinou nehodou.

Před několika lety se takovýto — „dobročinný“ výlet o svatodušních svátcích uspořádal do L. k odpomožení nouze v R. panující: právě mezi kázáním ($1/2$ 11) bral se zábavný vlak kolem našeho kostela, mezi poodvihováním ($1/2$ 12) zněla hudba, střelba, lomoz a zpěv výletníků do kostela . . . a když jsme se „opovážili“ v druhý svátek proti takovému nejhrubšímu znesvěcení největších Hodů Božích v kázání přiměřeném svatému evandéliu (o světle a tmě, „milovali lidé více tmu nežli světlo,“ sv. Jana 3, 19) rázně vystoupiti: byli jsme v celém okolí jakožto nesnášenliví vykřičeni, ano za hřích se nám pokládalo, že nemáme soucitu s nešťastnými, kterýmž ten — „dobročinný“ výlet měl prospěti!

Slyším tu nejednoho z našich sou-druhů volati: „zrovna jako u nás!“ Ba právě: co zde vylíčeno, děje se skoro všude! ba můžeme směle beze skora říci: všude! všude po vší zemi, všude po všem světě, zvláště společnosti, spolky — nehledíme ani k jiným přesmrtným neřestem — zvláště zneužíváním dnů nedělních a svátečních nojhlubší ránu zasazují božskému Srdci Páně; a protož na nás pravých křesťanech, zvláště na spolcích čili bratrstvech náboženských je, dvoj- ba stonásobnou horlivostí ve dnech Páně zvláštní náhradu, odprošování a zadostičinění Jemu podávati za všechny ty přetěžné a přetěžké urážky — zařizovati hlavně smírné sv. přijímání společné nebo střídavé. Velké zlo dá se jen velkým dílem náboženským nahraditi! všeobecná urážka velebnosti Boží po vší zemi dá se jen všeobecnou pobožností po vší zemi rozšířenou napravit!

Naše matky a sestry katolické

Lucie Otilie hraběnka Slavatová.

(Dokončení).

III. Nebezpečnosti smrti.

Gak přišel rok 1618, pro naši zemi českou, moravskou a slezskou nešťastný. Umluvili se náčelníci protestantů, že zaženou spravedlivého krále českého a za pána udělají toho, koho sami chtějí budou. Běda pak katolíkům českým! nečekalo jich nic lepšího, než čeho katolíci v jiných zemích protestantských zakoušeli, jako v Anglii, ve Švédsku, v Holandsku a v zemích německých, kde katolíci ukrutně pronásledováni byli a krev svou prolévati. — Což se katolických Čechů nikdo nezastane? zdalíž král český nebyl katolíkem? Ovšem měli tenkrát Čechy dva krále katolické; jeden, Matyáš, byl staříčků, ve Vídni na smrt nemocen; — druhý, zvolený nástupce jeho, posud vlastním králem nebyl, a dokud starý král živ byl, ničehož poroučeti nesměl. — Tak se tedy katolických Čechů nikdo nezastane? zdalíž se protestantů všickni bojí? Ovšem mnozí se báli a slova promluvit neodvážili, vědouce, žeby asi zlý osud je potkal; — ale byli také mužové neohrožení, kteří žádného vyhrožování se nebáli. Hlavně tu sluší jmenovati tři muže katolické, v nejvyšších úřadech zemských postavené, kteří v čelo katolíků se srdnatě postavili. Byli to Slavata, Martinic a Lobkovic, a pozoruhodno jest, že každý z těchto tří mužů měl manželku horlivou katoličku, tak Bořita Martinic měl Marii Eusebii rozenou hraběnku ze Šternberga, Zdeněk Lobkovic měl slavnou a srdnatou Polyxenu rozenou Pernštejnovnu, a Vilém Slavata měl nám již známou Lucii Otilii. Ejhle co může hodná manželka!

Protestantští stavové si položili sněm proti králi svému. Bylo v úterý dne 22. května 1618. Náčelníci protestantů sešli se v domě „u Montagů“ řečeném, tajnou radu brali a uzavřeli, že Slavata, Martinic a Lobkovic musí umřít. Lobkovic ale tenkrát v Praze nebyl, tudíž nad Martinicem a Slavatou hrozný ortel smrti vynesli řkouce: Umřítí musí, neb oni v cestě nám stojí. — Tuto úradu svou sdělili některým důvěrným účastníkům, a ti zas jiným, čím se stalo, že věrný jeden přítel hned téhož dne poslal tajnou výstrahu Slavatovi, aby on a Martinic zítra do sněmu nešli, ani prý jich tam chtějí usmrtiti, i domýšleti se snadno můžeme, že i paní Slavatová podobnou důvěrnou výstrahu obdržela.

Dozvěděvše se o tom Martinic a Slavata odebrali se napřed do kostela a před Rodičkou Boží vroucně prosili za milostivou přimluvu a za dar osvětlení Ducha svatého. Z kostela šli spolu do domu Slavatovic, který se nacházel v ostruhové ulici, tam kde nyní stojí palác hraběte Thuna. — Přišli, již bylo šero, hleděli zármutek svůj utajiti, ale neutajili, vždyť paní Slavatové tajno to sotva bylo. — Byli tu spolu a radili se před Bohem řkouce: Půjdem zítra do sněmu či nepůjdem? Otázka byla vážná a těžká na obě strany. Půjdem-li do sněmu a tam nás usmrtí, kdož pak potom se zastane věci katolické? a co bude z našich žen a dítek našich? — A zas nepůjdem-li do sněmu, nýbrž někde se ukryjem, vykřičí nás za bázlivce a teprve zpuřněji na katolíky uderí. — Oboje strana byla těžká. — Psáno sice nečteme ale domyslití se můžeme, že pan Slavata se tu svěřil manželce sv.

neb ji znal a velice ctil jakožto ženu moudrou a statečnou. Vyslechla jej, na svatou patronku svou, svatou Lucii vzpomněla a pokynouc hlavou odpověděla: „Manželi drahý, jdi zítra. Bůh bude s tebou. Nic se neohlížej na mě ani na děti naše, Bůh tě doprovodí! A kdyby tě zabili, umřeš jako mučeník a my to do smrti za čest budem pokládati, že máme otce mučeníka!“

Tak asi pravila statečná manželka, a slovo její rozhodlo, Slavata a Martinic si řekli: Staň se tedy vůle Páně, zítra přijdeme do sněmu.

Když se ráno rozednívalo, Slavata vstal a s manželkou šel do kostela na mši svatou a k sv. přijímání, neboť obyčej měli, aspoň jednou za týden Tělem Páně se posilnit. Přisedše domů, něco posnídali a otec vstal, aby dětem svým dal s Pánem Bohem. Nevědělit synáčkové, co se děje, ale znamenali dobře, že matka jest uplakaná a otec teskliv nad míru. Nikdo jim sice ničeho neřekl, ale přece něco tušili, neb taková jest duše lidská, že rozumí byť i jazyk mlčel, ale srdce k srdci mluví.

„Otče, kam pak jdete?“ tázal se nejstarší syn, tenkrát asi čtrnáct let starý.

„Neboj se dítě, pravil otec, já zase přijdu, — buďte děti hodné, poslouchajte matku.“ — Dále však mluvit nemohl, mlčky je požehnal svatým křížem, děti s pláčem libaly ruku, dal s Pánem Bohem a odešel. — Odešel napřed na processí, neboť byla středa v křížové dny, zde se shledali s hrabětem Martinicem, oba pak s Pánem Bohem do sněmu na zámek.

Paní Slavatová teď byla sama s dětmi doma. Děti na ni doléhaly, aby jim pověděla, kam se otec tolik loučil. Matka jim ovšem pověděti nesměla, ale těšila je, aby se nebály, a Pána Boha a svatého náboženství nade všechny poklady světské si vážily.

K osmém hodině ráno bylo slyšeti silný hluk v ostruhové ulici. Protestantští stavové přijížděli a s nimi veliká síla protestantského vojska a lidu, na koních i pěšky, všickni ozbrojeni; jedni se ještě hrnuli ostruhovou ulicí, když přední již byli na zámku s povykem hlučným. Dům Slavatův tak stál, že na obě strany bylo viděti a pozorovati, ant z jedné strany jdou okna na ostruhovou ulici, z druhé strany na zámek.

Jak asi paní Slavatová bylo, když slyšela takový hluk a věděla, co to všecko znamená? Pomysleme si na její místo, kdybychom se my v takové úzkosti nacházeli. S jedné strany důvěra v Boha a jeho svatou Rodičku, s druhé strany úzkost svírající. — Povolá děti své, kleknou a modlí se za drahého otce. Jde na desátou hodinu, náramný výkřik ze zámku se rozléhá, za chvíli padají střelné rány. Tu příběhne posel ulekáný, že pan Slavata jest mrtev; oknem prý jej a hraběte Martinice vyhodili do příkopu 60 loket hlubokého. Dítka to slyší, k drahé matce běží; — tu pláč, tu křik celého domu. Aj matko věrná, to byla chvíle, která tě potkala, chvíle trpčí, než kdyby vlastní srdce meč proklál. Ale hrdinská matka tu stojí, nic neklesá, nýbrž manžela Bohu poroučí, život svůj a život dítek svých Bohu za obět podává. Netrvalo dlouho, přichází posel druhý, že prý pan Slavata není mrtev, nýbrž těžce poraněn v krvi na zemi leží a protestanté po něm bez ustání stílejí, aby prý ho dorazili. — Tato zpráva hrozná ještě bolestněji dojala než zpráva první, a později vždycky říkávala, nejtrapnější že jí tenkrát byla nejistota, je-li manžel živ a co se s ním děje. V tu chvíli padne před bolestnou Rodičku Boží na kolena, a prosí pro ten meč, který její srdce byl pronikl, aby manžela neopouštěla. — Za chvíli tu třetí posel, že pan Slavata jest živ, a

statečné kněžně Lobkovicové se povedlo, jej odnésti a v domě svém ukrýti. Tu se paní Slavatová vzhopila, dětem přikázala, aby z domu neodcházely, a sama pospíchala k Lobkovicům.

Děti Lobkoviců na Hradčanech stojí nedaleko královského zámku. Všecky ulice a dvory byly plny lidu, kteří křičeli, sem tam přebíhali ve zmatku náramném. Paní Slavatová se dostala až skoro ke vratům, ale dále pro tlačenicí nemohla; lidé se tlačili do vrat a jiní ze vrat, proklínající Lobkovicovou, že jim Slavatu nechce vydati, aby ho zabili. Konečně se dozvěděla Lobkovicová, že Slavatova manželka před domem stojí, i pro Bůh ji prosila, aby nyní nepřicházela; „počkejte nějakou chvíli,“ jí po důvěrném poslu vzkázala, „váš manžel jest tu dobře ukrytý, nikdo neví, kde se nachází. Doufejte, milá přítelkyně v Pána Boha, spíše zabiti se dám, než bych ten nepřátelský lid sem pustila.“

Paní Slavatová to vyslechla i byla moudrá dosti, že ihned odešla. Jen málo kroků vzdálí jest chrám sv. Jiří, ve kterém sv. Ludmila pohřbena leží. Slavatová tam vskočila, klekla na hrobě sv. mučnice Ludmily a prosila za radu. A aj tu jí napadla výborná myšlénka: Když žádný přítel pomoci nemůže, snad pomůže nepřítel; dojdí k hraběnce Thurnové; byť zajisté protestantský hrabě Thurn největším nepřítelem Slavatovým, který nad jiné všecky usiloval o smrt Slavatovu.

Došla k Thurnovým, hraběnka se na smrt ulekla. „Drahá přítelkyně, prosila paní Slavatová, víte co se přihodilo, pro všechno Vás prosím, přispějte ku pomoci. Vy jste jediná, která pomoci může. Proste svého manžela, aby se slitoval a našeho otce nám zachoval.“ — Hraběnka Thurnová se zarazila a slova ta ji tolik dojala, že ihned svolila učiniti seč bude, a to sice hned. Ráda to učiním,

doložila; neb co Vás potkalo dnes, zítra může potkati mne!

Okamem se Thurnová vzhopila a chvátala na královský hrad. Tu ji všechno poznalo a z cesty ustoupilo. Ptala se po svém manželi, i dovedli ji k němu. Zavolala jej stranou a se slzami prosila aby odpustil Slavatovi: „pamatuj na jeho ubohou manželku a nevinné dítky! Muži, muži,“ doložila, „co dnes potkalo Slavatovic, zda-li zítra nemůže potkati nás?“ Tak domluvila a Bůh tolik požehnal slovům jejím, že Thurn svolil a slíbil, že Slavatovi nic více se nestane. Ale na tom Thurnové nebylo dosti; promluvila tu s jinými protestantskými pány a každý měl tolik cti, že pomoci přislíbil. I skutečně se hned ozývaly hlasy, aby o Slavaty dnes upustili, že prý zítra se okáže dále. Thurn pak, jenž před chvílí byl nejvíce rozružený, již zkontl a přikázal lidu, aby se domů rozešel. Když byli lidé odešli, postavil silnou vojenskou stráž před domeň Lobkovicovým a sám též domů se odebral.

Zde nyní vizme, co žena může! Zde máme tři ženy jako v obraze jednom, při každé z nich vidíme, že velikých věcí dovedla. Jedna, hraběnka Thurnová, skrotila protestanty, že ustála zuřivost jejich, druhá, kněžna Lobkovicová, jakožto žena hrdinského srdce se nebála, pana Slavatu ukrýti, a sama jediná celému zástupu se postaviti, třetí konečně, paní Lucie Otilie Slavatová se nám tu dnes jeví v nejkrásnější povaze své: manžela věrného povzbuzuje, aby se neohlízel ani na ni ani na dítky, nýbrž za svatou víru třebas i smrt podstoupil, smrt jeho Bohu obětuje a konečně jako věrná manželka se stará, aby mu život zachovala! — Nechváli nadarmo svaté Písmo ženu statečnou, ano di: „Ženu statečnou kdo nalezne? Jako poklad z dalekých zemí přivezený jest cena její.“

Udělal se večer, paní Slavatová šla opět k Lobkovicům. Teď se tam snadno dostala. Paní Lobkovicová ji šetrně uvítala a k manželovi dovedla. To bylo shledání! Manžel tu ležel samá rána a samá krev; — i byl při dobré paměti a drahou manželku svou hned poznal. Manželka pak v něm viděla muže jako mučedníka, a jestli kdy si ho vážila, cítila ho dnes tím více, i nic se neostýchala, polibiti ty rány zkrvácené, které z lásky ku svatému náboženství byl utrpěl. Šestnácte roků bylo uplynulo, co si jej byla vzala, a dnes to poznávala, že do smrti lepšího manžela dostati nemohla. Když pak jej byla potěšila a s ním se pomodlila, chvátila k dětem domů.

Doma pak vypravovala dětem a veškeré čeládce, že viděla otce. Tu bylo vyptávání a dlouho do noci se modlili za otce drahého. Ráno, bylo to na den nanebevstoupení Páně, jej opět navštívila a tak každý den, než se pozdravil. I když se byl pozdravil, z domu Lobkoviců nesměl, vyjímaje do blízkého kostela; protestanté jej drželi jako v žaláři.

Tak ušel rok. Po roce si vyžádal, aby směl do teplických lázní na zotavení. Dovolili mu a s ním šla jeho manželka, děti, manželčina staříčká matka a něco čeládky.

IV. Útěk a radostný návrat.

Mezitím vypukla v Čechách válka strašná. Starý král Matyáš umřel, ale protestanté nového spravedlivého krále nechtěli přijmouti, nýbrž jiného protestantského si zvolili a válka byla hotova. Pan Slavata, věrný své víře a svému králi, vězel v novém nebezpečství a nebylo jiné rady, nežli z Čech uprchnouti. Manželka, její staříčká matka, děti a čeládka, všechno s ním do země saské. Ale i kníže saský byl protestant a zakázal jim v zemi zůstat. Odebírali

se tedy dále, pořád v zemích protestantských, v nebezpečí neustálém, že snad přijdou o život, aneb aspoň o těch něco peněz, které na cestu měli. V městě Liebštejně bylo již na mále a jen rychlá moudrost Slavatova jim pomohla. Došli do Erfurtu a zase přístřeší žádného se jim nedostalo, — do Würzburgu, kde jich též pobyli. — Ale tu jich došla zpráva, že spravedlivý král český Ferdinand II. byl právě nyní též zvolen za císaře a přes Würzburg pojede; Slavata nemeškal se mu představit. Císař pán již dříve jej byl znal a teď s největší milostí jej uvítal a přikázal, že v městě Pasově důstojný příbytek se jim má přistrojiti.

V Pasově měla rodina jejich sice pokoj, ale nová starost nastala; peníze totiž byly došly. Paní Slavatová, druhdy tak bohatá, nyní se musila ucházeti o podporu a pokorně tak učinila a podporu dostala. Z Pasova docházeli na pouť k Matičce Boží v starých Etinkách, kde nové síly nabývali, a paní Slavatová tolik se tu potěšila, že i po smrti jako u nohou Rodičky Boží zde odpočívati chtěla.

Štěstí se nyní obrátilo. Protestantské vojsko v Čechách ztrácelo jednu bitvu po druhé, katolíci je před sebou hnali od Budějovic dál a dál až k samé Praze, kdež na Bílé hoře poslední ránu jim zasadili, tak že jejich protestantský tak zvaný jalový král musil z Čech utéci a s ním i zlý hrabě Thurn, jenž takové pronásledování na Slavatu byl uvalil. Teď utíkal sám, a nikde žádného stání nemaje, utekl napřed k lidu falcému, potom k Uhrům, pak až k Turkům, potom zase do republiky benátské, pak k dánským a konečně k Švédům, kdež s vojskem švédským do Čech vtrhl a strašně plnil, až byl odtud zahnán, prohrál bitvu u Stínavy a brzy na to umřel. Tak se na něm splnilo, co jeho manželka mu předpovídala: Muži, muži,

co dnes potkalo Slavatovic, zitra může potkati nás! —

Spravedlivý král Ferdinand II. se stal po bělohorském vítězství pánem v Čechách, věrného a moudrého Slavatu ihned k sobě povolal a nejvyšší úřady v zemi jemu svěřil, i do stavu hraběcího jej a všechny syny a potomky jeho povýšil. Paní hraběnka Slavatová skoro po třech letech opět spatřila svůj Jindř. Hradec, celá obec ji radostně vítala, a byla zase tím, čím dříve bývala, matkou chudých, příkladem bohabojnosti a neohroženou ochranou katolického náboženství. Brzy po jejím návratu zvláštní útěchy se jí dostalo. Přišla k nim na Jindř. Hradec nevlastní matka páně Slavatova; byla 60 roků stará, ovdovělá a protestantka. Dříve ji často domlouvali, aby k náboženství se dala, avšak nechtěla. Poslední události ji oči otevřely. Tu viděla, kterak protestanté oltáře boří, svaté obrazy trhají a nohama šlapou, — a tu začala poznávat, že takové vyznání přece nemůže od Boha býti; — dále věděla, že syn její byl oknem vyhozen do propasti 60 loket hloubky a Rodička Boží jej z jisté smrti vytrhla: to ji naklonilo Rodičku Boží ctiti, — až pak konečně na Jindřichův Hradec se dostala a viděla na oči vlastní, že její nevlastní syn Vilém a jeho manželka a celá rodina tak laskavě se k ní chovají: to vše s milostí Boží ji pohnulo, že katoličkou se stala k nesmírnému potěšení celé rodiny. Život Lucie Ottilie nyní tise plynul až r. 1631 ve Vídni se rozstolala, a vykonavši

při nejlepší paměti sv. zpověď a přijavši svátost oltární a posledního pomazání tise v Pánu skonala. Tělo jest po žádosti její převeženo k Maticce Boží ve starých Ettinkách, aby tam ve chrámě svatém odpočívalo, duše pak, jak silně doufáme, u Pána Boha a nejsvětější Marie Panny v nebi se raduje.

Zde jsme viděli, čtenáři milý, manželku a matku šlechtnou, jednu z těch mnohých žen výborných, které vděčným srdcem Ježíše Krista milovaly a svaté náboženství hájily. Velikých zajisté milostí Kristus Pán ženám a matkám prokázal; neboť vezme, že u pohanů nebývala žena než jako otrokyně manžela svého: ale Kristus Pán ji povýšil k té důstojnosti, která původně před tváří Boha Stvořitele jí patřila; a že Marii Pannu, jižto blahoslavenou mezi ženami nazýváme, povýšil za vlastní Matku svou a Matku veškerého křesťanstva. Za to pak vezme nápodobně, že nikdy nebylo v církvi svaté, aby výtečné ženy a matky nebyly hájily svaté náboženství Pána Ježíše Krista, a bohda i náš věk se toho nedočká. Vidíme sice, kterak mnozí vlašni katolíci svou viru svatou zanedbávají, ano ve schůzkách svých anebo v novinách ji tupí: ale není tajno, i nepřátelé to vědí, že věrní katolíci neohroženě ku svatému náboženství se hlásí, i bohda manželky a matky katolické z lásky ku Kristu Pánu se přičiní, aby manželky a bratry své ku srdnatému počínání povzbudily, tak jako Lucie Ottilie Slavatová byla konala.

Z r n k a.

Moudrost jak se zračí? Itečnit měn, mysliti více. Ten roudrosti nemá, kdož mnoho rád štěbetá.

Sotva z tisíce jeden *věrný* se prokáže *přítel*, — Jak bílý krkavec zítka se objevuje.

K výřím určen orel, proto hmyz plazivý nelapává — Proč lne k hrudám člověk cíl máje tak vznešený?

Spánek jest patrný *smrti* obraz, takto se hlásá — Proč ti milý spánek? Proč tě děsí ale smrt?

Příroda proč dvojitou lidský *jazyk* obdala hradbou? Ud ten plýz ven plén aby vyskakoval.

Jak sopčí jen sama může se spáliti Etna: Tak no jiné *zdviš*, než sebe *vždycky* ničí.

Neděle první po devítníku.

Evangelium sv. Luk. 8, 4—15.

Za onoho času, když se scházel zástup mnohý a z n k Ježíšovi, mluvil v podobenství: „Vyšel rozsevač, aby rozs

Ve dnešním evangelium udává Pán věnují lidé nejvíce čas Ježíš příčiny, proč jeho svaté učení za škodlivá, že nemají za jeho putování zde na zemi mezi lidmi čtení, leč na tom, které tak málo se ujímalo. Dokazuje, že ne lahodí, které jejich obraz

pozornost, pohodlnost a láska ke světu silu slova jeho mezi židy udušily. Než důkaz ten netýká se toliko časů Kristových, nýbrž platí též o lidech za naší doby. I nyní kladou veliké překážky sv. evangeliu, tak že svou posvěcující a polepšující moc jen na málo lidech ukazuje. Tážes se proč?

Proto že hlavní příčina marného poslouchání slova Božího

skryta jest ve smýšlení a ve mravech nynějšího světa. Neboť předně překáží pozornému poslouchání slova Božího zvláštní chuť našeho věku; pak po celém světě rozšířená lehkomyšlnost a konečně panující choullostivost v životě.

Po čem dychtí nynější svět nejvíce? Co miluje nade všechno? Veselosti, radovánky, plesy, divadla; na takové věci

Dejte jim třebas písn postillu; anebo jim řek chali kázání, tu uvidíte, ušklibnou, jak dají s jevo! Sotva jim napa pravdy, při nichž pod žádného vtípu, žádné ž Duše jejich plná smysl svétáckých náklonností,

slovo Boží o zapření sebe, o pokání, o přípravě ke smrti káže. Mezi tím co poslouchají kázání, napadají jim všeliké myšlenky, jimiž se v zahálčivých hodinách zabývají, a tyto zapudí pak všelikou pozorností. Božská prostota písma svatého, jeho nepřekonatelná a přece jednoduchá výřečnost, pravá cesta, po které vede lidi ku pravé osvícenosti a polepšení života, upřímnost jeho v kárání nepravostí, přísnota mravů, toť jsou samé věci, které se zkaženému krasocitu lidí protíví a jim ku pohoršení a bláznovstvím jsou. — Než i panující lehkomyšlnost nynějšího světa překází vlivu slova Božího na srdce lidské. Za takové doby, kdy lidé jen po smyslných radostech se shánějí a prostředky vyhledávají, aby si rozkoše připravili, musí lehkomyšlnost se zmáhati. Proto nalezáme lidi, kterým nic není nad smyslnost, nad tělesné rozkoše, nad pozemské štěstí. Jsou lidé, kteří v celém jednání svém žádných pevných nemají zásad, nýbrž hned tak, hned onak myslí a jednají. Jsou lidé, kteří tisícovou podobu na sebe berou, podle toho, jak potřebují. Jsou lidé, kteří v nejdůležitějších věcech tak bezstarostni jsou jako při nejnepatrnějších věcech. Takoví lidé nejsou k ničemu ani na tomto, ani na onom světě. Toť ona lehkomyšlnost, která se co den zmáhá a jest příčinou, že čím dále tím méně jest dobrých a horlivých křesťanů, tím méně bodrých a věrných občanů a svědomitých otců a hospodářů. Nejvíce lze tu lehkomyšlnost pozorovati při kázání. Což divu, že do tak lehkomyšlného srdce slovo Boží nevnikne a v něm žádného nenese ovoce? To jest zrovna tak, jako když padne símě na cestu, kde nemůže se ujmouti. Kterak poroste a ovoce ponese? Má-li slovo Boží rozum osvětliti a srdce zůslehtiti, musí padnouti na dobrou půdu, totiž vyžaduje modlitbu, pozornost, rozjímání a pečlivé zachování v duši. Kterak ale

může lehkomyšlný člověk něco takového učiniti, jenž trvá v ustavičné roztržitosti, jenž nikdy na stav duše své ani nepomyslí, jenž dobré dojmy lehko přijímá a lehko opět ztrácí? Kterak může zakusiti sílu a sladkost slova Božího, kdo ze srdce svého udělá tvrdou silnici, po které dobré i zlé myšlenky, dovolené i nedovolené žádosti ustavičně, bez překážky se procházejí?

Konečně maří ovoce slova Božího rozšířená choullostivost a rozmarilost života. Choullostivost jest všeobecnou nemocí lidí. Takoví lidé marnívi a lehkomyšlní, jakými tento svět přeplněn jest, jsou zároveň lidé bez tělesné i duševní síly, bez srdnatosti, nerozhodní, za to ale všem smyslným choutkám a hloupostem celým srdcem oddáni. Oni nemohou slabému srdci svému žádné radosti odeprítí, ač jim rozum předkládá smutné jejich následky. Štítí se práce, namáhání a starostí. V hanebné nečinnosti a ve smyslných radovánkách prospí dny života svého, až je konečně bolest, nemoc, smrt ze sladkého spánku vyburcuje a duši jejich strachem a zoufalstvím naplní. U takových lidí, i když se símě slova Božího ujme, bývá udušeno a nenese žádného ovoce. Choullostivý člověk kterak může míti radost na Pánu Bohu a na jeho slovu, když nezná jiné radosti než světské a uspokojení zvířecích choutek? Kterak se může takový člověk, ježmuž každá práce těžkou, každé sebezapření nemožným se býti zdá, se odhodlati, aby tělo své krotil a bojoval proti hříchu a dobýval sobě nebe? Jak může milovati neviditelná dobra nebeská, kdo miluje jen, co smyslům lahodí?

Z toho lze poznati, jakému zlu, jakému neštěstí v šanc se vydáváme, jestliže se necháme panujícím duchem nového věku ovládati, jestliže jej sobě oblíživše pravdami evanělickými pohrdáme. Jednu jen duši máš, o člověče, tu-li ztratíš, čím ztrátu nahradíš?

Svatá Notburga

vzor hodné kuchařky.

Údolím innským vede od Rattenberku k Rotholzu pohodlná silnice; na sever od Rotholzu strní na nevysokém pahorku, starými duby a štíhlými jedlemi porostlém, zříceniny starého hradu. Vše-zničujícím zubem času zůstala ušetřena pouze pevná věž, ve které zůstává rolník s manželkou a dítětem. O několik kroků dále je malá kaple. Na těchto zříceninách dověděla jsem se o životě a osudech sv. Notburgy a prohlédla jsem si důkladně všechny místnosti, ve kterých sv. panna žila. — Majiteli hradu „Rottenburg“ nazvaného, byli ode dávna páni Rottenburgští. Za času, kdy Notburga v Rattenberku se narodila, vládl tam Jindřich, jenž byl též vychovatelem Menharta II., hraběte tyrolského. Tento vysoký úřad pojistil pánům Rottenburgským veliký vliv na vládce země a na celé Tyrolsko; za krátký čas stali se nejmocnějšími rytíři a nejbohatšími velkostatkáři v celé zemi. Na zámku Rottenburgském vedl se tenkrát velmi panský život; množství služebnictva bylo tam k obsluze vznešených hostů, jimž byla neustále brána hradní otevřena.

Avšak jednoho dne kráčela do zámku dívka, kterou nikdo nevítal a kterou pouze Bůh na cestě její doprovázel. Dívka ta byla — dcerou klobučníka z Rattenberku, Notburga. Bylo to roku 1283, a jí bylo právě 18 let. Byla dívka pěkně zrostlá, silná a ve všech svých pracích zběhlá, o čemž svědčilo to, že byla přijata do služby u panstva tak urozeného. Manželka hradního pána Jutta (v česk. toliko jako „Dobrá“) byla velitelkou tak dobrou a přívětivou, že ji okolní lid nazýval „matkou chudých.“

Notburce přidělen byl úřad kuchařky, což nebylo tak snadnou věcí, poněvadž jí bylo k tomu hleděti, aby panský stůl

vynikal nejen dobrotou, nýbrž i vkusnou úpravou jídla.

V kaple na Rottenburku, kde mi byly příběhy ty vypravovány, visí na stěně veliká tabule, na které je namalováno dvacet obrazů ze života sv. Notburgy. Tři z nich blíže si prohledneme, abychom poznali, jak si dívka na hradě počínala.

První obraz: Domácí nemoc. Říká se o Tyrolácích, že jsou-li v cizině, velmi snadno stížení jsou tak zv. domácí nemocí, t. j. touhou po milém domově. Též Notburga byla v cizině, avšak touha její nesměřovala k Rattenberku nýbrž nahoru k nebesům, kde měla Boha, svého nebeského Otce a Marii, nebeskou Matku. Jako mnohá chudá dívka služebná při práci své obírá se v mysli svými rodiči, tak Notburga duší svou dlela v nebesích. Často klekla při práci před jednoduchý obraz ukřižovaného Ježíše a Jeho bolestné Matky a modlila se.

Srdce její bylo krbem, v němž láska k Bohu zanícena byvši, v mohutný vyšlehla plamen, který nejen ji, nýbrž i jiné lidi rozněcoval. U lidí bohatých a vznešených jest často zakoušeti chudobné služce mnohá protivenství a opovrhování. Notburga tedy s dobrou se poradila, vyhledavši si dříve než do služby vstoupila, srdce přátelské, jemuž by sdělovati mohla stesky své a prositi o dobrou radu. A srdcem tím jest srdce ukřižovaného Ježíše a Jeho bolestné Matky.

Druhý obraz: Horlivost pro spásu duší. Mezi četnou hradní čeledí byly též osoby, které byly pravým opakem Notburgy — láska Boží byla jim věci neznámou a o spásu duše se nestarali, pečující toliko o rozkoše tělesné. Po-

něvadž na blízku hradu nebylo hostinců, scházeli se v neděli a ve svátek v čeledníku. Tam hojně popíjejíce hráli v karty a mluvili, co jim víno na jazyk přineslo. Že to nebyly řeči mravné, rozumi se samo sebou. Notburga hned první neděli to spozorovala. Jaký působilo to žal srdci její, Bohu vroucně oddanému, ana viděla, že její spoluslužící den sváteční znesvěcují, Boha těžce urážejí a duši svou strhují do kalu hříchů a neřestí! Spravedlivým hněvem jata, horlí proti bezbožným řečem a zistné hře, uvádí jim na mysl vševedoucí oko Boží a prosí je, aby hříšného jednání zanechali.

Bylo to její povinností? Zajisté; neboť každý člověk je povinnen, aby samovraždu bližního svého překazil. A hřích vraždí duši člověka, zbavuje ji posvěcující milosti Boží a slove proto hříchem smrtelným. Notburga potěšena byla brzo spásonosným výsledkem svých napomenutí; nebylo ani jinak možno, poněvadž řeč, která ze srdce vychází, snadno též srdce jímá.

Třetí obraz: Milosrdná sestra. „Chudé budete mítí vždycky kolem sebe,“ pravil jednou Kristus. Toto proroctví

se též za času Notburgy vyplnilo. V bohatém hradě rytířském, ve kterém žila tak šlechtetná paní, jako Juta, mohlo býti každodenně pohostěno značné množství chudých lidí, nemocných a pocestných. Notburce působilo největší radost, mohla-li mezi nuzné bratry a sestry své rozdělit zbytky jídel a nápojů, nebo nějakou částku peněz, které od pánů svých obdržela. Obraz nás poučuje, že učila nuzné lidi bázni Boží a odevzdanosti do sv. Jeho vůle. To byla právě drahecenná almužna, kterou nám Kristus Pán sám s nebe přinesl, totiž chléb slova Božího. I žebrák a nemocný může býti šťasten, je-li spokojen; nespokojenému ani celý svět nestačí. Učíte-li tedy chudobného spokojeným býti a odevzdaným do vůle Boží, činíte ho bohatším, než kdyby mu někdo daroval plný měsíc peněz. Tuto almužnu rozdávala Notburga poučnými slovy svými, čemuž naučila se též ode svého Spasitele; neboť Kristus pokaždé, když uzdravil nemocného, připojil nějaké krátké naučení, jako ku př.: „Jdi, neheř více, aby se ti něco horšího nepříhodo!“

Milá čtenářko! Následovala jsi již někdy příkladu Spasitele svého?

Svatý Vavřinec z Brindisi.

oku 1870. při koncilu vatikánském shromáždili se četní biskupové v Římě; po dobytí však města tohoto a obsazení ho vládou italskou hrozilo nebezpečí, jako by oddělena měla býti hlava od ostatního těla, papež totiž ode svého stáda a jejich pastýřů, biskupů. Než 8. prosinec roku právě uplynulého ukázal, že marny byly všechny plány nepřátel, ukázalo se, že všechny údy jsou zdravý, přijímajíce krev ode středu svého. Byliť čtyři blahoslavení a sice

Jan Bapt. Rossi, Vavřinec z Brindisi, Labre a bl. Klára z Montefalko, až dosud všickni v řadě blahoslavenců se nalezající, vraždění, po přísném zkoumání komise zvláště sv. Otcem k tomu ustanovené, výrokem neohroženého Lva XIII. do počtu světců, jimž na počest nyní chrámy a oltáře se stavěti směji.

Přihlídneme-li blíže k rodišti těchto čtyř světců, spočívala kolébka všechněch na poloostrově italském; tu snad mnohý předpoklatý milovník své uží vlastní řekne: „Zase sami Vlaši, jako by ani nikdo jiný

nenomhl býti svatým.“ — Slyšelt jsem sám vícekrát na vlastní uši řeč podobnou, proto se o ní zmiňuji. — Mnohý však, jenž tak mluví, a mnohý poslouchaje ho, neví třebas ani, byt i rodiště světcovo byla krajina italská, že tyž častokráte i jeho sourodným bratřím velké dobrodiní prokázal, a proto by nejen rodná země měla se z jeho povýšení radovati, nýbrž i ta, v níž působil.

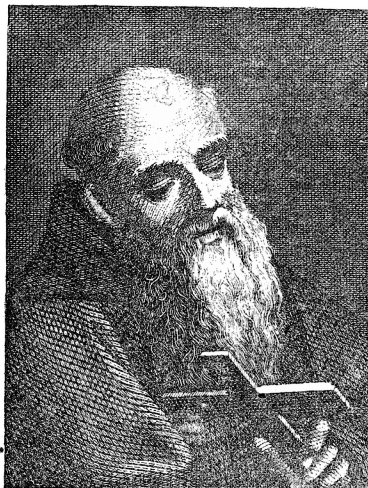
Tu pak i mezi těmito čtyřmi světci shledáváme jedného, jenž pro nás Čechoslovany větší důležitost má, jestiž to svatý Vavřinec z Brindisi, generál řádu kapucinského, poněvadž nejenom jeho přispěním, jak dále řečeno bude, řád kapucinský do Čech a na Moravu uveden byl, nýbrž poněvadž on sám více roků ve

krajinách našich působil, založiv klášter v Praze na Hradčanech, blíž Loretty, jakož i něco později klášter kapucinský v Brně (1604) a v Olomouci (1614), a jazykem nejenom vlašským, nýbrž i německým a českým símě slova Božího ve krajinách našich rozsíval.

Pročež bude dojista, jak doufáme, krajanům našim milo, podáme-li krátký životopisný nástin muže tohoto.

Vavřinec narodil se dne 22. v měsíci červenci r. 1559. v neapolském městě

Brundisiu. Otcem jeho z Rossi. Na křtu Julius Caesar. Již v jevila se milost Boží milé své vlastnosti naz „malým andílkem.“ užívati počal, již učil jemuz sloužiti jeho ne proto dal jej otec v 4. roce do kláštera

takto a prospívaje ne i před lidmi“, osírel ná roce úmrtím otce své

Matka, chtějíc, a nástupcem otcovým, z kláštera domů, než přimluva vychovatelů k tomu, že ač se svolila, aby mladý Ji Benátek ku šlechtě Petrovi z Rossi, u vzdělání nabyt. Potěši

čící matku příkladem matky synů Makabejských, nastoupil cestu svou po moři do Benátek, kam se šťastně po několika dnech dostal. Nevěda, kudy by ku strýci přišel, otázel se vedle stojícího mladíka, jenž náhodou byl zákem strýcovým a později stal se věrným přítelem Juliovým, neví-li o Petrovi z Rossi. Mladík pln radosti, že poznal pověstného Julia, dovedl ho ke strýci, jenž pohnut udělal mu pozhnání a otcovsky o něho pečovati slíbil. Na radu jeho svlékl Julius roucho řeholní a oblékl roucho kleriků, jichž vychování Petr z Rossi řídil. Nesvlékl však s rouchem řeholním také lásku k životu řeholnímu. Jako dříve, tak i v Benátkách byl všem vzorem neunavné píle a zbožnosti. Jeho nejmilejší zábavou bylo navštěvovati s přítelem svým chrámy a zde posluhovati při službách Božích. Nejraději chodil do chudíckého kostela kapucínského, kde vždy v neděli a ve svátek celé odpoledne ztrávil. Doma pak žil tak přísně jako řeholník dle zvláštních pravidel, jež si sám sepsal. Vraceje se jednou se svými příbuznými z kostela kapucínského, byl postizen, právě když se přelapoval přes rameno mořské, prudkou bouří; všickni zoufali nad životy svými, ano, kapucíni na břehu stojící udělili jim generální absoluci, jen Julius důvěrou v Boha posílněn, těšil je, že se jim nic zlého nestane, poželhal rozružené vlny znamením sv. kříže, a hle, bouře okamžitě přestala. Pověst o tom se okamžitě rozšířila, a všickni ctili zbožného mladíka, jehož Bůh záračným způsobem zachránil a vyznamenal.

Dospěv Julius k 16. roku věku svého, rozhodl se, že vstoupí do řádu kapucínského, jenž se mu obzvláště jak pro svou chudobu, tak pro své blahodárné působení líbil. Provincial, P. Vavřinec z Bergama, představoval mu všechny obtíže se vstoupením do řádu spojené,

tím ale ještě více mladíka roznítil. Potěšen touto horlivostí, přijal Julia i s přítelem jeho do řádu a odeslal je po několika dnech do Verony, kde měli rok zkušební v noviciatu ztráviti. Rozloučiv se se svým strýcem odcestoval Julius na určené místo, kde při oblačce obdržel od provinciala dne 18. února 1575 jméno Vavřinec. Mladý novic řídil se přísnými pravidly řádovými, neustál v sebezdokonalování, ano činil ještě více, než povinností jeho bylo, tak že onemocněv, teprve po dlouhém rozvažování představených směl složit slavné sliby, což se stalo dne 15. března 1576. Při tak vzorném a dokonalém mladíku domnívali se představení, že není třeba, aby, jak to obyčejem bylo, postaven byl 2 roky pod dohledku, nýbrž poslali ho do Paduy, by tu na vysokých školách vedením P. Františka z Messiny dalšího vzdělání nabyl. Zde činil Vavřinec neobyčejné pokroky nejen ve vědách theologických, nýbrž naučil se zde mnoha jazykům, mezi jinými též českému a německému; hebrejsky mluvil tak plynně, že v jazyku tom i kázával. Dokončiv svá studia, byl dvaadvacetiletý Vavřinec poslán do Benátek, kde zastával úřad lektora, a posvěcen na diakona, aby mohl v postním čase kázati. Přípravuje se k těžkému úřadu tomu modlitbou a postem, vystoupil veřejně v chrámu sv. Jana, kde byl strýc jeho farářem, a výsledek kázání jeho byl úžasný, neboť veliké množství hříšníků, pohnuto jak slovem tak i příkladem mladého kazatele, bylo na pravou cestu obráceno; tak jistá vznešená dáma, která pouze ze zvědavosti na kázání jeho šla, byla tak dojata, že ihned se slzami v očích ve zpovědnici ze hříchů svých se vyznala a od té doby bohabojný život vedla. Dosáhnuv potřebného stáří, byl Vavřinec posvěcen na kněze. Kázal pak v četných městech italských a všude se znamenitým vý-

sledkem; v Pavii zvláště studující mladíky mocným slovem svým od prostopášného života na cestu ctnosti přivedl. I mnoho židů obrátil na víru křesťansko-katolickou, při čemž mu jeho znalost jazyka hebrejského velmi pomáhala. — Pověst o tak znamenitém kazateli a výborném muži brzy se roznesla po celé Italii, ký div tedy, že byl r. 1587. za guardiána v Benátkách zvolen, nad čímž se Vavřinec, lekaje se veliké zodpovědnosti, nemálo rmoutil. Jako všude, tak i v postavení tomto vynikal Vavřinec, jsa nejlepším příkladem svým bratřím. Horlivost jeho ve zbožnosti a umrtvování sebe neměla mezí; ano, meškaje ustavičně v oratoři na modlitbách nebo zabýváje se v knihovně nábožným čtením, musil mít bratra, jenž ho upomínal, aby se také v jídelně ukázal. Chudobu miloval tak, že nepřijal od zbožných věřících nikdy více darů, než mnoho-li třeba bylo na jeden den; ostatní rozdal.

Těmito jeho vlastnostmi pohnuti, zvolili ho bratři provincie Toskánské r. 1590. v Cortoně za provinciala své provincie. Bolest nad náhlým odchodem milovaného quardiana v Benátkách byla ohromná. Aby tuto ztrátu si vynahradili, zvolili r. 1593. na kapitole v Benátkách odbývané Vavřince za provinciala benátského. Rádost nad návratem jeho byla ohromná; zástupy lidu obléhaly ustavičně klášter, v němž Vavřinec bydlel. Tu vykonával Bůh na přímluvu Vavřincovu první zázrak. Nacházeli se mezi zástupy člověk slepý, jenž se ustavičně ku předu tlačil a Vavřince volal. Vavřinec uslyšev volání jeho, přistoupil k němu, počechnal jej znamením sv. kříže a dotkl se očí

jeho. A hle, v tom okamžení slepec prohlédl. A mnohými zázraky jinými oslavil Bůh miláčka svého, uzdraviv na přímluvu jeho mnoho těžce nemocných, o jejichž uzdravení již lékaři pochybovali.

Plně věrně povinnosti úřadu svého, procházel Vavřinec pěšky provincií svou při prohlídce klášterů, tu napomínaje, tu chvále, všude ale vlastním příkladem největších účinků dosáhl. Tu obdržel zprávu o chorobě strýce svého; i vrátil se hned do Benátek k loži druhého otce svého, jenž potěšen nad návratem jeho, v náručí jeho vypustil ducha.

Vavřinec nikdy si ničeho horouceněji nepřál, než aby byl zbaven všech úřadů; proto těšil se, že na kapitole r. 1596. přání jeho se vyplní. Avšak shromáždění bratří zvolili ho za vyslance na generální kapitolu, jež 31. května v Římě se odbývala. Zde byl za druhého generálního definitora zvolen. Práce od představených mu uložené vykonal k úplné spokojenosti všech. Požívaje pověsti svatého muže, byl ode všech ctěn a milován; sv. Otec pak zvláště si jej oblíbil a uložil mu obrácení židů na víru, při čemž mu zvláště jeho znalost hebrejštiny prospěla.

Že i v cizině si ho vážili, toho důkazem jest, že bratři Švýcarští nepřítomného Vavřince za svého provinciala zvolili, což on ovšem zahrnut mnohými pracemi, přijati nemohl.

Působiv po 3 léta blahodárně, byl ve svém úřadu generálního definitora na kapitole 31. května 1599 odbývané potvrzen; kromě toho však vznešen na jiný důležitý úřad.

(Dokončení.)

Masopustní rozjímání.

Bohu díky, že nejsme pohané a a že v zemích koruny sv. Václavské jasné nám září světlo božské víry Kristovy. Nám není již více třeba vzdávati čest bůžkům, ale volno jest nám klaněti se jedinému, pravému a živému Bohu. A přece jak hanebnou nám tu ještě ďábel zanechal modlu, již tak mnozí nedbajíc toho, že jsou křesťané, tak veliké přinášejí oběti, a to nejvíce za dnů masopustních. Bachus, pohanská modla, bůžek opilství, rozpustilosti a nestydatosti, slavné slaví tu hody. O kdož sečte nepřehledný ten zástup ctitelův Bachových, a kdo že by se nehrozil nad skrovným počtem těch, jimž ohavností jest rozpustilost ta pohanská! I zdá se, jakoby na mnohých místech lidí sami tloukli na dvěře pekla a nutili ďábla, aby vyvedl s sebou celé to hejno k věčnému ohni odsouzených zavrženců; zdá se, jakoby hořící svíce křesťanství pojednou zhasla, nedobytný hrad církve zbořen a na sesutinách, na troskách jejích jakoby svůj trůn zbuďoval pekelník. V pravdě, jestliže kdy stává rozdíl mezi světem a církví, tedy nápadný ten rozdíl jeví se za dnů přítomných, duch světa a duch církve. Poohlédněmež se jen v církvi, co tu vidíme? Oltáře zahalené v roucho modré a to na znamení pokání. Svět naproti tomu ukazuje nám takové obleky a oděvy, jež nevidáme po celý rok, a jež si synové a dcery světa zaopatřiti musí, byt by později měli jíti žebrotou. Ve chrámu umlklo slavné Gloria, Alleluja a Te Deum a jen zpěvy smutku a kajicnosti lze ještě slyšeti. Ve světě panuje veselost, vždy se tam rozléhají zpěvy a písně i nejrozpustilejší. Církev předcítá svým věřícím evańgélium, kteréž jedná o bolestné cestě Kristově do Jerusalema a připojuje hlasem výstražným událost,

kteřáž se sběhla se člověkem slepým; avšak svět pohřížen v radovánkách jest slepým ku všemu, co zřídil duch církve. Na mnohých místech bývá vystavena nejsv. Svátost olt., aby věřící zbožnou modlitbou hleděli ukrotiti hněv Boží pro hříchy a nepravosti, kteréž se pášou v těchto dnech. Vizte jak znamenitý to boj v závodě! Nemusímeliž tu konečně zvolati: O jak nezhojitelná lpí na člověčenstvu ještě slepota! Ano mnozí se domnívají, že by později ani živi nebyli, kdyby se ve bláznovství, výstřednostech, sprostotě a neřestech nevyznamenal. Proto pryč s těmi penězi, jež pro potřebu uloženy byly v truhle, ať užijeme, hodujme a pijme — ale později trpme zase bídu a nouzi, toť ohlas na jasot veselých dobrodruhů! Ale neví-liž to rozvázanost všech nižších člověka, obraz Boží, zohavujících náruživostí? Kdo je sečte, a kdo pomyslí na smrt, soud a peklo? Jsou i takoví, jenž po celý rok jsou na sebe dost opatrní a bedliví, ale na konec masopustu dovolují si taková vyrazení, jež sice ne hříšna, přece ale nebezpečna jsou. Tak příkladně řečeno: dívka, která svůj věnec panenství za drahocenný má poklad, a jež co nejbedlivěji stráží po celý rok, i ona jak ráda se ohlíží po zábavě a radovánkách, aniž jest tak příliš úzkostliva jako kdys jindy. Jest ale satanovi ve dnech rozpustilosti více co věřiti? Nenapomíná tu sv. Petr: „Strážliví buďte a bděte; nebo protivník váš ďábel jako lev řvoucí obchází, hledaje koho by sežral?“ Kdy tedy obilhá ďábel? Snad jenom v adventě nebo v postě? Snad na veliký pátek aneb o velikých slavnostech? Po celý život činí nám nástrahy; zlostnější než vlk beráňku, jestřáb holubici a chrt zajíce: povždy zůstává si stejný, pln zloby a nánávisti proti člověku. Sv. Augustín praví,

že ďábel jest jako pes na řetěze přivázaný. Řetěz ten ale přetrhuje nejvíce ve dnech posledního masopustu a přepadá ty, jenž bedliví nejsou. To však týká se ponějvíce mládeže, kteráž jsouc od něho sváděna k hříchům a často i hrozným, rozličné předstírá výmluvy a námitky, jako:

1. Masopust že prý čas radosti a všeobecného veselí. Pro křesťana jest celý rok dobou radosti, jestliže šlechetně smýšlí a nadějí budoucího života se těší. Ale což zvláštního má tento čas do sebe? Snad, že tu peklo své vítězství slaví a Bůh se hněvá a uráží? Není On pánem všeho času? Nebudeme musiti z každé hodiny nerci-li z každého okamžení skládati účet a to přísný? Aneb jsme snad v některé době roku sprostěni, kde nemusíme sv. jeho zákon plniti, tělo a žádosti jeho křižovati?

2. „Člověk se musí jednou obveseliti a rozradovati.“ Ale jaké jest obveselení, jaká zábava, kde tak snad jeden neb druhý zdraví ztrácí, pak nejso schopen práce, běduje a nařiká? Či nejsou mnozí, jenž myslí, že nic není po veselosti, když se nepije a rozum nepropije, v karbanu veliké peníze neprohraje a i jiných neslušností se nedopouští? O jak ďábelské to učení! Ano tak se bohužel stává, že mnohý jsa nevinná holubice sveden bývá a brzo počne zkréhotati jako krkavci, jeho soudruzi, od nichž sveden byl a sklamán.

3. Blížící se půst, praví zase jiní, jest bez toho dosti dlouhý a smutný a my bychom si neměli ničeho dovoliti? Jak že? cos takového že může vysloviti křesťan? Lidé zlomyslní a jen takoví, osmělují se blížíci se půst nazývati dobou smutnou! Kde jest čas a duch prvotné církve, kde tak upřímná lítost nad hříchy! Či nemáme dosti příčiny, napravovati to, čím jsme se dříve

byli provinili? Anebo snad chceme míru hněvu Božího dovršiti, aby poznovu padala síra a oheň s nebe na pokolení nešlechetné? My slyšíme a vidíme, že ti, jenž mnoho chtějí veselosti zažiti a dle světa t. j. novomodního pohanství se řídí, vymlouvají se i jiným: Ale k čemu bys se strchoval, vždyť nebude soud ani peklo, poněvadž není Boha. Než tak může mluviti i v našem osvícením a svobodném t. j. otrockém století jenom blázen, jak stvrzuje písmo sv. Čas posledního masopustu, kterého mnozí zle užívají, má nám býti právě dobou přípravy ke dnům spásy, abychom došli milostí, které nám k dosažení nehybnoucího blaha tak velepotřebné jsou. Nikdo se netaž, co zlého děje se při takových veselostech, že by nikdo snad přítomen býti nesměl? Nikoli, takové, o nichž se zde mluví, nejsou, leč nedovolené a zůstanou jimi; neboť tak také učí výslovně sv. Pavel, řka: „Přikazuji vám, abyste se nesměšovali s těmi, jenž jsou smilní, neb lakomci, neb modláři, neb opilci, neb dráči, neboť takových není království nebeské.“ — Každý se může veseliti a radovati, ale při nich nesmí býti hřích aniž nebezpečenství k hříchu, zkrátka radosti, kteréž jsou nám dovoleny, musí býti nevinny. Kdo by se nemohl radovati, aniž by musel býti rozpustilým; vždyť sám sv. apoštol praví: Radujte se a opět pravím radujte se, ale v Pánu! — Chce-li se tedy kdo radovati v Pánu ve dnech těchto, jest nezbytno, aby se vystříhal všeho, čím se uráží Bůh, aby se vzdaloval i těch, jenž zlořečí, klejí a snižují se pod nerozumné zvíře, překročující míru a veškeren cíl; musí se střežiti i takových skutků, jenž jsou skutkové temnosti. Dlužno však ochotně připojiti se k těm, o nichž jest známo, že se radují, aniž by trpěly kázeň a dobrý mrav, a aniž by se bylo co obávati, že svědomí bude

stíhati výčitkami. — Každý nechť vzpomene: Svět pomiji i žádost jeho, a již o popelci budeme pokládati to za zpoz-

dilost a ješitnost, co nyní máme za rozumné a nezvratné. Proto radujme se, ale v Pánu!

Milodary b. Srdce Páně.

Pán působí povždy, včera i dnes, od věčnosti jsa nejvyšší dobrý a milosrdný a všemocný, nepřestává oblažovati své rozumné tvory, aby tím větší přičiny měli Jeho svaté Jméno velebiti. — Slavný Bůh ve skutečích milosrdenstvích svého, veliký jest ve svých světcích a rád se dává oslavovati pro dobročiny, které na jejich přímluvu koná nám lidem, zvláště na přímluvu Boho-

rodičky, což dosvědčují opět následující zprávy:

Z diecese K.-H. Jistý kněz děkuje pokorně blahosl. Rodičce Boží za uzdravení z více velmi těžkých nemocí, které všechny najednou ho stihly. Mnoho zbožných, nevinných duší se zaň modlilo, jak se později dozvěděl, k Panně Marii Filipsofské a Lúrdské a Matičce Boží se ustrnula, — a bylo vyhráno, proti lidskému nadání!
V. R. v Ch.

Z Tlumačova. Vroucené díky vzdávám božskému Srdci P. za uzdravení mého manžela. Když mně lékař všechnu nadějí na uzdravení odebral, obrátila jsem se k lékařovi nebeskému a začala jsem konati devítidenní pobožnost k b. Srdci P., se slibem, uzdraví-li se manžel můj, že ve „Škole B. S. P.“ veřejné díky vzdám. Čest a chvála budiž vzdána bož. Srdci Páně! — Podobně jedna rodina vzdává díky za mnohé milosti, které dosáhla od b. S. P. na přímluvu P. Marie Lúrdské, a taktéž jistá osoba z okolí rajhradského.

Z Předmostí. Jistý školák měl obě nohy oteklé, tak že mu nebylo možno choditi. Matka jeho začala se s ním vrouceně modliti k božskému Srdci Páně a k blah. Panně Marii Filipsofské a modlitba tato nezůstala bez účinku. Zmíněný synek jest již od onoho podotknutého neduhu osvobozen, může nyní choditi i pracovati, začez nejvroucenější díky buďtež vzdány nejsv. božskému Srdci Páně i blah. Panně Marii, Rodičce Boží.

Z Hradce Králové. Nedávno se rozstala v mé domácnosti moje sestřenice, dívka čtrnáctiletá, silným zá-
nětem pohrudnice. Jednou odpoledne stě-
žoval jsem si na to jistému dobrému příteli, jenž se mi nabízel, že opatří pro nemocnou něco vody z mariánského pramene Lúrdského od zdejších ctihod. školských sester. Já děkoval s omluvou, že bychom snad neužili vody s dostatečnou důvěrou a tím že bychom se mohli

spíše prohrěšiti. Než — ejhle! Ráno na to dosáhla nemoc nejvyšší prudkosti; lékař vyjádřil velikou obavu. Sotva odešel, spěchal jsem sám do nadepsaného kláštera, obdržel žádanou vodu, té bylo hned po několika kapkách vně i uvnitř za vzývání Matky Boží užito, nemocné pak se již kolem poledne ulehčilo a za týden se zúplna uzdravila! Díky za to Pánu Bohu, chvála za to Panně Marii!

Ze západních Čech. Vzdávám nejsrdečnější díky božskému Srdci Páně, jelikož milostivou pomocí jsem dvakráte ve velmi nebezpečné nemoci zázračně byl zachráněn.

L. L.

Od Nov. Strašecí děkují K. N. a J. N. za uzdravení bratra svého, kterýž těžkou nemocí sklícen a na lůžko dlouho upoután byl. Velikými bolestmi trápen byl a již jsme s odevzdaností do vůle Boží očekávali jeho smrt. Hledali jsme však ještě útočiště u Boha a sice tím, že jsme slibili, že uzdraví-li se bratr náš, že to uveřejníme ve „Škole b. S. P.“, což také zde věrně splňujeme. Neskončené díky vzdáváme b. Srdci Páně a P. Marii.

Od Krkonoš vzdávají díky za vyslyšení proseb.

Z Tovačova vzdávají vřelé díky blah. Panně Marii Lúrdské za zázračné uzdravení dítky z oční nemoci, kterou stíženo bylo. Po vykonání devítidenní pobožnosti a natírání očí vodou Lúrdskou bylo choroby zbaveno.

Z Brna děkuje jistá osoba za uzdravení od podobné nemoci po devítidenní pobožnosti k Panně Marii Lúrdské.

Z Rosenthálu děkuje E. S. za mnohé milosti dosažené na vzývání božského Srdce Páně a Panny Marie Filipsdorfské, jakož i sv. Josefa.

— Jistá rodina vzdává božskému Srdci Páně a Rodičce Boží Filipsdorfské nejvroucenější díky za vyslyšení modlitby v těžké nemoci, která se hned první den devítidenní pobožnosti nápadně v lepší změnila, tak že ta jistá osoba v osmi dnech z lože povstala a povinnosti domácí hospodyně vykonávati mohla, kdežto se již o její uzdravení docela pochybovalo.

F. H.

Zprávy.

Dostůj svému předsevzetí.

Všickni skoro rodičové svým jednáním k tomu směřují, aby budoucnost dítkám svým, seč jsou, zabezpečili, by je šťastny viděli.

„Co bude z našeho Jeníka, kam dáme Frantíka, k čemu by se hodil nejlépe náš Josífek,“ tak přemýšlejí začasť rodičové ve prázdných chvílích a jsou velice blaženi, pakli se toho nadíti mohou, že dítky jejich výhodným zaměstnáním zabezpečeny budou.

Než toto štěstí dítek založeno jest na různých a různých podmínkách, jaké jsou: nábožensko-mravné vzdělání rodičů dle slov Kristových: Jaký strom, takové

ovoce; okolnosti osob, času a místa, do kterých dítko přichází, dle slov žalmistových: Se svatým svat budeš a se zlým se pokaziš. I stává se tedy, že mnohé dítky nedobрым návodem rodičů a marnivými jejich často náhledy na zlou cestu se dávají: za to zase jiné dítky světem svedené do záhuby spěji.

V městě L. žijí jistí rodičové, jimž Bůh sice na statečích mnoho nepožehal, za to však jim dopřál několik zdravých a čiperných dítek, které jsou ten nejvzácnější dar Boží podle sv. Jana, jenž dí: Ne z vůle muže, ani z vůle krve, ale z Boha zrozeni jsou. — Měli též jednoho hošíka, nadějněho

to klučinu, jemuž dle svého mínění a dle svých sil péči věnovali a šťastnou budoucnost připravovali. Synáček prospíval pod bedlivým dozorem rodičů svých v milosti a moudrosti a celé jeho počínání oprávněovalo k těm nejlepším nadějím. Těla byl dobře vzrůstlého, byl ducha nadaného a celým svým jednáním dával na jevo, že ví, proč na světě jest a jak chovati se musí, aby povinností k Bohu a k lidem zadosť učiniti mohl. Řemeslu, jemuž se vyučil, rozuměl dobře a jen o to se mu jednalo, kde by se měl svými vědomostmi prokázati, kde budoucnost svou založiti.

Bylť tehdy ten nechvalný zvyk, který až doposud mnohým neprohlédavým rodičům se zamlouvá, že dítky své posílali anebo pouštěli do Vídně na žkušenou, na to zapominajíce, že čím větší město, tím nebezpečnější pro mravný život je jest.

Tak pustili i rodičové N... syna svého do Vídně, jelikož sám ukazoval k tomu chuť. O! kéž by mohla každá matka tak sprovázeti své dítky na cestách, jak to činila sv. Monika se synem svým Augustinem, kterého nespustila z očí svých a raději snášela s ním obtíže cest a stěhování se, aby jen syna svého Bohu udržela. Zajisté, že bychom měli více svatých Augustinů, sv. Josefů a jiných svatých.

Syn se vydal na cestu, když se byl se svými rodiči srdečně rozloučil. Rodičové nemohli jemu ovšem mnoho cestovného dáti, jsouce nemajetní; avšak přede ním obdržel to, co dobrým dítkám za nejvíce platí a co sám Bůh svou štědrostí schvaluje. Obdržel předně od nich spasitelná napomenutí, jako druhdy mladý Tobíáš, když se vydal na cestu do Ráges, od otce svého napomenutí přijal. Pak přijal od rodičů svých požehnání, které staví dítkám domy, pakli si ho tyto váží.

Slzy zaleskly se v očích rodičů, slzy to otcovskou a mateřskou láskou posvěcené, které měly sloužiti synáčkovi za důkaz, že jej povždy ve vělé památce zachováji.

A mají příčinu rodičové ku pláči, když s dítkami svými se loučí do ciziny je posílající; vždyť mnohý otec a mnohá matka naposledy vidí dítě své rouchem nevinnosti oblečené, mnohý otec a mnohá matka naposledy vidí dítě své zdrávo na těle a na duši. David král propustil syna svého Absolona do Hebrónu, a ten se vrátil jako odbojník, který chtěl otce svého s trůnu svrhnouti — otec jej svého neviděl více; onen otec v evandéliu propustil syna svého mladšího do světa, a ten přišel nazpět jako marnotratný syn.

Synu, nezapomínej nikdy na to pravidlo života, že, kdo se Boha bojí, pevně stojí a že „počátek moudrosti jest bázeň Boží,“ tak dokládala ještě matka Josefovi; a když tento byl jim poslední „s Bohem“ dal, ubíral se k Vídni.

Po delší čas uvažoval syn napomenutí rodičů svých a bál se Boha, a pro Boha i svých představených: proto dařilo se mu dílo a mistr jeho byl s ním velmi spokojen.

Jsou-li lidé pohromadě, mluvívají to neb ono, dobré nebo zlé; obyčejně berou na řešeto lidi. Proto praví svatý Tomáš Kemp.: „Kolikrátkoli jsem mezi lidmi byl, vždy jsem menším člověkem se vrátil,“ t. j. méně dokonalým.

Tak se mluvívalo i ve společnosti, ve které se J. N. octl; a co horšího jest, tam se mluvívalo s velikou zálibou o předmětu, o kterém pravil sv. Pavel, že by neměl u lidí ani jmenován býti. Považují to ti někteří odchovanci velkých měst za jakýsi druh vymoženosti nové doby, že se osmělují stavěti se nad článek šestý desatera, daného na hoře Sinai, jenž zní: „nesesmilníš.“ — Zapomínají ti lidé na to, že co ruka Hospodinova

psala, to nedovedou ruce všech smrtelníků smazati na věky. U soudu se se všemi vyrovná Ten, jemuž od Otce dána moc souditi živých i mrtvých!

J. z počátku nerád naslouchal takovým řečím a snažil se všemožným způsobem, aby neměly na něho nežádncí moci. Srdce jeho bylo čisté, vůle dobrá: kéž by ho byl jen ohradil pevnou zdí — modlitby. „Se svatým svat budeš a s pokazeným se pokazíš,“ toť osvědčená jest zásada žalmisty Páně. Tato zásada osvědčila se i na nadřečeném jinochu. Josef stal se obětí lidské přirozenosti, která — není-li podporována milostí s hůry, o níž prositi dlužno — více ku zlému než k dobrému se kloní. Zkusil to na sobě sv. Augustin v plné míře, jenž ve svých „Vyznáních“ otevřeně nám to podal.

Řeči neslušné, které se napřed jinochovi nejen nelíbily, ale více se protivily, ty jej počaly zajímati; a jelikož nelze dvěma pánům najednou sloužiti, tedy v té míře, v jaké sobě počínal zamilovávatí svět a rozkoše jeho, v té míře ubývala láska jeho k Bohu a v té míře počal též na Boha zapomínati.

A to jest ta největší kletba na lidi, kteří světu ve službu se zapsali, že jim Bůh odebírá chuti k modlitbě, bez níž jsou jako plavci bez vesla na moři. Dokládá Tertulián: „Nebezpečno jest bez modlitby den trávit, ježto se všech stran nepřátelé nastražují a my bez modlitby jsme bezbranni.“

Tak i J. ztratil chuť k modlitbě a nechtě se modliti, zapomněl i na spásitelná napomenutí rodičů svých. Lákadlo světa se mu líbilo a on chytal po nich nevěda, že jsou to jen nastrojené léčky ku lapání duší. Nešťastník! dal se přelstít. — Pryč byl pokoj jeho duše, pryč radost srdce jeho! „Jen dobré svědomí činí život blaženým,“ praví sv. Ambrož, a již pohan Juvenal praví: „Tot jest bláhy

vrchol: mysl, jenž ví dobro o sobě.“ — Nevěděl J. více dobro o sobě; svědomí jeho mocně se ozývalo, trpce jej kárajíc a výhrůžky jemu činíc, jelikož se stal nepřitelem Božím. — A hříšníci nemají pokoje!

Kéž by byla věděla matka o té změně syna svého! Snad by byly ty její hořké slzy způsobily opět proměnu v duši jeho, snad by se byl opět poznal a žil znova život spravedlivých. Než s takovými věcmi se děti obyčejně nepochvalují a takto upadávají ještě do většího neštěstí. Pravíť sv. Augustin: „Bez Tebe, o Bože, nejsem leč vůdce do bezedny.“

Neměl již J. ve Vídni pokoje a myslil, že, odejde-li odtud, že bude opět šťasten a spokojen; avšak zapomínal na to, že všude sebe samého vezme a se sebou i toho červa, který uvnitř hříšnců hryze, ať jsou kdekolvěk.

Opustil tedy Vídeň, která vykopala hrob jeho nevinnosti a ji též pochovala, a odebral se do Říma. Zde doufal naleznouti to, čeho svět nikdy dáti nemůže, totiž pokoj; neboť srdce naše nenalezne pokoje, dokud nespočine v Bohu. On ale byl tak řetězi svých naruživostí spoután, že nedovedl sprostiti se jich, a hříšný život, který ve Vídni započal, i v Římě vedl dále.

Kdyby rodičové byli znali duševní stav svého syna, byli by jej zajisté pokárali a potrestali, byli by všech prostředků vynaložili, aby jej přivedli na cestu pravou, bohumilou. Než co rodičové nemohli pro vzdálenost od syna a nepovědomost jeho chování se, to vykonal Bůh sám, jenž rodiče na místo své postavil a jim pomoci svou nápomocen jest.

Onemocněl v cizině syn, onemocněl těžce; to byl ten první posel lásky Boží, který nechce smrt hříšníka, ale aby se polepšil a živ byl. Právě na bolestném lůžku měl poznati sebe a měl učiti se znáti Boha; vždyť to jest to místo a to

jest ta doba, kdy každý nucen jest se Salomounem o světských rozkoších zvolati: „Marnost nad marností a všecko jest marnost.“

Nemoc se horšila a stala se nebezpečnou; a v této opuštěnosti od celého světa, jemuž tak snažně sloužil, rozpočet se na toho přítele, který nikdy neopouští, který sám pravil, že nepotřebují zdraví lékaře, ale nemocní. On pozval k sobě sluhu Páně, aby sňal s něho tu velikou tíž svědomí a aby ho posilnil tělem a krví Ježíše Krista, již pro naše spasení na kříži vylíti ráčil.

Napřed se zpovídal a zpovídal se skroupeně, želel ze srdce pádů svých. A když zpovědník jemu navrhoval, aby, pak-li Pán Bůh jej pozdraví, na poděkování opět šel k sv. zpovědi, tu slavné předsevzetí učinil, že tak se stane a že již lehkomyšlného života svého zanechá.

A Bůh ho skutečně uzdravil, dal jemu příležitost, aby předsevzetí svému dostál a vděčnost svou k tomu dárci všeho dobra na jevo dal.

Jinoch těšil se z té milosti velice a zdál se znovuzrozen býti dle těla i dle duše. S radostí rozpomínal sobě, že drahé své rodiče opět spatří a že jim bude vykládati, jak od Boha těžce navštíven byl nemocí; a v mysli své děkoval Bohu ze srdce.

Než s postupem zdraví kráčela i jeho zlá vůle opět. Úplně jsa již zotaven, opustil Řím, který ho na předsevzetí učiněné upomínal, kdykoliv se na nemocnici podíval, v níž na bolestném lůžku ležeti musil, a odešel do Milána. Zde nalezl zaměstnání u jednoho pána a odevzdával se ve prázdných chvílích dřívějšímu zlému životu. Svět mu byl pánem, o Boha se nestaral více. Svědomí jej znepokojovalo upomínajíc jej na učiněné předsevzetí; avšak jinoch na to nedbal.

Jednoho dne byla ohlášena v Miláně na jistém místě muzika. To se rozumí,

že náš jinoch při ní musil býti. A co by se jemu též mohlo státí? Byl toho večera samá radost, nalezal se v tom nejružovatějším rozmaru. Zdráv byl, káratele nad sebou neměl; tedy hejsa, hop!

Přišel do hostince občerstvil se poněkud, a když hudba počala hráti, požádal jednu holku o tanec, která hned připověděla a vstala. Jakmile se chtěli pustiti v rej — vlastně to jeho výpověď — napadlo mu rouhání proti Bohu a on se nad svým předsevzetím jen usmál: v tom však vychrlila se z něho proudem krev a on sklesl na zem. Na polo mrtvého odnesli jej do nemocnice. Bůh nebývá posmíván.

Když byl opět poněkud pookřál, poslán byl do Vídně a odtud do svého rodiště L., zárodek smrti v sobě nesa. Ulehl hned na lůžko, smířil se s Bohem a odešel k soudu. Kéž tam našel milosrdného soudce!

Dobře napomínal mudrc Aristoteles, abychom pozírali na rozkoše ze zadu, ne však z předu, t. j. když odcházejí, ne však když přicházejí. Tu zajisté poznáme, že ony jsou dle Seneky podobny šelmám a dravcům, jenž pány své roztrhávají a sápoú. Svět když člověka využítkoval, pak ho opouští a odkopuje jako neužitečnou věc, a Bůh o takového vyžitého člověka též nestojí. Kam pak takový přijde? Bůh ovšem rád přijímá naše pokání, ale nezajistil nám proň ani zještějšího dne: tedy plňme slib na křtu sv. učiněný a tak si zajistíme dobrou věčnost. To nám hlásá i kniha Ecl. 12, 13.: Boha se boj a příkazy jeho zachovávej, nebo to jest všeliký člověk. František Hradil.

Z Vrchoslavic na Hané. Jestí zajisté velmi chvály hodno, že i v našem kraji se v poslední době valně šíří a vzmáhá úcta k Rodičce Boží. Budiž za to Pán Bůh pochválen, že se četná seřaďují bratrstva mariánská i u nás

a v okolí našem k tomu účelu, bychom společnou modlitbou ctili, vzývali a pozdravovali Matičku Boží. O mnohých ale slavnostech ku počtě nejblahoslavenější Panny Marie uspořádaných přinesla již překrásné zprávy „Škola B. Srdce P.“ Budíž i nám dovoleno, ač již hodně pozdě, několika řádky zmíniti se o slavnosti velmi významné a spolu dojemné, již ctitelé Panny Marie ve farnosti Vrchoslavské zařídili o svátcích svato-dušních roku minulého. Příčiněním našeho velebného pana faráře byla u nás ve svátcích těch slavena sv. missie duchovními Oci ze řádu božského Vykupitele a sice z Černé u Litovle. Duchovních hodů těchto použili mnozí ctitelé mariánští a požádali důstojného pana faráře našeho, by k zvýšení slavnosti sv. missie opatřil krásnou sochu lurdské Panny Marie. Týž milený náš pastýř duchovní vyhověl s ochotou největší této žádosti a socha nákladem 200 zl. došla v pravý čas do Vrchoslavic. Slavnost svěcení sochy této ustanovena na neděli svato-dušní. Všechny panny z celé farnosti počtem 180 v bílých šatech vystrojené a náramné množství lidí (načítáno více než 4000) dostavili se ku slavnosti a socha Matky Boží byla z farního domu ve velkolepém a dosud u nás nevidaném průvodu okolo celé osady od panen do chrámu Páně přenesena a na boční oltář růženské Panny Marie postavena, kdež ji vdp. pt. rektor posvětil a církevním způsobem k uctění a ku vzývání odevzdal. Každý, kdož překrásnou sochu tu spatřil, byl mile překvapen a nemohl se ubrániti mocnému dojmu a pohnutí. A což teprve, když počal řečniti veledp. světitel, když výmluvnými slovy mluvil o účtě P. Marie, o zázračných událostech, jakéz se udály přimluvou Matky Boží v Lurdech! Všichni posluchači tonuli v slzách, když dp. pt. rektor církev sv. a jednotlivé stavy do ochrany a pří-

mluvy Matky Boží odporoučel. Hlasitě a s pláčem slibovali jsme, že zůstaneme co živi budeme věrnými ctiteli, vděčnými dětmi té dobré a mocné Matky nebeské. Dejž Bůh, bychom dostáli až do smrti tomuto slibu svému! Ku konci kázání zanotěn a zazpíván chvalozpěv P. Marie: „Magnifikat“ a uděleno požehnání s nejsvětější Svátostí oltární. Všem dobrodincům, kteří přispěli ku slavnosti této voláme: „Zaplať a žehnej Bůh zde a na věčnosti!“

Slavnost sv. dětství ve farnosti Val.-Meziříčské. Farníci naši dočítají se ze „Školy“ různých zpráv, co v té neb oné osadě ke cti a slávě Boží vykonáno. Aby také o své farnosti něco četli a potěšení byli, umínil jsem sobě popsati první slavnost sv. Dětství, která nad očekávání se vydařila. Již na saném sklonku minulého roku počalo farní duchovenstvo zaváděti spolek sv. dětství. Jak z kazatelny rodičům, tak ve škole dítkám nešťastný osud pohanských dětí v Číně líčen, spanilomyslný účel sv. dětství vysvětlen a vstoupení do spolku vřele doporučováno. Slova duchovních nezůstala bez účinku; mládež plna soucitu k nebohým dítkám pohanským valně se přihlašovala; mnohé přilákal krásný obrázek. Přišly vánoce a na svátek sv. Jana ohlášena, jak stanoví praví, slavnost pro dívky v kostele. Ačkoli v ten den pro silné náledí cesta nebezpečná byla, předce se sešlo mládeže z celé rozsáhlé farnosti velická síla. Školáci vedeni pány učiteli s prapory, též dívky Mariánské doprovázeny dvěma sestrami řeholními se svou korouhví přišly. Chrám Páně byl naplněn.

Pobožnost započala promluvou ku dítkám. „M. d.! Dnešní tato slavnost platí vám. Máte se dnes radovati, nebo narodil se Ježíšek, největší váš přítel. Pán Ježíš dívky velmi miloval pro jejich nevinnost a rád je u sebe míval. Když

jedenkrát po mnohé práci odpočíval, přivedly k němu matky své dítky. Apoštolé jim bránili, že Pán Ježíš je unaven, aby podruhé přišly. Než Pán Ježíš pravil jim: „Nechte maličkých přijít ke mně a nebraňte jim, nebo jejich je království nebeské.“ A vzal je na lokty své, celoval je a žehnal jim. Hle, m. d., jak Pán Ježíš nevinné dítky miloval! I vás on miluje a má dnes obzvláštní z vás radost, že při tak zlé cestě jste k němu do chrámu přišly. I vám žehná, i vám praví, že Vaše je království nebeské.

Pán Ježíš napomínal všechny, aby maličkým neubližovali. „Vizte, abyste nepohoršili maličkých; nebo pravím vám, že andělé jejich vždycky patří na tvář Otce mého, který v nebesích jest.“ Spasitel náš hrozí trestem všem těm, kteří by maličkým škodili. „Běda tomu, kdo by pohoršil jedno z pacholat těchto, které ve mne věří; lépe by mu bylo, aby zavěšen byl žernov osličí na hrdlo jeho, a on pohřben byl do hlubokosti!“ Tak se vás, m. d. zaujíma P. J., nevinnost vaši pod zvláštní ochranu andělů strážných staví a hrozné „běda“ vyslovuje nad těmi, kteří by vás o čistotu a pokoj duše oloupili.

O poznejte z toho, jaký přítel v Ježíškovi vám se narodil! — Zítra koná církev sv. památku mladátek Betlémských, které ukrutný Herodes dal zavraždit. Málo zajisté si vážil ukrutný král životů malých dítek.

Než od té chvíle, co Pán Ježíš dítky pod ochranu svou přijal, sám stav se maličkým pacholetem, posvěceno jest dětství a křesťané naučili se od Syna Božího vážit si nevinných dítek; nebo On pravil: „Neobrátili-li se a nebudete-li jako malička pacholata, nevejdete do království nebe-

ského.“ O kdyby celý svět znal Spasitele, kdyby všichni lidé věřili v Pána Ježíše, pak by se po celém světě všem dítkám vedlo dobře jako vám. Než jak mnoho je lidí, kteří s námi vánoce neslaví, kteří se neradují z Krista Pána narození, jak mnoho je pohanů! Tito neznají vysokou cenu duše lidské a proto si ani neváží života vlastních dětí a tak ukrutně s nimi jednají jako Herodes. Na vlastních dětech dopouštějí se rodičové hříchů do nebe volajících. Kolik tisíc slabých těch tvorů hladem a zimou hyne! Kolik jich ve vodách utone, kolik od zvíře a ptáků bývá roztrháno! Člověk ve své zaslepenosti tak hluboce může klesnouti. Zda-li to dravá zvěř činí?

O jak tu kvílí božské Srdce Pána Ježíše, tohoto přítele dítek! Jak toužebně si přeje Pán Ježíš, aby i pohané svaté evandélium poznali a z bludů modlářských vyvedeni byli, aby i u nich věk dětský posvátným byl.

Abyste toto přání Pána Ježíše se vyplnilo, založen jest spolek sv. dětství. Na vás pak, milé děti, jest, abyste za ubohé dítky pohanské se modlily a pokud rodičům vašim možno měsíčně 2 kr. misionáře v těch krajinách pracující podporovaly. O nemůžete se Ježíškovi více zavděčiti, než když do spolku sv. dětství vstoupíte! Milé děti, řekněte mi: „Milujete Ježíška? Budete se denně modlit za pohanské děti? Budete krejčárky skládati?“ — Děti hlasitě slibovaly a hned se modlily třikrát Zdráva Maria s přidavkem: „Svatá Panenko Maria, pros za nás i za ubohé dítky pohanské.“

Na to v kaple, kde Betlém postaven byl, sloužena zpívaná mše sv., při níž ctih. pp. bohoslovci posluhovali a dítky nové vánoční písně dvouhlasně prozpěvovaly. („Nastal přeradostný čas, Chtic, aby spal, Vítej nám Bože vtělený“).

Pobožnost se skončila sv. požehnáním u hlavního oltáře a libáním Jezulátka,

při čemž dítky zapěly: „Slyšte, slyšte pastuškové,“ a „Narodil se Kristus Pán.“ Oférou při tom líbání sebráno pro sv. dětství 5 zl. 90 kr. Dejj Bůh, aby spolek sv. dětství tak spanilý pod ochranou božského dítěte zkvétal ku spáse dítek našich i pohanských!

a.

Zpráva z poutního místa Žarošického v roce 1881.

Povšiml jsem sobě Vašich stezek v č. 12. božského Srdce Páně, že jste totiž bohužel! toliko z Vranova obdrželi zprávu podrobnou o návštěvě letoš. poutních míst na Moravě, a neváhám, ačkoli se nerád chlubím, leč slabostmi svými, Vám též o návalu poutníků v Žarošicích, ač jen povrchní zprávu podati. Mimo rok milostivý 1875, kdež při přítomném počtu kněží a zpovědníků devíti po dva dni bylo přes 2000 komunikantů v ten mariánský den (Jména této P. M.) neznám po celý 25letý čas svého duchovního úřadování zde většího návalu poutníků, nežli v tomto roce, kde pro nedostatek výpomoci přemnoho poutníků bez přijetí sv. svátosti od Matky Boží k mému zármutku se odebrati přinuceno bylo. Celkem navštívilo od na nebevstoupení Páně až do slavnosti ne-poškvrněného početí bl. P. Marie k zá- věrce jubilea, kde důstojný pan farář Dambořický s poutníky asi 400 sem se dostavil a závěreční pobožnost svou vykonal—podle poznámek kostel- níků a udání starších bratrů, jak z Moravy tak i z Uher poutníků v počtu 18937, komunikantů bylo (dle počtu s. partikul) 5941, kněží výpo- mocných (krom Archlebovského 5krát) 36. Poutníci z Vrbice a z Klobouček blíže Bučovic umínili sobě, jelikož ve strašné noci 4. července 1880 v tom děsném hromobití a vychřici, t. j. v den

před slavností SS. věrověstů Cyrilla a Methoda, jak za to mají, po svém návratu v noci ze Žarošic mocnou pří- mluvou Matky Boží před neštěstím zá- chráněni byli, každoročně s posvěcenou soškou P. Marie průvod kající do Ža- rošic vykonati, — kterémuž slibu také již letos 4. července v hojném počtu shro- máždění věrně dostáli. Ostatně musím podotknouti, že v tom hore vykázaném počtu poutníků do Žarošic přichozích nejsou zahrnuty ty malé houfky citelů Mariánských z blízka, kteříž vyjímaje čas žní a nejpilnějších polních prací, téměř celou dobu letní až do pozdního pod- zimku po 30 až 40 počítaje, každou neděli sem se utíkají. Konečně již ně- kolikrát vyzván, vidím se nucena a nemohu dále mlčením pominouti podivnou zajisté událost uzdravení na zrak trpí- cího, téměř docela slepého dítěte asi 13letého z Nových Hvězdlic. Dne 8. září v milostivém létě 1875 dostavil se Jan Povolný, obchodník v té osadě s pout- níky do Žarošic s tím tehdaž opravdu politování hodným dítětem, zaslíbil ho Matce Boží, představil se s ním i na faře a dav na oběť mše sv. prosil, aby, jelikož pomoc lidskou již za marnou uznává, za jeho uzdravení u Matky Boží se modlitby a oběti vykonávaly. Stalo se dle jeho přání a děvčátko již na zpá- teční cestě prohledlo, od té doby po- znenáhla na zraku docela jest uzdraveno. V roce 1877 i v roce 1879 i v tomto roce dostavila se sem 10. září sama o sobě, dala na oběť na poděkování a zhlédána docela zdravá a tvář její sličná, vyjasněná, čte, píše, šije výborně ku radosti svých rodičů a prosí i pro budoucnost za přímluvu u Matky Boží, nebo má jistě za to, i její příbuzní, že mocnou Bohorodičkou byla uzdravena.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Řím. Svatý Otec nepřestává dovolávat se neodvislosti a svobody apoštolské stolice římské a vyslovuje při každé příležitosti, jako posledně opět v odpovědi své ku blahopřání kardinálů k vánočním svátkům a novému roku, pevnou důvěru svou, že církev zvítězí nad zlobou nepřátel. Aby vláda italská odňala katolíkům jiných států příčinu ke stížnostem, rozpustila všechny spolky proticírkevní. Ale co to vše platno? spolky se rozejdou, ale jejich členové nepřestávají přece brojiti proti všemu, co s Bohem, vírou a církví souvisí. Za důkaz, jak špatné jest svědomí vlády italské, může sloužiti i ta okolnost, že má stále strachy před nepřáteli. Nejprve báli se Francie, pak zase Rakouska, tu opět Bismarka, že zakročí ve prospěch svatého Otce a ve strachu tom nepomýšlí, aby napravila krivdy — příčinu to svědomí zlého — ale chce rozmnožiti počet vojska o 150.000 mužů, tak že by italská branná moc čítala pak 4,800.000 mužů. Peněz prý mají k tomu dosti. A lid naléhá na bídu a těžké daně! Dne 9. slaven jest den úmrtí krále Viktora Emanuele a dne 16. konala se i církevní slavnost smuteční za účastenství ministerstva, úřadů, sboru diplomatického atd.

Německo. Vláda německá ukazuje přece poněkud smírlivější smýšlení k církvi katolické, což dokázala obsazením biskupského místa ve Fuldě, a jedná též o obsazení ostatních biskupství Münsteru, Osnabrücku a Vratislavi. V polovici ledna podala vláda sněmu panskému návrh zákona, jímž příčiny sporu s církví částečně mají býti odstraněny. Zejména mají biskupové schopnost kandidátů kněžstva sami zkoušeti, duchovní mohou volně svůj úřad konati i v souseedních farnostech vypomáhati a příspěvky od státu mají se jim zase vypláceti. Strana katolická není s těmito drobtý spokojena a naléhá na úplné odstranění zákonů proticírkevních. Též Německo jaksi má strach a opevňuje břeh mořský na severu, v Kielu nákladem velkým vojenský přístav a činí prý ho nedobytným. Sněmu předložen již také rozpočet, v němž nalézá se i položka

90.000 pro zvláštního pruského vyslance u sv. Otce. Patrný to důkaz, že vláda upřímně pomýšlí na zjednání smíru s církví katolickou a sv. Otcem.

Rakousko. Jako počátek lepší péče o většinu katolického lidu rolnického podala vláda návrh zákona o upravení dědičného řádu sedlských statků, dle něhož v tom případě, kdy hospodář sám neurčil pořádek posloupnosti, uzavže se v držení usedlosti nejstarší syn, usedlost nesmí se rozdrobiti a úřad sám ustanoví podíly spoludědiců tak, aby držitel mohl obstáti a nebyl nucen grunt prodati. V poslední době vzrůhá se mezi katolickým lidem ruch petiční. Všude se chystají a podpisují k říšské radě žádosti o zákonitou ochranu dne nedělního a svátečního a bylo by přáti, aby se všude tak dlo. Spůsobem tím by lid sám vydobyl si právo svěcení dne svátečního a zajistě by si pak práva toho více vážil ke vlastnímu svému prospěchu. Co to stálo církev katolickou práce a námahy, než vydobyla těch několik volných dnů a zlepšila takto smutný osud otroků. A nynější moderní otrokáři, kteří dávají si říkati „živitelé lidu a milostpáni,“ zase by rádi tentýž lid uvedli ve starou porobu pohanstva. I v ohledu školství chystá prý vláda některé návrhy, kterými by se konečně upravila otázka školství v tom smyslu, že by v některých zemích stanovila se návštěva šestiletá; v jiných by se ponechalo vůli rodičů, chtějí-li dítky posílati do školy 6 neb 8 roků. Snad nebude tak zapomenuto, aby škole národní vrácen byl ráz náboženský dle přání lidu. Na jihu říše propukla nespokojenost obyvatelstva s vládou rakouskou v hotové povstání. Právě se arci, že cizí agenti pobouřili lid proti vládě, ale tušíme, že toho ani nebylo třeba. Lid katolický a křesťanský vůbec, který pomáhal vojsku rakouskému dobývati zemi bosenskou a ji upokojiti, domníval se, že také nalezne uznání. Zatím však vidí, že vinou snad Maďarů, přátel tuřeckých, všude nadřžuje se Turkům a mohamedánům. Rolníci domnívali se, že za jakousi náhradu stanou se vlastníky půdy, kterou po staletí vzdělávají; zatím ale

ponechána bude statkářům, kterým rolníci mají třetinu úrody odváděti. Místo řeči lidu (srbské) užívá se na úřadech němčiny a maďarčiny, k tomu ještě ten odvod k vojsku v zemi neslýchaný. (V Turecku jen mohamedáni jsou voláni k vojsku) — dosti to příčiny k nespokojenosti. Kéž podaří se vládě rakouské nejen povstání bez velkého krve prolévání potlačit, ale také příčiny nespokojenosti odstraniti, aby ubohý lid po 400leté porobě naučil se Rakousko považovati za svou vlast!

V Rusku mluví se také o zjednání smíru se svatým Otcem a o povolání vypovězených kněží ze Sibíře a obsazení uprázdňených stolic biskupských. Na jihu Rusi opakují se časem výtržnosti proti židům, aři na mnoze vinou židů samých, kteří svou lichvou a vydíračstvím přivádí lid křesťanský na mizinu. K větší výtržnosti došlo to ve Varšavě, kde jistý židovský taškár, jsa ve chrámě na zlodějství polapen, chtěl zachovati se křikem: „hoří!“ Nastala strašná tlačence, při níž 40 lidí jest umáčkáno a přes 100 raněno. Rozbouřený lid vrhl se na domy a krámy židovské, vytloukal okna, loupil a ničil

krámy, hospody židovské a takto způsobil židům značných škod. Vojsko zjednalo konečně pořádek. Rozumí se, že židé jak obyčejně vedou pro to velký nárek a zednářské noviny jim pomáhají a vybízí ke sbírkám na ubohé oběti násilí; tak posledně i v Anglii sami katolíti biskupové prý se vyslovili pro ochranu židů utiskovaných a vybízeli ku sbírkám. Arci přede vším by se měli Angličané ujímati svých utlačovaných spoluobčanů v Irsku. Kdyby to byli židé, dávno již by těšili se úplné svobodě. Bohužel jsou to katolíci a ti utiskují se dále. Arci není pak divu, že mstí se na svých utiskovatelích ničice lodě, budovy a vůbec veškerý majetek svých anglických pánů a zejména vlády angl. Spravedlnost stavi!

Turecko. Sultán nařídil, aby ku provedení rovnoprávnosti také křesťané byli povoláni ke službě vojenské, a za tou příčinou dal provéstí seítání lidu. Čím více sultán ztrácí své svrchovanosti v Evropě, tím více snaží se, aby obhájil ji v Africe, a jeho přičiněním štvou se tamnějši kmenové k zášti a nepřátelství zejména proti Francouzům. Avšak všechny známky ukazují, že turecký půlměsíc kloní se k západu.

V měsíci únoru

modleme se. aby P. Klaudius de la Kolombière prohlášen byl za blahoslaveného.

(Nástin působení etih. P. Klaudia C.)

tomuto úmyslu zavdala příčinu dvoustetletá památka svaté smrti P. Klaudia de la Kolombière, dne 15. února 1682. Podle svědectví blah. Markéty vešel P. Klaudius téhož dne do nebe a my tedy nemůžeme lépe památku jeho oslaviti, než když budeme božské Srdce Ježíše prositi, aby samo ukázalo slávu svého pokorného sluhy. Božské Srdce Páně jest tak dobrotivo, že všechny naše prosby vyslyší, zvláště ty, které souhlasí s jeho přáním a úmysly. K těmto přáním a úmyslům můžeme zajisté počítati oslavu sv. řeholníka, jenž všemi silami pomáhal účtu k božskému Srdci Páně rozšiřovati. Ať, ona zbožná panna Markéta, již se nejsv. Srdce Ježíšovo zjevilo, byla brzo za blahoslavenou prohlášena a k uctívání odporučena církvi, touto tlumočnicí věčné pravdy. Aby se té cti dostalo i P. Klaudiovi, dovoláváme se důkazů podaných samým Spasitelem naším a bl. Markétou o jeho svatosti a přidáme ještě vroucenou modlitbu tento měsíc, abychom vyžádali prohlášení jeho za blahoslaveného.

A kdo vlastně byl P. Klaudius? Než uvedeme důkazy jeho svatosti, vyličíme několika řádky celý jeho život. P. Klaudius narozen 1641 ve Sv. Symphorii d'Ozon, mezi Lyonem a Viennou ve Francii, vstoupil jako dvacetiletý jínoch do řádu tovaryšstva Ježíšova. Byl velmi nadaným, znamenitým kazatelem. Byl on muž pevných zásad, živého a vznešeného ducha, cituplného srdce, samá libeznost

a skromnost, tak že každý, kdo s tímto knězem, plným Ducha sv., obceval, musil mít k němu úctu a lásku.

Všecky jeho spisy dýchají toliko zbožnost; neboť každý, kdo je přečte, musí zvolati: To jest řeč, to jsou myšlenky muže svatého! Pravidla řeholy tovaryšstva Ježíšova jsou obtížná a přísná, a aj P. Klaudius zavázal se v 34. roce slavným slibem, že bude všechna pravidla své řeholy až do nejmenšího zachovávat. Ze slibu svému dostál, dosvědčují duchovní i laikové, dvorané i řeholníci. A tohoto moudrého a svatého kněze vyvolil Bůh a povolal jej ku bl. Markétě, aby mu obdržené milosti svěřila, a on ji v úctě a pobožnosti k božskému Srdci Páně podporoval. Blahoslavená Markéta píše o něm následovně: V trápeních a obavách, jaké jsem měla, zakusila jsem přece stálého pokoje srdce. Měla jsem se poradit s učenými muži, ale nikdo z nich mne neupokojil, až konečně sám Bůh mi poslal P. Klaudia. Božský mistr můj slíbil mně, že mi pošle muže, kterému mám všechny poklady a milosti nejsv. Srdce zjeviti. Když onen svatý muž k nám po prvé přišel a k nám promluvil, slyšela jsem uvnitř hlas řkouci: „Ejhle, to je onen muž, jehož ti posílám.“ Hned při první sv. zpovědi mluvil se mnou tak, jakoby věděl o všem, co mně bylo zjeveno a tu jsem poznala vůli Boží. On mne poučoval, abych si těch nesmírných milostí vysoce vážila, a dával mi zároveň příležitost ku pokoře a sebezapírání. Jednou, když u nás ve klášteře sloužil mši sv., prokázal mu Pán velikou milost a mně také. Když jsem přistoupila ke stolu Páně, ukázal mi Pán své nejsv. Srdce, podobné ohnivé peci; pak mi zjevil ještě dvě jiná srdce, která se ponořila v Jeho nejsv. Srdce, a pravil: „Tak spojuje má láska tyto tři srdce na vždycky.“ Z toho ze všeho lze poznati, že Bůh chtěl své nábožné služebníky ukázat, aby P. Klaudius jí byl podporou, vůdcem její duše a ve všem, co se týká nejsv. Srdce Páně. Než Spasitel ještě zjevněji ukázal vůli svou. Žádal totiž, aby byl ustanoven svátek nejsv. Srdce Páně, a oznámil Markétě, jakou pomoc jí poskytne onen svatý řeholník. Než nechejme bl. Markétu samu mluvit o jejím zjevení. Píše následovně: Když jsem trvala na modlitbách před velebnou Svátostí v oktávě Božího Těla, dostalo se mi nesčíslných milostí od Jeho lásky. I pravil mi Spasitel: „Nemůžeš mi větší služby prokázat, než učiníš-li, co jsem od tebe často žádal.“ Pak objevil mně své Srdce a pravil: „Aj, toť ono srdce, které tak lidi milovalo, že ničeho nešetřilo a se takofka samo zničilo, aby jim lásku svou ukázalo, a místo vděčnosti dostalo se mu nevděku, zneuctivání, svatokrádeží, chladnosti a pohrdání, jak se chovají ke mně ve velebné Svátosti. A proto žádám, aby ustanoven byl zvláštní svátek ku napravení všech urážek mému Srdci učiněných.“ — „Ach, Pane můj, na koho se s tou žádostí obrácíš? na ubohého tvora, na ubohou hříšnici, aby tvé zámysly ve skutek uvedla? Udej mi, o Pane, prostředek, abych mohla vůli tvou vyplnit.“ „Obrát se na sluhu mého P. Klaudia, a řekni mu ode mne, aby co možná učinil a tuto pobožnost zavedl a mému srdci tu radost způsobil. Nechat se nedá odstrašiti překážkami, které se mu naskytnou.“ Tak uvedla zbožná Markéta ve jménu Ježíše Krista zbožného kněze P. Klaudia v tuto slavnou a velikou misi. On pochopil rozkaz Boží a zaslavil především sebe samého službě božského Srdce, 21. června 1675.

Od té chvíle neznal P. Klaudius krásnějšího a libeznějšího zaměstnání, než rozšiřovati úctu a lásku k božskému Srdci Páně, až do své smrti, která konec učinila jeho ctnostnému životu vezdejšímu. Zemřel tam v Paray, kde Spasitel jej za svého apoštola byl vyvolil, dne 15. února 1682. Tělo jeho jest v dřevěné rakvi pochováno v budově klášterní, vzdáleno pozornosti lidu, kdežto pozůstatky bl. Markéty jsou ve chrámu v Paray-le-Monial k uctívání vystaveny. Žádnému není však zakázáno, uctívati a vzývati tyto dva vroucně milované žáky božského Srdce Páně, a na prosbiti naděje, že v nejbližší čase sv. církve, vyzývána prosbami celé Francie a všech ctitelů nejsv. Srdce, postaví na oltář pozůstatky toho, jehož Spasitel sám svým věrným sluhou nazvati ráčil a jehož opravdu jako zvláště milostmi obdařeného apoštola božského Srdce Páně, jako vzor a pevnost kněžstva, řeholnictva a všech ctitelů božského Srdce Páně považovati můžeme.

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc únor l. P. 1882.

Aby P. Klaudius de la Kolombière prohlášen byl za blahoslaveného.

O Ježíši! skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za dosažení milosti, aby veřejně byl uctíván apoštol, jehož jsi o Ježíši sám byl vyvolil rozšířiti účtu božského Srdce svého. Dopomoz o Pane oslavit sluhu svého, jenž všechny síly své obětoval slávě Tvé. Amen.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

O přesladvé Srdce Panny Marie, budiž mou spásou!

Sv. Michale archanděli, sv. Josefe, svatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Dne

Obzvláště ale odporučuje se:

1. *Sv. Ignáce, mč. 107:* Církev sv. na Východě. Odvrácení pohoršení a neškodnost pomluvy. Misie tuzemské. Za pokoj v rodině.
2. *Očišťování P. Marie (Hromnic):* Úcta, důvěra a láska k Boho-rodice mezi Slovany. Matka dobré rady. Císař a král náš. Šťastný výsledek zkoušky. Uzdravení nemocné osoby na přmluvu Panny Marie Lúrdské. Obrácení opilce a smyslníka.
3. *Sv. Blažej, biskp. mč. 316:* Horlivost apoštolátu modlitby. Rozšíření a obnovení účtu b. S. P. v zemích slovanských. Křesťanské vychování dítek dvou rodin. Šťastný výsledek zkoušky.
4. *Sv. Ondřeje Korsini, biskp. 1373:* Setrvalost v dobrém za doby vánoční obráceným. Křesťanství obchodníci, by se těšili z požehnání Božího. Spolek dětství Ježíšova. Za jisté hříšníky.
5. *Sv. Háty, p. m. 252:* By se katolíci varovali hříšných rozpustilostí v těchto dnech! Misie za mořem a povolání k nim. Horlivosti apoštolské misionářům asijským. Za pokoj v rodině.
6. *Sv. Doroty, p. mč. 280:* Kongregace Mariánské v Čechách. Bratrstvo sv.-Cyrillo-Methodějské by květko! Odevzdání se do vůle Boží. Napravení poměrů náboženských v jisté farnosti.
7. *Sv. Romualda, řeh. 1027:* Podporování katol. tisku prací, odbíráním, čtením a rozšiřováním dobrého čtení. Vypuzení špatných listů z jednoho okresu. Obětavost křesť. Uzdravení několika osob.
8. *Sv. Jana z Mathy, řeh. 1213:* Novomanželé. Povinnosti stavu manželského ze stanoviska křesťanského, rodinného a hospodářského. Požehnání Boží v rodinách. Za zdraví duch. pastýře.
9. *Sv. Apollonie, p. m. 249:* Křesť. panny. Ženské ústavy vychovaví. Bolení zubů a důvěra ve sv. Apollonii. Pokoj duše.
10. *Sv. Školastiky, p. řeh. 542:* Ženské kláštery slovanské, zvl. vychováním mládeže zaměstnané. Za pokoru a lásku k bližnímu podle Srdce Páně. Za slitování Boží pro jistého starce. Čistota srdce.
11. *Sv. Eufrosiny, p.:* By zábavy v těchto dnech zachovaly křesť. počestnost. Úcta sv. andělů strážných. Umírající a duše v očistci. Vytvrlost v dobrých předsevzetích po zpovědi. Nemocný kněz.

Připojíž každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. mše sv. na úmysly dne, které i vyloženy jsou na oltáři v Lúrdu, Filipsořtu, Častochově, Boleslavi a m. ost.

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc únor l. P. 1882.

Aby P. Klaudius de la Kolombière prohlášen byl za blahoslaveného.

Dne

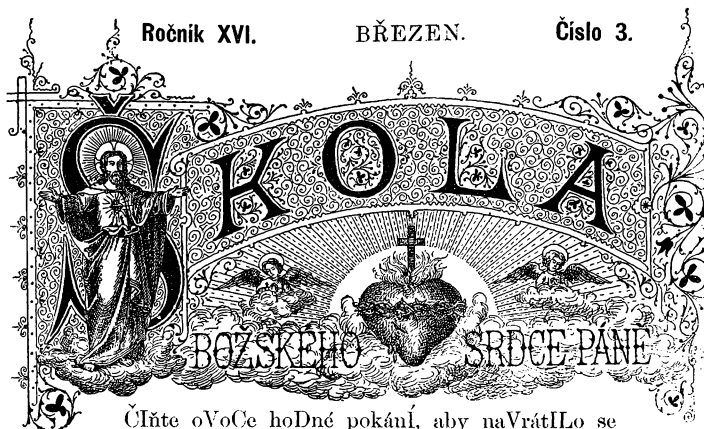
Obzvláště ale doporučuje se:

12. *Sv. Eulalie, p. mč. 340:* Sv. Otec a kurie římská. By se jeho snahy o spojení rozkolných Slovanů v brzku vyplnily! Bratrstvo sv. růžence v jisté osadě a odstranění překážek jemu kladených.
13. *Sv. Kateřiny Ricci, 1590:* Biskupové koruny svato-Václavské. Biskupské semináře a pěstování ducha apoštolského v nich.
14. *Sv. Valentina, kn. m. 270:* Za duše zlými náruživostmi znitáné. Nemocnice, sirotčince, ústavy slepých a hluchoněmých, by našly hojně dobrodinců. Za šťastné odbytí zkoušky kandidátky učitelství.
15. *Sv. Faustina a Jovity, mč. 120:* Úcta sv. patronů našich. V časných potřebách postavení. Dar moudrosti a síly. Osvícení Duchem sv.
16. *Sv. Juliany, p. mč. 300:* Dej, Matko Boží, dobré rady! Duchovenstvo světské. Kazatelé slovanští. Za odvrácení hroziícího zla.
17. *Sv. Konstancie, p. 354:* Misie za doby postní by požehnány byly! Katoličtí Jihoslované. Jejich školy a chrámy by našly podpory!
18. *Sv. Simeona, bsk. mč. 106:* Spolky katolické po světě slovanském. Vyprošení dobrých zpovědníků. Příbuzenstvo v nepřátelsky postavené. Jistá osoba 10 let tělesně a duševně nemocná. Zemřeli.
19. *Sv. Konráda, kajíc. 1354:* Vojsko naše a jich důstojnictvo by dbalo více povinnosti křesť. Služby Boží nedělní. Vyznání víry ve vojáky. Aby žádosti stran svícení neděl a svátků byly vyplněny.
20. *Sv. Eucherie, bskp. 743:* Úcta nejsv. Svátosti oltářní. Odprosme b. S. P. za všechny urážky těchto dnů. Za ty, kteří v tomto měsíci se na věčnost odebrali a odeberou. Jednota sv. Cyrillská v H.
21. *Sv. Germana, op. muč. 677:* Otcové a matky by bděli křesťansky nad nevinností dítek svých! Od náhlé smrti vysvobod nás b. S. P.!
22. *Sv. Petra sídlení v Antiochii (Popelec):* Kajicnost ve sv. postě. Rozumění křesť. postu, věrné jeho zachovávání. Kazatelé postní.
23. *Sv. Markétky Kartón., kajíc. 1277:* Opouštěné rodiny, vdovy a sirotkové. Dobrodincové a dobročinné ústavy. Zpovědi velikonoční. Aby všechny úmysly jistého muže vždy směřovaly ke cti a chvále Boží. Státné dokončení studií lékařských. Obrácení bratra.
24. *Sv. Matěje, apošt. 64:* Za ducha apoštolského všem správcům duchovním. Povolání hodných jiných do stavu duchovního. Obětavost v povinnostech stavu. Uzdravení 2 nemocných osob.
25. *Sv. Valburgy, p. 799:* Školy národní a jich učitelstvo. Vliv duchovenstva na vychování mládeže. Zavedení křesť. kázně do školy.
26. *Sv. Alexandra, patriarchy Alexd. 326:* Průmysl v duchu křesť. Svícení neděl a svátků zdržením se prací a obcováním službám Božím. Poskytnutí výživy jistě osobě. Kněz na těle i na duchu chorý.
27. *Sv. Leandra, bskp. 596:* Sv. přijímání velikonoční. By muži po vlastech našich účastnili se ve sv. svátostech! Rodiny vznešené ve sv. víře ospalé. Překážení pohoršlivého života. Zdraví údů.
28. *Sv. Romana, op. 650:* By zanikla strana nepřátelská duchu křesť. v Rakousku. Osvícení vlašných bratří a sester našich. Vyvození dobré choti. Za zemřelé údy našich bratrstev v tomto měsíci.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. mše sv. na úmysly dne, které i vloženy jsou na oltář v Lúrdnu, Filipsdorfu, Častochově, Boleslavi a m. ost.

Připojíž každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Čiňte oVoCe hoDné pokauí, aby naVrátiLo se
kráLoVstVÍ MILOStI Boží na sVět.

Dychtění po Pánu Ježíši.

(Podle sv. Bernarda.)

můj Ježíši nejdraží,
naděje duše nejbláží,
Tě v pláči hledám jediné,
Tě volám v srdce hlubině.

Nechť meškám v světě kdekoli,
ta touha vždy mne zabolí,
což zplesám, až tě uhlídám,
což ucítím, až ulíbám!

Z objetí Tvého pošlý cit —
tu sladkost nelze vyslovit,
ó blahé s Kristem spojení!
přijď v krátkém již okamžení.

Již vidím, co jsem hledával,
objímám, co jsem žádal,
již hořím láskou k Kristu jen,
a chřadnu citem opojen.

Nezhasne cit té milosti
při takové vroucenosti,
nechladne, nemůž' zehladnouti,
spíš musí zrůst a zplanouti.

Tať láska stále hořívá,
a divnou sladkost plodívá,
a chutná zvláštní lahodou,
přebývá slastí ouroudou.

Tať láska plyne s výsosti,
a vryta je v mé vnitřnosti,
a mysl celou proniká,
tak duši blaho odmyká.

Ó což to zápal blahostný,
ó což to pocit radostný,
ó sladkosladká rozkoši:
vždy pláti láskou k Ježíši!

Křesťanská počítnice pro dospělé školáky.

(Pokračování).

1.

Dřed několika lety povstali někteří přeučení páni tvrdíce, že má člověk pouze tělo, ale duši žádnou! Jeden z těchto „učenců“, jenž kdesi na vysokých školách lidské mrtvoly pitvá, vyznal veřejně před svými posluchači, že prý rozkrájel to tělo člověka a prohlídal skrz na skrz, do poslední žilky, ale na nějakou duši že nikdy jeho nůž nepřišel!!

Ovšem, rád věřím tomu veleučenému pánu, neboť on pitvá a řeže jen mrtvoly, t. j. bezduchá těla lidská, a tu přece každé děcko ví, že, když vylitly vlaštoky z hnízda, nejade v něm žádnu více! Ale ať jen ten moudrý pán to zkusi jednou na živém těle — třeba tak na svém vlastním nose — píchat a řezat! — Ha, co pak to škube a trhá jeho tváří? kdo pak to medle sténá a křičí a volá z úst: běda! a ouveh!? kdo mu žene slze do očí? kdo sahá honem rukou po ránu a kdo pak vůbec cítí v něm tu bolest? To pouhé maso přece ne! neboť to jest vše i na mrtvole, a přece můžeš do ní píchat i řezati, jak chceš, nic se v ní více nehne. — Z toho tedy přece patrně a zřejmo, pane doktore, že musí v tom živém těle lidském ještě něco jiného býti, co v mrtvém více se nenachází, a kdo to je?

Ale, povíme si o tom ještě více.

Dejme tomu na př., že jsi milý čtenáři daleko, daleko vzdálen od své milované matky. V té chvíli ale, jakmile na ni zpomináš, jsi s myšlenkami a svou láskou u ní! Hle, kdyby myšlenky naše neměly býti nic jiného, než tělo a krev, pára a plyn, nemohly by nízákým způsobem dále než kde sedíš s tělem svým. Není tedy jinak, než že musí býti ještě v těle lidském něco jiného ukryto, co

myslí, miluje a cítí, co okem vidí, uchem slyší a ústy mluví, a tu bytost jmenuj si pak kdo jak chceš, my jí říkáme duch, čili duše lidská.

Doufám, milý čtenáři, že jsi tento první paprsek mé lucerny dobře pochopil, ano že jsi rád a nemálo si na tom zakládáš, býti něco více, než jen pouhá lidská mrtvola, více, než ten nejkrásnější obraz člověka vytesaný z mramoru nebo ulitý ze zlata, býti více, než je tvůj kůň tam ve stáji.

Ale jděme ještě o krok dále! Ty také znamenáš dobře v té duši své rozličné změny a proměny. Jednou se cítí šťastnou a blaženou, podruhé zaskličenu a stisněnou, jednou se raduje a plesá, podruhé truchlí a bolestní.

Tak na př. jde-li ti obchod nebo řemeslo špatně, přibývá-li den po dni dluhů, padne-li ti ve stáji kus, stlukou-li ti kroupy osení do země, onemocní-li ti žena, muž, dítě — tu, není-liž pravda, sklesne tvá duše jako přemožena do tmavého koutku v srdci a tu lká a kvílí nade svou ranou.

Naopak ale, když je všechno v domě zdrávo, když žádné dluhy netíží tvůj grunt, anebo když ti přinese listonoš zprávu o velkém dōdictví, není-liž pravda, tu je duši tvé tak volno, tak blaže, že mimoděk tě nutí ku zpěvu a smíchu!

Ano, řeknu ještě více. Duše naše cítí i bodnutí i uštknutí a činívá jí to nemalou bolest. Na př. slyšíš-li, že se někdo uštěpačně tobě nebo tvójím posmívá, tobě na cti utrhá, hryze tě to a bodá do duše. Anebo, jsi-li otec nebo matka a slyšíš-li z nenadání, že milované dítě tvé postihl veliký úraz, ba že jest zabito: ó — není-liž pravda — to bodne jako ostrý nůž do duše, a ona jakoby

z té rány krvácela, a krev její jsou ty hořké slze z očí. —

Ba, co dím, duše naše cítí i jakýsi hlad a žízeň. Na př. musí-li dobré dítě porejprve z domu otcovského daleko do ciziny, tu se mu mnoho a mnoho po domově stýskává, a co jest to vlastně? dušinka jeho lační a žízní, touží a ždá po domově, po otci a matce; a nemůže-li k nim, trápí se nevýslovně. Naopak ale smí-li takové roztoužené dítě po dlouhém odloučení zas jednou domů, spočívá-li zas jednou v náručí své drahé máti, ó jak tu poskočí radostí duše jeho a oživne, okřeje zase k novému životu, jako to kvítka napolo uvadlé, padne-li naň krůpěj čerstvého deště.

Tohle vše, myslím, není žádné tajemství, cítí to člověk každý den. Ale teď! jak dlouho to asi s tou duší naší tak půjde? jak dlouho bude jí snášeti bolest a radost, rozkoš a zármutek? Ti, co jsou z těch novomodních přepjatců, praví, že tak dlouho, až tělo zemře, pak že je všemu a se vším konec, tak jako s ohněm, když dříví shoří. Obvyčně ale bývají ti, jenž takto mluví, lidé, kteří se vším právem strachují, že na jejich duši, až tam kdesi z těla vystoupí, bude čekati tak cosi, jako četník nebo žalářík, a proto těší a klamou sami sebe tím, že po smrti všemu konec.

Naproti tomu ale již staří pohané a národové divocí měli tu víru, že za tou prkenou zdi rakve je zase nový svět, kde člověk zesnulý musí blouditi a to buď v radosti nebo v žalosti, dle toho, činil-li zde v životě dobré nebo zlé.

A tak i ty, milý čtenáři, jako křesťan víš a věříš, že i tvá duše přijde po smrti na onen svět, který je mnohem větší a rozsáhlejší, než ten kus země, na níž teď žijeme a dýcháme. Ano, ty víš a věříš, že duše tvá nikdy, nikdy nezemře, nýbrž na onom světě na věčné časy žíti musí; že tedy není u člověka smrti všemu konec,

nýbrž naopak tam že to právě teprve nastane, a jak nastane i potrvá na věky věkův. Nuže, a co na onom světě může-li pociťovati duše tvá také radost či bol? blaženost či žalost? Zjistě, příteli, a to tím více, tím ostřeji, anť vazeb tělesných je sprostěna.

Jeden toliko tu nastává rozdíl, ale důležitý! Kdežto zde na zemi můžeš jeden den truchliti a druhý den se veseliti, dnes dobře se mítí a zítra se trápit, je tomu tam docela jinak. Jakmile se totiž octne duše tu, kam ji domovský list odkazuje, potrvá na vřdy ve stavu tom, t. j. buď bude na věky požívatí radosti, nebo musí zakoušeti věčné trápení a bolesti hryzena jsouc den po dni červem, jenž nikdy neumírá. Tedy jedno z obého dostane se jí podílem, to ale bez konce a beze změny. (To netvrdím snad já, nikoliv, nýbrž to praví k naší výstraze sám Mistr Kristus Ježíš: „Kam strom padne tam zůstane ležeti.“) Pak nelze ti nic více na duši změnit! To můžeš jen teď, pokud jsi ještě na cestě vezdejšího putování. Teď jí můžeš vyhledati místo, jaké by se ti líbilo, teď, v tomto životě jest ještě duše tvá a její budoucí osud v rukou tvých a ty ji můžeš ustrojiti a upravití buď pro život nebeský anebo pro věčné zahynutí v pekle; a — to dobře věz — nepostaráš-li ty se o to, pak to neučiní nikdo, nikdo na celém světě. A teď ještě jednu otázku. Příteli, co bys řekl o svém sousedu tam naproti, kdyby — rač Pán Bůh chránit — stál celý dům jeho v ohni, a kdyby on maje starost, aby vše zachránil, co se ještě dá, vynášel nábytek, vyháněl dobytek atd., při tom ale zapomenuv na svého jediného synáčka bídě ho uhořeti nechal? Řekl by's, že to není člověk, ale necitelný netvor, horší než zvíře; a věru pravdu máš! — Než, teď mi pověz, kolik vlastně ty máš duší v těle? Vidí, že jednu jedinou, a jak se té na věčnosti povede, tak se

vlastně povede tobě. Ona bude tvé jediné a tvé všecko, anť dnes nebo zítra smrtí všecko vezme, statek a dům, pole, dvůr i peníze, ano i tělo tvé, a tam na věčnost nepřineseš s sebou nic, než jedinou duši; — proto — duše tvá jest ta první a nejvzácnější jednotka v křesťanské početnici!

Nuž, stojí-li to tak s duší lidskou, pak snad přece každý se o ni také pečlivě stará, aspoň tolik, jako o tělo své? — Uvidíme! Světlo v lucerně jsem rozžal, a teď půjdeme jako Diogenes na tržiště veřejného života hledat — lidi. Nuže dbej, příteli, abych příští měsíc nalezl i tebe mezi nimi.

(Pokračování.)

Nашe katolické matky a panny.

Alžběta z Plavna, rozená Kokořová.

Edna z nejspolehlivějších věcí jest, víru svou vyznati, vyznati, pravím, netoliko před lidem nábožným, nýbrž i tenkrát, když rouhačové ji tupí. Tak vyznávali svatí mučeníci a mučnice před soudem a před velikým zástupem lidu a za to obdrželi vítěznou palmu nebeskou; a podobně sluší víru vyznati nám, když neznabohové smích s ní tropí a smíchem takovým ustrašiti chtějí lid bojácný. Kdyby před takovým rouhačem všecko umklo a nikdo se ozvati netroufal, zdalibych rouhač takový tím větší smělosti nenabýval? — Neohroženě víru svou vyznati, bude před Bohem vševědoucím na zásluhu velikou, nebo praví Kristus Pán: „Každého, kdožkoli mne vyzná před lidmi, vyzná i Syn člověka před anděly božími.“ (Luk. 12, 8.); ale „kdo se bude stydět za mne a za řeči mé, za toho se bude stydět i Syn člověka, když přijde u velebnosti své i Otcově i svatých andělů.“ (Luk. 9, 26).

Pěkný příklad udal se v Praze o masopustě roku 1632.

I. Protestanté v Praze.

Zuřila válka třicetiletá, mnohá krajina v Bavorsku i k západu a severu byla vypálena, jen ještě Čechy a Morava

a mnoze byly zachovány. Tu nepřítel, protestantský Švéda a Sasík, na Čechy se strojil. Kdož pak ho vyzval do Čech a na Moravu? — Vím, kdo to byl; oni Češi a Moravané to byli, kteříž svatě víry se zbavili, kteříž před nedávem se vychloukali, že oni sami a jediní jsou věrní synové vlasti, a každému věrnému katoliku zrádců vynadali. Ti sami teď, když po vůli jejich nešlo, vyštvali krále švédského a knížete saského, aby do Čech nepřátelsky vpadli, a sami je do země uvedli. Nejohrožnější ze všech byl onen Mathes Thurn, který hraběte Viléma Slavatu byl tolik pronásledoval, s ním pak byli Jiří a Lacek Sekerkové, Karel Pfeifferkorn a Šťastný z Materna jako náčelníci.

Nepřítel si v Čechách tvrdě počínal; vydrancoval města Šluknov, kde i katolického kněze ohavnou smrtí zavraždil, dále vydrancoval Děčín, Ústí, Roudnici a Litoměřice, vypálil vesnice a kde co vše pobral, až dne 15. listopadu 1631 před samou Prahou na Bílé Hoře táborem se položil. Praha nemajíc žádné vojenské posádky, vzdáti se musila. Nepřítel ovšem sliboval všecko, ale nesplnil ničeho, a co Čechy nejvíce bolelo, to učinil, a totiž vyháněl katolické kněze, pobral kostely a zaváděl takové kazatele kacířské, kteří velebné Svátosti se rouhali a nejsvětější Rodičku Boží tupili. Také

do Staré Boleslavi zaběhli. Jest pak Stará Boleslav ono starodávné město, kde náš milý svatý Václav svou mučnickou smrt byl podstoupil a kde se onen slavný obraz Matičky Boží chová, který druhdy svatě Ludmile patřival, před kterým svatý Václav byl umučen a který od té doby po celých Čechách veliké úcty požívá. Sem tedy přišli protestanté; jakýsi Voldřich z Řičan přijímám „hrbovatý“ je zavedl do kostela. Vydrancovali kostel a konečně se odvážili k hlavnímu oltáři, vystoupili naň a rouhavou rukou sundali milostivý svatý obraz a na kvap do Prahy odvezli, a k svému obristovi, nevěreckému Vavřinci Hofkirchenovi dodali, a tam na potupu katolíků „do žaláře“ zavřeli. Byla to jakási temná komůrka, do které posvátný obraz zahodili, až se jinn podala příležitost, veřejně před celou Prahou, na veliké zahanbení katolíků jej zoustuditi.

II. Neohrožená paní katolická.

Nastal masopust; hlučný protestantům, smutný katolíkům, až přišly poslední dni masopustní, kdežto nepřátelé bujností nevěděli, co dělati.

Tak n. p. na den nového r. 1632. v domě p. Hartunga bez ustání víno pili, i také nazejtří pít nepřestali, až pak čtyři, jsouce ožralí, na slámě se položili, pátý pak nějaký Jan Zeissig nešlechetně sobě počínal a spatřiv obraz Krista Pána na hoře Olivetské se modlíciho, jemu připájel, a aby s ním pil, s pekelným rouháním vyzýval, až hrůza bylo poslouchati. Konečně ožralstvím přemožen, položil se na slámě a do rána bídně zemřel a tovaryši ráno procitnuvše, všecko tělo zčernalé bez duše nalezli, tak že celá protest. žoldateska toho se zhrozila. Avšak hrůza dlouho netrvala, nýbrž ku konci masopustu novou bujnost prováděli.

Bylo dne 24. února, v úterý masopustní. Pan Vavřinec Hofkirchen, obrista

nepřátelského vojska protestantského, kázal na staroměstském rynku postaviti šibenici. Nikdo nevěděl, co to znamená, a množství lidu sešlo se dívat, co to bude? Přišla také hudba a mušketýři stáli jako na stráži, a konečně přichází Hofkirchen sám a vojáci s ním a za ním nesou svatý obraz Matky Boží staroboleslavské nezbedně se posmívajíce. Vše se dívá, kam ho ponesou; protestanté se smejí, katolíci trnou. I nesou obraz Matičky Boží zrovna pod šibenici, a na rozlámanou židličku pod šibenici postaví. I umlknou katolíci vůkol, protestanté pokřikují s rouháním volajíce: „Pojďte katolíci, klaňte se tu své Marii!“ a jiní zase volali k Marii: „Jsi-li rodička Boží, sstup se šibenice.“ Katolíci trnuli hněvem při takové bohaprázdnosti, ale mlčeli, poněvadž nikdo se ozvati neopovážil. Tu tedy rouhač jeden pozdvihl hlavu, křiče: „Což tu není žádného katolika, aby se klaněl Matce Boží?“ a děsný posměch kacířský se rozléhal.

Nastane ticho a najednou se ozve pronikavý ženský hlas: „Pustte mne, pustte mne!“ — Všecko se ohlíží, a aj, jedna mladá paní jest to, která tak volá a ke předu se tlačí. Tlačí se zástupem lidu, tlačí se vojskem, pořád volajíc: „pustte mne.“ Všecko jí ustoupí, vše se dívá po mladé paní. Jestliť bledá v tváři, oko slzou skropené, jen se třese litostí a chvátá rovnu cestou k šibenici. Přijde, před svatým obrazem Rodičky Boží na kolena padne a nahlas jako nadšeným srdcem začne se modliti, že vůkol bylo slyšeti: „Zdrávas Maria, milosti plná, Pán s tebou, požehnaná s Ty mezi ženami,“ atd. Všecko utichlo, protestantům zašel smích, katolíci smekali klobouky, klekali a modlili se spolu.

Sotva se Zdrávas domodlili, zvolá mladá paní, litostí celá unešena: „Nedej se, Rodičko Boží, nedej se a

potrestej ty nevěrecké rouhače! — a vy rouhačové, chcete-li mne máte, srazte mi hlavu, nebojím se za Rodičku Boží život dáti.“ — Tu vstala a ohlížela se vůkol po nepřátelském vojsku, jdou-li na ni, aby hlavu srazili: ale vojsko stálo jako ustrnulé, jediná statečná paní je přemohla. Za to ale katolíci se počali ozývati, nastalo reptání a vyhrožování, paní a dívky tlačily se k hrdinské mladé paní, sám pak Hofkirchen rychle zmizel a svatý obraz za sebou odnesti rozkázal.

V ten den se stav věci v Praze změnil. Katolíci nabyli srdce, usilující, že Hofkirchen z Prahy musí pryč; — nikdo se více nestyděl za víru svatou, všickni radostně ji vyznávali.

Nuže, kteráž byla paní šlechetná, která první a veřejně se ozvala? nechť ať znají naše matky katolické jméno její; neb když ona oslavila Rodičku Boží před nepřátely, ať i její jméno oslaveno jest mezi katolíky. Byla to paní Alžběta rozená Kokořová, provdaná Plavenská, kteráž tolik lásky k svatému náboženství chovala v srdci svém, že když všecko mlčelo, když nikdo ozvati se netroufal, ona jediná před celou Prahou a to pod šibenicí statečně se ozvala. — Ovšem paní bohumilá! ty's se ozvala před lidmi, ty jsi oslavila Rodičku Boží: a za to, doufám, nyní v nebi se nacházíš u samé Rodičky Boží, královny nebeské! neboť platí o Rodičce Boží, co Ježíš Kristus pravil: Kdo mne vyzná před lidmi, vyznáám já ho před anděly božími, kdoby se za mne styděl před lidmi, budu se za něj stydět před anděly božími. — Ty jsi zasloužila, aby katolické paní a dívky tvé jméno znaly na zemi a tvým příkladem se povzbudily k neohroženému vyznání svaté katolické viry.

Vizme, co dále se sběhlo. Hofkirchen, člověk rouhavý, ukryl se v domě

svém, ale od toho dne se všecko štěstí od něho odvrátilo. Náš císařský generál Wallenstein sebral vojsko proti němu, a sotva čtvrt roku minulo, musil Hofkirchen a nepřátelé všickni z Prahy a z celých Čech ven se kliditi. — Ale co se svatým obrazem se stalo?

Obraz Rodičky Boží staroboleslavské odvezl Hofkirchen s sebou do Lipska. Čeští katolíci o obraz se báli a pilně se starali, jak by obraz milostný dostali nazpět. Nejvyšší úřadové Hofkirchenovi dopisovali, generálové ho stíhali, aby někde jej sevřeli a obraz mu odňali, konečně záležitost až k císaři se dostala: avšak ani sám císař při člověku nepřátelském vymoci nemohl, aby svatý obraz vrátil. — Tu když všecko počínání marné se zdálo, ujal se matky katolické té věci; jedna z nich, nevím která, — navrhla všem matkám a dívkám českým, aby peníze sbíraly a svatý obraz od nespravedlivého člověka koupily; dobře věduce, že Hofkirchen tak je muž peněz lakotný jako rouhavý. I v skutku sbíraly, — nejvíce přispěla kněžna Benigna Kateřina Lobkovicová, — a za veliké peníze, píše se, že za mnoho tisíc kusů dukátů, — milostný obraz Rodičky Boží vykoupily. Byly to ovšem peníze veliké, ale když se nyní tážeme: schudla některá ta paní pro svůj obětovaný příspěvek? schudla snad rodina Lobkovicův? Aj neschudla; co Rodičce Boží darovaly, dobře uložily; zejména rodina Lobkoviců šťastně se zachovala a šťastně až do dneška květe. Hofkirchenovi nebyly peníze nic pozebnány. Z místa na místo jej zaháněly, neměl stání ani štěstí až do smrti své, že v tom nelze upírati spravedlivé trestání Boží. Ale jedné věci pomlčeti nelze, která na patrnou pomstu Boží právě na téměř místě a v tentýž výroční den se udála, co obraz Rodičky Boží pod šibenicí byl postaven.

III. Bůh spravedlivý.

Minul rok, co Sasici nepřátelsky do Prahy byli vpadli; válka trvala pořád a bitva krvavá svedena u městečka Luci či Lützenu v zemi saské. Mlha téhož dne spadla tak hustá, že jedno vojsko na druhé dlouho ani nevidělo. Když mlha se ztratila, ukrutně jedno na druhé doráželo, až pak nepřátelský král švédský Gustav Adolf, dvěma koulema střelen, s koně spadl a tam v poli zemřel.

Než také císařské reitharstvo bojácně se chovalo, a opustivši pěchotu, na útěk se dalo, z čehož císařským nemalá škoda povstala, a kníže Wallenstein do Prahy se vrátiv, přísný soud nad těmi bázlivci konal. Bylo právě zase o masopustě, když soud se odbyval; nebylo to ovšem žádné veselí, ani prostopášnost žádná, nýbrž bázeň a očekávání ortele smrti. Soud uznal na smrt a to některým na šibenici, jiným na stínání hlavy; z vyšších důstojníkův odsouzeno jedenáct, nižších sedm, a jména jiných 50 úředníků vojenských měla pro hanbu na šibenici přilíta býti. V pátek byl ortel vynešen, v sobotu uvedeni kněží katoličtí do žaláře, aby potěšili vězně, a těm z nich, kteří katolíky nebyli, v příčině víry svaté domluvili; v neděli zase přišli kněží a vyslyšeli svaté zpovědi jejich, v pondělí byly v žaláři dvě mše svaté a přistoupili k přijímání ti, kteří včera se byli vyzpovídali. Z pondělí na úterek zůstalo šest kněží v žaláři přes noc, vězňové s nimi celou noc na modlitbách strávili, ke smrti se připravující: v úterý dopoledne nastávala poprava.

Na staroměstském rynku stála šibenice. Mnoho lidstva tu bylo čekající na náměstí, přitáhlo vojsko, do čtyř stran před šibenici se postavilo.

Odbila osmá hodina na radnici staroměstské, otevrou se dveře v žaláři,

katové vkročí, ohlašující, že jest čas. Vstanou kněží, vstanou vězňové a jdou v řadách. Přijdou na rynek, — diváků zde na tisíce. Mezi odsouzenými vězni kráčel jeden tiše a klidně, tváře jeho ani nebyly tuze bledé ani oko se nezdálo příliš zarmoucené. Proč pak nebyl tolik zarmoucen, jako druzí vězňové byli? zdaliž nevěděl, co jej čeká? — Aj dobře věděl a nic si netajil, že za chvílku odpraven bude; a přece nebyly tváře jeho tuze bledé ani oči zarmoucené. — Kdo to byl? — Byl to Albrecht Hofkirchen, vlastní bratr onoho Vavřince Hofkirchena, který právě před rokem a právě na tomtéž místě byl šibenici sdělal a obraz Panny Marie staroboleslavské pod šibenici postaviti kázal. — Jako loni tak dnes tu stojí lidstva mnoho, a z nich veliká část byla loni svědkem, kterak Maria Panna pod šibenici stála, — letos má svědkem býti, jak vlastní bratr na šibenici odpraven bude. I vězeň sám dobře věděl a netajil si, co zde na témž místě bratr byl vyvedl. A přece není tvář jeho tak bleďa, ani oko zarmoucené. Diví se lidé a praví vespolek: co pak se stalo?

Víš lidé katolický, co se stalo? víš kdo Hofkirchena v zármutku smrtelném potěšil? Aj nebes královna sama jej byla potěšila, s trůnu svého nebeského nejhojnější milosrdenství prokázala. Neb právě minulou sobotu, — dnes čtvrtý den, — přišel katolický kněz do vězení, a Maria Panna takovým světlem milosti osvitila duši Hofkirchena, že poznal pravdu náboženství katolického, vyzpovídal se ze hříchů celého života a obdržel rozhřešení a odpustění hříchů všechněch i nejsvětější Tělo Páně přijal. Ej, jak utěšené bylo pokání jeho, jak rád poslouchal kněze, který mu na místě božím sliboval odpustění věčné věkův! „Nebojte se, synu milý, domlouval kněz, vzbuzujte lítost ze hříchů svých,

obětujte život svůj i nastávající smrt na pokání za hříchy své. Dnes ještě můžete býti u Panny Marie v nebi!“

Všecka tato slova kněžská jako balsám se vlévala v srdce vězňovo, a bylo to příčinou, že tak klidně a důvěrně konal svou poslední cestu. Ruce měl spoutané a v spoutaných rukách držel obrázek Matičky Boží staroboleslavské, jež cestou vroucně libal.

Kněz se s ním cestou modlí, — vždyť z vězení až k popravě na rynku nebylo než několik kroků; — přijdou k šibenici, vězeň tu stojí se svým obrázkem Matky Boží staroboleslavské. Ejhle svatý obraz tedy zase pod šibenici! Ale jaký to rozdíl! V loni byla Maria pod šibenici jako královna potupená, letos pod šibenici, ale jako matka milosrdenství, loni se Ji jeden bratr Kofkirchen posmíval a rouhal, dnes Ji druhý bratr ctí a v Ni doufá. Postaví se klidně, kat ustrojí oprátku, vězeň ještě jednou a naposled libá svůj obrázek Matky Boží staroboleslavské: — vůkol ticho jako v kostele: — tu zavzní ženský hlas.

„Modlit, modlit!“ volá paní jedna; — jest to zase statečná katolická paní Alžběta Plavenská rozená Kokořová. Všecko klekne, všecken zástup s ní říká „Zdravas Maria!“ Když pak přijdou k poslednímu slovu: „pros za nás hříšné, nyní i v hodinu smrti naši,“ již byl dokonala kající Hofkirchen a bezpochyby Maria Panna v tu chvíli jej vítala v království nebeském; neboť Ona jest Matkou milosrdenství věčně věkův!

To se událo v Praze o masopustě před dvěma sty a padesáti lety. Co tomu řekneme čtenářové věrní! Ovšem my se Matičce Boží rouhati nebudeme ani žádné potupy Ji neučiníme, vždyť Ji ctíme jakožto nejmocnější královnu

nebes i země. Ale nastává masopust, čas rozpustilý, kde mnohý lehkovážný člověk zapomene na veliké urážky Ježíše Krista a Marie Panny. Co my učiníme? Dvoji věc učiníme, tak jako bychom dvě slova statečné paní Alžběty Plavenské slyšeli: *Předně*: Nebojme se, k svatému náboženství se znejme, i kdyby rouhačové tupili a se posmívali, — *druhé*: Modliti a Matku milosrdenství vzývati za ty, kteří tupí a rouhají se. — Protož prosíme zejména matky a panny, které na den masopustní k sv. přijímání přijdou aneb růženec modliti se budou, by neobmeškaly sv. přijímání a sv. růženec obětovati za náhradu Pánu Ježíši a Panně Marii za všechny urážky, které v tyto dni se Ji stanou, aby Kristus Pán a Maria Panna milosrdenství prokázali.

Konečně ještě slovo k čtenářům, kteří v Praze jsou známi. Dům na staroměstském rynku, kde Matka Boží staroboleslavská v r. 1632. v žaláři byla, podnes stojí, i není ho těžko najíti. Majitel domu byl tenkrát statečný rytíř Antonín Binago, pán katolický. Po odchodu protestanského vojska saského četně okrášlil komůrku, ve které nadřčený obraz byl zavřen, a na témž místě oltář s novým obrazem Matky Boží staroboleslavské postavil, lampu rozsvítil, která dnem a nocí pořád hořela, a každou sobotu on sám pán se svými domácími litanie loretanské hlasitě a velmi horlivě se modlival, až pak léta 1645. dne 13. února světu výhošť dal a k Rodičce Boží na věčnost se odebral. Syn jeho Antonín Augustin Binago, jakožto věrný dědic nejenom to všecko po otci svém zachoval, ale také na štítu domu svého obraz Marie Panny staroboleslavské, uměle vytesaný, postavil, kterýžto památný obraz až podnes na štítu domu se počestně zachovává, na staroměstském náměstí, číslo 934, nové 7, nedaleko radnice.

P. Svoboda.

Blahoslavená Panna Maria, Matka dobré rady, a původ proslulé poutnické svatyně Marianské v Genazzaně.

IV.

Život a smrt blah. Petříčkové. — Dovršení stavby chrámové. — Vznik svatyně genazzanské za příčinou četných zázraků. — Proč milostný obraz obdržel název „Matka dobré rady.“ — Čtyřsetletá proslulost svatyně genazzanské. — Rozsáhlost účty „Matky dobré rady“ po světě. — S povolením sv. římské kongregace pro obřady církevní konají se veřejně jisté církevní obřady na počest „Matky dobré rady“ a Jejího obrazu milostného.

Lze snadno pochopiti, že postavení a poměry zbožné stařenky Petříčkové od té chvíle v Genazzaně velice se změnily, jak mile se tam zázračným způsobem objevil milostný obraz Rodičky Boží na zdi kaple sv. Blažeje, kterou Petříčková rozšiřovati a obnovovati sice počala, ale pro nedostatek peněz ukončiti nemohla. Kdokoli z obyvatelů genazzanských si z ní dříve žerty dělali, aneb ji za blouznivou a přemrštěnou pokládali, poněvadž téměř celé své jmění na rozšíření a obnovu kostela vynaložila a jej předce nedostavila: ti ovšem vidouce milostivý obraz v nedostavené kapli a jsouce očitými svědky zázraků sběhlých, jakpž i průvodů poutnických do Genazzana přicházejících, počali zcela jinak na zbožnou stařičkou vdovu pohlížeti. Opovržení, kteréž dříve snášela, proměnilo se ve chválu; výsměšky a žerty, které se z ní dříve dělávaly, proměnily se ve všeobecnou úctu, uznalost a vděčnost, která se jí napotom až do smrti ode všech vzdávala.

A cos podobného stalo se též se stavbou a obnovením chrámu genazzanského, Matce dobré rady od počátku již zasvěceného. Dříve nechtěl se žádný stavby ujmouti, každý měl množství rozpaků v mysli a před sebou množství nepřemožitelných překážek viděl: ale všechno to změnilo se jedním rázem, jak mile milostný obraz zázračným způsobem se byl objevil. Obyvatelů genazzanských zmocnilo se živé přání a horlivá touha, aby kostel Matky dobré rady co nej-

dříve, a stůj co stůj, byl dostaven a obnoven; všickni si i toho zejména přáli a žádali, aby celá stavba a obnova právě na ten způsob byla dovršena, jak se vdova Petříčková s počátku na tom byla usnesla. V kratičké době sešlo se také hojných peněžitých příspěvků na zapravení stavebních výloh, poněvadž nejen domácí obyvatelé ale i poutníci přichozí s radostí k téměř účelu přispívali. Nový kostel byl dvakrát tak prostorný a také o mnoho vyšší než starý býval. Kaple sv. Blažeje přeměnila se v kapli pro milostný obraz Marianský. Zdě její byly stkvostným mramorem pokryty, a v ní pro milostný obraz drahocenný oltář zařízen, latinským nápisem, jenž po česku takto zní: „Zázračně objevil se tento obraz r. 1467, dne 25. dubna.“ A když svatyně celá již byla zbudována, vystavěl se pak ještě z dobrovolných příspěvků vedlé ní nový klášter pro cti. otce Augustiniani poustevníky, kteří dříve již v Genazzaně bývali, ale nemajíce vlastního kláštera, ve starém farním domě přebývali. Když zbožná, stařičká vdova Petříčková před r. 1467. pro nedostatek peněz stavbu kostela dovršiti nemohla a za tou příčinou všelijakých úsměšků a píchlavých žertů snášeti nucena byla, prorokovala nejednou, že kostel genazzanský ještě před smrtí její bude celý vystaven. Tenkrátě jí to lidé ovšem nevěřili a ji spíše za blouznivou prorokyni pokládali. — A hle netrvalo to ani dvě leta a proroctví její bylo již zcela naplněno,

prošby a přání její vyslyšel Hospodin úplně a udělil jí mimo to ještě hojnost útěchy a radosti za všechny práce, oběti a svizele, jež pro rozšíření slávy Boží a úcty bl. Panny Marie dříve snášela. Zbožná stařenka požívala pak ovšem v Genazzaně a v celém tamním okolí velké a všeobecné úcty, poutníci k milostnému obrazu přicházející pohlíželi na ni se zbožným podivením oslavující jméno její; ale staříčká vdova, jsouc ve svaté pokoře dobře upevněna, nedala se ani nyní ctí a slávou lidskou nikterak másti, tak jako ji dříve lidské úsměšky a hanlivé úsudky ode zbožných úmyslů jejích nikterak neodvrátily. V pokoře své sloužila dále Hospodinu po všechny ostatní dny života svého. Zejména ctila, oslavovala a velebila Matku dobré rady trvající téměř dnem i nocí na modlitbách před milostným obrazem. Byla také krajanům svým a poutníkům přichozím povzbuzujícím příkladem pevné a nezvratné důvěry v Boha a v přemocnou přímiluvu bl. Panny Marie. Po zázračném objevení se obrazu milostného v Genazzaně žila Petříčková ještě asi tři leta. R. 1470. povolal ji Hospodin k sobě, aby nehynoucí, věčnou odplatu za etnostný život křesťanský obdržela tam ve slávě nebeské. Tělo její pohřbeno bylo v kapli, v níž se milostivý obraz Rodičky Boží zázračně byl objevil. V Genazzaně zůstala vždy a jest až podnes v živé paměti, a všeobecné mínění lidu pokládalo ji také vždy za svatou. Nebyla sice nikdy od sv. Stolice apoštolské za svatou prohlášena, ale lid nazýval ji vždy a nazývá posud blahoslavenou, tak, jako my v Čechách neteř našeho milého sv. Václava a zakladatelkyni biskupství pražského, Miladu, vždy blahoslavenou nebo svatou nazýváme.

Pravili jsme svrchu (ve článku I.), že hlavním základem poutnických míst mariánských jsou vždy zázraky, kteréž

Hospodin Bůh na přímiluvu nejbl. Panny Marie koná. Totéž stalo se, a sice hojnou měrou při vzniku poutnické svatyně Matky dobré rady v Genazzaně. Hned po dvou dnech, jak mile se tam milostný obraz Mariánský byl zázračně objevil a se zároveň také před tímž obrazem zázraky děti počaly, usnesli se starší genazzanští a tamní cti. mniši bosáci sv. Augustina, aby jeden obecný notář založil památní knihu a v ní každého dne pokud možná aspoň krátce zaznamenával všechny jednotlivé zázraky, které se tam na přímiluvu Matky Boží stanou. Notář tedy počal dne 27. dubna 1467 zázraky zapisovati a pokračoval v zapisování jich až do dne 14. srpna 1467. Nuže v této krátké době, pouze tři měsíce a 18 dnů čítající, zaznamenáno bylo 161 rozličných zázraků. Lidé všelijakými neduhy skličeni, byli tam před milostným obrazem jedním rázem zázračně uzdraveni. Silné a zarputilé zimnice, kteréž v Itálii velmi nebezpečny bývají, byly tam okamžitě zapuzeny, všelijaká zastaralá ochrnutí byla uzdravena, němým udělena řeč, slepým zrak, hluchým sluch a chromým údý narovnaný. Úplného zdraví nabyli tam šilenci, vodnatelností nebo padoucí nemocí neb morovou ranou skličeni a také jedem otrávení. I několik mrtvých bylo tam na přímiluvu Rodičky Boží k životu opět vzkříšeno.

Mimo tyto a jiné podobné zázraky udělovala tam Matka Boží hned s počátku a v dobách následujících ještě jiných znamenitých milostí duchovních. Poutníkům tam přichozím pro sebe nebo pro jiné pomoc před milostivým obrazem Mariánským hledajícím. Tímto způsobem nabylo veliké množství zastaralých hříšníků milost pravého pokání. Nevěrci, jenž nekalým životem svým i milost víry ztratili, nabyli jí tam opět a spravovali se také dle učení sv. víry katolické v napotomném živobytí svém. Množ-

stvi jiných lidí ve víře lhostejných a jediné po časném zisku, po tělesném požitku a pohodlí dychtících stalo se tam vzornými katolíky a stálými ctiteli marianskými. Zejména pak všem takovým, jenž v rozličném nebezpečení nebo v těžkých nesnesitelných poměrech postaveni byli a se z nich nikterak vyplésti neuměli, dále všem těm, kdo častými duševními vrtochy zmítáni bývali a pokoje naléztí nemohli, neb i lidem takovým, kteří se v důležitých příčinách a případech nikterak rozhodnouti neuměli: ve všech

těchto a jiných podobných záležitostech dostávalo se vždy ve svatyni genazzanské od Matičky Boží dobré rady a také dostatečné síly duševní, aby radu dobrou následovali a se svých trampot a svízelů zprostiti mohli.

Velké množství rozličných zázraků ve svatyni genazzanské sběhlých bylo toho i příčinou, že tamní milostný obraz jednou dobou nazý-

ván byl vůbec „Svatá Maria zázračná.“ Byla také doba; a sice hned po r. 1467, že téměř obrazu někteří říkali „Rodička Boží rajska,“ poněvadž se s jistotou nevědělo, odkud do Genazzana přišla.

Ale konečně zůstal obrazu milostnému název „Matka dobré rady,“ a sice hlavně z těchto příčin: Starobylý kostel genazzanský zasvěcen byl ode dávných věků na počest bl. Panny Marie, Matky dobré rady. V kostele tom býval také obraz Matky Boží na mramorové desce dílem vypuklým (basrelief) vytesaný. Zachoval se až podnes a umístěn jest nyní v domácí kaple ctih. Augustiniánů

genazzanských. F v postavě sedící, závojem přes ramena kolenou její st rukama svýma p sice v uctivosti, zmínky, že by z býval. Když se obraz v rozšíření kostele tamním i zázračně objevil, Panna Maria to kdez se jí po ta

Marii, jakožto „M vala a ji právě ustále vzývala. - blahosl. Panna M dobrou radu vnul „Matce dobré rady na své útraty dal domnívali se mno si přeje a žádá, i obnovené svatyni dobré rady“ ctěna a ne méně závaž milostnému obrazu „Matky dobré r byl, jest tato: Ač

lidé tentýž milostný obraz buď Svatou Marii zázračnou nebo Rodičkou Boží rajskou nazývali, zdomácněl konečně mezi lidem název „Matka dobré rady.“ Žádný se v tu práci neuvázal a lid k tomu nepřemlouval, aby milostný obraz „Matkou dobré rady“ nazýval; lid sám počal jej tak nazývat, jako by jej jakési vnitřní vnuknutí k tomu pobádalo a jako by se samo sebou rozumělo, že právě tak a ne jinak milostný obraz má býti nazýván. Ctih. otcové Augustiniani nazývali také vždy milostný obraz Matkou dobré rady. V dějepisu rozličných svatyní Marianských potkáváme se často s podobnými souhlasy veřejného čili obecného mínění. Avšak člověk nadarmo hledá a bádá, aby nějakou přirozenou příčinu našel, kterouž by se takový souhlas obecného mínění v lidu katolickém dostatečně dal vysvětliti. Nezbude tedy rozumnému člověku konečně nic jiného, než aby vznik a původ takového obecného souhlasu nějaké vyšší, nadpřirozené příčině připisoval. Bl. Panna Maria vyvolí si sama poutnické svatyně za tím účelem, aby tam své ctitele přivábila a jim rozličných darů a milostí udělovala; a proto se má také mezi katolíky za to, že bl. Panna Maria sama bývá hlavní a dostatečnou příčinou takového obecného souhlasu mezi lidem katolickým, který k tomu velice přispívá, aby se dobrá pověst o poutnické svatyni po světě roznesla a tam mnoho poutníků přivábila. Z těchto poznámek dá se vysvětliti, proč bl. Panna Maria sama mocí nadpřirozenou k tomu působila, aby lid katolický milostný obraz genazanský nazýval „Matkou dobré rady.“ Při vyvolení této své svatyně poutnické měla totiž bl. Panna Maria v úmyslu svém, mimo jiné četné milosti a dary, udělovati tam příchozím poutníkům zejména dar dobré rady, kterouž by se v rozličných potřebách svých ku svému

časnému a věčnému blahu dobře řídití mohli.

Pravdivost této zbožné domněnky zaručuje nám veliký počet závažných událostí, kteréž se ve svatyni genazanské během celých čtyř století sběhly, slovem celý napotomní dějepis zázračného obrazu Matky dobré rady. Vyjma svatou kapličku loretánskou t. j. posvátný domeček, v němž bl. Panna Maria přebývala, když ji anděl Páně zvěstoval, že se z ní Syn Boží narodí, a který ku konci 13. století též zázračným způsobem z Palestiny přenesen byl nejprve do Dalmacie a pak do Loretty, kdež až posud se nachází: mimo tuto nejhlavnější svatyni Marianskou není tuším žádné svatyně Marianské na celém světě, která by od čtyř set let neustále tak veliké a rozsáhlé proslulosti požívala jako svatyně Matky dobré rady genazanská a do které by po čtyř set let neustále tolik poutníků bylo putovalo, jako do svatyně genazanské. Cos podobného, jako se ve století našem za posledních let při vzniku svatyně Neposkvrněného Početí Marie Panny v Lurdu událo, dělo se také ve svatyni genazanské Matky dobré rady, a sice nejen při vzniku jejím ve století patnáctém, ale opakovalo se v napotomních stoletích nejednou, nýbrž častokráte.

V sedmáctém století na příklad přicházely tak veliké davy poutníků do Genazzana a na přímluvu Matky dobré rady dělo se tam tolik zázraků, že veledůstojná kapitola římské basiliky vatikanské hlavu Matky Boží a Ježíškovou stkvostnou zlatou korunou okrášlila, což dotčená kapitola jen v takových případech činívá, když některý obraz Marianský rozličnými zázraky jest velmi proslulý. Následkem této korunovace — jakž sám papež Benedikt XIV. dokládá *)

*) Breve jeho „Injunctae nobis“ ode dne 2. července 1753.

— rozšiřovala se ještě více úcta Matky dobré rady po celém světě, a nové davy poutníků přicházely každodenně do Genazzana. R. 1748. založili v Genazzanu novou památní knihu, do které se záznaky na přimluvu Matky dobré rady sběhlé opět zapisovati počaly. Avšak po třech letech upustilo se znovu od dalšího zapisování, poněvadž se protokolů takových již příliš veliký počet nahromadil. Stalo se též na počátku nynějšího století, že svatyně genazzanská od bezbožných revolučních žoldnérů francouzských vydrancována byla, a že i ctih. otcové Augustiniáni tamní klášter musili opustiti. Jak mile však pokojnější doba nastala, hrnuly se opět davy poutníků do Genazzana a Matka dobré rady oslavovala znova svůj zalíbený obraz novými záznaky a hojným udělováním rozličných jiných milostí. Mimo to rozšiřovala se úcta Matky dobré rady a jejího obrazu genazzanského, hned od počátku a také v napotomních časech ještě jiným způsobem po světě katolickém.

Četné kopie čili napodobení téhož obrazu nejen na plátně olejovými barvami malované, ale i pouhé jednoduché dřevo- nebo mědorytiny, kteréž na jiná místa zanešeny a v úctě držány byly, staly se též milostnými obrazy, když jednotlivci před nimi Matku dobré rady za pomoc neb útěchu důvěrně vzývaly. Takových milostných kopií Matky dobré rady genazzanské nachází se více v Itálii ku př. v jednom farním kostele bohatého města Janova, v Kalabrii, v San Benedetto Ullano, kdež četné záznaky podnětem byly, že v tamní krajině i několik kostelů na počest Matky dobré rady bylo zbudováno. Dále se nacházejí takové zázračné kopie na Monte Casino, ve Frosinone, v Messině a v Palermu, v Neapoli, kdež zejména dvě takové kopie jsou proslulé, v Luce, v Modeně atd.

V Římě samém nachází se též taková zázračná kopie Matky dobré rady v kostele Campo Santo zvaném, stojícím zrovna vedle papežské basiliky vatikánské. Ale i v četných jiných kostelích římských umístěny jsou též obrazy Matky dobré rady ku př. v kostelích sv. Maří Magdaleny, sv. Vavřince in Lucina, u sv. Augustina, sv. Hadriana, sv. Karla Bor., sv. Ondřeje apoštola, sv. Klaudia, dále v kostelích Santa Maria sopra Minerva a Santa Maria Del Popolo a v jiných více. Ne zřídka jest obraz Matky dobré rady i na průčelní straně domů římských namalován, jakož i velmi často v jednotlivých kupeckých krámech s rozžatou před ním lampičkou spatřen bývá. Mimo Itálii rozšířila se úcta Matky dobré rady a také její obrazy velmi záhy ve Francii, ve Španělsku a v Portugalsku. V hlavním městě země španělské v Madridu chová se až podnes v kostele ctih. otců Augustiniánů kopie obrazu genazzanského, před nímž se r. 1583. sv. Alois Gonzaga do přimluvy Rodičky Boží odporoučel a zvláštní milosti byl účasten, o čemž později více povíme. V některých katolických krajinách země švýcarské lze téměř v každém kostele obraz Matky dobré rady viděti. V zemích německých rozšířila se též hojně úcta Matky dobré rady a kopie obrazu genazzanské nacházely se tam velmi často v kostelích městských i venkovských. V Kolíně nad Rýnem, v Cáchách, ve Würzburgu a Mnichově bývalo jakési středisko dotčené úcty, která se pak z měst těchto dál a dále po venkově rozšiřovala. Cos podobného stalo se i v rozličných zemích mocnářství rakouského. Do Vídně dostala se jedna kopie Matky dobré rady genazzanské, která dříve ještě než tam přišla byla dotýkána na původním milostném obrazu v Genazzaně. Ve Vídni ji pak k veřejné úctě v kostele sv. Rocha a Šebestiána vystavili.

I tato kopie vídeňská stala se obrazem milostným. Za panování Marie Teresie, okolo r. 1757. událo se, že jedna arcivévodkyně rakouská jsouc těžkou nemocí skličena, útočiště své vzala k Matce dobré rady a se jakýmsi slibem na její počest zavázala, aby zdraví opět nabyla. Matka dobré rady prosbu tu téměř okamžitě vyslyšela, načež arcivévodkyně uzdravená drahocennou lampu stříbrnou do kostela sv. Rocha a Šebestiána darem zaslala, aby tam před obrazem Matky dobré rady zavěšena byla, postaravši se zároveň, aby v lampě světlo dnem i nocí neustále hořelo. Po několika dnech přijela pak dotčená arcivévodkyně sama v průvodu svých sester a komonstva dvorního do kostela sv. Rocha a Šebestiána, kdež Matce dobré rady své vřelé díky za milost obdrženou vzdávala. Událost ta působila mocně na rozmnožení úcty Matky dobré rady nejen ve Vídni a v Rakousích, ale i v jiných zemích mocnářství rakouského, tak že znenáhla velký počet obrazů Matky dobré rady nejen v kostelích městských a venkovských k veřejné účtě vystaven byl, ale že jej i četné rodiny do svých soukromých příbytků zavedly a ve velké uctivosti měly. Touž asi dobou rozšířila se valně úcta Matky dobré rady také v Čechách a na Moravě, ačkoli, tuším, již dříve ve vlasti naší známa bývala. Hlavní rozšiřovatelé téže úcty byli u nás ctihi. kněží Augustiniáni, kterýmž Matka dobré rady již dříve dobře známa byla. Důkazem jest, že obrazy Matky dobré rady u nás až podnes hlavně v těch krajinách nacházíme, kdež na blízku až posud jest, anebo před časy býval nějaký klášter Augustiniani, jako ku př. v Brně na Moravě, v Pivonce na Šumavě, na Ostrově čili u sv. Dobrotivě, v Domažlicích, ve Lnářech u Blatné, v Podrovi u Loun, v Šopce pod Mělníkem, kdež až podnes velmi zdařilý

obraz Matky dobré rady v sakristii se chová, v Lysé nad Labem, v České Lípě, v Bělé, ve Vrchlabí, v Praze u sv. Tomáše na Malé Straně a také na Novém Městě pražském u sv. Kateřiny, kdež dříve jeptišky řádu sv. Augustina bývaly, napotom však asi od roku 1568. mniši téhož řádu přebývali. Avšak nejen v Evropě, ale i v ostatních dílech světa rozšiřovala se úcta Matky dobré rady hojně již v minulém století a rozšiřuje se i v nynějším století neustále pomocí missonářů a ostatních horlivých kněží, tak že i na mnohých od Evropy nejvzdálenějších ostrovech již jest zavedena. R. 1836. založil jeden španělský řeholník v Americe, ve státu Nová Granada, v arcibiskupství Santaře di Bogotě celé nové město, kteréž nyní již přes 10.000 obyvatelů čítá, a toto město nazval „Genazzano od Dobré rady“ na počest Matky dobré rady. V kostele tamním stkví se též na oltáři hlavním kopie milostného obrazu genazzanského a Matka dobré rady jest první a hlavní patronkou celého tohoto města.

Úcta Matky dobré rady a jejího zázračného obrazu genazzanského nabyla během času ještě jiné a sice takové váhy, kterouž každý pravý katolík vždy velice cení. Stalo se totiž, že sv. římská kongregace církevních obřadů zvláštními dekrety povolila, aby se na počest Matky dobré rady a jejího obrazu genazzanského jistě církevní obřady veřejně vykonávati směly. Takovým vyznamenáním honosí se mimo proslulou svatyni Marianskou v Lorettě jen velmi málo míst poutnických ve světě. Nuže tedy první takový dekret vydala sv. římská kongregace obřadů dne 12. července 1727. Dekretem tím dovolila, aby kněží světští a řeholní v Genazzaně bydlící, na výroční památní dne objevení se obrazu milostného v Genazzaně t. j. dne 25. dubna směli sloužiti obyčejnou votivní mši sv.

ku cti nejblahoslavenější Panně Marii, jakožto Matky dobré rady, a aby také na tentýž den směli se modliti obyčejné církevní hodinky Marianské. Za nedlouho potom svolila sv. kongregace novým dekretem, aby nejen kněžstvo genazzanské, ale všickni kněží světští a řeholní v celé diecesi palestrinské, ve kteréž svatyně genazzanská leží, tytéž obřady církevní každoročně dne 25. dubna vykonávati směli. Od té doby stal se výroční svátek Matky dobré rady v biskupství palestrinském duplex secundae classis.

Ale tím neuspokojili se ještě horliví ctitelé Matky dobré rady. Práli si velice, aby s povolením sv. kongregace římské do hodiněk církevních, které na výroční svátek Matky dobré rady již se směly říkati, vložen byl i kratičký dějepis o zázračném objevení Marianského obrazu v Genazzaně. Za tou příčinou vydali někteří učení mužové důkladné dějepisné rozpravy o tomto objevení. Sv. kongregace římská zkoušela a uvažovala pak po více let všechny tyto rozpravy a doklady s velikou bedlivostí a moudrostí, až konečně přesvědčení nabyla, že žádný rozumný a pouhými předsudky nezaujatý člověk proti dějepisným dokladům a důkazům o zázračném objevení se obrazu Marianského v Genazzaně nemůže nic podstatného namítati. Napotom teprve, za panování papeže Pia VI. vydala tedy

dne 18. prosince 1779 nový dekret, kterýmž nové církevní hodinky a také zvláštní mši svatou na počest objevení se obrazu blah. Panny Marie v Genazzaně, pod názvem Matky dobré rady vůbec známého schválila a potvrdila. Avšak tento dekret byl s počátku platný jedině pro cti. Augustiniany, poustevníky, ve klášteře genazzanském bydlící, kteří dle předpisu téže sv. kongregace výroční svátek Matky dobré rady dne 25. dubna ve svém kostele genazzanském světití mají. Později, dne totiž 22. února 1809, za panování papeže Pia VII. dovolila opět sv. kongregace celému cti. řádu Augustinianů jakož i celé diecesi palestrinské, aby svátek Matky dobré rady dne 26. dubna slaviti a dotčených nových církevních hodiněk jakož i nové mše sv. při té slavnosti užívatí směli. Od té doby zaváděli pak četní jiní biskupové výroční svátek Matky dobré rady i ve svých diecesích, tak že se za našich dnů dne 26. dubna téměř již po celém světě katolickém svátek Matky dobré rady, jakožto kostelní svátek, svěťí. V missalech čili mešních knihách, v novějším čase tiskem vydaných, nalezi jest také obyčejně v tak zvaném dodatku (appendix pro aliquibus locis) na den 26. dubna svrchu dotčená, od sv. kongregace římské stvrzená mše sv. na počest „objevení se obrazu blahosl. Panny Marie dobré rady.“

Rozdílnost.

Řeko, řeko, světa proude!
Kolik ve tvé šumné vlny
Během času těžké lodě
Hlubokých již ran zaryly!
Hlubších však ran, jež bolesti

Druhdy v lidská ryly srdce!
Hluboké však tvoje rány
Každou zacelí se chvílí,
Naše ale mělké jizvy
Vzdycky, vždycky krvácejí!

Svatý Vavřinec z Brindisi.

(Dokončení.)

Jako jedovaté bejli, tak rychle rozšířila se zhoubná nákaza učení Lutherova po celé říši německé a i vlast naše chovala v sobě mnoho přívrženců bludů kacířských. Že pak pověst o blahodárném působení řádu kapucínského i k uším císaře Rudolfa dospěla, umínil si tento panovník, že řád kapucínský povolá do zemí svých, aby zbloudilé ovce opět do pravého ovčince přivedl. Vyjednávání jeho se svatým otcem mělo zdárný výsledek a věc ta předložena shromážděné kapitole. Otcové kapucíni s radostí podvolili se, obtížný tento úkol na se vzíti, k jehož provedení nejspůsobilejším se jim zdál býti Vavřinec. Vyslán tedy s 11 jinými bratřími, by řád do zemí císařských uvedl. Pln apoštolské horlivosti nastoupil s průvodci svými cestu Tyrolskem do Vídně, kam dne 28. srpna 1599 šťastně se dostal.

Zde dostalo se mu přívětivého uvítání. Zdržev pak se několik měsíců v městě tom, zanechal tam šest bratří a odebral se do Prahy, kde zvláště arcibiskup Zbyněk Berka s velikou radostí jej přijal. I od císaře, jenž dlel právě na blízkém letohrádku, byl milostivě přijat, a dovoleno mu založiti klášter, kde chce, čehož on použiv vyhledal místo a založil r. 1600 nynější klášter kapucínský na Hradčanech. Bylo však mu i mnoho protivenství zde snášeti. Jinověrci s nelibostí pohlíželi naň a kde mohli jej pronásledovali; ano jednou na mostě i útok na život jeho učinili, při čemž ho sluhové papežského nuntia zachránili. Než nic nebylo s to odvrátiti Vavřince od jeho horlivosti. Kázal, obracel na viru a pevně důvěřoval v Boha. Však i císař změnil své smýšlení a popuzován svými milci, zvláště

hvězdářem Tychonem de Brahe, již mu namluvili, že kapucíni jsou zrádci a též o život císařův že stojí, vydal rozkaz, aby se Vavřinec se svými druhy vystěhoval.

Poslušen rozkazu císařova chtěl se Vavřinec okamžitě odebrati pryč a naposledy loučil se v kázání s posluchači svými; mezi jiným pravil, že vždy povděčen bude císaři za laskavé přijetí a nikdy že nepřestane zaň se modliti. Slova jeho donesla se císaři, jenž pohnut ihned rozkaz svůj odvolal a nakloniv se opět k řádu kapucínskému, založil pro ně více klášterů.

Tu počal nepřítel křesťanstva Mohamed III. dorážeti na císaře; tento nemoha sám proti takovému nepříteli se postaviti, potřeboval pomoci kurfirťů německých. I vyslal Vavřince, aby pomoci jejich vyžádal. Tento horlivý bojovník Páně netoliko knížata k vyslání vojska pohnul, nýbrž i sám do tábora křesťanského se odebral a zde vojsko ke zmužlosti povzbuzoval. Když pak setkati se měli s nepřítelem mnohem silnějším, tu vrhl se sám ozbrojen křížem do řad nepřátelských a příkladem svým roznitil tak vojsko křesťanské, že všickni jako lvi bojující nepřítele porazili. Tak dopomohl Vavřinec dne 11. října 1601 císaři k vítězství nad úhlavním jeho nepřítelem.

Navrátiv se Vavřinec kázal horlivě proti bludařům a prohlížel nově založené kláštery, až se přiblížil čas, kdy měla se odbývati generální kapitola v Římě, k níž po bolestném loučení jak s císařem, tak i s knížaty se pěšky odebral. Když přišel do Říma, kam jej byla pověst o skutech jeho již předešla, byl od papeže a vůbec ode všech s největší laskavostí přijat. Dne 24. května 1602 shromáždila se generální kapitola, při níž měla býti

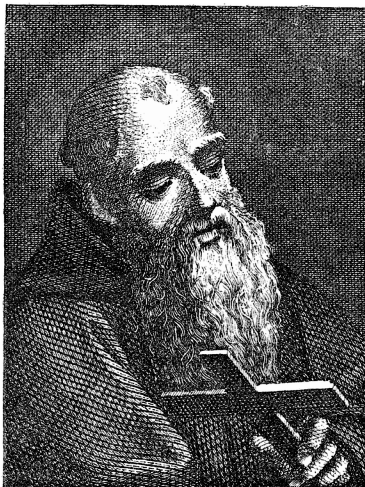
volba nového generála. Ký div, že všickni beze vší porady zvolili Vavřince, jsouce přesvědčeni, že nikdo lépe se k úřadu tomu nehodí než on. Jenom Vavřinec sám v pokoře své lekal se tíže, jaká s úřadem tím na bedra jeho byla svalena; než, doufal pevně v pomoc Toho, jenž mu již tolikráte byl lásku svou dokázal, v Boha. — Zvolení Vavřince generálem bylo řádu velice prospěšno;

neboť jako slunce paprsky svými celý svět ozařuje a vše oživuje, tak i Vavřinec neunavnou horlivostí svou v plnění řeholy veškerým bratřím stkvělým byl příkladem. Pěšky procházel všechny provincie řádu nedávaje se odstrašiti nijakými překážkami, všude napomínal a příkladem svým povzbuzoval. Kam přišel, všude do-

šlo se mu slavného uvítání, což ho ale netěšilo, a on, kde mohl, se tomu vyhnul. V Miláně sám arcibiskup Karel Bormejský vyšel chudému generálu kapucinskému vstříc, lid pak nazýval ho „svatým generálem.“ Pěšky procestoval Francii, Španěly a Německo. S otcovskou laskavostí spojoval přísnost. Tak v provincii Katalonské ve Španělech spatřiv ve chrámu kapucinském skvostný náhrobek, ježž si tamnější biskup zříditi dal, kázal ho odstraniti, ježto prý od-

poruje to chudobě i rozkaz jeho nebyl lževadž se bratři báli stáře uraziti, kázal klášter opustili, nače hrobek odstranil.

Navrátiv se do I velmi uctíván, zvláště vážil si ho jako nějak jsa pokory, nežádal s

šel k němu jistý kně nohou nemohl choditi Vavřinec požehnal, ihi a mnoho jiných více.

Zde také na žado spor mezi vévodou z markýzem a sice tak hned žádal, aby byl V komisař řádu do Něr rézto posláni on bez

Na své cestě B městečka Donauwörth

většinou odpadlíci, se mu posmívali, ano i jej týrali, začez však od vévody Maximiliána náležitě potrestáni byli.

Když přišel do Prahy, počal ihned horlivě proti kacířům kázati a mnoho jich ku pravé víře přivedl. Mezi tím odebral se do Bavor, kde manželku vévodovu, Alžbětu Lothringskou, zlým duchem trápenou, uzdravil.

Navrátiv se do Prahy pokračoval ve své apoštolské činnosti se zdárným výsledkem k nemalé zlosti protestantů, mezi nimiž zvláště jistý kazatel Polykarp Laiser, nalezající se v průvodu vévody saského, proti němu vystupoval a jej poraziti se snažil. Byv však od Vavřince přemožen, utekl z Prahy a brzy, jak se praví, zlosti zemřel. Tu vydal Vavřinec svůj spis „Dissertationes dogmaticae contra Lutherum et Laiserum.“ Ještě mnozí jiní snažili se vystoupiti proti Vavřinci, byli však všickni moudrosti jeho přemoženi.

Však opět mu nedopráno dalšího pobytu v Praze. Musel podstoupiti obtížnou cestu do Španěl, aby krále Filipa III. naklonil, aby straně katolické zápasící s protestanty svou pomocí přispěl, což se skutečně stalo. Ve Španělech naklonil si krále tak, že tento více klášterů kapucinských vystavěl. Zde také uzdravil dvorní dámu trpící duou znamením sv. kříže.

Sotva že se navrátil do Prahy, ihned musil odejiti do Mnichova, aby zde u dvora zastával místo nuntia papežského a vyslanec španělského.

Vida, jak poddaní vévodovi slouží bludu, umínil si je ku pravdě přivést. Proto vypravil se, obdržev přese všechno své zdráhání a ujišťování, že se mu ničeho nestane, vojenský průvod, mezi kacíři a kázáním svým jich mnoho ku pravé víře obrátil. Na cestě této překonati mu bylo mnoho nesnází, ano i životu jeho hrozilo nebezpečí; vyslat

jistý šlechtic služebnictvo své ozbrojené, aby Vavřinci zabránili přístup na statky jeho; Vavřinec však neohroženě kráčel ku předu a pouhým zjevem svým nepřátely své zahnal.

Prohlédnuv všechny kláštery v Němcích, odebral se Vavřinec r. 1633. do Říma, kam jej generální kapitola volala; tu byl zvolen definitivem a visitatorem provincie Janovské, poňnuv svými řečmi bratry k tomu, že nezvolili ho generálem, jak v úmyslu měli. Přišed do Pavie, aby tu provincialní kapitole předsedal, musil na se vzíti úřad provincialský. Vymlouvaje se, že pro nemoc nemůže pěšky cest svých konati, dostal dovolení, aby užil povozu. Působení jeho bylo opět velmi blahodárné, též jej Bůh oslavil mnohými zázraky, uzdravil mnoho nemocných, ano i kapesní jeho šátky, jimiž si pot utíral, byly mocným prostředkem v nevyhojitelných nemocech, požehnání pak jim udělené pomohlo, i když je písemně někomu zaslal.

Tak přišel k němu kdysi jistý Melchior Cremasco z Meleguana, stěžuje si, že syn jeho má na krku hlizu a nemůže ničeho jísti, tak že musí zemříti. Vavřinec potěšiv zarmouceného otce, poslal jej domů; přišed domů, nalezl otec syna zdravého.

Jeho přispěním uzavřen byl mír mezi Španěly, Milánem a vévodou Savojským dne 9. října 1617.

R. 1618 měl Vavřinec postní kázání v Miláně, kde mnoho těžce nemocných jeho přímluvou uzdraveno bylo. Zejména jistý patricius jmenem Julian Piatti byl již osm let trápen a sužován těžkou nemocí; uslyšev o zázracích, jež Vavřinec byl vykonal, dal se k němu přinést, a hle, světec vložil naň trikrát ruce a pomodliv se propustil jej; tento pak ve krátkém čase se uzdravil. Podobně zázračným způsobem uzdravil i šestiletého hochu Kristofa Kaimi, jenž byl

úplně chromý, a mnoho a mnoho podobných zázraků. Proto bylo loučení jeho, když se odebral do Říma, velmi bolestné.

Přišel na své cestě do Benátek, předpověděl zpovědníkovi svému blížíci se konec života svého.

Na generální kapitole v Římě byl opětně definitivně zvolen.

V tom čase přihodilo se, že vévoda bavorský Maximilian vystavěl v Brundisiu klášter, jež ale jeptišky převzítí se bály, poněvadž prý byl příliš skvostný. Věc dána Vavřinci k rozhodnutí, jenž chtěl se očividně v tom přesvědčiti, vydal se na cestu do Brundisia, přišel ale do Neapole, musil pro nehoc v městě tom zůstat, kde též mnohými zázraky od Boha oslaven byl.

Lid všude tak ctil Vavřince, že tento musil se vždy pro nával lidu v nějakém odlehlém klášteře za městem ubytovati, jak to i zde učinil, ubytovav se ve vzdáleném klášteře Kasertsém.

Tu přišli k němu náhle vyslanci z Neapole, žádající, by se jich zastal u dvora španělského, neboť místodržitel španělský příliš je utiskoval. Vavřinec odebral se ihned do města a pohnut slzami shromážděných tu zástupců lidu, přislíbil jim, že se vydá ku králi španělskému, by utiskovaným spravedlnost zjednal.

Přese všechny nástrahy, jež mu místodržitel činil, obávaje se trestu za nespravedlnost svoji, a po mnohých obtížích dostal se Vavřinec šťastně do Janova; zde však musil zůstat, neboť chytrý místodržitel vymohl na kardinálovi, jenž byl protektorem řádu, rozkaz, jímž Vavřinci další cesta zakázána byla.

Teprve po třech měsících, když se byli utlačováni Neapolitané na samého Filippa III. obrátili, dovoleno Vavřinci dále cestovati.

Na své další cestě zastavil se Vavřinec v Monaku, kde v knížecím

zámku mši sv. s takovou nábožností sloužil, že trvala 6 hodin. Při této svaté oběti proléval slze nábožnosti a potřeboval více šátků na osušení jich. Jeden z těch šátků pomohl jistě ženě Milánské jmenem Markéta Ciapessoni, která měla bolavé oči, tak že položivši si jej na hlavu, třetího dne úplně byla zdráva.

Když přišel Vavřinec do Madridu, nezastihl tu krále, jenž se odebral do Lissabonu, by se tu dal korunovati za krále portugalského.

Ihned vydal se na cestu za ním, a byl od něho i od celé královské rodiny s největší úctou přijat. Stížnost lidu neapolského byla vyřízena a nespravedlivý místodržitel sesazen.

Po pěti dnech však se Vavřinec nebezpečně roznemohl a musil ulehnoti; bytem byl u Petra z Toledo. Tento dal jej hned do Lissabonu přenést, aby tu s tím větší péčí od lékařů byl ošetřován. Však nic nebylo platno; také Vavřinec již cítil blížíci se konec života svého. Den před smrtí svou dne 21. července povolal k sobě svoje průvodce a žádal je, by ve jménu jeho všechny prosili za odpuštění; ustanoviv pak, aby kříž, jež nosil na prsou, dán byl jeptíškám v Brindisi, přijal, jak to každodenně činil, nejsvětější tělo Páně. Po té upadl v lehký spánek, v němž ustavičně šeptal jméno „Ježíš.“ Odpoledne pak na den sv. Magdaleny dne 22. července tiše zesnul v Pánu r. 1619.

Tělo jeho, jež nebeskou vůni ze sebe vydávalo, bylo balzamováno a ve klášteře sv. Kláry ve Villafrance pohřbeno; když se průvod blížil ku klášteru, tu počaly zvony samy od sebe zvoniti.

Vavřinec byl za života svého vroucím ctitelem Rodičky Boží, jež se mu i při oběti mše sv. zjevila. Nejsvětější tuto oběť přinášel Vavřinec každodenně Bohu a trvala vždy několik hodin. Ano, i když

cestuje protestantskými krajinami, neměl kde sloužiti mše sv., tu se postil tak dlouho až našel místo k. nejsvětější oběti. I nebezpečím nedal se odstrašiti; tak pronásledován místodržitelem neapolským na útěku nedbaje nebezpečí sloužil mši svatou.

Po smrti jeho udály se na hrobě jeho mnohé zázraky. Stalo se, že pětiletý hoch Diego de Escobar z Villafranky spadl s ohromné výšky v klášteře, kde tělo Vavřincovo leželo, a zůstal ležeti mrtvý. Jeptišky s nárkem přinesly ho ku hrobu světece a hle, hoch povstal a byl úplně zdrav.

Vypravuje se ještě veliké množství jiných zázraků, jež se na přímělu sv. Vavřince udály.

Také se zjevil světec po smrti své některým svým spolubratřím, a malíři, jenž podobiznu jeho maloval, nemoha ji ale dovésti, v modlitbě své k němu se obrátil.

Uznávaje nesmírné zásluhy Vavřincovy a svatost jeho života, prohlásil jej papež Pius VI. dne 1. června 1783 za blahoslavence; sv. otec Leo XIII. pak vřadil jej dne 8. prosince 1881. na den neposkvrněného početí Panny Marie do řady světců.

Poznámání: Kdož by si obšírnějšího životopisu tohoto světece přál, necht se obrátiti na „cyrillo-methodějské kněžkupaectví“ v Praze, jehož nákladem vydána byla knížka: „Život a působení s. Vavřince z Brindisi“ v levné ceně 15 krejce. s připojenými litaniami k těmž světcům.

Duchovní hodiny,

poopraveny a natáhnuty od † Libora Scholze.

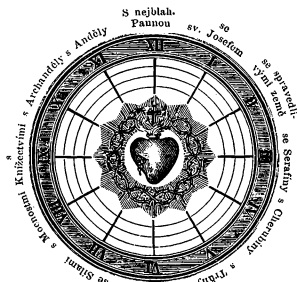
(Pokračování.)

Hodina třetí.

Číslo svaté. Ono nás uvádí do tajemství jsoucnosti a bytosti Boží, upamatuje na základní učení celého křesťanského náboženství, na skálu naší víry: Jeden Bůh ve třech osobách: Otec, Syn a Duch sv. Připomíná nám Otce všemohoucího, jenž nás stvořil, božského Syna, jenž nás vykoupil, Duha svatého, jenž nás posvětil, a to jen z jedné jediné příčiny, jen k jednomu účelu, abychom totiž spasení došli. — Zde vnika zrak ducha našeho do neznámých prostor, které jedině věrou osvětleny jsou; zde pozná rozum meze svého důvtipu a musí

pokorně věřiti, co pochopiti nemůže. — Křesťane! nehlobej, ale také nepochybuj, nýbrž podrob se v pokorě a ve vědomí své slaboty výroku věčné pravdy, která ani oklamati ani oklamána býti nemůže. Se vším svým ostrovtipem nepochopíš o bytosti Boha nic více, než to, že jest nepochopitelný. Žij ve blahé naději, že jednou v říši věčnosti, kde víra prohledne, naděje se splní a kde jen láska panuje, to spatříš a

poznáš, čemu nyní jen věřiti můžeš. Nedej se zmásti povrechnými a planými řečmi světských mudrlantů, kteří všechno zavrhuji, co nepochopují a kteří hlavně proto nevěří, že se jim to nelíbí, věsti

takový život, jak jej pravé učení křesťanské předpisuje a vymáhá. Ať napřed o to se pokusí, tak mnohé hádanky a nepochopitelné zjevy v obyčejném životě rozluštití a pochopiti, než se rouhavě opováží, chltiti chápati bytost toho, jenž všecko stvořil. Ať nám dříve vysvětlí mnohá tajemství přírody, než se opováží vnikati do velebného slunce jsoucnosti Boží, které samo o sobě neproniknutelné, všechny ty osvěcuje a oživuje, jenž skromně ve světle jeho chodí, za to ale ono opovážlivé oko oslepuje, které je prohlédnouti a proniknouti chce. Nedej se od světáků mámiti tím, když ti praví, že tajemství náboženství našeho protíví se zdravému rozumu a že tedy nezasluhují žádné víry. Tato tajemství stojí nad rozumem, proto že rozum ze své vlastní moci pravdivost jejich poznati nemůže, proto ale nejsou zdravému rozumu protivny, ale rozum lidský daleko převyšují. Pamatuj dále, žeť to Boha zcela důstojno jest, když nám to zjeví, co my sami ze sebe věděti nemůžeme, an to duševní naše schopnosti převyšuje, a že právě v tom leží zásluha víry, věřiti to, co pochopiti nelze; neboť jen tenkrát by mohl člověk všecko chápati a nemusil by nic věřiti, kdyby nebyl člověkem, ale Bohem. Pěkně se vyjadřuje Dante ve své knize o předpeklí: „Blázen, kdo se domnívá, že naše věda kdy vyzpytuje tajné a nekonečné cesty, které si nejsvětější Trojice Boží vytknula! Budiž tedy člověče spokojen se zjevením; neboť kdybys mohl všechno chápati, nepotřeboval bys Marii s božským její Synáčkem!“

Když hlubokomyslný sv. Augustin o nepochopitelném tajemství nejsvětější Trojice Boží přemýšlel a všakeren svůj důvtip vynaložil, aby do něho vniknul a je vyzkoumal, a jednoho dne, aby z myšlenek svých vytrhován nebyl, na břehu mořském se procházel, tu spatřil náhle chlapečka, který si byl malou

jamku v písku vyhrabal a nyní pilně lžící vodu z moře do písčité této jamky vléval. Světec hleděl delší čas na hravě to počínání si chlapečka a ptal se ho pak s přívětivým úsměvem: „Co pak to tropíš, mé dítě?“ — „Rád bych,“ odpověděl chlapeček, „celé moře do tohoto důlku vlii.“ Tu se sv. Augustin zase zasmál a řekl: „Namáháš se marně; to se ti nepodaří nikdy.“ — „A proč ne?“ odpověděl dítko. On odpověděl: „Proto že moře je nekonečně veliké, tvůj důlek ale jen tak malounký, do něhož se tedy směstnati nemůže.“ — „Myslíš?“ tážal se chlapec. „A přece se mi to podaří, dříve vlití celé toto moře do malého důlku, než se podaří tobě a obmezenému tvému rozumu, vyzpytovat a pochopiti jsoucnost nejsvětější Trojice.“ Při těchto slovech zmizel chlapec a zanechal sv. Augustina zahloubaného do divných myšlenek.

Tři věci nenávidí duše má, a velmi těžce nesu život jejich: Chudého pyšného, bohatého lživého, starce pošetilého a nerozumného. (Sir. 25, 3. 4.) — Kdo změřil jako hrsti vody a vážil nebesa dlaní? Kdo zavěsil třemi prsty tíž země a zvážil jako na váze hory: a pahrbky na závaží? (Iz. 40, 12.) — Když se tedy narodil Ježíš v Betlémě Judově za dnů Herodesa krále, aj mudrci od východu přijeli do Jerusalema. „Kde jest ten, kterýž se narodil, král židovský? Nebo viděli jsme hvězdu jeho na východu a přijeli jsme klanět se jemu.“ (Mat. 2, 1. 2.) — Jak byl Jonáš v břiše velryby tři dny a tři noci: tak bude Syn člověka v srdci země tři dny a tři noci. (Mat. 12, 40.) — I řekl jemu (totiž Petrovi) Ježíš: Amen pravím tobě, že ty dnes této noci, prvé než kohout dvakrát zazpívá, třikrát mne zapřeš. (Mar. 14, 30.) — I stalo se, že po třech dnech nalezli ho ve chrámě, an sedí mezi učiteli, poslouchaje jich a otazuje se jich. (Luk. 2, 46.) — I stalo se, když odcházeli od něho, řekl Petr k Ježíšovi: „Mistře, dobře jest

nám zde býti; i udělejme tři stánky, tobě jeden, Mojžíšovi jeden a Eliašovi jeden,“ nevěda, co praví. (Luk. 9, 33.) — Nebo vydán bude pohanům a bude posmíván, bičován i uplván; a když jej ubíjejí, zabijí ho, a třetího dne vstane z mrtvých. (Luk. 18, 32. 33.) — Nyní pak zůstávají víra, naděje, láska, tyto tři: ale větší z nich jest láska. (1. Kor. 13, 13.) — Nebo

všecko, což jest na světě, jest žádost těla, žádost očí a pýcha života, kteráž není z Otce, ale jest ze světa. (1. Jan 2, 16.) — Nebo tři jsou, kteříž svědectví vydávají na nebi: Otec, Slovo a Duch sv., a ti tři jsou jedno, a tři jsou, kteří svědectví vydávají na zemi: Duch, voda a krev, a ti tři jsou jedno. (1. Jan 5, 7. 8.)

(Pokračování.)

A Slovo tělem učiněno.

(Slavnost zvěstování Panny Marie.)

Naplnili se dnové určení a dnové zaslíbeného Vykupitele se přiblížili. —

V nepatrném městečku Nazaretě v Galilei žila Maria P.

bohabojná děva rodu královského. Marii Pannu vyvolil Pán za Matku Synu svému, seslav archanděla Gabriela, by radostnou tuto zvěst ji oznámil. Mile pozdravuje posel nebeský Rodičku Pána a Krále svého: „Zdravas Maria, milosti plná, Pán s tebou, požehnánás mezi ženami!“ Maria P. v pokoře a poníženosti veliké celá byla

ustrážena povýšením tímto, i přemýšlí, jaké by to bylo pozdravení. Ale anděl Boží mile ji těší a poučuje, že právě

ona nalezla milost u Pána, že zvolena za Matku Syna Božího, ale že nicméně

přece zůstane pannou. „Ejhle počneš a porodíš v životě,“ praví anděl, „Syna a nazveš jméno jeho Ježíš. Onť bude veliký a Syn Nejvyššího slouti bude.

Bude kralovati lidu svému a království jeho nebude konce.“

„Ale jak se to stane,“ dotazuje se Panna přesvatá, „jeližkož muže nepoznávám?“

„Duch sv. sám sstoupí v tě, a moc Nejvyššího zastíní tebe,“ odvece anděl, „a proto co se z tebe svatého

narodí, slouti bude Syn Boží.“ Tak Marii Pannu anděl těší a na svolení její toužebně čeká. „Ó Panno přemocná a pře-

svatá,“ volá sv. Bernard, „v rukou tvých spočívá blaho i zkáza naše věčná. Od slova tvého: staníš se! závisí vtělení Syna Božího. Anděl čeká roztoužené na odpověď trou; blíží se mu doba, by opět k Bohu se vrátil, od něhož byl vyslán. Na slovo tvé o Panno přesvatá, čeká ubohý praotec náš Adam a veškeré potomstvo jeho. Jediné slovo z úst tvých potěší zarmoucené, osvobodí jaté, spásu vyjedná ubohým dítkám Adamovým. Neváhej o Panno přemocná! Rei jenom slovem a Slovo stane se tělem.“ I praví Maria: „Ejhle! děvka Páně; staníš mi se podle slova tvého.“ Po slovu tomto přezádoucím vtělil se v životě Panny Syn Boží. Ó tajemství nepostihlého! „Že se Slovo stalo tělem to vím a věřím,“ volá sv. Jan Zlatoustý; „ale jak se Slovo věčné vtělilo, toho nevím a neví se mnou ani tvorstvo veškeré.“

Tak se nebe otevřelo a Spasitele nám vyrosilo; Bůh učiněn člověkem, aby

člověk mohl být Božím synem. Syn Boží jest tělem těla našeho, má kosti jako my, roven jest nám ve všem, kromě hříchu. Bohem Pán zůstal, ačkoli člověkem učiněn; v jedné osobě dvě přirozenosti jsou sloučeny, lidská a božská. Lidské přirozenosti bylo Pánu třeba, aby mohl pro nás trpět a umřít, a božské přirozenosti bylo třeba, by nám mohl bránu nebes otevřít a učiniti nás účastnými zásluh neskončených. „Pán sestoupil s nebe, by nemocné uzdravil, otroky vysvobodil, zbloudilé poučil a mrtvé vzkřísil.“ Sv. Bernard. Ó zázraku velikého! „Tak miloval Pán Bůh svět, že dal Syna svého jednorozeného, aby každý, kdo věří v něj, nezahynul, ale měl život věčný.“ Zdaž tedy nebudeme Pána za toliké milosti a dary chváliti a velebiti, nebudeme-liž také Matku Páně ctíti, jižto Pán tak velmi povýšil, učiniv ji Matkou Syna svého?

(Z kázání biskupa A. M. Sloměska.)

Svatá Notburga

patronka služebných.

Zlatý kříž.

Notburce dostalo se v odměnu za štědrotu její od chudých mnoho tisíc „Zaplat Pán Bůh“; a kdyby bylo z takového množství poděkování jen jedno opravdu míněno bývalo, bylo by jí pojistilo věčnou odplatu v nebesích. A co jí chudí pouze přáli, to sám Kristus Pán, zřejmě přislíbil slovy: „Buďte milosrdni a milosrdenství dojdete!“ Budeme tedy vypravovati, jaké ovoce přineslo Notburce přání nuzných a přislíbení Boží.

Pokud Jindřich a Jutta byli na živu, žila i Notburga na Rottenburgu klidně a spokojeně. Ale roku 1289. všechno se změnilo. Zbožní manželé odpočívali již

ve klášterní hrobce na sv. Jiří, a na hradě bylo nové panstvo. Vládl tam mladý pán, který jmenoval se též Jindřich, jako jeho otec, a jeho manželka Otilie z Niederthoru (z Dolní branky). Ta byla pravým opakem paní Juty; jsouc velice skoupá považovala dobročinnost Notburčinu za zbytečné mrhání a nedovolovala jí, aby zbytky jídel rozdělovala mezi chudé. Je známo, že lakomí chtějí mít všechno jen pro sebe, a Otilie, nemohouc všecku jídel sama snísti, chtěla jich nějak jinak využítkovati a proto poručila Notburce, aby zbytky jídel dávala do pomejí a krmila jimi vepřový dobytek.

Ale bohobojnému a soucitnému srdci zbožné dívky nebylo možno takového

rozkazu poslechnouti; zbytky jídel sice již chudým nedávala, avšak též nesmíchala je do pomějí. To popudilo velice nevzdělanou šlechtičnu proti dobře vychované děvečce, a hněv její ještě více vzrostl, když spozorovala, že teď Notburga sama od úst si utrhuje, jen aby mohla hladové chudé nasytiti.

Špatnému člověku nic není protivnějšího, jako pravá ctnost; neboť vidí v ní jako v zrcadle vlastní svou neslechetnost. Též Otilie všemožně Notburgu pronásledovala, vidouc, jak zbožně, dobrosrdečně a šlechetně jedná. Obžalovala ji u svého manžela, rytíře Jindřicha, že rozdáváním almužny vábí na hrad mnoho žebrákův a tuláků, kteří by mohli zámek vyloupiti.

Rytíř manželce uvěřil a chtěl sám o tom se přesvědčiti. Brzo naskytla se k tomu příležitost.

Notburga nastrádala zase něco pokrmův a nápojův a chtěla je právě zanešti do údolí chudým, kterými necitelná šlechtice zakázala choditi do zámku. V zástěře měla trochu jídla a ve džbánu vína.

Avšak náhle přijde rytíř a ptá se, co to má Notburga v zástěře a ve džbánu. A tu, jak nás starý obraz poučuje, zázrakem Božím bylo jídlo proměněno v hublovačky a víno v odporný loup.

Něco podobného stalo se sv. kněžné Alžbětě Durinské, jen že její almužna byla před očima její manželky proměněna v nejkrásnější růže. V obou případech projevil Bůh zázračným způsobem vůli svou. Manžel sv. Alžběty byl muž bohabojný a dalek toho, aby jí překážel ve skutečích bohumilých! chtěl se jen přesvědčiti, uděluje-li skutečně Alžběta almužny, jak o ní lidé vypravovali. Za to Bůh odměnil chvályhodnou snahu jeho nebeskou almužnou, krásnými

růžemi. Majitel Rottenburgský byl však paní svou proti dobročinné Notburce popuzen a proti chudým rozhořčen. Proto potrestal ho Bůh, učiniv z jídel hoblovačky a z vína loup. Zde naplnilo se pravdivé přísloví; „Jakou měrou měříte, takou bude vám odměřeno.“ Kdežto manžel sv. Alžběty po zázračné proměně almužny v růže ještě větší láskou k manželce své přilnul, bylo panstvo Rottenburgské přísným trestem Božím ještě více proti své děvečce popuzeno. Již dlouho šlehalý blesky zuřivého hněvu proti ní; teď se mračno přiblížilo a bouře vypukla. Otilie nedala dříve pokoje, až Jindřich kuchařku ze služby vypověděl. Tak byla Notburga nucena uzlíček svůj si vzíti a ze zámku odejiti, ani té nemajíc útěchy, že paní byli s ní spokojeni.

Tak vyplnila se modlitba chudých, to tisícere „Zaplať Pán Bůh!“

Ovšem lidé, nic lepších věcí neznající, než blahobyť pozemský, za takové „Zaplať Pán Bůh“ by se krásně poděkovali. Opovrhován, posmíván a vyhnán býti nikterak by jim nechutnalo; avšak Pán Bůh znal velmi dobře svou dívku Notburgu a věděl, co jí milým bude. Věděl, že ráda bude trpěti nevinně a trpělivě z lásky ku svému Spasiteli, jemuž podobnou býti se snažila; odměnou, že na Rottenburgu tolik let věrně sloužila, udělil jí Pán tento kříž, a konala-li Notburga i tehda, když dobře se jí vedlo, věrně své povinnosti, zajisté že i ve zlých dnech bude trpěti, mlčeti a říkati pouze s královnou nebes: „Staniz mi se podle slova Tvého!“

Ubírej se tedy pryč ve jménu Božím, zbožná dívka! — Bůh budiž s tebou! — Nyní arci nevíš, k čemu bude ti utrpení toto, ale poznáš to a budeš děkovati Bohu.

Blahoslavený Sarkander.

častochovské Matce Boží
poutníků se hrou davy
z Polska, Prus a luhů českých,
od Karpat a od Moravy.

Křížce nad lidem se blýští,
prapory se větrem vlní,
píseň ze sta hrdel řine,
a chrám poutníky se plní.

Na kolena zástup padá,
zemi libá, slzy roní
a Matička Častochovská
perutí je svojí cloní.

„Ty's mi otce zachránila,
daříš zdravím matku drahou,
pod Tvůj plášť se utíkáme,
v náruč Tvoji mocnou, drahou!“

„V mé srdce jsi lásku lila,
balsám v hoři, v strastech těchu;
nešťestí, jež zastihlo mne,
obrátila's ku prospěchu!“

A když modlitby a prosby
uložili na oltáři,
vracejí se ku svým chatám
s veselou, radostnou tváří.

Kněz jen němě — beze slova
před stánkem Rodičky klečí,
jak publikán modlíci se
v chrámě Božím v povzdálce.

„Pracoval jsem na vinici,
slovo Páně lidu kázal;
žel, že slova padla v trní,
jak bych pěnám mořským hlásal!

Proč jen já, nebeská Máti
zaroseným, smutným okem
mám se vrátit k Holešovu,
býti na poušti prorokem? —

Jenom sílu skytni sluhu,
abych obstál vezdy v bojích;
moje blaho, spása, život
v mocných rukou Matko Tvojích.“ —

Nad hlavou Sarkandra kněze
koruna se třeptí muků;
na věčnost anděly veden
za nebeské hudby zvuků. —

„Dej Bože, by jako símě
krví mou vlasť zúrodnila;
náruč Tvá mne, mučeníka,
na srdce Své přivinula!“

Alois Dostál.

Zprávy.

Z Hnojce. Netušil jsem, že takového úspěchu docílím ve sbírce pro sv. Hostýn, když jsem v září r. 1881 oznámil s kazatelny, že Matička Hostýnská prosí o malé dárečky, aby se na její sv. hoře, kde ona divy tvoří, vystavěti mohla potřebná budova pro duchovní, kteří by duchovním potřebám těch tisíců sem ročně spějících poutníků aspoň poněkud vyhověti mohli. A hle! Jako za těch dob svedepých Tatarů, kteří plenili a hubili vše, — zahubiti se snažili i křesťanstvo, jako za těch dob, pravím, Matka Boží divy tvořila, — tak až po dnes

ustavičně divy tvoří, byť je i každý a vždy nepozoroval. Mezi takové divy považuju i naši sbírku, kterou jsme učinili. Domníval jsem se, že sotva 20 zl. sebereme, a hle, my sebrali již 150 zl. za 4 měsíce. Není to div? Povím hned proč? Nedávno oznámena byla sbírka na novou stříbrnou monstranci pro náš chrám Páně, která přes 1100 zl. vynesla. Během téhož roku zjednána stříbrná lampa k obrazu Panny Marie ustavičné pomoci od nábožných hospodyň v ceně 90 zl.; podobně zjednan dobrovolnými dary nový čaloun k oltáři na

svátky vánoční v ceně 48 zl. Proto byla má domněnka jaksí obavou odůvodněna, že se pro sv. Hostýn nesejde mnoho po tolikých a ustavičných sbírkách; výsledek tak skvělý nicméně učinil tu domněnku bezpodstatnou a lichou. Věru, tu Matka Boží sama divy tvoří! Uznati tu musí ale též každý obětavost a dobrého ducha náboženského našeho lidu v Hnojicích, zasluhujícího, aby veřejnosti se známým stal. Proto činím jen povinnost dávaje u veřejnost takový dobročin k následování jiným. Oněch 152 zl. 94 kr. jsme zatím uložili v obč. záložně v Hnojicích pod jménem „Věno sv.-Hostýnské“ z farnosti hnojické. **Ř** této sbírce přispěli: Sl. obč. záložna v Hnojicích 20 zl., Pavel Tiefenbach z Hnojic 10 zl.; po 5 zl. složili pp.: M. Handl, Pavlína Sedláčková, Maria Chudová, Fr. Dřímalka, Eleonora Husičková, Frant. Krček, Josef Krček, Josef Sedláček, vesměs z Hnojic, Anežka Nemluvilka ze Žerotína, dítky Římských z M. Hůzové a pi. Ludmila a Vavřín Bartunek; po 3 zl.: Karel Nemluvil, Anna Šišmová a rod Opluštilů, vesměs ze Žerotína; J. Šišma z M. Hůzové 2 zl. 50 zl.; po 2 zl.: J. Gec a M. Tiefenbachová z M. Hůzové, Maria Škodka a Mat. Husička z Hnojic, J. Vyhnánek ze Žerotína; Aug. Bartoněk z Krnova 1 zl. 80 kr.; M. Zavadilova a matka z Hnojic 1 zl. 50 kr.; A. Haanlová z Krnova 1 zl. 20 kr.; po 1 zl.: J. Svozil a A. Svozilová z Krnova, Vinc. Venský, Fr. Maturova, Fr. Zavadilova, A. Tiefenbachova, M. Haanlova, A. Bartošova, J. Venský, T. Šišmová, K. Pospíšilova, Anežka Chabičovský, M. Tiefenbachova, F. Kráčmar, G. Kráčmarova, F. Vajdová, Anna Nevěřilka, T. Novotných, vesměs z Hnojic, rodina Lukešova (Alois a Maria), M. Jelínková, A. Lukeš, T. Ryšavá, M. Vyhnánková, L. Nováková, B. Navrátilová, J. David, vesměs ze Žerotína, D. Smetana, Jitka Nečesaná, J. Tiefenbach, Fr.

Čouková, K. Venská, Maria Vyhnánek, Am. Stejskalová, vesměs z M. Hůzové T. Hammer ze Struhova; P. Vajdová ze Žerotína 64 kr.; E. Šišmová z Hnojic 60 kr.; po 50 kr.: Fr. Vyhnánková ze Žerotína, A. F. Malých z M. Hůzové a Anna Františák z Hnojic; po 40 kr.: Anna Obšilova z Hnojic a G. Hoppová z Jilkova; po 20 kr.: A. Čapkova, T. Lohnova, M. Blažková, M. Šišmova, B. Šišmova, A. Škodová a E. Tiefenbach, vesměs z Hnojic, M. Kobylková a M. Dočkalova ze Žerotína; po 15 kr.: M. Krylová a G. Krylová z Hnojic, G. a T. Obšilova ze Žerotína; po 10 kr.: B. Běhalova, Kat. Deutsch, M. Vepřekova, T. Bazýnková, M. Kobylková, A. Krížková, A. Zavadilka, B. Filipová a G. Pěčová, vesměs z Hnojic, M. Ryšavých, M. Dubešova a F. Bartoňkova z Krnova, M. Obšilova a F. Zpěvákova ze Žerotína a M. Sládkova z M. Hůzové. Úhrnem 152 zl. 94 kr. — Pán Bůh zaplať všem milým dárcům!

Z Francové Lhoty. (Sv. misie).

V těchto rozháraných dobách jest to zajisté potěšitelné pro srdce jednoho každého katolického křesťana, když vidí též nějakou radost duchovní, která nás takofka od toho pozemského života povznáší a k nebi pozdvihuje. Takovou radostí duchovní byla slavnost sv. misie ve Francové Lhotě, konána od 26. listopadu do 6. prosince 1881 veledůstoj. OO. misionáři z kongregace čili ze shromáždění nejsv. Vykupitele P. Josefem Tomáškem, rektorem, P. Ignát. Blahou a P. Jos. Částkou z Litovle.

Kde naleznu slov, abych všechny dojmy, všechny radosti, všechny dobré účinky vylíčil, které v duši jednoho každého způsobily tyto v skutku překrásné hody duševní. Kde naleznu slov, abych nebes Pánu ve jménu všech děkoval za tak krásné počasí, které po celý čas sv. misie nám popřál, ačkoli rok k zimu

době valně byl pokročil. Ve dne, v noci krásně, mírno, příjemno. K tomu slov nenalezám. Řeknu jen, že nesčíslní, nevidaní zástupové z blízka a zdálí s velkou radostí a horlivostí chvátali do chrámu Páně. Chrám Páně, ačkoli prostranný, býval naplněn, ano až okolo oltáře stál lid. Slyším ty velebné písně rozléhati se ve chrámové prostora, které tak nadšeně pěl lid před trůnem Beránkovým; vidím tu horlivost v poslouchání slova Božího, vidím ty krásné, velké zástupy v nejlepším pořádku přistupovati ke stolu Páně; nebo sedmnáct set duší přistoupilo za ten krátký čas ke stolu Páně. Při vzpomínce na to srdce plesá a lid s radostí vzpomíná těch radostí nadpozemských. A což vzpomínám-li na slavnost svčení misijního kříže, která se 4. prosince odpoledne konala — tu radost nemá konce. Ten průvod tři tisíce lidu, ne-li více, čítající podobal se průvodu vítězoslavnému. Ten hlalo! zvonů, ty velebné písně, ta střelba a při tom všem krásný pořádek, činěný od veled. OO. misionářův, to dojímal a rozveselovalo ducha mocně. Průvod vyšel z chrámu Páně zabočil dolů k vesnici Senici a pak se otáčel okolo návrší, na němž kostel, fara a škola stojí. V prostřed kněžstvo, před kněžstvem mládenci červenomodrými šerpami okrášlení, před nimi panny ověnčeny, v předu a v zadu nesčíslné řady lidstva to vše působilo překrásný, imposantní pohled. Celý průvod vinul se jako věnec okolo návrší, jedni byli u cíle, druzí nastupovali cíl. Cílem byl kříž stojící u cesty pod návrším. Tam se nalezal též kříž misijní krásně shotovený a od zdejších panen velkým věncem vúkol a mnohými menšími věnci v prostřed vkusně ozdobený. Kříž nesl již nápis s pozlacenými písmeny: „Sv. misie 1881.“ Kříž byl nyní od mladců vyzdvižen a ku chrámu Páně nešen. Cesta ku chrámu, kudy kříž nešen

byl, byla mladými, zelenými jedličkami vysázena, rovněž to místo, kde kříž postaven býti měl, bylo čtyřmi (štíhlými) zelenými a okrášlenými jedlemi ozdobeno. Když kříž zasazen a od veled. P. rektora Jos. Tomáška posvěcen byl — počalo libání sv. kříže, při čemž od zástupů zpívána píseň: „Svatý kříží Tebe ctíme!“ od hudebníkův dojemně doprovázena. Krásné a dojemné slavnosti byly též odpros před nejsv. Svátosti oltářní a slavnost ku počtě Bohorodičky nejblah. Panny Marie. Obraz Bohorodičky okrášliti vzaly si na starost panna Antonie a Aloisie Kroupovy, dcery zdejšího p. starosty a panna Adéla Pitschova, dcera zdejšího p. revírníka.

Horlivost všech při této svaté misii byla veliká; všichni cítili se jedno srdce, jedna duše, jedna rodina, všichni brali účast na kázáních a cvičeních stavu — a pročež není divu, že mnozí si podali ruce, aby nejen dle zevnějšku, ale i ve skutku byli jedna obec, jedna rodina křesťanská.

A jak lid k veledústoj. OO. misionářům lnul, tak loučení bylo velmi tklivé. Když veledústoj. p. P. rektor Jos. Tomásek naposledy lid v chrámu Páně žehnal, tu lid hlasitě plakal, ve slzách se rozplýval — a vzpomíná rád těch velepamátných, veleradostných hodů duševních.

Když měli odcházeti OO. misionáři poděkoval zdejší p. starosta Jos. Kroupa ve jménu obci, jeden mládenec ve jménu mladců a velmi pěkně a dojemně panna Antonie Kroupova ve jménu panen veled. OO. misionářům za vše dobré při sv. misii prokázané; lid hlasitě zvolal: „Pán Bůh zaplat!“

Tak se skončily ty přeradostné, na vždy památné hody duševní. Na konec volám ještě jednou: „Pán Bůh zaplat“ všem, kteřížto k oslavě sv. misie byli přispěli!

J. F.

Milodary b. Srdce Páně.

Jako v té milé němé přírodě Bůh ustavičně působí a nové vyvozuje divy, tak a mnohem štedřeji působí on a rozdává svých darů mezi rozumné své tvory na zemi, mezi lidi, když jen o ně se ucházejí. Zdá se mi, že Bůh dopouští na člověka mnohé zlo, mnohou nemoc a neštěstí, jen aby měl příležitost, byv prošen svou dobrotu ukázati. To dosvědčují ku př. následující dopisy :

Z Poděbrad. Následkem nastouzení a přílišného namáhání ve škole dostal jsem v prosinci m. r. silný kašel, tak že jsem počal i krev vyhazovati. Pln úzkosti a zároveň důvěry v mocnou přimluvu nejbl. Panny Marie konal jsem devítidenní pobožnost na úctu Rodičky Boží Filipsdorfské a učinil jsem slib, že, budu-li opět uzdraven, poděkování ve „Škole B. S. P.“ uveřejním a dárkem na Mariánský kostel na Hostýně přispěji. Naděje má nebyla klamána. Po ukončení devítidenní pobožnosti byl jsem úplně zdrav a necítím nyní ani těch nejmenších následků dřívější churavosti. Díky nejvroucnější budtěž tímto veřejně vysloveny milosrdnému Pánu na nebesích a laskavé jeho Matičce. v. K. P.

Z okolí Olomouce. Trpím již patnáctý rok plicním neduhem, často chrlím krev a musím dlouho ležeti; tak jsem zase celé minulé léto přeležela a nemohla jsem nijak sesiliti přes všechno namáhání lékařovo, až v říjnu jsem si obstarala láhev lúrdské vody a začala jsem konati devítidenní pobožnost k P. M. a k nejsv. Srdci Pána Ježíše i ke sv. Josefu a vyzývám ty tři nejsv. Srdce ještě posavad, a hle, ta neposkvrněná Panna mne u božského Srdce Páně vyprosila aspoň tolik, že mohu všelijaké malé práce domácí konati, a doufám, že mně ještě více vyprosí, neboť mně již vícekrát ulevila v mé nemoci, a slíbila jsem nějaký dar, budu-li vyslyšena, což jsem již také

dala, a uveřejnění, což tímto činím. Ještě bych ráda vyprosila tolik, abych mohla choditi do kostela a svou povinnost vykonávati, totiž obsluhovati svou 70letou a také často nemocnou matku. Kéž by mně to ještě vyprosila neposkvrněná P. Maria Lúrdská na božském Srdci Páně!

Z Tlumačova. Byl jsem sklíčen těžkou nemocí, ve kteréž jsem hledal pomoci u mnoho lékařů. Vzdor tomu ale nemoc ustoupiti nechtěla, tak že lékaři již považovali ji za nezhojitelnou. V takovém stavu obrátil jsem se na božské Srdce Páně a k Panně Marii, vykonal devítidenní pobožnost, a ejhle: můj stav počal se lepší a tak jsem se uzdravil, že ještě toho roku jsem mohl polní práce konati, kdežto v nemoci své pro bolest ani kroku jsem nebyl schopen. Podobně vzdává N. vroucí díky neposkvrněné P. Marii za uzdravení z neduhu, jímž jsem po mnohá léta stížena byla. Nevědouc si rady utekla jsem se s prosbou k Panně Marii s tím úmyslem, že, budu-li vyslyšena, uveřejním díky ve „Š. B. S. P.“, a ejhle! důvěra má nebyla klamána. Nejen v tělesných potřebách, ale tím více mnohých milostí duševních jsem dosáhla přimluvou Panny Marie.

Ze Sedlístě. Jistá paní, majíc právě minulý rok velkou starost s jednou záležitostí, brala zvláštní útočiště k Panně Marii Lúrdské, konajíc vždy občas devítidenní pobožnost a sv. růženec, ctíla ji zvláště častým upřímným pohledem a

povzděchem v každém trápení a soužení, a ejhle, celá záležitost až neočekávaně dobře dopadla. Tatáž paní jest již delší čas churavou a sice na noze, tak že velikých bolestí snášeti musí. Opatřila sobě lúrdskou vodu a vždy po přikládání této vody se jí rána zacelí a bolesti umírní. Z vděčnosti za mocné vyslyšení odesílám tuto 5 zl. r. č., abyste je ráci! do Lúrdy odeslati co malý dárek na poděkování a další prosbu, by mne a moje milé dítky i na dále Rodička Boží neopouštěla, ale svoji mocnou ochranou vždy silila a podporovala. (Obdrželi jsme a do L. poslali. Red.)

Z Doubravice děkuje jistě 16leté děvče za zahojení se bolavých očí, po užívání vody z Lúrdy. — Jiná osoba takéž vzdává díky za své uzdravení po dvouleté nemoci. Když nikde ulehčení nenalezla, objednala si vodu z Lúrdy, a když na ni měla čekati dva měsíce, koupila si zatím knížku „Devítidenní pobožnosti k Panně Marii Lúrdské“ a konala ležíc v posteli tu pobožnost. Když

podruhé ji vykonala, ejhle, jak najednou nemoc zmizela a nyní jest úplně zdráva.

Z Políčky. Měla jsem po delší dobu velikou bolest zubů, tak že jsem ani hrubě ničeho nemohla konati. I napadlo mně vzít si útočiště k Rodičce Boží, konati devítidenní pobožnost a zároveň učiniti slib, uveřejniti to, budu-li vyslyšena. A hle, ani jsem pobožnost nedokonala a bolest hrozná mne pominula, aniž bych od té doby opět podobnými bolestmi byla stížena. Díky Bohu a Panně Marii Lúrdské!

M. J.

Z Oujezdu děkuje Fr. J. Panně Marii Filippsdorfské za uzdravení své matky, a božskému Srdci Páně za vytrhnutí z jisté nesnáze.

Z Prahy oznamuje J. H. své díky za dosažení pokoje v domácnosti po vykonané devítidenní pobožnosti k božskému Srdci Páně a k blah. Anežce.

Ze Žarošic děkuje R. P. V. za vyslyšení prosby o odstranění velikých bolestí v hlavě.

V měsíci březnu

modleme se za náboženské záležitosti v Irsku.

Irsku panuje nyní veliký boj náboženský, politický a společenský, jehož konec předvídati nelze. Zamožní Angličané bojují s obyvateli Irsku o půdu, nastal boj mezi vlastníky půdy a mezi těmi, kteří ji obdělávají, a posud není nic rozhodnuto. Mimo to jest tam boj politický, nad míru důležitý a proto prosíme spoluúdy, aby se modlili za šťastný výsledek jeho. Ale ještě něco důležitějšího máme na srdci a to odporučíme modlitbám všech. Irsko chová nesmírně drahý poklad, dražší všech pokladů země; ono zachovalo až dosud velikou svobodu, o níž by je nepřátelé rádi připravili; zachovalo neodvislost víry, tento nedotknutelný poklad, a pak velikou oddanost ku církvi svaté. A nyní duch revoluční, pronikající celou Evropu dere se i do Irsku a slibuje mu hory doly za to, opustí-li víru, odvrátí-li se od kněžstva a přidá-li se k němu.

Zdali poslechne Irsko takové hanebné rady, přicházející každodenně od východu i od západu? Zda-li „ostrov svatých“, skvíti se bude jako diádem na čele církve, choti Kristově, či padne do nečistých, krvavých rukou revoluce? Tato otázka, jak pevně doufáme, rozhodne se ve prospěch katolíků irských.

Nepřátelé nabízí jim za jich víru a oddanost ku církvi směšnou neodvislost: synové sv. Patrika zajisté nepřijmou za chléb kamene. Jako kacíři nemohli je zkaziti, tak bohda ani revoluce jich nepokazí. Víra katolická již příliš hluboké pustila kořeny do srdcí Irčanů, než aby jim tak snadno vyrvána býti mohla. Než přece se o ně obáváme. Naléhají na ně ze všech stran, aby víru svou proměnili v nevěru, oddanost ku církvi v neodvislost, a při tolikerém nebe-

zpečí jest zajisté obávati se, aby čistá dosud víra nebyla pošpiněna a věrná oddanost jejich ku církvi aby nekolýsala. Tato otázka jest velmi důležitá pro celý národ irský, jest otázka života nebo smrti.

Jako na těle lidském máme rozličné údy a každý úd má své konání, tak i v církvi, duchovním těle Ježíše Krista, uložila božská prozřetelnost zvláštní úlohu každému národu. Úkol národa irského, úkol to zajisté vznešený a slavný jest, šířiti katolickou víru ve všech dílech světa. Co Francie působila svými apoštoly, totéž učinilo Irsko svými apoštoly a ještě více svými vystěhovalci. Francie shromažďovala národy pohanské do ovčince Kristova; kdežto uprostřed zemí nevěry a kacířství Irsko svými četnými rodinami tvořilo věrné stádo; jehož živá víra byla tichým povzbuzeným jiných k horlivosti a apoštolování. Utlačování a bída, jakou Irčané zakusili, mnoho jim k dobrému prospěly, aby úkol svůj úplně vyplnili. Čím více byli v otčině své utlačováni, tím více hleděli prací a namáháním se zabezpečeti. Té moci, té statečnosti nabyli Irčané dvěma vlastnostmi, jimiž se liší ode všech ostatních vystěhovalých bratří svých, a sice: oddaností ku drahé vlasti své a stálostí u víře katolické.

Ovšem během času ztratila víra jejich též na jasnosti, ale světlo její přece ještě svítilo. Prozřetelnost božská sama ji učinila tak stálými apoštoly. Proto se tak množí počet katolíků v Anglii, ve opojených státech amerických. Všude, kde se nový postaví kostel, naplněn bývá ubohými Irčany, kteří nemajíce pastýře, jako rozprchnuté ovečky do pravého ovčince se shromažďují. Odtud to pochází, že Irčané stali se tak věhlasným národem sv. Patrika. Nikde není tak úzkého přátelství mezi lidem a kněžím jako u nich. Lidé pokládají za štěstí, že mohou kněze vydržovati, a kněží zase berou vřelý podíl na chudobě svých svěřenců. Ve všech záležitostech duchovních i světských tážou se kněží o radu, a jich též poslechnou. Takové přátelství, taková stálost zaslouží, aby v boji korunována byla.

To vědí dobře revolucionáři a všemožně usilují o to, aby Irčany zničili aneb je na svou stranu spískali. Společují se na západu i na východu jako nejúhlavnější nepřátelé církve a lidstva, což musí každého katolíka, tím více Irčana boleti. Tajné spolky se utvořily a sice ku zkáze církve a velikého počtu katolíků, a neštítí se ani sebe ošklivějšího prostředku k dosažení cíle. Z toho není těžko poznati smutné postavení kněžstva irského, které má naproti těm nepřátelům mocným bojovati, aby zachránili lid a víru.

A proto modleme se zvláště tento měsíc za šťastný výsledek té bouře irské; prosme božské Srdce Páně, aby dalo potřebné milosti, síly a horlivosti všem věřícím a Irčanům zvláště. Jak vcliká bolest a ztráta by byla pro církev, matku všech duší, všech národu, kdyby ztratila tak hodný, věrný a ve víře stálý národ irský. Jako katolíci jsme jejich bratří a tudíž jim máme pomoci dle slov Spasitele našeho: „Dejte a bude vám dáno; takovou měrou bude vám odměřeno, jakou vy měříte jiným.“

Modlitba. O Ježíši! skrze nepoškvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětují. Obzvláště je obětují za katolíky irské krutým zkouškám vydané. Popřej jim, o Ježíši, aby bez újmy své víry opět dosáhli těch výhod, jichž zbaveni byli pro věrnost ve službě Tvé. Amen.

Apeštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc březen I. P. 1882.

Za náboženské záležitosti v Irsku.

O Ježíši! skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětují. — Obzvláště je obětují za katolíky irské krutým zkouškám vydané. Popřej jim, o Ježíši, aby bez újmy své víry opět dosáhli těch výhod, jichž zbaveni byli pro věrnost ve službě Tvé. Amen.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

O přeladké Srdce Panny Marie, budiž mou spásou!

Sv. Michale archanděli, sv. Josefe, svatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Dne

Obzvláště ale odporučuje se:

1. *Sv. Rudesinda, bskp. 909*: Hodné přijetí sv. svátostí v době velikonoční. Obrácení hříšníků. Za horlivé zpovědníky. 4 nemocní.
2. *Sv. Anežky české, řeh. 1282*: Díky za milosti na přímluvu blah. Anežky české obdržené. Spolky pancenské blahoslavené Anežky.
3. *Sv. Kunhuty, čís. p. 1040*: Odprosme božské Srdce Páně za všechny urážky! Sv. Otec. By jeho prosby v překonání rozkolu mezi Slovy v brzkou vyslyšány byly! Vyprošení jisté ctnosti.
4. *Sv. Kazimíra, králov. 1438*: Církev katolická v Polsce ruské i pruské. Apoštolát modlitby za východ. Snahy velkého dosahu.
5. *Perpetuy a Felicitas, m. 203*: Kazatelé postní by požehnání Božího měli! Svěcení neděl a svátků. Knihotiskárna benediktinská. Smilování se nad duševními záležitostmi jisté osoby. 2 vojáci.
6. *Sv. Kolety, p. 1447*: Rozumění a zachovávaní postu v kat. církvi. Císař a král náš. Mužové národy naše zastupující by se s Bohem radili! Za nebezpečně nemocného chlapce. Duše v očistci.
7. *Sv. Tomáše Aquin. 1274*: Studie bohoslovecké a filosofické dle sv. Tomáše Aquin. Semináře bohoslovecké a chlapecké. Rozkvět bohovědy. Nemocný duch. správce v H. Nalezení ztracených věcí.
8. *Sv. Jana B., základ. ř. 1550*: Milosrdní bratři a sestry dle svého povolání žijící. Za napravení se jistých osob duchovních.
9. *Sv. Františky Řím., vd. 1440*: Oživení bratrstva Cyrillo-Methodějského v jednom městě. Misie slovanské na východě. Za návrat pokoje tamtéž. Klášter milosrdných sester v Př. 1 klášter.
10. *Čtyřicet sv. vojnů mučedníků v Sebaste 320*: Rozjímáme utrpení Páně! Dej, božské Srdce Páně, křesťanům horlivým dobře o Kristu Pánu mluvit! Na těle nebo na mysli soužení. Důležitá věc.
11. *Sv. Methodia, bskp. v Tyru 311*: Vojsko naše a zvláště důstojnictvo naše by zachovávalo povinnosti náboženské. Sv. zpověď u vojště. Proti zneuctění velebné Svátosti při sv. přijímání.
12. *Sv. Řehoře, pap. 604*: Pobožnost křížové cesty. Obcování mši svaté v neděli. By otcové dobrým příkladem rodinu předcházeli! K sv. Josefu za dva nemocné. Přemáhání zlosti. Kněz nemocný.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. mše sv. na úmysly dne, které i vloženy jsou na oltáři v Lárdu, Filipdorfu, Čustochově, Boleslavi a m. ost.

Připojiz každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Apóstolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

\\ Měsíc březen I. P. 1882.

Za náboženské záležitosti v Irsku.

Dne

Obzvlášť ale odporučíme se:

13. *Sv. Nicephora, bskp. 828*: By zachránilo božské Srdce Páně vlastní naše před těmi, jenž nespravedlivě lid náš vydírají! Spravedlnost lidská k Bohu, k sobě i k bližnímu. Dva nemocní.
14. *Sv. Matildy, cís. 968*: Misie tuzemské. By si panny křesťanské nevinnosti vážily! Boj proti zastaralým náruživostem. † manželka.
15. *Sv. Longina, m. voj. 50*: Studující mládež by se dobře vyzpovídala a ke stolu Páně přistoupila! Vysoké školy naše a jejich učitelstvo. Za nešťastné na duši nebo na těle. Poznání sebe.
16. *Sv. Heriberta, bskp. 1021*: Dej b. S. P. mocnářství našemu vrchní pastýře podle srdce svého! Duchovenstvo světské.
17. *Sv. Jana Sarka, muč. 1620*: Svatořečení blah. Jana Sarkandra. Živá víra v Čechách a na Moravě. Obrácení těch, co dávají pohoršení svým životem. Umění křesťanské. Rozdvojení manželé.
18. *Sv. Edvarda, krále angl. m.: Králevič náš. Povinnost velikonoční zvláště u mužů. Osoby vysoko postavené by příkladem svým náboženství podporovaly. Za ducha horlivosti a moudrosti.*
19. *Sv. Josefa, pěstouna Páně*: Země rakouské sv. Josefu zasvěcené. Císař a král náš. Nalezení hrobu sv. Methoda. Obětavost křesť.
20. *Sv. Patrika, bskp. (stol. V.): Ubohé Irsko. Za ducha apoštol. všem misionářům tuzemním i za mořem. Sv. trpělivosti mnohým.*
21. *Sv. Benedikta, patriarcha řeh. 543*: Rád sv. Benedikta. Knihotiskárna rajhradských benediktinů a získání patričních pro ni místnosti a spolupracovníků. Opuštění a pronásledování.
22. *Blh. Mikuláš Flue, poust. 1487*: Za ty, kteří již dlouho milosti Boží vzdorují. Dělnictvo by hledalo potěchy v náboženství a v bázni Boží! Příspěvky na potřeby časné a východě.
23. *Sv. Viktoriana a soudruhů, m.: Soudní pře. Vdovy a sirotkové, zvláště dva po záhubných cestách chodící. Duchovenstvo řeholní.*
24. *Sv. Gabriele, archand.: Rozhojní b. S. P. lásku naši k Tobě! Úřadnictvo naše by věrněji plnilo povinnosti náboženské!*
25. *Zvěstování Panny Marie*: Úcta, důvěra a láska k Panně Marii. Kongregaci Marianské pro muže po vlastech našich.
26. *Sv. Ilustala m. (v I. stol.): Úcta pěti ran Krista Pána. By přestalo nepřátelství v jedné rodině. Za milost dobré generální zpovědi mnohým. Proti hříšným příležitostem. Umirající.*
27. *Sv. Ruperta, bskp. (v stol. VIII.): Poslouchání horlivé slova Božího. Časopisy kat. by našly podpory! Za šťastnou hodinku smrti.*
28. *Sv. Priska, muč. 260*: Mužové apoštolští pro obrácení východu pracující. Vzrůst apoštolátu modlitby za tím úmyslem.
29. *Sv. Mechthildis, p. 1307*: Vychování domácí a ve škole. Matky křesťanské by rozuměly povinností svým! Nezdárné děti.
30. *Sv. Jana Klimaka, op. 605*: Hříšníci zatvrzelí, na hříchy zastaralí, milosti Boží dlouhá léta již odporující. Obrácení rozkolníků.
31. *Sv. Quido, op. 1076*: Místa poutnická Rodičky B. sedmibolestné. Vytrvalosti v měsíci tomto obráceným. † údové bratrstev našich.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. mše sv. na úmysly dne, které i vloženy jsou na oltář v Lúrdnu, Filipsořtu, Častochově, Bolešlavě a m. ost.

Připojíž každý k úmyslům dne: „i na úmysly doporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

RaDuj se VšeCko stVoření z PánoVa Vznešeného
z MrtVýCh Vstání, ALLeLuja!

Velký pátek.

a Kalvárii — na kříži tvrdém
Spasitel život svůj dokonal;
zatřásla se ve útrobách země,
duch naposled se tinou bojoval.

Hmota překonána — slyš dozvuky
dlouhé vlády její — poslední —
zlato, stříbro hoří rudým třpytem,
poklady se jeví podzeinní.

Hrom burácí, skála pukla, s leskem
slunečním zápasí křišťály,
jak by perly ze všech moří hloubí
u přístavu rázem přistály.

Chrámová opona roztrhla se,
uděšený v siní volá lid:
„Hospodin zhrdá obětí naší
posvátný v svatyni ruše klid.“

„Novou oběť Bohu“ — anděl pje,
„za lidstvo přinesl Kristus sám,
jež milost rozlívá ze Sionu
všem národům, všechněm končinám.

Ve sta chrámech chudých, dómeh skvostných
oltář Pánu bude postaven,
před ním klekat budou národové,
jimiž Bůh na věky oslaven.“

Okov hrobu klesá — mrtví vstávají
Jerusalem všečen v zděšení —
„Kdo as mohl pouta rovu sníti,
sbourat hrobu temné sklepení?“

„Jako my jsme z temné země vstali
vzkříšení k životu časnému,
tak vše lidstvo anděla zvuk jednou
ku soudu povolá věčnému.“

Tma se rozptýlila — na východě
červcovou rozlilo slunce zář — —
vykoupeno lidstvo — národů bol
v plesající změněn lidstva tvář.

Křesťanská početnice pro dospělé školáky.

(Pokračování).

Připomenuvši, co jsme pravili v posledním čísle posvítíme si tu a tam, najdem-li, dle řeči Diogeneovy — lidi. —

O jistém císaři se vypravuje, že mu jedenkrátě jeho nejvyšší ministr radil k jakémusi nepoctivému úskoku, z něhož ale veliký kynul zisk. Císař sice nahlížel svůj prospěch, nicméně ale odpověděl svému zlorádcí: „pane, co pak ale duše! — moje duše?“ — Hle, tento zeměpán byl řádný muž — a celý člověk! —

Jindy zas přivlekli k pohanskému soudci vojina křesťana a vyzvali jej, aby obětoval bohům, jinak že sám půjde do ohně. „Nikoli,“ dí vojin, — „to nesmím učiniti; já nechci duši svou připravit do ohně věčného!“ — Hle, i to byl řádný muž a — celý člověk!

Tamto v říši japonské vypuklo kdys krvavé pronásledování křesťanů. Pohanský místodržitel slíbil jedenáctiletému hochu křesťanskému zachrániti život, odřekne-li se víry své; ale hoch odpověděl: „Za takové podmínky nežádám si déle žíti; neboť bych za ten bídný život časný ztratil život věčný“ — a nechal se co mučeník Kristův ukřižovati. — Hle, i tento hoch, ač mlád, byl celý, dokonalejší člověk!

Onehdy četl jsem o jisté dívce křesťanské, kteráž znaje vysokou cenu čistoty panenské před Bohem až na smrt odporovala chlupnému svůdníku. A když tento padouch vida všecko své namáhání zmařeno v zlosti nožem ji prsa proklál, tu s výkřikem: „raději umřít, než hřešit“ klesla dívka mrtva k zemi. — Ejhle, i zde řádný — celý člověk!

Ale již dosti na tom, snad bychom jich více nenalezli; a protož posvítme

si dále, třeba do onoho selského statku. Tu se arci ani ráno, ani u večer nemodlí, tu i v neděli a svátek předchází polní práce službám Božím, tu také žádná poctivá služka není svou nevinností jista, tu se nic nedbá o to, je-li čeledín řádný křesťan, nýbrž co práce zastane, tu je mnoho starosti o dobytek a jeho píce i o hnůj na pole, ale o té nesmrtelné duši tu nikdo neví. — „Diogene, co by's zde nalezl se svou svítilnou?“ — Řekl by's asi: zde jsou živé stroje k vzdělávání a využítkování polí — ale lidé — lidé to nejsou!

Posviť tedy dál tam do toho hostince, kde právě slaví posvícení. Veselá chasa sedí tu pohromadě za stoly; mnoho se tu jí a pije a v karty hraje, ale ještě více opzle mluví a rouhá, po ďábelsku zlořečí a ku konci do krve spere! — Nuž Diogene, co zde nalezáš? — „Ach!“ řekl by's, „vidím tu bytosti bez smyslů, spíše zvířatům podobné, ale lidé — lidé to nejsou!“

Tož obrať ještě svítilnu svou a posvět tam do toho nákladného domu, má to býti škola ku „vzdělávání mládeže“, ale jak vidíš, kněze a křiž a z velké části i katechismus odtud vystěhovali; teď tam učí kdosi, jenž se vychloubá, že z křesťanů udělá teprv „lidi“. — Nuž Diogene, co tu vidíš? — „Ach!“ řekneš, „vidím tu živé stroje, do nichž se přerozličné umění a učení nasypá a nalévá — ale lidé — lidé to nejsou!“ Však, nechme již toho starého mudrce se svítilnou, ať hledá dále po městech a městečkách, v skladištích a továrnách atd. lidi, kteří by o tu svou jedinou duši jen dost slušně pečovali, a zatím promluví si slovíčko s tebou, milý čtenáři.

Ze všeho až potud uvedeného pochopil jsi snad tolik, že první a nej-

vzácnější „jednotka“, s kterou musíš účtovat, jest ta jedna a jediná duše tvá a že, nechceš-li se v životních svých úctech přepočítati, nesmí býti po všecken život tvůj důležitější starosti pro tebe nad tu, abys jednou duši své tam na věčnosti opatřil šťastné žití. Co k tomu cíli máš činiti, povím ti letos v těchto listech. Zatím ti dám něco na uvážení. Slyš!

Alvernia sluje jedna hora ve Vlaších. Na tuto horu přišel jedenkrát mladík, syn to zámožného kupce a vystavěl si tu z proutí a haluzí malou chýžku. Zde žil o samotě a za krásných nocí vycházel ven pod širé nebe oddávaje se tichému dumání. Okem tělesným pohlédal vzhůru k hvězdnatému nebi, okem pak duchovním zalétal ještě výše nad hvězdy tam do nebe věčné radosti a blaženosti a rozjímal dlouho, jaká to rozkoš tam býti. Napotom sklesl zrakem tam ku zemi do tmavého údolí pod vrchem a tu zdálo se mu, jakoby se ta černá zem otvírala, jakoby otvorem tím patřil hrůznou propast pekla a v ní ten oheň nikdy nehasnoucí a jakoby slyšel pláč, kvílení a skřípění zubů tam těch zatracencův. Když pak si tak obě živě představil a sebe jako uprostřed mezi nebem a peklem, pravil sám k sobě: „Nuže, má drahá duše, kde asi octneš se v brzku i ty?“ —

Rozmlouvaje tak a podobně s duší svou stal se sice vážným a smutným, ale tu duši svou učinil nicméně šťastnou a na věky blaženou; jeť to náš svatý František z Assisi. —

Hle! milý čtenáři, něco podobného mohl by's snadno i ty v tomto měsíci podniknouti. Nemusíš ani na žádnou vysokou horu neb samotu, vyjdi si jen, třeba v neděli odpáldne tam na váš hřbitov, postav se tu k hrobu a zkoumej přísně duši svou, kde asi tak ona se v brzku octne? —

To je má rada, a aby's ji lépe porozuměl, přidám ti k ní průpověď, ale nijakého snad mudrce lidského, nýbrž výrok tvého Boha, Spasitele a budoucího soudce, jenž se tvého svědomí a tvé duše táže:

„Člověče, co ti prospěje, kdyby's celý svět získal, utrpíš-li škodu na duši své, kteráž jest tvá jediná — tvé všechno?“

II. Jednotka nejpřednější.

V létě lonského roku učinil jsem si, jak to teď v módě jest, také výlet do Krkonošských hor, kde shlídně a pozná člověk nevidaných krás přírodních. Obzvláště jedna rozkošná vyhlídka se strmé hory dolů do kraje utkvěla mi v paměti.

Byl rozkošný letní den, když jsem se vydal na zmíněnou horu, žádostiv jsa té vychválené krásy. Ušel jsem as dobrou hodinu cesty stoupaje ustavičně příkrou strání vzhůru k určenému místu. Došel jsem jej, a — tu leží pojednou celý ten, v pravdě čarokrásný obraz přede mnou. Údolí rozkošné rozkládá se tu uprostřed hor lesnatých, celá řada vesnic a vesniček a samot roztroušená kolkolem po stráních a mnohá vížka kostelů a kaplí pňí tu k nebi; úrodnými lučinami pak jako stříbrná protéká řeka a ztrácí se v mlhavé dáli. Nad celým tímto obrazem vznášel se čistý, svěží vzduch a takové posvátné ticho, že opojen touto velebou přírody mimoděk sklesl jsem na kolena. — Hlasité: „Deo gratias“ — „chvála Bohu“ otevřela ústa má, jako na poděkování Tomu, jenž mi takovou krásu díla svého patřiti dává, a pak — jako zvuk varhan v chrámě, rozezvučelo se srdce moje zpěvem andělů: „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle. Tebe chválíme, Tě velebíme a oslavujeme,

Tobě se klaňme, Tobě díky vzdáváme z převelické slávy Tvé.“ —

Ovšem jen nepatrnou částku této slávy Boží patřil jsem tu před sebou, ale což teprve musilo by býti viděti celou šírou zem se vši krásou a lepostí její!?

A přede co by i to bylo vůči Boha, tvůrce samého? nepatrný toliko stín. I povzdech! jsem si tu z hloubí duše: „O Pane a Bože můj, Ty králi nebeský, Ty Otče všemohoucí! — Ty's sám jediný svatý, Ty's jediný Pán, Ty sám Nejvyšší, Ježíši Kriste, s Duchem svatým v slávě Boha Otce. Amen!“ —

Poslední slova přivedla mne na tyto myšlenky: Kdybych se nyní otázel, komu vlastně tato krásná a rozsáhlá krajina se všemi hory a lesy, víscky a dvory, luhy a polemi přináležej, nemohlo by se mi lepší a spolu pravdivější odpovědi dostati než slovy svrchu zmíněnými: „Ty's jediný Pán (o Bože na nebi), Ty's ten nejvyšší a nejpřednější, králi nebeský.“

Ovšem by proti takové odpovědi asi mnohý statkář a gruntovník rozhodně protestoval tvrdě, že on je pánem svých pozemků; ba snad mnohý vyjel by na mne, jako ondy král Farao na Mojžíše, když mu rozkaz Boží zvěstoval, řka: to a to pravi ti Pán Bůh Izraelitův, a Farao na to zhurta: „kdo je ten Pán, že ho mám poslouchati; neznámť Pána toho!“ — Chudás neznal Jej, ale brzy se ho naučil znáti, když z ruky téhož Pána rána za ranou stíhala zem i národ a posléz i život jeho.

Podobnou řečí hromů a blesků a pohrom živelních promluvil v posledních letech několikrát ten první a nejvyšší Pán k nám lidem na zemi, na upomínku, že nikoliv člověk, nýbrž On že je doposud sám jediný Pán světa, proti Němuž nikdo jiný nic nesvede.

Ano, můj milý čtenáři, buď si kdo buď, třeba i milionář, nebo majitel panství sebe větších; obrať ono slovo na tu neb onu stranu, zůstane předce jen pravdou: že Pánu Bohu přináležej celý svět, i tvé panství, i tvůj grunt, i tvůj dům, ba i tvoje tělo a život tvůj, a ty bez těžkého hříchu, bez nesmyslného rouhání nemůžeš Jemu v tvář říci: „nikoli, Tebou si nedám vzít život můj, nebo mou úrodu na poli.“ — Ano, mrať se na to sebe více, vůči Pána Boha nejsi přede nic jiného, než Jeho poddaný, Jeho sluha, On pak jest a zůstane jediným a nejvyšším Pánem všech!

A jako ve velkém, knížecím domě jest množství rozdílných prací a služeb přednějších i sprostších, a každá z nich někomu jest přikázána k vykonávání, a ti všickni od vrátného v bráně až do komorného jsou sluhové Jeho Milosti hraběcí; podobně má i ten svrchovaný Pán ve svém hospodářství zde na zemi tisícere práce a úřady, duchovní i světské, z nichž každému člověku podle vůle své vykazuje a rozdává; ale všickni lidé od nejvyššího až do nejspodnějšího jsou zase jen sluhové Boží! Ano, žádné snižování, nýbrž pravda pravdoucí jest to, dí-li, že i sám zeměpán, buďsi král nebo císař, před Bohem není také nic jiného, než jeden z Jeho vyšších služebníků; ba i sám papež, který ve věcech sv. náboženství stojí i na dě všemi panovníky a mocnáři celého světa, není nic jiného, než čím jej nazýváme, náměstek Kristův zde na zemi, či jinak první úředník nebo sluha Boží na zemi.

A tak milý čtenáři, kdyby's byl bohat jako Šalomoun, krásný jako Ab solon, silný jako Samson, zbožný jako Abel, cudný jako Josef, bohobojný jako Tobiaš, trpělivý jako Job, a byť by's byl první mezi anděly, a byť by's měl duši svatosti a milosti tak krásnou, že

by ji sám anděl bezce všeho lichocení říci mohl: „ty jsi plna milosti“: nicméně musil by's ty, chtě pravdu mluvit, odpovéděti, jako nebeská královna: „Aj, jsem dívka (služka) Páně!“ —

Ano, pozoruj dále, že poměr tvůj ku Pánu všech pánů jest ještě mnohem užší. Nebo žádný služebník na př. nepřináleží pánu svému s tělem a duší a životem, nýbrž toliko prací svou, za níž je placen, a žádný pán na světě nemá to právo svému služebníku vzítí zdraví neb život, ba ani mzdu mu zadržet. Ty však náležíš Pánu Bohu i s životem, i s duší i s tělem, obého On jest Pánem, a tobě nikdy nepřisluší život si vzítí, kdy by se ti zlíbilo, ba ani oko nesmíš si vyloupnout, ani ruku useknout, poněvadž nepřináleží tobě, ale jsou majetkem Boha — Pána tvého. Tím způsobem ani statek tvůj a tvé peníze nesmíš zbůhdarma rozházet, propít a promarnit, anot i to nepatří tobě, ale Bohu, a Jemu také budeš skládat účty z každého krejcaru, užil-li jsi jej podle vůle Boží, jak to slycháš u podobenství o třech služebnících a hřívnách jim svěřených. Nebo jako ty, kdyžby čeledín tvůj místo jeť na pole orat a síť, zajel si s koňma do města, a zde všecko prodal a peníze v krémě utratil, netrpěl by's toho, ale nevěrného sluhu před soud by's postavil, kde by ti musil buď všecko navrátiti aneb v žaláři odsedět; podobně učiní Bůh jednomu každému z nás, kdo svůj čas a život, své síly a zdravé údy, svůj statek a peníze jinak užívá než On mu káže.

Tak, a nyní milý čtenáři, doufám, již pochopíš, proč každý člověk bez výminky říká: Pán Bůh. Ontě skutečně a výhradně jest „pánem“ všeho na nebi i na zemi, a mimo Něho není žádného jiného pána, Ontě tedy Pán sám jediný — a ta je příteli ta nejvyšší — **nejpřednější jednotka**, s níž musíme v životě svém účtovat! —

„Ale, ale, co pak nás má ten pisatel za malé školáky, že nám tu vykládá počátky katechismu?“ — Tak si asi mnohý čtenář v duchu pomyslí; ale ne za školáky, nýbrž jak jsem svrchu dovedil, za služebníky a služebnice Jeho Vysosti krále všech králův vás považují, moji milí čtenářové a čtenářky. Že pak jsem Vám tuto začátky katechismu uvedl, jest z té příčiny, že ty sv. pravdy mají mi býti jako světlem, kterým si na váš život zas trochu posvítím. —

Jsi-li totiž, jak svrchu dokázáno, jedenkaždý sluhou Božím, následuje z toho nutně, že také celý tvůj život od prvního až do posledního dechnutí nemá býti nic jiného než služba Boží, anebo jak říkáme bohoslužba. Není-li ale život tvůj bohoslužbou, víš, čím potom jest? — Nehněvej se na mne a nezařoď mrzutě „Školu“ do kouta, pravdu-li ti poví; — není-li život tvůj bohoslužbou, pak jest dojista moudloslužbou!

Že tu nic nepřeháním, hned ti dokážu. Ještě v Starém Zákoně vyvolil si Hospodin jedenkrát starého muže Saula, aby jménem Jeho spravoval lid Israelský. Skrze proroka Samuela posvětil jej za krále, a od té chvíle měl Saul co král sloužiti Bohu. Jednoho času rozkázal mu tedy Bůh, aby s vojskem svým vytáhl proti pohanskému králi Amalechitskému a porazil a potěl jej. Do vítězného boje nedal se Saul dvakrát pobízet, ale rád uposlechl. Než, Hospodin přikázal mu dále, aby poražené nepřátely se všemi stády a se vším jejich statkem dočista vyhubil ničeho nešetujce. V tom ale Saul neposlechl, ale učinil podle hlavy své. Nejen krále přemoženého nechal na živu ale vybral z kořisti a ponechal sobě co nejkrásnějšího bylo ze stád, zbroje a šatstva, a zničil jen, co za nic nestálo. K ospravedlnění svému pak vzal něco z kořisti

své a obětoval Bohu v oběť zápalnou. Hospodin však poslal k němu nejvyššího svého sluhu Samuela s tímto slovem: „Lepší jest zajisté poslušnosti nežli oběti; a jako nešlechtnost modlářství jest neposlušnost.“

Tak ne já, nýbrž Bůh sám to dotvrzuje a odtud tedy víme, zač On považuje odepřítí Mu službu a neposlechnouti zákonů Jeho. Nesloužiti Bohu pravému znamená sloužiti bohu samozvanému, či jinak páchatí modloslužbu.

Nuže toto slovo Boží rozžehnem zas jako světlo do svítlny a posvítíme trochu na ten život lidský.

Kdo vedeš život takový, že při tom o Pána Boha a jeho sv. řád nic nedbáš a všechnu starost věnuješ jen svému obchodu a řemeslu, svému hospodářství, polím a chlévu, a jen pro to žiješ, tropíš modloslužbu, a modlou tvou jest to tvé zboží, řemeslo, krám, zisk, slovem statek vezdejší.

Anebo směřuje-li všechno tvé smýšlení a dychtění a lopocení jen k tomu získati peněz, je-li všechna snaha tvá jen vždy bohatším býti a nebeřeš-li při tom ani ohled na §§ 7. 8. 10. zákoníka Božího, jako by se tě nic netýkaly a jako bys vůči Pána Boha byl pánem na svou pěst, o pak nesloužíš Bohu, nýbrž naopak ty pášeš modloslužbu, a modlou tvou je to „zlaté tele“ — čili mrzký peníz!

Anebo stojíš v nějaké službě, jsi v podřízeném postavení co chasník u mistra, co čeledín u hospodáře, co sluha u vrchnosti, co dělník v továrně a p., zkrátka přikáže-li ti tvůj jakýkoliv představený něco nepravého, t. j. něco, co se protíví vůli Pána nejvyššího, na př. v neděli a ve svátek místo kostela konat těžkou namahavou práci, anebo v obchodu a řemesle lidi podvodem šiditi a oklamávati šalbou, zkaženým zbožím, povrelní a špatnou prací a p.; ty pak

u věci takové poslechněš své „pány“, abys měl s nimi dobrou vůli, pak věz, že pášeš rovněž modloslužbu, a modlou tvou jest tvůj „pán“, jehož více miluješ a více se bojíš, než Boha samého.

Anebo někdo se živi snad poctivě a ani groš nespravedlivý netiží svědomí jeho, ale on zas všecken svůj výdělek utopí v džbánu, v kořale, v lahůdkách, zkrátka prožene krkem; co jest i to za život? — modloslužba! neužívat ten a takový peněz od Boha mu poskytnutých k tomu, co káže a dovoluje Bůh, nýbrž k tomu, co zapovídá; on je obětuje tedy jinému bohu — a sv. Pavel dí o takových: že bohem jejich — jest břicho!

Starí pohané, jak se dočítáme, vymyslili si množství bohův a mezi nimi nazývali jednoho též bohem lásky.

A na mou věru! co lidí pošetilých i mezi námi křesťany věnuje podnes srdce své tomuto bohu a páše mrzkou modloslužbu! Co srdci mladých oběho pohlaví zahorí k sobě na vzájem ohněm z nepravé a nečisté lásky, sebe na vzájem zbožňující a sobě se klaníce!? — O duše nešťastná, věz, modlou tvou jest „tvůj milovník“, a oběti jest tvá nevinnost, tvé panenství, tvá čest a dobré jméno, tvé jmění, tvé zdraví a mnohdy (v smíšeném manželství) i víra tvá! A dejme tomu, že nic ze všeho toho se tě netýká, že jsi řádný katolík a svěťíš neděli a svátek, že zachovááš přikázání církve sv., že žiješ v čistotě svému stavu přiměřené, ale, snad uhnízl a rozkládá se v srdci tvém některý z hlavních hříchů, jehož se zbavit nechceš, n. př. hněv, nepřátelství, závist, nebo duchovní lenivost; o věz, pak i ty nepášeš nic jiného, než modloslužbu, ať proti vůli tvého pravého a živého Boha sloužíš a hoviš převráceně, zlě vůli své! —

A tak bychom jdouce dále i s tímto světem našli asi málo řádných a pravých sluhů a služek Božích, ačkoliv by po právu a řádu mělo býti kolik lidí, tolik též sluhů Páně.

A příteli, zavolá-li jednou tvůj nejvyšší Pán a řekne: „vydej počet z vladářství svého,“ ty pak budeš-li shledán nikoliv co sluha Boží, nýbrž co sluha tohoto světa a těla, lidí, peněz a marnosti, neb dokonce co sluha ďábla, příteli co potom? Rozmysli si to a ptej se již dnes svého svědomí: je-li dle toho život tvůj bohoslužbou, aneb modloslužbou?

Ty ale snad sám nevíš určité odpovědi; nuže, pomohu ti trochu v tom počítání.

Je-li život tvůj pravá bohoslužba, pak vypadá jeden den žití tvého asi takto:

Jakmile jsi ráno vstal a se oblékl, jest tvé první „svému Pánu“ složit poklonu, uctivě Ho pozdravit a Jemu se k službě nabídnouti. Sluha svéhlavý dělá co se mu líbí, sluha však svědomitý jde prve a táže se svého pána, co a jak dnes si žádá. Podobně i ty budeš se hned z rána rozpomínati, co asi dnešní den Pán nebeský na tobě žádá; neboť jak víš všeliká práce a námaha, již nekonáš pro Boha, nemá také žádné ceny před Ním a žádné zásluhy pro tebe; jest tudíž pro věčnost ztracena a zmařena. Proto také bude tvá ranní modlitba znít asi takto: „Pane, co chceš, abych činil? — Mluv Pane! sluha tvůj slyší! — Budiž vůle Tvá jako v nebi, tak i na zemi!“ —

Seznáv pak, co ti v stavu a povolání tvém Pán Bůh ukládá, jdeš pak ve jménu jeho do práce; ale máš na paměti, jaká to čest pro tebe sloužiti tak velikému a vznešenému „Pánu“, před nímž i všickni mocnářové země nic více nejsou, než tvoji spoluslužebníci.

Protož pracujž na díle svém pilně a věrně a svědomitě a spolu také — vesele, věda, že Pán tvůj stojí ustavičně u tebe přihlížeje k práci tvé. Zdá-li se ti někdy služba býti obtížnou, pohledniž, povzdechniž k Němu a vzpomeň, jak hojně a štědrě ti jednou odplatí. Věř mi, tak milého, tak dobrého Pána, jako ty — služebníče Boží — nemá nikdo na celém světě; neboť máš k Němu nejen veždy volný přístup, ale On sám se z toho velice těší, přijdeš-li hodně často k Němu rozmlouvaje a dotazuje se Jeho na své práce a starosti.

Pochybíš-li za den v službě své, netváříš se dojista, jako by na tom nic nebylo, a jako bys to chtěl před „svým pánem“ ukrýti; nýbrž jdeš jak se sluší a patří a poprosíš skroušeně za odpuštění a slibíš budoucně lepší pozor na sebe.

Rovněž budeš mít povždy na paměti, že i každý člověk vůkol tebe jest také sluha neb služka Boží jako ty. A slouží-li ten neb onen z nich nerad Pánu, nebudeš je proto spílati a hrubými slovy je kárati; ale laskavě a moudře budeš hleděti zabránit, aby o „Pánu“ nic nedovoleného nemluvili, Jemu čas neukrádali a před očima Jeho žádnou modloslužbu nepáchali . . .

Nuže, příteli, vypadá-li tvůj každodenní život dle tohoto popsání — pak můžeš smělé doufat, že, až ti nadejde ten poslední svatvečer a po něm ten veliký den výplaty, uslyšíš to sladké slovo: „Aj služebníče dobrý a věrný, že's nad málem byl věrný, nad mnohým postaven budeš; vejdi do radosti pána svého!“ — Avšak nespouštěj z paměti tu nejpodstatnější jednotku — t. j. svého jediného svrchovaného Pána na nebi! —

Minulý měsíc jsem tě poslal na hřbitov, víš proč; byl jsi tam? — Či snad ti byla cesta příliš daleká a ne-

schůdná, či snad jsi churavěl? — Udělám ti to tentokráte snadnější. Dám ti tři zrcadla, jež vždy a všude můžeš mítí přece. V těch často zhlížeš sebe a život svůj a poznáš, podobá-li se bohoslužbě či modloslužbě.

Zrcadlo první, a to je Ukřížovaný. Pozoruj začasté a rozjimej co ti hlásá ten svatý kříž. Hlásá ti mimo jiné, že „Kristus Ježíš jsa ve způsobě Boží a roven Bohu, sebe samého zinařil přijav způsobu služebníka, ku podobenství lidem učiněn jest . . . sám sebe ponížil poslušen jsa Otcí až k smrti, až k smrti kříže. Ale za to povýšil Ho Pán . . .“ Hle, to byl život, to byla smrt nejlepšího sluhý Božího, samého Bohočlověka. Pohled přáteli do zrcadla toho a zkoumej, jak daleko jsi ty to přivedl ve své bohoslužbě a v poslušnosti k „Pánu svému“?

Zrcadlem druhým budiž ti obraz, jež nám církev sv. 25. března o svátku Zvěstování Panny Marie staví na oči.

„Anděl Páně přinesl Panně Marii poselství a ona počala z Ducha sv.“

„I řekla Maria: Aj, já dívka Páně, staniž se mi podle slova Tvého!“

„A Slovo tělem učiněno jest — a Maria Matkou Boží a jako taková sloužila Synáčku v chlévě betlemském, sloužila Mu na útěku do Egypta, v chýži nazaretské, pod křížem, u hrobu, sloužila mu až do svého vlastního hrobu, tak že celý život její nebyl nic jiného, než život služky, dívky Páně, ryzá, čistá bohoslužba. —

Zrcadlo třetí. Roku 166 po Kristu, tedy v době, kdy křesťané nejkrutěji byli od pohanů pronásledováni, přivedli ke soudní stoličce také staříckého biskupa sv. Polykarpa, jehož v mládí sám sv. Jan apoštol cvičil v evangelium. Přísným hlasem káže mu soudce, aby se zřekl

víry a Kristu se rouhal. Tu ale vztýčil vetchý stařec šedivou hlavu svou a dí: „Jak že?! 86 let jsem sloužil Pánu mému a Bohu mému, a On mi nikdy ničím neublížil, a já bych se mu měl dnes rouhati? Králi mému, jenž mne vykoupil?“ — Na to jest mu hlava státa a tělo spáleno.

Hle, i to byl život a smrt mužě svatého, pravá, ryzá to bohoslužba po 86 let!

Krátce před svou smrtí napsal týž sv. Polykarp výborný list, který stejnou měrou mně i tobě platí. Píšeť mimo jiné:

„Služte Bohu v bázní a pravdě! nedbejte na marné tlachání a mámení lidské, ale věřte Tomu, jenž z mrtvých vzkřísil Pána a Spasitele našeho Ježíše Krista a slávu a trůn Mu dal po pravici své. Jemu podroběno vše, co na nebi a na zemi, Jemu slouží všeliký duch; On pak přijde jako Soudce živých i mrtvých. Jeho krev požádá Báh od těch, jež v Něho nevěří. — Ten pak, kterýž Jeho vzkřísil z mrtvých, vzkřísí i nás ku slávě, budeme-li činiti vůli Jeho a choditi podle přikázání Jeho, budeme-li milovati to, co On miloval, a zdržovati se všeho bezprávi, podvodu, lakomství, na cti utržení a falešného svědectví; nebudeme-li spláceti zlé zlým, hanu hanou, ránu ranou, kletbu kletbou.“ —

Čítej si toto psaní sv. mučeníka, bude tě upomínati na to, kdo je tvůj nejvyšší, svrchovaný Pán, a či ty jsi služebník neb služka.

Ku konci přidám ti sem na památku vhodné slovo z úst Božského Vykupitele:

„Odstup satanáši; neboť psáno jest: Pánu Bohu samému se budeš klaněti, a Jemu jedinému sloužiti!“

(Pokračování.)

Blahoslavená Panna Maria, Matka dobré rady, a původ proslulé poutnické svatyně Mariánské v Genazzaně.

Úcta Matky dobré rady jest užitečna všem, kdo pokojného svědomí míti žádají. Příběh. — Příklad ze života sv. Aloisia, jak užitečna jest úcta Matky dobré rady při volbě stavu. — Příklady ze života jednotlivých papežů, kterak při konání svého úřadu Matku dobré rady za pomoc vyzývali. — Zřízení „Zbožné jednoty“ na počest Matky dobré rady a její účel. — Úcta Matky dobré rady jest velmi prospěšna proti rozumářství, jednomu z hlavních neduhů věku našeho.

Úcta Matky dobré rady rozšiřovala se značně po světě katolickém též pomocí malých obrázků všeho druhu milostný obraz genazzanský představujících, a způsobem tím rozšiřuje se až podnes neustále. A jest zajisté paměti hodno, že se i maličké, obyčejné obrázky Matky dobré rady, mnohokrát milostnými bytí osvědčily, když je lidé s důvěrou a s úctou buď u sebe nosili, nebo v bytu svém chovali a Matku dobré rady za pomoc vyzývali.

Uvedeme zde jeden příklad, z něhož zároveň vysvítá, jak užitečna jest úcta Matky dobré rady všem zbožným lidem, kteří pro rozličné vrtochy, anebo pro přílišnou úzkostlivost pokoje svědomí svého naleztí nemohou. V první polovici minulého století žil v Římě jeden zbožný kanovník při kostele sv. Marka, jmenem Ondřej Bacci (rci Bači), který úctu Matky dobré rady mezi obyčejným lidem a v různých stavech vyšších velmi horlivě rozšiřoval a během 14 let 97 tisíc malých obrázků Matky dobré rady rozdál. Byv zvláště požádán, vydal pak písemní svědectví, že sám mnohokrát na své vlastní oči viděl, jak velkých duchovních a časných milostí a darů se dostávalo rozličným osobám obojího pohlaví, jenž Matku dobré rady důvěrně před takovými obrázky za pomoc vyzývali. Tentýž zbožný muž zaznamenal také ve svém písemním svědectví upřímně, kterak se sběhlo, že on sám se stal tak horlivým rozšiřovatelem úcty Rodičky Boží pod názvem „Matka dobré rady.“ Jsa již knězem,

míval Bacci častokrát, jakož se zbožným osobám duchovním a světským leckdy stává, rozličných duševních vrtůchů čili škrupulů, které jej nemálo soužívaly. V případech takových chodíval brzy k tomu, brzy k onomu zpovědníku na poradu; ale rada sebe moudřejších a sebe zkušenějších vůdců duchovních jej neuspokojila. Vrtochy jeho duchovní rostly, jakož se u podobných lidí obyčejně přihází, čím dále tím více a život mu neustále tak trpěly, že jen s tíží povinností svým zadosť učiniti mohl. Jednou tedy, na počátku měsíce prosince 1734 přihodilo se, že opět rozličné vrtochy svědomí jeho neobyčejně svíraly a mu dnem i nocí pokoje nedaly. Žádná rada, žádný prostředek nebyly s to jej uspokojiti a mu poklid svědomí zjednatí. I stalo se, že právě ve svatvečer neposkvrněného Početí bl. Panny Marie do jednoho římského domu přišel, kdež jedna dívka bydlela, která již po osm let na nohy tak schvácena byla, že ani státi nemohla a při tom neustále velké bolesti trpěla. Kanovník Bacci znal ji dobře, a proto nemálo užasnul, vida ji úplně zdravou. Tázal se tedy dychtivě, kterak se to stalo? A tu mu dívka vypravovala, že se dala do Genazzana k Matce dobré rady zavést, a že tam před zářným obrazem Rodičky Boží uprostřed litanie loretánské, kterou s kněžkami společně říkala, jedním rázem úplného zdraví nabyla. Mezi tím, co dívka o svém zářném uzdravení vypravovala, vznikla ve srdci kanovníka Bacci-ho veliká důvěra,

že i on sám na přimluvu Matky dobré rady svých duševních vrtochů sprostěn bude a pokojného svědomí nabude. I neváhal dlouho a ještě téhož dne nastoupil pouť do Genazzana. Přišel tam, požádal ctihlé otce Augustiniani, aby jej do kaple Matky dobré rady zavedli a se s ním, dle panujícího obyčeje, loretánskou litanii před zázračným obrazem pomodlili. Když pak společně litanii říkati počali, klečel kanovník Bacci přímo před milostným obrazem, maje pln důvěry oči své neustále na obličej Matky dobré rady upřeny. A tu pozoroval, že se obličej Její, až posud zbledlý, najednou víc a více červenati počal, což se obyčejně stává, když Matka dobré rady prosbu nějakou vyslyší. Kanovník Bacci sám byl v témž okamžiku také přesvědčen, že již svých vrtochů duševních zbaven jest, a tak to i skutečně bylo. Od té doby měl svědomí pokojné, spoléhaje se pevně na milosrdenství Boží. I pracoval napotom ještě mnohá léta neunaveně na vinici Páně, rozšiřoval neustále, seč jen mohl, úctu Matky dobré rady a život svůj zbožný skončil v samém klášteře genazzanském. V tamní kaple Mariánské nachází se až podnes jeho náhrobní nápis na mramorové desce vytesaný a do zdi zadělaný.

K rozšíření úcty Matky dobré rady přispěla také ku konci šestnáctého a v napotomních stoletích nemálo jedna událost ze života sv. Aloisia Gonzagy, zvláštního patrona studující mládeže. Událost ta jest tím závažnější, poněvadž se přímo volby stavu týká, na kteréž obyčejně budoucí časné a mnohdy i věčné blaho člověka závisí.

V čtrnáctém roku stáří svého na podzim r. 1581. odebral se sv. Alois z Italie v průvodu rodičů svých do Madridu, hlavního města země španělské, na dvůr královský. Manželka císaře a krále českého Maxmiliána II., vlastní

sestra španělského krále Filipa II. ubírajíc se přes Itálii do Madridu vyzvala rodiče sv. Aloisia, aby ji do Madridu doprovázeli, k čemuž oni rádi svolili. Přišel tedy na dvůr královský, jmenován byl sv. Alois pážetem králeviče španělského Jakuba a zdržoval se tam přes dva celé roky, zanášeje se mezi tím dílem filosofickými dílem i bohoslovceckými studii. Sv. Alois žil sice na samém dvoře královském u prostřed veliké nádhery a rozličných radovánek, avšak srdce jeho ovládala již tenkrát ustavičná touha opustiti svět docela a státi se řeholníkem. Veda život umrtvený, přemýšlel a uvažoval velmi často, do které řeholy by asi vstoupiti měl. Po dlouhém přemýšlení a po mnohých modlitbách, poradiv se též se zpovědníkem svým, měl konečně za to, že by se pro něho z rozličných důležitých příčin nejlépe hodilo, vstoupiti do řádu Tovaryšstva Ježíšova. Maje již tento úmysl, žádostiv byl pak velice, poznati nějakým způsobem ještě lépe, je-li v tom skutečně vůle Boží, aby do řádu Tovaryšstva Ježíšova vstoupil. I vzal tedy útočiště své k nejbl. Panně Marii, kterouž od svého dětinného stáří vždy velmi horlivě ctíval a která mu již také mnohých neobyčejných milostí byla udělila. A poněvadž právě svátek Nanebevzetí Panny Marie nastával, umínil si, že na tento den ku cti a chvále Rodičky Boží vykoná sv. zpověď a ku stolu Páně přistoupí, a že pak Hospodina skrze zásluhu Rodičky Boží prositi bude aby mu nějakým způsobem svou vejsvětější vůli objeviti ráčil. I učinil tak, jak si byl umínil, a po přijmutí Těla Páně odebral se v kostele přímo k jednomu oltáři, na němž obraz Rodičky Boží stával. Kleče před tímto obrazem vzdával nejprve nejvroucenější díky Synu Božímu, že do srdce jeho přijetí ráčil, a pak jej pokorně prositi počal, aby jej na při-

mluvu a skrze zásluhy své nejsv. Rodičky poučil, má-li do řádu Tovaryšstva Ježíšova vstoupiti, čili nic. A když se tak vroucně a pokorně modlil, tu najeďnou uslyšel jasný a zřetelný hlas mu pravící: „Vstup do řádu Tovaryšstva Ježíšova“; načež hned i úplného přesvědčení v duchu svém nabyt, že jest vůle Boží, aby do tohoto řádu vstoupil. Tak vypravoval napotom sám sv. Alois a sice vlastní matce své a napotomním řeholním soudruhům svým. Nuže obraz Rodičky Boží, před kterým se tenkrát sv. Alois za dobrou radu k Hospodinu modlil, byl obraz „Matky dobré rady“ t. j. pravá kopie čili nápodobení zázračného obrazu genazzanského, a tatáž kopie nachází se až posud v madridském kostele ctih. otců Augustinianů bosákův.

Jak mnoho jinochů a jak mnoho dívek uspořili by sobě četných a velikých strastí, útrap a soužení, kdyby při volbě stavu svého podobně jednali jako sv. Alois a se k Rodičce Boží za dobrou radu utíkali, než nějakého rozhodujícího kroku v ohledu tom podniknou. Bůh ovšem nežádá na každém člověku, aby do nějaké řeholy vstoupil, ačkoli se zapřítí nedá, že Bůh některé lidi i k řeholnímu stavu povolává: ale Bůh zajisté na každém člověku si toho žádá, aby lehkovážně, bez moudré porady, bez potřebného osvětlení myslí své a bez dostatečné posily vůle své do žádného stavu nevstupoval, který jej ku plnění zvláštních povinností na celý budoucí život zavazuje, jako ku příkladu

stav manželský nebo stav kněžský atd. — Pro každého pravého katolíka jest vždy věci velmi závažnou, když římský papež, viditelná hlava církve Boží příkladem svým křesťany k některé pobožnosti povzbuzuje. Nuže, mimo svatyni loretánskou nestává tuším na celém světě jiné svatyně mariánské, ku kteréž by tolik papežů svou zvláštní náklonnost a úctu bylo rozličnými způsoby osvědčilo, jako ku milostnému obrazu genazzanskému. Uvedeme zde tedy několik dokladů na důkaz, jak velkou váhu papežové účtě Matky dobré rady přikládali.

Dle svědectví vláského dějepisce Mikul. Crusia dal papež Sixtus IV. (1471—1484) z účty k Matce dobré rady nový důstojný chrám v Římě zbudovati, který „Santa Maria del Popolo“ sluje a podnes tam stojí. — Z téže účty udělil také genazzanskému klásteru ctihodných otců Augustinianů zvláštních církevních

výsad. V životopisu sv. papeže Pia V. (1566—1572) dočítáme se, kterak ve všech nejdůležitějších záležitostech církevních k Matce dobré rady své útočiště brával a jí za moudrost, za osvětlení své myslí a za dobrou radu prosíval. Papež Urban VIII. (1623—1644) vykonal sám ve průvodu několika kardinálů, knížat světských a svého čteného komonstva r. 1630 zvláštní slavnou pout do svatyně genazzanské, kdež na oltáři milostného obrazu mši sv. sloužil a napotom tak, vroucně před týmž obrazem na modlitbách trval, že se sám pláče zdržeti nemohl a pláčem svým i okolo

stojící komonstvo ku pláči pohnul. Panuje v církvi katolické obyčej, že veledůstojná kapitola papežské basiliky vatikánské s povolením sv. Otce takové sochy neb obrazy Rodičky Boží, u kterých se četné zázraky udály, zvláštní z Říma zaslanou, zlatou a posvěcenou korunou korunuje. Poněvadž tedy genazzanský milostný obraz během času velikými a četnými zázraky po celém světě se stal proslulým, dal jej papež Innocenc XI. r. 1682. velmi slavně korunovati. Následovní papežové Řehoř XIII., Innocenc XII., Klement XI., XII. a XIV. obdařili též svatyni genazzanskou rozličnými výsadami církevními. Za panování papeže Benedikta XIV., jenž svou neobyčejnou moudrostí a učeností slynul, založen byl v Genazzaně spolek pod názvem „Zbožná Jednota,“ jehožto údobě se zvláštně pod ochranu Matky dobré rady odevzdávali a ji také horlivě ctili. O spolku tom, do něhož se Benedikt XIV. sám na prvním místě dal zapsati, podáme záhy ještě obsírnější zprávu. Za téhož papeže byla již r. 1748. v Římě samém, v kostele sv. Pantaleona ai Monti založena svrchu dotčená „Zbožná Jednota“ na počest Matky d. r., která pak o to bedlivě pečovala, aby Římané každoročně v hojném počtu do Genazzana putovali. Počínaje od r. 1783 slavi se také v Římě každor. v kostele sv. Marka, jehož patronem nyní jest J. V. císař rakouský a král český, slavnost Matky d. r. velmi slavně na druhou neděli měsíce července. O papeži Piu IX. se ví, že již ode svého mladistvého věku býval horlivým ctitelem Matky dobré rady. Byv na kněžství posvěcen, sloužil první mši sv. v kapli jednoho sirotčince římského, známého pod jménem Tata Giovanni, a sice u oltáře na počest Matky dobré rady zasvěceného. Stav se později papežem osvědčil nejedním činem jak velkou úctu a důvěru ve srdci svém choval ku milostivému obrazu Matky dobré rady.

R. 1864. vykonal na svátek Nanebevzetí Panny Marie ve průvodu četném a slavnostněm zvláštní pouť do Genazzana, kdež více skvostných darů na počest Rodičky Boží obětoval. Mimo to dal v paláci vatikánském v Římě, v tak zvané kaple Pavlinské oltář na počest Matky dobré rady již dříve zbudovaný, velmi skvostně a uměle obnoviti a mívál také v obyčejí utíkatí se velmi často k Matce dobré rady za pomoc, když jakožto nejvyšší pastýř církve Boží rozhodovati měl o důležitých záležitostech církevních. V dobách takových mívál obrázek Matky dobré rady u sebe, aby Ji tím častěji jednoduchými povzdechý za osvětlení rozumu svého vzýval. Známé jest mimo to, že sám osobně rozličné vznešené osoby a také poutníky do Říma přichozí k účtě Matky dobré rady vybízel a povzbuzoval.

Nynější sv. Otec Lev XIII., který r. 1880. výroční účtu našich sv. apoštolů slovanských Cyrilla a Methoda po celém světě katolickém zavedl a slovanským národům již tolik důkazů své otcovské náklonnosti a lásky udělil, proslul již nyní daleko široko po světě svou hlubokou moudrostí, bystrostí rozumu a svou prozřetelnou opatrností. Známé pak jest o nynějším sv. Otci, že i on do svrchu řečené „Zbožné Jednoty“ na počest Matky dobré rady zřízené přistoupil a sice téměř hned, jak za papeže byl vyvolen.

Nuže z těchto příkladů, které by se ještě jinými podobnými rozmnožiti daly, vysvítá zřejmě, jak stále a horlivě by Matku dobré rady za pomoc vzývati měli zejména všickni křesťané v takovém stavu nebo povolání žijící, že povinni jsou jiné lidi řídití a spravovati. Každému takovému člověku, buďsi to již vznešený pán a hodnostář anebo nějaký úředník, správce, hospodář aneb i chudický domkař a otec, jenž svou rodinu řídití jest povinnen, každému takovému

člověku jest dobré rady velmi potřebí, má-li své povinnosti dobře a k užitku a prospěchu svých podřízených vykonávati. Staré české přísloví praví: „Chceš-li býti bez vady, nic nedělej bez rady.“ A Písmo sv. napomíná každého člověka v knize Přísloví (3, 17): „Nebývej moudrým sám u sebe,“ t. j. porad se a hledej dobrou radu tam, kde ji bezpečně naléztí můžeš. Kolik velice moudrých, učených, zkušených a zbožných rádců má každý papež okolo sebe, které neustále na poradu bře, aby církev Boží dobře spravovati a řídití mohl. A přes to přese všechno modlivá se papež vždy ještě zvláště, nejen soukromně ale i veřejně k Bohu všemohoucímu za osvětlení mysli, kdykoliv o nějaké důležité záležitosti církevní rozhodovati mu jest. A mimo to neopominou papežové Rodičku Boží za dobrou radu ve všech takových příčinách vzývati. Veliká důležitost a nutnost dobré rady pro každého člověka jest také nejhlavnější příčinou, pro kterouž papežové tak horlivě o rozmnožení úcty Matky dobré rady pečovali a k účtě té věřící i svým osobním příkladem povzbuzovali.

Tatáž veliká důležitost a potřeba dobré rady pro každého člověka zavedla také hlavní podnět, že již v minulém století zvláštní spolek na počest Matky dobré rady pod názvem „Zbožná Jednota“ čili „Spolek duchovní“ v Genazzaně zařízen a od sv. Stolice apoštolské výslovně schválen a potvrzen byl. „Zbožná Jednota“ přispívala pak opět nemálo k ještě valnějšímu rozmnožení úcty Matky dobré rady. „Zbožná Jednota“ vznikla tímto způsobem. Mnozí z poutníků navštěvujících svatyni genazzanskou nalezaly tam u Matky dobré rady tolik útěchy a posily duševní, že pak jen s těžkým srdcem od posvátného obrazu se loučivali. Práli si toho toužebně, aby častěji před milostným ob-

razem do přímluvy Matky dobré rady sebe odporoučeti mohli. Ale poněvadž osobní poměry jejich o tom na vadě byly, hleděli to jiným způsobem aspoň poněkud nahraditi. Během času zřízena byla totiž ve svatyni genazzanské zvláštní památní kniha, do kteréž poutníci před odchodem svá jména zapisovali a sice s tím zvláštním úmyslem, že Matku dobré rady stále ctíti a vzývati chtějí, že se s úplnou synovskou důvěrou do její mateřské ochrany odevzdávají, aby ona sama svou moudrostí a dobrou radou všechny jejich duševní a tělesné záležitosti budoucně řídila a spravovala a je také vždy po celý čas pouti pozemské nejjistějšími cestami ku poslednímu cíli do slávy totiž nebeské doprovázela. Jsouce přesvědčeni, že Matka Boží, Matka milosrdenství žádného nezamítne a neoslyší, kdo se k ní důvěrně utíká, nepochybovali poutníci, že podpisem svým v památní knize genazzanské sebe a všechny své záležitosti a potřeby Matce dobré rady zvláště zasvěcují, že k ní napotom ještě větší důvěru míti budou, a že proto takorča jakéhosi práva nabudou, aby je Matka dobré rady zvláště opatrovala a jim zvláštních darů a milostí udělovala. Ctih. otcové Augustiniani genazzanští věděli dobře, že takové jednoduché ale důvěrné odevzdání se do zvláštní ochrany Matky dobré rady jest skutek velice chvalitebný a bohumilý a že jej Matka Boží zajisté každému hojnou odplatou odmění. Přesvědčili se též záhy z rozličných událostí, že tento jednoduchý zbožný prostředek u mnohých poutníků blahodárných následků přinášel. Za tou příčinou jali se tedy novým poutníkům do svatyně genazzanské přichozím horlivě doporučovati, aby se i oni na tentýž úmysl Matce dobré rady jednoduchým podpisem svým v památní knize zasvětili. Následkem toho množily se neustále podpisy poutníků ve knize památní ge-

nazzanské, což ctih. otcům Augustinianům za nový podnět sloužilo, aby o další vznik a ustálení, jakož i o trvanlivost tohoto zbožného obyčeje způsobem v církvi katolické obvyklým se postarali. A péče této bylo zajisté potřebí, neměl-li dotčený zbožný a chvalitebný obyčej během času ochábnouti a posléze opět zaniknouti. Z dějepisu církevního jest vůbec známo a zkušenost nám toho téměř každodenně nových dokladů poskytuje, že žádná soukromná pobožnost, žádný i sebe lepší obyčej zbožný na delší čas mezi katolickými křesťany ve své prvotní čilosti a jarosti se neudrží, když od církevní vrchnosti t. j. od patričního biskupa a pak od samé sv. Stolice apoštolské prozkoumány, schváleny a stvrzeny nebyly. Právě životní síly, trvanlivosti a účinnosti v obecném a veřejném životě křesťanském nabývá každá pobožnost jediné tím, když ji církevní vrchnost schválí, potvrdí a ji také rozličnými dary a milostmi z pokladu církve váženými, oživí a obohatí. Jsouce o pravdě těchto zásad přesvědčeni, sestavili tedy ctih. otcové Augustiniani jistá pravidla čili stanovy, kterými by se všickni údové „Zbožné Jednoty“ budoucně ve své účtce k Matce dobré rady řídití a spravovati měli. Tehdejší generální převor Augustinianů, jmenem Frant. Xaver Vasquer rodem Španěl, velmi horlivý cítel Matky dobré rady, zadal pak ku sv. Stoliči apoštolské pokornou prosbu, aby sv. Otec tyto nové stanovy prozkoumati a stvrditi a všem budoucím údům „Zbožné Jednoty“ rozličné odpustky uděliti ráčil. Tehdejší sv. Otec, Benedikt XIV., prozkoumaj stanovy, schválil a potvrdil je ve zvláštním apoštolském breve čili listu a sice na svátek navštívení Panny Marie t. j. dne 2. července 1753. Tentýž pro svou rozsáhlou učenost proslulý papež byl pak také první, který do „Zbožné Jednoty“ na úctu Matky dobré rady zří-

zené a pravidelně stvrzené vstoupil a své jméno v ní zapsati dal. A když mu svrchu dotčený generální převor přijímací diplom pokorně odevzdával, děkoval mu papež těmito pamětihodnými slovy řka: „Přijímáme s největší radostí tuto listinu a děkujeme vám velice, že jste nás do tohoto duchovního spolku zapsal, neboť tím budeme i my míti účastenství v tak velikém pokladu duchovním.“ Dne 15. srpna na svátek Nanebevzetí Panny Marie r. 1753. byla napotom v Genazzaně veliká slavnost, při kteréž se veřejně prohlásilo, že sv. Stolice apoštolská „Zbožnou Jednotu“ na počest Matky dobré rady zřízenou schválila a potvrdila, a že také všem jednotlivým údům četných odpustků udělila. Ctih. otcové Augustiniani vydali zároveň ztvrzovací breve apoštolské a stanovy „Zbožné Jednoty“ tiskem a sice v řeči vlašské a latinské, a výtisky latinské rozesílaly se do všech končin světa, aby je cítelové Matky dobré rady seznati a se do „Zbožné Jednoty“ snadněji mohli dáti zapsati. Následkem toho stalo se, že nejen v Itálii ale i v rozličných jiných zemích velké množství údů do „Zbožné Jednoty“ neustále přistupovalo a že tudíž úcta Matky dobré rady nejen se rozšiřovala, ale čím dále tím více do všech stavů hlouběji vnikla. Mezi těmito novými údy nacházeli se také osoby z panujících rodin i sám král španělský, mnozí kardinálové, biskupové a jiná knížata světská. Jména všech údů do „Zbožné Jednoty“ přistoupiвших zaslýlala se vždy do Genazzana, kdež napotom do památní knihy, ve svatyni Mariánské uložené, zapisována byla. Do r. 1790. zrostla památní kniha genazzanská již tou měrou, že sestávala z pěti velikých a tlustých dílů, v nichž přes 190 tisíc jednotlivých údů bylo zaznamenáno. Dalšímu rozšiřování „Zbožné Jednoty“ učinila pak ku konci

minulébo století velkou přítrž první revoluce francouzská a dlouholeté války, jež v zápětí svém měla. Tou dobou bylo i v Itálii velmi mnoho skvostných chrámů a klášterů svatokrádežně vydrancováno, kláštery oloupeny a řeholníci z nich vypuzeni. Tak stalo se i svatyni genazanské a ctilh. otcům Augustinianům v ní přísluhujícím. Milostný obraz Matky dobré rady zůstal tam sice neporušený, ale byl téměř všech drahocenných stkvostí svých úplně zbaven a ctilh. otcové Augustiniani, byvše z Genazzana od revolucionářů vypuzeni, nemohli se tam napotom pro nedostatek potřebné výživy dříve než roku 1820. navrátiti. Jakmile však své starobylé sídlo při svatyni Mariánské opět zaujali, počali hned s velkou horlivostí na obnovení „Zbožné Jednoty“ pracovati a sice s velkým úspěchem. Od té doby rozmnožila se památní kniha „Zbožné Jedn.“ dvěma velikými svazky, v nichž na 50 tisíc jmen nových údů zaznamenáno jest. A mezi těmito údy nachází se také mnoho znamenitých a proslulých osobností ze stavů nejvyšších. I vlast naše česko-moravská jest tam zastoupena. Za posledních let rozšiřovala se „Zbožná Jednota“ na počest Matky dobré rady velmi četně nejen v Itálii, ale zejména také v Severní Americe, v Anglicku, v Belgii a ve Francii.

Jak valně ku př. francouzští katolíci pro úctu Matky dobré rady jsou nyní zaujati, lze snadno z této události posouditi: Za posledních let putovalo na statisíce francouzských poutníků do proslulé svatyně Nepoškvrněného Početí Marie Panny v Lurdu. Stalo se pak nejednou, že veliké davy poutníků těchto na své pouti společně a velmi často s velkým nadšením provolávali: Sláva Matce dobré rady, sláva Ji!

Podmínky, na jejichž základě se katolický křesťan údem Zbožné Jednoty

na počest Matky dobré rady stane, jsou dle stanov od sv. Stolice stvrzených tyto: 1. Má buď sám osobně pátera převora Augustinianů u Matky Boží v Genazzanu za to žádati, anebo mu své vlastní jméno zaslati, aby do tamní památní knihy zaznamenáno bylo. 2. Má se každodenně třikráte Zdrávas Maria pomodliti. 3. Má buď při sobě nositi, nebo ve svém bytu míti obraz Matky dobré rady a se toho ujmáti, aby úcta její vždy více byla rozšiřována. 4. Má každoročně, je-li kněz sám jednu mši sv. sloužiti, a není-li kněz dáti sloužiti jednu mši sv. ve kterémkoli kostele a u kteréhokoliv oltáře, který pro tento zvláštní případ dle povolení papeže Benedikta XIV. se stane oltářem výsadním. Kdyby však ani jedno ani druhé učiniti s to nebyl, může za náhradu k sv. přijímání přistoupiti. 5. Tyto dobré skutky má za všechny ostatní údy obětovati. Všem údům, jenž tyto podmínky zachovávají, udělila sv. Stolice velmi četné plnomocné a jiné částečné odpustky.

Odpovídáme zde ještě na jednu velice důležitou příčinu, pro kterouž se úcta Matky dobré rady za našich časů po světě valně rozšiřuje a velmi mnoho dobrých účinků působí. V rozličných evropejských a zámořských zemích nabývají totiž praví a upřímní katolíci čím dále tím pevnějšího přesvědčení, že úcta Matky dobré rady za našich časů velice jest užitečná a prospěšná proti tak zvanému rozumářství, které se ve světě za posledních let velmi zmohlo, a nejen pravou víru a náboženství, ale i dobré mravy ku zkáze blahobytu časného a věčného podkopává. Toto rozumářství záleží hlavně v tom, že si lidé, svedeni byvše všelijakým povrchním mudráctvím, Pána Boha představují, ne jak On skutečně jest a jak nám Jej dílem zdravý rozum lidský a zjevená

víra líčí, ale tak, jak si Jej ten který rozumář čili mudrák svým krátkým rozumem vymyslí. Toto rozumářství není vlastně nic jiného než novověké pohanství, novověká modloslužba. Mezi starým pohanem a modloslužebníkem a mezi nějakým rozumářem stává tohoto rozdílu: Starý pohan a modloslužebník vyřezal si nejprve z kusu dřeva nebo z kamene svou modlu a pak se před ní na kolena svá vrhnul a k ní pravil: „Ty jsi můj bůžek!“ A když se mu napotom z jakékoliv příčiny tento bůžek znelíbil neb zošklivil, zahodil jej do smetí, nebo mu ruce a nohy zlámal a hodil jej do ohně neb do vody. Novověký rozumář čili mudrák, který Pána Boha všemohoucího z víry poznáváti a dle jeho přikázání ctíti nechce, nevyřezá si sice svého bůžka ze dřeva neb z kamene, ale za to si nějakého takového bůžka ve svém krátkém, všelijakým povrchním mudrlantstvím a nezřízenými žádostmi spleteném rozumu vymyslí, a sice právě tak vymyslí, jak se mu nejlépe k tomu účelu hodí, aby před ním žádného strachu, žádné bázně mítí a jeho přikázání pod trestem zachovávatí nemusil. A tak jako ten starý pohan a modloslužebník svého bůžka zahodil, když se mu z jakékoliv příčiny znelíbil, podobně tak činí i novověký rozumář čili mudrák; dnes si vymyslí svého bůžka tak a zítra zase jinak, a když právě času nemá, aby si nového boha vymudroval, pak žije i bez boha, a to právě se mnohemu z těchto mudráků a rozumářů nejlépe líbí, poněvadž jim pak prazádné přikázání Boží neb církevní nevadí, aby dle své libovůle žítí mohli. Slovem, takový novověký rozumář nakládá s tím svým smyšleným bohem hůř, než kterýkoliv zuřivý pán se svým služebníkem neb otrokem. A to vše nazývají rozumáři osvíceností, intelligencí a sebe samé jmenují osvícenci a vzdělanci.

V jiných cizích zemích nachází se za našich dnů hojný počet takových rozumářů, ale i k nám do Čech a do Moravy se již také dostali. Stává se u nás velmi často, že poctiví a zbožní rodičové jen s těžkým srdcem syny své z domova do ciziny propouštějí obávající se toho, aby se v cizině Pána Boha a svatého náboženství nespustili a se jim jednou po letech jako nevěrci a na mravech a na zdraví zkažení domů ne navrátili. A že se mnozí venkovští a v bázni Boží vychovaní synové v takovémto politování hodném stavu za nynějších dob z ciziny domů navracují, toho máme bolužel nyní až příliš mnoho smutných příkladů. Tací ubožáci sejdou se ve velkých nebo ve větších městech s rozličnými rozumáři, kteří každého, kdo se ráno nebo večer modlí, v neděli na mši sv. a na kázání chodí a aspoň jednou v roce k sv. zpovědi a k sv. přijímání přistoupí, hned za tmáře aneb za hlupáka vydávají, a jej nekalými žerty a úsměšky pronásledují. Mladý, nezkušený jinoch nemívá obyčejně tolik duševní síly a odhodlanosti, aby si z takových nadávek a úsměšků nic nedělal. S počátku se sice stydí, svědomí jej hryže, ale konečně když déle mezi takovými rozumáři bývá, počne nejen modlitbu a ostatní povinnosti katolického křesťana zanedbávatí, ale spustí se i sv. náboženství a šlechetných mravů, připraví se pak sám všelijakými hříchy, ve kterých si rozumáři rádi libují, i o své zdraví, a konečně se v tomto smutném stavu do domova svého navrátil. A na tom ještě nepřestává. Doma si pak takový rozumář rád na vzdělance hraje, vydává se neustále za osvícence, počítá se k tak zvané intelligenci, pohlíží na své poctivé, zbožné rodiče s opovržením, sužuje a trápí je, poněvadž mu peněz s dostatek dáti nemohou, aby po hospodách choditi, tam své rozumářství jiným nezkušeným

jinochům vykládati, kněze za tmáře prohlašovati a svým pohoršlivým živobytním tuto svou novověkou osvícenost rozšiřovati mohl.

U nás v Čechách a na Moravě náchází se bohužel dost hojný počet městeček a měst, jakož i venkovských obcí, ve kterých se taková intelligence čili tací rozumářové a osvícenci za našich dnů naskytují, našemu dobrému a zbožnému lidu pohoršení dávají, a leckdes i dost velkou mravní zkázu způsobili, kteráž napotom hněv a tresty Boha všemohoucího vyvolává a i toho překážkou bývá, že Bůh jednotlivým rodinám neb obcím aneb i celému národu takového pozehnání a takového úspěchu neudělí, jako by býval udělil, kdyby se podobné hříchy nebyly páchaly. Psáno jest v Písmě sv.: „Blahoslavený lid, jehož Bohem jest Hospodin“ (Žalm 143, 15). A na jiném místě praví věčná pravda: „Hřích bídné činí národy (Přisl. 14, 34), a pravda výroku Božího nikdy nepomine.“

Všecko to nedá se nikterak popírati, a proto jest také pro každého, kdo lid náš a vlast svou skutečně miluje, velmi důležitou otázkou, kterak by se svrchu dotčenému zlu přítrž učiniti dala. A tu třeba především vytknouti, že žádný ani sebe učenější a sebe zkušenější a vzdělanější muž takové rozumáře a osvícence tak snadno nepředělá a neobráti i kdyby jim sebe pádnější důkazy a důvody ze zdravého rozumu vážené předkládal. A příčinu této nemožnosti vysvětlil z jedné části výborně jeden francouzský učenec v tento smysl: Žádný rozumář nepochybuje zajisté, že dvakrátě dvě jsou čtyry. To každý za svatou, nezvratnou pravdu uznává. Avšak, kdyby tato nezvratná pravda souvisela s nějakým mravním pravidlem nebo s nějakým příkázáním, ku př. že člověk nemá smilniti, že nemá ani potají jiné šiditi a z cizích mozolů sebe obohatiti, tuť by se hned na sta

rozumářů vyskytlo, kteří by houževnatě popírali, že dvakrátě dvě jsou čtyry. To jest jinými slovy řečeno: Zlé náklonnosti a vášně mohou rozum lidský tou měrou zaslepit, že člověk byť by i jinak učený a vzdělaný byl, ani pravdu pravdoucí za pravdu nechce uznati, poněvadž se pravda ta jeho nezřízeným žádostem přičí. Avšak mezi novověkými rozumáři náchází se obyčejně velká část takových, kteří buď žádného vědeckého vzdělání nemají, aneb jen tři nebo čtyry počáteční školy na některém ústavu prošli a pak se neustále k tak zvané intelligenci počítají. Tací nedoukové nejsou pak ani s to, aby pochopili, je-li některý důvod vědecký pravým aneb pouze klamným a falešným důkazem, knihám přesně vědeckým nerozumějí a svou intelligenci váživají obyčejně jen ze samých oplzlých románů, anebo z takových povrchních spisků, které z výdělkářství pro liberální nedouky proti náboženství sepsány byly. Člověk skutečně učený a ve vědách důkladně vzdělaný namáhá se obyčejně zcela nadarmo, když takového rozumářského nedouka poučiti hodlá; on zůstane na svém, a jeho nejhlavnější důvod, kterým každou i nejpodstatnější námitku s krku svalí, zní takto: To je tmářství, ale já jsem osvícenec, já jsem liberál, já patřím k intelligenci.

Nuže tedy, jakých prostředků se dá s úspěchem užívati proti tomuto časovému neduhu, jakým způsobem mohou býti mladíci zachráněni, aby do lstivých osidel rozumářských neupadli, a jakým způsobem mohou z osidel těch vyvážnouti, kdo do nich již zapleteni byli? Na tyto a podobné jiné otázky odpovídáme zde krátce: Bez zvláštní milosti Boží nesvede pouhá síla lidská v případech takových pranicheho a chce-li síla lidská něčeho způsobiti, musí si nejprve tuto zvláštní milost Boží modlitbou a dobrými skutky od Boha vyprositi. Hospodin Bůh,

moudrost věčná a nevystižitelná musí nejprve paprskem své moudrosti rozum osvětliti, musí člověku svou božskou radou nápomocen býti, aby nástrahy a osidla rozumářská poznal, se jich varoval a aby se z nich opět vymknouti uměl, jestliže již do nich byl zapleten. A právě těchto zvláštních milostí může člověk buď pro sebe samého nebo pro jiné lidi stálou a vřelou úctou Matky dobré rady nejsnadněji od Boha získati. Vstípl-li kterákoliv zbožná matka dítkám svým hned z mládí do srdce úctou Matky dobré rady, vzývají-li rodičové, když děti své do ciziny odešlou, Matku dobré rady za pomoc, aby ona sama je chránila a božskou radou rozum jejich osvěcovala a sílila, napotom se tací rodičové nepotřebují strachovati, že se jim děti z ciziny jako nevěrci a rozumáři aneb jako zhejralcové domů jednou navrátí. A kdyby v nejhorším pádu se stalo a syn nebo dcera v cizině rozumářstvím načichli, nebude to dlouho trvati a Matka dobré rady je opět z temných a zapletených osidel rozumářských vytrhne. Stálá a horlivá úcta Matky dobré rady jest také nejsnadnější prostředek, chce-li kdo některému skutečnému rozumáři v tom býti nápomocen, aby opět zdravého a pravým božským světlem osvětleného rozumu nabyl a Pánu Bohu tak sloužil, jak On sám to žádá a přikazuje. Úcta Matky dobré rady jest vůbec jeden z nejhlavnějších prostředků a léků proti časovému neduhu věku našeho, proti rozumářství; poněvadž ctíce Rodičku Boží pod názvem Matky dobré rady, vzýváme ji touto úctou zejména za to, aby nás účastnými učinila té božské rady, kterouž Ona sama v nevýslovné hojnosti obdařena byla, když se stala Matkou Syna Božího, který jest moudrost věčná a který sám v písmě svatém nazván byl andělem rady veliké. Za tou příčinou klade i sv. církev do úst Rodičky Boží slova písma sv.: „Má

jest rada a pravost, má jest opatrnost a síla... Kdo by mne nalezl, najde život a obdrží spasení od Hospodina.“ (Prísł. 8.) Ctíce Matku dobré rady vyznáváme již touto samou úctou, že se zřikáme a že zavrhujeme veškeré novověké rozumářství; neboť touto úctou vyznáváme, že náš lidský rozum i při vši učenosti a vzdělanosti zůstane přece jenom krátký a slabý, že pomoci a rady božské neustále potřebuje, nemá-li opět do takových bludů a neřestí mravních zabřednouti, do kterých i nejučenější pohané zabředli, poněvadž víry božské neznali a se podobně tak jako novověcí rozumářové pouhým svým krátkým rozumem řídití chtěli. Z těchto důvodů máme též za to, že by se i u nás v Čechách a na Moravě právě za nynějších časů úcta Matky dobré rady horlivě mezi lidem pěstovati měla, aby se novověké pohanství čili rozumářství dále rozlézati nemohlo a aby čím dříve tím lépe z vlasti naší vykořeněno bylo. Rodička Boží — tak praví sv. církev — potřebla vždy všechny bludy!

Ale mimo to sbíhá se v životě lidském ještě mnoho jiných případů, při kterých krátký rozum lidský nestačí, aby člověku dobrou radu udělil. A tu opět Matka dobré rady může pomoci. Uvedeme zde jen několik takových případů.

Mnohý otec a mnohá matka má veliké starosti, když se o to jedná, mají-li syna svého dáti na studie nebo na řemeslo aneb jej doma při hospodářství nechati. A když se i na tom snad ustanoví, že jej buď na, řemeslo nebo na studie dají, nastanou jim nové starosti, do kterého města syna odeslati a komu by jej svěřiti měli. Rodičové to dobře tuší, že na všech těchto věcech a okolnostech celá budoucnost syna jejich závisí, a že v případě tom dobrá rada jest nezbytna, nemá-li celá budoucnost syna býti zkažena. Nuže kde a jakým způsobem se dopídi této dobré rady?

Jindy se zase o to jedná, mají-li rodičové syna dospělého oženiti a má-li si tu neb onu dívku vzíti; nebo by rádi dceru provdali, ale jsou na rozpácích, mají-li ji tomu neb onomu ženichu dáti. Přáli by si toho jednak, aby dítě jejich ve stavu manželském bylo proti bídě a nouzi zaopatřeno, jednak se zase toho obávají, aby při vši zámožnosti nebo bohatství nebylo nespokojeno a nešťastno. V případě takovém jest opět dobré rady zapotřebí, ale kdy ji vzíti a kdo ji uděli?

Leckterý přistárý otec na to pomyslí, že by měl v čas svou závěť dáti sepsati, aby dětem své jmění po otcovsku rozdělil a všem svárům a hněvům po smrti své předešel a aby, když také snad náhle neumře, závěť teprve na smrtelném lůžku dělati nemusil. Ale tu se zase nemůže ani sám sebou a s jinými dohodnouti, kterak by své jmění rozděliti a svou závěť zaříditi mohl, obávaje se brzy toho, brzy onoho. Schází mu dobrá rada a kolísá také, kde by ji měl vzíti?

Bývá takových manželství, že žena mučenický život vede. Muž se jen nedbale o to nejpotřebnější stará, děti si nevšímá, v hospodě rád utrácí, když peněz nemá, dělá dluhy dokud může, na kostel nedrží, u zpovědi již dlouhá leta nebyl a při tom všem ženu kde může souží a trápí. Žena se s ním již dost navadila, odešla také od něho již vícekrát, ale pro ty malé děti se přece zase navrátila; pláče, nařiká a rady si více neví, co by měla dělati a jak má s mužem zacházeti, aby se změnil a polepsil. Tu jest ovšem dobrá rada nejen užitečná, ale velice potřebná. Ale kde a u koho ji nalezne?

Leckterý hospodář zase dosti pracuje, málo kdy jen si něčeho dopřeje, přemýšlí sem a tam, čeho by se měl uchopiti, ale cokoli počne, to se mu nedaří, zakouší brzy tu, brzy zas jinou škodu, jmění mu ubývá a on sám ani neví, kde a proč to všecko tak vázne. Tu by ovšem

moudrá rada byla velice dobrá, ale kde ji asi nabude?

Za našich časů lze i takových hospodářů ve městech a na venkově nalézt, kteří se velmi bedlivě obecních záležitostí ujímají. Je-li takový měšťan neb rolník starostou nebo radním, zakládá si na tom velmi mnoho, každá veřejná maličkost jej velice zajímá, ztráví také mnoho času v rozprávkách o politice a čtením rozličných novin; ale o své vlastní hospodářství se hrubě nestará, ročních příjmů mu značně ubývá, ten veřejný politický život jej čím dále tím více peněz stojí, on to již tuší, že to tak dále provozovati nemůže, nemá-li s celou svou rodinou na mizinu přijíti, ale co si má počíti, jak se má z toho všeho vymknouti a v pravý čas svůj úpadek zameziti? Tu jest ovšem dobré rady velice potřebí, ale kde ji asi nalezne?

I mužové učení a zkušenosti mívají ve svých pracích a poradách o věcech obecních nebo politických nezřídka příležitost poznati, že mnohdy ani ten ani onen dost moudrý a vtipný prostředek ničeho neprospeje, aby cíle sobě vytknutého dosáhnouti mohli, a že se jim tudíž dobré rady nedostává.

Nuže v takovýchto a četných jiných podobných případech života společenského nedostává se člověku velmi často dobré rady. Obmezený, krátký a také rozličnými předsudky a vášněmi zakašený a zatemnělý rozum lidský, i byť by jinak sebe bystřejší byl, není mnohokrát ani s to, aby všechny okolnosti a poměry pronikl, je patřičně ocenil a uvážil a se konečně na tom ustanovil, co člověku skutečně ku prospěchu a blahu sloužiti může. Ve případech takových nezbyvá nic jiného, než následovati příklad Josafata, krále judského, který nucen jsa hájiti vlast svou proti Moabitům a Ammonitům, před válkou takto se modlil k Hospodinu, řka: „A

ještě nevíme, co bychom činiti měli, to nám toliko pozůstává, abychom oči své obrátili k Tobě.“ (2. Paral. 20, 12.). V případech takových musí člověk neskonalenou moudrost božskou, která všechno ví a zná, za pomoc pokorně prositi, aby náš krátký rozum lidský osvititi a nám dobrou radu nějakým způsobem uděliti ráčila. A svrchovaný Hospodin a Bůh náš to také výslovně žádá, aby každý člověk poznal a upřímně vyznával, že jeho lidský rozum krátký jest a že se nevyhnutelně k Hospodinu za dar moudrosti, za dar dobré rady utíkati musí. Z té příčiny praví Hospodin v knize Přísloví (8, 14): „Má jest rada a pravost, má jest opatrnost a má jest síla . . . Já moudrost bydlím v radě . . . Skrze mne králové kralují a ustanovitelé zákona spravedlivé věci nařizují.“ Proto také praví Hospodin v téže knize Přísloví (21, 1): „Jako rozdělení vod, tak jest srdce královo v ruce Hospodinově, kamžkoli bude chtíti, nakloní ho.“ A konečně vyhrožuje Bůh i přísným trestem, když člověk odvislost rozumu svého od božské moudrosti uznati nechce a božské rady si nevšímá aneb ji zavrhuje. Praví totiž v knize Přísloví (1, 2): „Pohrdli jstq všelikou radou mou a domlouvání mého zanedbali jste; protož i já také k zahynutí vašemu smáti se budu a posmívati se budu, když přijde na vás to, čeho jste se báli.“

Ve Starém Zákoně posýlal Bůh všemohoucí k národu židovskému zvláštních, Duchem sv. osvěcených proroků, ku kterým se vůdcové a králové židovští, jakož i soukromé osoby v důležitých záležitostech o dobrou radu utíkávali, a kterouž jim Hospodin skrze ně uděloval.

Příkladů takových uvádí sv. Písmo dost hojný počet. V Novém Zákoně udělil Bůh některým světcům dar Ducha sv., jenž „rada“ sluje, v tak velké míře, že se k nim součastníci jejich ze všech stavů, z blízka a z daleka ubírali, když v důležitých věcech dobré rady potřebovali. Jeden takový světec byl k. př. svatý Antonín, arcibiskup florentinský, jehož výroční svátek na den 10. května padá a který za touto příčinou nazýván býval „Antonín dobré rady.“ Ale nade všechny svaté a světice Boží vyniká i v tomto ohledu Rodička Boží, Panna nejmoudřejší, která v životě svém nepoškrvněným nosila vtěleného Syna Božího, jenž moudrost věčná jest a andělem veliké rady sluje, a proto také nejbl. Pannu Marii Matkou dobré rady nazýváme. Ona jest zároveň Matkou božské milosti, skrze ni uděluje nám Hospodin Bůh milostivý a milosrdný všechny milosti, jakož sv. Otcové a bohoslovci dokládají, a skrze ni, skrze její všemocnou přínulvu můžeme též vážit všelikou dobrou radu z nevystižitelného pramene moudrosti božské. Kdo ji nalezne, najde život a bráti bude spasení od Hospodina!

A tím ukončím spisek, který jsem na oslavu Matky dobré rady a ku prospěchu a k útěše svých milých krajanů sepsal. Na rozloučenou vzývám ještě s myslí pokornou a důvěrnou nejsvětější Matku dobré rady, aby všechny čtenáře a mne samého po celý čas této pouti pozemské svou dobrou radou nikdy nepouštěti a nás všechny tam do slávy nebeské doprovoditi ráčila, bychom jednou s ní trojjediného Boha ve věčné blaženosti chváliti a velebiti mohli. Amen.

Duchovní hodiny,

poopraveny a natáhnuty od † Libora Scholze.

(Pokračování.)

Hodina čtvrtá.

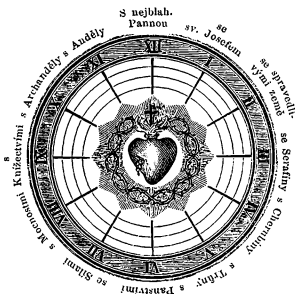
Když hodiny biji čtvrtou, tu se spojuje nebe a země, čas i věčnost, aby nám postavily před duši naši vše, co hrozného i vše, co blaženého, čemu nás víra křesťanská učí. Hodina čtvrtá připomíná nám čtyry poslední věci člověka, strach smrti, hrůzu soudu, nekonečné muky pekla a nevyslovitelnou blaženost nebes. Smrt začíná pořádek. Jednou se ručička na hodinách života mého zastaví, dotknuta byvši prstem Božím, — umru —; tělo, které duše byla opustila, a které jest pak opuštěno ode všeho a ode všech, co mu za živa bylo milé a drahé, nad čím člověk často zapomněl na Boha a nebe promarnil, jest nyní zahaleno v rubáš a

uzavřeno do dřevěného domečku, jde do hrobu, na kořist hniloby, až je zvuk trouby posledního soudu zavolá buď k radostnému neb k žalostnému zmrtvýchvstání. To všechno jest každému docela jisto. Ale kdy umru? Kde? Jak? V jakých okolnostech? To je zase všem docela nejisté. Jen jednou; nikdo nemůže druhou smrti zase nahraditi, když smrt první byla nešťastná. Z té příčiny musíme bez přestání a neunavně o to pečovati, abychom umřeli dobře, šťastně a to tím, když dobře živi budeme. Neboť jedině hřích činí smrt trpkou a hroznou; ale smrt bez hříchu jest krásný anděl, poslaný od Boha, aby utrpeného ce-

stovatele pozemského uvedl do jeho nebeské vlasti. — O Bože! popřej nám šťastnou hodinku smrti! Nauč nás mysletí neustále na to, že zemřítí musíme! Dej, abychom každodenně tak živi byli, jakoby to byl poslední den života našeho, abychom obstáli jednou před přísným soudem tvým!

V tom okamžení, kdy člověk posledníkrate dýchne, stojí duše jeho již před soudnou stolicí Boží, aby vydala počet z celého života svého, ze všech svých myšlenek, přání, předsevzetí, slov a skutků, tak z dobrých jako ze zlých, tak jako z rozličných opomenutí. Tu je soudce vševědoucí, jemuž nic tajno není, jehož plamenný zrak prohledne i ty nejtajnější záhyby srdce; soudce svatý, jemuž každý, i ten nejmenší

hřích nevyslovitelnou ošklivost působí; soudce neuplatný, prázdný a prostý všech lidských slabostí a křehkostí; soudce spravedlivý, jenž žádnou výmluvu nepřijme, před nímž neplatí žádná vznešenost a vzácnost osoby; jenž bez milosrdenství, jedině dle velikosti viny všechny nevymazané hříchy bezohledně trestá, podobně ale také všechny ctnosti dle míry jejich zásluh odměňuje; soudce neomylný, z jehož rozsudku, ať již zní na věčné zatracení neb na věčné blahoslavenství, odvolati se nelze; soudce všemohoucí, jehož rukou nikdo uniknouti nemůže. Viz, to jest ten soudce, před nímž duše tvá jednou

stanouti musí. Zda-li pak před takovým soudem také obstojí? Kdožby necítil pravdivost slov zbožného pěvce v celé jejich tíži:

Den hněvu, den ten hrozný,
Měj v mysli člověče,
V němž té povolá mocný
Mrtvých, živých soudce:
Strach, hrůza a třesení
Na zemi nastane,
Trouba poslední zazní,
Mrtvý z hrobu vstane.

Ach! co já hříšný dělat
Budu neb mluvit?
Kdež patrona si hledat
A koho prošíti?
Když i sám spravedlivý
Bude se obávat;
Na to dokud jsme živi
Máme pamatovat.

O soudce můj Ježíši!
K tobě přistupuji,
Pro něž soudíš mou duši,
Hříchů svých lituji;
Pro hořké umučení
A tvou smrt nevinnou
Uděl mi odpustění,
Smiluj se nade mnou!

(Bečák, kancionál.)

Co nám zbývá, když si připomeneme, jak mnoho zlého, ale jak málo dobrého a to ještě velmi nedokonale jsme učinili, než z hlubokosti srdce svého zvolati: „Smiluj se nade mnou, o Pane Ježíši, podle množství slitování svého!“ Žalm 50, 1.

Neboť, kdyby nám Bůh odměniti chtěl dle našich zásluh a trestati podle viny naší, jak málo by jich přišlo do nebe, jak mnoho by jich bylo uvrženo do propasti pekelné. Sestup, o křesťane, dle rady sv. Bernarda, často za svého živobytí v duchu do temného toho místa nevyslovných věčných muk, kde červ zlého svědomí nikdy neumírá, a oheň tělo i duši trýzníci nikdy nevyhasne, abys nebyl tak nešťastný, po smrti tam na věky a neodvolatelně uvrženu býti. Ach! jak malicherné je všeliké zlo tohoto

života u porovnání s mukami pekelnými! Kdyby bylo možno, všechny bolesti, všechno trápení, které od počátku světa až do jeho skonání na člověčenstvu leželo aneb ještě ležeti bude, vlíti do jediného velikého kalicha utrpení, pak by to bylo sotva tolik jako kapka vody ku neobsáhlému moři u porovnání s oněmi mukami, které musí duše věčně snášeti, která z úst soudce svého slyšela rozsudek: „Odstup ode mne, zatracený, do věčného ohně!“ Svatá Terezia vypravuje ve svých spisech: „Jednoho dne, když jsem na modlitbách trvala, octnula jsem se náhle, aniž bych věděla jak, v pekle. V duši své cítila jsem takový oheň, že si ani pomyslití nemohu, jak bych zvláštnost tu vlastně popsati měla. Za svého živobytí přestála a přetrpěla jsem nesmírné tělesné bolesti, dle výroku lékařů ty největší, jaké jen člověk na světě trpěti může, neboť se mi proto, že jsem na dnu trpěla, zkrátily dny. Ale to všechno nedalo se ani porovnat s tím, co jsem tenkrát zkusila, zvláště když jsem viděla, žeby bolesti ty bez konce, bez přestání trvati měly. A to všechno ještě nic není oproti smrtelnému boji duše. To je úzkost, násilí, hrozná trýzeň a taková zoufalost, že se to ani vysloviti, ani popsati nedá. Duše rve sama sebe samou zoufalostí v nesmírných bolestech a vnitřním ohni. A jakoby někdo v rakvi pod zemí se probudil, tak hrozná temnota ho obkličuje, děsná sevřenost a neustálé zadchnutí. Tolik jest jisto, že všechno, co si lidé v pekle představují, a kdyby i za živa hořel, u porovnání s oným ohněm pekelným vypadá tak jako oheň malovaný u porovnání s ohněm pravým“. — To je odplata hříchu: zahanben před nebem a zemí, zatracený od Boha, vševědoucího soudce, znamenáný znamením záhuby, vyloučen ze společnosti andělů a svatých, musí zatracenec vyvržen býti

do temnosti věčné, do ohavné společnosti ďáblů a jeho přívrženců, aby na těle i na duši mučen byl až k největší bolesti smrtelné, anižby zemřítí mohl, a to věčně, dokud je Bůh Bohem, bez naděje na úlevu, bez naděje na vysvobození! —

Milý křesťane, to byl hrozný obraz, který jsme právě rozjímalí; již pomýšlení na něj, pouhý pohled do toho místa nás děsí. Bylať to vichřice, bouře. —

Jest tak dusno, horko až by se zadusil, ani větýrek se nehýbe. Již šlehaají jednotlivé blesky na nebi a z dálky zaznívá děsné hučení hromu. Zvířata lesní skrývají se bázlivě do doupat svých, ptáci létají úzkostlivě pod ochranou střechu. Lehký vítr táhne ulicemi, zdvihá prach do výšky a žene se přes obydlí lidská. Jestli to posel brzké bouře. Již šelestí list na stromech pod padajícími kapkami deště; nyní již padá v celých proudech, jakoby celé moře s nebe na zem spadnouti chtělo. Stromy praskají, domy se otfásají, vítr na ně naráží. Ohnivý proud protřhne mračna, a začne to duněti a hřměti, jakoby z tisíc děl jedným rázem vystřelili. — Bouře odtáhla, nebe zase se obléká do krásného modrého svého šatu, slunce posílá jasné své paprsky opět dolů na promoklé nivy a háje. Miliony kapek leskne se na květinách a trávě jako ty nejkrásnější drahokamy: všecko stojí zase tak svěží, tak zelené, co ještě před chvílí bylo mdlé, zvadlé a zaprášené, a jako pestrobarevný pás táhne se přes celou oblohu jasná duha. S rozkoší dýchají lidé i zvířata občerstvující vzduch, a švitořivé ptactvo pje zase veselé své písně. — A s rozkoší ještě mnohem větší pozdvihneme se v duchu z propasti věčného utrpení k blaženým výsostem nebeských radostí. Hřůzy smrti odstoupily, odtáhly, hřmění soudu neděsí nás více, blesky pekelného ohně uhasly, černá

bouřlivá noc musela postoupiti jasnému nebi. My tam hledíme vedeni světlem viry a vidíme blaženost a tak nevýslovnou slast, že žádá řeč není schopna, to vyjádřiti, srdce jest slabé, to pocíťti. Když Petrus na hoře Tabor viděl Pána svého v proměnění, tu zvolal pln radostného nadšení: „Zde jest dobře býti!“ A předce viděl jen některé paprsky nebeské velebnosti svého Mistra, viděl jen dva svatě vedle Ježíše, měl takřka jen nějaké tušení nebeské blaženosti. Jak nevýslovná bude tedy radost naše, když do věčného moře nebeského blahoslavenství zcela pohříženi budeme, když Boha viděti a na něho patřiti budeme tváří v tvář, když poznáme jeho neskončeně dokonalou a nepochopitelnou bytost, s níž víra zde jen pramálo záclonu tajemství odhaluje, když s ním spojeni budeme v nejdokonalější, věčné lásce, když se nalezati budeme v blažené společnosti se svatými anděly a s vyvolenými Páně a když s nimi před trůnem Beránka věčně chválozpěvy propěvovati budeme. Ach! jak mizernou zdá se nám proti této blaženosti býti země s její pomíjejícími radostmi, s její pomíjejícími statky, s její srdce usmrcujícími radovánkami! Má se to s nimi právě tak, jak s krásným obrazem Chemesa, krále škotského. Vypravuje se, že král ten přišel jednou do zahrady, aby se trochu na čerstvém vzduchu zotavil, a že tam rozličné umělecké výrobky spatřil, které ho nad míru potěšily.

Mezi nimi nacházela se také socha krásné ženštiny, držící v jedné ruce jablko tak že se zdálo, jakoby je přichozímu nabízela. Král na nic zlého nemysle, sáhnul po jablku, zaplatil ale nerozvážností svou vlastním životem. Neboť ta sama socha držela v druhé ruce šíp, který, jakmile se jablko dotknul, prsa mu proklál a ho na místě usmrtil. — Toť jest obraz radosti tohoto světa,

on poskytuje rozkoše, bohatství, štěstí; ale běda člověku, jenž po nich sáhne! svět ho ostrými svými šípy usmrtí a jemu se přihodí co sv. Cyprian praví: „Svět tě láká, aby tě usmrtil!“ —

A tehdy se ukáže znamení Syna člověka na nebi, a tehdy budou kvílití všechna pokolení země, a uží Syna člověka přicházejícího v oblacích nebeských

s mocí velikou, a s velebností. (Mat. 24, 30.) — Tedy přišel Ježíš a našel ho již čtyry dny v hrobě pochovaného, Ježíš pak pozdvihnuv oči vzhůru zvolal hlasem velikým: „Lazare, pojď ven!“ (Jan 11, 17—43.) — Vojáci pak když jej ukřižovali, vzali roucho jeho (a učinili čtyry díly, každému vojáku díl) a sukni. (Jan 19, 23.) (Pokračování.)

Svatá Notburga

patronka služebných.

Na tichých horách.

edm let sloužila Notburga v zámku a zbožným, trpělivým životem a soucitným srdcem získala si hojnou odměnu pro věčnost. A poněvadž v posledním čase, ať paní její ničeho chudým nedávala, od vlastních úst si utrhovala, nebyl nyní uzlíček její příliš těžký; tím těžší však bylo srdce její. Na kterou stranu měla se obrátiti?

Krajina kolem Rottenburgu nebyla tenkrát ještě tak četně obydlena, jako nyní. Pouze tu a tam byly roztroušeny selské dvorce a obydlí.

Pět takových selských stavení bylo též naproti Rottenburgu na polední straně údolí, vysoko v horách. Tam zaměřila Notburga, hodlajíc tam službu si vyhledati.

Nespravedlivé, kruté zapuzení ze hradu velice ji rmoutilo a vnucovalo jí otázku, jak v nové službě se jí povede? Kdyby byla věděla, co Bůh s ní v Eben (po česku v Rovni) zamýšlí, jak mnoho dobrého skrze ni tam učiniti hodlá, velikou radostí bylo by zaplesalo srdce jejím nadě ctí, jaké mělo se jí dostat. Ale Bůh skryl všechno to před zrakem její; ona věděla pouze, že těm, jenž Boha milují, všechno dobře se daří, a kdo na Boha dbá, o toho že též Bůh se stará.

Do vůle Boží oddána, Bohu důvěřujíc kráčela Notburga na hory a našla skutečně u jednoho rolníka službu.

Na své cestě v Tirolsku zastavila jsem se též zde a prohlédla si úzkou komůrku, ve které sv. Notburga bydlela. Z ní vycházela časné z rána k nejtěžším pracím, v ní večer po celodenní námaze odpočívala; den začínala modlitbou a taktéž jej skončila. Starý obraz na stěně nám praví, že Notburga zaměstnána byla při domácím dobytku, a proto až podnes vyzývá jest o pomoc při dobytých nemocích. Zbývajíc ho času použila k rozličným pracím v domě i na poli, jak to u rolníků obyčejně bývá.

O pobytu jejím v Ebenu jsou nám pouze dvě věci známy. Prvá, jak ona milovala Boha, a druhá, jak Bůh miloval ji.

Notburga vstoupivši k sedláku do služby, pronajala jemu svou tělesnou sílu, pilně sice pracovala, avšak srdce její náleželo dosud jedině Bohu. Mnozí vstupující do služby, vymínují si rozličné věci, jako na př. aby směli na vánoce nebo velikonoce navštívit rodiče své. Tak učinila i Notburga.

Boha, svého nebeského otce, vroucně milovala, a proto chtěla též častěji sama s ním se zabývat. Rolník musel ji sli-

biti, že každou sobotu a den před nějakým svátkem práce spíše bude skončena. Čas ten trávila pak na modlitbách, nejraději v kostelíčku ruprechtském. Tam nikým nevyrušována mohla rozmlouvat s Otcem nebeským a s Matkou všech křesťanů.

V písmě sv. je psáno, že Bůh mluví nejdůvěrněji k těm, kteří jsou srdce čistého, upřímného; takovým bylo srdce sv. Notburgy, a proto rozuměla mnohým věcem, kterých často mnozí studovaní lidé neznají. Řeč, kterou Bůh s ní mluvil,

byla teplým paprskem slunečním různému poupěti, studenou rosou semenu pšeničnému. Notburga duševně vždy více prospívala a byla před očima Božíma vždy krásnější. Naproti tomu člověk, který modlitby nedbá, zapomíná na Boha. a proto nikdy nelze mu nabýti takového prospěchu, jako sv. Notburga. Kdo totiž Boha miluje, toho miluje též Bůh, a kdo věrně Bohu slouží, tomu též Bůh mocí svou pomáhá. O tom měl se sedlák na Eбену brzo přesvědčiti.

Milodary božského Srdce Páně.

Od Mělníka. Nejsrdečnější díky Marii Panně a Otci milosrdenství, který neposkrvněnou Rodičku Boží na zvláštních místech ctíti nás povzbuzuje tím, že právě tam prosby naše vyslyší. V blízké obci Jelenicích žije rolník Sk., který byl před časem raněn mrtvicí na celou pravou polovici těla. Zvolaný lékař z Mělníka ohledal nemocného a shledal stav jeho nebezpečný, ano beznadějný, ježto snad brzo, jako obyčejně, nemocný stížen bude novým záchvatem, který životu jeho konec učiní. Zbožná rodina, manželka a několik malých dětí, s úzkostí stáli kolem lůžka ochránce svého plni největší obavy. Od lidí pomoci očekávali nemohli, vždyť jim to moudrý a zkušený lékař stvrdil. Proto obracejí mysl svou k Dárci života, od něho očekávající pomoci. I počali na ten úmysl devítidenní pobožnost k Matce Boží Filipsdorfské, té mocné orodovnici nešťastných. A hle Pán vyslyšel prosby jejich. Nemocný nejen pookřál, nýbrž úplně se uzdravil, tak že nyní všechny práce své vykonávat může, a docela žádných následků záchvatu mrtvice nepociťuje. Uznávaje však, že jedině oš Pána Boha na přimluvu přesvaté, neposkrvněné Máteře Boží ztraceného zdraví opět došel, neopomenul Bohu dobrotitěmu díky vzdáti vykonav pouť do Filipsdorfu a na sv. Horu a prosí, aby toto podivuhodné uzdravení jeho ve Škole Božského Srdce Páně ku cti a slávě Boží a Marie Panny dobrotitě uveřejněno bylo.

Z Přestavlk. O vánočních onemocněly nám 2 cti. sestry-učitelky pro ústav velmi potřebné — jedna chrlením krve, druhá nebezpečným rheumatismem. Obzvlášť pro první nebylo naděje, že ještě se uzdraví. A hle odporučila se B. Srdci P. a sv. Lourdské Panně Marii, konány 2 noveny na ten úmysl a dnes již jedna vyučuje a druhá již tak daleko poozdravěla, že už je rekonvalescentkou. Díky steré B. Srdci P. a bl. P. Marii budtež za to. Divno i to, že spolu i ubohé duše v očistci, za něž jsme několik máj sv. sloužiti daly — očividně pomáhaly. Kéz bychom jen větší důvěru měli, pak by i ještě větší pomoci se nám dostalo. A proto k rozmnožení větší důvěry v B. Srdce P. a P. Marii slíbeno toto veřejné poděkování.

Kromě toho vzdávám B. Srdci P. a bl. P. Marii rovněž nejvřelejší díky za šťastnou operaci mé dobré matky!

Z Uh. Hradiště. Děkuje B. S. P. jistá čtenářka „Školy“ za dosažení úplného zdraví, když již dlouhý čas byla churavěla s nohou.

Z krajiny Podřípské. Letos po novém roce nabídl jsem „Školu B. Š. P.“ jistému výměnkáři J. P. ku čtení, zapůjčiv mu celý lonský ročník. A muž ten nečetl marně, neboť přišel již dne 20. února a žádal mne, bych ve ctěném časopisu tomto jeho jménem B. Srdci P. vroněi díky vzdal, že čtyřletý milý vnouček jeho šťastně vyváznu

z nemoci velmi nebezpečné, na kterouž byl bratříček jeho před nedávnem zemřel; což děd jedině neskončené lásce B. Srdci P. přičítá, Jemuž byl nemocné dítě v modlitbách svých doporučil.

V. F., farář.

Z Českých Budějovic. U velikých palčivých bolestech, které mne k práci mého povolání neschopnou činily, konala jsem 9denní pobožnost k B. Srdci P. a modlila jsem se důvěrně za brzké uzdravení.

Při tom slíbila jsem, že až budu vyslyšena, nejsv. B. Srdci P. veřejně vzdám nejpokornější díky.

Devátý den, když jsem vyvolenou pobožnost dokončila, pominuly na dobro všechny bolesti mé a já jsem nyní úplně zdráva a silna, a pracuji potěšena jsouc celý den.

Božské Srdce P. budiž za to na věky chváleno a velebeno.

A. Ž.

Od Dobrušky. Kolikrátekoli jsem za minulého roku ve svých mnohonásobných těžkostech důvěrně vzývala Nejsladší Srdce Páně, Matku ustavičné pomoci, sv. Annu a sv. Josefa, — vždy přišla pomoc a úleva; pročť veřejně projevuji svůj vroucí dík, volajíc ku všem zbožným čtenářům „Školy“: „Chvalte se mnou Pána, neboť On dobrý jest, — veleďte Jej na všech místech, neboť On ve Svatých svých mocný jest.“

Z Chválkovic. Před dvěma lety měla jistá osoba, člen apoštol. mod., tak silné děnění v nohách a kříži, že jen namáhavě a při velkých bolestech z místa na místo se pohybovati mohla; užívání prostředků nepomáhalo i vzala útočiště k B. Srdci P. Ježíšce, vykonala 9denní pobožnost i pouť k Filippsdorfské Panně Marii a nyní se cítí tak dalece pozdravená, že své práce dobře vykonávati může.

Zpráva o misiích v Bulharsku.

31. prosince 1881.

 zdáváme díky všem příznivcům našim za všechna dobrodíní, která nám dosud prokázali, a byly-li zprávy naše v minulých letech pozoruhodny, doufáme, že i letoší všem dobrodincům našim důležitými zdáti se budou.

Dne 11. července m. r. o dvou hodinách odpoledne přitáhla hudební kapela druhého sboru armádního, v Adrianopoli bytovaného, do našeho dvoru, a hlučnou hudbou přilákala brzo množství zvědavého obecnstva, a strážníci sotva byli s to, aby v patričné vzdálenosti je udrželi. O půl třetí objevil se v průvodu čestné strážce Wassa Effendi, generalní místogubernér, místní vojenský velitel a ostatní generalové. Později poctili nás návštěvou svou konsulové evropských států, civilní a vojenští úředníci, rodičové a příbuzní dítek nám svěřených. A před tímto četným obecnstvem rozmanitých národností skládalo žactvo zkoušku, jež

přítomné úplně uspokojila. Potom následovaly rozličné přednášky ve čtyřech hlavních jazycích, jímž se v kolegiu vyučuje (v bulharském, francouzském, německém a tureckém); přednesy přijaty byly s živou pochvalou. V přestávkách poutaly pozornost posluchačů rozličné deklamace a kusy hudební. Ku konci nastalo rozdělování odměn přítomnými hodnostáři.

Mezi 63 mimořádných, 34 řádných žáků a 9 seminaristů rozděleno 31 přemii a 25 pochvalných listů. Aby některý žák odměnu dostal, musí mít ze všech předmětů, kterým se vyučuje, známky výborné nebo velmi dobré, neboť u nás není zvykem, dávat odměnu za výborný prospěch v jednotlivých předmětech.

Až dosud měli jsme pouze chovance z rozličných krajín Thracie, Macedonie a jižní Rumelie; ale tohoto roku máme některé i z knížectví bulharského. Na porok mnohým nesnáším, které odevšad

se nám připravují, i nepřátelé naši (i v časopisech) vyznati museli, že ti, kteří v našem ústavu byli vychováni, vynikají nad jiné nejen vědomostmi, nýbrž i čistotou mravů a zbožným životem.

V ohledu náboženském velmi je potěšitelno vyznati, že chovanci, vrátivše se do rodiště svého mezi rozkolníky, velmi statečně obhajují víru katolickou, a nikdy se ji nespouštějí. Na doklad uvádíme následující příklad:

Ve vesnici, Malko-Tirново nazvané, která 23 hodin od Adrianopole je vzdálena, chtěla jistá rodina 12letého syna, jenž u nás je vychováván, o prázdninách přemluvit, aby šel do rozkolnického kostela, avšak hoch statečně odporoval. Otec mu všelico sliboval, avšak marně. Když sliby nevedly ku cíli, počali mu hroziti, ale bez výsledku. Tu zavedl ho otec násilně do kostela rozkolnického. Ale sotva tam přišli, vymkl se jim hoch, utekl a spěchal do kostela katolického. Otec dopálil se tak velice, že když syn z kostela se vrátil, hnal se proti němu s nožem, hroze mu, že ho zavraždí. Hoch však statečně odpověděl: „Zavraždíš-li mě, bude tělo mé ležeti u tvých nohou, avšak duše má vznášeti se bude s palmou mučnickou k nebesům!“ O této události hoch sám nikdy nemluvil, nýbrž matka jeho to vypravovala. Ku konci prázdnin pokusil se hoch o útěk, aby k nám opět dostati se mohl. Poprvé se mu to nezdálo: uprchl v noci, bos, bez kabátu a klobouku. Po cestě osmihodinné přes neznámé hory byl v jedné vsi opět zadržen. Druhý útěk se zdařil. Po třídenní namahavé cestě došel k nám. Poněvadž neodvážil se již jíti do vesnic, přenocoval vždy v lese, kdež bylo mu velikou zimu trpěti. Veškerou potravou byl mu kousek chleba, který si vzal z domu. Nyní jest u nás a vyznamenává se velikou pílí.

Jiný žák, nyní důstojník v tureckém četnictvu, velice horlil proti častým sňatkům s rozkolníky, a pojal za ženu chudou dívku, která ještě před odдавkami přijata byla do svazku církve svaté.

Hlavní snahou našich misíí je též vzdělání domácího kněžstva. Seminář, který jsme před 5 lety otevřeli, milostí Boží a požehnáním apoštolské stolice zřejmě prospívá. Má nyní 14 čekatelů stavu kněžského mimo ty, které jsme poslali do Říma do koleje propagandy. Jeden z posledně jmenovaných posvěcen byl letos na kněžství a působí v katolické osadě jako duchovní správce; někteří jiní vstoupili do naší kongregace. Tento rostoucí počet kněžstva je tím potěšitelnější, poněvadž od poslední války veškerý duchovní život národu toho veliké utrpěl pohromy.

Kněžstvo rozkolnické z příčin čistě národních velmi snažně pečuje o zbudování kostelů a škol, a všemožně snaží se lid udržeti ve bludu. Tak na př.: v Adrianopoli mimo chrámy a školy, které předešlého roku vystaveny byly, zřízen jest blízko nás ústav pro bulharské hochy a má již přes 70 žáků; mimo to posílá se rodičům, kteří dítky své do tohoto ústavu dali, peněžitá podpora.

Následkem velkého vzmáhání se unie v Macedonii usnesli se rozkolníci biskupové a představení rozličných výborů (kteří velké sumy peněz věnují, jen aby rozkol uhájili), že svolají shromáždění, které by ustanovilo pravidla, jak unii s Římem zničiti. Mimo to zstrašují lid obecný, popuzující vládu lživými zprávami proti katolíkům.

Rozkolníci posílají též dobře placené popy a učitele do vesnic, aby proti katolictví pracovali. Bohužel nemůžeme jim účinně odporovati, poněvadž peněžitě prostředky nedovolují nám za-

kládati školy vesnické, ba jest nám i nemožno, v osadách katolických školy vydržovati.

Již ve dřívějších zprávách ukázali jsme nutnost toho, aby více škol bylo zřízeno, poněvadž na školách závisí zdar unie. Nyní jest ještě čas, aby jednání potkalo se s prospěchem, ale později nastanou rozličné překážky, které šíření se unie velice znesnadňovati budou.

Ačkoliv proti našim školám odevšad se brojí, přece nám to celkem jen málo škodí, poněvadž i nepřátelé uznávají prospěšnost jejich, tak že neustále prosby nás docházejí, abychom nové dítky přijímali. Ale k velkému žalu našemu jsme nuceni odepřítí to; tyto dny však přece přijali jsme jednoho katolického hochy, neboť jinak byl by ho dal otec do ústavu rozkolnického. To jest asi desátý případ, že jsme přijetí odepřítí nemohli, ačkoliv prostředky nedostačují k vydržování tolika dítek.

Již často nás vybizela propaganda v Římě, abychom co možná nejspíše zřídili si tiskárnu. To bylo již dávno též našim přáním, neboť nemajíce vhodných knih pro bulharské školy, zmaříme mnoho času psaním a opisováním. Také založení katolického časopisu je velmi důležitě. Budova jest již dokončena; též tiskařský lis a bulharská písmena jsme si opatřili. Abychom práci mohli počítí, třeba ještě některých tiskařských nástrojů a povolení úředního.

Avšak nákladem na stavbu tak jsme se vyčerpali, že je nám nemožno budovu kollegia obnoviti; nalezat se v tak bídném stavu, že musíme ji sloupý podepirati, a přece hrozí sesutím.

Poměrně malé příspěvky, jež nás docházejí, sotva dostačí k výživě celého domu, v němž bydlí i se žáky a seminaristy 419 osob; neboť ačkoliv všemožně šetříme a uskovňujeme se, páčí

se vydaje pro jednu osobu na 445 franků, a proto nejsme ani s to, abychom své dluhy (které jsou většinou z dob války), obnášející asi 52000 franků, zaplatili.

Jak samo sebou se rozumí, pečují misie též o veškeré duchovní potřeby obyvatelstva. Kromě vlastních dvou kostelů obstaráváme též dva chrámy ve předměstích Adrianopolských.

Také jest nám svěřena duchovní správa dvou tuzemských klášterů asi 6 hodin od nás vzdálených, kamž dvakrát za měsíc chodí některý kněz. Mimo to navštěvujeme na výroční svátky a kdykoliv udělování sv. svátostí toho vyžaduje, vzdálené osady katolické, což ovšem též spojeno jest s výlohami. Potěšitelným jest úkazem, že katolíci věrně se drží viry své, nedbajíce okolí rozkolnického a trpělivě čekají našeho misionáře, jenž k nim v určitý čas chodí a rozdává sv. svátostí.

Konečně prosíme dobrodince, aby ještě jednu věc uvážili, která jest pro misie velmi důležitá, totiž koupi pozemků. Nyní byla by k tomu právě doba příhodná; neboť po válce klesly ceny pozemků, tak že za levný peníz lze dostati velmi dobrá pole. Čas ten však brzy uplyne, neboť četné společnosti všechny levné pozemky skupují. Kdybychom k tomu měli prostředků, pak vyvázli bychom z těsného postavení, zaplatili bychom dluhy a neobtěžovali bychom tak velice svých dobrodinců neustálými prosbami o podporu.

Vzdávaje ve jménu svých spolupracovníků všem dobrodincům za dary roku minulého nejvroucenější díky, prosím a zapřisáhám je, aby pomněli velké nouze naší a i v příštím roce laskavě nám ku pomoci přispěli.

Tom. Břeska,
superior misii kongr. kněží „vzkříšení.“

Modleme se vroucně za ubohý lid slovácký v Uhrách!

vybídnutí tomuto zavdává nám příčinu psaní kněze pracujícího mezi lidem slováckým, který dobře zná jeho potřeby a nebezpečí, a z dlouholeté zkušenosti ví také, odkud lze pomoci se nadíti. Jak známo, jest lid slovácký lid dobrosrdečný, ústupný, proto ale tím hrozněji spočívá na něm a tlačí ho jho krutého maďarizování a znenamňování od vydíračných židů, kteří jedovatým nápojem, kořalkou, a lichvou ubohého Slováka sobě činí otrokem podle těla i duše. Jediný vydatný prostředek proti tomu osvědčilo se bratrstvo sv. růžence. Kde to jest zavedeno a jen trochu pěstováno, tak se plní kostely a prázdní krémy, tam ubývá klení a všech neřestí a šíří se život šlechetný, člověka důstojný. To vědí předobře krčmaři a ďábel, tito starodávni spolupracovníci na mravní záhubě národa slováckého v Uhrách, a proto vynakládají všechno, aby zotudili bratrstvo sv. růžence, aby zabránili povstání slováckého lidu.

Před několika roky byly v Horním Uhersku sv. misie, vedené OO. redemptoristy. Na horlivou domluvu těchto kněží přistupoval lid houfně do bratrstva sv. růžence, ne ale pouze podle jména, nýbrž skutkem: varoval se především pít kořalky a byl v tom svém slibu a úmyslu podporován modlitbou sv. růžence. Všeobecná náprava lidu byla

tak nápadna, že krčmaři podali ku vládě stížnost pro to (že lid přestal chodit do kořalky!) a ejhle! uherská vláda dala zaříditi vyšetřování a misionářům musilo býti biskupem zakázáno, aby ne-kázali tak horlivě proti kořalečnictví!!!*) Takové nařízení ovšem mnoho účinku nemělo, byli ale jím židé uchlácholeni a překažen všeobecný bratrstva rozkvět. Kde ale přes to všechno zase se povznese, jest pravou obrodou lidu. V jisté farnosti Hor. Uherska — píše nám promotor sv. růžence —, kde čítá bratrstvo na 63.000 členů a tedy dobře působí, najali protivníci jeho, když ničím již nemohli škoditi, jednu poběhlíci žebračku, která s malým dítětem v náručí chodila dům od domu, všude vypravující, že bývá s ředitelem bratrstva a s ním že to dítě má atd. Lid ovšem nedal se zbalamutiti, někde útrpně litoval ženštinu, že je blázen, někde ale, poznav její a jejich vyslaneců záměr, přímo ji vyhnal.

Což ale spomůže bratrstvo jen v jedné farnosti, což jest to pro celé Slovácko! Proto modleme se my apoštolé modlitby ze naše spolubratry, aby přemohli všechny překážky, které zlobůh klade jejich mravnímu i národnímu se zotavení, abychom podílu* měli na jich vzkříšení.

*) Máme v opisu to nařízení a mohli jsme i ze soukromých psaní úplně seznati smutné poměry pro lid slovácký v Uhrách.

V měsíci dubnu

modleme se za církevní záležitosti v Americe.

Není tomu dávno, dostal ředitel apoštolátu list z Ameriky a sice z Brasilie, který nás poněkud seznamuje s poměry v Americe panujícími. Zní následovně:

Velebný pane!

Pravil jste v časopisu božského Srdce Páně v říjnovém čísle loňského roku: „Všeobecné záležitosti církve, které jsou obyčejným předmětem našich úmyslů, nejméně nás nechati zapomenouti na zvláštní záležitosti rozličných úřadů toho duchovního

těla velikého; neboť v síle, stálosti a spokojenosti, která váže stejně všechny údy, není nikomu záležitost a potřeba druhého cizou.“

„Dobře tedy, Velebnosti, já nejposlednější z dítek církve katolické v Brasilii, prosím Vás, buďte tak laskav a obraťte se s prosbou na všechny údy celého apoštolátu modlitby a božského Srdce Páně, jehož údem také jsem, aby pamatovali při svých modlitbách také na bolesti a přání církve v Brasilii, tak jako to učinili s církví ve Švýcarských. — Věztež, můj drahý pane, že zednářstvo panuje u nás v nejvyšší míře. Zákony naše jsou vypracovány v jejich společnostech dříve než v parlamentu. Společnosti naše nejsou leč tajná ložiska, a na neštěstí máme kněze a řeholníky, z nichž mnozí náleží ku straně nepřátelské.“

„Zajisté si zpomenete ještě na všechno, co naši biskupové již utrpěli. Mohl jste viděti v Římě našeho ztraceného, želaného Dra. Vitála, statečného biskupa z Olindy, jehož smrt byla následkem podaného mu jedu od nepřátel protikřesťanských; avšak, což celá Evropa dobře ví, není to ani nejmenší díl neštěstí, kterého my zde zakusiti máme.“

„Od r. 1855 nesmí konventy řeholní přijímati novice, semináře diecesáni jsou takorba prázdný, povolání do stavu duchovního a řeholního naprosto vymizelo; a následovně jest kněžstvo, jehož vychování jest velmi nedokonalé, u velikých rozpacích a sotva dostačí potřebám duchovním vždy víc a více znáhajícího se lidu; rovněž i věřící vzdalují se víc a více od církve; zpovědnice a stůl Páně jsou obyčejně prázdný; lidé umírají ponejvíce bez zaopatření svatými svátostmi. Zpousta mravů roste jako voda po deštivém počasí; protestanté, pozitivisté, spiritisté a jak se všechny ty sekty jmenují, rozšiřují bohužel docela svobodně své kacířské učení a lidé zbaveni jsouce náboženského vyučování, stávají se obětí toho jejich falešného učení.“

„Ejhle, Velebnosti, tak daleko jsme dospěli; prosím Vás, mějte s námi ubohými milosrdenství; modlete se za nás a oznamte to v úmyslu „Skoly B. S. P.“ všem údům apoštolátu, aby se vroucně modlili za církev v Brasilii.“

Z toho každý milý čtenář pozná, že nemohli jsme nepohnuti zůstati na takovou vřelou prosbu; a zajisté nebude ani jednoho, kdoby s námi nesdílel velikou útrpnost s ubohou církví v Brasilii. Možná, že sotva kdo uvěří tomu, že v zemi, kde náboženství katolické tak utěšeně povždy kvetlo a kde až do posledních let nebylo ani jednoho kacířství, najednou víra ochabuje a zkáza mravů tak dalece dospěla, tak vysokého dosáhla stupně. Než proč bychom pochybovali o tom, když není lépe u nás? Což u nás nehyne náboženství přes všechny námahy kněží? Což neklesají mravy krásné, které jsme zdědili po praotcích svých? Bohužel musíme vyznati, že i u nás čím dál tím hůře je, náboženství, víra, zbožnost, dobré mravy hynou a nevěra, bezbožnost a zkáza mravů se rozmáhají na všech stranách. A proto modleme se netoliko za napravení církevních záležitostí v Americe, ale i u nás, zvláště v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Volejme z toho srdce:

Modlitba. O Ježíši! skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za katolické obyvatelstvo jižní Ameriky, které bezbožnost chce převrátiti a zkaziti. Ochraň je před svůdníky, božský Spasiteli, a popřej jim, věrným poddaným církve svaté, záruku pravého štěstí. Amen.

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc duben I. P. 1882.

Za církevní záležitosti v Americe.

O Ježíši! skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za katolické obyvatelstvo jižní Ameriky, které bezbožnost chce převrátiti a zkaziti. Ochraň je před svůdny, božský Spasiteli, a popřej jim, věrným poddaným církve svaté, záruku pravého štěstí. Amen.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

O přeladké Srdce Panny Marie, budiž mou spásou!

Sv. Michale archanděli, sv. Josefe, svatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Dne

Obzvláště ale doporučuje se:

1. *Sv. Hugona, bskp. 1132*: Obrácení mužů nevěrou a rozumářstvím nakažených. Horlivost apoštolátu za Slovy rozkolné. Nemocný.
2. *Sv. Františka z P., zald. ř. 1508*: Misie tuzemské. Povinnost velikonoční. Obrácení syna a jeho návrat k rodině. Za 4 nemocné klášterní sestry a jich představenou. Nemocné dítě. Málomyslní.
3. *Sv. Marie Egypt., kajíc. 431*: Obrácení otce a bratra. Církev sv. na Rusi. Katol. duchovenstvo na východě. Svornost manželská.
4. *Sv. Isidora, bskp. 636*: Za lásku k ukřižovanému Spasiteli. Biskupové koruny sv. Václavské. Zatvřeli hříšníci. Starý otec.
5. *Sv. Vincence Fer., 1419*: Rozmnožení úcty b. S. P. mezi Slovy. Bychom víc a více rozuměli záměrům tělož Srdce P.! 2 nemocné.
6. *Věčeře Páně. (Sv. Viléma, op. 1202)*: Kněží a věřící, kteří častěji přistupují k stolu Páně. Víra živá, důvěra pevná a láska stálá k Ježíši Kristu ve Velebné Svátosti. Ozdoba chrámů.
7. *Umučení Páně. (Sv. Hermana, řeh. 1230)*: Bychom Srdce P., které za nás tolik trpělo, poznali a je milovali! Úcta sv. kříže.
8. *Pohřbu Páně. (Sv. Alberta, bskp. 1214)*: Obrácení národů pohanských. Ústavy bohoslovecké a jich učitelstvo. Časopisy bohomluvy křesťanské. Obrácení syna a jeho návrat k rodině.
9. *Vzkříšení Páně. (Sv. Celestina I., pap. 432)*: Radosti velikonoční všem upřímným křesťanům! Oživení víry v Ježíše Krista a jeho božství. Nebezpečně nemocná panna rádu sv. Alžběty.
10. *2. hod velik. (Sv. Mechtildy, abat. 1302)*: Sv. Otec a celý jeho dvůr by měli zdaru na rozšíření kat. církve. Horlivá modlitba za sv. Otce a časná pomoc se strany zámožných. Nemocná.
11. *3. hod velik. (Sv. Lva Velk., pap. 461)*: Císař a král náš a rádce jeho. Úřadnictvo naše. Jistý klášter uršulinek v Čechách.
12. *Sv. Julia I., pap. 323*: Misie jihoslovanské. Podpory časné na chrámy a školy katol. jihoslovanské. Povolání hodných jinochů k misiím slovanským. Sestra nezhojitelnou nemocí stížená.
13. *Sv. Hermenegilda, m. 586*: Osvícení mocnářů evropských moudrostí křesť. Horlivost apoštolátu modlitby. 2 manželé opilci.

odpusky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. mše sv. na úmysly dne, které i vyloženy jsou na oltáři v Iárdnu, Filipsořin, Časochově, Bolešavi a m. ost.

Připojiz každý k úmyslům dne: „i na úmysly doporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc duben I. P. 1882.

Za církevní záležitosti v Americe.

Dne

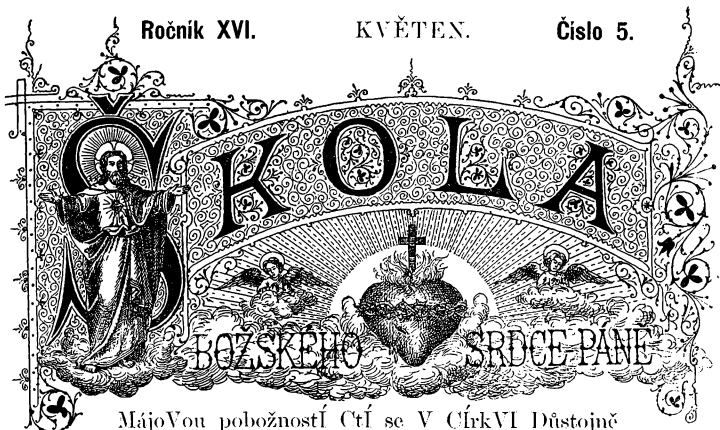
(Odvzhláště ale odporučuje se:

14. *Sc. Tiburtia a sp., m. 229*: Dělnictvo. Spolky kat. by květy. Horlivost jejich údu. Obrácení a setrvání v dobrém jistých osob.
15. *Sc. Petra Gonz., řeh. 1247*: První sv. přijímání dítek. By si dítky nevinnosti své vážily a ji zachovaly. Dítky v kostele, doma a ve škole. Dar Duchu sv. jistému studujícímu. Churavý otec.
16. *Sc. Paterna, bskp. 555*: Slované v Americe na duši nešťastní. Misionáři slovanskí tamtéž. Nevěrci by se stali neškodnými mezi Slováky. Přemožení rozkolu slovanského. Šťastná hodinka smrti.
17. *Sc. Aniceta, pp. m. 168*: Rozkvět křesť. osvěty. Vzdělanost na základě víry sv. By muži vzdělání náboženství se více ujímali a dobrý příklad dávali. † přátelé a duše v očistci. 4 rodiny.
18. *Sc. Apollonia, m. 168*: Nemocní a soužení na těle i na duši. Chudí a nužní. Křesť. trpělivosti všem stavům v povinnostech jejich.
19. *Sc. Lea IX., pp. 1054*: Sv. Otec. Duše v očistci. Obrácení syna a jeho návrat k rodině. Vítězství nad zlými náruživostmi.
20. *Sc. Anežky z Monte P., řeh. 1317*: Křesť. panny a ctnosti jim vlastní. Zachování nevinnosti. Obrácení padlých k životu kajícímu.
21. *Sc. Anselma, bskp. 1109*: Povolání ke stavu řehol. Knihotiskárna rajhrad. Pisemnictví kat. by nacházelo podpory vydatné v síle duševní i hmotné. Na dobrý úmysl dvou sester. Umírající.
22. *Sc. Azades a soudr., m. 341*: Evandělci a helveti by se navrátili k lůna církve svaté. Přemožení nedůvěry jejich a předsudků k nám. Dar rady v důležité věci. Dar sv. trpělivosti.
23. *Sc. Vojtěcha, b. m. 997*: Úcta sv. Vojtěcha po vlastech slovanských a vzývání jeho pomoci v neúrodě a nezdaru časném. Stavba chrámu sv.-Vítského by nabyla darů obětavých a sil přičinlivých.
24. *Sc. Jiri, m. 333*: Řád O.O. kapucínů a jich řehole. Povolání do stavu duchovního schopných. Vychování dítek ve 3 rodinách. Několik nemocných. Vyslívšení manželky v jisté záležitosti.
25. *Sc. Marka, apošt. evand. 68*: Za ducha modlitby a kajenosti. Požehnání úrodám zemským. Otcové a hospodářové by hledali pomoci u božského Srdce Páně! Těžce pokoušení. Vyslyšení.
26. *Sc. Peregrina, poust.*: Mládež studující. Přemáhání sebe. Obětavosti a pokory mnohým křesťanům. Smíření nepřátel.
27. *Sc. City, p. 1272*: Služebné osoby obého pohlaví. Vyslyšení v prosbě. Pokora, poctivost a poslušnost všem podržieným.
28. *Sc. Pavla z Kř., 1775*: Vysoké školy a jich učitelstvo. By obcovali v neděli a ve svátek mši sv. a nezanedbávali modlitby své! Od ducha pychy vysvobod je božské Srdce Páně!
29. *Sc. Petra, řeh. m. 1252*: Duchovenstvo řeholné a jejich povinnosti. By příkladem svým slova dobrá podporovali. Umírající. Láska a svornost v rodinách. Přemožení zlých náruživostí.
30. *Sc. Kateřiny Siem., p. 1380*: Pobožnosti májové. Spolek Mariánský křesť. mládeňců. Milost zdrženlivosti jazyka. Obrácení bratra. † matka. Zemřeli údové našich bratrstev v tomto měsíci.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. mše sv. na úmysly dne, které i vloženy jsou na oltáři v Lárdnu, Filipsořtu, Častochově, Boleslavi a m. ost.

Připojíž každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

MájoVou pobožností Ctí se V Církví Důstojně
panujÍCí kráLoVna nejsvětějšÍ!

Maria matka má.

Áť se pachtí světa děti
po rozkoši mámivé.
já se kochám v lásce matky,
v lásce věčně blaživé.

Nezávidím světa synům
drahých jejich radostí:
Maria, má matka milá
v radost mění žalosti.

Za Mariin štít se kryji
ve všech světa útocích;
u ní pomoci vždy najdu
ve všech duše nemocích.

Na svůj prapor napíši si,
že jest mojí ochranou:
„Maria mne neopustí,
když mi boje nastanou.“

A když dohoří mi svíce
lopotného života,
Maria mne uvede tam,
kde je věčná blahota.

Křesťanská početnice pro dospělé školáky.

(Pokračování).

III. Jednotka nejnynější.

Dobry den! můj milý čtenáři!
— dobrý den! — Dnes vychází
toto pozdravení z plna srdce
mého, a věru, kdybych mohl, jak
bych chtěl, zjednal bych každému
z čtenářů „Školy“ opravdový
„dobry den.“ Neboť máš snad leckdos
právě dnes dosti krušný a zlý den.
Snad ležíš bolestnou nemocí na lůžko
upoután, anebo stůně jiný z tvé rodiny
a ty jej musíš dnem a nocí ošetřovati a
v určitou hodinu lék mu podávati. Anebo
máš smutný den proto, že dítě tvé ne-
zdárné a nezvedené něco vyvedlo, tak
že ho četník hledá; anebo snad žid
lichvář připravil tě o poslední krávu,
aneb ti přinesl soudní sluha jakýs ne-
milý list, nebo snad ti dokonce v srdci
něco leží a tíží a píchá do svědomí, že
všecek sklíčen a zarmoucen věší hlavu a
černým myšlenkám se oddáváš vzdychaje:
„O Bože můj! že jsi mne opustil a o mne
již nevíš!“

O jak z celého srdce rád bych tomu
všemu odpomohl, ale není mi možno;
vždyť častokráte nemohu ani sám sobě
den tak spraviti, jak bych si přál; již
musíme jej přijmouti takový, jaký právě
jest a pilně přihlížeti k tomu, jak bychom
jej co nejvíce využítkovali, a
k tomu chci zase svým laskavým čte-
nářům dobrou radou přispěti, jak by
sobě každý den — ať již je takový neb
jinaký — dobrým dnem učinili.

A jak to možné?

Důvtipný Angličan zná nejen lodě
stavěti a ve všech končinách světa obchod
vésti, ale zná též moudrá pořekadla a
pravidla, která, rozumí-li jim člověk,
vzácnější jsou než plný měšec zlata.
Říkáť na př. Angličan: „Čas — čas
jsou peníze!“

Nad tím ovšem nedůvěřivě zakroutí
hlavou tamhle soused v hospodě „u bí-
lého beránka“ nebo „u zeleného stromu;“
sedíť prý celé hodiny u džbánu a ačkoliv
má prý čas k pití, nemá přece peněz
k zaplacení rádu!

Podobně i onen žebrák, mrzák, ležící
u cesty od rána do večera, má času
dost a dost, ale proto přece ani halíře
v kapse! Kterak se to srovnává s tím
anglickým příslovím: „Čas že jsou
peníze?“

Jen strpení, příteli, a brzy pochopíš,
co vzácnějšího jest, čas či peníze.

Před dvěma lety cestoval jistý boháč
v horách tyrolských, při čemž jednoho
dne se skály do hluboké propasti spadl
a tam bídně zahynul. Provázeli ho ovšem
dva vůdcové, z nichž jeden spěchá co
nejrychleji pro lékaře, co zatím druhý
slézá k nešťastníku do propasti. Když
však lékař se dostavil, vypustil právě
nešťastník ducha; kdyby byl prý jen
půl hodinky ještě na živu zůstal, byl by
mohl býti zachráněn. V tobolce zesnu-
lého se našly tři tisíce zlatých. O jak
asi rád by je byl dal za tu půl hodinky
prodlouženého života! Slyšíš, příteli, tři
tisíce za půl hodinky! — Nuže, není čas
dražší než zlato?

O věř, časem můžeš mnoho získati,
co žádnými penězi ani koupiti nelze.
Naopak ale, co penězi, můžeš učiniti
i časem. O tom si, je-li libo, něco bliž-
šího povíme.

1. Tak mnohý přeje si míti aspoň
několik stotiseč zlatých. A co medle s tím
bohatstvím? — Koupil prý by si někde
v krásné a mírné krajině velikou dědinu
s horami a lesy, loukami a rybníky, zahra-
dami a vodotrysky; a tu na nejkrásnější
vyhlídce vystavěl by si čistý, nový zámek
se vším jen možným pohodlím. Uvnitř

by byly všechny stěny nádherně malovány, podlaha leštěná a pokryta drahými koberci, nábytek skvostný a vůbec všechno co nejlépe zařízeno. Tam by si přál pak trávití tiché, blažené dny bez nejmenší starosti o to, co by zítra jedl neb pil a čím se odíval. — Nemíval jsi sám již podobné přání, milý čtenáři?

O slyš a věz, to všechno a ještě mnohem více a krásněji můžeš snadno mít! — Pohledni jednou za jasné noci tam k modrému blankytu nebeskému, ten tvoří jaksi zem, nad níž se rozkládá ta utěšená a rozkošná krajina. Tam není zimy žádné ani vedra, tam není mraků ani bouří zuřivých, tam stálé, jasné, mírné leto po všechny dny. Tam není třeba ani nemoci se báti, tam kraj z celého světa nejzdravější. Tam teče čtvero pramenů, jichž voda křišťálová sladší jest a živnější, než víno cipinské. A tam v té čarokrásné krajině rozkládá se obrovský palác, že co do krásy a skvělosti císařský zámek v Schönbrunnu jest proti němu jako domek z karet. Ano cosi takového ještě žádné oko pozemšťana nespatrilo, žádné ucho neslyšelo a žádné srdce lidské nepocítilo, co tam viděti, slyšeti a pocíiti lze!

A považ, příteli, tam se můžeš zakoupiti, tam můžeš žiti šťasten a blažen na věky! Lekáš se snad toho? o neboj se, peněz k tomu máš dost; nebo zde platí slovíčko: Čas jsou peníze.

Užívej času, užívej dnů života svého podle vůle a zákona Božího, a ten krásný domov, ten Boží ráj, to nebe věčně oblažující bude tvé!

Ty obáváš se snad, že nebudeš již dlouho živ a že ti k tomu čas již nevystačí? Ovšem, je pravda, že nemáš žádnou jistotu o budoucnosti, ale dnešní den alespoň jest tvůj, tato hodina jest tvá, — a věz, i hodina postačí koupiti si za ni nebe. Zpomeň si jen na horu Kalvarii. Tam visel na kříži vedle vtělené

svatosti člověk zločinec, jenž celý svůj život byl prohejřil, až na tu poslední hodinu, která mu zbývala. Avšak tuto hodinu výborně zužitkoval. Použil ji k upřímné lítosti, k pokání, k důvěrné modlitbě a veřejné zpovědi, a hle, za tuto jedinou hodinu koupil si nebeský ráj! „Dnes ještě budeš se mnou v ráji!“ řekl mu Spasitel.

Aj — není tedy čas nad zlato?! Za jedinou hodinu co pokladů lze získati! — Ale pojďme dále.

2. Odpusť, příteli, že se ti míchám do tvých domácích záležitostí, a pověz mi, jak si asi stojíš? Nebojíš se za bílého dne jíti okolo hospody, okolo pekaře a kupce, krejčího a obuvníka neb řezníka? Troufáš si směle je pozdraviti? Či snad se jim z daleka vyhýbáš z cesty, boje se jejich zraku a řeči; ba snad, abys se s nimi nesetkal, zajdeš si raději v neděli jinam do chrámu Páně, obávaje se, aby tě nepozdravili slovy: „Sousedě! kmotře! jak pak? Už by byl čas, abys mi zaplatil! děle ti nečekám!“ — O jak si tu přejesh mítí peněz, jak bys tu ulehčil srdci svému, moha zaplatiti dluhy své. Aspoň že dobrou vůli máš; ale bohužel jsou nyní i tací dlužníci, že byť by i mohli, nieměně na zaplacení dluhů svých ani nevzpomenou. Ovšem proti takovým nepomůže nic, než četník, exekuce a nucená dražba!

A vidíš, k takovému právě dlužníkům přináležíš — s dovolením — i ty, můj milý čtenáři! — Jen se na to zase nemrač, nebo z tvých vlastních slov to soudím. Řci, kdy jsi se modlil ten poslední nábožný „Otčenáš?“ Nemýlí-li se, byla tam také řeč o dluhu či „vině“, již ani nemíníš zaplatiti, nýbrž hned za odpuštění a prominutí Boha prosíš! Ovšem, ovšem, jsou to tvoji četní hříchové, jimiž jsi Pánu Bohu leccos ukradl a uloupil, leccos zmařil, zkazil a zničil, a to všechno má býti nyní navráćeno a nahraćeno do

posledního halíře; nestane-li se tak, pak přijde smrt, ale nikoli poslem Božím, nýbrž četníkem, chopí tě, uloží tvé tělo 5 stop pod zem a duši tvou odvede k soudu do věže dlužníků buďto jen k dočasnému odbytí dluhů aneb k doživotní pokutě!

Avšak příteli, poslyš dobrou radu: nenech to tak daleko s těmi dluhy přijíti, ale hleď se raději dříve s Pánem Bohem spraviti; máš k tomu peněz dost a peníze ty jsou dnové života tvého a jmenovitě letošní rok, tento měsíc, dnešní den, ba tato přítomná hodina. O nepromarni ji, neprospi ji, nýbrž seč můžeš využítuj k modlitbě, k postu, k almužně, k přijmutí sv. svátostí, k lítosti, k zpovědi, k slyšení mše sv., k trpělivému snášení svých křížů, k varování se zlého, k odříkání se ďábla, vši pýchy a všech skutků jeho, ježto jsou: tanec, plesy a hody, ohavná divadla, šeredné knihy a noviny a t. d. Tak využítuj čas, a stane

se ti zlatem, jímž můžeš své dluhy u Boha zaplatiti dříve, než ti pošle toho neodbytného četníka kostlivce na krk.

Jistý vojin vedl dlouhá léta spustlý život. Tu zaslechl, že v postním čase přišel cizí věhlasný kazatel, jehož poslechnout všecko se hrnc. Zvědavostí puzen šel také vojin. Kazatel právě vykládal o marnotratném synu a ukazoval, jak moudře a šlechetně syn ten jednal, že zanechav té sprosté a snižující služby v cizině k otci svému se zase vrátil. Co kněz mluvil s kazatelny, mluvil zatím Duch sv. vojínu do duše. I cítil dobře, že na něm teď jest říci ano, neb ne. I řekl ano; a hned po kázání šel ku knězi, složil řádnou a upřímnou zpověď a došel rozhřešení. Odcházeje líbal knězi ruku se slovy: „Bůh vám to zaplať — tak krásné hodiny nezažil jsem, co jsem na světě.“ — Hle, dlouholeté hříchy smazány jsou jednou hodinou; nuže, není čas nad zlato? (Pokračování.)

Ke slavnosti nalezení sv. kříže.

Legenda dle francouzského, podává F. Laicus.

Kříží drahý, neskvěje se,
Jak Ty, žádne ze všech dřev,
S takou krásou nejde v lese
Květ, kel, lupen nikde v jev.

Ulyna od Fortunata, † 610, přel. Fr. Sušil.

Legenda o svatém kříži jest pravou legendou věkův. Od času Fortunatova až na doby naše povždy byla mezi křesťany oblíbena. Většinou však objevovala se jen po kusech, a sám Jakob de Voragine, který ve své „Legendě zlaté“ části takové sebral, z nich utvořil dvě legendy: Nalezení sv. kříže a Povýšení sv. kříže. Po celý středověk, ano ještě dále až do XVIII. století poskytovala hojnou látku umělcům. Básník opěvoval ji, písař knih vyobrazoval ji ve skvostných miniaturách, byla předmětem maleb na obmítce zdí chrámových, ano i dlát sochařovo, jakož i jemná jehla kovorytecova přičinily se, aby ji výtwarem uměleckým zachovaly pokolení budoucím.

Za doby naší zase v dílech znova povstalého umění křesťanského se objevuje. Jan Gabriel Seidl, básník rakouský nedávno zemřelý, nejlepší část legendy opěvoval takovou vroucnou zbožností, jaká připomíná díla umělecká zbožnějších věků. Jeho následujeme v těchto řádcích, připojujice, co jiné mnohem starší pověsti téhož oboru

vypravují. Církev nežadá, aby se těmto legendám věřilo tak, jak máme věřit ve články víry; kdo jim věřit nechce, není k tomu zavázán, aniž proto jeho pravověrnost katolická jaké viny bere. Ale velmi mnoho z těch pověstí, které nám církev za legendy předvádí, jest vědecky tak dokázáno, jako kterékoli události, jež dějiny světské úplně zjištěnými býti pravi. Vždycky však mluví k srdci; vane z nich dětinná zbožnost, obsahují, ať jsou pravdivy nebo ne, mravní pravdu a svědčí o dojemné lásce k Bohu a bližnímu.

Se kteroužto výhradou stůj i zde legenda o sv. kříži.

Devět set třicet let Adam byl nesl života brímč. Vysílen, stářím a prací zmořen, ani den nepřestal cítiti, jak těžce tísní jej slovo Páně: „V potu tváře své budeš jisti chléb svůj, dokud nenavrátiš se do země, ze které jsi vzat.“ Konečně upoután na lože bolestné, zavolav Šeta, syna svého, dí jemu: „Synu můj, bude mi Tě opustiti, cítím, že smrt se blíží; smrt musí mne zastihnouti, neboť jest ovocem hříchu. Viděl jsem už Abela umíratí, nyní přišla hodina, v níž ty mne vidíš umíratí.

Syn jeho hořké proléval slzy. „Otče můj,“ odpověděl, „neumřeš. Jistě na světě jest bylina, jež tě uzdraví. Budu ji hledati a naleznu ji, ať roste kdekoli, a bychtě měl pro ni jíti až do onoho Edenu, o jehož divích tolikráte jsi mně vyprávěl, a kde ty krásné stromy života rostou. Ano, všude chci hledati ráj, abych jistoty nabyl, zda-li neroste tam nějaká bylina proti smrti . . .“

„Ale, synu můj,“ vece Adam, „co bys hledal v ráji, ze kterého mne Pán ve hněvu vyhnal? Byť se tobě i podařilo cestu k němu najíti, víš přece dobře, že brána jeho strážena jest od anděla s mečem plamenným.“

„Nuže,“ odvěti Set, „nechat stojí tam tedy anděl s mečem plamenným; slzami svými jej obměkčím. S Bohem buď, otče; požehnání tvé mne provázej. . . Odeházím a vrátím se s bylinou, která ti zdraví zase zjedná.“

Adam pak poželнал synu svému. Avšak cítil, jak zastavuje se proud

krve jeho. Zatím vzdálil se Set. Procestoval celou zemi hledaje strom života a dospěl konečně pln únavy ale také naděje ku bráně rajske. Tu však zastaveny kroky jeho od cheruba s mečem plamenným volajícího naň: „Nazpět! co zde pohledáváš? práh tento nepřekročí noha smrtelníkova!“

„Ach,“ odpověděl poutník, „jsem syn Adamův, ubohý Set, otec jest nemocen, snad smrti blížek. Rád bych se podíval, nezasadil-li Pán v ráji nějakou léčivou bylinu od smrti.“

„Vrať se, synu můj,“ pravil cherub, „vrať se. Jest pozdě hledati léčivou bylinu. Otec tvůj dávno již umřel . . . Ale přece něco lze mi ještě pro tebe učiniti. Dám ti větev se stromu života; zasad' ji na hrobě otce svého; ačkoliv Adamovi v lůnu země ustláno: moc větve této pozná, a potěchu z ní čerpati bude.“

Set vzal větev. Kojil se v srdci svém pořad ještě jakousi nadějí a s ní ubíral se k domovu. Došed však s větví chýže otcovské, prázdnou ji našel a pustu. Dávno již Adam byl ukončil dráhu pozemskou. Nahledav se ho nadarmo Set vzpoměl si na slova andělova; uchopiv větev se stromu rajskeho poohlížel se po hrobě otcově. Nepatrný rov pod hustým křovím udal mu místo odpočinku otcova; tam zasadil větev, jež Adamovi útěchu skýtatí měla až do hlubin zemských.

A větev ujala se v půdě prostírajíc kořeny své nad ostatky prvního člověka. Rostla jsouc obživována paprsky bož-

ského slunce. Z větve stal se strom, jehožto vrcholek nade křovím a brzy nade všemi velikány okolního lesa vyčníval. Rostl výše a výše, až konečně žádný strom celé země se mu nevyrovnal. A rozvinuv celou mohutnost a krásu svoji, široko daleko rozepjal haluze své, že zastínily chladem svým praotečův hrob i jeho potomkův.

A strom stále rostl. Rosa nebes každé noci osvěžila nádhernou zeleň listů jeho; pod hustým pláštěm obrostlých větví ptactvo v bouřích mívalo své útočiště; kořeny jeho kolem dokola zelený pokrýval koberec, ve který tisíce květův o barvách nejskvostnějších a nejemnějších jakoby vetkáno bylo. Za dnů vesny zazníval v bohaté koruně jeho libý hlahol nesčetného ptactva a brzy teplé slunko letní vyvádilo roje včel a motýlů, které kolem něho kvítek ode kvítku poletovaly.

Avšak čím více rostl a mohutněl strom, tím více lidstvo, jehož pokolení povstávala i zacházela, klonilo se ke zlému a pošetilostem. Pýše jejich byl strom terčem posměchu, strom, který byl obveseloval zraky jejich lepostí svou.

Když naplněna byla míra hříchy lidskými, повеlel Pán, aby je potopa zachvátila. Vody přikryly zemi, obyvatelé její, lidé i zvířata, všichni pohynuli. Ale strom nevzal skázy. Jakmile vody opadávati počaly, holubice, od Noema vypuštěná, přinesla ratolest se stromu toho do archy na znamení smíru. S něho větev jiná byla později holí Mojžíšovou, již uderil na skálu, tak že pramen se vyprýstl, z něhož uhasili Israelité žízeň svoji.

Ale první pokuta nepolepšila lidi. Závidějce stromu krásy jeho, závidějce mu pak ještě více dlouhý jeho věk, jenž naproti jejich byl o mnoho delší, přiložili sekeru ke kořenům jeho. Skáceli jej, jako kterýkoli jiný strom. To spá-

chavše vláčeli mohutný kmen jeho po cestách, aby jej co nejdříve prodali. Leč nikdo ho nekupoval. Tu jej otesali sekerami do čtverhranna, položili jej přes potok tekoucí s hor a zde byl lávkou.

Po mnohá století chodilo se po ní, aniž komu napadlo na mysl otázt se, z jakého dřeva vlastně lávka byla utesána. A přece každému jakoby srdce se sevřelo, kdokoli po ní šel, a do smrti neobjevil se úsměv na rtech jeho. Každý sice to zkusil, nicméně lidé jen pohrdavě mluvili o lávce z velkého stromu.

Jediná byla výjimkou. Když jednou královna ze Saby, krásná Balkis, se mnohými dary touto cestou se brala, by se poklonila králi Šalomounovi. zaražila se přišedši k lávce. Něchtěla vstoupiti na trám, jenž byl položen přes bystrinu. Dlouho setrvala hluboce rozjímajíc, a zdálo se, že bolestné city zachvívají hrudi její. Poznala zajisté, odkud jest, co znamená, k čemu jest určen onen tajemný strom; v duchu viděla, že na dřevě tom spása světa kdysi pněti bude. Poklekla i dlouho prokazovala počtu svou stromu z oné větve, kterou kdysi anděl ráje byl dal Setovi. Potom přebrodiva se na mělčině: volila raději za blátiiti zlaté krajky šatu svého nežli stoupati po stromě posvátném.

Šalomoun uvěděl slovům královně ze Saby a poněvadž právě stavěl chrám, dal onen strom přivézt, aby byl sloupem ve chrámě. Nikde však se nehodil; kdekoli jej chtěli vztýčiti, všude zdál se buď dlouhým anebo krátkým. Konečně jej tedy zkrátili, ale najednou zdál se tak krátkým, že vůbec ho nemohlo býti užito za sloup chrámový. Po mnohých pokusech Šalomoun nezdarem rozmrzlý dal jej odnésti tam, odkud byl vzat.

Šalomoun upadl konečně v modlářství a dvořané jeho závodili téměř vespolek nefestí a hříchem. Jednoho dne zvěstoval Pán bouří a bleskem, že

přišla hodina hučvu jeho. Řeky vystoupily z břehů svých, osení zaplaveno a kde přede chvílí oko patřilo na obdělaná pole, nyní jevílo se jezero a močály. Břehy, jež pojil onen strom, sřítily se, a s nimi také strom.

Když opět po několika stoletích vody opadly, kmen vlnami zmitán byl; konečně zastavil se v bahně tam, kde později kopán rybník Betsaida, při čemž jej tam našli a ponechali. Tedy nejen příchodem andělovým hýbala se voda a uzdravovala nemocné, i moc kmene při tom působila.

Ale na to nikdo nepomýšlel, ano i zapomnělo se, že kmen leží v rybníce. Jen pověst o kmenu, který býval kdysi lávkou, chovala se od pokolení na pokolení, šířila se ústním podáním, přenesena ze zákona starého do nového; nikdo však nemyslel dále, kam asi dostal se strom ten naposledy.

Když pak podle úradku Věčného naplnila se doba, a v onu památnou noc, jejížto stín zastřel Ježíšovu smrtelnou úzkost, nepřátelé jeho ruce naň vložili, tu vzpomněli sobě, asi jako někdy vzpomene si na sen nějaký, na dřevo dávno do vody ponořené. A tu se jim zdálo, že to dřevo, nepravostmi lidskými prosáklé, vodou, v níž leželo utvrdlé, mnohem těžší asi bude, nežli kterékoli jiné. Velkou námahou je tedy vyzdvihli, kříž pak z něho utesavše na svatá ramena Ježíšova položili.

Když pak došel s katany svými na výšinu golgotskou, oni kříž do země hluboko vsadili: a právě na místě tom byla před tolika tisíci lety země se otevřela, by pojala v sebe tělesné ostatky Adamovy. Vykopavše jámu pro kříž, připadli na kosti jeho: vlastní synové pak rozmetali kosti ty, kosti praotce Adama. Lebka však zakutálela se pod samý kříž; tam ležela a skropena jest prvými kapkami krve na vykoupení

světa prolitými. A za silného chvění přírody Kristus vypustil ducha svého. Nebesa i země otřásaly se.

Po několik set let nehlavnější nástroj Kristových muk zasypán byl na Kalvarii a zapomenut mezi lidstvem; ano pohanství jsouc jisto vítězstvím vystavělo na něm chrám nečistotné Venuši. Když císaři Konstantinovi však ukázal se u vidění kříž odznakem panství světového, tu byl by rád počtu vzdal kříži, na němž vykonáno dílo spasné. Pročež ustanovil na Golgotě vystavěti chrám. Máti jeho, zbožná Helena, tehda již přes 80 let mající věku svého, vydala se na pouť do Jerusalema. Zamýšlela totiž objeviti zase dřevo, na kterém prolita krev Spasitele našeho, za kteroužto přičinou co nejhorlivěji poručila se v modlitby a podporu sv. biskupa Makaria.

Chrám Venušin vyvrácen do základů, pod nímž ani dále kopali ve skále, našli jeskyni Božího hrobu; v ní byly tři kříže, hřeby, deštěce, na které byl Pilát onen nápis, dle jeho mínění potupný, napsal: J. N. R. J., kterážto k jednomu ze křížů lépe přiléhala než ku ostatním dvěma; císařovna však a sv. biskup nepokládali toho za neklamnou známku kříže pravého, jež úzkostlivostí zbožnou hledali. — Makarius dlouho a vroucně se modlil, aby dáno bylo jisté a spolehlivé znamení, jež by každou pochybnost zapudilo. Doprošoval se na nebi pádného důkazu o věrohodnosti svatého dřeva, zbarveného krví výkupnou. A brzy dosáhl, oč byl prosil. Byla tehda v Jerusalemě jistá ctěná paní, jež ommocněla; nikdo ji neoufal: tak blízka byla smrti. Biskup dal ji k sobě dopraviti, a před císařovnou, kněžími a celým shromážděním dotekla se po jednom ze křížů v jeskyni nalezených. Žádný ze dvou prvních nepůsobil; sotva však dotekla se třetího, vstala jsouc úplně uzdravena.

Od té doby sv. kříž vystaven ku počtě národů veškerých. Brzy po zázračném objevu sv. kříže císařovna část jednu se hřeby poslala synu svému. Větší část pak uschovala do relikviáře stříbrného a odevzdala jej Makariovi, aby jej zachránil budoucím pokolením.

Brzy počali také knížata světská a velmoži snažně žádati za částčky posvátného dřeva. Odštěpky jeho bývaly obohacovány nejslavnější chrámy křesťanstva. Nejslovutnější mistři hotovili relikviáře zlaté a stříbrné, zdobíce je perlami a drahokamy, žádný kov, žádný kámen nezdál se býti dosti důstojnou schránkou těch odštěpkův. I koruny císařské a královské byly jim relikviáři; částčky kříže, zdálo se, jakoby posvěcovaly moc jejich, nosiče pak těch korun naplňovaly duchem spravedlivosti, síly a

moudrosti, stále jim na paměť uvádějíce, že i nejmocnější císař pozemský poddaným jest nebeského Krále králův.

Avšak nastane den, ve který ztratí se všechny schránky chovající v sobě částice kříže Kristova. I nejvzácnější kov, i nejunělejší práce rukou lidských plamenem spravedlnosti věčné bude ztrávena. Částčky však vesměs budou slouženy v nový kříž; ten pak uzří žasnoucí lidstvo na nebi, nesený od andělův, a zazáří ve slunečných paprscích, ve světle toho slunce, kteréžto vzejde nade dnem posledním.

A ve stínu téhož posvátného praporu, odznaku spasného, celé lidstvo zvoláno bude před soudnou stolicí věčného Boha; jménem jeho uslyší každý nález neodvratný, rozsudek o věčném osudu svém.

Děvečkám služebným.

Rozmilá Notburgo!

Nastal opět „květen,“ měsíc Panně Marii zasvěcený. Což mohu jiného činiti, než Tebe vyzývati, abys i Ty tento měsíc obzvláště zasvětila Matičce své Marii. Připomeň si, cos v předešlých měsících slyšela o své patronce, sv. Notburce, a následuj ji v účtě Panny Marie. Mnoho — mnoho milostí Ti třeba, než vše dosáhneš u Boha na přímělu Matky Boží, poněvadž jsme dětmi Marie Panny, poněvadž nás miluje nevýslovně a poněvadž Maria od Boha nám vše dosáhnouti může a také chce. Jen třeba, abychom se proukázali dětní Marie Panny, pak ona zajisté proukáže se také matkou naší.

Chval a zvelebuj zpěvy, některými modlitbami a pobožnými skutky Marii Pannu každého dne května, z lásky k ní odřekni se leccěhos dovoleného, strp něco nemilého.

Hned na úsvitě ji vše obětaj a ji se zasvěcuj. Můžeš-li jíti na májovou pobožnost, neopomeň toho učiniti; pakli ne, ucti Pannu Marii na večer nějakou modlitbou aneb písní.

Rovněž pospíchej na mši sv. ráno, nemůžeš-li na mši sv. býti, aspoň v duchu buď mši sv. přítomna. Jak jen možno Tobě, uctivej Matku Marii Pannu.

Než zevnitřní pocta Marie Panny, není-li s ní spojeno i vnitřní uctění, nelíbí se Marii Panně, nebyla by platna, byla by skořápka bez jádra. Netoliko ústy ji ctíti musíme, nýbrž srdce naše se jí musí kořiti, celá naše duše musí se jí oddati se vším myšlením a se všemi žádostmi. Nejlépe uctíme Marii Pannu, když ji následujeme, tak smýšlíme, tak činíme a tak živi jsme, jak nás příklad její vyučuje.

Ona jest překrásným příkladem křesťanského života; na ní se jako v ně-

ušlechtilá ctuost' a
božský Syn k ná-

: „Život nejblaho-
ž nám zrcadlem,
me, což bychom
pustiti měli.“

vytýkal zákon-
ským: „Lid tento
jejich daleko jest
i panenská jeho

zanedbáváme, nic nám zevnitřní uctění
platno nebude, ona přece zvolá: „Lid
tento ústy mne ctí, ale srdce jejich daleko
jest ode mne.“ Volejme k ní často: Matko
božské milosti, Panno dobrotivá, Panno
věrná, příčino naší radosti, uzdravení
nemocných, potěšení zarmoucených, po-
mocnice křesťanů!“ pakli však sami
nejme srdce citelného, útrpného, laska-
vého, dobrotivého, milosrdného, nic nám
zevnitřní uctění Panny Marie neprospeje,

ona s bolestí zvolá:
„Lid tento ústy
mne ctí, ale srdce
jejich daleko jest
ode mne.“

Volejme k ní
třeba často: „Bráno
nebeská, hvězdo
jitřní, královno mu-
čedníkův, matko
bolestná!“ pakli
však tou branou cho-
diti a tou hvězdou
nechceme se dáti
voditi, pakli s tím,
což trpkého a hoř-
kého z ruky Boží
na nás přichází, ne-
jsme spokojeni, a
v křížích a souže-
ních neradi se od-
dáváme do vůle
Boží, i tu řekne o

tento ústy mne
ko jest ode mne.“
ponížená, Panno
ni se pýchou na-
ha zapomínáme,
„Maria, Panna
„Lid tento ústy
to jest ode mne.“
bo vznešené po-
ovní!“ pakli ale
io, modlitbu, du-
služby Boží

nás Maria: „Lid tento —“ ale ne, ne-
řekne to o nás, budeme-li věrní a horliví
její ctitelové, budeme-li příkladu jejího
následovati. Tak si na nás nebude stě-
žovati, nýbrž přihlásí se k nám jakožto
k milovaným dětem svým, přimluví se
u Syna svého a bude nám ulehčením a
útěchou v zármutcích, pomocnicí ve
všelikých potřebách a konečně dopro-
vodí nás jednou před milostivou tvář
všemohoucího Syna svého.

Ústy i srdcem uctívej Pannu Marii.

Často opakuj si modlitbu odpustkovou: „O Panovnice má! O Matko má! Tobě se všechna obětuji a na důkaz, že jsem službě Tvé se oddala, věnuji a zasvěcuji Tobě dnes oči své, uši své, ústa svá, srdce své, obětuji se Tobě

všeckna. A poněvadž Tvou jsem, o Máti dobrotivá, ochraňuj, zachovej a zastávej mne jako vlastnictví své a majetek svůj!“

Žij blaze s Pánem Bohem!

Tvá Tě milující kmotra

Josefa.

Naše matky a panny katolické.

Moravská děvčata ve Vídni.

I.

Bylo jednou na soumrak, kdy dvě děvčata k Vídni se blížily.

Byly od Rajhradu, jedna jmenem Magdalena, druhá Terezie.

Obě byly hodné, nábožné dívky,

Magdalena měla ještě rodiče, Terezie neměla žádného. Někdo pak je do Vídne vylákal, jak prý se tam budou mít dobře. Velebný pán jim toho zrazoval; „nechoďte,“ říkával, „ani nevíte, jaké tam ve Vídni na vás čeká svůdnictví, nevěřte těm klamným řečem, vždyť se tu na Moravě máte dosti dobře.“

Ale dívky si říci nedaly, ba matka Magdalenina byla tak nemoudrá, že sama nabízela, sama dceři své říkala, by na domluvu velebného pána nedbala. Šly tedy spolu do Vídne.

Přišedvše do Vídne tázaly se na jistou ulici, kde přítelkyně jejich zůstávala; ale že mluvily česky, s posměchem jich odbyli. Tak se ponejprv a podruhé stalo, a že beztoho nesměle byly, neodvážily se tázati se a šly napořád. Popojdou kousek cesty, přijdou k žebračce. Každá jí udělí něco almužny, a tážou se jí na tu jistou ulici. A hle žebračka jim dobře porozuměla, po česku mluvila, a kuďy k té ulici dojdou, okázala. A jak dobrá ta stařenka byla, ptala se děvčat odkud jsou a co ve Vídni hledají. Dívky upřímně pověděly, avšak zle pochodily. Stařenka se rozhněvala. Oko její se zapálilo, a

patříc na ně přísně mluvila řkouc:

„Hned zase půjdete domů, pro vás žádná Vídne není. Vždyť jsem já také z Moravy, ach, proč jsem já z Moravy odcházela! Moje nebožka matka, — dej ji Pán Bůh nebe, s pláčem se mne naprosila, abych do Vídne nechodila, ale já si říci nedala. Jak jsem já tu ve Vídni byla nešťastna! — Kdyby tu byl ve Vídni tenkrát někdo stál, když jsem přicházela, kdyby mne byl vracel a snad metlami mne byl vymrskal z Vídne pryč, dobře by byl udělal. — Hned se vraťte děvčata, Vídne pro české děvče není.“

Ale dívky si říci nedaly. Šly do Vídne a šťastně našly svou přítelkyni, která je sem byla vyvábila. Ustrojena byla jako jedna panička, mnoho mluvila a že jim výtečné služby zaopatří, slibovala.

Netrvalo dlouho, služby dostaly obě dvě. Na štěstí nebyly daleko od sebe, a tak se časem potkávaly a se vespolek potěšily. Za nedlouho naříkala jedna i druhá.

Terezie dostala paní přísnou, vše musilo býti v největším pořádku a rychle to musilo býti; tu však měla výhodu, že paní byla bohabojná; sama svědomitě do kostela chodila a služebnou svou posílala. Bohužel bylo v kostele všechno po německu, čemu ona nerozuměla. Za to jeden z velebných pánů rozuměl

česky, i mohla k sv. zpovědi a k sv. přijímání choditi, i byla to její jediná radost. Před svou paní se s tím nepotřebovala tajiti, naopak brzy poznala, že paní sama podobně často k zpovědi a k sv. přijímání chodí. Terezie získala u své paní veliké přízně, i seznala svým časem, že paní v stavu svém manželském není šťastna, i chudá dívka sama toho zakusiti měla.

Pán totiž nebyl hodný ani nábožný, spíše pobožnost tupil, tak že paní a služebná své modlení musily před ním skrývat. Jinak se k Terezii choval dobrotivě, podával rozličné dárky, a dívka nezkušená to přijala, ba i před paní vypravovala, co jí byl pán dal. Jednou k večeru uklízela Terezie v hostinském sále; — byla tam sama, v tom přijde pán. Děvečka na něj moc nedbala, jen toho si všimla, že pán za sebou dvéře zamknul. Přijde, lichotí děvčeti, ale dívka ho zpurně odbyde. Pán tu směleji dotírá; nevinné děvče se dá na útek; příběhne ke dveřím, a jaké to uleknutí: dvéře jsou zamčeny! Pán ji chytá, dívka utíká; měla ovšem křičeti, ale ve své úzkosti a nezkušenosti ani nevzpomněla. Běhá, pláče, Panenku Marii ustavičně volá, a rychle tu skočí za veliký stůl, který u prostřed sálu stál. Pán dílem ze zlosti, dílem aby děvče chytil, strčí do stolu, stůl vezme váhu, převrátí se a padne na děvče.

Ježíš Maria,“ vzkřikne dívka, „noha je pryč!“ — Pán priskočil, rád, že děvče chytil; ale to leknutí! — děvče je samá krev. Veliký dubový stůl se překotil a přerazil děvčeti nohu.

Pán zdvihne stůl, děvče bolestně nařiká; pán prosí, slibuje na sta i na tisíce peněz, aby nic neřikala. Ale kterák nic neřikati, když je noha přerazena!

„Ach já nešťastná, proč jsem do té Vídně chodila!“ běduje děvče jako v zoufalosti.

Pán jí pomáhal vstáti, avšak nebylo možná; tu ubohá ležela, ve své krvi, do smrti mrzák. Pán teď sám musil dvéře odemknouti, lidé se sběhli a spatřili tu strašnou podívanou. Zavolán lékař, ohledá ránu, uzná, že noha jest do mrtě rozbíta a že pomoci nebude, leč v koleně nohu uříznouti. Ubohé děvče, nohu ti uříznou! K tomu jsi do Vídně přišla?

Ráno lékaři přišli, nástroje, pilky a nože s sebou přinesli. Pán utekl z domu pryč, paní bez přestání omdlávala, ubohé děvče jako osyka hrůzou a bolestí se třásl. — Nohu uřízli.

Po několika dnech utišilo se pobouření v domě. Děvčeti se sloužilo, co nejvíce se mohlo, ale co bylo všecko platno, mrzákem zůstane do smrti. Ach jak nařikala: „Proč jsem já do Vídně chodila!“ Když pak se vyhojila, dostala se celá záležitost k soudu a pán byl odsouzen, že jí musí dáti jistou sumu peněz hned a po celé živobytí pojistiti plat na výživu. Paní měla hodně děvče pořád ráda, i byla by ji v domě nechala, ale dívka nechtěla, nýbrž světničku blízko kostela si najala.

Magdalena ji po čas nemoci navštívila ani jednou. Slyšme, kterak se to stalo.

II.

Když na službu ve Vídni přišla, nebyla paní její na pořádek tuze přísná, ale na kostel také nedbala. Magdalena dbala sama a tam se s Terezii scházivala. Netrvalo dlouho, zanevřela paní na moravskou děvčeku a pustila ji. Děvče z venkova, nemajíc žádné zkušenosti, přišlo dohazovačkám do rukou; službu sice dostala, ale dohazovačce musila hodně zaplatiti, a služba byla — daremná. Byloť tam služebných mnoho a u těch neviděla než lehkovážnosti, i brzy tomu zvykla sama. Nakoupila zbytečných šperků a nemohouc zaplatiti zůstala dlužna, to pak

byla její zkáza, neb tím sama sebe zaprodala. Do kostela choditi zanedbávala víc a více, Terezii se vyhýbala. Jaký zlý život vedla, ani vypravovati nebudeme.

Při tom byla celá nešťastna. Kolikráte, když tak sama někde sedávala, zplakala hořké slzy; vzpomínalať na svou matku doma, na svou zmařenou nevinnost, viděla, že z ní již nic dobrého nebude, a plakávala žalostně, že do té Vidně chodila. Ale pro hanbu se domů navrátiti nechtěla, vždyť by ji ani nebyla paní pustila, jelikož u ní moc zadlužena byla.

Konečně se rozstala. Paní jí dala výpověď, spočítala dluhy a podržela si množství šatů; konečně ji ze dveří vystrčila. Dokud těch několik šátků měla, ještě to v lehkomyšlnosti své neuznávala, až když byla se sebe všechno prodala, když pak již neměla co jísti, potom bylo zle. Tu přišla, lítost, zármutek, ale žádná napravení. Domů k matce své pro hanbu nechtěla a do kostela také nešla.

Bylo jednou v pátek; celý den ne-

jedla, neb neměla co. Přes noc se skrčila někde v koutě, v bidných šatíčkách jí bylo ukrutně zima. V sobotu zas tak. Blížil se večer; dva dny již byla nejedla; — opuštěná co si počne? Nastane druhá noc, skřel se opět někde, ale celou noc oka nezamhouří. V tom srdci bouře strašné. Ubohé děvče, kdybys jakživa Videň byla nespátřila! Tu se jí chopí zoufalost! Vzpomíná na matku svou dobrou tam na Moravě, ale beze vši lásky; vzpomíná na bývalé šťastné časy, dokud doma bývala; vzpomíná na svůj nynější život hříšný, na svoje svůdnice, které do Vidně ji vylákaly: a tu v zoufalosti své začne proklínati, proklíná Videň, proklíná lidi, proklíná sebe samu, proklíná, že by to peklo bylo hrůzou trnulo. „Tak tedy vstanu,“ praví sama k sobě, „a tomu zlořečenému živobytí konec udělám.“

I vstane a jde cestou k Dunaji, že tam svému hříšnému životu konec udělá.

(Dokončení.)

Modlitba hříšníka.

Bože, přijmi hříšníka
v milost dobrotivou,
v náruč svoji obejmi
věčně milostivou.

Duše práhne po Tobě,
po života zdroji,
blaha věčném pokladu,
síle v časném boji.

Síla již mne opouští
na pozemské poušti,
když se oko blažené
s Tebe, vůdce, spouští.

Jistá cesty ochrano,
v boji štíte pevný,
Otče drahý, Ty jsi jen
života zdroj zjevný.

Otče, Otče, přijmi mne,
nezavrhuj syna;
vůli Tvoji milostnou
smyta bude vina.

Blahou popřej blaženost
nadpozemské říše,
po Tvých svatých zákonech
veď mne v hvězdné výše.

Erazím Boleslavský.

Duchovní hodiny,

poopraveny a natáhnuty od † Libora Scholze.

(Pokračování.)

Hodina pátá.

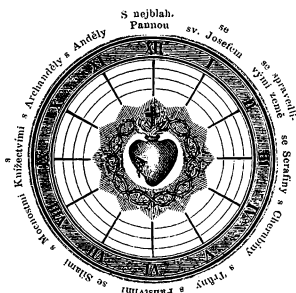
Pátá denní hodina pamatuje nás na pět ran Pána Krista, pamatuje nás na všechnu tu lásku, kterou k nám hříšníkům choval, na bolesti, které za hříchy naše vytrpěl. Aby naši duši vysvobodil z hříchu a věčného zatracení, vylił Božský Spasitel nejdražší svou krev, jesti to výkupné za naše spasení, cena zaplacená za naši duši, aby získána byla pro nebe. Pět ran P. Krista jsou jako patero zřidel či pramenů milosti, které se s Golgoty po celé zemi rozlévají a ubohým dětem Adamovým zaplacení jejich dluhu, usmíření Boha a věčný život zvěstují a zjednávají. Ale krev, kterou Kristus za nás na dřevě kříže vylił, nám není nic platná, ano ona volá ještě k Bohu o pomstu, svaté rány Spasitele nejsou pro nás již prameny milosti, nikoliv, ony jsou našimi žalobníky a soudci, když nepřestaneme hříchy páchat. Hříchy provinily umučení Páně, hřích obnovuje neustále tyto muky, činí je ale také zároveň marnými. — Pro hřích trpěl Syn Boží potupu a muky kříže, svými hříchy křížujeme ho vždy zase znovu, svými hříchy maříme zásluhu smrti jeho a šlapeme nejsvětější krev jeho nohama. Ach! židé ukřižovaly Pána jen jednou, my to činíme neustále, naše hříchy jsou muky jeho! — Mohli bychom tak tvrdit a ukrutně býti, že ze svého Spasitele, jenž z lásky k nám

tolik trpěl, hříchy svými vždy znovu činíme muže bolesti? To budiž daleko od nás! Z útrpnosti s trpícím Ježíšem, z útrpnosti se svou ubohou duší chceme si svatých těch pět ran Pána Krista vážiti, je v uctivosti mítí, chceme je věčně ctíti, chceme si je hluboko do srdce svého vtisknouti, chceme v pokušeních a nesnázích k nim své útočiště bráti a je především žádným hříchem neobnovovati, rány, které našemu Spasiteli i nejsvětější Matce jeho tolik bolesti způsobily. Když jednou bl. Suso velmi zarmoucen byl a ve sklíčenosti ducha svého nebyl dalek zoufalosti při myšlence, zdali dosáhne království nebeského, uslyšel hlas s nebe, k němu zřetelně se ozývající: „Vstaň a vejdi do ran mých, tam jest všecka spása tvá!“

A rány Kristovy jsou spása naše!

Podobno bude království nebeské desíti pannám, kteréžto vzavše lampy své, vyšly naproti ženichovi a nevěstě. Pět pak z nich bylo bláznivých a pět opatrných. Ale pět bláznivých vzavše lampy nevzaly s sebou oleje; opatrné pak vzaly olej v nádobách svých s lampami. (Mat. 25, 1—4.) — A vzav pět chlebů a dvě ryby, pohledv k nebi, požehnal a lámal chleby a dával učeníkům svým, aby kladli před ně: i dvě ryby rozdělil mezi všechny. I jedli všickni, a nasyceni jsou. Sebrali ostatky drobtů dvanácte košů plných, i z ryb. Bylo pak těch, kteříž jedli, pět tisíc mužů. (Mar. 6, 41—44.)

(Pokračování.)

Píseň Marianská.

Podle německého „O Maria, Gnadenvolle,“ napsal Alois Potěhník,
varhanový průvod k ní opatřil G. Lašek.

Maria přemilostná,
hvězdo nebes výsosti;
shlédni na nás dítky svoje,
Matko plná milosti:
Otevř nám své lásky zdroj,
na věky se s námi spoj.

Tobě sloužit, Tebe chválit,
Tebe po veškeren čas
věrně chceme následovat,
kolem sebe seřaď nás —
k chvále Tvé se jazyk stroj,
lásky žár nás s Tebou spoj.

My se k Tobě utíkáme
s upřímností dětinou:
Ty řiď naše náklonnosti —
touhy světské pominou —
světa žádost upokoj,
k svatému nás cíli spoj.

Na stráži stůj, v boji se zlem
přispěj naší slabosti;
opatruj nás, unavených
napomínej k stálosti;
prapor Tvůj, tot' mocná zbroj —
pod ním řady naše spoj.

Vítězstva jak na zástavu
hadu hlavu potčela's:
kdokoli tu bouří zmitán —
ochrany Tvé slyší hlas:
jen se, dítě, upokoj —
vzhůru ke mně ruce spoj!

Matko milá, mezi námi
vyvol sobě stánek svůj;
v zahrádce tu ještě mladé
květin hojných vypěstuj;
a jak rajske rosy zdroj
na věky se s námi spoj!

Zda jest „víra jako víra?“

„Véra jako víra,“ tak bohužel často slycháváme za dnů našich souditi o té důležité části naší existence, o tak důležitém podkladu všeobecného pokroku a mezinárodní vzdělanosti. — „Véra jako víra,“ tak ulehčuje si mnohý nerozumný člověk, když vidí, že víra jiná, sebe zpozdivější je mu snad pohodlnější a více mu snad té vezdejší mízy přináší; on utlumuje na čas své svědomí, on nehledí na nic vznešenějšího, mamon jest mu mnohdy přednější než ideal, on klesá v záhubu — pro kus hroudy kovu lesklého!... Ano, — „víra jako víra!“ — krásná to pak „víra.“ Mohamedán ohněm a mečem hájí víru svou, žid žida nezapře — a mezi námi směl by klíčiti koukol náboženské

lhodstevnosti?! A bohužel, právě mezi křesťany slyšeti nejvíce tento nerozum. Vidíme, že tak mnohý jako starý obnošený šat trhá ze sebe náboženské svědomí a spěchá vstříc lži — a když pak tu lež poznal, tu teprve jest mu ta stará víra přece ještě dobrá!

Žádný pravý katolik nemůže tak mluvit, nemůže tak souditi; víť on předbře, že jeho víra jest ta pravá, neboť ji založil sám Syn Boží — a všechny víry jiné že jsou liché názory rozumu či nerozumu pýchy světa hříšného.

Zda jest tedy „víra jako víra“ — to budiž předmětem článku přítomného.

V životě shledáváme se s tak mnohým učencem; on zná dopodrobna různá vědy odvětví; on na základě rozmanitých

hypotés stavi ti před zraky tmavý obraz budoucnosti, a kdybys se ho dále tázal, on ti poví, jak daleko to které těleso nebeské od druhého jest vzdáleno — to že on vyměřil a vypočítal; — on zdá se býti vzdělaným všestranně; a kdybys šel k druhému učenci, on ti poví zase dle svých studií mnoho a mnoho jiného — i on zdá se býti vzdělaným všestranně. Však kdyby jsi se jich tázal na věci náboženské, tu mnoho ti sice budou vypravovati, však málo který ti z nich poví: „Jedna jest víra pravá!“ A tak kdo mluvití bude, tomu pak věř, ten že jest všestranně vzdělaným. Ti ostatní mnoho vědí — ne však všechno! A proč medle shledal bys tak různých odpovědí na svou otázku? Jen proto, že učení ti pánové hrozně málo o víře bádali. Jim postačilo: „Víra jako víra!“ A k tomu jim dávalo také různých příčin podnět! Někteří zpychli, vidouce, že druzí učení jejich se kofí! A proto o víru nedbají. Druhým zdaji se býti vírou pouze pravidla jich umění a vědy, zákony přírody; jim se líbí ten vznešený soulad i nesoulad, který panuje v krásné přírodě — oni se kofí jí a jen přírodu zbožňují; ovšem, že pak nepomýšlí, kdo žé vlastně jest Tvůrcem té povšechné harmonie, kdo utkal ty krásné koberce na lukách, z čí ruky povstaly skály a vrchy, kdo na nich vysázal krásné ty bory šumné, kdo do řecišť vylil to živé stříbro rychlých vln a kdo vyměřil dráhu ve všemíru těm ohromným světům na nebi!

Jiní učenci zase věří úplně jen v mrtvou literu nebo cifru — nic více; ti zajisté na něčem neživém lpí a bádavý duch jejich vázán jest nicí pouze na prostředku poznati něco vznešenějšího — dál nemůže. Tak daleko to přivedli svým předpojatým bloubáním.

Mnohý zase chválí náramně rozum lidský a svobodnou vůli! Rozum lidský jest prý bohem! Co prý on vše nepro-

myslil, nepronikl, nevyvedl! Dobrá! On mnoho promyslel — ovšem že ne řádně; on mnoho pronikl — budoucnost a osud lidský přece ještě ne; on mnoho vyvedl — ale vše nevyvede! Bůh má v moci své vše! Rozum lidský ale nemá vše v moci své, ba ani ne sebe sama — není tedy Bohem! Jak tak mnohý člověk by rád děle žil a tu rozumuje, a v nejlepším rozumování sáhne po něm studenou rukou svou smrt — on zemře, — a pak teprve poznává, co a kdo jest Bohem. Nyní věří! Jeho víra dřívější nebyla ta pravá!

Rovněž tak se má s věcí, kdo má neomezenou víru ve svobodnou vůli. Co mnohý by chtěl a co by nechtěl, a nemůže si pomoci! Jeho vůle jest přece čímśi omezena — to jest vůle Boží — a svobodná vůle lidská není tedy bohem!

Někteří snaží se i dokázati, že jest „víra jako víra!“ A to slovy samého Krista Pána: „Víra tvá tě uzdraví,“ tak jsem sám slyšel. Ano, Pán Kristus pravil ženě: „Víra tvá tě uzdraví!“ když seznal, že pravá byla víra její. A ta pravá víra může býti pouze jedinou — není tedy „víra jako víra.“ Překrucovati slova božského Mistra může jen ten, kdo jim jakživ neporozuměl, a jednání takové jest rouhavé!

Rovněž jsem slyšel, že prý „každý člověk má své vlastní náboženství, svou vlastní víru.“ Kam pak by se poděla takto jednota státní, jednota národní, kdyžby jednota víry scházela!? My to vidíme za dnů našich u národů, kde více jest věř, jak jsou sjednoceni! Samé nedorozumění, samý rozbroj! A pak jednání jednoho uráželo by druhého, svatoštánky by se bořily aueb zneužívaly, mnohá historická památka by tak přišla na zmar — a co nejvíce, pokolení by takto zapomínalo předků svých, ono by je jednáním svým zapíralo, zneuctívalo. A tak by měl každý jednotlivec mítí víru svou — ne, to není ta pravá víra,

to se nedá ani mysliti. Vždyť i staří pohané zachovávali mezi sebou jednotu u víře.

A mluvíti, že „víra jako víra“ jest, slyšíme i lidi neučené. Nevnikli-li hned v mládí ve víru svatou, pak postačí jim za víru vše to, co lahodí smyslům jejich. Aby napřed zkoumali — toho ovšem nedovedou! Ten však má za ně zodpovědnost, kdo z dobré cesty je svedl a na kluzkou dráhu lži přivedl. Nerozumný člověk pak věří to, čemu se pán koří! Kdo ale nestudoval mnoho a přece pevný a stálý a silný jest u víře v jednoho pravého Boha — ten pak iépe na tom stojí, nežli ten, kdo zná dopodrobna osudy národů, převraty světa a mnoho a mnoho jiného — kdo ale nezná Boha a jeho pravou víru! Jak bídný to tvor! A blaze pak tomu méně vzdělanému, byť by i pro přesvědčení své minohý ústrk a bídu seznal! Bůh ho tam na věčnosti oslaví!

Pravá víra jest jediné římsko-katolická! Ona jest dle učení našeho svatého náboženství povšechná (katolická), pravá a apoštolská. Tu hlásali svatí apoštolé, jak ji seznali od samého Krista Pána.

A pak: která víra ve své osnově jest tak krásná, tak vznešená, v učení a obsahu tak významná, neklamná a přesvědčující? Která víra kde může se vykázati tolikerou službou lásky k bližnímu, zkouškou sebezapření, takovým

davem sv. mučedníků! Která víra kdy tolik protivenství vystála, tolik bojů za pravdu svou podstoupila, aby až dosud nezměněna se leskla v kráse vždy skvostnější! To vše jediné svatá naše víra katolická dosvědčuje! Jen ta jest ona velemoudrá rádkyně ve všech potřebách našich! Ne, ne, není „víra jako víra“ jen jedna jest pravá a každý ten, kdo tak mluví, jedná bez vnitřního přesvědčení aneb dokonce v úmyslu nepřátelském! A povinnosti jednoho každého katolíka jest, hájiti statečně svatou víru svou; ona jest jeho dědictvím, jediné ona ho ku Kristu Pánu vede a jeděnkrate tam na nebi ho s Ním spojí na věky!

A další povinnosti každého katolíka jest, mezi krajany svými tuto svou svatou víru utvrzovati a to hlavně živým příkladem. Dejž milý Bůh, by tak blaženým národem byl národ český, aby vezdy vykázati se mohl statečnými a neohroženými bojovníky i pěstiteli víry svaté. Aby pak synové téhož národa patřili jedenkrátě mezi to dvorstvo krásné, kde

„blaze tomu, kdo tam přijde
v život věčný — v oheň jasný
svatého Ducha!“

Hajme vřele svatý kříž!

A tak se dokazuje, že není „víra jako víra!“ Jen jedna jest ta pravá, totiž víra Kristova, katolická, již brány pekelné nepřemohou, k níž co k matce dětinnou láskou přilnemež!

Lék duše.

Kriste, léku duše moji,
žítí mého stálý zdroji,
z lásky učiněn jsi chlebem,
bys v mém nitru schuravělem
opět rozňal lásku svoji.

O zhojž srdce churavost,
zlou zahoj malomyslnost,
pak popřej mi té milosti
Tě hodně přijmout v Svátosti,
než mne povoláš na věčnost.

O zázračném obrazu božského dítěte a jeslíček v Araceli.

I. kapitola.

O původu zázračného obrazu božského dítěte.

ěsto Řím založeno bylo na sedni pahrbcích. Na jednom z nich, jenž se kapitolinský vrch nazývá, stával v nejstarších dobách chrám pohanskému bohu Joviši Kapitolinskému zasvěcený; nyní tam stojí velebný chrám zasvěcený Královně nebeské, blah. Panně Marii. Dle nejstarších zpráv od starých letopisců nám zachovaných šel císař Oktavian Augustus v měsíci říjnu 56. roku panování svého na tento pahrbek, aby v tamnějším chrámu slavně oběti bohům přinesl, aby se od nich dozvěděl, kdo by jeho nástupcem byl ve vládě; tu ukázala se mu ve vzduchu ctihodná paní s milostným dítětem v náručí a pravila mu, aby měl v uctivosti ono místo, poněvadž bude zasvěcené božskému Synu jejímu, který tam za nedlouho panovati bude. I ďábel od pohanských věstců tázaný, odpověděl císaři, že jedno židovské dítě, které s nebe sestoupilo a bez poskvrny se narodilo, v krátkém čase na onom vrchu panovati bude. Aby se památka toho zjevení zvěčnila, kázal císař na témž místě, kde to vidění měl, velebný oltář vystavěti s tímto nápisem: „Haec ara Filii Dei est,“ t. j. „Tot jest oltář Syna Božího.“ Proto se jmenoval tento oltář „Ara coeli“ (oltář nebeský) a později i chrám, který tam na zříceninách chrámu pohanského křesťané vystavěli, když modloslužba v Římě zanikla.

V tomto chrámu Páně, který kněžím řádu benediktinského hned od prvních let patřil a pak r. 1250 řádu sv. Františka odevzdán byl, cti se již po několik století zázračný obraz božského dítěte Ježíše, k němuž Římané povždy tu nejvroucenější pobožnost měli pro ty mnohé

milosti, jichž pro tento obraz od božského dítěte dosáhli a každý den dosahují.

Tento svatý a zázračný obraz jest socha, zhotovená z olivy, vzaté s hory Olivetské, kde se Kristus Pán krví potil. Výška sochy té obnáší 24 palců nebo 64 centimetrů. Práce sama není právě vkusná a umělecká. Socha představuje sice dítě 5 nebo 6 měsíců staré, výraz však, který se v obličejí jeví, má podobu dospělého člověka. Oči dítěte jsou živé, pronikavé a jakoby přemýšlivé; vůbec se v nich zračí božství, které všechno proniká a přece v božském dítěti se skrývá. V celé postavě znamenati lze jakousi důstojnost a vážnost nadvládnu, zároveň ale také přívětivost a laskavost takovou, že vždy více k sobě láká, čím více se ji blížíme a v ni hledíme.

Co se původu samého sochy této týká, vypravuje zbožná tradice, že tuto zázračnou sochu jeden nábožný řeholník z řádu sv. Františka, laik, ve svatém městě Jerusalemě zhotovil. Kdykoliv mu po vykonání klášterních prací a povinností nějaká prázdná chvíle zbývala, s radostí ji používal k této svaté práci. Avšak když řezba byla dohotovena, viděl se nucen, ustati od další práce; neboť neměl a ani nebylo k dostání v oněch místech potřebných k tomu barev. To bolelo nábožného řeholníka. Jelikož však byl pln svaté víry a důvěry, umínil si ve prostotě své, že bude to božské Pachelátko modlitbami, posty a jinými kajícími skutky a mrtvením sebe prositi, aby mu na důkaz svého zalíbení na jeho lásce a pobožnosti té milosti doprálo, aby mohl ten svatý obraz docela vyhotoviti. Tato důvěra horlivého františkána zasloužila, aby jeho prosba vyplněna byla. Když tedy jednoho dne se byl dlouho modlil, byl klidným spánkem přemožen, a ejhle, jakmile se probudil a první

zrak svůj na drahý obraz božského dítky upřel, spozoroval, že se stal zázrak. Na tvářích božského dítky kvetla růžová barva, která je činila velmi krásné; a i ruce i nohy měly barvu přirozenou. Kdo nám popíše úžas a plesání onoho šťastného řeholníka! I padl na tvář před zázračným obrazem a smáčeje jej svými slzami, nemohl se radosti nasytit, jej líbat i na něj se dívat. — V jisté staré kronice se také čte, že nejen tato zázračná barva, nýbrž i podoba obrazu se zdokonalila pod rukou andělskou. Než ať jest tomu jakkoliv, aspoň to může každý viděti, že tvář božského dítky má něco mimořádného do sebe; neboť když na ni pozorně hledíme, neobjevuje se vždy ta sama, nýbrž mění se, a to zvláště tenkrát, když bývá to božské dítko v kostele neb v jesličkách vystaveno.

II. kapitola.

Jak byl ten obraz z Jerusalema do Říma přenesen a na moři zázračně zachráněn.

Zpráva o tomto zázraku, který se na důvěrnou modlitbu onoho nábožného františkána se sochou božského dítky byl stal, brzy se roznesla nejen mezi řeholníky, nýbrž i mezi obyvateli Jerusalema a okolí. Tak se stalo, že mnozí lidé do kláštera přicházeli, aby vlastními očima ten zázrak viděli a se božskému dítku v onom obrazu klaněli, který se stal již předmětem všeobecné úcty. Než na tento první zázrak měl v krátké době následovati druhý, ne méně podivuhodný.

Nábožný tento řeholník byl z Palestiny nazpět povolán. I vzal s sebou, co nejdražšího měl, totiž tento svatý obraz, který chtěl již tehdaž, když na něm pracoval, městu Římu co dar obětovati, přej se sobě, aby byl k veřejné úctě v chrámu dell'Araceli vystaven. Pro tento milovaný obraz se domníval, že bude mít nyní šťastnou cestu. Ale tomu tak nebylo. Prozřetelnost Boží chtěla důvěru dobrého

služebníka svého dosti tvrdé zkoušce podrobiti. Když se tedy několik dní již šťastně po moři plavili a loď na širé moře se dostala, povstala strašná bouře. A když již naděje život svůj zachrániti vždy více ubývalo, dán byl rozkaz, aby všeliké zboží, které bylo na lodi, do vln mořských se hodilo, aby se tím ulehčila tíže korábu. Ach, i ta skříně, ve které byl zázračný obraz nábožného františkána uschován, byla do moře uvržena! Než tato skříně, která se měla státí nešťastnou obětí rozbouřených vln mořských, jako to ostatní zboží s lodě do moře uvržené, se zázračně nad vodou udržela a ne jinak ji bylo viděti, než jakoby jakási neviditelná ruka ji i proti proudu mořských vln ke břehu táhla. Než bouře nepřestávala, nýbrž vždy více lodí sem tam zmítala, tak že jen milostí Boží lidé před utonutím zachráněni byli a loď celá stroskotaná na pobřeží nedaleko města Livorno se dostala, jak se vypravuje v jedné staré kronice z r. 1647. Také onen nábožný řeholník, syn sv. Františka byl zachráněn před utonutím a dostal se do Livorna a oznámil obyvatelům tohoto města, jaký drahý klenot jest v oné skříně ukryt, kterou viděli na blízkou břehu mořského na vrchu vody sem tam plavati. Oni ji chtěli malými loďkami a čluny k sobě na břeh přitáhnouti; ale všechna jejich snaha a vše namáhání bylo nadarmo; neb když se již až k ní samé přiblížili, ona se od nich vzdálila, a žádny se k ní přiblížiti nemohl, leč jen onen františkán, který ji z Jerusalema byl přinel, a jeho spolubratři. O jaké to musilo být pro něho potěšení, když tak zřejmým zázrakem zachovaný drahocenný poklad v rukou svých opět viděl! Uznalý a vděčný za tak velikou milost Boží odebral se ten dobrý řeholník se svatým obrazem do blízkého kláštera, kdež jej tak dlouho nábožně opatroval, až mu možno bylo, jej do Říma dostati.

III. kapitola.

S jakou radostí a slávou Římané tento zázračný obraz přijali.

Zatím se roznescila i mezi Římany pověst o tomto obrazu zázračném a ta zpráva, že se přinese do jejich města Říma. Všeobecná byla tedy mezi nimi radost a touha, co nejdříve ve své otcině tento zázračný obraz mít. A v skutku, „když ponejprv vystavena byla tato zázračná socha v chrámu k veřejnému uctění, vznášel se jasot a radostné plesání nábožných věřících až k nebesům; všickni plakali pro samou slasť a radost; všickni snažně a toužebně prosili za milosti a všickni je také jistě obdrželi.“*) Ano panuje pověst, že tato pobožnost k svatému obrazu tak se zmáhala, že i meze prozřetelnosti překročila; neboť se vypravuje, že jedna vznešená paní římská tento svatý obraz tajně si přisvojiti a u sebe podržeti chtěla. Aby tento zpozdíly úmysl v skutek uvedla, dala si zázračný obraz do svého domu přinést pod záminkou, že ho chce nábožně uctívati; zatím ho ale chtěla jiným podobným obrazem čili sochou nahraditi. Tento lstivě na místo pravého zázračného obrazu dosazený obraz jest tentýž, který se nyní ctí v Gulianello, v diecesi Valletrejské. Avšak ona vznešená paní nemohla se dlouho radovati ze své jaksi nábožné krádeže, neboť tento svatý obraz, — a to jest zase nový zázrak, — opět se nám objevil na svém oltáři v Araceli, přivítán jsa hlaholem všech zvonů toho kostela, které samy od sebe zvoniti počaly, aby tak jeho návrat oslavily.

Ve které době tyto zmíněné zázraky se staly, nedá se tak snadno s jistotou tvrditi. Jest však docela jisté a nepochybné, že se udály před rokem 1629; neboť čteme v aktech (spisech) apoštolské visitace téhož roku, že obraz ten božského

dítka na den narození Páně lidu se ukazuje: „Imago Christi, quae in die Nativitatis populo ostenditur.“*) A právě tak jisté jest také, že tento svatý obraz začal se ctiti již od počátku v kapli sv. Heleny, malém, ale velebném a překrásném kostelíčku, který právě na tom místě stojí, kde nejsp. Rodička Boží císaři Oktavianu Augustovi božského Syna svého byla ukázala. Na památku této tradice čili ústního podání postavena jest na vrcholi bání toho kostelíčka socha blahoslavené Panny Marie s božským děťátkem; totěž nám oznamují ty zlaté nápisy kolem oltáře, které z nejstarších dob pocházejí a zní následovně: „Luminis hanc aliam Matris, qui scandis ad aulam cunctarum prima, quae fuit orbe sita. Noscas, quod tunc struxit Octavianus hanc Aram coeli, sacra Proles cum patet ei.“

Že však tyto okolnosti místa tak dopodrobna udávám, myslím, že žádný rozumný nebude mi za zlé mít, neboť chci tím upozorniti na podivuhodné řízení oné neskončené moudrosti, která umí všechno události a vše, co se mezi lidmi děje, ke své službě a slávě obracet. Jako totiž na tomto místě to božské dítě, ač ještě zakryté v temném mraku pouhého vidění, žádalo, aby se mu napřed Římané v osobě císaře jejich klaněli a poetu vzdali:**) tak chce nyní na tom samém místě totěž božské dítě, když celému světu Božství své ukázalo, způsobem velmi skvělým božskou poetu a službu přijímati od synů oněch starobylých předkův.

*) Casimiro da Roma „Memorie storiche della chiesa e convento di S. Maria in Araceli.“ Roma 1736, pag. 168.

**) Dle P. Kasimira se onen oltář, který aspoň do XI. století sahá, zvláštní opatností až posud zachoval. Zvláštní zmínky na něm zasluhují dva obrazy ve mramoru, které představují s jedné strany blahosl. Panu Marii s božským dítětem a s druhé strany císaře Oktaviana, jak se právě božskému dítěti klaní.

*) Gianini Notizie storiche sopra la miracolosa Immagine di Gesù Bambino 1797., pag. 7.

Kdy však a proč tento svatý obraz z nadřečené kaple sv. Heleny přenesen byl do vnitřku kaple, vedle sakristie stojící, kdež se až doposud ctí, o tom nenalézáme žádné zmínky ani památky; to však jisto jest, že tento obraz v r. 1736, kdež P. Kasimír nadzminěné „Památky“ psal, již v nynější kapli stál.

IV. kapitola.

Jak tento zázračný obraz z velikého nebezpečí zachráněn a potom ve staré kapli své zase postaven byl.

Lid římský začal již velmi brzo velikou pobožnost mít k svatému dítku z „Araceli,“ jak je nazývali; a to jednak pro ty veliké zázraky, které je od té doby, co ten svatý obraz do Říma přenesen byl, daleko široko známým učinili, jednak pro ty ustavičné milosti, jež Pán Ježíš udělovati ráčil každému, kdož se mu před tím obrazem odporoučel. Svědkem toho jsou ty nescíslné zaslíbené dary, korunky a jiné drahocené předměty, kteréž bylo viděti na oltáři tohoto božského dítky. V tom ohledu zaslouží zde podotknuto býti, co zbožný dějepisec Gianini r. 1797. napsal: „Tato zázračná socha bývala povždy se zvláštní pobožností od obyvatelů římských ctěna, a později byla od lidu věřícího obohacena drahocennými obvínky a stužkami na krk a rozličnými drahokamy; ano až podnes den co den ji ozdobují vždy hojnějšími obětními dary, a to v té míře, že jest ji nyní viděti okrášlenou smaragdy, safiry, topasy, amethysty, diamanty a jinými drahými šperky; mezi těmi zasluhuje zvláštního povšimnutí jedno od neznámé osoby darované roucho z patero látek, ozdobené 162 diamanty ve stříbro zasazenými, v ceně 580 skudů, to jest dle našich peněz 1276 zlatých.“

Než tu se přiblížil ten nešťastný rok 1798., kdež nepřemožitelný papež a mučovník víry, Pius VI. se svého trůnu

svržen a z jednoho žaláře do druhého veden byl, až konečně ve Valencii, městě jižního Francouzského, zemřel, město pak Řím se za republiku prohlásilo. — V těchto bouřlivých a žalostných dobách nezůstala ani ta nejnedotknutelnější věc před loupeživostí nových vládců jistá a bezpečná; i chrám Araceli, jak tak mnohé jiné, byl spolu s příležitým klášterem, z něhož 20. července téhož roku všickni řeholníci vypuzeni byli, k světskému užívání svatokrádežně obrácen. Cokoliv v tomto kostele drahocenného bylo, všechno stalo se obětí a kořisti loupeživých a nenasytných lidí; i kaple sv. Heleny byla sbořena, aby nádherné sloupy z kovu odvezeny byly; ba ani popele a pozůstatků zemřelých nenechali v pokoji; i krypty a rakve zotvírali a oloupili mrtvoly, cokoliv měly. Také svatý obraz dítky Ježíše upadl do rukou oněch surovců; tito neměli na tom dosti, že se mu co nejhanebněji rouhali a jemu všechny drahocenné předměty pobrali, jimiž jej byla zbožnost věřícího lidu během tolika let obohatila, nýbrž pekelnou žádostí již byli na tom, jej do ohně uvrhnouti. Avšak to nedopustil Bůh, aby se tak hrozný zločin spáchal; neboť právě v tom okamžiku, když tento svatokrádežný ohavný skutek spáchat chtěli, přišel, zajisté ne bez zvláštního řízení Božího, na štěstí jeden počestný měšťan římský, jménem Severin Petrarka, do tohoto znesvěceného kostela. Vida, co se děje, chtěl tento nábožný měšťan svatý obraz z rukou bezbožníků vytrhnouti a zmužilostí křesťanskou domlouval jim, aby ten obraz nespálili. Vykoupiv si jej pak za drahé peníze, s radostí velikou jej s sebou vzal a dal jej k opatrování své dceři, která byla v klášteře klarisek u sv. Kosmy ve Trastevere ve vychování, kdež také v několika letech svatými sliby se Bohu zasvětila.

Tato nábožná dcera a tyto řeholnice přijaly náš drahý poklad jako velikou

milost Boží a s největší horlivostí a láskou ozdobily jej novým rouchem ze stříbrné a zlaté látky zhotoveným a postavily svaté sošce korunku stříbrnou na hlavu. V tomto klášteřu zůstal pak náš tak podivně zachovaný obraz jeden rok a pět měsíců, až se totiž františkáni opět navrátili a svůj kostel Araceli nazpět dostali, který na slavnost neposkvrněného početí blah. Panny Marie r. 1799 opět posvěcen a ke slavení služeb Božích otevřen byl. *)

Pobožnost Římanů k tomuto božskému dítku se nikdy nezmenšila, ano

*) P. Antonio da Cipressa „Discorso storico intorno la prodigiosa Effigie di Gesù Bambino.“ Roma 1861, pag. 58.

čím smutnější a bídňější časy nastávaly, tím více se oživovala. A vskutku sotva se ten svatý obraz opět na oltáři svém objevil, již všichni, jak sprostí tak i vznešení, připomínajíce si ty mnohé dary a skvosty co památky milostí od Jezulátka obdržných, a vidouce jej tak bohatých darů oloupeného, jako o závod skládali znova na jeho oltář hojné dary a oběti. Když pak nešlechtný utiskovatel svaté církve bídň klesal a sv. Otec Pius VII. 24. května 1814 do Říma se navrátil, mohli se opět synové sv. Františka Asiského okolo božského dítko v Araceli shromáždit a k jeho počtě velkolepé slavnosti jako za prvejších dob slaviti.

(Dokončení.)

Naše píseň.

Když se naši praotcové
chystali do války,
četně z blízka, z dálky
scházeli se hrdinové.

Než do boje
spěly
chrabré voje,
pěli:
„Svatý Václave!
vévodo české země,
kníže náš!
Pros za nás Boha,
svatého Ducha,
Kyrie elejson!“

Když nepřítel chrlič zkázu
v tábor českých synů,
modlili se k Hospodinu,
a svatému ke obrazu
na praporu
zřeli,
v plném sboru
hřměli:

„Ty jsi dědic české země,
rozpomeň se na své plémě;
nedej zahynouti
nám ni budoucím
svatý Václave!
Kyrie elejson!“

Dřív než v sněmu rokováno,
co je vlastní k blahu
aneb na výstrahu
zlo do kněh zaznamenáno,
hlasy vážné
děly,
prosby snažné
zněly:

„Pomoci tvé žádáme,
smiluj se nad námi;
utěš smutné,
zažeň vše zlé
svatý Václave!
Kyrie elejson!“

Tato zbožných předků píseň
budiž písní naší;
jeť nad jiné krásší,
mírní boly, plaší tíseň.

Učiz matka
děti,
slova sladká
pěti:

„Svatý Václave!
vévodo české země,
kníže náš!
Pros za nás Boha,
svatého Ducha!
Kyrie elejson!“

Jau Ježek.

O rozšiřování svaté víry po celém světě.

Je-li duše vzácnější než tělo, jest také život a blaženost její daleko vzácnější života pouze tělesného. Život duše jest světlo pravé víry, jest světlo pravdy, na tom tedy musí nám býti nejvíce záleženo a zajímati nás musí, nacházejí-li se i ostatní lidé, na světě ve světle pravdy božské, totiž ve světle sv. náboženství křesťanského. K tomu směřuji následující úryvky.

Jaký jest stav náboženství po celém světě a jaká je v tom vůle Boží?

Na celém světě je asi 1400 milionů lidí a z těch je asi 215 mil. křesťanů katolických, z ostatních 1205 mil. je velká většina pohanů — na 900 mil. —, zbývajících pak 305 mil. připadá na mohamedány, židy, protestanty a rozkolníky. Tolik tedy ještě milionů lidí „ve tmě sedí a v stínu smrti,“ nebo tráví život v bludech neb odtrženo je od viditelné hlavy církve Kristovy!

Může-li křesťan mysliti, že Bůh tomu tak chce? Zajisté že nemůže. Ba naopak Bůh chce, aby všichni lidé přivedeni byli k poznání pravdy, aby bylo jedno stádo a jeden pastýř; proto také božský Spasitel přikázal apoštolům: „Jdouce učte všechny národy, křtíce je ve jménu Otce, i Syna, i Ducha svatého: učte je zachovávat všecko, což jsem koli přikázal vám.“ (Mat. 28. 19, 20.) Apoštolové příkaz ten Páně také plnili horlivě a neohroženě a raději životy své obětovali, než by se povinnosti své zpronevěřili. Tuto vůli Boží povždy plnila taktéž církev svatá nedadouc se ani nejkrutějšími pronásledováními a pohromami od úkolu svého zdržeti.

Že však nicméně posud je tolik lidí ve bludech a nevědomosti, toho vina je na straně člověka. „Na světě byl... a svět ho nepoznal. Do vlastního přišel, a svoji ho nepřijali,“ čteme v evangeliu sv. Jana.

Ale Bůh, jakkoli tolikráte již zlobou lidskou pohaněn, přece pro milosrdenství své neodvolal příkazu svého: „Jděte do všeho světa, učte všechny národy“ —;

povždy tedy až na konec světa jest a bude nejsvětější jeho vůle, aby všichni lidé přivedeni byli na viru pravou.

Jakými jsou pohané a bludaři?

Bůh chce hlavně proto, aby všickni lidé přivedeni byli na pravou viru, aby všickni ho poznali za jedině pravého Boha, stvořitele nebe i země a Pána všeho tvorstva, aby ho ctili, milovali a jemu sloužili, ale také proto, aby všickni lidé byli spaseni.

Stav tedy oněch lidí, kteří žijí v nevěře a bludech, jest ve mnohé stránce neblahý.

Ovšem netřeba nauku církevní: „Mimo církev není spásy,“ bráti v tom smyslu, že všickni budou zatraceni, kteří nejsou údy církve viditelné: tomu církev také nikdy neučila; je tím jen řečeno, že každý, kdo vlastní vinou stojí mimo církev, kdo vlastní vinou nemá pravé víry, bude zatracen. Naopak mohou ti, kdož bez vlastní viny nejsou údy církve viditelné, ale upřímně po pravdě se snaží, dle poznání pravdy žijí, hlasu svědomí svého poslouchají, — taci mohou dojiti spasení; ti jsou také údy církve, ale neviditelné.

Třeba však nelze pohanům a bludařům naprosto upírati spásu věčnou, zdaž lze také doufati, že jí vždy dosáhnou? Nikoliv. Dlužno připustiti, že právem strachovati se jest o spásu jejich, neboť následkem porušené přirozenosti lidské a mnohých okolností života málo kdy naplňují zákon přirozený. Připomeňmež si jen časté hubení dítek u pohanů; nejedná-liž se v tom případě proti

zákonu přirozenému? — A ve mnohých jiných věcech není to o nic lepší!

Jeli katolíkoví podpíranému tolika milostní bojovati boj tak těžký s tělem, světem a ďáblem, oč více jest se strachovati o spásu těch, kteří se milostem tím aspoň u rovné míře netěší?

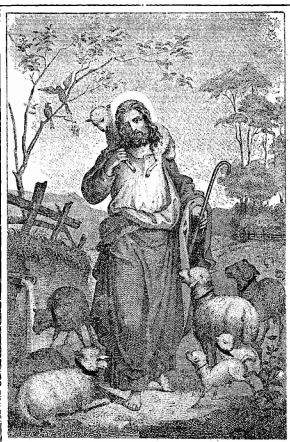
A jaké jest postavení pohanů na tomto světě? Nad míru žalostné. Vylíčíme jej několika rysy.

Misionář jeden, jenž na severu Ameriky hlásal lidu evangelium spásy, svědčí takto: „Ženy, kterými všude, kde evangelium nevládne, se povrhují, cítí, že přinesena jest spása hlavně pro ně. Byloť u národů těch v obyčeji, že ženy směly pojídati zbytky teprv tehdy, když byli nakrmeni honící psi. Tak s nimi bylo nakládáno; nyní však po obrácení na víru považují se již za manželky a matky.“

V Africe jsou nesčetné kmeny černochů, kteří uctívají fetiše. (Fetiš jest tolik co modla. Fetišem může se státi všecko: poleno, kámen, strom, krokodil, had atd.) Černoch uctívá svůj fetiš a utíká se k němu v každé nesnazi a práci, při čemž mu přináší hojné oběti: rum a víno palmové, olej a žito, kozy a ovce; oběti však fetiši nejmilejší jsou lidé. Proto se fetišům nejčastěji obětují zajatci. Králové ašantský a dahomeyský proto dávají zajatce hromadně vraždit. V Africe panuje také hrozné otroctví. Konají se tam hotové hony na otroky. Očitý svědek, vyslanec anglický Harris, vypravuje toto:

Celé dědiny se zapalují a obyvatelé schytají; starci však a mrzáci bývají povražděni, proto že jsou ku práci neschopni. Kojenec bývá nemilosrdně odtržen od prsu matčina a modle za oběť přinesen.

Lidé takovým aneb onakým způsobem zotročení bývají pak hnáni na velké trhy otroků. Ženou se tam nic jinak než hověda, leda že se s muži, aby na cestě neunikli, ještě hůře nakládá než s hovědy. Když jsou obtíže cesty překonány a ubozí otroci na trh přivedeni, čekají je tam nové ústrky a útrapy. Podívejme se na takový trh v Egyptě! Dům, v němž se otroci prodávají, jest divná jakási směsice dvorů, stájí, světnic a jiných místností. U vchodu již viděti rozestaveno „zboží“ (otroky.) — Otrokář vítaje přichozího zve ho, aby si prohlédl „el farchah“ (mladou zvěř.) I jdou pak spolu prohlížet otroky. Nic nedbajíce stáří nebo pohlaví

káží otrokům ukázati zuby, aby se z nich jako u koní mohlo souditi na stáří a schopnost otrokův; ubozí otroci musí sebou kroutit, aby okázali svou ohebnost.

Ještě hůře nakládá se s otroky na trzích dále k jihu ležících.

V Egyptě samotném jest na 50.000 otrokův a nesčetné jest množství těch, kteří bývají odvezeni do Cařihradu a vůbec do Turecka, do Asie a jinam. Dle spolehlivých zpráv dostupuje počet těch nešťastníků na 600.000 osob.

Odkud kyne pomoc? Necht' obra-
címe zrak svůj v pravo nebo v levo,
neviděti odnikud pomoci, leč od kře-
stanství. Kamkoliv křesťanství vnikne,
tam proniká duchem lásky všechny po-
měry, láme okovy otrocké a oživuje vše,
co hnilo. Rovněž tak polituje katolík, který
jest si vědom dober a milosti od církve
mu skýtaných, — polituje jinověrce,
kteří toho všeho postrádají. Platíť o nich
výrok hraběte de Maistre: „Jakož mimo
církve není spásy, tak mimo pravou
církve není ani radosti, není pravého
pokojce ani v životě ani při smrti; za
všech důležitých okolností životních skýtá
církve věřícím útěchu, které jinověrci
postrádají.“

2. Lze-li nám katolíkům býti lhostej- nými vidoucím, že jest tolik milionů lidí, kteří Boha buď ani neznají, nebo ve bludech žijí?

Nebylo by to dobrým znamením,
kdyby tomu tak bylo. Byloť by na jevě,
že nemáme lásky ani k Bohu ani
k bližnímu. Kdo miluje Boha, toho rmoutí
myšlenka, že je tolik lidí, kteří ho neznají
a tedy ani nechtí a nemilují, a proto
modlí-li se: Posvěceno budiž jméno Tvé,
prosí z hloubi srdce svého, aby Bůh
poznán byl od lidí všech, aby nej-
světější jméno jeho bylo ctěno vždy a
všudy. — Také láska bliženská toho
vyžaduje. Vždyť milovati bližního svého
jest práti mu ze srdce všeho dobrého a
tedy práti mu i zdroj všeho dobra pro
čas a věčnost, a tímto zdrojem jest
pravá víra. A jen o tom, kdo takovou
lásku bliženskou v srdci svém chová,
lze říci právem, že mu ze srdce vroucného
řine se modlitba: Příklad k nám království
Tvé. Střežme se tedy, abychom nebyli
lhostejni k osudu nevěřících a bloudících
bližních svých, neboť tím bychom dávali
na jevo, že v nás není lásky ani k Bohu
ani k bližním našim.

3. Lze-li pak věřícím učiniti něco pro obrácení nevěřících a jinověrců?

Odpovídáme: Ano a sice velmi mnoho.
Mohouť modliti se na úmysl ten, aby
Bůh vzbudil v lidu svém misionáře hor-
livé. „Žeň sice mnohá jest, ale dělníků
málo. Proste tedy Pána žně, aby vyslal
dělníky na vinici svou,“ praví božský
Spasitel všem věřícím. Mohouť se modliti
věřící, aby Bůh žehnal pracím misio-
nářů; mohou se modliti věřící, aby Bůh
otevřel srdce nevěřících a jinověrců ku
přijetí víry pravé, aby jim dal Bůh sílu
překonatí zmužile všechny překážky
v cestu se stavící. Hle, toť všechno je
dílem milosti Boží a čím více se budeme
za milost tu modliti, tím více bude po-
kračovati obrácení pohanův a jinověrců.

Ale ještě něco mohou katolíci činiti.
Mohou podporovati misie příspěvky
peněžními. Vzdělání misionářů, jejich
cesty do dalekých a nepřístupných krajín,
vypravení jich a zásobení stojí peníze,
a mnoho peněz. A když došel misionář
na místo určené, naléhají naň nové po-
třeby. Z pravidla totiž přichází k lidem
naprosto chudickým, jim hlásá evangelium
a jest mu o ně pečovati. Co může žádati
za podporu od nich? A přece jest mu
stavěti místo pro bohoslužbu, sobě obydlí,
školu atd.

Kdo tedy misionáře peněžitě pod-
poruje, pomáhá také k obrácení pohanův
a jinověrců. Ale nemysliž někdo, že se
na něm žádá mnoho, ba právě naopak o
malé příspěvky tu běží na předním místě.

4. Vznik „Díla rozšíření víry.“

V Lyoně ve Francii založeny byly
spolky k podpoře některých misíí v Asii
a Americe. Z počátku ani nevěděl spolek
o spolku; proto že však příspěvky jejich
k témuž účelu se obracely, nemohl na
dlouho jeden druhému zůstatí tajný a
zvěděvše o sobě spojily se v jeden spolek
díla rozšíření víry.

Pani Petitová ztrativši na ostrově St. Domingo muže a bratra, odebrala se se do Baltimore ve Spojených státech amerických, odtud však přišla r. 1803 na vyzvání příbuzných do Lyonu. Odtud dopisovala si s misionáři ve Spojených státech, zvláště pak s H. Flagetem, potomním biskupem bardstownským a H. Dubourgem, později biskupem new-orleanským.

Oba tito misionáři stavše se biskupy museli rozsáhlá biskupství teprv zařizovati a nemajíce žádných prostředků byli nuceni obrátiti se na své známé a přátely. Pani Petitová je po mnoho let co nejzdařnější a nejúčinnější podporovala. Zaslala nádobí kostelní i peníze sebrané ve sbírkách od ní uspořádaných.

Když se r. 1815 nejdůst. p. biskup vracel z Říma, zastavil se v Lyonu, chtěl uvést ve sbírky ony větší pravidelnost. Ale úmysl jeho nezdařil se tak, jak si přál. — Na sklonku r. 1820 přišel do Francie generální vikář new-orleanský, abbé Juglesi. Mladý tento Vlach získal si brzo všeobecné přízně, ba byl uveden i ke králi Ludvíku XVIII. a princům královským, kterých získal pro věc misii. Ba dostalo se mu i doporučujícího listu ku sjezdu knížat v Lublani (1821).

Cestou zdržel se v Lyonu a odevzdal paní Petitové psaní od biskupa Dubourga. Po tři dni, co tam meškal, radil se s paní Petitovou a synem jejím, Didierem Petitem, jak by se dalo uvést ve skutek, že by se skládal roční příspěvek.

Abbé Juglesi odebral se pak z Lublaně, kdež velkou vzbudil pozornost

u knížat shromážděných, do Říma. Roku následujícího (1822) vrátil se do Lyonu, aby plán, který zatím byl s D. Petitem umluvil, ve skutek uvedl. Záměr byl takový, aby se použilo vhodného okamžiku, kdy všeobecný byl zájem pro misie probuzen, aby se ho použilo k zaražení nového spolku. Za tím účelem měly býti nejvznešenější osoby pozvány k poradné schůzi ke generálnímu vikáři new-orleanskému. Když tak D. Petit dobročinné osoby ke schůzi seznával, setkal se na ulici s přítelem svým Benediktem Costou. I vyložil mu stručně, o čem běží a zval ho ke schůzi.

„Přijdu,“ vece Coste, „když se jedná o provedení díla, kteréž by bylo rozšířeno po všem světě.“

„Tot máte šťastnou myšlenku,“ pravil na to Petit, jakoby mu náhle nová myšlenka byla hlavou probleskla. „Jsem s tím srozuměn a jist, že dojde všeobecného souhlasu.“

Na druhý den, bylo to v pátek dne 3. května 1822, sešlo se několik osob v obydlí abbé-a Juglesa. Schůze počala vzýváním Ducha sv., načež jal se mluviti abbé Juglesi líce úchvatně potřeby misii a zvláště oněch v Lousianě a na konec navrhl zaraziti v Lyonu spolek, kterýž by po všechny časy podporoval misie po veškerém oboru světa.

Návrh ten jest od shromážděných přijat. Na to byly od zvláštní rady stanovy vypracovány, které došly též svého stvrzení.

(Pokračování.)

Památce M. Marie Eleonory, roz. Fellerovy.

Bolestnou a velmi citelnou ztrátu utrpěl konvent řeholnic řádu sv. Voršily v Hoře Kutné; neboť po krátké sice nemoci, avšak předcházejícím delším churavění zesnula v Pánu dne 4. dubna t. r. veletilh. velebná matka, máteř Marie Eleonora, rozená Fellerova, která pro skromnost a mateřskou péči o své duchovní dcery, jakož i pro svou lidumilnost a dobročinnost v celém městě nejvšelejší úctě a lásce se těšila. Úcta ta projevena byla všeobecnou soustrastí při slavném pohřbu dne 5. dubna odbyvaném, jehož se účastnili pan purkmistr Dr. Říha s radou městskou a s členy zastupitelstva obecního, c. k. okresní hejtmán i druzí c. k. páni úředníci okres. hejtmanství, sbory professorské obou středních škol, sbor učitelský s mládeží a přecetné množství obyvatelstva všech tříd a stavů, jakož i sbor dobrovolných hasičů.

Zesnula narodila se 13. ledna 1813 (tedy v týž den co Jablonský) v Kouřimi z velmi vážené rodiny měšťanské. V šestnáctém roce věku svého vstoupila do kláštera voršilinského v Hoře Kutné. Po dvouleté soukromé přípravě k úřadu učitelskému a po zkouškách učitelských v Hradci Králové odbyvaných přijala roucho klášterní dne 25. října 1831. Sliby řeholní skládala v den zasnoubení blah. Panny Marie roku 1837. Na roli školské pracovala s pilí neunavnou a s výsledkem téměř nepřekonatelným celých 49 let, jsouc obdařena výtečnými vlohami duševními jakož i neobyčejnou sběhlostí a vynalezavostí v pracích ručních. Z oblíbeného živilu školního vyrušena byla 1 $\frac{1}{2}$ roku před svou smrtí,

když r. 1880 po úmrtí nezapomenutelné velebné matky M. Augustiny důvěrou řeholnic za představenou konventu zvolena byla. Obě tyto šlechetné duše staly se r. 1857 ve spojení s paní A. Denglerovou, chotí c. k. nadvládního, anaž na poděkování Pánu Bohu, že manžel její z těžké nemoce se pozdravil, trvalou památku zůstaviti chtěla, zakladatelkami „Spolku dobročinných paní,“ který již po celé čtvrt století blahodárně působí a každoročně v den sv. Alžběty chudé dítky školní teplým šatstvem poděluje.

K slavnosti této sepsala ctihodná matka Eleonora několik divadelních her pro dívky přiměřených, kteroužto milou zábavou k rozmnožení členů spolku znamenitě přispěla. Bůh budiž jí odměnou za každý dobrý, šlechetný skutek! — Ze spisků jejich vyšly tiskem: „Slepý houslista,“ „První kostel v knížetství kouřimském,“ „Svatvečer zlaté svatby,“ „Koncert,“ aneb: „Lépe dáti než bráti“ (tato poslední v obou zemských jazycích); v rukopise zůstaly: „Babiččin svátek,“ „Starý ostrostřelec,“ aneb: „Nový prapor sboru ostrostřeleckého,“ „Paní správcová“ (tato též v jazyku německém), „Eine Tasse Biersuppe,“ „Bůh jest ochranou svých věrných“ a jiné.

Hospodin odplatíť jí životem věčným a její příklad vzbudí hojně věrných následovnic v životě řeholném a ve vychování naší mládeže, jejichž láska k Bohu skutkem by se jevila upřímnou, činnou láskou k národu a vlasti, jak to zvěčnělá byla vždy osvědčovala. Požehnaná budiž její památka!

Milodary b. Srdce Páně.

Kdyby Hospodin nedokazoval skutky, co svaté evangelium hlásá o Jeho dobrotě a milosrdenství — zároveň ale i o Jeho svatosti a spravedlnosti, byli by částečně ospravedlněni mnozí nevěrci; tak ale působí Bůh až podnes jako působil před časy a především tu pravdu dokazuje zřejmými, až i zázračnými skutky, že vždy hotov jest vyslyšeti, kdožkoli důvěrně, se vši pokorou a oddaností vzývá Jeho

svaté jméno. To dosvědčují i následující dopisy:

Z Hněvčevsi. Před několika lety udělal se mi boláček na nose a poznenáhla se šířil; mne neobtěžoval leč obavou, aby se snad z něho nevvinul neduh těžký, a pak že jiným snad byl na pohoršení. S usmyslil jsem sobě vykonati devítidenní pobožnost na úctu Panny Marie, abych toho neduhu — byla-li by v tom vůle Boží — sprostěn byl. Avšak když jsem k vykonání té pobožnosti poprvé poklekl, z celé duše zatoužil jsem sprostěn býti jiného neduhu, který mne skoro po 40 let zvláště při konání služeb Božích nevyslovitelně obtěžoval. I prosil jsem s pevnou blažící důvěrou a s plným odevzdáním se do nejsvětější vůle Boží blahoslavenou Rodičku Boží, sv. Josefa a sv. Filomenu za jich mocnou přímluvu za odvrácení toho těžkého neduhu, a hle již tomu přes rok, co jsem té těžké rány nepocítil. — Letos teprve vykonal jsem devítník na úctu Rodičky Boží, abych za přímluvou Její, sv. Josefa a sv. Filomeny sprostěn byl toho boláku. A hle Bůh dal lékařů najíti pravého prostředku a jsem vyhojen.

Plním tímto svůj slib a pro příslušnou vdečnou poctu bl. Rodičce Boží, sv. Josefu

a svaté Panně a mučenicí Filoméně, jakož i pro povzbuzení důvěry jiných, prosím za uveřejnění této zprávy.

Ze Sedlišť ve Slezsku. Vdova jistá poukázaná se svou dcerou na výživu z práce trpěla od delší doby na náramné bolení hlavy. Ke konci minulého roku seslal jí i dceři Bůh ještě jiný těžký kříž, totiž jistý druh tělesného těžce zhojitelného neduhu. Plny důvěry konaly devítidenní pobožnost k Panně Marii, k nejsv. Srdci Pána Ježíše i k sv. Josefu; a hle, matka osvobozena od dlouholetého bolení hlavy a obě zmíněného neduhu zbaveny děkují s vroucností těm třem nejsv. Srdcím za nabyté zdraví a věnují jim na dále svou zbožnou důvěru a nejvřelejší úctu. Tímto činí slíbené uveřejnění ve „Škole B. Srdce Páně.“

Z Čech. Osudnou nehodou přišel jsem v prvních letech k značnému úrazu. Smutně jsem pohlížíval v budoucnost uvažuje ty obtíže, které od nynějška mi v cestu se postaví. Dlouho jsem přemítal a hledal rady, kam a jak bych se měl obrátiti, ale vše marně. Konečně mně napadlo, abych se obrátil na božské Srdce Páně a jemu svou strast a bidu

požaloval. I odporučil jsem se za přímlyvy bl. Bohorodičky a sv. Josefa jeho všemohoucí ochraně a otcovské péči, čině upřímný slib, že, bude-li má prosba vyslyšena, tuto milost v několika listech jeho účtě zasvěcených uveřejním. Račte tudíž důstojný pane, těmto řádkům laskavě ve vašem ct. listu místa popřáti; jsouť nejen vřelým díkem, nýbrž spolu i novou prosbou k božskému Srdci, aby těch milostí, které mi uštědřilo, i ponechalo na dále a dovršilo započaté dílo. Hle během času úraz se aspoň poněkud umínil, poměry se tak utvářily, že se mi pokojnější budoucnost otvírá a že jsem nastoupil dráhu neb spíše byl jsem uveden na ni patrným božským řízením, po které již bez překážky budu moci působiti, jak pevně doufám. Dež Bůh milosrdný!

Z Olomouce. Již dávno byla jsem slíbila oznámení obdržení jisté milosti a ač jsem s tím až dosud váhala, dosahovala jsem opět nové a nové. Nuže tedy nyní plním svůj slib děkuji tisíckrát nejsv. Srdci Ježíšovu, sv. Dominiku a sv. Alfonsu, sv. Kateřině Sienské a sv. Barboře, ku kterým zvláštní mám úctu, a sice: 1. za přijetí do řeholy, 2. za šťastné přestálou zkoušku a 3. za opětne ozdravení z těžké nemoci.

Z hor děkuje jistá rodina za vyslyšení modlitby ve třech záležitostech a vzdává díky sv. Antonínu, sv. Josefu, nep. početí Panny Marie, andělu strážci a b. Srdci Páně za jmenovanou pomoc ve velmi důležitých potřebách. Jestliť to opět o doklad více, že pravdivá jsou slova Spasitelova: „Proste a bude vám dáno.“

Z M. B. Byla jsem z veliké tísně a úzkosti v jistých dvou velmi choulostivých záležitostech; milostí B. S. P. a mocnou přímlovou P. Marie Filipsovdorské a Pěstouna Páně jsem vysvobozena, začez vroucí a vděkoplňné díky osměluji se v ct. časopise Vašn. uveřejniti.

Z Roketnice. N. děkuje Bož. Srdci a milostné Matce Boží za vyslyšení prosby; když vykonala devítidenní pobožnost, náhlou změnu a úlevu bylo pozorovati. Srdečný dík za to!

Z farností Frýdecké. Jistá osoba vzdává díky B. S. P. Ježíše, neposkvrněnému Srdci Panny Marie, sv. Josefovi a sv. Antonínu za uzdravení nemocného otce.

Z Nových Hradů u Vysokého Mýsta. Pět osob děkuje nejsladšímu Srdci Páně za vyslyšení jejich proseb. — Odjinud ohlašují nám díky za šťastné zachránění života matce i dítěti; podobně **z Prahy** vzdává jistá čtenářka díky B. S. P. a M. za vyslyšení v důležité záležitosti.

Z Moravy jistá F. L. vzdává vroucí díky nejlsk. Srdci P. Marie za zachránění od pomatení smyslů.

Z Jablunkova děkuje jistá kandidátka kláštera Alžbětinek za milost přijetí do řeholy vzdor mnohým překážkám.

J. K. **z Kokor** děkuje božskému Srdci Páně a Panně Marii Filipsovdorské po vykonané devítidenní pobožnosti za úplné uzdravení z velmi těžké a nebezpečné nemoci.

Z Rožnova děkuje B. J. za uzdravení z duševní choroby a odporučuje všem sklíčeným, aby s důvěrou se obrátili k nejsv. Srdci P. Ježíše, k P. Marii a sv. Josefu.

Z Hradce Králové děkuje vrouceně Panně Marii N. N. za vyslyšení prosby a vytrhnutí z velké nesnáze.

Z Loučan děkuje jistá osoba, že na přímlyvu P. Marie a sv. Cyrilla a Methoda Bůh povolal k sobě dvě děti smrti tichou a blaženou. Když smrt jest nevyhnutelná, aspoň si vyprosme ji blaženou a méně trapnou. — Rovně vzdávají díky podle slibu učiněného z Oujezda u U. B. a z okolí Dubského.

P r a v d a.

a štěstí kmitem plí nemavnou
Zabiláš v světa pusté končiny,
V propasti noříš se a hlubiny
Vždy novou nadějí a vezdy marnou!

Po lásee čistě, neumorně toužíš,
Jež by ti blaha číše skýtala
A na dráhu ti růže sypala —
O marně pro ni v životě se soužíš!

Neb blaženosti čistě zde nestává!
Ji od zlata ty nikdy nečekej.
Ni po lásee a kráse netěkej,
Jež jako květ po mrazu opulává.

Však jeden jesti přece blaha pramen,
Co těhu leje v tvoji prázdnotu
A oživuje tvoji samotu
Svatého ohně v hruď ti vrhá plamen.

Z odvčencí pravdy ouen zdroj vyvírá,
A pravda sama unáší tebe výš
V nadhvězdnon slasti neurčitých říš,
A slzy z oka temného ti stírá!

A nech ti dobrý los, nech zlý ti padl,
Ta svatá pravda u tě vytrvá,
Byť se ti zloba smála trkává,
A každý květ radosti tobě svadl!

V měsíci květnu

modleme se za odvrácení neznabožství ze společnosti lidské.

Nebylo snad nikdy tak všeobecně, s takovou rozvahou, tolikerymi prostředky bojováno proti víře, jako za dob nejnovějších. Revoluční směr jest hlavní známkou naší doby. Úplný převrat všech věcí, všeho pořádku již počal na všech stranách, jenom ta trocha víry ještě zabránila, že není dokonán. Do víru vášní a bludu, což se považuje jedině za pravou vzdělanost, ztrženy jsou téměř celé třídy společnosti a proud nevěry rozlévá se víc a více. A odkud to? Ti, kterým nejvíce na tom hrozném převratu světovém záleží, usilují nejvíce, aby víra v Boha zahynula úplně, aby panovalo úplné beznabožství, úplná zvířecnost. Ta zhoubná jejich propaganda působí všude, v městech i v tichém zákoutí na venkově; působí rozličnými škváry, knihami špatnými, novinami, a mnoho též i vyučováním ve školách. Či není celý svět zaplaven krvavými romány, v nichž zaslepení spisovatelé hanu kydají na Boha, víru a celé náboženství? Či nejsou po celém světě rozprostřeny noviny, z nichž jediných mnohý svou neznabožskou čerpá moudrost? A jaké jest ve mnohých školách vyučování, kdež o náboženství není ani zmínky, kdež samé neznabožské knihy zavedeny jsou? Z toho ze všeho nemůže pocházeti nic, leč čiré neznabožství a z něho největší záhuba lidí.

Nesčíslné bludy a nejhorší bájky o pravdách nejpotřebnějších se rozšiřují mezi lidem věřícím, že se zdá, jakoby lež trůnila nade vším. Převrácenost svědců dosáhla již stupně nejvyššího, a proto zapotřebí, aby té záhubě hráze se postavila, totiž vroucná modlitba. Svědce toho Boha, jenž jest každému křesťanu vším, zapírají. Oni neznají jiné mravouky leč té, která podkopává všechny povinnosti k Bohu a bližnímu, zavádí autoritu ne jinou leč pěstí, autoritu moci a síly osobní. Všimněme si jen těch nových školních zákonů ve Francii. O Bohu, o kříži nesmí býti ani zmínky. Každý má býti beznábožensky vychován. Právě ti, jenž by měli velebnost božskou do srdcí mládeže vštěpovati, podvrací ji úplně a vštěpují hned z mládí do každého lživou svobodomyslnost. V tom smyslu se vychovává mládež, v tom smyslu dávají se zákony. Ale kam to dospěje?

Neznabožství hájí se nyní netoliko zákonem, ale má ještě větší a mocnější přátele, tak že se mnohý právě tím chlubí, že je neznabohem. Jestliže ale vysoce postavené osoby, které mají vlastní městům, krajům a zemím, chlubí se býti neznabohy, co teprv říkají jiní lidé! Zvláště neznabožství pěstují zednáři svobodomyšlní. Oni nenalézají tolik a takových překážek, jako hlasatelé víry pravé. A jak si chytře při tom vedou? Počínají své zhoubné sítě rozsévati hned v útlém srdci mládeže! A čemu se učí mládež? Mnohému se učí, co ani nevím, ale to vím dobře, že se učí nevěře a pohrdání vším, co svatého jest. Pohrdá vším, počínaje od velebnosti božské. Učí se pohrdati Bohem, jeho zákonem, jeho sliby a hrozbami; učí se smáti se nebi i peklu; učí se nenáviděti církev, kněze, sluhy její. A takové sítě nese jedovaté ovoce.

Dítko nemající úcty k Bohu, nemá jí ani k sobě samému; hoví náruživostem tělesným a snižuje se až pod to nerozumné zvíře a nemá úcty ani bázně ke své duši, k zákonu Božímu ani před soudem, jemuž neujde nikdo.

Na tom není ještě dosti. Takové dítko neznabožské pohrdá všemi, nenávidí všechny ostatní lidi; nenávidí své rodiče, neuznává nad sebou žádnou otcovskou ruku, chce mít svobodu, jeho poslušnosti jest mu nesnesitelná; jako zuřivý tygr nedá se zkrotiti, tak i takové dítko bez Boha vychované užívá ruku, která je krčí.

Zároveň se svými rodiči, ba ještě více pohrdá a nenávidí to dítě své učitele, a to jest ovoce beznabožského vychování. Porovnáme-li zbožně vychované dítko s takovým beznabožsky vycválaným, jaký to veliký rozdíl! A což až to dítko doroste, co potom? Ach, pak teprv oddá se těm nejhanebnějším nepravostem, pustí uzdu svým náruživostem, chce mít svobodu, neuzná žádné moci nad sebou, nebude mít žádné poslušnosti, žádného zákona, žádného pořádku, stane se hotovým revolucionářem, jakým jej chtějí mít zednáři. Již sám neznaboh Voltaire pravil, že nechce žíti uprostřed lidu neznabožského. A Robespierre, ten krvelačný ukrutník, vyslovil se r. 1793 před národním konventem v Paříži, že by se každý zákonodárce se špatnou poradil, kdyby chtěl beznabožství všeobecným učiniti. Tak dokazuje zkušenost staletá záhubnost beznabožství. A co všechna století, celé dějiny, všickni zákonodárci zavrhuji, to vši mocí zednáři ve světě zavádějí. Jaký tedy mají úmysl? Jaký má úmysl ďábel ponoukaje k neřestem a nepravostem?

A co máme my činiti? Povinností každého křesťana, každého lidumila jest, aby všemi silami tomu proudu zhoubnému bránil. Čím více se spojíme, tím silnější budeme, tím dříve nepříteli přemůžeme. Proti viditelnému nepříteli užívejme neviditelné pomoci; proti duchovní zlobě užívejme duchovní zbraně, kterou jedině zvítězíme. Zvláště tento měsíc volejme ku Královně nebes o pomoc, aby i ona zároveň s námi božské Srdce Páně prosila a nám ku vítězství pomohla.

Modlitba. O Ježíši! skrze neposkvrněné Srdce Panny Marie obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za křesťanskou mládež, aby nebyla nikdy od Boha odloučena. Dejž nám, o Ježíši, silu, abychom hájiti mohli víru dítek našich naproti tak velikému nebezpečení, které hrozí víru mládeže zničiti. Amen.

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc květen I. P. 1882.

Za odvrácení neznabožství ze společnosti lidské.

O Ježíši! skrze neposkvrněné Srdce Marie obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za křesťanskou mládež, aby nebyla nikdy od Boha odloučena. Dej nám, o Ježíši, sílu, abychom hájiti mohli víru dítek našich naproti tak velikému nebezpečení, které hrozí víru mládeže zničití. Amen.

Pane Ježíši, zastiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

O přesladvé Srdce Panny Marie, budiž mou spásou!

Sv. Michale archanděli, sv. Josefe, svatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Dne

Obzvláště ale odporučuje se:

1. *Sv. Filipa a Jakuba, ap. 62:* Pobožnost májová na světě křesť. Za ducha apoštolského chvalořečníkům Mariánským. 2 studující.
2. *Sv. Athanasia, biskp. 373:* Obnova úcty a důvěry ve sv. patrony a dědice naše. 4 chrámy pražské sv. patronům našim zasvěcené. Úcta Panny Marie v Čechách. Obrácení manžela a muže opilce.
3. *Nalezení sv. kříže 326:* Úcta sv. kříže a znamenání se jím. Sv. trpělivosti v křížích. Úcta Panny Marie na Moravě. Více nemocných odporučivších se společným modlitbám. Živí rodičové.
4. *Sv. Floriana, m. 297:* Modlitba matek za dítky. Spolky a jednoty mateřské by kvetly! Úcta P. Marie ve Slezsku. Bratři a sestry. Za zdraví duše i těla 2 kněžím velmi sklíčeným. Těžkomyslná.
5. *Sv. Pia V., pp. 1572:* Sv. Otec náš. Vyslyšení touhy sv. Otce v obrácení Slovanů. Úcta Panny Marie v Polsece. Bohumilá volba manželky. Kněz s nebezpečným neduhem. † bratr farář.
6. *Sv. Jana, ap. muč. 95:* Horlivost apoštolátu a rozšíření jeho. Zpovědi velikonoční a sv. přijímání. Úcta Panny Marie u Rusínů. Milost odevzdání se do vůle Boží jisté služebné. Požehnání Boží.
7. *Sv. Stanislava, biskp. m. 1079:* Biskupové rakouští. Církev sv. na Rusi a v Polsece. Úcta Panny Marie u Srbů. Všichni společným modlitbám odporučené. Nemocní. Milost dobré zpovědi.
8. *Zjevení sv. Michala, arch.:* Úcta pravá, důvěra pevná, láska stála k Panně Marii mezi křesťany. By se pohoršení neškodna učinila. Úcta Panny Marie v Chorvátsku. Osleplý chudý otec.
9. *Sv. Řehoře, Naz. biskp. 389:* Svěcení neděl a svátků obcováním mši sv. a zdržením se těžké práce. Úcta Panny Marie ve Slavonii.
10. *Sv. Antonia, biskp. 1459:* Horliví zpovědníci a katechetové. Vyzvějme Pannu Marii, matku dobré rady ve všech potřebách! Úcta Panny Marie v Krajině. Přibuzenstvo v nesnázích.
11. *Sv. Manerta, biskp. 477:* Tovaryšstvo Ježíšovo. Kazatelé slovanští. Povolání do stavu duchovního vzorných jinochů. Úcta Panny Marie v Uhrách. Šťastná volba biskupa. Nemocný kněz.
12. *Sv. Pankráce, m. 304:* Vychování dítek v rodinách. Svornost a upřímnost v přibuzenstvu. Úcta P. Marie v Bosně a Hercegovině.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. mše sv. na úmysly dne, které i vloženy jsou na oltář v Lárdu, Filipstorf, Častochov, Boleslav a m. ost.

Připojiz každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc květen I. P. 1882.

Za odvrácení neznabožství ze společnosti lidské.

Dne

Obzvláště ale odpovídá se:

13. *Sv. Serváce, bskp. 384*: Křest. spolky dělnické. By jim zachována byla sv. víra a láska k pokoře! Úcta Panny Marie v Dalmatsku.
14. *Sv. Bonifáce, m. 307*: Císař a král náš se svými rádci. Vůdcové národů by se dali vésti zásadami křest.! Úcta P. Marie v Lužici.
15. *Sv. Isidora, roln. 1170*: Požehnání úrodám vlasti našich. Důvěra v modlitbě a starostlivost o ni. Úcta Panny Marie ve Voj. Hranici.
16. *Sv. Jana Nep., m. 1383*: Úcta sv. Jana Nep. po celém světě. Díky vzdejme Bohu za oslavu takovou sv. dědice našeho. Úcta P. Marie v Bulharsku. Kněžské semináře. Získání Velehradu.
17. *Sv. Paschala, Bayl. řeh. 1592*: Za ducha zbožnosti a obětavosti křest. Skoly a tisk ve smyslu katol. Úcta Panny Marie ve Štýrsku.
18. *Sv. Theodata, m. 803*: Obrácení mysli vzhůru, touha po nebi. Úcta Panny Marie v Korutanech. Pomoc Matky dobré rady.
19. *Sv. Petra, Celest. pp. 1296*: Ústavy vychovaví obého pohlaví. Misie tuzemské a vytrvalosti obráceným v nich. Úcta P. Marie na Černé Hoře. Vytrvalost v dobrém předsevzetí. Nemocná žena.
20. *Sv. Bernarda, Sen. 1444*: Spisovatelé Marianští. Podpora a rozšíření čtení o nejbl. Panně Marii. Úcta P. Marie na Bělorusi.
21. *Sv. Felice, řeh. 1587*: Povinnosti velikonoční. Tři kongregace Marianské pro muže v Čechách. Úcta Panny Marie na Malorusi.
22. *Sv. Julie, p. m. 450*: Mládež studující na vysokých školách, by si zachovala viru sv. a počestní mravů! Jejich učitelstvo. Úcta Panny Marie na Velkorusi. Umírající a duše v očistci.
23. *Sv. Ondřeje Boh., řeh. m. 1657*: Nezdární synové by se poznali a polepšili! Povolání vzorných jinochů k misiím jihoslovanským. Úcta Panny Marie v pruském Polsku. Opatrnost zraku.
24. *Sv. Johanny Ch., p. 1641*: Císař rakouský a národové jeho. Marie, matka dobré rady proti rozumářství. Úcta P. Marie v Litevsku.
25. *Sv. Řehoře VII., pp. 1085*: Časná pomoc sv. Otcí v jeho nesnázích. Uzdavení kněze a šťastná výměna štace. Úcta Panny Marie v ruském Polsku. Smíření přibuzenstva. Choromyslný.
26. **Nanebevstoupení P.** (*Sv. Filipa Neri, řeh. 1595*): Úřadnictvo naše. By ovládal život veřejný duch spravedlnosti k Bohu i k bližnímu. Úcta Panny Marie u Slovanů v Americe. Tři děvy.
27. *Sv. Magdaleny Pacciz., p. 1607*: Obnova ve vzývání Ducha sv. Přemožení nepřátel církve svaté a ponížení jich. Úcta Panny Marie u Slovanů asijských. Zdar literární práce již započaté.
28. **I. hod svatodušní.** (*Sv. Viléma, řeh. 812*): Sv. birmování v jednom městě. Úcta Panny Marie u Slovanů australských.
29. **II. hod svatodušní.** (*Sv. Maximína, bskp. 394*): Úcta Bohorodičky na místech našich poutnických. Horlivé vzývání Ducha sv.
30. *Sv. Ferdinanda, kr. 1252*: Úcta P. Marie ve všech kostelích našich. Budme věrní předsevzetím svým v počtě P. Marie! Mír v domě.
31. *Sv. Angelí M., p. zakl. ř. Ursul. 1540*: Díky P. Marii za všechny milosti tohoto měsíce. Zemřelí spoluúdivové katolických bratrstev.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na tyto úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. mše sv. na úmysly dne, které i vyloženy jsou na oltáři v Lúrdnu, Filipdorfu, Častochově, Boleslavi a m. ost.

Připojíž každý k úmyslům dne: „i na úmysly doporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

SVatý ALoysI! BohuLIbý MLáDencČku, pros za staV
panIČký, ať prospívá Ve Vší bázuI Boží.

Na slavnost' Božího Těla.

(Lauda Sion.)

Sioně chval Spasitele,
Pastýře a vodiče,
Veleb svého živitele,
Oslavuj dnes Ježíše.
Vylej před ním všechny tísně,
Zpívej jenom lásky písně,
Neboť zpíváš Ježíši,
Bohu, lásce nejvyšší.

Tentýž Ježíš, mocnost věčná,
Která tvoří vesmíry,
Ježíš, láska nekonečná,
Miloval nás bez mýry:
Z lůna Otce na zem sstoupil,
Aby hříšný lid vykoupil,
Razil cestu k nebesům,
K věčně blahým záplešům.

Proto v lidském těle chodil,
V zemi divy památné,

Těšil, žehnal, rány hojil,
Hlásal slovo posvátné;
A než v muky se uvázal,
Lásky div nám proukázal.
Aby, když nás opustí,
S námi bydlel v svátosti.

Při posledním stolování,
S bratřími když hodoval.
Sebe sama k požívání
Vlastní rukou daroval
Řka: „To, co zde v rukou chovám,
Jest mé tělo, jež za vás dám,
A to víno jest má krev,
Kteráž zmírní Boží hněv.“

Královské to stolování
Nový zákon počíná.
Když se Pán dal k požívání,
Starý zákon zhasíná.

Starobylost před novotou
Mizí, jak noc před jasnotou,
Neb v svátosti má svůj stan,
Ježíš Kristus, Bůh a Pán.

A jak Kristus sám se choval
Při večeři slavnostné,
Kněžím konat přikazoval
Při oběti přeskvostné;
A tak Bohem poučení
Proměňujem v okamžení
Vino a chléb pozemský
V nápoj a krm andělský.

Víra svatá vyučuje,
Dokazuje tento zjev,
Že se v tělo přetvořuje
Chléb a víno v drahou krev.
Těla, krve nevidíme,
Nechápeme, necítíme,
Avšak zbožný cítívá,
Že zde Kristus přebývá.

Pod různými způsobami
Znakem, ne však podstatou,
Vnějšími jen podobami
Ctíme tajnost přesvatou.
Tělo Páně hlad ukájí
A krev svatá nás napájí,
A přec celý Kristus Pán
V každém bývá přijímán.

Když se způsob chleba láme
Aneb z vína ulívá,
Věz, že v zlomku tolik máme;
Kolik celek ukrývá.
Podoba jest pozměněna,
Podstata však nezlomena,

A tak Kristus v celosti
Přijímá se v svátosti.

Přijímá jej jednotlivec,
Ano celé tisíce,
Požívá jej odvážlivec,
Požívá jej svěťice;
Ve zlém rodí zatracení,
V dobrém rodí potěšení.
Ejhle, tatáž potrava
Jest i lék i otrava!

A když Pána požíváme
V chleba, vína způsobě,
Podstatně jej v sobě máme,
Dokud způsob v útrobě.
A když způsob vytrávíme,
Celi vnitř se proměníme
A chováme zástavu
Pro budoucí oslavu.

Aj, chleba tučný nebešťanův,
Po němž cherub omdlévá,
Stav se stravou pozemčanův
Na oltářích prodlévá!
O křesťané, písně pějme,
Vonným kvítím obsypejme
Původce všech milostí,
Krista Pána v svátosti!

Jesu Kriste, chlebe živý,
Vino panny plodící,
Pastýři náš dobrotivý,
Vodiž ovce bloudící!
Obraň církev, chraň krále,
Budiž s námi neustále,
Ať, jenž s Tebou bojujem,
Věčně s Tebou hodujem.

Mořic Kr.

Křesťanská počtenice pro dospělé školáky.

(Pokračování).

Onehdy vypravovaly noviny o jistém pánu, který se výborně vyznal v počítání. S krejcarem uměl tak obratně hospodařit a vydělávati, že v několika letech dosáhl jmění ohromného, kteréž pouze úroků 6 zl. každou hodinu, tedy denně 144 zl. mu přinášelo, aniž by musil rukou nebo nohou pohnouti nebo krůpěj potu vylíti. — Snad mnohý z vás, moji čtenářové, ani za rok nevydělá si těch 100 zl. čistých, ač se musí notně přičíniti a dříti na poli, v továrně, v obchodě, v kuchyni a třeba i ve škole.

Než, nermuťte se z toho, pravím vám, že i vy si můžete veliký kapitál nastrádati, neboť znám někoho, jenž vám každý krejcar na vysoká procenta zúrokuje, — a to jest náš Pán Bůh sám.

Ano, každý den a každou hodinu, ba každou chvíli, již jemu k vůli strávíš, stonásobně ti zaplatí. O považ přáteli a počítej, co si tu pouze za jeden den můžeš u Boha uložit, když každé slovo, jež z lásky k němu promluvíš nebo z tétéž lásky zamlčíš, když každý krok učiněný z lásky k němu, každá bolest a utrpení, jež z lásky k němu sneseš, každá ta práce, již z lásky k němu a dle vůle jeho konáš, každá ta almužna z upřímné lásky podaná, každá modlitba, každé nábožné čtení a poslechnutí kázání, slovem, když všecko, i to nejmenší, co v stavu milosti Boží a v dobrém úmyslu pro Boha učiníš — věrně a svědomitě tam do té knihy života se zapíše! Když pak přijdeš jedenkrát domů k Otci nebeskému, pak desíti- a třicetiprocentové úroky z toho obdržíš, tak že se podobně jako onen boháč na věky věkův budeš dobře mít, aniž bys se musel proto namáhati a potiti. Obzvláště veliké úroky přináší u Boha tiché utrpení pro něho a k vůli němu

snášené, o kterém ani svět neví; neboť píše sv. apoštol Pavel, že ten krátký čas vezdejšího trápení přináší na věčnosti takovou blaženost, která se ani žádnou číslici nedá vyznačiti.

Před lety žil jistý šlechtetný muž, jenž pro svou milou polskou vlast mnoho se napracoval a ještě více obětoval na statech svých; avšak na vlast nebeskou neměl času vzpomenouti. Týž vypravuje, co se mu jedenkrát přihodilo: „Byl jsem již vysoko v letech, když jsem měl podivný sen. Byl jsem v jakési překrásné, mně zcela nepovědomé krajině, a tu u velikém počtu duchové nebeští psaním zaměstnáni byli. Přistoupiv k nejbližšímu táži se uctivě, co tak pečlivě sepisují? S velikou ochotou odpověděl mi tázaný: „My jsme andělé Boží a ustanoveni k tomu, zapisovati bedlivě na listy do knihy života veškeré dobré skutky lidí tam dole na zemi.“ — Odpověď ta vzbudila ve mně přání spatřiti, jak asi to stojí s mými zásluhami o život věčný. I pošeptám tedy nesměle andělu: „Nemohl bych, prosím, vidět, co asi na mém listě jest zanešeno?“ — „Proč pak ne?“ vece anděl, a již hledal mezi těmi tisíci listy můj a podal mi jej. Ale, jaké to leknutí a zděšení pro mne, když jsem spatřil téměř celý prázdný až na několik nepatrných řádek. „Je-li pak to možné,“ zvolám zděšen, „že bych až podnes prázdných zásluh neměl pro život věčný? Vždyť jsem přece již tolik pracoval a obětoval, jmenovitě pro mou drahou vlast!“ — „O příteli,“ odvětil anděl, „nedivte se, v těchto listech knihy života zapisuje se pouze to, co lidé pro Boha a z lásky k Bohu učiní.“ — Od té doby pán ten, co posud činil jen pro vlast, činil teď také pro Boha, aby si zabezpečil po smrti vlast nebeskou.

Milý čtenáři! pozastav se tu maličko a uvažuj, počítej, mnoho-li asi z tvých myšlenek, řečí a skutků za den a za tvůj život posavadní zapsal ten anděl jako kapitál na věčné úroky tam do těch účetních knih Božích? Mnoho-li? Co nezapsal, příteli, víš, že pro tě ztraceno?! Čas i práce ztraceny na věky věkův!

Než, ještě v jiném ohledu jest čas nad zlato!

Veliký počet lidí bohatých užívá, či vlastně zneužívá haldy peněz pro své nejmilejší, nejdražší — tělo! Opadá-li jim vlas, koupí si falešný, vypadne-li zub, vsadí jim lékař jiný do dásně, ukážou-li se vrásky na čele, je-li tvář pihami pokropená aneb příliš bledá, tomu všemu musí drahé mastičky odpomoci. Vždyť i výšce i tloušťce těla, není-li jim po chuti, musí umění za drahé peníze všelijakým klamem napomáhati. O co tu u takovýchto boháčů viděti lze láhviček, kbelíčků a škatulek, co mastí a voňavek, přerolických pouzder a skřínek na šperk, na prsteny, náušnice a náramky, co líčidel a jiných tretek, to si nikdo z nás prostých lidí ani představit nedovede. A to všechno, jak jsem pravil, k okrášení, ozdobení a oslavení kůže a hnátů toho bidného těla! O co to stojí peněz! — ale vždyť je mají!

Ovšem, ovšem, nemůže se to vlastně nikomu ani za zlé bráti, chce-li býti hezkým. Vždyť je i Bůh náš vzor vši krásy a jemu býti podobnou, není zajisté žádný hřích, nýbrž naopak!

Než, jest v tom trochu rozdílu! a sice ten, že krása Boha našeho nezáleží v očích, tváři, vlasech, pleti, v nádherném šatstvu a lesklém šperku, a to z té jednoduché příčiny, že Bůh jest duch, tudíž i ta jeho krása jest jen duchovní, již žádné oko lidské postihnouti nemůže, tak jako duši nemůžeš viděti.

Však takovou krásu může a má i tvá duše míti; neboť vůle Boží jest to, abys jedenkrát jako odlesk a obraz

Boží, jako živý svatý tam v tom paláci nebeském stkvěti se mohl netoliko k oslavě Boží, ale i k tvé vlastní radosti. Ale k tomuto okrášení a vyzdobení duše není tam za hrobem ani času ani místa více, to se, příteli, musí státi zde na zemi, a k tomu cíli ti také Bůh dává léta, dny a hodiny života tvého.

O používej je a využítkuj k věrnému plnění povinností svého stavu v upřímné lásce k Bohu a bližnímu, v nevinnosti aneb alespoň v přísném pokání. Tím způsobem promění se v rukou tvých každá hodina v zlatý peníz, za který zjednáš duši své krásu a lepošť takovou, že jedenkrát za hodna budeš uznán, býti vřaděnu mezi ty překrásné anděly a nebešťany, a tato krása tvá nikdy nevezme za své.

Nečiníš-li ale, jak shora pověděno, a užíváš-li života svého jen k zdokonalování svého hospodářství a zlepšení polí, zahrad, luk, k ztuctnění těla svého, žijete-li u vás s ženou a dítkami, jako byste všickni dohromady ani půl duše neměli: tož věz, že den po dni stáváš se ohyzdějším na duši, že místo Pánu Bohu jsi den po dni podobnějším ďáblu, a posléze, když jsi byl tolik zlatého času, tolik dní a let svého života promarnil a zmařil, nezbyde ti nic, než ten hrozný ortel Božího soudu: „Odejděte pryč ode mne — do ohně věčného, kterýž od počátku připraven jest ďáblu a soudruhům jeho!“

Ještě mnoho dalo by se tu povídati, co všechno tím časem svého života si můžeš poříditi, opatřit a zjednat, a jak tudíž pravdivé jest to pořekadlo: „Čas — jsou peníze!“ Ale dosti na tom, když jen, milý čtenáři, to, co jsi zde jedním okem četl, nepustíš druhým zas ven, ale v hlavě a v paměti hezky podržíš a z hlavy a paměti také trochu do srdce uložíš.

Ku konci pak přidám zde ještě, v čem čas není podoben penězům,

a sice v tom: Ztratíš-li peníze, zbyde ti ještě naděje zase jednou je naléztí nebo jiné získati; čas ale, ztratíš-li ten zlatý čas, ten zůstane ztracen na věky věkův!

Dále, nyní máš jen jeden život, rozumíš? a ten život ziješ také jen jednou! Zemřeš-li, zemře s tebou i ten čas nynějšího života. Co žíti budeš tam za hrobem, jest už věčnost. Poznáváš tedy, příteli, že ten čas života tvého jest skutečně pro tebe ta nejvzácnější, nejvýnosnější jednotka?

Čas ten jest bohaté, úrodné pole; zaseješ-li do něho símě dobrých skutků, přinese ti jednou přehojnou žně; zaseješ-li ale semena kopřiv a jedovatého bejllí, vzejde i to, ale pak budeš na věky jedem a žhavými kopřivami se živiti.

Čas ten jest voda tekoucí do moře věčnosti. Na té vodě pluje tělo tvé a v lodi té sedí duše a plaví se životem. Nashromáždí-li se mezi plavbou hojných zásluh, doveze si je jako poklady na věčnost. Leží-li ale duše tvá teď pohřížena v spánek nedbalosti a lenivosti, nedbá-li nic o křesťanský život, o modlitbu, o práci, o utrpení, o dobré skutky, co, příteli, přiveze s sebou na věčnost? z čeho tam bude pak po tu dlouhou a dlouhou věčnost trávit? Co jí tu zbyde jiného, než hlad a žízeň, — věčný hlad a věčná žízeň, bez míry, bez konce!! O běda je, přeběda!!

A co jsem až potud pravil o času vůbec, to platí též o letošním roku. — Rok 1882: čítá svět jen jednou; i ty prožiješ rok ten jen jednou; jakmile uplynul, je ten tam a nedá se ani provazy, ani řetězy celého světa zadržeti. Neužiješ-li ho letos k spáse své, vícekrát se ti k použití nedostane! Jest to skutečně důležitá jednota jedna!

Než, co mluvím o letošním roku? vždyť už nemáš z něho to, co uplynulo, některé měsíce jsou již ty tam, a co teprv přijde, můžeš-li pak dnes již na-

zvati svým? Aj, považ, milý příteli, mnoho-li tedy z celého toho roku jest skutečně tvým, abys to užítí mohl? Vlastně jediná tato hodina přítomná. Ano, co tyto řádky čteš, i tato hodina jest pro tebe vzácná jednotka, a sice jednou jedna — a spolu veliká milost od Boha, v níž můžeš mnoho, mnoho vyzískati, ale mnoho též ztratiti. Protož, můj drahý příteli, buď již k vůli sobě samému tak moudrý a hled, abys i tuto a každou vůbec hodinu využítkoval, seč jen můžeš! Nepočítej, nespolehej se na budoucnost říkáje, že ještě se můžeš polepšiti zítra, pozejtrí a budoucí rok. Víš, od koho vlastně pochází tyto myšlenky? Jedno staré přísloví dí: „Bůh říká dnes, ale ďábel zítra!“ — a s tím „zítra“ chce tě jen osídliti a okrásti o přítomnost, ten lhář a zloděj času.

Ty ale, brachu, drž se toho „dnes“ a „teď“, jakobys určitě věděl, že tato hodina a tento den je tvůj poslední.

A příteli, dejme tomu, že by to bylo skutečně tvé poslední, co bys medle učinil? — O učín to skutečně, učín to hned, a věř mi, že toho nikdy nebudeš litovati. Poslechni příklad sv. Avellina. Muž tento míval všude a vezdy při sobě přesýpací hodiny, jež po každé hodině musil obrátiti; tím chtěl býti vždy upozorněn, jak rychle čas ubíhá a jak pilně a svědomitě ho má užítí. Ano, s časem vůbec tak šetrně a skoupě nakládal, jako lakomec s penězi, ani čtvrt hodinky nevěnuje zábavě a vyrazení. Jednoho dne navštívil Avellinus jistého pána, a ten byl právě zabrán s přátely svými do hry. Když je z toho Avellinus káral, ti pak omlouvali se, že nehrají o peníze, nýbrž pouze, aby si čas ukrátili, tu počal slzeti a lkáti: „O běda mně! všem lidem je ten čas dlouhý, a mně příliš krátký. Jiní neví, jak si čas ukrátit, a já nevím čím jej prodloužit.“ Po těch slovech obrátil se a odešel. Páni zaraženi

pohlédli na sebe, vstali od hry a s vážnou tváří rozešli se také.

A ty, milý čtenáři, vstaň také a podívej se na hodiny; kolik máme již hodin? Kterak chceš vyplnit a k čemu miníš použití následující hodinu, aby se Pánu Bohu líbila a tobě jedenkrát na věčnosti radostně vstříc přišla nesouc ti

hojných úroků z toho, co jí teď do rukou svěříš?

„Co člověk rozsévá, to bude sklízeti. Čiňme tedy dobré a ne-
umdlévejme; nebo časem svým
budeme žítí neustávající. Protož
čiňme dobře teď, pokud čas máme.“
(Sv. Pavel Galatským.) (Pokračování.)

O zázračném obraze božského dítěte a jeslíček v Araceli.

(Dokončení.)

V. kapitola.

O slavném průvodu s tímto zázračným
obrazem ve svátky narození Páně a sv.
tří králův.

 oněvadž Serafinský patriarcha, sv. František z Assisi v noei narození Páně r. 1223 tu milost měl, že se mu v jeslíčkách, které byl v Grecio blíže města Rieti na způsob betlemských jeslíček k ukonění roznícené své lásky vystavěl, božské děťátko zjevilo a že je v náručí svým objímati směl; proto se stalo toto líbezné a dojemné představení narození vtělného Boha, známé pod tím jménem sv. jeslíček, docela zvláštní slavností jeho řádu, jehož působením se pak tento obyčej, jeslíčky stavěti, po celém křesťanském světě rozšířil.*) Takovou horlivost františkánů o oslavení božského dítěte nenechal Bůh ani na tomto světě bez odplaty; neboť jim dostalo se té cti, vyvolenu býti od Boha, aby nejen ctili,

nýbrž i přes 600 let neohroženě ostříhali a i proléváním krve proti nepřetržitým nájezdům a pronásledování odpadlíků a nevěrců chránili a hájili onu svatou jeskyni, ve které Syn Boží z té nejčistší Panny na svět přišel. Podobně jali se také v chrámu Araceli, jakmile jim byl odevzdán, božské dítěte oslavovati. — Ano, služby Boží v tomto kostele vynikají nad mnohé jiných kostelů, a to pro velký počet řeholníků, pro dokonalé vykonávání obřadů, pro libý zpěv a mimořádné množství lidu věřícího. A já se domnívám, že nábožní čtenáři potěšeni budou, když jim budu vypravovati, jak i za našich časů v tomto chrámu Páně slavnost božského dítěte se koná.

Na den narození Pána Ježíše se hned ráno záhy vystaví tento svatý obraz k veřejnému uctění na oltáři v jeho kapli, kteráž jest květinami a koberci okrášlena, a tam zůstane až do slavné zpívané mše svaté. Pak vystoupí jáhen na kazatelnu na pravé straně v presbytáři (za mřížkou u hlavního oltáře), aby tam zpíval evangelium; zatím počne se pohybovati průvod od sakristie ke kapli, kde vystaven jest ten zázračný obraz. V průvodu jde P. kvardian v pluvialu s asistencí čtyř kněží, kteří také v pluvialu jsou, pak všickni ostatní františkáni a mnoho jiných nábožných ctitelů božského dítěte s rozžatými pochodněmi a svícemi. Když

*) Není prázdné pochybnosti, že tento zbožný zvyk, jeslíčky stavěti, sv. Františka Serafiuského z původu má, a sice od r. 1223. Neboť i sv. Bonaventura vypravuje v životopisu sv. Františka, že prvé nežli sv. František ty jeslíčky v klášteře Grecio stavěl, papeže Honorio II. za dovolení k tomu prosil, uváděje za příčinu, aby se mu to nemohlo za lehkomyšlnost pokládati. Avšak nemohla by se tu žádná lehkomyšlnost v podezření míti, kdyby se tu bylo jednalo o po-
božnost mezi věřícími již všeobecně zavedenou.

průvod do kaple božského dítěte přišel, vezme P. kvardian božské dítě do rukou, maličko je pozdvihne a pak se jde průvodem do kaple, kde jest svatá jeskyně s jesličkami, zavřená velikou branou. Jakmile tam přijde P. kvardian, otevře se ihned tato brána, a tu se objeví jesličky v celé kráse své; na prahu této jeskyně vezme kněz jiný, rochetkou a stolou přioděný, božské dítěátko z rukou kvardiana a položí je do jesliček na seno uprostřed blahosl.

Panny Marie a sv. Josefa, kteří se božskému dítěti klanějí. Na to vykřuje kvardian svatý obraz a průvod se vrátí ve krásném pořádku nazpět do sakristie. Mezi tímto průvodem v kostele zpívá jáhen na kazatelně evangelium sv. Jana a rozdělí zpěv tak, aby přišel, když se božské dítě do jesliček klade, k těmto slovům: „A slovo tělem učiněno jest, a přebývalo mezi námi; i viděli jsme slávu jeho, slávu jakožto jednorozenceho od Otce, plného milosti a pravdy.“ (Jan 1, 14.)

Kdo však může nám vysloviti tu nábožnost a ty svaté pocity dojatého lidu od tohoto dne až do svátku tří králů? Jest tam viděti od rána do večera v každou hodinu i v každém okamžiku velmi velký dav lidu, na kolenou klečícího před tou svatou jeskyní, an božské dítě za požehnání a za milosti prosí; ani nehody zimního počasí, ani nepřetržitě déšť, ani příkré a dlouhé schody, kteréž by mno-

hého zdržeti mohly, nemohou tyto cititele božského dítěátka zdržeti od této pobožnosti, kteří se tam vždy u větším počtu ubírají, aby se Synu Božímu klaněli. S touto pobožnou vroucností dospělých spojují i nevinné děti pobožnost svou, líbeznými hlasy rozličné nábožné písně ke cti božského Jezulátka a přesvaté Matky jeho prozpěvující s místa k tomu cíli jim zvláště připraveného. *)

Neméně dojmavé a slavné jsou obřady na den sv. tří králů. — Na hlahol zvonů v ten den jest účastenství lidu dvojnásobné; neboť u jesliček objevují se nové osoby; jsou to sv. tři králové od východu. Tím se pobožnost lidu znova rozněcuje pocitem úžasu a lásky, když vidí, kterak ti vznešení králové se podrobují a v službu poddávají onomu Králi králů, kterýž jest náš Ježíš, náš bratr, naše hlava, náš Spa-

sitel! A neleží tam již na seně nebo slámě, nýbrž stojí přímo na klíně božské Matky své, jako bys Ho již viděl ve vítězoslávě, co Panovníka panovníků a svrchovaného Pána celého světa. Když se svatá tajemství a služby Boží vykonaly, jest sbíhání se lidu odpoledne takofka podivné. Ustavičné přicházení množství lidu, tiseň nescíslných houfů, výraz radosti na tvářích se jevící, slavnostný hlahol zvonů velkolepé basiliky, s nímž se směšuje ozvěna zvonů věže

*) Menaccaci.

kapitolinské, zvuk varhan a nábožný zpěv lidu, to všechno oznamuje, že se má nějaká veliká slavnost konati.*)

Nejprve se zpívají slavné nešpory; pak se ubírá kněz ve průvodu jako na den narození Páně k jeslíčkám, kde mu jáhen podá božské dítě; pak jde s procesím poboční branou z kostela ven a dá zde nesmírnému množství lidu zázračným obrazem svatě požehnání na tři strany. Pak vstoupí do kostela a uděluje tam jako prve s povýšeného, k tomu přichystaného místa všemu lidu, všechny prostory celého návrší naplňujícím, božským dítětem svatě požehnání. Potom jde průvod hlavní branou zpět do kostela a u hlavního oltáře se tato slavnost ukončí chvalozpěvy, modlitbami a požehnáním, které kněz zázračným obrazem lidu opět udělí.

Aj, kdo by byl řekl, že ono vidění, které se stalo prvnimu z římských císařů 1200 let před narozením sv. Františka Serafinského, jednoho dne tak úplně se uskuteční v jeslíčkách na vrchu Kapitolu, kde právě to vidění měl? Ano, uskutečnilo se ono předpovědění blah. Panny Marie, a sice spolupůsobením synů sv. Františka za odměnu, že tento světec tak neobyčejným způsobem Synu Božímu v životě svém se připodobnil.

VI. kapitola.

O setrvalé pobožnosti Římanů k božskému dítěti.

Kdyby se byly hned od počátku všechny milosti zaznamenaly, které božské dítě skrze tento zázračný obraz skoro každý den udělovalo, snadno by nyní bylo, celé knihy tím naplniti a sepsati; neboť ty nescíslné nápisy a zaslíbené dary, na zdích kaple božského dítěte zavěšené až do toho času, co se stal Řím republikou (roku 1798), ty drahokamy, korunky a jiné skvosty veliké ceny, jimiž

tento zázračný obraz obdařen byl, jsou skvělým svědectvím jak oně důvěry, kterou věřící v toto božské dítě skládali, tak i neskončené milosti a štědrosti Jezulátka, kterou jejich důvěry odměňovalo, dobrodiní velikého druhu jim prokazující. A právě tato hojnost milostí, které božské dítěátko před očima všech udělovalo, byla snad příčinou, proč naši předkové to za zbytečné považovali, tyto milosti a zázračná vyslyšení zaznamenávat a zapisovat. A k tomuto úsudku a mínění přicházím také proto, že v nadzminěné kronice r. 1647 výslovně se praví, že obyvatelé římské a i všecen lid tento obraz božského dítěte po všechny časy v největší uctivosti měl a jej drahocennými stůžkami a jinými předměty vysoké ceny obohacovali, a že tyto oběti se každodenně rozmnožovaly. V posledním desetiletí XVIII. století máme svědectví dějepisce Gianiniho, jenž píše takto: „Proto se nosívá tento zázračný svatý obraz i k nemocným pokaždé, kdykoliv si to přejí; každý obdivuje se těm milostem, jež božské dítě, v této malé sošce ctěné a vzývané, každodenně pravým citelům svým uděluje; a já sám, jenž toto píši, jsem očitým svědkem těchto tak velikých milostí.“

Co se pak našich dob týče, zajisté žádného to nemůže býti tajno, jak tento svatý obraz se ustavičně nosí do domů nemocných a to zvláště tenkrát, když již není žádné naděje na uzdravení; a zkušenost to dokazuje, že návštěva božského dítěte často dává umírajícím zdraví nazpět a nezřídká okamžitě; a vždycky je naplňuje duchovní útěchou a dává jim milost, svatě se do vůle Boží odevzdati. Mimo to si to mnohé rodiny z římské šlechty i za našich dnů za čest pokládají, když mohou k tomu tak zbožnému cíli své kočáry obětovati, kdykoliv za to požádány bývají; v tom zajisté následují chvalitebný obyčej předků svých. Ano,

*) Menaccci.

kníže Alexandr Torlonia ustanovil, aby každý čtvrtek po celý rok jeden z jeho kočárů k tomuto účelu vždycky pohotově byl, aby ten zázračný obraz do příbytku nemocných, i těch nejbídnějších, dovezen byl, aby tak nikdo, byťby byl sebe chudobnější, této svatě útěchy a posily zbaven nebyl.

Ostatně jest to zajisté také skvělý důkaz uctivosti, které božské toto dítě u Římanů požívá, co učinili ředitelé republiky římské roku 1849. V březnu tohoto roku vydán byl veřejný dekret, že se mají panské kočáry kardinálů na velkém náměstí „del popolo“ spáliti, což se i skutečně stalo. Jeden senator a právník, Sturbinetti, však chtěje ten nej-skvostnější kočár papežův zachrániti a zároveň všemu lidu římskému se zavděčiti, ustanovil jej k službám božského dítěte, když bývá k nemocným nešeno; a k tomu cíli byl tento kočár slavně a úředně na náměstí kapitolinském odevzdán tehdejšímu P. provincialovi, Bern. da Caprarola, který byl pozděj kvardianem kláštera Araceli, s tím však závazkem, aby pokaždé také dva řeholníci z tohoto kláštera s tím zázračným obrazem spolu jeli. Obyvatelé římské přijali tuto zprávu s velikou radostí; a když potom ten svatý obraz na kočáře papežově k nemocným se vezl a dva františkáni jej provázeli, byl to pravý vítězoslavný průvod; lid spatřiv svatý obraz, padal uctivě na kolena a volal radostně: „Ať žije svatě dítě! Sláva božskému dítěti!“

VII. kapitola.

O některých milostech, které božské dítě skrze tento zázračný obraz svůj nedávno udělilo.

Podle všeho, co jsem až posud vypravoval, zdálo se býti zbytečné, ještě obšírně vypravovati o těch milostech přemnohých, které toto božské dítě v našich

ještě dobách uděluje. Než ku vzdělání a povzbuzení nábožných ctitelů božského dítěte chei aspoň jen některá zázračná vyslyšení zde podotknouti.

1. Okolo r. 1845 onemocněl jeden vozka, který vedle kostela sv. Bartoloměje „dei Vaccinari“ přebýval, na smrt následkem zapálení mozku. Sotva však mu přinešeno bylo božské dítě a sotva je důvěrně políbil, aj, již povstal z lůžka svého, padl na kolena, aby poděkoval božskému lékaři svému, že ho uzdravil. A toto uzdravení bylo skutečně okamžité a dokonalé; neboť když po dvou dnech ho v domě navštívil kněz, který mu božským dítětem pozhnání dal, nenalezl jej již doma; již se uzdravený opět zaměstnával obyčejnou prací svou.

2. Jistá panna v klášteře nejsvětější Trojice dei Monti byla na vychování; ta upadla v září r. 1846 do těžké nemoci, ano, již ji oplakávali jako mrtvou, ježto žádného znamení života již nedávala. Avšak jakmile požehnána byla tímto zázračným obrazem, hned povstala volajíc: „O jak krásné jest toto dítě!“ Druhý den na to šla s vlastní matkou svou do kostela Araceli a zapíchla do oděvu božského dítěte zlatou jehlicí na důkaz vděčnosti své za milost od božského dítěte obdrženou.

3. Neméně podivuhodné a milostné bylo uzdravení Lucie Konstantiny, které se stalo r. 1853. Panna tato, čítající 26 let, ležela již 40 dní nemocna a měla již takoruka ducha vypustiti. Ona měla velikou pobožnost a důvěru k božskému dítěti, a kdykoliv se někdo z její rodiny roznemohl, vždycky se o to postarala, aby k němu ten zázračný obraz přinešen byl. Teď nechtěli její rodiče, aby jejich nábožná, umírající dcera tak svatě útěchy zbavena byla, a proto poslali pro ten svatý obraz a nemocná dostala jím svatě pozhnání. V tom okamžiku ovšem nedala žádné znamení, že by ji

lépe bylo, avšak po několika hodinách, k večeru, zjevilo se jí božské dítě; jemu po boku stály dvě panny v bělostkvoucím oděvu s hořící pochodní v ruce. Když v tomto vytržení byla, zdálo se jí, že slyší hlas, který jí volá jejím jménem a ji vyzývá, aby božskému dítěti nohu políbila, a ihned cítila, že ji někdo za ruku vzal a před to božské dítě přivedl. Tu padla na kolena před ním a líbajíc mu nohy, slyšela hlas, který pravil k ní: „Lucie, vstaň, neboť jsi uzdravena; dej si ty obkladky pryč!“ A této milosti se jí skutečně dostalo; ona byla úplně uzdravena. Když totiž nemocná procitla, měla chuť k jídlu, a a prohlížeje rány uzřela s velikým podivením, že rány jsou již zaceleny. Žádala šaty a ujišťovala domácí své, že je úplně zdráva; tito pak se domnívali, že se pro náramnou bolest smyslem pomínula. Ona však vstala, jedla s chutí společně s druhými a den na to šla do kostela Araceli, díky vzdát božskému dobrodinci svému.

4. Marie, 7letá dcera vévody Pia Grazioli, byla v listopadu 1860 těžce nemocna, ano, již měla duši Tvůrci svému odevzdati; mělať silnou spalovou horečku (šarlat čili psotnici), na kterouž již dva maličtí bratři její zemřeli v těch samých dnech. Byla již bez citu; ani ty nejsilnější náplasti horčičné již necítila. Sotva však jí dáno bylo božské dítě k políbení, zvolala: „Ach, vždyť mne to pálí.“ A otevřela oči; byly jasny a živý. A od tohoto okamžiku počala se její nemoc lepšíti. Na slavnost pak narození Páně přišla spolu se vznešenými rodiči svými do kostela Araceli, poděkovat božskému dítěti za tuto milost uzdravení. Vojvoda sám, chtěje božskému dítěti osvědčiti vděčnost svou, dal od výborného umělce Ceecona obnoviti sochy pastýřů a svatých tří králů, které nyní okrašlují svaté jesličky v Araceli.

5. Athalie Krosz,² manželka rytíře Svygenhofena, velmi znamenitého lékaře z Bruselu, trpěla již 12 let veliké bolesti na srdci a lékařové ji prohlásili za nezhojitelnou. Ta když do Říma přišla, byla povzbuzena, aby se odporučila božskému dítěti; i dala se požehnati zázračným obrazem v kapli Araceli dne 11. března 1861, a od toho okamžení byla úplně osvobozena ode vši nemoci.

6. Hrabě Vilém Romer, rodem Polák, důstojník mezi zuávky papežskými, měl 10letou dceru svou, jménem Hedviku, v klášteře nejsvětější Trojice dei Monti ve výchování. Tu se roznemohla těžce r. 1864; boje se, aby ji neztratil, dal k ní přinést zázračný obraz božského dítěte a jím jí požehnání udělit. Hned od toho okamžiku počala se jí nemoc lepšíti, až se dcera úplně uzdravila. Nábožný hrabě, uznávaje, že božské dítě jeho dceru na živě zachovalo, dokázal svou vděčnost tím, že obětoval 500 skudů (1100 zl.) na obnovení oné kaple, kde se ctí tento zázračný obraz.

7. Dne 15. ledna 1872 byla okamžitě uzdravena z nezhojitelné nemoci na játra klášterní sestra Pia Mancinelli, v klášteře della M. Annunziata (zvěstování Panny Marie); lékař Josef Derossi napsal svědectví (které se také tiskem uveřejnilo), kdež uznává toto uzdravení za zázračné.

VIII. kapitola.

O posledních obnovách kaple božského dítěte.

Mimo svrchu uvedené milosti mohly by se ještě jiné vypravovati, které božské dítě, v tomto svatém obraze ctěné a vzývané, svým ctitelům v těchto posledních dobách udělovati ráčilo. Jelikož ale myslím, že tyto naznačené milosti postačují k dokázání, že tato pobožnost k božskému dítěti ani v našich dnech neochabuje, chci tyto historické zprávy

ukončiti sdělením opravy a obnovy kaple, které se před několika roky ukončily.

Když na konec posledního století republikáni tuto kapli božského dítěta oloupili, podobalo se, ač brzy potom pečlivou starostí představených kláštera Araceli a velikými obětmi nábožných ctitelů božského dítěťka slušně obnovena a vícekrát opravena byla, že přece ještě není přiměřena onomu divotvornému obrazu, který se tam chová; proto všichni si přáli viděti tu kapli v oné kráse a lesku, jaký ona máti zasluhuje. A tato touha uspokojila se pak úplně velikou obětavostí zvláště jmenovaného hraběte polského Romera. Především činí drahocenné mramory, krásné stukatury ve zlatě, okna malovaná a okrašlující malby na klenutí, obloucích a na stěnách, vzácné to práce slovutného malíře P. Michelangela de Monticelli, tuto kapli nejen krásnou, nýbrž i dojemnou, tak že kdo tam vstoupí, nemůže zůstat bez jakéhosi příjemného pohnutí mysli a že jeho myšlenky k nebeským věcem unášeny bývají.

Když papež Pius IX. blahé památky dne 17. září 1870 tam zavítal, padl na kolena k nohoum božského dítěta, a vykonav v této krátce před tím obnovené kapli svou pobožnost k Jezulátku, povzbuzoval syny sv. Františka, jenž se vůkol něho shromáždili, k lásce a k rozšiřování této pobožnosti k Ježíšku, a udělil jim k tomu i své apoštolské požehnání. Také mnohá knížata a ty nejvznešenější osoby bylo a posud bývá viděti, jak navštěvují ustavičně tento zázračný obraz; a převeliká část poutníků, jenž do Říma přicházejí, neopouštějí toto místo dříve, nežli by také šli na Araceli a tam před slávyplným božským dítětkem svou pobožnost vykonali.

Nuže, vynasnažujme se i my, hodnými se státi ochrany božského dítěta; ona bude nám v životě sladkou posilou v našich souženích a trpkostech a pak při smrti drahým závdavkem věčného spasení našeho.

Duchovní hodiny,

poopraveny a natáhnuty od † Libora Scholze.

(Pokračování.)

Hodina šestá.

Hodina šestá denní připomíná nám šest dní, v nichž Bůh svět stvořil, povzbuzuje nás tedy k pracovitosti. Bůh sám nikdy neodpočívá, ale je vždy činný, pečuje moudrostí a dobrotou obovskou o všechny své tvory, jako i o každého jednotlivce. A uložil také člověkovu výslovně práci za povinnost. Již v ráji řekl Adamovi: „V potu tváře své budeš chleba svůj jisti!“ Jednorozený Syn Boží pracoval, když tělo člověka na sebe vzal a na zemi obcova; sv. apoštolové pracovali, napomínali a vybízeli ku práci, varovali

před nedbalostí a leností. „Kdo nepracuje, ať nejí,“ praví sv. Pavel. K činnosti je člověk stvořen, každému tvorů je v domácnosti Boží objem jeho působení vyznačen; kdo ale pracovati nechce, nezasluhuje, aby byl živu. Lenoch, tulák, nedbalec neplní své povolání, zakopávají své hříbny, které od Boha obdrželi, maří své síly nečinností svou, takže nic dobrého a užitečného činiti nemůže, promarní drahocenný čas, který mu od Stvořitele dán byl, a jehož každý nevyužitkován okamžik neodvolatelně ztracen jest, upadá do tisícero pokušení, které jsou spásy duše jeho nebezpečny.

pověď, neboť od práce odpočívati a do chrámu choditi, jest ovšem snadnější nežli pracovati, zvláště pak když mi škodu, kterou utrpím, dobrotitě míníte vynahraditi.“ Oba sousedé si podali ruce a tím úmluva ohledem svěcení neděle se uzavřela. Když půl roku uplynulo, přišel kupec k obuvníku a pravil: „Dobře, milý sousede, věrně jste slovo své splnil; řekněte mi nyní, jak velká jest škoda, již pak jste utrpěl proto, že jste se půl roku obyčejné práce zdržel; neboť vám chci dle učiněného slibu všechno vynahraditi!“ „Ó ani haléře nejste mi povinen vynahraditi,“ odpověděl mistr, „ale mnohem více já jsem povinen vám tisícero násobně díky vzdávati; vaše rada mně místo škody veliký užitek přinesla, nebo od toho času se všechno v mém domě jinak děje. Z počátku jsem nemohl hned novému pořádku navýknouti, brzy ta brzy ona práce se měla ještě v neděli zhotoviti; avšak pomyšlení, že mi škoda bude vynahrazena, a slovo, jež jsem vám dal, zdržovaly mne od zneuctění neděle. Ját dle vašeho napomenutí pilně chodíval do kostela, tu jsem slyšel na kázání mnohá dobrá naučení, mnohé spasitelné napomenutí k trpělivosti, k přemáhání náruživosti, k modlitbě a jiným ctnostem křesťanským, na kteréž jsem dávno zapomenul. Nyní jsem se počal opět modliti a ku podivu v mé hlavě se vyjasnilo a srdce mé volněji bít počalo. Pak mi práce v pondělí mnohem lépe od ruky šla než dříve; neboť jsem si v neděli odpočinul. Dříve každou maličkostí jsem byl popuzen k zlosti, nyní ale jsem trpělivější, oči jsou jasnější, tělo zdravější a ruce k práci ohebnější, než byly dříve. Ač mám práce mnoho, předce bývám vždy v sobotu před večerem hotov. Dříve jsem býval pro svou náhlost zbrklým ševcem nazýván a mnohý se mně vyhýbal; nyní ale jsem k lidem přívětivý a uctívá a takovými

jsou i lidé ke mně. Také v domácnosti mě všechno se proměnilo; dříve jsme mívali s manželkou mnohé hádky, nyní žijeme ve svornosti a pokoji; i dítky jsou nyní poslušnější, poněvadž všude dobrý příklad vidí!“ — Kupec touto řečí velmi dojat a potěšen, že rada jeho takové účinky způsobila, pravil: „Nyní jste se, příteli, přesvědčil, že když my činíme svou povinnost, Bůh také činí, co činiti má a že pravdivé jest přísloví: „Na Božím požehnání všechno záleží!“

Zkus to jenom, milý křesťane! Odpočiň si v den Páně od své práce a posvět jej službou Boží, varuj se hluchých a hýřivých společností ale dobrými skutky jej zasvět; pracuj pilně v den všední, časné ráno začni a dodrž do večera, nezevluj, kdy pracovati máš, žij při tom jednoducho a šetrně, nevydávej nad stav svůj a možnost svou; pak ti zajisté na tom, co potřebuješ, nikdy scházeti nebude. Budeš-li dbáti na to, co Bůh pravil: „Pomni, a bys den sváteční světil,“ pak bude Bůh i tebe slyšeti, když se modlití budeš: „Chleb náš vezdejší dej nám dnes!“

Dále pracuj, milý křesťane, s křesťanskou odevzdaností do vůle Boží. Je možné, že i tenkrát, když svědomitě pracuješ, výsledek tvých snah není takový, jak si přeješ. Také pole ctnostného bývá navštíveno krupobitím, povodní, aneb ho špatná úroda připraví o všechnu naději; také bohobojný omeocní a ulehne, ruka jindy tak pilná a činná musí odpočívati, a bída a nouze nastěhují se k němu. To jest zkouška ctnosti jeho, to je pro něho ta nejkrásnější příležitost, získati sobě mnohé zásluhy pro nebe, kam nevede žádná jiná cesta, leč cesta kříže. Koho Bůh miluje, toho kárá; ale ruka, která s laskavým úmyslem rány zasazuje, zase je hojí. Dobrému křesťanu nezbývá v podobných okolnostech nic jiného, leč

se zbožným trpítelem Jobem odevzdaně volati: „Bůh dal, Bůh vzal, buďž jméno jeho pochváleno!“ —

Pomni, abys den sobotní světil. Šest dní budeš pracovati, a dělati všechna díla svá. Sedmého pak dne sobota Hospodina Boha tvého jest. (2. Mojž. 20, 8—10.) —

I vyšel ze stanů Filistínských muž soubojný, jmenem Goliáš, z Geth, zvyší šesti loket a pidi. (1. Král. 17, 4.) — Bylo pak tu šest kamenných stoudví postaveno, podle očišťování židovského, beroucích v sebe jednakaždá míry dvě neb tři. (Jan. 2, 5.) (Pokračování.)

O rozšiřování svaté víry po celém světě.

(Pokračování.)

Vývoj podniku rozšiřování sv. víry.

Ještě r. 1822 utvořily se poddružné spolky v biskupstvích Avignon, Aix, Marseille, Nimes, Montpellier a Grenoble; již v prvním roce trvání obnášely příjmy 15.272 franků 15 ct. (6108 zl. 86 kr.) Roku 1823 dostalo se podniku tomu uznání a požehnání papeže Pia VII. a zároveň i některé odpustky. Brzo na to doporučili jej nejen biskupové francouzští, nýbrž i švýcarští, belgičtí, němečtí, italští, španělští, portugalské, angličtí atd. Podobně činili i papeži Lev XII. a Pius VIII. Konečně doporučil papež Řehoř XVI. v encyklice z r. 1840 spolek ten všem biskupstvím a farám uznáváje důležitost jeho pro všechnen svět katolický. Nejednou osvědčil také Pius IX. přízeň svou podniku tomu. Tak listem ze dne 17. října 1847 udělil členům spolku některé odpustky; na počátku listu toho praví se:

„Jelikož spolek „k rozšíření víry“ od toho času, kdy dle nevystihlého úradku Božího byl založen, až na naše dny zdárně byl nápomocen k rozšiřování víry katolické až do končin nejdlejších. Přispívá k tomu konci sbírkami peněžními, kteréž umožňovaly dělníkům apoštolským zdárněji pracovati na vinici Páně. Proto také papežové římské vždy ho brali v ochranu svou a mocí úřadu apoštolského obohacovali ho milostmi a odpustky, činíce to s tím úmyslem, aby se počet

členů rozmnožil a blaho jejich bylo podporováno.“

Dne 5. srpna 1851 vydal tento list:

„Poněvadž proslulé „dílo rozšíření víry“ se nese k tomu, aby věřící povzbuzeni byli zbožnými modlitbami a almužnami vyprošovali na Otci milosrdenství rozšíření víry katolické a příspěvky svými usnadňovali úlohu misionářů, zavazujeme všechny členy, aby se každý den modlili Otčenáš a Zdravas přidávajice pokaždé: „Svatý Františku Xaverský, oroduj za nás!“ a určený příspěvek týdně platili. Ačkoliv dar tak nepatrný (totiž 2 kr.) pro křesťany není věcí těžkou, přece jest některým nemožno obnos ten každého týdne obětovati. Proto náš zesnulý sv. Otec Pius IX. potvrdiv milosti a výsady, které „dílo rozšíření víry“ předchůdci jeho poskytli, otevřel též poklady církve svaté v pravdě chudým věřícím, dobře věda, že jest zástupcem božského Vykupitele pokolení lidského, který příkladem svým chudobu posvětil a slovy svými nás povzbudil, abychom vždycky ctili chudobu, je-li spojena se ctností. Za tou příčinou jeho svatost nejhlavněji dovolila, aby i ti věřící, kteří z nouze nemohou týdně příspěvek platiti (a o tom rozhodovati přenechal svědomitosti jednotlivců), přece mohli býti účastníky „díla rozšíření víry.“ Když však někteří,

pristoupivše k „dílu“ tomu, nemohou později příspěvky platiti, mají býti přece považováni za účastníky. První i druzí jsou účastníky všech výhod a milostí, které se účastníkům díla rozšíření víry poskytují; mají však nejméně jednou za měsíc sběratelům příspěvků pro „dílo“ nějakým krejcarem přispěti, ať jest to částka sebe nepatrnější, každý dle jmění a svědomitosti své. Výhoda tato trvá tak dlouho, dokud účastníci skutečně chudými jsou. Sv. Otec poskytuje opravdu chudým věřícím hojnost milostí a výhod, výslovně též prohlásil, že by měli věřící na celém okrsku zemském, zvláště však ti, které Bůh, dárce všech statků, bohatstvím daří, vždy více a více dbáti, aby každý dle sil svých co možná nejdříve k tomuto „dobročinu“ přistoupil, svou modlitbou i almužnou ku dosažení cíle tak vznešeného, rozšíření katolické víry přispíval a tak se účastnil milostí, které naše svatá matka církev štědrout rukou rozdává. — Proto měli by duchovní správci, zvláště pak biskupové, roznícení svatou horlivostí pro rozšíření víry a náboženství, věřící jim svěřené slovem i písmem povzbuzovati, aby tak vznešené dílo podporovali! — Jedni i druzí mají však každý den vroucně vysílati prosby k Bohu všemocnému Otci, aby, poněvadž nyní žen tak hojná jest, dělníky poslal na vinici svou a přiměřenou pomocí pomohl nésti těžké břímě, které si církev na svá bedra vložila ku dalšímu rozšíření, a aby konečně všechny lidi v jednotě víry do jednoho ovčince přivedl a svěřil je péči jednoho vrchního pastýře.“

Zdar díla rozšíření víry možno pozorovati z následujících číslic: Příjmy k dílu tomu obnášely v roku 1840 1,310.607 zl., v r. 1860 1,818.959 zl.,

ale r. 1879 2,412.659 zl. K této poslední sumě přispěly:

Evropa:		Portugalsko .	20.159 ^{zl.}
Francie . .	1,664.112 ^{zl.}	Anglie . .	49.567
Elsas. a Lotr.	97.882	Levant . .	7.753
Německo (i s		Skandinávie .	167
Rakouskem)	167.126	Asie . . .	2.992
Belgie . .	135.202	Afrika . . .	26.562
Holandsko .	43.772	Amerika:	
Švýcarsko .	26.906	Severní . . .	29.804
Itálie . . .	129.291	Střední . .	40
Španělsko .	1.753	Jižní . . .	3.866

Čeho lze nabýti modlitbou a almužnou?

K tomu nám odpovídají „ročenky rozšíření víry,“ které ovšem v našem jazyku dosud nebyly vydány. Připomínají nám utěšené výsledky modlitby a almužny, nicméně však pravý katolík zajisté dobře ví, že na tomto světě častokrát nevidíme užitku, plynoucího z prací pro spásu duší nesmrtelných; teprve na onom světě jasně poznáme, jak veliké odměny nám poskytují. Tuto pravdu třeba abychom si často připomínali a nedali se másti, když z nejlepších svých namáhání jen nezdar se nám jeví.

Že ale ty patrné výsledky po Bohu zvláště dílu rozšíření víry připočísti sluší, dosvědčují všichni misionáři. Tak praví na př. apošt. vikář Grimley v Mysu (v Africe) v pastýřském listu r. 1866 ku svým věřícím: „Toto veliké dílo (rozšíření víry) jest patrně dílem prozřetelného Boha, jenž jím svou církev podporuje . . . Před 20 roky nebylo v osadě (v Mysu) ani jediného kněze; nevěra a pohanství byly zde pány. Nepočetní a rozptýlení katolíci byli bez pastýřů . . . Dílo rozšíření víry pomáhalo nám stáveti kostely, podporovati obětavé misionáře. Bez této pomoci bylo by tu katolické náboženství téměř neznámo. Prosíme vroucně všechny katolíky celého světa, aby přistoupili k dílu, které miliony duší zachraňuje od věčné záhuby.“

Co se do dneška vykonalo v Rakousku pro rozšíření svaté víry?

K tomu účelu byly dosud v Rakousku:

1. Nadace Leopoldinská,^{*)} „aby se docílilo větší působnosti katol. misii v Americe“; byla založena roku 1829, papežem Lvem XII. potvrzena, a úřad její propůjčeny od téhož sv. Otce některé výhody.

Údové tohoto spolku modlí se denně jeden Otčenáš a Zdrávas Maria s přídavkem: „Sv. Leopolde, oroduj za nás!“ a platí měsíčně 1 kr. c. m. (asi 2 kr. r. m.) Ústřední ředitelství ve Vídni spravuje „nadaci Leopoldinskou“ a podporuje z přijatých peněz (dříve skoro 35.000 zl. ročně, v posledních letech 11—16.000 zl.) misie v Americe; jednou za rok uveřejňuje též „zprávu o nadaci Leopoldinské“ (1 sešit o 4—6 tiskových arších) v české a německé řeči. V účtech obsažen jest i náklad na řízení, něco přes 2000 zl. ročně. Dle výkazů posledního roku má „nadace Leopoldinská“ 90.000 zl. jmění v úpisech.

2. Sbírký „pro sv. hrob v Jerusalemě“, které se konají každý rok, obyčejně na velký pátek. Tyto příspěvky jsou vlastně určeny „ku podpoře katol. misii ve sv. zemi.“ Sbírký začaly r. 1842 a obnášely r. 1842 a 1843 dohromady 64.249 zl. 1½ kr. c. m.; 25. října 1843 byla správa těchto ročních sbírek odezdána ústřední správě svaté země ve Vídni, která je až posud řídí. Pod názvem: „Zprávy misionářské ze svaté země“ vydává se každoročně jeden sešit. R. 1879 bylo příjmů něco přes 18.000 zl. Účetní zpráva končí takto: „Mimo to jest ku nepředvídaným potřebám následující jmění: Ve státních úpisech 15.000 zl., v hypotečních poukázkách 14.000 zl.,

nadační kapitál ku zbožným účelům 20.120 zl., pět akcií alfeldské dráhy po 200 zl. a jeden soukromý dlužní úpis na 120 dukátů.“

3. „Spolek Mariánský pro střední Afriku,“ založen roku 1851. Roku 1852 přijal 67.665 zl. 30¼ kr., avšak r. 1861 pouze 27.912 zl. 23½ kr., a přebytek v pokladně 28.713 zl. 10 kr., vydání 43.242 zl. 89 kr.

4. „Spolek neposkvrněného početí Panny Marie ku podpoře křesťanů na východě.“ Příjmy r. 1879 10.022 zl. 63 kr.

Mimo tyto jest ještě známý „Spolek sv. dětství Ježíšova“ a „Spolek Bonifacský ku podpoře náboženských potřeb katolíků německých, uprostřed jinověrců žijících.“

Nebylo-li by lépe, aby se též v Rakousko-Uhersku místo rozličných misionářských spolků zřídilo „dilo rozšíření víry?“

Uvážice bez předsudku vše, co dříve o „dile rozšíření víry“ bylo pověděno, zajisté tomu dáme, že dílo toto lépe by vyhovělo vytknutému účelu, než spolky v Rakousku k témuž cíli zřízené. Zamlouvat se pro to několik důvodů:

1. Dílo toto jest v nejširším smyslu katolické, působící ve světě veškerém, a ne pouze v jedné jeho části. Jako Pán přikázal: „Jděte do celého světa, učte všechny národy“ atd., tak i láska v pravdě katolická objímá celý svět, přeje si, aby se víry a milosti z ní plynoucích všem národům bez rozdílu dostalo. A o to právě pracuje „dilo rozšíření víry,“ na ten úmysl modlí se účastníci tohoto díla Otčenáš a přinášejí měsíční dárky; a ti, kterým sebrané peníze jsou svěřeny, rozesyílají je do celého světa, kde se jedná o rozšíření, zachování a utvrzení svaté víry.

Při misionářských spolcích v Rakousku není tomu tak; účastníci nadace Leopoldinské modlí se a obětují dary pro

^{*)} Toto jméno zvoleno na památku Její Veličenstva, v Americe zesnulé císařovny Leopoldiny brasílské, rozené arcivévodkyně rakouské.

Ameriku, účastníci spolku Mariánského pro Afriku atd.

Avšak máme my Rakušané pouze nevěrcům a jinověrcům v Americe ku pomoci přispěti a Afrikány i pohany v Asii žijící nepovšimnuty nechati? Zajiště nikoliv; neboť poslední mají právě tak nároky na lásku naši přední, poněvadž všichni lidé jsou tvorové Boží a za všechny dokonal Kristus dílo vykupitelské.

Kdyby po našem rozumu chtěl katolik v Rakousku účasten býti rozšiřování víry po veškerém světě, bylo by mu přistoupiti ku nadaci Leopoldinské, ku spolku Mariánskému, ku spolku neposkvrněného početí Marie Panny, platiti roční příspěvek „pro sv. hrob v Jerusalemě“ (t. j. pro misie ve svaté zemi), a konečně kdyby některý misionář z Číny, Japonska, Persie, Armenie, Nového Seelandu atd. příspěvky sbíral, opětně bylo by mu dáti, aneb aspoň rád by dal, věda, že tu i tam nezbytná jest potřeba. Kdo však příspěvku svého dílu rozšíření víry poskytne, ten vyhoví účelu svému úplně, poněvadž z příjmů „díla“ dostávají podpory všichni misionáři, kteří ústřední správu o ně žádají, jak to z ročních zpráv spolkových vysvítá. Tak bylo ku př. ze příjmů roku 1879

rozděleno: misiím v Evropě 306.445 zl., v Asii 1,079.402 zl., v Africe 399.807 zl., v Americe 272.108 zl. a na ostrovech 209.329 zl.

2. Jak bychom došli nejsnáze vytknutého cíle? tak ptá se mnohý moudrý člověk a křesťan při práci a záměrech svých. Taktéž tážeme se i my v příčině podpory kat. misií modlitbou a almužnou. Necht' všichni katolíci dobře uváží, že se tu nejedná o pouhý dobrý skutek nebo vyplnění nějakého přání, nýbrž mnohem více o vyplnění křesťanské povinnosti. A bude tato podpora vydatnější, když jest více spolků misionářských, nebo pouze jedno ústřední „dílo rozšíření víry“? Padesátiletá zkušenost zamlouvá se pro poslední. Zatím co dílo rozšíření víry v zemích, kde se ujal, utěšeně prospívá, jest tomu při našich spolcích právě naopak — účastenství jest pořád menší. Pouze spolku sv. dětství, poněvadž hlavně s dítkami se zabývá, velmi dobře se daří. Čím více však jest spolků takových, tím nepatrnější jest výsledek — tak tomu učí zkušenost.

3. Též řízení a správa jest, jak samo sebou se rozumí, jednodušší a nevyžaduje tak velkého nákladu, o čemž přistě.

(Pokračování.)

Starcova píseň.

am jsi se mi má mladosti,
Kam jsi se mi poděla?
Zda-li přede mnou tě černou
Mlha rouškou zastírela?

Čili mne zde zanechavši
Dlíš tam mezi hvězdami?
Mezi tvými spanilými
Nesmrtnými sestrami?

Čili jse's ve vonný vánek
Jarních květů změnila,
A po hájích a po sadech
S ranní rosou rozlila?

Není, není mé radosti
Není mezi hvězdami —
Není jí víc mezi kvítím,
Uplynula s časemi.

Slavnost přenešení obnovené prastaré sochy Matky Boží v Rajhradě.

Kdo se nediví, slyší-li, že v klášteře rajhradském se nachází prastará socha Panny Marie, před níž nejen řeholníci, nýbrž veškeré obyvatelstvo okolní Matku Boží ctí a jí své prosby přednášeti uvykli; — vždyť jest úcta Panny

Marie právě tak stará, jako křesťanství samo. Více by nám to bylo divnou věcí, kdyby se nenalezaly žádné patřné důkazy velké úcty Bohorodičky mezi našimi předky. Jako sv. Otec Benedikt již v nejútlejším svém mládí Matku Boží ctil a v létech jinocha uchýliv se do samoty u Subjako podle starého podání obraz Matky Boží s sebou vzal, tak i benediktini rajhradští umístili zajisté hned při prvním svém ubytování-se (r. 1048) v novém svém domovu nějaký obraz, sochu neboes Královny, které si tak vážili, jako to vyžaduje důstojnost osoby, již představuje. Proto nazývána tato socha r. 1267, kdy vymoženo bylo pro čtvero Marianských svátků odpustky, již přestará. Historii zmíněné posvátné sochy napsal P. Sark. Navrátil v knížce*) u příležitosti obnovení její a

slavnostního posvěcení a umístění v Mariánské kaple u kostela klášterního. — Dne 30. dubna, který připadl na neděli, odbývána tato slavnost za nespočetného množství lidu z blízka i daleka a zůstane zajisté dlouho v paměti všem účastníkům. O 2 $\frac{1}{2}$ hod. odpo. vystavena obnovená

(sochařem Bergmanem v Rajhradě) socha P. Marie s Ježíškem v prostranství před kostelem, zde od opata G. K. za četné asistence kněží dle předpisu církve svaté požehnána a pak ve průvodu 208 družiček kolem budov klášterních od panen, pak jinochů rajhradských nesena druhou branou do klášterního kostela, kde ji převzali čtyři asistující kněží a umístili v Mariánské kaple na obnoveném oltáři. — Byl to průvod vítězoslavný, průvod královnin! Na to následovalo příslušné ká-

zaní a pak v Mariánské kaple před vystavenou vlebnou Svátostí modleny litanie a pak uděleno svaté požehnání.

Dlouho ještě po ukončené slavnosti zůstal zbožný lid ve chrámu, projevuje v písních a modlitbách svou lásku a důvěru k neboes Královně.

Kýž tak se všude obnovuje tento ráz pravého křesťana a dochová se potomkům jako převzácné dědictví po našich praotcích!

*) Na skladě v administraci „Školy,“ cena 5 kr.; fotografie sošky Panny Marie po 50 kr., 1 zl. a 2 zl. 20 kr.; fotografie (velké) vnitřku chrámu po 3 zl. 30 kr.; fotografie Břetislava sochy po 3 zl. 30 kr.

Paběrky historie úcty Marianské v Rajhradě.

(Vyňato z brožurky P. Sarkandra.)

Úcta nejsv. Panny Marie netoliko zakládá se na učení církve katolické, nýbrž jest i stvrzena tisícerymi stkvělými svými výsledky.

Ve velikých tísních utíká se lid křesťanský k Matičce Boží, k pomocnici křesťanův, o ochranu a pomoc. Když na počátku čtrnáctého století následkem stálých válek hlad a mor v Čechách a na Moravě panoval, vzal zbožný břevnovský opat Bavor se svou bratří benediktinskou útočiště své k Bohorodičce Panně Marii; a poněvadž důvěra jejích byla vroucná a dětinná, byla také odměněna; neboť úrodné léto 1320 a ustálené poměry v Čechách a na Moravě přičítali bratří jedině přímluvě nebes Královny. Ze hluboké vděčnosti, a aby báda i pomoc z ní v paměti potomstvu se zachovala, ustanovil opat Bavor léta 1321, aby v Břevnově v tamější kapliče marianské každodenně ráno sloužila se mše svatá ke cti a chvále Panny Marie na úmysl, „aby nejblahoslavenější Panna Maria jednání naše i všech dobrodinců našich šťastně řídila, a přání i povzdechů naše i zakladatelů našich svému nejmilejšímu Synu přednášela, nejvyššímu všeho Tvůrci.“ V Břevnově až dosud tato mše sv. každodenně se slouží; ale i v Rajhradě se to děje, ačkoliv rajhradští benediktini podle znění listiny závazání k tomu nebyli; nicméně závazek ten převzali ze zvláštní úcty a vděčnosti ke Královně nebeské.

Týž závazek obnoven byl za horlivého opata Diviše léta 1404, a sice, jak zní v listině, „ku zvelebení služeb Božích a ke cti a chvále proslavené Panny Marie,“ (a opětne roku 1653 za probošta Viktorina.)

Bylytenkrátě smutné časy. Kacířství se šířilo a vzmáhalo. Ale Rajhrad zůstal

nedotknut; ba sem uchýlili se zbožní a učené mužové, mezi nimiž Jan z Holešova, onen mocný odpůrce Husův, jenž nazýván byl kladivem bludařův. Tento horlivý a nábožný učenec benediktinský sepsal mimo jiná znamenitá díla tuto v Rajhradě u vysokém již stáří „chvalořeči o nejblahoslavenější Panně Marii.“ Zjistě spis ten nezůstal ležeti ladem, alebrž že ho bratří pilně čítávali, aby sebe i jiné povzbuzovali k účtě nebes Královny. Vždyť toho bylo velmi potřebi, jak ve století patnáctém, tak tím více ve století šestnáctém, kdy se rozličná kacířství po krajích našich rozlézala a rozličné nehody klášter rajhradský i jeho okolí stihaly. S pomocí Boží a pod ochranou nejblahoslavenější Bohorodičky zotavil se pokaždě klášter s okolím ze všelikých škod a pohrom živelních i nepřátelských.

Na počátku sedmnáctého století ustanovil probošt Michal Biliński (1607—1613), aby ku větší cti a chvále P. Marie roční mše svatá v Adventě slavně se konala.

Probošt Jiří A. Kotlík (1623—1643) byl horlivý ctitel marianský i zastával až do své smrti místo ředitele arcibratrstva nanebevzetí P. Marie, kteréž na Moravě velmi bylo rozšířeno, a jak ve klášteře rajhradském tak i v okolí četné počítalo členů a horlivých ctitelů nejblahoslavenější Bohorodičky.

Krásný důkaz zbožnosti a horlivé úcty k Bohorodici podali bratří rajhradští léta 1677. Usnesli se totiž z hluboké vděčnosti za podivuhodné zachránění všech členů a věřících na celém panství před nakažlivou nemocí, která v letech 1675 a 1676 v okolí strašně řádila, že obětovati budou Panně Marii v Tuřanech záslibní desku, na níž klášter a k panství patřící místa vyryta byla s latinským nápisem letočtným: „Pia virgo et mater sis nobis

clientibus tuis Raihradii propitia," to jest: dobrotivá Panno a Matko budiž nám chráněncům svým v Rajhradě milostiva. Záslibní průvod pak od té doby koná se každoročně až dosavad třetí neděli po velikonoci.

Tolikéž z vděčnosti obnoven l. 1682 v Rajhradě starý kostelíček ke cti a chvále sv. kříže a sedmibolestné Panny Marie, aby, jak zní v listině, nejlaskavějšího Boha a nejblahoslavenější bolestné Panny Marie sláva, čest a chvála k útěše duší našich rozšiřována byla.

Když ku konci sedmnáctého století chrám Páně i klášter sesutím hrozil, snažil se zbožný probošt Benno Brančavský pro služby Boží potřebné místnosti opatřiti; i zřízení dva oltáře, jeden nejblahoslavenější Bohorodičky.

Probošt Anton Pirmus (1709—1744), jehož vším právem dlužno nazývati druhým zakladatelem kláštera, vystavěl klášter i kostel v nynějším způsobě. Na kostele pracováno od l. 1721—1739. Jsa horlivý citel Bohorodičky obstaral l. 1732 probošt Anton pro čtyry boční oltáře vzorky zázračných sošek Panny Marie z klášterů benediktinských, a sice Mariacellenskou, Ettenthalskou z Bavorska, Einsiedelskou a Monserratskou. Bohužel nebylo mu dopřáno dohotoviti nynější kaplu pro „starou Matku Boží rajhradskou.“ Válka s Prusáky překazila zbožné jeho zámysly.

Častokráte byl klášter rajhradský za svého trvání od nepřátel navštíven, zpleněn a zpuštěn. Ale málo který nepřítel, ba snad žádný tak ukrutně a hanebně s posvátnými věcmi nenakládal, jako Prusáci léta 1742. Zvláště z úcty Panny Marie úsměšky si tropili. Poutníkům na svatou horu u Olomouce se ubírajícím posmívali se řkouce: „Ta vaše Maria vám mnoho pomůže; vždyť sama tak nestatečná jest, že nemá, odkud by

roztrhaný plášť svůj opravit si dala!“ Takové a podobné řeči častěji prohazovali ti bezbožníci proti nejsvětější Bohorodici a jiným nebešťanům, což horliví katolíci mlčky sice, ale se slzami donuceni byli poslouchati. Ale co říci k tomu, co všecko páchali v Rajhradě! Kde které posvátné místo znesvětivše, ostatky svatých rozmetavše, obřadní roucha roztrhavše, zkrátka všecko zplenivše a zprznivše neměli na tom dosti. Ani prastaré sochy nejblahoslavenější Bohorodičky, která za stavby chrámu Páně v prozatímné modlitebnici na oltáři byla umístěna, neušetřili ti divochové! Modlitebnici marianskou proměnili v konírnu, drahocenné roucho Panny Marie strhali, posvátnou sochu s oltáře do kalu koňského shodili, kopími zbodali, Bohorodiče i Ježíškovi ruce usekali! Tak našli duchovní otcové, kteří od nepřátel v jedné komůrce po celou noc byli uzavřeni, ráno Královnu nebes se svým božským dítkem v trusu a kalu! S pláčem a velikým hořem bratří zdvihše a očistivše posvátnou sochu na oltář ji opět postavili.

Když pak za měsíc po této hrozné události rakouský vojévůdce Karel, vévoda lotarinský na pochodu k Brnu v Rajhradě noclehm byl, uslyšev o zpáchané svatokrádeži přál si sám od sebe posvátnou sochu viděti, a ačkoliv mu chtěli sochu přinesti, nesvolil k tomu, alebrž pospíšil do svatyně a vzdav nejblahosl. Bohorodici úctu políbil ji.“

Na to byla socha Panny Marie do chrámu Páně přenesena a na oltáři svaté rodiny čili svaté Anny postavena, léta však 1749 na slavnost narození Panny Marie byla co nejslavněji umístěna v nové od arcibiskupa olomouckého posvěcené kaple, kde až do nynějška stála.

Letoší slavnost jest tedy jen pokračováním prastarých tradic po zbožných našich předcích.

Svatá Notburga

patronka služebných.

Znamení ve vzduchu.

Nednou ve zních pracovala Notburga s ostatními domácími na poli. Byla právě sobota; když se den schyloval ku konci, chtěla Notburga jak obyčejně domů odejítí a ve svatvečer věnovati se službě Boží. Ale rolník najednou nechtěl o ničem slyšeti a proti slibu svému a tedy bezprávně kázal Notburce, aby pracovala s ostatními tak dlouho, až bude dílo dokončeno.

Notburga nechtějíc práva svého se vzdáti připamatovala sedlákoví učiněnou smlouvu, ale nadarmo. Mohla mu ovšem ustoupiti, poněvadž večerní pobožnost nebyla její povinností a křesťanská povinnost jest zajisté velmi krásnou ctností. To si myslela též Notburga a byla by velmi ráda bývala, kdyby někdo třetí byl rozhodl, má-li práva svého se vzdáti, čili ne. Ale kdo?

Otec její sám, jenž byl přítomen. Myslím tím všudypřítomného Boha, jemuž k vůli chtěla práci svou přerušiti. Boha vroucně milujíc zvykla si ve všech případech k Němu se utíkatí a proto i nyní měl vůli svou projevití. „Bůh ať rozhodne mezi mnou a tebou,“ pravila rolníkovi a zdvihnuvši srp svůj vyhodila jej nad hlavu a hle — srp nespádl dolů, nýbrž držel se nepohnutě ve vzduchu.

Za našich časů dějí se ovšem velmi zřídka takové zázraky a mnozí lidé se tomu diví, poněvadž nelze jim viděti všemocné ruky Páně — ale kdyby bylo na světě více tak prostých, zbožných, pokorných dítek Božích, jako byla Notburga, pak by i Bůh častěji zázračně projevoval lásku svou k nim. — Pole, na kterém se tento zázrak stal, bylo později věnováno účelům kostelním a ještě

v předešlém století nazývalo se „polem Páně.“ Protože Bůh tak jasně vůli svou najevo dal, nemohl sedlák déle odporovati a dovolil Notburce odebrati se domů. A svatá dívka zanechala nám jedním svým krásný příklad zbožnosti a pokory. Věděla totiž, že jest Bohu milo, pamatuje-li kdo na Něho při své práci, ale věděla též, že se Mu líbí, pomůže-li rolníkovi pracovati z lásky k Němu. Proto rozdělila svatvečer mezi Boha a svého bližního; nejstarší pověst vypravuje nám o tom takto: „Když nastal svatvečer, odložila Notburga srp, šla domů, pomodlila se — a potom dělala domácí práci dále.“ Po modlitbě šla zase pracovat, a tím dala nejlepší důkaz lásky své k Bohu a bližnímu, spojivši službu Boží se službou lidskou. Tak vyplnilo se na ní přísloví, které bylo napsáno v kostele ebenském, ku cti sv. Notburgy vystaveném:

„Modli se a pracuj,
dobře bude spořádán dům tvůj.“

Mysleli bychom, že tento zázrak povzbudil sedláka k dobrému a že si nyní svaté dívky své velice vážil, jsa rád, že má ve službě osobu tak bohumilou. Než nebylo tomu tak; neboť i později zbraňoval Notburce Bohu sloužiti, tak že se odhodlala ze služby odjítí. Příležitost brzo se naskytla, jak o tom ještě budeme vypravovati. Ale sotva že byla z domu pryč, již odtud zmizelo též požehnání Boží.

Kdo s' Božích darů nevšímá, tomu je Pán odejímá. Hodná služka jest však větším darem Božím, než velké pole pšeničné, neboť kromě pilné práce dává též ostatním dobrý příklad a zbožnou modlitbou přináší do domu požehnání Boží. Pro zbožnou dívku ustává Bůh ve hněvu svém a nesesylá trestů, kterých páni její zasloužili.

Kdo však byl příčinou, že taková duše svatá, zbožné dítko Boží, ze služby odešlo, toho jistě zastihne spravedlnost božská. Tak bylo i v Ebenu. Stará pověst opět vypravuje takto: „Když Notburga od sedláka odešla, hynul on na těle i na duši.“ Ještě hůře vedlo se zatím dřívějším pánům sv. Notburgy na hradě Rottenburgu. Soud Boží stihl nejprve Otilie, která se lakotou a nespravedlivým zapuzením své dívky těžce prohrášila. Brzo po odchodu Notburgy těžce onemocněla, a nebylo naděje, že by se ještě uzdravila.

Nemoc a smrt jsou časnými tresty za naše hříchy, kterými nás Bůh navštěvuje, abychom viny své poznali a činili za ně pokání. Též Otilie stížena byvší trestem Božím poznala, jak hříšně jednala, odtrhující chudým sousto chleba od úst a dávající je dobytku. Po trapné nemoci zemřela, zanechavši na tomto světě všechno, co tak velice milovala — takový byl konec lakomé paní.

Za nedlouho po smrti její stihla i manželka jejího zasloužená odplata. R. 1290 vypukla totiž válka, která v krátkém čase v Tirolsku divoce řádila. Na jedné straně byl vévoda rakouský Albrecht II. a jeho tehán Menhart II. tirolský; na druhé straně povstali pánové štyrští, arcibiskup Konrád solnohradský a vévoda Otto bavorský. Jindřich Rottenburský byl na straně Menhartově, poněvadž byl jeho vychovatelem. Měl však bratra (myslí

se, že to byl Siefried, tehdejší soudec v Hallu), který byl na straně Bavorů.

Když tedy válka vypukla, vtrhly nepřátelské tlupy též do údolí innského a postupovaly vítězně v před. Po zpusobu tehdejšího surového válečnictví kamkoliv přišly, všechno pustošily, bořily a pálily. Že se i Rottenburgu nevedlo valně, snadno se domyslíme, neboť bratr Jindřichův hleděl mu co možná nejvíce uškoditi. Válka trvala skoro tři leta, až konečně 24. května 1293 byl uzavřen mír a Jindřich vrátil se opět na své statky. Dlouho to však trvalo, než všechnu tu spoustu aspoň poněkud odklidil a zámek v předešlý stav přivedl — a to byl opět trest Boží za jeho špatné jednání s Notburgou.

Sv. dívka pracovala zatím klidně v Ebenu. Zajisté že též slyšela o zuřící vojně a viděla s ruprechtského kostelíčka ty veliké sloupy ohnivé hořících vsí. Co by ji bylo potkalo, kdyby nebyla odešla z Rottenburgu? Snad byla by přišla čistota její do velikého nebezpečí, snad byli by s ní ukrutně nakládali, do zajetí ji odvěkli, nebo dokonce usmrtili! A ode všeho toho zachránil Pán Bůh věrnou dívku svou.

Nyní teprve poznala, k čemu ji byl ten kříž, který na ni Bůh skrze Otilii a Jindřicha seslal. Tu se úplně vyplnilo, co praví písmo svaté: „Milujícími Boha všechny věci napomáhají k dobrému.“

Nашe matky a panny katolické.

(Dokončení.)

III.

Dopošla kousek cesty k Dunaji. Zima byla tuhá, měla na sobě jenom těch málo špinavých roztrhaných hadříčků: ale v tom srdci jakoby již pekelný oheň hořel. — Magdaleno, Magdaleno, nešťastný člověk, kdo tě do Vídne byl vylákal!

Nešťastná matka tvá, proč pak tě do Vídne pouštěla? Šla, slyšela již Dunaj hučeti. Ale vlastně neslyšela; neboť zoufalost byla omámena. V jednom koutě zas se zastaví, pro nový nával zoufalosti nemůže ani dále. V tom zvoní na blízku. Stál na blízku kostelíček Milosrdných sester. Bylo to v neděli ráno před sedmou

hodinou; zvonili tam na mši svatou. Magdalena zaslechne zvonek; aj jak jest ten hlas zvonku milý, buď si k andělskému pozdravení zvoní, buď na mši svatou vyzývá; Magdalena ho zaslechne, a jest jí, jakoby ji někdo pravil: Dcero, jdi do kostela, jdi na mši sv. Poslechla; obrátivši se, šla do kostela. Byl to právě onen kostel, ve kterém se v loni s Terezíí scházívala. V kostele bylo světlo, ani tam nebyla taková ostrá zima, jako venku. Přijde a jako mimovolně ji to vede k oltáři Rodičky Boží.

Lidé se scházeli, rozžehali své sloupky a svíce, kostelník rozsvítil svíce na oltáři a na lustru, bylo to krásné světlo. V kostele bylo ticho; mše svatá ještě nezačínala. Tu něco po kostele dupá. Magdalena si toho nevšímala, ale druzí lidé všickni si všimali. Kdožpak to asi dupá? Paničky v lavicích poposedávaly, ne že by se bály, nýbrž jakoby někomu dělaly místo; ať dobře věděly, kdo to dupá a do kostela přichází. Přišla to dívka, mladá, čistá, oděv její sprostý ale velice slušný, v ruce držela růženec a modlitebni knížky ze zlatou ořízkou. Přijdouc, ani nepoklekla, nýbrž stojíc v prsa se bila, a hned do lavice zasedla, kde jedna zámožná paní mile ji vítala.

Magdalena zatím klečela u oltáře Rodičky Boží, kolem sebe ani ničehož neviděla ani neslyšela. Začala mše sv., na kruchtě zpívali, — Magdalena tu klečela jako pitoma, skoro můžeme říci, že se ani nemodlila. Až když přišlo Sanktus a blížilo se pozdvihování, tu se rozehrálo její srdce. Dala se do pláče. A to byl pláč! hlasitě vzlykala a s ní to trhalo. A což dím byla to modlitba či nebyla? Ano, modlitba to byla, i byt žádný člověk takové modlitbě nerozuměl, jedno srdce rozumělo, a to bylo srdce Rodičky Boží.

Přišlo svaté přijímání. Ona dívka z lavice povstala a zámožná paní vedle

ní též i jiné mnohé paničky šly ke stolu Páně, ale nadřechena dívka ani k svatému přijímání neklekla, nýbrž stojíc přijímala nejsvětější Tělo Páně. — Kdož pak asi byla, že ani k sv. přijímání neklekla. — Víme kdo to byl? — Byla to naše nevinná Terezie. Měla nohu dřevěnou, a proto neklekla a proto po kostele dupala. A ta zámožná paní vedle ní, to byla ta samá paní, u které Terezie sloužívala. V kostele se scházívaly, doma se navštěvovaly, bylyt spolu jako dvě věrné, nábožné přítelkyně.

Když Terezie po sv. přijímání vroucně se modlila a Krista Pána pokorně se tázala, coby dnes pro lásku Jeho učiniti mohla, dostala odpověď. Bylo jí jako vnuknutí, by si všimla toho děvčete, které před oltářem Rodičky Boží klečí a pláče. Terezie se poohlédne, pozoruje, a pozná svou ubohou přítelkyni Magdalenu. Již tomu rok, co ji neviděla. Aj to byla změna, to byla smutná podívaná! —

Po mši svaté odcházely paničky, vždyt každá měla doma své zaneprázdnění, kostelník uhasil svíce; Magdalena pořád klečela, chvíli plakala, chvíli se modlila. Z kostela se jí nechtělo; kamby byla šla? Smrt si udělati již nechtěla, kamby šla nevěděla, od své drahé Matky nebeské pryč nechtěla. — Matičko Boží, znáš svou ubohou dcera, která před oltářem klečí?

Terezie také z kostela nešla, čekalať na Magdalenu. Již byly v kostele jen samy dvě. — Konečně Terezie vstala, šla k oltáři, naklonila se a pošeptala: „Madlenko, pojd, já bych ti ráda něco řekla.“ Magdalena se zalekla a vstanouc, skoro jako pitomá, šla pomalu ke dveřím.

Přijdou přede dveře, Terezie se táže: „Madlenko, znáš mne?“ Magdalena sklopila oči, pokynula hlavou, šeptajíc, že zná.

„Madlenko, pojd se mnou,“ prosila Terezie, „doma se nasnídáme.“

„Děkuji ti, Terezie, já nepůjdu, já nemám hlad“; odpověděla tato, a skutečně se zdráhala pro přílišnou neshlednost.

Ale nevinná Terezie z lásky k Pánu Bohu nepovolila. „Pojď, Madlenko, já mám světničku sama pro sebe, pojď, ráda tě tam uvidím.“ — Prosila pořád, až Magdalena svolila.

Tak spolu jdou po ulici. To jsou ty dvě dívky, které něco víc než před rokem z Moravy do Vidně přišly; byly tenkrát obě zdravé a nevinné: a teď jedna jest mrzák na těle, ale nevinnost zachovala, druhá jest nešťastná na těle i na duši.

Přišly do světničky, Terezie strojila snidání, a mezi tím snášela něco šatů a Madlence pořád vykládala: Chceš, Madlenko? já to již nepotřebuji, chtěla jsem to beztoho rozstříhati.“ Magdalena se ovšem ostýchala, ale že Terezie pořád prosila, vzala přec. Nasnídaly se, Magdalena se potom ustrojila, a šly spolu zase, ovšem do kostela. Neb byla neděle a Terezie dobře měla vypočítáno, v kterou hodinu kde která mše svatá jest; dopoledne ztrávily spolu na mších svatých,

odpoledne na požehnání. Magdalena nabyla důvěry; neb takové lásky již nezažila, co ve Vidni byla. Opatrná Terezie ničeho nevyzvíдалa, až konečně Magdalena začala sama. Pověděla své věrné přítelkyni všecko; — bylo toho moc a věci velmi zlé.

Terezie měla útrpnost, nechala Magdalenu při sobě, ošatila ji, až pak se smluvily, že v sobotu půjdou spolu k sv. zpovědi. Magdalena se moc bála, ale odepřítí to přece nechtěla a nemohla. Připravila se pořádně, vykonala svou svatou zpověď se vši skroušeností. — A Bůh jí odpustil, tak jako druhdy kající Maří Magdaleny byl odpustil, Rodička Boží odpustila, Terezie taktéž se na ni nehněvala, nýbrž práce zaopatřila tolik, že obědvě sotva stačily.

Magdalena znenáhla okřála na těle i na duši, ale ve Vidni ji to netrpělo. Byla opět slušně ošacena, dobře vyhlížela, mohla tudíž bez zahanbení domů na Moravu se vrátiti. Terezie ji vyprovázela, jak daleko dřevěná noha ji nesla. Vrátila se Magdalena k rodičům, do Vidně vícekrát nešla. —

P. Svoboda.

P. František Bezloja, farář domaželský.

Ráždá zpráva o úmrtí někoho z našich přátel vždy bolně nás dojímat, zvláště byl-li nebožtík vydatnou silou a pilným pracovníkem na vespolné roli národa; kterak neměla zármutkem nás naplniti zvěst, že vystoupil z kruhu živoucích P. Frant. Bezloja, ten neunavný dělník na vinici Páně, věrný syn vlasti, horlivý pěstitel a zastávce všeho šlechtetného,

milovník a miláček chudiny, dítek a všech dobrých lidí. Vystoupil sice z kruhu živoucích, nepřestal však žítí v jejich paměti a v ovoci svých prací požehnaná zůstane jeho památka. Proto budiž i čtenářům „Školy“ tuto aspoň krátce o jeho životě sděleno a šlechtetná jeho povaha vylíčena.

František Bezloja narodil se dne 18. dubna 1834 ve Vel. Týnci u Olomouce

z rodičů velice zbožných, kteří všechnu svou péči věnovali výchování dvou svých dětí, dcerušky, která později zemřela právě když se chystala ke vstoupení do řádu milosrdných sester v Přerově, jímž celé své věno byla darovala ku vystavení kláštera, a syna Františka, který navštěvovav školu týneckou dán byl později do gymnasia v Olomouci. Zde prodlel až do svého vysvěcení na kněžství r. 1858. První jeho místo působení kněžského byly Dřevohostice, kde po 19 let věnoval všechny své síly úřadu svému, až r. 1877, v den svých narozenin, investován na sousední faru domaželskou.

František Bezloja byl velice nadaný a oblíbil si ve studiích právě matematiku a fysiku, ve kterých vědách nad ostatní vynikal bystrostí ducha a vytrvalostí ve zkoumání. Ačkoli studie kněžské jeho pracím jiný směr daly, nicméně vždycky rád se zabýval astronomií a fysikou, v čemž za věrného spolupracovníka měl svého faráře Innocence Zavřela. Dobře pravi o něm jeho životopisec ve „Hlasu“:

„Do čeho se jednou dal, toho ne snadno se zase pustil, jsa až ku podivu pilen a v práci vytrvalý. Uznávaje potřebu jakého takého vzdělání hudebního, aby mohl aspoň obstojně k místu přivést zpěv liturgický, jal se studovati hudbu, ač nadání zvláštního k hudbě nikdy neměl, ale železnou pílí přece toho dovedl, že nejenom sám podle předpisu církevního zpíval, anobř že i lid svůj vyučovati mohl ve zpěvu kostelním. Co se tkne jinak působení jeho v kostele, tož šla již za živobytí jeho ta chvalná pověst, že se řídil krásným oním pravidlem: „Sancta sancte tractanda.“ Klada největší váhu na vlastní své posvěcení, on nejen že naváдел ovečky své ku ctnosti a zbožnosti, ale sám předcházal je svatým právě životem. Kde jednalo se o spásu duší, tam všechno ostatní musilo ustoupiti stranou. A jako ve chrámu Páně,

tak obdivujeme se též jeho přičinlivosti, když konal úřad svůj učitelský ve škole. Jeho methoda zaslulovala by zajisté, aby si ji katechetové jak náleží všímali, obzvláště aby učili se od něho té něžné laskavosti, kteráž pomáhala jemu otvírati ta mladistvá srdéčka žáčků venkovských. A což teprv, kdybychom líčiti měli působení P. Fr. Bezloje při loži nemocného, jeho štedrost k chudým, jeho obětavost na vše, co se kde vyskytlo dobrého?! Škoda, že nelze pověděti všechno, co v té příčině zůstavil po sobě krásných památek; avšak toho nemůžeme přece minouti, odkud asi tato podivná horlivost v něm se počínala, odkud se asi pramenila. Po našem soudu byla to nejen pravá láska k Bohu a k bližnímu, nýbrž také vědomí, že jsa knězem koná dílo Boží, jest prostředníkem mezi Bohem a lidmi.“

Jak v soudech Božích bývá obyčejem, neuspokoeno mu mnohých ostud a pronásledování i před soudy, kterých musil zakoušeti právě pro svou přímou povahu pravého kněze Božího. Než to všechno snášel a přemáhal s klidem a vytrvalostí dobrého svědomí, aniž by proti někomu ze svých pronásledovníků zášť byl v srdci choval.

Fr. Bezloja byl také ve spisování velmi čilým, směřuje svými pracemi hlavně k výchování mládeže a k potřebě zbožného venkovského lidu. Vydal rozmanitých brožurek, prosou i veršem, sepsal objemnou knihu „Maria sv. růžence,“ „Dodatek ke katechismu,“ „Obnova duše,“ přeložil Cochema obšírný jeden spis atd.

Jakožto zvláštnost, ze které vysvítá jeho vždy veselá, ničím ani blížící se smrti nepodjatá mysl, budiž zde zmíněno, že svou poslední vůli, testament, jímž svůj ovšem již jen skrovný majetek rozdává chudým a odkazuje kostelu a dobrým účelům, sepsal ve 40 dvouřádkových rýmovaných slokách, aby, jak sám pravi

v té závěti, poslední jeho pořízení nesměl nikdo rušiti nebo měniti:

„Jelikož se často stává,
Závět že se rušivává
Zámínkou, že neměl pamět
Testator činící závět:
Jak a co se má pak státi,
Ve versích chci proto psáti,
Aby žáden fci nesměl:
Paměti již při tom neměl!“

Jeho poslední okamžiky byly důstojny předchozího jeho života. Asi 14 dní před smrtí schvácen jest nezhojitelnou nemocí vnitřní, kteráž také dne 5. května učinila skrytému a ctnostnému jeho životu konec. Zaopatřen při dobrém ještě rozumu sv. svátostmi, umřel lehce a sladce,

načež dne 7. května zanešen k milým svým farníkům, kteří jej na věčnost byli předešli. Devatenáct kněží zprovázelo jej k tichému odpočinku, ovšem za velikého účastenství bývalých jeho oveček z obou řečených farností, jakož i jiných, kteří z daleka sešli se, aby doprovodili ke hrobu to srdce šlechetné, kteréž, jak se pevně nadějeme, vzalo již odplatu na nebesích za své dobré skutky. Dej mu Pán Bůh lehké odpočinutí, kněžím pak téhož ducha a srdce, jako měl nebožtík P. František, církvi sv. poslůze mnoho takových kněží a sluhů, aby jimi vzešla čest a chvála Bohu a blaho naší Cyrillo-Methodějské vlasti.

Milodary božského Srdce Páně.

Z jižní Moravy. v jedné četné rodině onemocněl brzo po vánocích t. r. otec na horečku způsobem povážlivým. Jeho žena, jež byla nemocnému dnem i nocí bedlivou obsluhovatelkyní, upadla následkem zachlazení do též nemoci. Co se teď stane se šesti dítkami, většinou nedospělými, pakli jim neuprosná smrt vyrve otce a matku? V této tísní bráno útočiště k nejsv. Srdcím, jimžto nemocní rodiče každodenně jak v modlitbě tak i při mši sv. co nejvřeji se doporučovali s tou prosbou, by dobrotivý Bůh zabránil roztržení rodičů od dítek. Bylo též v případě vyslyšení prosby této uveřejnění ve „Škole B. S. P.“ přislíbeno. A hle v několika týdnech se stav obou nemocných zlepšil. Napřed se pozdravil otec a brzo po něm i matka, která i stav své těhotnosti šťastně si odbyla. Rovněž tři dítky tétež rodiny, jenž následkem též nemoci byly po delší dobu na lůžko poutány, všechny se již pozdravily a opět s radostí navštěvují školu. Pročež tisíceř díky vzdány buďtež slitovným nejsv. Srdcím P. Ježíše a bl.

Panny Marie, jenž za krátký čas tak nápadně pomohla!

2. Jedna svobodná dcera, v letech již pokročilá, opustila v druhé polovici února domov svůj, aby se odebrala na návštěvu své nemocné tetky do jednoho města v Bavorsku a v případě úmrtí této, aby jí poslední prokázala službu. V několika dnech umřela nemocná a zmíněná dcera chystala se po krátkém v tom městě pobytu a po zapravení všech jak lékařských tak pohřebních výloh k návratu k svému obstarlému otci. Avšak právě krátce před zamýšleným odjezdem roznemohla se povážlivě na horečku a lékařové vši naděje na uzdravení její se vzdali. Velké bylo zděšení otcovo, když jej jedna telegrafická zpráva za druhou docházela, že nemocné není žádné pomoci. Avšak kde lidská pomoc nestačí, tu přichází Bůh se svou pomocí. Nemocná byla nejsv. Srdcím P. J. a bl. P. M., pak přimluvě sv. Josefa a orodování sv. Otce Pia IX. den co den odporučována, rovněž obětována v tentýž úmysl jedna mše sv.,

zároveň slíbeno uveřejnění ve „Škole B. S. P.“ A naděje a důvěra naše nepřišla na zmar. V několika dnech přišla zpráva, že se stav nemocné zlepšuje; že již opět nabyla sebevědomí, že se ze své nesmírné slaboty zotavuje a nebezpečenství všeliké odstraněno. Asi ve 4 nedělích se tak daleko zotavila, že mohla bez velkých obtíží zpáteční cestu k otci svému nastoupiti. Že bylo radostné shledání se otce a dcery po tak žalostné netušené události, lze sobě pomysli. Pročť vroucené díky budtež vzdány nejsv. Srdcem, jakož i přimluvě sv. Josefa a sv. Otce Pia IX.

3. Na počátku pašijového téhodne t. r. cítil jsem se následkem předcházejícího plicního neduhu neobyčejně slabým. K tomu se ještě přidružila otoklina (vřed) na pravé lopatce, která působila značné bolesti. Pomyšlení, jak asi budu moci letos odbývati sv. ceremonie v posledních dnech pašijového téhodne, které jsou pro duchovního, zvláště když je samojediný v duchovní správě, dosti namáhavé, dělalo mi nevšedních starostí. I započal jsem v zmíněný týden devítidenní pobožnost k uctění neposkvrněné Bohorodičky Lúrdské s tím příslibem, že v případě, budu-li moci bez velkého namáhání a obtíží ty sv. obřady vykonati, to k rozmnožení cti a chvály neposkvrněné Panny Marie ve „Škole“ uveřejním. A hle, jest se mi přiznati, že kromobyčejné síly s hůry se mi dostalo v těch sv. dnech. Nejen sv. obřady, nýbrž i 3 dosti dlouhé kázání a 4 zpívané mše sv. po sobě odbýval jsem s mnohem menším unavením, než se to mnohdykrát v obyčejnou neděli neb svátek stává. Vzdávám tedy tímto veřejně nejvroucenější díky neposkvrněné Rodičce Boží Lúrdské na povzbuzení všem, aby v jakékoliv záležitosti své útočiště k ní brali a u ní pomoci své vyhledávali.

Z Klímkovic. Že Srdce Pána Ježíše v rozličných potřebách pomáhá, máme důkazů na sta, na tisíce; skoro v každém čísle „Školy Božského Srdce Páně“ shledáváme se s oznámením, že ten neb onen, jenž se k Srdci tomuto utekl, také skutečně vyslyšen byl. I já, vidouc v postní dobu obraz ukřižovaného Spasitele a vchod k Srdci jeho otevřený, osmělila jsem se přiblížiti se k těmto spásonosným dveřím; devět dní volala jsem o pomoc a přispění v záležitosti tělesné výživy, ale zdálo se, že nadarmo. I nelenila jsem volání svoje opakovati, a hle — ono Srdce, které jest každému otevřené, otevřelo se i volání mému, byla jsem vyslyšená v záležitosti důležité, velmi důležité. I nedalo mi to pokoje, pořád mne cosi pohánělo, abych to uveřejnila v listu tomto, který obzvláště úctě Božského Srdce jest věnován a zasvěcen.

Ze Lhenic. Před třemi roky pocítil jsem v hlavě náramnou bolest, následkem které mi denně hlíza na hlavě vyrostla a přes noc zase zašla. Užíval jsem všech možných prostředků i léků, avšak marně. Jistá nábožná duše mi poradila, bych se modlil k božskému Srdci Páně devítidenní pobožnost na ten úmysl, abych neduhu svého sprostěn byl. Jak jsem pobožnost tu vykonal, všecka bolest zmizela. Letos v měsíci únoru bolest tato se mi opakovala ještě silněji než před třemi roky. Vykonal jsem tedy tutéž pobožnost se svou rodinou a důvěra mne nesklamala. Pátého dne již pocítil jsem velikou úlevu bolesti, devátého však dne mohl jsem již veškeré práce své vykonávati. Poněvadž jsem sám na sobě zkusil moc božského Srdce Páně a přimluvu Panny Marie, vrouceně prosím všechny čtitely nejsvětějšího Srdce Páně a zvláště své bratry a sestry třetího řádu sv. Františka, aby úctu tuto kde možno rozšiřovali.

M. A. Ch. z farnosti **Sudické** v pruském Moravsku zlomila si 24. července 1879 u nohy palec. Všeliké léčení, jež 22 neděl bylo trvalo, osvědčilo se býti marným. V nouzi této postavená dočtla se pak ve „Škole B. Srdce P.“ o zázračných účincích devítidenní pobožnosti ke cti a chvále nejsvětějších Srdci Pána Ježíše a Panny Marie a na uctění sv. Josefa, pěstouna Páně, i zaslíbila se proto pobožnost tu vykonati. A ejhle! Kde pomoc lidská osvědčila se býti bez výsledku, tam pomohla vroucí modlitba duše křesťanské v pomoc Boží se pevně důvěřující. M. A. Ch. vykonavši slib učiněný poznala, že ji bolestí ubývalo tak rychle, že v krátkem čase mohla jako dříve bez úrazu choditi, až se jí noha dokonce uzdravila. — Z vděčnosti pak k Bohu milostivému a k nejblahoslavenější Matce Boží Marii a sv. Josefu požádali mne, abych skutečnou událost tuto ve „Škole B. S. P.“ uveřejnil.

Z Fr . . . Byla jsem velmi sklíčena těžkou nemocí a hledala jsem pomoci u lékaře. Vzdor tomu nechtěla nemoc ustoupiti, ano lékař ji považoval za nezhojitelnou. V tom čase přišla ke mně návštěvou má přítelkyně a vybídnula mne, abych sobě opatřila něco vody z Marianského pramene Lúrdského a k tomu abych konala devítidenní pobožnost k Panně Marii Lúrdské. A hle! důvěra má nebyla sklamána. Po ukončení devítidenní pobožnosti nemoc se zmenšila tak, že mohu domácí práci konati a do kostela choditi. Začež nejvroucnější díky buďtež vzdány nejblahoslavenější Panně Marii Lúrdské.

A. J.

Ze západních Čech. V letošním postě měl jsem před sebou těžkou a namahavou úlohu, a ke všemu pokoušela se o mne brzy ta, brzy ona nemoc, tak že jsem se již obával, budu-li moci úloze své dostáti. V úzkostlivé starosti této vzýval jsem co nejvroucněji to předobré

Srdce Pána Ježíše za pomoc a sílu jak na duši tak na těle a slíbil mu, překonám-li šťastně úlohu svou, veřejný dík ve „Škole.“ S největší radostí splňuji tímto svůj slib a vzdávám za vyslyšení mých modliteb nejvroucnější díky božskému Srdci Ježíšovu jakož i Máteri jeho a sv. Josefu! — Podobně oznamuje zde veřejně jistá dívka své poděkování za to, že po vykonané devítidenní pobožnosti k nejsvět. Srdci Páně osvobozena jest od trapného bolení hlavy.

Jisti rodičové z farnosti **Morkovické** děkují božskému Srdci Páně a Panně Marii Lúrdské za troji vyslyšení proseb v těžké nemoci svého syna. Na důkaz své vděčnosti odevzdali u mne podepsaného 5 zl. 85 kr. pro spolek dětství Páně.

J. F.

Z Valašska. V důležité pro mne záležitosti obrátil jsem se devítidenní pobožností na nejsvětější Srdce Ježíše, Marie a sv. Josefa, a ejhle, již sedmý den vyslyšen jsem byl. Budiž za to milostným Srdcím věčná sláva vzdána.

F. B.

Z Dačle na Moravě vzdává nejvřelejší díky božskému Srdci a Panně Marii též sv. Filomeně, že po devítidenní pobožnosti dosáhla uzdravení z velmi nebezpečné a neodbytné nemoci. Z vděčnosti zasílá 5 zl. na misie bulharské a 5 zl. na vykoupení otroků.

A. M.

Z Cerekvice vzdávají jistí manželé díky božskému Srdci Páně za pomoc Boží a na důkaz své vděčnosti přispívají dárkem 5 zl. na misie mezi pohany; **z Furthu** děkuje nejmenovaný Panně Marii za neočekávanou pomoc z nemilé nesnáze; **z Rožnova** děkuje J. B. za ochranu a pomoc ve všech úzkostech, zvlášť za vysvobození z nepřátelských osidel; **z Buchlovic** vzdávají manželé K. srdečné díky božskému Srdci Páně a Panně Marii sv. Hostýnské za zachránění života matky i dítky a věnuji

chrámu Páně na sv. Hostýně 2 zl. Když bylo nejhůře, prosili o pomoc, není-li to proti vůli Boží a obnovili slib, který nyní i plní.

Z Bystřice p. Host. vzdává C. M. díky za četné milosti, které po vykonané devítidenní pobožnosti obdržela.

— Jistý kněz v Čechách vzdává nejvřelejší poděkování za dosažení velikých milostí Božích božskému Srdci Páně a nejbl. Panně Marii Lúrdské,

ku kterým se byl ve své churavosti utíkal, a mnoho posílněn a vyslyšen byl.

Z Bukovan píše A. S., že modlitbou Otčenáš, Zdrávas a Věřím v Boha po 14 dní konanou vyprosil si vyléčení od nepříjemné vyraženiny na čele, a vzdává veřejné díky.

Podobně vzávají díky: z farnosti **Frydecké** za ozdravení z nemoci 2 léta trvající; **z Prusinovic** za umírnění duševní nemoci.

V měsíci červnu

modleme se za rozšíření ducha božského Srdce Páně mezi křesťany.

měsíci tomto, zasvěceném božskému Srdci Páně, máme právo o zvláštní milost prositi. Ze všech darů, kterých nám dobrotivá ruka Páně skýtá, zajisté jest největší, nejvzácnější a nám nejpotřebnější dar Ducha sv. —

Jestliže svět, novověkým pohanstvím nakažen, má zase se znovu zroditi, musí tentýž Duch sv. na nás vylít býti, jako na apoštoly o letnicích; učiniv z nich nové lidi, poslal je ku obnově duševní veškerého lidstva: „Sešliž Ducha tvého a stvořena budou, a obnovíš tvárnost veškeré země.“ Než, zda-li nebylo seslání Ducha sv. na apoštoly důkazem lásky Spasitelovy? Božské Srdce Ježíše jest pramen života, jenž roznicen jest v srdcích apoštolů; k němu tedy vznášeje všechny prosby své, jež ono zajisté vyslyší. Aby ale prosby naše vyplněny byly, máme netoliko starati se o rozliti Ducha sv. v duších našich, ale máme býti jako nástroji, aby skrze nás i v jiných tentýž Duch sv. byl rozlit. Jako za prvních dob křesťanstva, tak máme i my nyní horlivě pracovati na rozšíření království Božího. Toho ale jest schopen jen milovník božského Srdce Ježíše. Toto ale žádá spásu celého lidstva. A proto nejlépe se mu zavděčíme, když budeme podle úmyslu jeho na spásu zkaženého světa pracovati tak jako na své vlastní spásu, což zahrnouti chceme v modlitbu pro tento měsíc i budoucně, aby se rozšířil mezi křesťany Duch pravdy božského Srdce Páně, aby ho lépe poznávali a dle vnuknutí jeho živi byli. A kdo jest ten Duch božského Srdce Ježíše?

Duch Ježíše Krista není jiný, leč třetí božská osoba nejsv. Trojice; jestiť to tentýž Duch sv., jehož slíbil Kristus apoštolům: „Neodejdu-li, nepřijde k vám Utěšitel; pakliž odejdu, pošlu ho k vám.“ — „A já prositi budu Otce a jiného Utěšitele dá vám, aby s vámi zůstával na věky.“ — Jestiť to tentýž Duch sv., jenž od Otce i Syna vychází, jenž jest společnou láskou, společným životem, jenž zahrnuje v sobě život i největší blaženost Otce i Syna. A tento Duch sv. sestoupil na zemi do lůna nejblah. Panny, z něhož počat jest Ježíš Kristus. Duch Boží rozlil se bez míry v duši Spasitele našeho. Božské Srdce Ježíše stalo se zvláštním příbytkem Ducha sv., původce života; tam v tom božském Srdci roznécuje plamen božské lásky, tam působí opravdu božsky. Tentýž Duch sv. vedl Ježíše na poušť,

v témž Duchu vyháněl Kristus ďáblы a konal zázraky, on křtil týmž Duchem sv., zrozuje znovu duše a uděluje jim odpuštění hříchů.

Toho Ducha sv. uděluje všem duším, kteréž jsou s ním skrze sv. křest, skrze víru a lásku spojeny. Sv. Pavel nám to praví, že Kristus jest naše hlava a my že jsme údý jeho. Jako v člověku duše sídlící ve hlavě rozlévá život do všech údů, tak v církvi, duchovním těle Ježíše Krista, Duch sv. působí skrze hlavu její, Krista Pána, a rozlévá život do všech údů, do všech křesťanů. Dále jest článkem víry naší, že Duch sv. na křtu nám udělen bývá a že přebývá v duši naší, dokud nemáme na sobě žádného hříchu.

Přebýváve v duši naší, působí, že ona cítí, chce, miluje všechno to, co chce, miluje a cítí nejsv. Srdce Ježíše; učí a vzbuzuje nás, abychom jednali podle vůle Boží.

Lidé však větším dílem ztratili Ducha sv. hříchem a nepravostí, a s ním i ducha křesťanského a zavládnul v nich duch pohanský. Co lid zkazilo, není toliko nepořádek, shánění se po slávě, záhubný vliv naprosto zkaženého tisku a nespravedlivá politika; to jsou toliko již následky smutné, které hryzou a podřývají štěstí a blaho lidstva: hlavní příčina jest ztráta Ducha Božího, ducha křesťanského, která s sebou přivádí úplnou zkázu náboženství a mravů. A zase nenajde zkažené lidstvo jinde blaha a spásy, leč ve křesťanplášťíkem křesťana skrývá se moderní pohan. Náboženství tak zachovávané není nic jiného, leč mrtvola nemající v sobě života.

Kristus slíbil, že přijde rozžat plamen lásky. Ach, již nadešla ona chvíle, kdy srdce lidská jsou jako led chladná. Rozněť je ohněm lásky své! Obživni v nich ještě doutnající život! Rozlej Ducha sv. na všechny třídy křesťanského lidstva, na kněžstvo, aby bylo plno horlivosti a síly apoštolské; na křesťanský lid, aby jako při prvních letnicích, tak i nyní pravými křesťany se nazývali a jimi byli. O Ježíši, jediná spáso národů a duší; přispěj milostivě nevěrnosti naší; učiň, cos slíbiti ráčil; sešli nám Ducha svatého, jenž všechno znovu zrodí a obnovena bude tvářnost veškeré země!

Modlitba. O Ježíši! skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětuj Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětuj za hojné vyhlášení Ducha sv. na všechny křesťany. Naplň je, o Ježíši, dary Ducha sv., aby skrze ně obnovena byla tvářnost veškeré země. Amen.

stvu, odvrátili se od moderního pohanstva a bude hledět, aby Duch Boží, duch křesťanský přebýval v srdcích našich. Mnozí lidé nejsou toliko zbaveni ducha křesťanského, ale jsou naplněni duchem pekelným, jenž všechno dobré na světě zničit chce. — U mnohých křesťanů stalo se náboženství křesťanské pouhou formalností. Chodí do kostela, konají mnohé pobožnosti, ale pod

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc červen I. P. 1882.

Za rozšíření ducha božského Srdce Páně mezi křesťany.

O Ježíši! skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za hojně vylití Ducha svatého na všechny křesťany. Naplň je, o Ježíši, dary Ducha sv., aby skrze ně obnovena byla tvářnost veškeré země. Amen.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

O přesladké Srdce Panny Marie, budiz mou spásou!

Sv. Michale archanděli, sv. Josefe, svatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Dne

Obzvláště ale odporučuje se:

1. *Sv. Fortunata, kn.*: Pěstujme úctu, důvěru a lásku k božskému Srdci Páně v tomto měsíci. Rozkvět bratrstev křest. Stáříti rodičové, jejich dítky a vnuci. Horlivá modlitba. Náhle zemřelá.
2. *Sv. Blandiny, p. m. 177*: Apoštolát mezi Slovany. Za živou víru a naději v b. S. P. Povinnost křest. času velikon. Duše v očistci.
3. *Sv. Klodily, král. 545*: Duchovenstvo česko-slovanské. Naše biskupské semináře. Ráznost a moudrost křest. Manžel opilec.
4. *Nejsv. Trojice. (Sv. Kvirina, bskp. m. 304)*: Císař a král náš se svými rádci. By v zákonech vlády život křest. více podpory našel! Rodiny knížecí. Farář a jeho ovečky ve světě. Nemocný bratr.
5. *Sv. Bonifacia, bskp. m. 755*: Církev sv. v Bosně a Hercegovině. Horlivost bratrstva Cyrillo-Methodějského. Křest. spravedlnost.
6. *Sv. Norberta, bskp. 1134*: Úcta sv. patronů našich. Rád premonstrátský v zemích koruny sv.-Václavské. Osoba mnoho pokoušená.
7. *Sv. Ioberta, op.*: Sv. Otec náš. Zdar snahám jeho ve spojení rozkolných Slovanů. Šťastné ukončení díla milosrdenství. † otec.
8. *Božího Těla. (Sv. Medarda, bskp. 545)*: Živá víra, pevná důvěra, stálá láska Ježíše Krista v nejsv. Svátosti oltářní. Obnova chrámů Páně. Hodné a časté svatě přijímání. Odstranění nepřislusnosti o průvodu Božího Těla. Úcta k nejsv. Svátosti oltářní. † sestra.
9. *Sv. Prima a Felixiana, m.*: Dobročinné spolky na podporu chudých chrámů. Podporování katol. tisku buď odbíráním, buď přispíváním.
10. *Sv. Markéty, královny*: Vojsko naše by bylo v kázni křest. držáno. Jeho duchovenstvo a důstojnictvo. Povinnost obcovati mši sv.
11. *Sv. Barnabáše, ap., I. stol.*: Za ducha apošt. všem kněžím slovanským. Vys. školy a jich učitelstvo. By je ovládal duch křest. Pomoc proti marnivosti a stydění se projevit náboženské smýšlení.
12. *Sv. Jana z Fakundo, řeh. 1479*: Vlážní a nedbali v úctě b. S. P. Díky za obdržené milosti. Církev sv. na Rusi. Těžce zkoušení.
13. *Sv. Antonína z Paduy, řeh. 1231*: By nevěrci našli víry sv., kterou ztratili! Mnoho soužených. Povolání do stavu duch. Dva snoubenci.
14. *Sv. Basílie, uč. c. 379*: Kazatelé slovanští. Vyučování náboženství ve školách národních. Odvrátne pohoršení maličkých! Sirotci.

Připojiz každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. mše sv. na úmysly dne, které i vloženy jsou na oltáři v Lúrdu, Filipdortu, Častochově, Boleslavi a m. ost.

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc červen 1. P. 1882.

Za rozšíření ducha božského Srdce Páně mezi křesťany.

Dne

Obvzástě ale odporučje se :

15. *Sv. Víta, m. 300*: Pomozme stavěti chrám sv. Víta v Praze. By se život křest. v zemích koruny sv.-Václavské víc a více ujmál. Zdar podniku ke cti Boží a zdaru vlasti. Šestinedělka a dítě.
16. *Nejsv. Srdce Pána Ježíše. (Sv. Benmona, bskp. 1106)*: Obnova v lásce b. S. P. Apoštolát modlitby. Školské sestry. Časopisy b. S. P.
17. *Sv. Fvantiška. Reg. řeh. 1640*: Misie tuzemské i za mořem. Tovar. Ježíšovo. Za vyslyšení ve zvláštním úmyslu. Chudí řemeslníci. Rozkvět družstva sv.-Hostýnského. Uzdravení hodnostáře cirk.
18. *Sv. Alžběty, p.*: Svěcení neděli a svátků zdržením se práce a obcováním nejdražší oběti. By hospodáři bděli nad svými domácími. Překážení nočních toulek. Katolíci v Irsku a Francii. Starý otec.
19. *Sv. Gervasia a Protasia, m. 387*: By se mše sv. vezdy důstojně sloužily! Spolky na účtu vel. Svátosti. Štědrost osadníků na chrámy Páně. Za svornost v jisté rodině. Sv. trpělivost 2 osobám.
20. *Sv. Silveria, pp.*: Za ducha křest. obětavosti. Rodiče by dbali o vychování svých dítek. Modlitba rodičů za jejich dítky. Manžel a otec.
21. *Sv. Aloisia Gonz., p. 1591*: Mládež studující. Úcta sv. Aloisia by se pěstovala u mládeže. Nevinnost a čistota dle stavu. Dům a rodina. Sestra v Pánu a bratr její. Duše v očistci. Rozvedení manželé.
22. *Sv. Pavlina, bskp. 431*: Útulny, káznice a žaláře. Obrácení k Bohu hříšníků. Zemřelý otec a sestra. Dvě stařícké matky a jejich dítky. Zvolení biskupové v Brně a v Litoměřicích. 3 chormyslní kněží.
23. *Sv. Edeltrudy, abat. 679*: Křest. panny. Ústavy ženské vychovav. Zanedbaná mládež. Školní mládež ve dvou farnostech. 2 snoubenci. Za sv. trpělivost. Úmysly jistého kněze. Dar sebezapírání.
24. *Sv. Jana Křtitele*: Náchylnost ke křest. utužilosti. Katol. řády duch. po celém světě. Krupobitím zastížení. Dva padoucníci stížení bratří.
25. *Sv. Ivana, poust. X. stol.*: Křesťanští manželé. Za ducha svornosti a lásky v rodině. Horlivost u vykonávání povinností s obou stran. Umírající, by se dali v čas zaopatřit! Šťastný výsledek zkoušky.
26. *Sv. Jana a Pavla, muč. 362*: Zdar podnikům zbožných mužů v kat. církvi. Osvícení Duchem sv. v jisté práci. By se muži vzdělávali podle b. S. P. Vychování dítek ve třech rodinách.
27. *Sv. Ladislava, kr. 1095*: Dělnictvo naše by hledalo pomoci u b. Srdce P. Muži obětovní pro obrácení dělnictva k Bohu. Za dar trpělivosti v nemoci. Nenapravitelný opilec. Odůvodnění almužny.
28. *Sv. Lva II., pap.*: Obchod a průmysl v duchu křest. Obrácení zatvrzelým a zaslepeným hříšníkům. Proti pýše a lakomství. Pokoj a svornost mezi manžely. Za uzdravení jisté služebné.
29. *Sv. Petra a Pavla, ap. 67*: Církev sv. po celém světě by kvetla živou vírou, nezvratnou nadějí, pravou láskou ve skutečích se jevící. Sv. Otec. Vyplnění jeho přání. Těžce nemocný otec.
30. *Sv. Pavla, apošt.*: Kongregaci Mariánské. Díky božskému Srdci Páně za všechny milosti v tomto měsíci. Těžce nemocná matka. Všichni v tomto měsíci v Pánu zesnuli údové katol. bratrstev.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. mše sv. na úmysly dne, které i vloženy jsou na oltář v Třídnu, Filipsofů, Časochovů, Boleslavů a m. ost.

Připojž každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Naši svatí patronové Cyrille a Methoději
oChraňujte Lva XIII.!

Ke slavnosti ss. Cyrilla a Methoda na Velehradě.

(Výňatek z „Velehradek“ Jana Soukupa.)

Povstaň z rumů, Velehrade šedý,
Sdílej s námi rozkoš blahostnou,
Vstaltě z mrtvých národ, Lazar bledý,
Rukou Páně vzkříšen milostnou;
Zaplesejte hory, doly, háje,
Jako druhdy za pravého máje
Chválu Boží s námi hlásejte,
Po tisíci letech jásejte.

Plesej, plesej domovino celá,
Pokud slovanský zvuk zaznívá,
Pokud Kristus hvězda září skvělá,
Nechť se radost všude ozývá.
Diky Tobě, Hospodine králi,
Že jsi národ náš již v šedé dáli
Soluňskými bratry osvítil
A vlast ohněm nebes roznítil.

Svatí Cyrille a Methoději,
Apoštolé naši roztomilí,
Miliony slávu vaši pěji,
Jež jste věrou, láskou sdružili;

Zapomeňtež naši nevděčnosti,
Povzbudte nás k bohulibé ctnosti,
By Pán pokladu nám neodňal,
Který vámi předkům našim dal.

Nechť nikdy hvězda neuhasne,
Jež nám svítí na tisíc už let,
Nechť símě víry samospasné
Nevednoucí vlasti skytá květ;
Nechť se národ všecken v chrámu spojí,
Jenžto na Petrově skále stojí,
Chrám to Kristův, chrám to dověčný,
Otcův našich Sion společný.

Velehrad ten přežije vše časy,
Bouřím světa všechněm odolá,
Onť vlast naši zachová a spasí,
Neb v něm láska věčná plápolá;
Tou náš svazek tisícletý, svatý
S blahověsty zkvete v snátek zlatý,
A Bůh Cyrilem a Methodějem
Na věky se spojí s národem.

Křesťanská počtenice pro dospělé školáky.

(Pokračování.)

IV. Jednotka rozhodující.

 nehdy jsem viděl důvtipné dílo lidské. Byly to hodiny zvláštního způsobu. Soška několik pídí zvýší představující sličného mladíka v malebném šatu, nese v prsou svých trochu k levé straně, tam, kde srdce naše bije, hodinový stroj a pod ním nápis asi v tato slova:

„Kdy Pán Bůh povelí — zůstanu stát.

Pak On mne natáhne — a půjdu na věky!“

Co tím hodinář minil, snadno, laskavý čtenáři, pochopíš, když povážíš, že srdce i hodiny velikou mají podobnost. Hodiny jdouce bíjí a jejich tlukot stejnoměrný — tik, tak — zní jako tlukot srdce našeho. Některé hodiny jdou jen jeden den, jiné celý týden, měsíc, ano jsou hodiny, které toliko jednou v roce se natabují. A právě tak jest to i se srdcem člověka. Každému vyměřil Bůh hned při narození, jak dlouho má srdce jeho bít. Někomu dojde běh hned první, druhý den po narození, jinému běží srdce 10, 12, 20, 40, 80, ba někdy i 100 let. Ale, kdyby i 100 let běželo, jednou přece dojde; poslední den, poslední tluk a — konec, stojí a zůstane státi.

Jak dlouho, myslíš, můj milý čtenáři, že půjde ještě tvé srdce, jak dlouho asi bude ještě bít v prsou tvých a kdy dojde ten tvůj stroj hodinový? Kdy najde ten poslední den, poslední hodina a poslední tluk? — kdy? —

To nevíš, vid', a já také nevím a mimo nás také nikdo, jedině Bůh sám to ví; on zná ten tajný počet hodin tvého života, a ty asi sotva jsi tak svatý, aby ti to zjevil.

Však nicméně zjevil ti Bůh přece něco, a to je mnohem důležitější, než znáti den a hodinu konce svého. Ačkoliv ty ani nebylo třeba zvláštního zjevení od

Boha, promluvil o tom přece, z čeho již poznati můžeš, že to věc pro tebe nade všecko důležitá. A co to vlastně míním? Deset přikázání dal nám Bůh na hoře Sinai a za jedenácté uložil každému člověku — smrt. Píšeť o tom sv. Pavel, tento tajemník Boží, zřejmě: „Uloženo jest člověku jednou zemřít!“ Znamenej tu, milý čtenáři, že nepsal pouze: uloženo zemřít, nýbrž přidává: jednou zemřít.

Víš, co v tom slovíčku leží?

Necháš-li si v mladých letech vytrhnouti zub, naroste ti zase jiný; zlomíš-li si ruku nebo nohu, napraví ti ji lékař a můžeš ji třeba podruhé nebo potřetí zlámati; pakli ale smrt vytrhne duši tvou z těla, zlomí ti srdce a oči strhané obrátí v sloup — to ti, příteli, žádný lékař již nespraví.

Z toho tudíž poznáváš, že smrt jest pro tebe a tvé účtování jednotka nad jiné osudná a rozhodující; nebo i o ní platí: jen jednou jedna — a chybeno-li, není žádné již nápravy. — Co tu tedy činiti?

Má-li zde na světě člověk nějaký těžký krok nebo odvážné dílo podstoupiti, ku př. chce-li někdo ponejprv na divadle veřejně vystoupiti a před četným obecenstvem hrát; anebo chce-li nějaký umělec na provaze odvážlivé skoky provozovat, musí se delší dobu v tom cvičit, musí poznenáhla vždy těžší a těžší skoky zkoušeti, až může krkolomný skok vážit.

To ovšem jde, ale cvičit se k tomu poslednímu skoku z tohoto světa na věčnost, cvičit se v umírání, to nejde! a kdo by to jen jednou chtěl zkusit, zůstal by mrtev hned na ponejprv! A to je právě okolnost, která to naše umírání tak velice těžkým a osudným činí; neboť zemřít, to věru není žádná hra, nýbrž

pravdivá skutečnost; a od toho, jak vypadne, závisí nesmírně mnoho! Ano více, než při narození, ačkoliv i tu velice důležité jest, aby se člověk narodil na svět s údy a smysly zdravými; nebo

narodí-li se jednou hluchý, slepý, chromý, zůstane takovým po 10, 20, 40 let, ba po celý svůj vezdejší život, a nelze to nikdy již napravit; neboť se rodí každý jen jednou a ne vícekrát.

Než, život vezdejší trvá jen několik let, ba jest malou chvilí u přirovnání k tomu životu, jenž počíná po smrti a trvá bez konce, na věky věkův. A jak tento život dopadne, to závisí od smrti. Přijdeš-li, milý čtenáři, v okamžení svého

úmrtí v čistotě a kráse na onen svět, rozvíje se ti tam teprve pravý, blažený život; octneš-li se tam ale churav a neduživ, zbídněn a zohyzděn hříchy, pak budeš žítí v tomto žalostném stavu i na dále; ano, tam teprve bude tvá

žalost a bída tím trapnější, poněvadž bez úlevy a bez konce.

Ještě veliké štěstí pro nás, že si může každý své úmrtí upravit podle vůle a chuti své, což při narození nejde. Neboť tu ani dítě a mnohdy ani rodičové nic za to nemohou, narodí-li se slepé, hluché, němé, bez rozumu nebo s jinou úhonou na svět. Při úmrtí ale záleží to jedině a výhradně na tobě, jak má tvůj osud na věčnosti dopadnouti. Jak a co v té věci upraviš a uchystáš, to budeš mít a nikdo ti v tom překážeti nemůže.

A co si tu přeješ? chceš požívati jedenkrát na věčnosti radost a blaženost, či žalost a trápení?

Řekneš v duchu: „Jaká to otázka?! — tak pošetilým přece nebude nikdo, aby si nežádal na věky dobře se mítí!“ To myslím také já a proto tím důrazněji volám ti dnes do duše: „Nuže, učiň také, co si přeješ; vždyť je to, příteli, ve tvé moci, ve tvé vůli; postarej se o to, aby tvé úmrtí dobře dopadlo, a pak bude se všim dobře na věky!“ — Nevypatí se tu hojně tato starost jediná?

Jistý člověk se dopustil těžkého zločinu na svém králi a byl za to odsouzen k doživotnímu trápení. Má býti bičován a ohněm pálen, až téměř do umření; pak má býti zanechán bolestem a ranám, až by se zahojily, a když se tak stane, má býti znovu mrskám a mučen a opět vyhojen, a to se má tak dlouho opakovati, až by v mukách těch skonál. — Hroznýť to ortel!

Odsouzenec ten přiučil se v minulých letech zvláštnímu umění, totiž, že dovedl malou škulinou prohoditi zrno hrachu a to s takovou zručností, že z 10 zrnek ani 5 nechybilo. Zvědév o tom král přišel do nemocnice a řekl: „Život ti daruji, celý trest ti odpustím a nad to i štědrě ti odměním, jestliže první zrno hrachu šťastně škulinou prohodíš.“ — Z hluboka povzdychl si odsouzenec. Není

to sice lehké, co král žádá, ale možné přece! Chce se toho odvážiti, toliko prosí krále, aby mu alespoň tři měsíce popřál času k řádnému se vycvičení.

Tu si můžeš, milý čtenáři, představit, jak pilně asi ten ubožák používal čas mu popřaný, aby na prvníkát hrách prohodil a tak si život zachránil.

Hle, a podobně se to má i s tebou. Bůh na nebi je t. řj král a soudce, proti němuž nesčíslněkrátě jsi se prohřešil a tak věčné trápení v pekle sobě zasloužil, kterého se ti také dostane, dopadne-li špatně tvá poslední hodinka.

Ale Bůh tvůj je příliš dobrotivý, on nechce tvou smrt, nýbrž, abys živ byl na věky a radosti té aby nebylo konce. Má-li se tak státi, rozhodnutí o tom nechává v rukou tvých. Ty si můžeš připravití takový osud na věčnosti, jaký sám chceš. Jaký tvůj konec, taková bude i věčnost tvá.

Protož můj rozum, cvič se a obracuj již nyní každého dne duši svou tam vzhůru, t. j. uvykej si všecko své myšlení, žádosti, starosti a skutky k Bohu a na Boha obracet, pak můžeš doufati, že tím jistěji se ti podaří při smrti ten krok k němu do nebe.

Obraciš-li ale naopak v tomto životě duši svou se všemi myšlenkami a žádostmi, starostmi a skutky jen ustavičně dolů k zemi, ku světu a hříchu, takovým-li pozemským marnostem ji uvykáš: o pak, příteli, bych se vsadil, že se ti ten poslední krok z tohoto života nepodaří, ale že půjde duše tvá i při smrti dolů, k tomu, čemu byla na světě uvykla!

Z toho již snad poznáváš, že to věru za to stojí, aby člověk času mu zde popřaného co nejpilněji používal ku cvičení se v nejtěžším umění na světě, jež slove: šťastně zemřítí!

Ovšem říkávají tak mnozí: „Nic si nedělám ze smrti — hned bych chtěl umřítí!“ Zatím ale, když k tomu do-

opravdy přijde, tu právě ti a tací hrdinové v té poslední hodině obyčejně jeví největší strach, úzkost a bolest; neboť nikdo na světě, ani ten nejbídnější žebrák rád neumírá a zajisté kdyby tak některý ten učený professor vynášel lék proti té hořké poslední hodině, byl by v brzkou nejlíbenější, nejznamenitější a spolu nejbohatší mužem na celém světě!

Ale slyš, příteli, co ti povím: lék takový skutečně máme, a co více, každý člověk, i ten nejchudší, jej může mít — ale přes to vše málo, malíčko jest těch moudrých, jenž prostředku toho užívají!

Jistý věhlasný muž říkával: „Kdo umírá dříve, než přijde smrt — ten neumírá pak, kdy smrt se dostaví,“ t. j. kdo již v životě svém se naučil umírat, tomu není smrt skončení, nýbrž počátek pravého života, — on neumře, kdy zemře!

Než, ty již toužíš zvědět, kterak se může člověk cvičiti v umírání? Poslyš, sdělím ti to.

Dejme tomu, milý čtenáři, že bys s jistotou věděl, že dnes vyprší tvůj poslední den, že s lože, na které večer ulehneš, vícekrát nevstaneš, že, než z rána slunce vyjde, budeš již studenou mrtvolou. Vmysli se živě do tohoto postavení a rei mně pak, co bys v takovém pádu dnes udělal?

1. Znamenají-li rozumní a rozšafní lidé, že to jde s nimi ku konci, nelení již a učiní poslední vůli či testament. Nuže, příteli, neučinil-li jsi to již, učin tak dnes, a již při té práci přijdou ti podivné myšlenky do hlavy; ku př. kterak všechno to nashromážděné jmění musíš zanechat i na onen svět nevezmeš nic s sebou, ani to tělo své! Tu snad teprve pocítíš, jak houževnatě lpí a visí tvá duše na těch statcích pozemských, pocítíš, že ti téměř k srdci přirostly — ano pocítíš, jak tě boleti bude jedenkrát to násilné odtržení a odloučení od nich! — A takováto myšlenka výborně

účinkuje na člověka a zajisté, budeš-li se jen měsíc s ní obírat, obměkčí srdce tvé a ono si poznenáhla bude uvykat všech vezdejších věcí a celého světa se odříkati a jimi pohrdati, a pak, až k tomu při smrti do opravdy přijde, bude to již umění. Ty snad ale nemáš ničeho, o čem bys poslední vůli sdělal, — příteli, tím lépe, máš alespoň o jednu starost méně, zbyde ti ale ještě jiných věcí k poslednímu nařízení. Ku př. učin dnes již poslední vůli o tom, v jakém náboženství či víře chceš jednou zemřít? jak to chceš učiniti se svátostmi umírajících? budeš na to pamatovati, abys je záhy a nábožně přijal? Kterak miníš naložení s tolika hříchy svými? Komu má posléze připadnouti duše tvá, Bohu či ďáblu? Komu asi náleží dnes?

2. Řádní katolíci dbají o to, aby v nebezpečné nemoci záhy povolali kněze a při dobré paměti přijali svátost poslední pomazání; neboť to náleží k dobré smrti křesťana. Hle, i v tom se cvičil jistý muž nábožný. Každého večera ubíral se na lože s tou myšlenkou, jako by to jeho smrtelné lůžko bylo. Pomodliv se své řádné modlitby udělil sám sobě jakési duchovní poslední pomazání. Zpytoval totiž náležitě své svědomí, sloužil-li minulého dne zrakem, sluchem atd. Pánu Bohu aneb jej svými smysly urážel? Pak u způsob kněze poznamenal křížem obě oči své, řka s upřímnou litostí: „Skrze tento svatý kříž a tvé neskonale milosrdenství odpustíš mi, o Bože, co jsem svým zrakem provinil. Amen.“ Podobně učinil na uších, ústech, rukou a ostatních údech, jak se při posledním pomazání děje. Posléze vzal kříž, políbil jej uctivě, složil ruce křížem na prsa a řekl: „Otče, v ruce Tvé poručím ducha svého!“

3. Nejbolestnější však bývá při smrti to násilné odtržení, to náhlé odloučení člověka ode všeho vezdejšího světa: od jeho pokladů, od jeho ctí a slávy, od

těch důstojností a čestných úřadů, od jeho rozkoší a radováněk, i od toho obchodu a řemesla, jemuž byl přivykl, i od těch přátel a příbuzných, k nimž svazky lásky a příbuzenstva upoután jest.

Protož, příteli, hleď předejít i této bolesti a vzdaluj a odlučuj záhy sám srdce své ode všech pozemských věcí, t. j. odumírej sobě i světu a žádostem jeho. Ku př. miluješ-li náruživě nějakou hru, nech ji náky měsíc ležeti; jsi-li nemírně oddán pití, zdrž se toho po několik neděl; nedá-li srdci tvému nezřízená láska k člověku pokoje, potlač ji mocí na nějaký čas; jsi-li zaujat po nádheře a parádě šatstva, odlož je a zavři na náky čas do truhly, jako by ti bylo ukradeno; visí-li příliš srdce tvé na penězích, rozdávej je časem hojně chudíně atd. Ano, ptej se sám sebe: „Kdybys dnes měl umřít, čeho že by ti nejlítěji bylo opustiti?“ a pak jdi a to právě podej Pánu Bohu za obět.

„Ale,“ namítneš tu, „to je příliš mnoho žádáno, to je těžké pro člověka!“ Ovšem, ovšem, milý příteli, umíratí není také nic příjemného — a tudíž ani to umírání na zkoušku. Avšak ty dobře víš, že to musí jednou tak přijít, že tě nemine to hořké a bolestné odloučení se od světa, a proto buď moudrý a rozvažuj sám již teď pomalu jedno pouto po druhém, jež tvé srdce k tomuto světu vážou; neboť jenom tak ulehčíš si tu poslední bolestnou hodinku.

Jistý poustevník, jenž jsa prve ve světě vznešeným pánem, dlouhá léta trávil na samotě v přísném pokání; tážán jsa, jaký z toho má užitek, odpověděl: „Kdyby nic jiného nebylo, učinil jsem mého úhlavního nepřítele, jenž mne všudy v patách pronásledoval, teď svým nejlepším přítelem — a to je smrt. Jak jsem se prv před ní chvěl a třásl, tak se teď na blízky příchod její těším a každodenně po ní toužebně ruce vztahuji.“ — Rozumíš teď, milý čtenáři, tomu záhadnému slovu: Kdo umře

dřív, než přijde smrt — ten neumírá pak, když přijde!?

4. Když odešla duše tvá z těla, ukážou se na něm brzy známky nastávajícího porušení či hniloby a lidé pospíší čím dřív, tím líp odnésti je do hrobu. Hle, příteli, i to bys mohl již nyní jaksi zkusiti. Neslyšel jsi o tom znamenitém panovníku, o císaři Karlu V., který sám na své rakvi pracoval a netoliko ji na očích míval, ale za živa svůj pohřeb slavil? — Così podobného mohl bys i ty učiniti, ku př. aspoň jednou v měsíci jíti si na hřbitov v té myšlence, jako bys šel na svůj pohřeb. Ani bys neuvěřil, jak spasitelná jest pro člověka tato upomínka. Kdo jen trochu uvykne té myšlence, že třeba brzy zemře, ó ten a takový zcela jiným okem pohlíží na ten svět vůkol sebe — a zcela jinak žije.

5. Poslední konec smrti tvé bude pak ten, že hrobař zasype tvůj hrob a pak započnou tam hluboko v zemi červi na tvém těle hrýzti a hlodati. Hroziš se snad, děsíš se toho? O příteli, děs se sebe víc, nic naplat, tím se červům neubráníš! a proto i na to bys měl zvykati. — Jistě vznešené paní uložil kdysi zpovědník za pokání, aby každého rána při mytí tváře a rukou sama k sobě takto říkala: „Tyto ruce, tyto tváře budou za krátko červi v hrobě hlodati.“ Paní zachovávala věrně toto pokání, a hle, to postačilo ku spasitelné proměně jejího srdce; neboť uprostřed hluku a pýchy světa žila v domě svém jako poustevnice. K příběhu tomu dokládá sv. Leonhard z Porto Mauricio: „Čiňte totéž každého rána a ubezpečují vás, že nikdo nezemřete nenadálou smrtí; ale naopak stálá upomínka na smrt bude vám počátkem všeho dobra a života věčného, jež vám všem udělíž dobrotivý Báh. Amen.“

„Uloženo jest člověku jedenkrátě zemřítí — a pak následuje soud.“ (Sv. Pavel k Žid. k. 9.)

Duchovní hodiny,

poopraveny a natáhnuty od + Libora Scholze.

(Pokračování.)

Hodina sedmá.

Dívat se na paměť svatých sedm svátostí, které neskončeně do-
brotivý Bůh k našemu spasení ustanovil. Všecko, co nám Božský

Spasitel svou smrtí na kříži vydobyl a získal, celou jeho milost vykoupení: odpuštění hříchů, usmíření s Bohem, dětství Boží a věčné blahoslavenství, to vše podává vykoupeným prostřednictvím viditelných znamení. Tak má zevnější přirozenosti, která byla příčinou jeho pádu, zase býti prostředkem jeho povznesení, to co ho k zemi táhlo, má ho vesti k nebi. Také jest to dvojí přirozenosti člověka, z těla a duše pozůstávajícího, docela přiměřeno, že se mu milost Boží prostřednictvím zevnějších, do smyslu padajících znamení uděluje. A těchto viditelných znamení, které vnitřní milost působí, ustanovil Kristus sedm, právě tolik, mnoho-li k nadpřirozenému životu třeba jest. Neboť ve Svátosti sv. křtu obdrží nadpřirozený život, ve svátosti sv. bířmování sílu a zrůst, v nejsvětější svátosti oltářní nebeský pokrm, v pokání zdraví skrze hřích ztracené a zničené v posledním pomazání sílu a občerstvení ve smrtelném boji; prostřednictvím svěcení kněžstva zachovává se moc, udělovati prostředky milosti k nadpřirozenému životu potřebné a svátostí stavu manželského posvěcuje se spojení muže a ženy, aby sebe i své

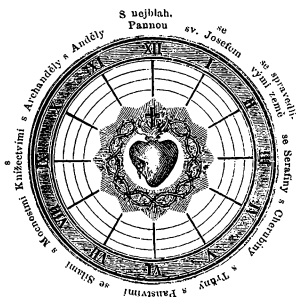
děti vedli ku svatému a tedy tím samým také ku věčnému životu. To jsou základní tahy milostného obrazu, který se nám tím krásnější býti zdá, nás tím živěji dojmá, čím déle a pozorněji na něj patříme.

Sedmero milostných zdrojů, které se na Golgotě u nohou kříže prýští, aby obnovující vodu spásy do všech konců země vedly a se země kletbu sejmuly, která na ní lpí následkem hříchu člověka,

proudí se také skrze život jednotlivého křesťana a posvěcují jej od kolébky až ku hrobu. Nestává ani věku, ani stavu, jemuž by církev, jižto Bůh své poklady milosti svěřil, nežehnala a nepomáhala ku spasení. — Milost Boží vítá člověka, sotva na tento svět vkročil; neboť sotva začal pozemský svůj život,

již se ve Svátosti sv. křtu očisťuje od hříchu prvotního, stává se synem Božím, jest v Kristu Ježíši k životu věčnému znovuzrozen a za nové stvoření posvěcen.

Člověk zrůstá a s ním roste i nebezpečnost života, v němž mysl dětská často hyne, která dosud ochotně v poslušnosti setrvala. Tu jej utvrzuje bířmování ku dětství ve víře. Od svatého Ducha, jenž hojnost milosti svých do srdce mladého křesťana vlévá, jenž také slabé a bázlivé apoštoly k vítězství nad židovstvem o pohanstvem vedl, obdrží dar udatnosti a síly v nebezpečnostech, pokušeních a bojích tohoto života, aby

udatně víru svou slovem i skutkem vyznával, vítězně bojoval proti svým nepřátelům vnitřním i zevnější, proti svým vlastním náruživostem, proti lákání tohoto světa a proti lsti zlého ducha. Ovšem by měl člověk vždy vítěziti v bojích o spasení duše, o nebe; ovšem by mělo po celý život jeho všechno pozemské proniknuto býti nebeským; ale synové Adamovi nezapomínají původ svůj, a sněhobílý šat nevinnosti křestní, v jehož ozdobě se rovnáme andělům, bývá pošpiněn, roztrhán, znesvěcen rukou hříchu, svazek se rozvazuje, který nás s Bohem spojoval a k nebi poutal. Neboť hřích jest odpadnutí od Boha, spadnutí ze světla do temnosti, z věčného života do věčné smrti. Bůh pomáhal člověku, zříditi si ráj ve vlastním srdci svém, jakmile z ráje vyhnán byl, ale člověk ruší zločinnou rukou tento ráj srdce svého; on byl znovuzrozen v Kristu, ale nechce se udržeti na jasné, blažené výši a vrhá se dobrovolně ze záře nebeského slunce do prachu pozemského. Ach! hluboký to a bolestný pád. Tu leží nyní ztracený syn, jenž nebeské své dědictví prohýřil a promarnil, leží krvácející z přemnohých ran, hlodajícího červa vlastního opovržení hluboko v srdci máje. Kéž by aspoň svou bídu pocítil a volal s opravdivou lítostí po vysvobození, po smíření s Bohem! Pak může duše jeho zase okráti, se uzdraviti a jeho rány se opět zahojí.

Svatost svatého pokání jest zřídlo, ze kteréhož hynoucí duše zase zdravý a nový život čerpá. Dále se nic od ní nežadá, než aby se hříchu naprosto odeřkla a jedině Bohu sloužila, vůle to, která v lítosti, vyznání a zadostčinění se zjevuje. A jak mnoho dává se za to! „Hříchové tvoji se ti odpouští, odejdiž v pokoj!“ Toto oblažující slovo z úst náměstka Kristova obmyje hříšníka od hříchů jeho; on může Boha zase otcem nazývati, a nebe je mu opět otevřeno.

Když člověk takto hříchů svých zbaven a obraz Boží v něm zase obnoven jest, pak mu laskavý Spasitel tu milost proukazuje, že se s ním v nejsvětější svátosti oltářní co neúžeji a nej-laskavěji spojí. Zde již neuděluje své milosti jako v jiných svátostech, ale sebe, dává se mu za nejlíbeznější pokrm pod způsobou chleba, přebývá v něm, aby člověk sám sobě odumřel, jedině on, Kristus, v něm živ byl. Co v něm působiti má, jest jeho posvěcení, jeho dokonalé spojení s Bohem, smrt pozemského a začátek nebeského člověka. Zde je rozhraní, od něhož to s křesťanem jde buď do pekla nebo do nebe. Kdo se stolu Páně vyhýbá, ten nemá život, zde nemá život milosti, tam nemá život věčný; ten nechce se polepšiti, miluje hřích, nenávidí Boha. Podobně se ale také z nebe vylučuje, a smrt' ji, svatokrádež Jidášovu opakuje, kdo nehodně, bez lítosti a zkroutěností, máje jed hříchu v srdci, ke stolu Páně přistupuje. Smrt' jest oboum nevyhnutelná, tomu, kdo nepřijímá, i tomu, kdo přijímá nehodně. Jeden umírá, že pokrm životní odmítá, druhý umírá, že životní ten pokrm sobě v jed proměňuje. První umírá hladem, druhý ujídá se k smrti. Křesťane! nerouhej se Ježíši v nejsvětější Svátosti oltářní, přistupuj častěji a hodně ke stolu Páně, abys se občerstvil a posilnil chlebem andělským; vždyť pak je ti to potřebnější, než vzduch, který dýcháš, pokrm, který požíváš, spánek, který tě občerstvuje. Ježíš v nejsvětější Svátosti oltářní jest život duše tvé, rukojmí tvého z mrtvých vstání, zajištění tvé věčné blaženosti.

A na konci života drží milost' tak dobře bedlivou stráž, jako na jeho začátku. Svátost posledního pomazání jest pro těžko nemocné a umírající poslední znamení milosti v životě křesťana na Boží milost' tak bohatém. Jak by mohla také církev opustiti své se smrtí zápasící dítko? Ona je jako milující matka zehnala

v kolébce, vedla je milostnou rukou svou po drsnatých cestách tohoto života; ona chvátá také ku smrtelnému loži, aby mu naposledy ještě podala útěchu, sílu, pokoj a mír, aby je opatřila vším potřebným na velikou tu cestu do věčnosti.

Obě ostatní svátosti vylévají milost svou na dva zvláštní stavy. Svátost svěcení kněžstva posvěcuje nástroje, kteří v království Božím zde na zemi jako ná-městkové Spasitele působiti mají, aby duše k Bohu vedli, posvěcuje stále sluhy slova Božího, rozdavatele božských milostí, pastýře duší, plodí bez přestání pokolení, které, samo jsouc svaté, jiné k svatosti vésti má.

Svátost stavu manželského konečně uděluje pozemskému spojení muže se ženou posvěcení křesťanské, uděluje obou manželům potřebnou sílu, aby těžké povinnosti stavu manželského až do své smrti svědomitě a věrně plnili, aby strasti a slasti života společně nesli, v lásce a věrnosti vytrvali, až je smrt rozdělí; aby sebe vespolek i své ditky slovem a příkladem pro sebe vychovávali.

Svaté svátosti jsou jako duha sedmibarevná, která se jako most nad hřichy světa pne, a znamením, že Bůh nechce smrt hříšníka, ze kteréžto příčiny také tento most vystavěl, po němž bychom

se do nebe dostatí mohli, ale chce, aby spasen a živ byl.

Sedmkrát za den chválu vzdával jsem tobě. (Žalm 118, 164.) — Nečinn úkladů a nehledej bezbožnosti v domě spravedlivého, aniž bez odpočinutí jeho: nebo sedmkrát padne spravedlivý a zase povstane: ale bezbožní padnou ve zlě. (Přís. 24, 15. 16.) — Zármutek nad mrtvým po sedm dní; nad bláznem a bezbožným po všecky dny života jejich. (Sir. 22, 13.) — Duše muže svatého vypravuje někdy podivné věci, spíš nežli sedm strážných, kteříž sedí na výsosti na stráži. (Sir. 37, 18.) — Tehdy přistoupiv k němu Petr, řekl: „Pane, kolikrát zhřeší proti mně bratr můj, a odpustím jemu? zda-li do sedmkrát?“ Dí jemu Ježíš: „Pravím tobě, ne do sedmkrát, ale až do sedmdesátikrát sedmkrát. (Mat. 18, 20. 21.) — I otázal se jich: „Kolik chlebů máte?“ Kterižto řekli: „Sedm.“ I kázal zástupu posaditi se na zemi: a vzav sedm chlebů, díky učiniv lálal a dával učeníkům svým, aby předkládali. (Mar. 8, 5. 6.) — I jedli a nasyceni jsou, a sebrali, což pozůstalo drobtů, sedm košů. (Mar. 8, 8.) — Vstav pak Ježíš z mrtvých ráno, první den po sobotě, ukázal se nejprve Marii Magdaleně, z nížto byl vyhnal sedm zlých duchů. (Mar. 16, 9.)

(Pokračování.)

Děvečkám služebným.

(Ze života sv. Notburgy.)

Požehnání Boží na Rottenburgu.

Jindřich, chtěje zase nějaký pořádek na Rottenburgu zavést, oženil se r. 1295 podruhé s pannou Martou z Hohenecku.

Neštěstí učinilo ho lepším a připomatovalo mu, jak věrně a pilně sloužila mu dřívější kucharka, jak s ní přišlo do domu požehnání Boží a s ní také že zmizelo. Proto žádal svou ženu Martu, aby ji přijala opět do služby.

Sv. Notburce to nebylo proti mysli a pamětliva jsouc jednání sedlákova, odešla ochotně na Rottenburg. Než i zde vymínila si jako v Ebenu, aby směla v sobotu večer jedině Bohu se věnovati, a kromě toho ještě něco, co vydává opět jasné svědectví o její ušlechtilém srdci.

Rytíř Jindřich nebyl se totiž ještě s bratrem svým Siefriedem smířil. A poněvadž Bůh zřejmě blaženost přislíbil

těm, kteří mír zjednávají, chtěla též Notburga této blaženosti nabýti a proto se nejprve vroucně pomodlivši k Bohu, aby srdce bratrů opět spojil, šla potom k oběma bratrům a tak snažně je prosila, že v brzkou slunce lásky bratrské opět zasvitlo. A nyní vstoupila Notburga podruhé k bývalému panstvu do služby. Nalezla všechno změněno, všechno lepší než dříve — a tak na téměř místě, kde dříve trny ji bodaly, vypučely ji nejkrásnější růže.

Nyní pozastav se, milá Notburgo a kdokoli jiná toto čteš, a rozmysli si jednání své svaté patronky, světice Notburgy. Ejhle, jak opatrně si ona počíná ve službě a jak hlavně toho jest pečlivá, aby sloužíc hospodáři nezanedbala službu Boží. Raději opouští službu, než aby se vydala v nebezpečí státi se Bohu nevěrnou, a dovede i různě vystoupiti hájíc práva svá, o kterých se byla s hospodářem smluvila. Hle, to budiž Tobě radou a příkladem, jakých služeb máš vyhledávati a jak v nich se chovati. Netřeba ani v nejmenším zameškávati služby pánů svých pro službu Boží, když jen se varuješ lenosti a pohodlnosti. Znáš já služebné, které i mnoho se účastní veřejných pobožností a přece od svých paní velice jsou váženy, proto že — časně vstávají, nikde neleklují, ku vši práci se mají a při tom vždy dosti času uspoří pro návštěvy chrámů Páně atp.

Nicméně jisté jest, že ne každá služba jest duši přízniva a tu raději třeba opustiti. Mezi mnohými takovými nebezpečnými službami připomínám Ti

dnes službu u židů, která křesťanské služce jest církevním právem přímo zakázána. Tisícero služek může oprávněnost toho zákazu dotvrditi smutnou zkušeností a po statém neštěstí duševním nebo tělesném marno bývá pykání.

V poslední době píše se v novinách mnoho o jakési vraždě děvčete křesťanského, spáchané v Uhrách od židů z pohrutek náboženských, a brzo se děsná ta událost popírá, brzo stvrzuje. Nechtě jest tomu jakkoli, jisto jest, že mezi židy panovaly (a kdož za to ručí, že již více nepanují mezi talmudisty) pověry, že krev křesťanského pacholika nebo křesťanské děvy jest jim užitečná a že na křesťanu dovoleno jest dopustiti se jakéhokoli bezpráví — když se to jen může státi bez zastižení — ba přívrženci učení talmudu považují to přímo za dobrý skutek. Neopírám, že jsou mezi židy také ctihodní lidé, zachovávající zákon Boží a zákony naše občanské; tím však nepřestal býti zbytečným a neztratil na své platnosti onen svrchu zmíněný zákaz církevní, aby křesťanské děvy nedělaly služby u židů. Vždyť jest dosti křesťanských rodin, které si přejí míti služebnou poctivou a rády by ji za člena svého považovaly a tak s ní i nakládaly; nač tedy se vydávati v nebezpečí duše i těla u rodin židovských, které nechtě se dávají obsloužiti od děv svého náboženství.

To dává Tobě a všem služebným na uvážení

Tvá upřímná kmotra

Josefa.

Navštívení Panny Marie.

(Vyňatek ze spisu: „Život Panny Marie a sv. Josefa“).

1. Cesta do hor judských.

„V těch dnech,“ dí sv. Lukáš, totiž asi týden od té doby, co vykonáno velké tajemství, „Maria povstavši chvátala na hory, do města judského.“

Šla tam sama?

Nebyl-li Josef ještě ve svatém městě na svátcích velikonočních, tož jistě provázal ji až do Jerusalema, a pakli jej zde slavnost zdržela, že by nebyl mohl

ji doprovoditi až k Alžbětě, tož zajisté svěřil svatou svou družku spolehlivé ochraně, nechal ji dále jíti až do nedalekého domu Alžbětina, kde hodlala déle pobýti. Nebyl-li Josef s ní, snad asi putovala Maria Panna s některými zbožnými ženami své otčiny, nebo se připojila k poutnickému zástupu nějakému, kteří tehda na počátku jara a slavností veliko-

nočních v zemi kříž na kříž cestovali. Nepoznal ji však nikdo, ani nejbližší příbuzní: bylať zahalena hustým bílým závojem. Mimo to byla dle kroje tehdejšího oděna v modrou sukni a červený plášť. Byla to druhá cesta její, první Ježíšova. Pobádána jsouc láskou svojí, nesena spíše božským dítětem, ač je vlastně sama nesla, pospíchala velkým

chvatem, nedadouc se zdržovati ani délkou, ani neschodností pohorské cesty. Jak byly krásny na horách ty stopy první pěstovatelky dobra a pokoje! Do města Ain-Karin, kam se ubírala, rozloženého na předních stráních judských asi dvě hodiny jižně od Jerusalema, byly z Nazareta nejméně dobré tři dny cesty. Šlo pak se dosti dlouho Galileou, pak nepřátelskou Samarií, konečně takorůzka celým Judskem, kteréžto zvláště bylo hornaté a bařinaté. Ačkoli konala cestu se zástupem poutníků, přes to byla jí zajisté dosti trudna.

Ježíš ovšem byl jí spíše úlevou než obtíží; ale křehké mládí její, živé pohnutí unavovaly ji tím dříve a tím více. Avšak nedbala únavy té: vždyť konala cestu svatou, první právod Božího Těla, vědouc dobře, že „všechno může v tom, který ji posilňuje!“

2. Příchod k Alžbětě.

Vstupivši do domu Zachariášova, který stál ve krajíně velmi bohaté a líbezně v městě neb u města Hebronu, města to kněžského, Maria pozdravila Alžbětu obyčejným pozdravem: „Pokoj s tebou!“ Kterýžto pozdrav zaslechši Alžběta naplněna je Duchem sv. a zvolala hlasem povzneseným: „Požehnaná jsi mezi ženami, a požehnaný plod života tvého! A čím pak mi to, že Máti Pána mého přišla ke mně? Hle, jakmile hlas pozdravu tvého zazněl v uších mojih, zaplesalo radostí dítě v životě mém. A blažena, která's uvěřila! budeť vykonáno, co řečeno ti bylo od Pána.“

Abychom výjevu tomu lépe porozuměli, dodati třeba, že dům Zachariášův, jako vůbec domy v Palestině, stál uprostřed ohrazeného a zavřeného dvora. Maria tedy u dveří, které teprve na dvůr šly, zvolala žádajíc, aby byla vpuštěna. Tudíž Alžběta jen po hlase ji poznala, pozdrav její pak byl jí vnuknut

Duchem svatým. U výjevu samém sice vidíme pouze dvě ženy; ale vlastními osobami jednajícími nejsou ony, nýbrž oba zaslíbenci v životech jejich, totiž

3. Ježíš a Jan.

Pozdravili se vzájemně pozdravem vznešeným a posvátným, pozdravem Spasitelovým. Jan, očištěn ihned od poskvrny prvotné, dvojným světlem osvěcen, světlem rozumu a víry, obohacen milostí posvětnou a všemi dary slušícími předchůdci Páně, byl napřed naplněn Duchem sv. a sám teprve jím naplnil Alžbětu; on napřed poznal a poklonil se Spasiteli a poctil božskou Matku jeho; on mluví hlasem Alžbětínským, ples Alžbětín jest ohlasem jásotu jeho, který vynikl až na rty matčiny. Jásot ten však byl probuzen hlasem Marie Panny, tedy vlastně Ježíšovým, který skrze Matku svou Jana pozdravil. To věděla dobře Alžběta a proto velebí tak velice Marii Pannu jako prostřednici blaha svého. Vždyť, po lidsku mluvíc, byla Alžběta nad Marii přednější nejen jsouc tetou její mnohem starší, ale i manželkou váženého kněze. Proto všechna chvála vztahuje se k mateřství jejímu. Ejhle, jak krásně zobrazuje výjev ten celé dílo našeho vykoupení! Všecka milost pochází jen od Ježíše, původu a zdroje vši spásy: ale žádné se nám nedostává leč prostřednictvím Marie Panny; ona dala Vykupitele, ona také dává stále ovoce činnosti jeho, totiž milosti Boží.

Maria však přijímajíc chválu tu vzdává ji hned, komu náleží, velebnou písní svou: „Velebíš Matku Spasitele svého,“ vece k Alžbětě, „duše má však velebí Hospodina; pravíš, že dítě tvé slyšíc hlas můj zaplesalo v životě tvém, duch můj však zaplesal v Bohu Spasiteli mém. Blahoslaviš mne, že jsem uvěřila; původ radosti a blaha mého však jest v dobrotě Boží; a budou-li ode

dneška blaženou mne nazývati všichni národové, tož bude to jenom tím, že Pán pohleděl na poníženost děvky své.“ — A dále vzdává veškeru chválu a slávu samému Bohu, ukazujíc všim zároveň vlastní vznešenost svou, velebenou od Alžběty: „Jenž mocen jest, velké věci mně učinil, a svaté jméno jeho; milosrdenství jeho od věků na věky těm, kteří se ho bojí. Moc konal ramenem svým; rozptýlil pyšné v myslí srdce svého. Věci dobrými naplnil lačné a bohaté propustil prázdný. Pamětliv milosrdenství svého přijal Israele, sluhu svého, jakož byl slíbil otcům našim, Abrahamovi a plemeni jeho, až na věky.“

Jak velebný to chvalozpěv, ta píseň pokory a chvály zároveň! Co Judith a Debora jen z daleka napověděly, to Maria Panna ve blaženém vytržení jasně vyslovila; již devatenáct set let plní se, co tam ona prostá panna ve 14. roce věku svého, neznámá, z neslavné krajiny pocházející, co tam nadšena duchem prorockým věstila, že totiž blaženou ji budou nazývati všichni národové! Několika pak jen řádky uměla tu vyjádřiti věčnou slávu Boží, velikost, moc, moudrost, nade vše pak milosrdnou a štědrú lásku jeho k pokorným, nízkým, maličkým, lačným, chudobným, slovem k bídnému člověčenstvu!

Ale zastavme se trochu dále a pohledme blíže na osobu Janovu, onoho předchůdce Páně, kterým evangelium samo tak rádo se zabývá, jehožto skutky hojně na mysl nám uvádí.

Jan úzce souvisí s celým vtělením, an náleží k onomu dvoru, jehož královnou jest Maria Panna. On jest velikým mezi těmi, kteří již přede Kristem ku spáse věčné byli určeni a povoláni. Jako Kristus dráhu svou vykupitelskou nastoupil samým vtělením, tak posvětil ihned nejenom schránku svoji, totiž Marii Pannu, nýbrž i na venek působil jako

Spasitel: mnoho duší naklonil si Marii Pannou ještě před svým narozením a je jistým způsobem pro spasení určil. Ale první dílo, které v úřadě vykupitelském podnikl, zajisté chtěl míti, jak po lidsku říkáme, dílem zvláštním, dílem mistrovským: nuže, sv. Jana ještě v životě mateřském dličko vytrhl ze tmy, která všecko jiné tížila, povolal jej k zákonu svému, posvětil jej na předchůdce svého a tím svou činnost vykupitelskou započal.

Naopak zase Jan ihned podává důkazy své úcty, úžasu a lásky, jako žádny prorok ani patriarcha před ním. Na takový stupeň svatosti jest povýšen, že sám Spasitel směle říci může: „Mezi syny lidskými nepovstal větší prorok nad Jana Křtitele.“ On opravdu jest posledním prorokem, a v něm všechna svatost, všechna vidění proroků předešlých splynula; zároveň jest prvním apoštolem, ne podle jména, nýbrž skutkem, poněvadž první zvěstovati bude za nedlouho Krista, ano prstem naň ukáže. Jako Josef i on jest na rozhraní dvou věků, maje na sobě znaky dvojího zákona: přísnost a lahodu, velikost a pokoru.

Podivné osudy jeho! Život přirozený obdržel ze ženy neplodné; život milosti od hlasu panny; život věčný od hlasu ženy zločinné: Alžběta totiž je matkou jeho, Marie pozdravem probudila jej v životě matčině, Herodes pak dal jej stíti podle žádosti Herodiady.

4. Pobyt Marie Panny u Alžběty.

„Maria,“ vypravuje sv. Lukáš svou stručností, „pobývši u Alžběty asi tři měsíce vrátila se pak do domu svého.“ Jiného nám nic nepraví sv. Lukáš o té dlouhé návštěvě, potřeba tedy doplniti zprávu jeho podáním ústním.

Jaké asi byly obyčejné rozmluvy obou žen? Nevíme sice, ale můžeme směle hádati z toho, co se přihodilo hned

při setkání. O čemž jiném by rozmlouvaly než o milosrdenství Božím a blahu svého budoucího mateřství? Vždyť jich pranic nerušilo ze sladkých těch hovorů a sladkých nadějí, ani zevnější zaměstnání života rodinného ani laskavé spory, v něžto se častěji zapředly chtějící jedna druhé posloužit. Maria prý přišla a prodlévá tuto jen aby jí poslouhou a pomocí byla po ruce, dodávajíc, že koná jen povinnost mladé ženy, manželky chudého řemeslníka naproti příbuzné mnohem starší a manželce kněze. Alžběta však padajíc na kolena svá opětuje prvá slova: „Čím mi to, že matka Boha mého u mne? není-li až mnoho cti pro mne obsluhovati ji jako paní mou?“ A přece nejčastěji Alžbětě bylo poddati se milosrdné pokoře Marie Panny, a posavad ukazují prostřed libezného údolí posázeného olivami „Studánku Panny,“ odkud nabírala Matka Boží vodu pro domácnost svých hostitelů. Chystajíc pak plénky malému Janovi, Maria cvičila se v práci té pro budoucí potřebu vlastního Syna svého.

Toho všeho smíme se jen domnívati: tvrditi smíme, že pobyt Marie Panny byl domu zachariášovu zdrojem milosti. Což nevoláme k Marii: „Archo úmluvy, oroduj za nás!“ O arše starého zákona pak víme, že byvši přinesena do domu Obedomova, přinesla jemu a celé čeledi jeho hojných milostí a požehnání. Nuže, jaká moc a síla milosti asi vycházela z této pravé, vlastní archy, která chovala v sobě Boha tělesně, s božstvím i člověčenstvím jeho!

Maria nehodlala dříve odejiti, dokud by Jan se nenarodil: chtěla totiž dokonati dílo, za kterým byla přišla, posvětit matku i dítě. Janovi konečně dostalo se štěstí, že spočinul na klině Marie Panny: jako ve všem i v tom předešel Krista, jsa vyvoleným už jeho Před-

chůdcem. Ano počkala ještě osm dní, až by dítě pojmenováno bylo a otec uzdraven. Slušelo se zajisté, by Matka Boží byla přítomna, kdy jazyk Zachariášův konečně rozvázán zapěl velebná slova: „Požehnaný Pán Bůh israelský, poněvadž navštívil a vykoupil lid svůj.“

5. Odechod Marie Panny.

Maria Panna odešla druhého dne potom, 2. července, kdy církev slaví památku navštívení Panny Marie. Provázela ji bezpochyby Josef, který byl pro ni přišel.

O těch díků, těch pohledů, těch slz, těch posledních slov lásky něžnosti! Tuší a cítí je každý, kdo je však popíše? Maria objala tetu svou; objala malíčkého Jana žehnajíc mu, a on obracel k ní očka svá, vztahoval po ní ruce své více nežli po matce; potom žádala požehnání na Zachariáši. Zachariáš jako člověk raději od ní ho žádal; jako kněz požehnal jí slovy písma svatého: „Pravice Všemocného budiž povždy s tebou; tobě ať slouží národové a klaní se všechna pokolení, neboť jsi stánkem Božím! Kdo tě zvelebí a požehná, bude zveleben a požehnan; kdo tě zavrhně a pohaní, bude zlořečen. Všichni národové nechať poznají v tobě Nejvyššího, a jméno velkého Boha Jakubova budiž oslaveno tebou.“

Z počátku přivítala nejen Alžběta Marii Pannu, nýbrž i Jan Ježíše: nuže, i této chvíle loučily se nejen obě matky, nýbrž i obě nemluvnátka. Od té doby dlouho se nespátřili; umění sice častěji nám je předvádí, jak spolu hrají v nevinných zábavách: ale v evangeliu nevidíme je dříve spolu, než na břehu jordanském, kde Jan opakuje slova matčina, an vece Ježíši: „Ty jdeš ke mně?“ a dodává lidu na Ježíše ukazuje: „Ejhle! Beránek Boží!“

Chvějící se strom.

(Legenda.)

mavý máj již vání krajem leje,
svatá Panna k Elišbětě spěje,
krokem bystrým pílí v stranu onu,
kdežto téměř vévodí Hermonu.

V pravo, v levo, kam jen nohou kročí,
všechno vůkol v jarém plesu zočí.
V pozdrav květy u nohou se vinou,
v pozdrav houště haluzem kynou.

V sterých barvách květiny vše pláží,
královnu svou uctívat se zdají.
Radostí těm květná očka hoří,
ty zas vůně kadidlem se koří.

Tulí k nohám se jí sedmikrásky,
zvonky zvoní stříbrnými hlásky;
poupě na kři, jak ji uvidělo,
v růži krásnou hned se rozhořelo.

Na hoře, div, jaké to plesání!
K počtě každý korunu strom sklání!
Jeden jenom úklon vzdát se bojí,
nepohnuté jedin sám tu stojí.

Vypula se osyka to tvrdá,
pyšně stojí, sousedem svým zhrdlá;
zpupná stojí, ani listem nehne!
Běda, tak-li tebe Panna střechne.

Upřela již na ni oči jasné
jak dvě slunci. Pýcha rychle hasne,
úzkost smrtiá život stromu svírá,
strachem žlutne, div že neumírá.

Vadne, žlutne, zavládlo jim chvění,
studem, bolem kloní se a mění.
Od té doby, tak dí staré děje,
ve dne v noci třese se a chvěje.

Edv. Vostatek T. J.

O audienci Slovanů katolíkův u sv. Otce Lva XIII.

dne 5. července 1881.

loňském ročníku „Školy“ podány byly některé úryvky z památné pouti římské — Slovanů katolíků; o audienci u sv. Otce nebyla posud zmínka učiněna. Co vše tenkrátě umíněno, přislíbeno, raděno, nemá býti zapomenuto, ale usku- tečněno býti má, vše má býti stálou upo- mínkou a pobídkou, by všeliké úmysly staly se skutkem. — Za tou příčinou stručným popisem audience připomenouti hodláme události velevýznamné.

Dle ustanoveného pořádku pro den 5. července obhlédnuli jsme ustanovené k tomu památnosti, byli jsme přítomni slavným službám božím u sv. Klementa, kterýžto chrám tento den svou úpravou a službami Božími tím více nás dojímal, byltě svátek sv. našich apoštolův, činůž vše řeknuto.

Po službách Božích pospíchali jsme do bytů svých, abychom se obléknuli

do šatů k audienci příslušných, načež opět pospíchali jsme do Vatikánu k audienci.

Audience taká, jakáž nám připra- vena, dlouhá leta se neodbývala. Vy- hlídnut k ní největší sál „Aula st. Petri.“ Tady shromáždili jsme se všickni pout- níci; k poutníkům přidružili se všickni příchozí odjinud; byl nás převeliký počet. V sále bylo horko převeliké, nač mnozí z nás ani nepamatovali pro samu radost, že uvidíme sv. Otce. Služebníci a vojáci papežští ve svých uniformách vše uvá- děli do pořádku. Konečně objevil se sbor kardinálů, kteříž kráčeli před sv. Otcem. Sv. Otec nesen byl na nosítkách u vši slávě. Radostí zářilo oko jednoho ka-ždého, když uzřel toho, kterýž nám takou lásku, čest a slávu proukázal, když uzřel Lva XIII. Poutí římská poutníkům zajisté nevymizí z paměti; dojiny, kterýmiž naplnění jsme byli

v Loretě, katakombách, u sv. Petra, u sv. Klementa, při audienci hluboce vryli v srdce naše, z nichž ani čas je nevyhladí; pojatá předsevzetí o pouti té stále tanou nám na mysli; vzpomínka na pouť opět nás rozjařuje a radostně dojmává. Poutníkům tudíž nebylo třeba zvláštní nějaké památky na pouť římskou; než kojili jsme přání vroucí, abychom pro naše posvátná a památná místa trvalou nějakou památku přinesli z Říma. Prostřednictvím p. t. pp. důst. preláta Dr. Jæniga, ředitele českého poutnického domu, vysokor. hr. E. Belcrediho, důst. monsignora Schönborna, zjednáno, aby sv. Otec při audienci posvětil obraz Zvěstování Panny Marie a sv. Václava pro posv. Hostýn, sv. Anežky pro Prahu a blah. Sarkandra pro kapli na Radhošti. V předsíni audienčního sálu postaveny byly tyto obrazy; když se k nim přiblížil sv. Otec, předstoupil vel. pan P. Ant. Cyr. Stojan, kooperator z Příbora na Moravě a latinsky přednesl prosbu: „Sv. Otče, posvěťtež tyto obrazy jakožto památky na pouť slovanskou pro Hostýn, Prahu a Radhošť.“ Milostivě usmál se sv. Otec a žehnal opětně obrazy. Když vnešen byl do audienčního sálu a zde uhlédl na davy poutníků v rozmanitém oděvu, tu zazářila radost z tváře jeho, žehnal na všechny strany klečícím poutníkům. — Zasedl na trůn svůj; kolem něho na trůny své zasedli kardinálové v počtu, v jakémž ode dávna při audienci nebyli. Před trůn předstoupil biskup Strossmayer a jménem všech slovanských poutníků oslovil překrásnou řečí sv. Otce. Po té povstal sv. Otec, by odpověděl oslovění řečí přepamátnou pro poutníky a pro všechny Slovany katolíky.

„Milovaní synové! Vás, kteří jste byli s touhou očekáváni, hosté dnes Řím, hlavní město katolického světa, a otcovské naše srdce raduje se a plesá nad tím, že

v tak hojném počtu jste se dostavili; můžeme jako druhdy Pavel o svém Titovi také o vás říci: Bůh nás potěšil vašim příchodem. — Vidouce od počátku našeho pontifikátu církev u sousedních národů pro rozličné příčiny těžce utlačovánu, zlíbilo se nám, za příčinou pohledu toho nám přetrpkého, obrátiti zraky své k východu, neposkytla-li by nám tam vzpomínka na minulost nějaké útěchy, nepodala-li by nám vzhledem k budoucnosti nějaké naděje. Dobrotou Boží stalo se nyní, že podává nám dnešní den část té útěchy, kterou jsme tehdy u vás vyhledávatí chtěli.

Prohlížíme, milovaní synové, dobře vaši rozsaňnou snahu, pozorujeme vás a vážíme si, jak se sluší, nábožnosti a víry, kterouž jednomyslně spojení sem jste přišli, chtěje naší nízkosti a vznešenosti apoštolské Stolice svou úctu projevit. V tom viděti nejen výtečnou vůli každého z vás, nýbrž i důkaz podivuhodné a božské jednoty církve, o níž jsi ty, ctihodný bratře, s velikou výmluvností právě byl tak mnohou pravdu pověděl. Neboť Ježíš Kristus získav a spečetiv svou krví bratrské spojení všech lidí mezi sebou, spojil všechny, kdo v něho věří, takorka v jednu rodinu, kteráž jest církev, přivediv srdce a vůli všech k tak dokonalé jednotě, že museli býti jedno, jako on a Otec nebeský jedno jsou.

Aby sjednocenost tato obhájena byla, udělil svatému apoštol. kníže Petřovi papežský primat, jenž by přecházel na římské papeže, jeho nástupce, aby totiž všemi údy křesťanské společnosti, spojenými s viditelnou hlavou církve, proudil život. Dobrodiní tohoto života a spásy, milovaní synové, způsobili vám po Bohu vaši společní apoštolové Cyrill a Method.

V devátém století, kdy jméno Slovanů slavným se stávalo, znovu zrodili oni v krátké době předky vaše v Kristu Ježíši skrze evangelium, věnujice se

s neslýchanou láskou duševnímu jich vzdělání. Tak dosáhli tito národové spojení s apoštolskou Stolicí, se skálou, již Kristus základem své církve a nepřemožitelným valem proti všem útokům lidským a pekelným chtěl učiniti. Od těch dob počaly mezi Slovany a touto Stolicí sv. Petra ony přátelské styky, jichž sobě zvláště za těchto dnů a u naší přítomnosti s velikou radostí připomínáme.

Neboť zde v městě Římě podávali svatí bratři zprávu o své činnosti, zde osvědčili přísahou na hrobech knížat apoštolů neporušenost své víry; zde dostalo se jim biskupské hodnosti a posvěcení. Method doporučován byl zvláště četnými listy římského papeže. Jeho autoritou a pod jeho ochranou navrátil se do Moravy s kněžími a biskupy, kteří podporovati ho měli v duchovní vládě mezi vašimi bratry.

Cyrill počal svou apoštolskou dráhu tím, že objevil ostatky našeho předchůdce Klimenta I., o nichž obyvatelé Chersonu tehda nic nevěděli; on opatroval je po celou dobu svatou trpělivostí, ony provázely ho všude, až i do Říma. Nemáme to za pouhou náhodu, že týž, o čemž jsi, ctihodný bratře, právě zmínku učinil, v tomto městě umřel a že se Římu dostalo cti, chovati ve svém lůně pozůstatky Cyrilla a Klimenta takorba ve společném objetí. Oba slavní apoštolové křesťanské víry odpočívají již po tolik století vedle sebe v pokoji Páně a zdají se pozdním věkům naučení dávatí, jak vřelá musí býti a na vždy potrvati jednota Slovanů s církví římskou.

Za nedlouho uzrálo ovoce tohoto nutného spojení jak ku prospěchu všeobecnému, tak i ku prospěchu našich apoštolů. Neboť, když stalo se jim, co se zhusta stává těm, kteří se velikých věcí odvažují, že postavily se jim všeliké obtíže a překážky v cestu, dostalo se jim pomoci této apoštolské Stolice, ze-

jména účastni se stali pomoci a ochrany Mikuláše I., Hadriana II., Jana VIII. I pozdější papežové, naši předchůdci, prokazovali Slovanům vezdy smýšlení laskavé.

Památky našich dějin svědčí o tom, jak velice si na tom dalo záležeti římské papežství, aby ochráněno bylo u nás nejen náboženství, ale také obecní blahobyt. Neboť, co vždy se stává, jelikož moc náboženství největší vliv míti musí na život a mravy lidí, to objevilo se také u našich předků v míře daleko zjevnější a skvělejší, když se jim přičiněním Cyrilla a Methoda dostalo nejen křesťanské víry, což však jest nade všecko, nýbrž i uslechtilějších mravů a civilisace. Těmto našim apoštolům povinni jste vděčnosti i za to, že sestrojili vám abecedu, že převedli větší část sv. písma do národní řeči a že přizpůsobili svaté obřady národnímu duchu. Za těmi příčinami budou i za příštích věků slaviti jména Cyrilla a Methoda všichni Moravané, Čechové, Bulhaři, Chorvaté, Poláci, Rusíni a všichni Slované od břehů Adrie až k valným stepím Novgorodským.

Ježto pak ze spojení s římskou církví, matkou všech ostatních, taková naděje zdaru a získání tolika dobrodiní vyplývá, tož přičiňujte se, milí synové, abyste spojení toto udržovali a denně pevněji utužovali. Modlemež se k sv. Cyrillu a Methodu aby milostivě shlíželi s nebe na svůj slovanský lid, aby jednům setrvání, druhým pravou víru od Boha vymáhali, zápal bratrské lásky ve všech srdcích rozněcovali a od dědictví Páně všechna nepřátelství, zápasy a záští vzdalovali. Necht odporouči Bohu obzvlášť onen národ, který svoji četností, svou mocí a svými prostředky nad jiné vyniká a je též jako své apoštoly cti, ačkoli svazek ten, jímž právě apoštolové jeho se sv. Petrem a církví katolickou spojení jsou, mezi ním a Římem přerušen jest.

Až svornost u víře ve shodě s veškerými právy států opět bude obnovena, potom možno v největší důvěře očekávat vydatné účinkování a šíření se víry na světě celém, neboť vedle soudu Božího uchystány jsou Slovanům zvláštní a vynikající úkoly v životěездеjším.

Navrattež se, milovaní synové, šťastně do svých vlastí, vypravujte svým bratřím, co jste v městě Římě viděli a slyšeli. Vydejte jim svědectví, že my všechny uslechtili a velké národy slovanského kmene láskou otcovskou objímáme, nežádající od nich ničeho více, než aby lnuli k církvi katolické největším zápalením a nezlomnou věrností, aby nikdo z nich neztratil se ze svaté oné archy, o níž dí sv. Jeronym, že kdo v ní není, v potopě zahyne. Přinestež jim také apoštolské požehnání, kteréž jim a vám všem v milosti Pána tuto udělíme.“

Řeč trvala malé půl hodinky; nemálo jsme se divili životi a srdečnosti, s jakouž nás sv. Otec oslovil.

Po řeči přistupovali jsme národ za národem ku sv. Otcovi, kterýž milo-

stivě a s radostí a srdečností nás přijímal, mluvě k nám slova povzbuzující, hladil naše hlavy a nemálo se nadevil naší upřímné srdečnosti. Sv. Otec výslovně sobě přál, aby všickni přistoupili k němu. Audience trvala po 4 hodiny; mnozí horkem omdlévali a museli odejít, ale sv. Otec vytrval milostivě se usmívaje, žádné ochablosti na něm nebylo zpozorovati. Když byli předstoupili všickni poutníci, z Ruska, z rakouského a pruského Polska, Moravy, Slezska, Čech, Chorvatska, Dalmatska, Černé hory, Bosny, Hercegoviny, Štýrska, Korutan atd., povstal sv. Otec a požehnání nám udělil, načež za srdečného volání: „Ať žije sv. Otec“, „Živio“, „Živili“, „Sláva“ na nosítkách odebral se z audienčního sálu. — Radostné nadšení ubírali jsme se do příbytků svých, s tím vroucím přáním, aby vše uskutečněno bylo, což při audienční mluvené, předsevzato a slíbeno. Dežž to, ó Bože, na přímluvu sv. Cyrilla a Methoda!

Rozdílné osudy dítky křesťanského a pohanského.

Den narození dítky křesťanského.

Pán Bůh daroval křesťanským rodičům dítko. Veliká radost panuje z toho v rodině. Toho samého dne ještě aneb druhého dne ubírají se s dítkem ke křtu do kostela. — Otec dítky a kmotři mají sváteční šaty oblečeny. Babička anebo kmotra nese děťátko v náručí; čisté, ano někdy i nádherné šatky, kterými dítko obaleno jest, a pak vroucnost, s jakou kmotra dítko k sobě vine a občas na ně hledí, nasvědčují, že považují dítko za milý a drahocenný dar od Boha.

U vrat domových, z kterých právě vycházejí, stojí malá dívěnka a zočíc

kmotru, táže se ve své nevinosti, co že to nese a kam jde. Tu se kmotra skloní k děvčátku, odhrne šátek a ukazuje sestřičce libeznou tvář dítky a pravi: „Viz, tomuto dítku dal milý Pán Bůh život, je to tvůj bratříček; a nyní jdeme, abychom ho dali pokřtít, neboť ještě má hřích na své dušičce, nyní ale bude na křtu sv. od hříchu očištěn a posvěcen, stane se křesťanem, dítkem Božím, aby jednou do nebe se dostal.“

A kmotra spozorujíc, jak laskavě dívěnka na bratříčka pohlíží, připojuje ještě: „I nyní musíš mít děťátko ráda, již nyní jest drahocenné, neboť jest obrazem Božím; ale až bude pokřtěno,

pak teprv musíš je milovati, pak teprv bude slíbené a svaté a drahocenné.“ — Tak mluví kmotra a jde s ostatními do kostela. Děvčátko ale hledí za nimi a uvažuje u sebe, kterak nový bratříček nyní v kostele stane se dítětem Božím.

Jsou nyní s děťátkem před kostelem. V síni čeká již kněz na dítě. I on se raduje nad malým tvorem, i hotoví se, jej skrze křest svatý, údem Ježíše Krista a dědicem nebeského království učiniti. Svolává svými modlitbami požehnání nebes na dítě, zasvěcuje je Ježíši Kristu, znamenaje je na čele a na prsou sv. křížem, slavnostnými slovy zapuzuje ďábla od dítěte; a uvádí je nyní do kostela — následuje pak úkon sv. křtu. Voda, s níž Bůh svou milost spojil, teče na hlavu dítěte, a nyní stává se — křesťanem, jest čisto, jest dítě Boží — požehnané mezi všemi ostatními tvory na zemi — nekonečně bohaté, poněvadž má podíl na království nebeském. Ještě dává kněz dítěti bílé roucho na znamení, že duše dítěte okrášlena jest nevinností; konečně podává mu i svíci, aby nemilovalo temnotu pekla, nýbrž světlo nebes. Tak se dostalo dítěti, dříve ještě než mu možno mysliti a rozuměti, toho největšího dobrodiní: přináležeti Bohu, ano jest dítětem Božím, a místo v nebesích má již připravené.

Proto všichni se radují nad pokřtěným dítětem. Otec kleká u oltáře, obětuje je Pánu modle se: „Viz, o Pane, dítěto toto jest Tvé a jest nyní čisté jako anděl; o račiž mu křestní milost zachovati a jej před každým hříchem chrániti. Pomáhej mi, bych je v bázni Boží vychoval, dej, aby bylo šťastné na zemi a jednou i v nebi. Amen.“ Tak se modlí otec. A matka, která vždy se modlila, aby žádné její dítě bez křtu sv. nezemřelo, děkuje nyní vroucně Bohu, a něžně na toto nové dítě Boží hledíc a z něho se radujíc,

myslí si: „Nyní o Pane, jest vše dobře; i kdybys dopustil, aby zemřelo dítěto, bylo by šťastno; neboť jest svatým křtem čisté a nevinné. Díky Tobě za tuto milost!“ Sestřička ale hledí ještě veseleji na svého bratříčka a má před ním svatou úctu, neboť ví, že jest Bohu zasvěcen, že jest dítěto Boží.

Po křtu sv. shromáždí se příbuzní dítěte k malé hostině, při níž rodičům dítěte vše dobré pro dítěto přejí.

A opět za několik dní jde matka sama s dítětem do kostela. Tu si klekne před dvéře kostelní, přijímá požehnání kněžské a přistupuje pak s knězem k oltáři, který se modlí, by Bůh milostivě popřál, aly dítěto ve zbožnosti, nevinnosti a bohabojnosti vzrostlo; a aby Bůh dítěto i matku chránil, a jedenkrát oba v nebi spojil.

Křesťanská matka klečí ještě nějakou chvíli před oltářem a myslí s úzkostlivou láskou na budoucnost dítěte, přejíc mu vše dobré, časné i věčné. Cíníc ty nejlepší úmysly, že se bude všemožně o blaho svěřeného jí od Boha dítěte starati, od něhož vše, i štěstí tohoto dítěte závisí, modlí se, jako druhdy sv. Alžběta: „O Pane Ježíši Kriste, Tobě a Tvé milé Mátě obětuji toto drahé dítěto, které jsi mi daroval. Můj Bože a Pane, jako Tys mi je daroval, tak i já dávám a věnuji je Tobě, který jsi velitel a otec matky i dítěte. Jen o tu jedinou milost vroucně Tebe prosím, bys toto dítěto mezi své sluhy a přátele přijmouti a jemu svého svatého požehnání uděliti ráčil.“

Tohož dne uděluje nábožná matka almužnu chudým, aby tím jistěji požehnání Boží dítětu vyprosila.

Tak — to jest: s tolika milostmi, požehnáním, láskou a štěstím započíná život dítěte mezi křesťany.

Abys ale, milé dítěto, ještě lépe pochopilo, jaké to štěstí jest pro dítěto,

narodili se v zemi křesťanské a má-li křesťanské rodiče, třeba ti v duchu do nebe a do pekla nahlédnouti. Neboť věz, že, kdežto na zemi rodičové a kmotři, i kněz atd. s dítětem se zabývali, že téže doby i nebeští duchové a Bůh sám — avšak i zlí duchové o novorozené dítě se starali. Milé dítě, kdybys mohlo do říše duchů nahlédnouti, bylo bys při narození a křtu dítěte uhlídalo: duše dítěte byla pokalená temnou skvrnou (totiž hříchem dědičným), kterou si všichni svatí duchové, zvláště ale Bůh sám, zošklivovali. Jako každé dítě, tak i toto dostalo anděla za strážce. Smutně díval se tento sv. anděl na hříšného toho tvora a s velkou soustrastí pomýšlel, jak by ono dítě bylo bez radosti, kdyby beze křtu sv. umřelo.

Tento anděl a andělé strážní rodičů, starající se o blaho dítěte vnuknuli rodičům, aby dítě co nejdříve dali pokřtít. A oni poslechli vnuknutí těchto sv. andělů. A když pak kráčeli ke kostelu, tu anděl strážný neviditelně je doprovázel. A všechny modlitby, které z úst kněžských přicházely, a všechny tužby, které srdce rodičů a kmotřů naplňovaly, sbíral anděl a přinášel před trůn Boží. Nevyslovitelnou radost cítil anděl strážný dítěte, když kněz slova ďábla vypuzující pronášel a když zlý duch nucen znamením sv. kříže duši dítěte opustil. Docela blízko přistoupil anděl strážný k svému chráněnci, když okamžik křtu sv. nastal. Kněz vyhlídl vodu milosti na dítě — a hle v tom okamžiku přechaly stíny hříchu, nemilosti a kletby Boží z duše dítěte, kterou anděl strážný nyní v nebeské kráse jako obraz Boží zřel, okrášlenou znakem dítek Božích. A kdežto anděl strážný před trůnem Nejvyššího modlitby chvály a díky přednášel pro křesť jeho chráněnce, pokynul Pán Svatému, jehožto

jmeno dítěte na křtu obdrželo. Oběma, anděli strážnému a sv. patronu ukázal Bůh tu zlatou korunu, kterou pro ono dítěte určil; ukázal jim též tu nadpřirozenou krásu a nevinnost omilostněného dítěte a započali hned svůj svatý úřad: Svatý přednášel vždy modlitby za blaho dítěte před trůnem; anděl strážný doprovázel dítěte a chránil je v každém nebezpečí. Tu jej ochránil v tělesném nebezpečí, od prudkého upadnutí, od nebezpečí vody a olně; tu opět z osidel hříchu, aby se nedostalo na cestu, která do pekla vede.

Tak se děje, milé dítěte, při narození dítěte křesťanského; tak se dělo, o šťastné dítěte, i při tvém narození. Jsem přesvědčen, že ti srdcečko radostí skáče, an jsi o štěstí křesťanských dítek četlo a poznalo's, s jakou láskou, péčí a požehnáním křesťanské dítěte při svém narození od Boha a od lidí vítáno bývalo.

Z toho následuje:

1. Dítěte křesťanských rodičů hned při svém narození jest ctěno: považují je všichni, zvláště ale rodičové za drahocenný dar Boží, pro svou nesmrtelnou duši jest váženo více, než všechny pozemské statky.

2. Dítěte křesťanských rodičů nalezá hned při svém narození upřímnou lásku. Jak něžně je k sobě vinou otec a matka, jak je okrášluje matka!

3. Dítěte křesťanských rodičů nalezá hned při svém narození duchovní lásku a pomoc. Sotva se dítěte narodilo, všickni myslí na to, že jest Boha vzdáleno, a spěchají mu získat milost Boží.

To vše — dobře to považ, — zjednává dítěte křesťanství. Nebuď křesťanství, vše jest totam: vážnost dítěte, láska k němu a všechny milosti; opovržené, chudobné, i od Boha oddělené bylo by živo, zemřelo by a zahynulo. O jak velikým dobrodiním jest křesťanství!

(Dokončení).

Zpráva svatého dětství.

Z farnosti Staro-Bělské. Dobročín sv. dětství Ježíšova, zařízení ve farnosti naší na sklonku minulého roku čítá dnes již 275 úďů (a sice: ze Staré Bělé 134, z Proskovic 17, z Vyškovic 53, z Nové Bělé 57, z Krmelína 7, ze St. Dvoru 3 a ze Světlova 4). Mnozí malíči hrdinové zřídili sobě liličné pokladničky, do nichž ukládají obdržené krejcare, aby je pak věnovali mohli milému Ježíškovi na pokřtění dítek pohanských. Věrk i u dospělých nalezá sv. dětství hojnou přízeň, jak o tom bylo lze přesvědčiti se v úterý svatodušní (30. května t. r.), kdy odbyvala se u nás druhá slavnost sv. dětství. Dítky i dospělí sešli se v počtu hojném do chrámu Páně na mši sv., která obětována byla za zemřelé údy a dobrodince sv. dětství. Odpoledne odbyvala se oféra, při níž dvě z horlítek šly s talíři po kostele, aby i od dospělých sbíraly milosrdné dárky k účelu sv. dětství. Následovala litanie sv. dětství před vystavenou velebnou Svátostí a slavné požehnání. Oféra týž den zařízení vynesla

pro sv. dětství 8 zl. 26 kr. Vícero nejménovaných dobrodinců věnovalo 12 zl. 4 kr. Na přispěvcích od úďů za r. 1882 již zapraveno bylo 55 zl. 44 kr., činí úhrnem 75 zl. 74 kr. Na slavnost nejsv. Trojice Boží pak dělo se losování jmen křesťanů, a jsou vylosována následující jména: Albrecht, Antonín, Augustín, Alois, František, Jan, Jindřich, Kajetán, Rudolf, Václav, Alžběta, Amalia, Anna, Anežka, Antonie, Františka, Gabriela, Hedvika, Juliana, Karolina, Mariana, Maria, Štefanie, Terezie. Dejž Bůh, aby myšlenka sv. dětství k vykupování pohanských a ku posvěcování křesťanských dítek stále rostla a se zmáhala! K tomu se modlitbou, slovem, zvlášť svatým životem přičiňuj každý, kdo's již údem, zvlášť horlítelem, a milý Pán Ježíš zajiště žehnati a podporovati bude snahu naší. — Všem vám šlechetným dobrodincům voláme my údové sv. dětství srdečně: „Zaplať Pán Bůh!“ a prosíme, abyste i nadále zůstali sv. dětství přáteli a podporovateli. Několik horlítek sv. dětství.

Milodary božského Srdce Páně.

Nezaznamujeme tentokráte mnoho, přece ale něco, aby nevyšla z paměti dobrota Boží.

Z Přestavlk děkuje vroucně P. Marii vždy trvajícím pomoci za vyslyšení prosby a vytrhnutí z velké nesnáze.

Z Rychtářova děkuje božskému Srdci P. jistá osoba za uzdravení z nebezpečného neúduh užíváním vody z Lúrdy.

Z pruského Slezska vzdává jistý rolník vřelé díky božskému Srdci

Páně za mnohé milosti obdržené ve stavu manželském a že si mnohé hříchy předešlého života odvykl a že mu pokoj a klid svědomí vrácen byl. Počátkem polepšení byla pouť do Frýdku. Tentýž děkuje za uzdravení své dcery z nebezpečné nemoci.

V měsíci červenci

modleme se za ducha víry.

Srdce prostopápného člověka podobá se bahnisku, z něhož vycházejí jedovaté výpary. V tomto bahnisku žijí rozličné nestvůry, zvláště nevěra. Voltaire, patriarcha nevěry a bezbožnosti, chtěl-li duši víru vzíti, radil, aby se dopustil člověk velikých hříchů, zvláště svatokrádeže. A nyní není potřeba ani raditi k tomu, poněvadž většina lidu jest srdce nekalého, srdce plného hříchu a nevěry. Ducha víry málo nalezáme! Duch víry jest prvním znamením duše božskému Srdci oddané, duch víry jest vzácným pokladem čistého srdce ctitelů božského Srdce Páně. Duch víry proměnil celou tvář země. Chceme-li tedy

nyňi pomáhati božskému Srdci ve práci na proměně zkaženého lidstva, jestiž zapotřebí, abychom byli plni víry, abychom v sobě vzbudili ducha víry. Duch víry jest více než ctnost víry. Jako rozum dospělého liší se od rozumu dítěte, tak rozličný jest duch víry ode ctnosti víry. Víra jest od Boha vlitá ctnost, kterou všechno za pravé máme, co Bůh zjevil a církvi svou k věření předkládá. Ctnost víry má zůstati ustavičně v srdci našem a má ji člověk každý, který jest v milosti Boží. Ale mezi těmi křesťany, kteří všechno, co Bůh zjevil a co církvi svou k věření předkládá, pevně věří, jest přece veliký počet, kteří víru svou uspávají, poklad víry zakopávají a daleci jsouce, aby víru za pravidlo života považovali, dají se vésti obyčejně jen světským zvykem anebo světlem lidské moudrosti. Takoví mají sice víru, ale nemají ducha víry. Člověk, jenž prostě věří, má práci, aby duši svou k Bohu povznesl, aby z viditelných věcí soudil na neviditelné. Ale člověk pevné víry, který má ducha víry, ten vidí Boha všude a věci viditelné mu jen Boha hlásají, jen o Bohu svědectví dávají.

Známka, máme-li ducha víry, jest patření na Otce nebeského ne sice tváří v tvář, nýbrž jen jako v zrcadle; jest to jakýsi nebeský pud, jímž poznáváme Boha jako dítě poznává mezi sebe více lidmi matku svou, jako beránek poznává ve stádě roditelku svou. Ačkoliv dosud ještě nevidíme Pána a Boha svého, přece k němu se hlásíme, k němu se modlíme i obmezeným rozumem svým poznáváme, což naší svatou povinností jest, abychom v jednoho Boha věřili, jemu se klaněli, jeho milovali a poslouchali, podle vůle jeho živi byli. Tento duch víry má dvě nerozlučné společnice: tichost a silu, kteréž zavítají ku každému, jenž má ducha víry. Tichost, pokoj duše odvrátí všelikou úzkost, všeliký strach, dodává nám jakousi jistotu, s jakouž božské Srdce Páně všechny útrapy trpělivě neslo. Kdo má ducha víry, může říci se žalmistou Páně: „Spatřoval jsem Hospodina před očima svýma vždycky: neb jest mi po pravici, abych se nepohnul.“ (Žalm 15.) A proto může zvolati dále: „Protož rozveselilo se srdce mé a zaplesal jazyk můj: nad to i tělo mé odpočine v naději; nebo nezanecháš duše mé ve hrobě, aniž dáš svatému svému viděti porušení.“

Rozhlédneme-li se lidským okem, jest postavení naše prasmutné. Než odkud všechno to zlo původ bere? Co by učinili svatí apoštolové v boji proti mocnostem pozemským? Spoléhali by se na pomoc lidskou? O pak by nebyli zvítězili! Slyšme, co praví sv. Jan: „Všecko, co se narodilo z Boha, přemáhá svět: a tot jest to vítězství, kteréž přemáhá svět, víra naše.“ (I. Jan. 5. 4.)

Tuto zbraň ještě dosud máme; ještě máme víru apoštolův, ale nespravujeme ji svá myšlení, řeči a skutky své.

Jak kněží tak věřící, sluhové a dítky Boží, místo aby jednali podle vůle Boží, místo aby spoléhali se důvěrně a pevně na příslibení Boží, místo aby všechno namáhání naše směřovalo ku vyplnění úmyslů božského Srdce Páně, necháváme se přemoci duchem lidským, ohledy lidskými, bázní lidskou, o níž sv. Pavel pravil některým spolupracovníkům svým: „Mně pak to za nejmenší jest, abych od vás souzen byl aneb od lidského soudu; avšak aniž sám sebe nesoudím.“ (I. Kor. 3. 3.)

Nejlepší prostředek, abychom všechny překážky, abychom celý svět přemohli, jest duch víry. Jestliže budou křesťané plni ducha víry, pak novopohanský svět bude snadno přemožen, jako se to stalo vírou prvních učeníků Páně.

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc červenec l. P. 1882.

Za ducha víry.

O Ježíši! skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za tu milost, aby všichni sluhové Tvoji naplnění byli duchem víry. Ozbroj nás, o Ježíši, abychom Tobě tento svět podmanili, tou pevnou a pravou vírou, jakouž zvítězili svatí apoštolové Tvoji. Amen.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

O přeladké Srdce Panny Marie, buď mou spásou!

Sv. Michale archanděli, sv. Josefe, svatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Dne

Obzvláště ale odporučuje se:

1. *Sv. Theodora, op. 533*: Svěcení nedělí a svátků. Požehnání úrody zemské. Vysvobození nevině pronásledovaných manželů.
2. *Navštívení P. Marie*: Země koruny svato-Václavské. Kongregaci Mariánské v Čechách. Zkoušky dospělosti a šťastné volení stavu mnohým jinochům. Bratr vzdalující se svatých svátostí.
3. *Sv. Phokas, muč. 303*: Biskupové rakouští a jich ústavy bohoslovecké. Dar moudrosti a síly v povolání. Rodina zanedbalá.
4. *Sv. Prokopa, op. 1053*: Obnova úcty sv. našich dědiců. Řehole v zemích koruny svato-Václavské. Přijmutí dívky do kláštera.
5. *Sv. Cyrilla a Methoda, 869 a 885*: Rozkvět bratrstva Cyrillo-Methodějského v Čechách a na Moravě. Smír církve ruské se svatou Stolicí. Ochrana sestry z velkého nebezpečí.
6. *Sv. Bohumily, manž. kř. 1070*: Císař a král náš a rádcové jeho. By ovládal duch katolický muže vysoko postavené. Dar modlitby.
7. *Sv. Vilibalda, biskp. 786*: Úcta b. S. P. Novosvěcenci. Vyprosení 2 kněžím zdraví těla i ducha. Patriční svěcení neděl.
8. *Sv. Alžběty, král. 1336*: Rozkvět průmyslu v duchu křesť. By žehnal Bůh obchodníkům křesťanským. Spravedlnost křesťanská.
9. *Sv. Kiliána, biskp. m. 689*: Štěstí rodinné mnohým. Svornost manželům. Spolky křesťanské v Čechách a na Moravě. Zachránění sestry z velkého nebezpečí. Jistá nemocná sestra.
10. *Sv. Oldřicha, křep. 973*: Vychování mládeže. Láska bratrská a povinná úcta k rodičům. Vytřvalost v dobrém. Choromyslný kněz.
11. *Sv. Benedikta, op. slavní památka*: Sv. Otec a jeho časné potřeby. Šťastný stav manželský. Odevzdání se do vůle Boží mnohým.
12. *Sv. Jana Qualb., op. 1073*: Smíření se nepřátel. Přemáhání hněvu a zlosti. Rozšíření úcty sv. Norberta, patrona českého.
13. *Sv. Markéty, p. m. 260*: Školy národní a jich učitelstvo. By se opět náboženství jako dříve ve školách pěstovalo. Vypuzení směru protináboženského z jistých hlav učitelských. Nemocná.
14. *Sv. Bonaventury, řeh. uč. c. 1274*: By katolické dívky učitelé katolici všude učili. Apoštolská moudrost ve správě duchovní. Nemocný hodnostář církevní. Zdar díla započatého ku cti Boží.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. mše sv. na úmysly dne, které i vloženy jsou na oltáři v Lúrdu, Filipodoru, Častochově, Boleslavi a m. ost.

Připojíž každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc červenec I. P. 1882.

Za ducha víry.

Dne

Obzvláště ale doporučuje se:

15. *Sv. Jindřicha, cíl. 1224*: Úcta Matky dobré rady. Soužení a zarmoucení. Matky by se horlivě modlily za syny ve sv. víře vlažné. Noví biskupové česko-moravští. Čekanci stavu duchovního.
16. *P. Marie Karmel.*: Úcta, důvěra a láska k Rodičce Boží. Duchovenstvo řeholné mezi Slovy. Vyslyšení v prosbě. Chorý a málomyslný kněz. Mír v jedné rodině. Smíření přibuzenstva.
17. *Sv. Alexia, vyzn. 417*: Chraň, božské Srdce Páně, studující mládež vši náказы mravní o prázdninách. Křesťanská pokora.
18. *Sv. Kamilla, zaklad. ř. 1614*: Misie tuzemské a za mořem. Modleme se za návrat 54 milionů rozkolných, 1½ milionu cvandělíků a helvetů do církve sv. mezi Slovy. Těžce nemocná.
19. *Sv. Vincence z P., zaklad. ř. 1660*: Milosrdní bratři a sestry. Ústavy sv.-Vincenské v Čechách a na Moravě. Láska k bližnímu.
20. *Sv. Eliáše, pror. patr. Chorvatů*: Církev katolická v Bosně a Hercegovině. Její duchovenstvo, školy a chrámy. Sv. trpělivosti v nemoci. Vyrvalost v dobrém předsevzetí. Zbožnost v rodinách.
21. *Sv. Arbojasta, biskp. 678*: Vojsko rakouské a jeho duchovenstvo. Svěcení nedělí a svátků u vojska. Pěstování pořádku a mravnosti.
22. *Sv. Márt Magdaleny, kajic.*: Za ducha kajicného v církvi sv. mezi Slovy. Kajníci a kajcnice. Zdar zkoušky jisté osoby.
23. *Sv. Apollinaria, biskp.*: Dělnictvo naše a řemeslníci by hledali ochrany a potěchy v církvi sv. Organizace strany katolické. Šťastné uspořádání podniku pro věc Boží. Chorý spolubratr.
24. *Sv. Kristiny, muč. 300*: Panny křesťanské. Varování se marnivosti a ducha světského a pěstování ctností jich stavu přiměřených. Pracovitost a stydlivost. Vyléčení dlouho trvajícího neduhu.
25. *Sv. Jakuba, apošt. 43*: Za ducha apoštolského kazatelům slovanským. Obnovy křesťanské sv. misií v jistém městě.
26. *Sv. Anny*: Křesťanské matky a vdovy. Spolky sv. Anny. Jistá Anna zbloudila. Novosvěcenci. Duchovní správa na posv. Hostýně.
27. *Sv. Pantaleona, lékaře, m. 303*: Lékaři. Školy jejich by zbaveny byly směru nekřesťanského. By nepřekáželi, ale spíše podporovali zaopatření nemocných svátostmi umírajících! Volba stavu.
28. *Sv. Innocence, pap.*: Tisk katolický. Vypuzení špatných knih z jistých knihoven a zejména z rukou mládeže. Podporování dobrého tisku odbíráním i prací. Umírající a duše v očistci.
29. *Sv. Marty, p.*: Duch. cvičení příštího měsíce. Mnoho vlažných a ospalých v záležitostech duše své. By se věrně práce k modlitbě družila. Přesnost kázně řeholní. Zdar práce literární.
30. *Sv. Abdon a Senen, m. 250*: Užívání horlivé sv. svátosti ve dni plnomocnými odpustky spojené. Opuštění Češi a nedbali v náboženství mimo vlasti své se potulující. Díky za obdržené milosti.
31. *Sv. Ignáce, zaklad. ř. 1556*: Tovaryšstvo Ježíšovo. Za milost obrácení zatvrzelým. Všichni našim modlitbám se doporučující. Všichni v tomto měsíci v Pánu zesnuli údové katol. bratrstev.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. mše sv. na úmysly dne, které i vloženy jsou na oltář v Lúdrnu, Filipsořtu, Časochově, Bolešlavě a m. ost.

Připojiz každý k úmyslům dne: „i na úmysly doporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Hle! Matka neposkvrněná prosí za Vás v nebi,
abyste nás ledující Ctností její přebývali též v nebi.

Čistota Panny Marie.

Hledal jsem v světa prostorách,
tu v dolinách, tam na horách,
co by velesvatou,
Panno, čistotu Tvou
poněkud značilo.
Však tu nic nebylo.

Slabý jest luny lesk,
temný ten jasný blesk,
ta slunce jasná tvář
není dost skvělá zář;
ten rosy krásný třpyt,
ten hvězdy tichý svit,
průzračná vody hlubina,
ni vzduchu čistá výšina —
v ničem tu nikde není
Tvá krása ku spatření!

Hledal jsem v nebes dvoru
v svatých v každém sboru;
ač úžasem se v prachu kloním,
svatou rozkoší slzu roním,
přec co tak toužebně hledám,
ni tu ještě nenalezám;
Tvé krásy obraz není
ve světě ku spatření;
nemá svět ni nebe,
co by zračilo Tebe.

Nežírám ho v Serafinu,
neznám ho v Cherubínu,
nemá ho žádný svatý
nejčistší láskou zňatý;
nemá ho žádná svěťice,
neb odlesk Boží Trojice.

Křesťanská počtenice pro dospělé školáky.

(Pokračování.)

V. Jednotka nebeská.

Co tyto řádky píšu, zaznívají ke mně zvony s věže a z farního chrámu Páně vychází procesí ven pod širé nebe. Mámeť dnes právě třetí prosební čili křížový den, zítra pak slavnost na nebe vstoupení Páně. Hle, jak významní jsou to dnové pro nás křesťany! V těchto dnech netoliko církev, ale každý pravý křesťan katolický oddává se více než jindy modlitbě jako by všechny své prosby a tužby sepisoval, aby je co suppliku mohl dáti Ježíši Kristu na nebe se ubírajícímu sebou.

Ano k nebi obrací církev v těchto dnech obzvláště mysle naše; neboť — milý křesťane, — tak jako odchází Spasitel na nebe, tak se má i tvůj život skončiti jedenkrát radostným vstoupením na nebe! A proto i to nebe — poněvadž jediné, jest pro tebe důležitá jednotka, s kterou musíš dobře počítat, abys se nepřepočel! Poněvadž ale právě v této věci tak mnozí křesťané chybní, chci ti tu některá vhodná pokynutí na ruku dáti. —

Před několika lety panovala v Anglii královna, která se svými katolickými poddanými o nic lépe nenakládala, než pověrný císař Nero, sama však žila v přepychu a rozkoši a užívala všeho světa, jak jen vůbec královna užívati může. Konečně ale přece sama na sobě znamenala, že tu věčně nebude, nýbrž že jako ten poslední z její poddaných octne se také brzy pod zeleným dnem.

Z toho jí ovšem přicházely na mysl všelijaké obavy a těžkosti, neboť nepřekná vyhlídka do budoucího života kynula jí. Nic však méně ubezpečovali ji, že království nebeské má pojištěné. Tu ale povzdychla si královna žalostně, ne snad

z lítosti nad hříchy, nýbrž bolestí, že má opustit svou královskou slávu na světě, a pravila: „Ráda bych to nebe oželela, kdybych tu mohla ještě jednou tak dlouho královat, jako až posud!“ — Pošetilejší řeči nad těchto a k tomu z úst ženy jsem neslyšel! — a podivně si musila ubožák to nebe představovati, ať se obávala, že se tam dlouhou chvíli bude nuditi! —

Ale bohužel není královna ta za našich časů žádnou vzácností, najdeť po všech krajích a zemích mezi křesťany mnoho příbuzných duchem a stejně smýšlejících. Nemluvím zde ani o těch, kteří myšlením a dychtěním, slovy i skutky, ba celou duší svou vězí až po krk zahrabáni do světa a jeho marností, a o nebe tak málo dbají, jako by ani žádného nebylo, a tak se starají a lopotí, běhají a shánějí pozemské statky na hromadu, jako by tu na věky věkův chtěli a mohli zůstat. Sem náleží netoliko velmožové v palácích, bohatí statkáři, velkokupec a bankéři, ale i mnohý ten prostý rolník, domkař a nádeník, jenž se o kostel a sv. svátosti stará tolik, co nic. Ale o všech těch a takových, jenž o nebi neví, dnes nemluvím, ale na mysl mám jiný druh křesťanů — na pohled o trochu lepší, kteří sice často na nebe zpominají, o ně prosí a tážes-li se: žádají-li si do nebe přijíti, ochotně odpovídají, že ano, jinak že by jim jen peklo zbývalo na výběr; ale dotazuješ-li se dále o nebi vychází tu na jevo, že si je představují takové, jakého vůbec nestává! —

Hle, tu právě jde cestou takovýto samozvaný kandidát nebeského království, — vezměme ho hned na zkoušku. Je to sice ze statku starší čeledín, ale i od toho se můžeme leccemus přiučiti.

Ve svých pracech a povinnotech je muž svědomitý, k představeným svým věrný a oddaný, k svým spolubližním tichý a snášlivý. Před jídlem a po jídle předfíkává chasu na hlas modlitbu, v neděli a svátek chodí pilně do chrámu Páně, ani o velkonocích není poslední ve zpovědnici, zkrátka ze všeho je viděti, že chce jednou do nebe, a že si to nechá také něco stát. Až potud by bylo všecko v pořádku, ale jedno jest všem lidem na něm nápadné. Za návisi u cesty k lesu stojí dvůr, kolem něhož jest mu každého dne jíti; on však kolem nejde, nýbrž zabočí pěšinou do lesa, aby dvůr obešel. A proč? jest snad pověřivý! či co mu brání jíti mimo? — Tajemství to záleží v tom, že na zmíněném dvoře slouží čeledín, s nímž se byl náš „zbožný“ nádvorník před 4 neb 5 lety pohádal a pořádně také sepral, ovšem ku své veliké hanbě a škodě; — neboť slabšího jsa těla podlehl silnějšímu soku. „Jen počkej, brachu, však já ti to jednou splatím!“ — to bylo poslední slovo, jež byl tehda na soupeře svého promluvil, nebo od té chvíle se jeden druhému z daleka vyhýbá. —

Hle, nádvorník ten si zbudoval ve své hlavě prazvláštní nebe! Domnívá se, že i se svou zarytou záští může spasen býti. — Ovšem v tom se mu mnozí jiní i mezi pány na vlas podobají; ale, marné jest jejich těšení na nebe. Nebe jest jen jedno, a v tom není žádná zlosti a záští; protož buď se musí vzdáti svého hněvu anebo nebeské radosti, jiné pomoci tu není! Tak nás to učí sám Spasitel. —

Ale jdíme zatím trochu dál. Tamhle v tom čistém a úhledném domku přebývá muž svého řemesla obuvník, jemuž celá obec říká „poctivec.“ A skutečně on pracuje poctivě dilo své a nepřetahuje lid. O krizové dny a vůbec při veřejných průvodech předfíkává a předzpěvuje

a i v kostele na kůru účinkuje mezi hudebníky ke cti a chvále Boží; slovem, je muž nábožný a horlivý. Každého dne posílá někoho z rodiny na mši sv. nebo jde sám, i doma dbá přísně o křesťanskou kázeň. Nuže, milý čtenáři, co soudíš o něm? Ten jest přece na pravé cestě k nebi, není-liž pravda? Ale počkej ještě s úsudkem svým, povím ti ještě něco. Asi před šesti roky zemřela bohatá mlynářka pode vsí náhlou smrtí. Nebylo už času sepsati kšaft, zavoláni jsou toliko tři svědkové k vyslechnutí ústního nařízení, a mezi těmi byl i náš soused obuvník. Umírající odkázala prý tehda i jemu kus dědictví. S tím ale nebyli příbuzní nebožky spokojeni, věc přišla k soudu a náš soused měl složit přísahu. A on přísahal — ale, jak se povídá, křivě, a následkem toho oloupeni byli právní dědicové o část svého dědictví. A při tom zůstalo až podnes. — A proto nedám ani starý halíř za to nebe, na něž se náš soused těší; neboť nebe jest jen jedno, a tam nevejde nic nespravedlivého. Nenapraví-li záhy záležitost tuto, bude musiti ubožák po smrti někam jinam jíti, než do nebe. Škoda té dobré duše!

Ale ještě o krok půjdeme dále, a tu přijdeme k nejkrásnějšímu a spolu nejbohatšímu domu. Na domě tom vládne hospodyně, která, jak viděti, své věci důkladně rozumí. Jak to s ní v ostatních věcích stojí, nevím; lidé aspoň nemluví o ní nic zlého, ona je žena nábožná, chodí na každý Boží hod a kromě toho i na porciunkuli a svátky Mariánské ku stolu Páně. Ano i ten jazyk, při ženských úd nejnebezpečnější a nejhříšnější jest v ústech její tichý. Mluvitě s lidmi málo, jen co musí býti, za to ale tím pilněji pracuje na dvoře, na poli a v stáji od Božího rána do pozdní noci. Ano i se svým mužem žije v lásce a pokoji; zkrátka, bezpečné místo v nebi by jí každý přisoudil — kdyby nebylo jedné

věci! — Již toho si mnohý povšimnul, že do domu jejího zřídka kdy žebrák zabloudí, a proč? Říkajíť chudáci, že by tam šli nadarmo! Mimo to má hospodyně vlastnilo bratra, mrzáka nezuživého, jehož za peníze vzala k sobě na statek. Ovšem měl peněz dost, že by ho všudy rádi živili a obsluhovali, avšak on sám nechťel jíti z domu otcovského. Sestra převzala tedy jeho podíl, ale poskytuje mu jídla tak po skrovnu, že ubožák častokrát hladu klepá na dvěře dobrých sousedů a je rád, podají-li mu skývu černého chleba. A jak by se nad ním neustrnuli? Vypadáť ubožák vychrtlý, na kost vyzábý a často, když v kostele před křížem klečí anebo venku na hrobě zesnulých rodičů se modlívá, vidají lidé z očí jeho slze kapati jako bohatý hrách a hořké jak peluněk. Jen jediná sestra dělá, jako by o tom všem nic nevěděla; neboť je vtělená zkamenělá lakota! A proto dím, že, bude-li i na dále takhle žíti, špatně to s ní jedenkrát dopadne. Neobrátili-li se z gruntu, bude musiti slyšet to hrozné slovo z úst věčného Soudce: „Pryč, odejdi ode mne; byl jsem lačný a nedala's mi jísti, byl jsem žízniivý a nedala's mi píti!“ — Co tedy ta osoba nebem nazývá a do něhož doufá vejíti, to posud není ještě stvořeno! Nebe jest jen jedno, a do toho nevejde žádný lakomec. Je-li tedy to jediné nebe zde na světě hříchem nějakým prohráno a ztraceno, tam za hrobem si nekoupíš žádné druhé, ano nekoupíš ani za všechna muka pekelná.

Zde jsem ti, milý čtenáři, uvedl na ukázkou jen několik lidiček z druhu svrchu řečeného, kteří o království nebeském zcela převrácený pojem mají. Jak je viděti, nejsou nikoliv tak zlí a na prach zkažení, aby snad život věčný upírali, naopak oni věří v nebe a doufají a lecos také pro ně obětují (neboť ví dobře, že nebeské království násilí trpí),

ale všechno pro ně obětovati, to, to se jim nezdá. Každý z nich totiž podrží si něco, a sice to nejmilejší na světě pro sebe, onen svou lakotu, jiný cizý statek, třetí zarytý hněv a hříšnou známost atd. Při tom si každý maluje to nebe podle své chuti a žádosti a těší se na bezpečný vstup; zatím ale každý takový ubožák jen sám sebe klame a posléze oklame se o to jediné, pravé nebe, kde uprostřed svých vyvolených živý Bůh kraluje na věky věkův! — Nyní by byla řada na tobě, milý čtenáři, pověděti, jak asi to tvé nebe vypadá? — ale dříve ti uvedu ještě nějaký trefný a poučný příklad.

Onehdy jsem četl v staré knize následující: Arsenius, opat, seděl jedenkrát v celi své pohřížen v rozjímání, an tu uslyšel jakýsi hlás říkouci: „Pojď, a ukážu ti lidské počinání.“ Arsenius vstal a šel. Předě dveřmi stál anděl, ten jej vedl do lesa a ukázal mu člověka dřevoštěpa, kterýž naděláv dříví svázal v otep a právě na rameno vzíti chtěl. Ale nemohl tíži pozdvihnouti. Co učinil? Šel a našťípal ještě dříví a do otepi přidal a zase zkoušel tíži zdvihnouti. A tak činil pokaždé, když marně se namahal dříví unést.

Odtud vedl anděl opata k nějakému jezeru, a zde mu ukázal člověka jiného. Stálť u jezera a přelával ustavičně vodu do velikého sudu. Sud však byl tak děravý, že co vody horem vřil, tolik zase dolem vytékalo. Člověk však jako by nic, dále nabíral a stále přelával.

A zase jej přivedl anděl jinam a ukázal mu krásný chrám. Hlavní brána stála dokořán otevřena a právě do ní vjížděli dva jezdcí. Avšak, ať se namahali sebe více, do chrámu se dostatí nemohli; neboť měli mezi sebou na přič uvázaný dlouhý trám. Poněvadž pak po délce obrátiti jej nechťeli, ani jeden ani druhý do brány se nedostali, ale oba vně zůstati museli.

Tu se divil opat nemálo pošetilému jednání lidí těch a tázal se anděla, co by to mělo znamenati? A anděl vysvětloval takto: „Dřevostěp, jenž ustavičně těžké své břemeno zvětšoval, jest hříšník, který máje na duši mnoho hříchů rád by se jich zbavil; že ale o lítosti a pokání ani slyšeti nechce, jde a žije stejnou měrou dál a ku starým hříchům stále nových přidává. Muž pak u dřavého sudu, to je křesťan, který sice koná dobré skutky, ale při tom také zlé, a poněvadž obé spolu obstátí nemůže, ztrácí i to, co dobrého tak horlivě koná. Konečně ti dva jezdci nesoucí na přič dlouhý trám, to jsou lidé, kteří při vši své spravedlnosti nechťí se zřici trámu pýchy. Zdráhají se sebe poznati a pokoriti a překážka ta stojí jim v cestě do nebe a k vůli ní zůstanou odtud vyloučení. Všickni ti utvořili si nebe zvláštního druhu, a nic na to nedbají, že smyšlenka jejich skutečnosti nemá.“

O jak se asi ti ubožáci podiví, až se jim v té smutné hodině zavrou oči těla a otevrou oči duše a budou zíratí ten nový svět tam za hrobem! Jsouce toho mínění, že mají nebe jisté s hrůzou scznají, že tomu není tak, že jim k vůli neotevře Bůh žádné nové nebe, kam by přijal dobré a zlé, čisté s nečistým, tři ctnosti a jednu nectnost. Protož ještě jednou dím: Příteli, neklam se, nebe jest jen jedno toliko, a kdo nechce přijíti do tohoto, nepříjde do žádného jiného nebe, nýbrž — ty víš už, kam!

Nyní, milý čtenáři, odlož na chvíli „Školu“ a zamysli se do své duše a zkoumej a zpytuj se, máš-li ty pravý pojem o nebi? neoddáváš-li se, jako oni bloudové klamnému a pošetilému výtvaru obraznosti své? Anebo ještě lépe, až se Mistra našeho, Ježíše Krista, jak to vlastně s tím nebem jest, jak si je představiti máme, a dle toho poznáš pak, na čem jsi. Vždyť náš Spasitel, tedy pán

a majitel celého nebe, tak často o něm rozprávěl a vykládal, jako by nám je dopodrobna chtěl popsati. Ku př. pravil: „Podobno jest království nebeské pokladu v poli ukrytému, jež nalezl člověk. A co učinil? Šel honem a prodal všecko, co měl, a koupil pole, aby tak získal i poklad.“ Jindy zase dí Kristus Pán: „Podobno jest království nebeské vzácné perli. Kupec hledaje dobré perle nalezne ji, jde a prodá všecko a koupí ji.“ To pověděv tázal se Kristus Pán svých učeníků: „Rozuměli jste?“ A oni odpověděli: „Ano!“

Myslím, že i ty, můj milý čtenáři, jsi tomu porozuměl, jak drahé je nebe a mnoho-li dle slov samého Ježíše za něj musíš dáti, abys si je vydobyl. Slyšel jsi to? — Všecko, co máš!

Dáš-li jen polovici, nebo snad třetinu neb dokonce čtvrtinu, nedostaneš nebe. Či lépe řečeno, nemysli, příteli, že dostačí, činíš-li jen to neb ono z toho, co Bůh žádá. Ku př. věříš-li všecko, co Bůh zjevil až na jeden jediný článek, tu nestačí víra tvá; neboť ty musíš věřiti všecko bez výminky, co nám Bůh zjevil a co nám církev sv. k věření předkládá, jinak není nebe tvé.

Ale ani pouhá víra, třeba úplná, nestačí ještě pro nebe, třeba i skutků a života podle téže víry. Nebo nazýváš-li dle víry Boha Pánem a Králem svým, musíš ho také jako Pána svého ctíti a poslouchati, jemu se klaněti a sloužiti, jinak až bys zaklepal na bránu nebeskou žádaje vpuštění ku svatbě Beránka Božího, odpověděl by ti ženich: „Ne každý, kdo mi říká pane, pane, vejde do království nebeského; ale kdo činí vůli Otce mého, jenž jest v nebesích, ten vejde do království nebeského!“ — Pro takové křesťany, jenž po katolicku sice věří, ale po luteránsku nebo pohansku žijí, není žádného nebe!

Ze slov Páně vysvítá dále, že ne-koupíš nebe za polovinu srdce svého, t. j. za poloviční lásku. Nemysli tedy nikdo, že máš nebe jisté, miluješ-li svět a jeho marnost, jeho pýchu, parádu a rozkoš — a při tom také trochu Pána Boha. O, neřekl nadarmo Hospodin: „Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého!“ Tedy jen za celé srdce dá ti Bůh celé nebe! Směšný jest tedy nápad tak mnohých křesťanů, kteří za polovici neb čtvrt lásky doufají od Boha dosíci přiměřenou částčku nebe, jsouce spokojeni, „dostanou-li se jen na ten nejposlednější kouteček.“ Aj, aj, jaká to skromnost! ale spolu jaký to nesmysl! — Nebe, milý brachu, jest jen jedno — jediné, tu platí: buď celé nebe, aneb nic! — Rovněž se nesmíš domnívati, že z Božích přikázání jedno jest důležitější než druhé, že tedy postačí, ostříháš-li jich devět, na jednom že pak už nezáleží; že můžeš ku př. času nedělního a svátečního provozovat své krejčovské, obuvnické, truhlářské a jiné řemeslo. O, přáteli, neklam se! Kdybys byl čistý jako anděl, poctivý a spravedlivý v práci a obchodu na krejcar, kdybys dával při tom i hojně almužnu a modlil se třeba jako Mojžíš: nezanacháš-li nedovolené a hříšné práce nedělní, jest všechno tvé namáhání marné, nebe ti zůstane na věky zavřené. Vždyť o tom boháči v evangelium nevěděl ani Spasitel náš nic zlého, než jediné, že lakomý a nemilosrdný byl k chudým, a to jediné — až ostatní snad v pořádku bylo — pohřbilo jej v pekle.

Ještě mnoho by tu bylo o nebi co mluvíti, ale musím již řeč svou zkrátiti. Chtěl jsem ti, milý čtenáři, jen ukázat, že je toliko jedno nebe a do něho že vede jen jedna cesta, a tu nám zřetelně naznačil náš Spasitel, když na otázku onoho mládence, kterou cestou by se bráti měl, aby do života věčného přišel, odpověděl: „Chceš-li vejít do ži-

vota, ostříhej přikázání!“ To je ta jediná cesta k jedinému nebi, a kdo by mimo tuto cestu jinou si stavěl, ten se marně namáhá, nepřijdeť po ní nikdy do nebe, nýbrž zcela jinam, — ty už víš, kam, odkud se ozývá děsný pláč a skřípění zubů.

Na konec ale musím se ohraditi proti tomu, jako bych já snad napřed lidi od-suzoval a někomu nebe upíral, kdo cestou křesťanskou se tam ubírá, to nikoliv! Naopak tvrdím, že i ten, kdo dosud snad nepravou cestou krácel, může ještě obrátiti a jinou pěšinou do nebe se dostat; než, o tom až podruhé.

Pro dnes přidávám ti tu, milý čte-náři, ještě příběh, ne pak pro zábavu, nýbrž k přemýšlení a rozjímání o té poslední otázce.

Markéta, choť španělského krále Filipa III., procházela se jedenkrátě chodbami paláce a prohlížela staré obrazy tu rozvěšené. Náhodou spatřila obraz, jenž představoval dvě cesty. Jedna úzká a příkrá vedla vzhůru do nebe, a jen maloučko lidí vedených rukou anděla strážce kráčelo po ní. Druhá pak cesta prostranná, široká, pohodlná a kvítím posetá ukazovala k hluboké propasti, a na ní se hemžilo množství lidí, kteří v zpěvu a tanci se tlačili a strkali, aby co nejdříve již se svrhli do šeredné propasti. Spatříc tento obraz dala se královna do pláče a tázána jsouc po příčině odvětila: „Jak nemám slzeti? vždyť i já krácím na jedné z těchto dvou cest, a nevím na které! Ach, jak se mi jedenkrátě asi povede, až poznám, kterou jsem kráčela! Budu-li pak jen spasena?“

„Moudrost opatrného jest porozuměti cestě své; ale ne-moudrost bláznů bloudí. Jest i některá cesta, která se zdá spravedlivá člověku, ale konec její vede k smrti!“ (Kniha přísloví 14.)

(Pokračování.)

Poslední dnové života nejblah. Panny Marie na světě.

Rovněž jako o narození a mládí nejblah. Panny Marie, tak i o posledních letech jejího pozemského života a smrti podávají nám zprávy jen zbožné legendy a vypravování svatých, hodnověrných mužů. Zejména dvojce událost z posledních dnů jejího života zajímá každé křesťanské srdce: 1. její vyobrazení sv. Lukášem a 2. její zázračné nanebevzetí.

1. Po celém křesťanském světě nalezáme rozšířeny obrazy Matky Boží, o nichž jde tradice, že je sv. Lukáš byl maloval, anebo že jsou podle obrazu jím malovaného dělány. Jaký asi původ má ten obraz od sv. Lukáše? Slyšme, co vypravuje legenda:

Sv. Lukáš měl sen. Slyšeti mocný hlas: „Vstaň a přichystej se vymalovat nejkrásnější ze všech obrazů. Štětec do ruky! Matka Boží zazáří jednoho dne v plném světle očím celého křesťanského světa.“ I probudil se z ranního spánku a onen hlas zněl mu dosud v uších. Vzchopil se ze svého lože, zahalil se do svého pláště a chvátá se svými barvami, se štětcem a s paletou.

Chvátá tichým krokem, brzo uží chýžku Marie Panny a tluče na posvátné dvěře ve jménu Spasitele. Svatá Panna otvírá, přijímá malíře se vši vlídností a mluví k němu přátelská slova.

„Panno,“ dí on, „pocitla's svou přízni slabé umění, kterým mne Bůh ráčil obdariti. O kým jest moje umění pozhnáno, pakliže by mně bylo dovoleno malovati Tvou svatou podobu!“

Ona odpovídá se vši skromností: „Ano; když jsi mně namaloval obraz mého Syna, vnesla ruka Tvá radost do duše mé. Každého dne dosud na mne se usmívá, ačkoli požívá odpočinku v blaženosti v nebeské říši. Můj zevnějšek jest dosud zevnějšek nepatrné ženy; brzo ale pohrbí tuto pozemskou schránku, které jsem si nevšimla ani ve své mladosti. Ono

oko, které všechno vidí, ví dobře, že nikdy ve svém životě jsem se nepodívala do zrcadla.“

„Co na Tobě, o Panno, Spasiteli se líbí, není něco jako obyčejná květina, jej těší léta uprchlá. O nejšťastnější ze všech žen, Ty jediná nevidíš jasnotu oné krásy, která ze Tvého obličeje září. Avšak dovol, aby ji obdivovali jiní. Pomysli, jak utěšené to bude pro věřící, když budou tenkrát, když dávno již z tohoto světa jsi odešla, před Tvým obrazem se modliti. Každodenně bude Tvá chvála zněti ve všech jazycích; to dítko malé žvatlající a stařec sešlý budou Tebe vzývati, abys za ně tam nahoře orodovala.“

„Aj! mohu já očekávati tak velké odměny? Vždyť jsem nemohla vysvoboditi od kříže svého Syna milého. Ráno i večer ve vroucí modlitbě skláním svých kolennou před Otcem všech milostí.“

„O Panno! neoddaluj více! Já jsem měl sen a tu mně bylo přikázáno Tebe malovati: malovati Tebe touto rukou. Matka Boží zazáří jednoho dne v plném světle před očima celého křesťanského světa.“

„Tedy dobře; nuže, jsem hotova. Avšak, je-li to možno, obnov ty radosti, jichž jsem kdysi zakoušela; připomeň ony přestátné chvíle, kdy moje dítko, má sladká blaženost, si pohrávalo na loktech své matky.“

Sv. Lukáš vztáhl ruku svou k dílu; pak stoje před svou kresbou pozoroval bedlivým okem každý tah co nejpozor-

něji. Jasně světlo naplnilo světničku a andělé přicházeli a odcházeli třepetajíce svýma křídly.

Každý z nich dal si práci kolem malíře: jeden podával mu štětec, druhý třel barvy. A za okamžik bylo viděti v náruči Marie dítko Ježíška, jehož malíř tak toužebně hledal uprostřed těch andělů, kteří mu ho záviděli.

První náskres byl již učiněn. Noc nastala přerušila práci malířovu. I odložil svůj štětec řka: „Nemohu dnes to ukončiti, počkejme, až všechno uschne; pak zase přijdu.“

Uplynulo několik dní; sv. Lukáš tluče opět na dvéře chýžky, avšak ten libezný hlas, kterému tak dobře rozuměl, neozýval se více; slyšel hlas úplně cizý. Nevěsta Boží zesnula tak jako zdřímají květiny, když

večer na ně rozleje svou rosou. Chtěli ji vzbuditi . . . avšak ona záříc slávou a světlem vydechla svou svatou duši do rukou Hospodina a za nedlouho povznesla se na nebesa i s tělem do hrobu uloženým.

Zaražen, ale i obradován, pátrá sv. Lukáš po všech koutech; avšak jeho zraky pozdviženy k nebesům nemohou je proniknouti, a ačkoli obraz Matky Boží celou jeho duši naplňoval, přece

netroufal si ani prstem na něm něco dodati. Podobizna zůstala nedokončenou.

Ačkoli nedokončena jest ona přece rozkoší věřících a vzbuzuje v každém srdci zbožné pocity. Poutníci přicházejí z blízka i z daleka a všichni, kteří patří na Pannu tak skromnou, činí se účastnými požehnání nebes. Tato podobizna byla omalována tisíckrát a všichni křesťané znají ji v těch tazích, které na-

kreslil sv. Lukáš. — Slabý tento náskres musí uspokojiti zbožnost a lásku dlouhé řady pokolení lidských.

2. Sv. Jan Damascén vypravuje, co vždy slychal vykládati, že v tu dobu, kdy nejbláh. Panna Maria měla se na věčnost odebrati, všichni sv. apoštolové, vyjma Tomáše, ač byli po celém světě rozptýleni, najednou podivným způsobem v Je-

rusalemě se oclili — v okamžiku prý zanešení byli — v příbytku nejblahosl. Panny. I měli tu andělské vidění a nebeský zpěv slyšeli, když nejbláh. Panna na věčnost usnula. Její svaté tělo položeno za zpěvu andělů a apoštolů do hrobu v Gethsemane a po tři dny a noci zánival zde ustavičný zpěv andělský.

Po třech dnech když zpěv umlkl, otevřeli svatí apoštolové, jimž se přidružil i Tomáš právě přišedší, hrobku,

aby úctu vzdali sv. těl., které Boha bylo počalo; nic však z něho ve hrobce nenalezli; toliko roucha, kterými je byli obvinuli, napluštěná nevýslovnou vůní. I uzavřeli opět hrobku, žasnouce nad tímto tajemným zázrakem, a obírali se jediné myšlenkou, že tomu, kterému se zalíbilo z Marie Panny tělo lidské sobě vzítí a člověkem se státi, jsa Bůh, věčná Sláva, pln slávy, a který po porodu

neporušené zachovati ráčil její panenství, že tomu se také zalíbilo po smrti její tělo neposkvrněné zachovati neporušeným a ho poctiti nanebevzetím před všeobecným a společným vzkříšením.

Přítomni byli s apoštoly sv. Timotheus, první biskup Efesinský, a Dionysius Arcopagita, jak to on sám tvrdí ve svém psaní k Timotheovi o blahoslaveném Hierotheu, který také přítomen

byl, a mnozí jiní, nepochybně i sv. Lukáš.

Toť zbožné podání, toť víra křesťanů o slavném nanebevzetí Bohorodičky. Jako z mrtvých vstání Ježíše Krista jest nezvratné stvrzení pravdy učení jeho, tak i nanebevzetí nejblah. Panny Marie jest dokladem oprávněnosti úcty, kterou Bohorodičce vzdáváme, a obě jest zárukou i našeho vzkříšení k životu novému — kýmž také blaženému!

O jak slavný musil to býti příchod nebes Královny na nebesa, jaký jásot kůrů andělských, zvláště těch, kteří ji

doprovázeli. Její příchod dovršil i radost všech svatých v nebi, kteří ji tam byli předešli, všech sv. praotců, křesťanských mučovníků, panen a vyznavačů. Kdož může dostatečně jen si pomyslit, s jakou úctou ji přicházejí vstříc veškerí nebešťané, s jak blaženým úsměvem a zářící tváří ji objímá milý její Syn, Ježíš Kristus a ji uvádí do slávy nehynoucí. Příchodem nejblah. Panny dovršena blaženost nebešťanů a celým nebem rozléhá se poznovu ono andělské pozdravení „Zdravas Maria!“ aby na věky neumlklo.

O rozšiřování svaté víry po celém světě.

(Pokračování.)

Nebylo-li by lépe, aby též v říši rakousko-uherské zavedlo se místo různých spolků „dilo rozšiřování sv. víry“?

3. Samo sebou se rozumí, že mnohem snáze možno naléztí osob, které by jediné „dilo rozšíření víry“ řídily a spravovaly, než tři neb čtyry spolky misionářské; výlohy za tisk, vedení účtů a jiných výloh správních jsou, je-li více podobných spolků, mnohem větší. Tak ku př. máme v Rakousku: „Zprávy o Leopoldinském nadání“, „Zprávy ze sv. země“, „Zprávy spolku Mariánského“ atd. Při díle rozšíření víry máme jednoduše: „Ročenky díla rozšíření víry“, ve kterých nalezáme ustavičně hojných zpráv o misiiích v celém světě.

4. Kdyby všechny příspěvky, které k rozšíření víry se věnují, do jedné kasy plynuly, bylo by pravidelné, spravedlivé rozdělování podpor misionářům mnohem snadnější, než když rozdělování to na mnohých místech se děje, a bylo by to též úlevou misionářům, kteří by nemuseli posílati žádosti a zpráv svých na tolik míst. Že by se tím nemálo peněz ušetřilo za poštovné a tiskopisy, rozumí se samo sebou.

5. Duchovní milosti jsou pro účastníky „díla rozšíření víry“ mnohem větší, než pro členy toho kterého jmenovaného spolku. Mimo to je zde i ta výhoda, že chudí i když nejsou s to, aby celý příspěvek zaplatili, přece mohou být účastni všech milostí a výhod, jen když modlitby řádně vykonávají a dávají dílu tolik na penězích, kolik jim vůbec možno.

Tyto důvody přiměly katolíky rozličných zemí, že přistoupili k dílu rozšíření víry; jen v Rakousko-Uhersku se to posud neděje.

V Itálii chtěli sice též zvláštní spolek zaříditi, ale papež Řehoř XVI. sám po-

ručil, aby se Řím a celý stát církevní připojil k „dílu rozšíření víry“ v Lyonu.

Mnozí katolíci v Rakousku již delší čas pozorují, že záležitosti spolků misionářských u nás v Rakousku nejsou tak uspořádány, jak by si přáli bylo. Důkazem toho jest, že na mnohých místech dávají se lidé zapisovati do všeobecného misionářského spolku (spolek sv. Františka Xaver.); důkazem toho jest i to, že příspěvky ze mnohých míst přicházejí do tohoto spolku.

V „ročenkách rozšíření víry“ vykazány jsou pod nápisem „Německo“ příspěvky následujících diecesí:

	franků		franků
Linec	26.15	Parenzo a Pola	357.83
Gorice	378.78	Praha	621.—
Brixen	3307.80	Vídeň	3509.40
Terst	82.60	Hradec	400.—
Dubrovnik . .	96.60		

K témuž účelu přicházely z Rakouska příspěvky do Mnichova a Kolína, které vlastně nebyly uveřejněny, a velká část přišla též do redakce „Katolických misii“ ve Freiburgu.

Rozvážíme-li uvedené okolnosti, jest nám vyznati: Poněvadž věci tak se mají, jak právě bylo pověděno, bylo by každým řádem lépe, kdybychom my katolíci v Rakousko-Uhersku a zejména my Slované účastnili se „díla rozšíření víry“, vedle toho pak „spolku sv. dětství“ a „spolku sv. Cyrilla a Methoda“ na sjednocení rozkolníků slovanských.

Odpovědi na některé další otázky o „díle rozšíření víry.“

Kdo jest účastníkem? Co se od účastníků žádá?

Každý katolík, budiž jakéhokoliv rodu, pohlaví a stáří, jest od toho dne účastníkem díla tohoto a má podílu na milostech a výhodách, když se odhodlá plniti následující povinnosti:

1. Modliti se každodenně Otče náš a Zdravas Maria s připojením prosby: „Sv. Františku Xaverský, pros za nás!“ *) Dostačí však, když si jednou pro vždy umíníme, že budeme Otče náš a Zdravas Maria, které se každodenně ráno nebo večer modlíme, „dílu rozšíření víry“ obětovati; prosbu ku sv. Františku nesmíme však nikdy opomenouti.

2. Dávati jednou za týden „dílu rozšíření víry“ almužnu 2 kr.

Tato almužna může se ovšem skládati též čtvrtletně, půlletně nebo celoročně; že větší dary se zvláštními díky budou přijaty, rozumí se samo sebou. Kdo by chud jsa týdenního příspěvku 2 kr. zaplatiti nemohl, může býti přece účasten duchovních milostí, když buď týdně nebo měsíčně nějaký příspěvek dle možnosti zaplatí. (Dle dekretu Pia IX. ze dne 5. srpna 1851.)

Celkem tedy mají účastníci „díla rozšíření víry“ stejné povinnosti jako údové „nadace Leopoldinské“ a „spolku Marianského“, jen že „dílo rozšíření víry“ poskytuje chudým vzhledem ku placení příspěvků značných úlev, čehož ani při „nadaci Leopoldinské“, ani při „spolku Marianském“ není.

Zápisu není třeba. Každý účastník dostane bezplatně jeden obraz na památku učiněného předsevzetí, že chce na „díle rozšíření víry“ podílu bráti, a na pobídku, že chce tomuto předsevzetí vždy věren zůstatí.

Kam se mají příspěvky odváděti?

Ve farnostech ustanovuje buďto duchovní správce nebo jiný kněz, jenž

*) Sv. František Xaverský hlásal víru více než 100 národům, obrátil 10 nevěstičích králů, 25 nrtvých vzkřísil, a jiné nesčíslné divy vykonal. Pokřtil více než milion pohanů, a dlužno poznamenati, že ti, které František Xaverský obrátil a pokřtil, zločným životem vynikali a zvláště za pronásledování křesťanů v Japonsku za víru hrdinsky umřeli. Proto byl vyvolen za zvláštního patrona „díla rozšíření víry.“

jest se správou „díla rozšíření víry“ obeznámen, několik osob, které od údu ostatních příspěvky vybírají a duchovnímu správci odvádějí. Nezná-li někdo takového sběratele, ať odevzdá příspěvek svůj duchovnímu správci s poznámkou, že náleží „dílu rozšíření víry.“ Nebo je-li v kostele schránka s nápisem: „Pro dílo rozšíření víry,“ mohou býti příspěvky i tam skládány.

Duchovní správce odešle pak příspěvky prostředně nebo bezprostředně ředitelstvu diecesanímu a toto zase ústřední radě v Lyonu, odkudž se rozdělují mezi misionáře.

Zde budiž ještě následující podotknuto: Chce-li nějaký dobrodinec, jenž větší obnos dílu daruje, obnos tento určité misii věnovati, může se to státi; při rozdělování příspěvků bude pak přání jeho vyhověno.

Kdyby někteří údové chtěli též zůstatí účastníky „nadace Leopoldinské“ nebo „spolku Marianského“ atd., mohou to ovšem učiniti a příspěvky jejich věnovány budou vytknutému účelu; tak ku př. příspěvky „nadace Leopoldinské“ kat. misiím v Americe, příspěvky „spolku Marianského“ misiím ve střední Africe a sbírky „pro sv. hrob v Jerusalemě“ misiím ve sv. zemi.

Dostanou-li ředitelové místní nebo diecesaní takové příspěvky, necht laskavě při všeobecném odesílání udají účel takových příspěvků.

Jaký účel mají „ročenky rozšiřování víry“ resp. „časopis katol. misií“ a jak bývají rozdělovány?

Koho nějaké záležitosti zajímají, ten zajisté chce též časem o nich něco slyšeti; a když se jeho tužba vyplní a on nabude přesvědčení, že i na dále mu třeba pro věci ty něco činiti, bude se o ně neustále zajímáti, kdežto jinak by účastenství jeho čím dál tím více chablo,

Tak je to i s podporou misiím. Ti, kteří misie podporují, chtějí o nich též něco slyšet, a právě to, že jejich touha je vyplněna, s milostí Boží působí, že jejich horlivost nikdy nechladne. K tomu tedy jsou „ročenky rozšiřování víry“, které od založení díla pro údy se vydávají; tyto ročenky přinášejí zprávy misionářů ze všech končin světa, kdekoliv jsou katol. misie; údové pak se z nich dovídají, čeho bylo jejich modlitbami a obětmi dosaženo a co jim ještě činiti třeba. Každé dva měsíce vychází jeden sešit „ročenek“; jsou tištěny ve 248.620 výtiscích, a sice: 159.300 francouzských, 25.500 německých, 24.300 vlášských, 21.000 anglických, 4900 britských, 2000 španělských, 2500 portugalských, 6620 flámských, 2000 ho-

landských, 500 baskických a jakmile i u nás se zavede „dílo rozšiřování svaté víry“, budou tištěny i v českém jazyku. Deset údů dostane 1 výtisk bezplatně; případně pak, až jej všichni přečtli, tomu, kdo vybírá příspěvky. Časopis „Katolické misie“ má tentýž obsah jako „Ročenky“, jest však skvostněji upraven a jmenovitě obrazy okrášlen.

Kdo řídí správu „díla rozšíření víry“?

Vrchní správu spolkovou mají ústř. rady v Lyonu a Paříži, které rozdělují společně peníze misionářům. V diecesích řídí záležitosti komité diecesaní nebo kněz se svolením nejd. ordinariatu a ve farnostech duchovní správce neb s jeho svolením i jiný kněz místní. (Pokr.)

Duchovní hodiny,

poopraveny a natáhnuty od † Libora Scholze.

(Pokračování.)

Hodina osmá.

Když se naplnilo dní osm, bylo božské dítě obřezáno a nazváno jméno jeho Ježíš. — Osmá hodina přivádí nám tedy na paměť nejsvětější a nejsladší jméno Ježíš. Jestli to jméno vznešené a veliké; „neboť ve jménu Ježíš kloni se kolena nebeských, zemských i pekelných.“ Jestli to jméno silné; neboť ve jménu Ježíš nesli Duchem sv. posilnění apoštolové slovo života do všech končin světa, byli v nebezpečnostech a utrpeních, v bolestech a smrti nebeskou sladkostí a blažeností nasyceni, převzali boj proti všemohoucímu tehdaž pohanstvu a židovstvu, a vztýčili na zříceninách jejich prapor kříže. Jméno Ježíš obrodilo svět v bludu a hříchu zabředlý. Při jménu Ježíš plesá nebe, třese se peklo. Jest to jméno světla pro nevědomé a

bloudící, jméno útěchy pro zarmoucené a trpící, síly pro slabé, udatnosti pro bázlivé, odvahy pro pokoušené, vítězství pro bojující; jméno hrůzy pro nekající, mírnosti a lásky pro kající hříšníky, největší slasti pro cnostné, jméno milosti ve všech potřebách našich jméno spásy v životě i ve smrti. Pročž všechno ve jménu Ježíš! „Všecko, cožkoliv činíte slovy neb skutky, činite všechno ve jménu Pána našeho Ježíše Krista.“ Nejsvětější toto jméno ať nikdy nevymizí ze srdcí našich, neztratí se z úst našich. Všecko ve jménu Ježíš. Když na tebe dopadají pochybnosti a duchovní suchost tě trápí, tak že duše tvá je jako vyschlá země v písčité poušti, ó! pak čerpej z toho zdroje světlo a občerstvení. Když je ti úzko a trudno, a duše tvá se chvěje v čas pokušení, pak ať se ukáže jako blesek v duši tvé: „Ve jménu Ježíš!“

a ti byli Mojžíš a Eliáš. (Luk. 9. 28—30.) — Ale Tomáš, jeden ze dvanácti, kterýž slove blíženeček, nebyl s nimi, když přišel Ježíš. A po osmi dnech byli učeníci jeho opět vnitř a Tomáš s nimi. Tomáš řekl: „Pán můj a Bůh můj“ (Jan 20, 24—28.) — I našel tu (v Lyddě Petr)

člověka jednoho jménem Eneáš, od osmi let na loži ležícího, kterýž byl mrtvici poražený. I řekl mu Petr: „Eneáš, uzdravuje tebe Pán Ježíš Kristus; vstaň a usteľ sobě.“ A hned vstal. (Skut. ap. 9, 33. 34.)

(Pokračování.)

Svatá Notburga

patronka služebných.

Něcťstí, které pána Rottenburského ve válce stihlo, přivedlo ho poněkud na lepší cestu; ale smířlivost, dobrota a láska, kterou srdce Notburčino plápolalo, probudilo též v něm jako jarní slunce lepší myšlenky a názory, které mu zbožní rodičové z mládí vštípli a kterých ho manželka pozbavila. Jindřich začal býti zase dobrým člověkem. Když k němu Notburga podruhé do služby vstupovala, pravil jí tato krásná slova: „Notburgo, cos dělala dříve, dálej zas!“ Tím byla jí dána úplná volnost, aby chudé sytila, žízňivě napájela, chudým počestným noclehu dopřávala, nemocné v nemocnicích navštěvovala, ano i nad zajatými se smilovávala.

Byloť ještě tehda zvykem, že každý rytíř ty lidi, které ve válce s ostatními rytíři zajal, na svůj zámek odvedl a tam do žaláře vsadil. Mimo to měl též pán Rottenburský právo, své poddané souditi a je do vězení dáti, a proto není divu, že na hradě bylo častěji několik takových uvězněných. Notburga však považovala i tyto lidi za své bližní, které má dle přikázání Božího jako sebe samu milovati. Na starých obrazech vidíme, jak se těchto uvězněných ujímá, je sytí, napájí, těší, vůbec o jich tělesné i duševní blaho pečuje.

Na jednom však obraze vidíme Notburgu při práci ještě důležitější.

Rytíř Jindřich měl totiž od první manželky syna, který se též Jindřich jmenoval; druhá pak žena, Marta, porodila mu tři syny a dvě dcery. Páni Notburčini přesvědčivše se již vícekrát o dobrém srdci, smýšlení, rozumu i obratnosti její svěřili jí první vychování svých malých dětí.

Vychovávati znamená srdce i ducha ode zlého odvracet i k dobrému přiváděti. To však může nejlépe učiniti duch a srdce Boží a mezi lidmi ten, jenž duchem tímto jest naplněn, světec. Notburga tedy uměla velmi dobře vychovávati. Starý obraz praví o její způsobu vyučovacím jednoduše, ale významně: „Notburga učí mladé pány modliti se a Boha nade všecko milovati a se ho báti.“ — To jest první a jedině pravé pravidlo vychování a jest mnohem rozumnější, než všechny nauky ve tlustých knihách, kde se velmi učeně pojednává o tom, co jest vychování dětí, o nejdůležitějším však se mlčí.

Jak horlivě Notburga do kostela chodila, není nám sice známo, ale u takové světky rozumí se to samo sebou. Jiná však jest otázka, kde a jak často měla příležitost do kostela choditi. Zámek Rottenburg patřil tenkrát vzhledem ke správě duchovní k benediktinskému klášteru sv. Jiří, kde též měli Rottenburští svou hrobku. Obvod duchovní správy kláštera svato-Jirského byl velmi veliký,

a proto chodili otcové klášterní každou neděli do vzdálenějších osad ke správě duchovní a vraceli se zase do kláštera. Tak chodil ku př. jeden kněz klášterní za čtrnácte dní jednou do Achenkirchenu, kde žádného kněze nebylo.

Proto že z Rottenburgu do sv. Jiří bylo daleko a cesta zvláště v zimě velmi neschůdna, zajisté že obyvatelé zámceť nechodili každou neděli do sv. Jiří. A poněvadž páni Rottenburští dle tehdejšího obyčeje velmi štědře klášter podporovali, jest pravděpodobno, že ze sv. Jiří každou neděli nebo ještě častěji přicházel kněz na Rottenburg; není též vyloučena možnost, že dle tehdejšího zvyku jako na všech bohatších hradech též na Rottenburgu byl stále nějaký kněz. A tak měla Notburga příležitost mši sv. slyšeti, časem sv. svátosti přijímati, a tím dávati všem lidem zámeckým dobrý příklad.

Poněvadž si panstvo Rottenburské Notburgy tak velice vážilo, můžeme se téměř s jistotou domnívati, že jí pouze nedovolovali dobré činiti, nýbrž že se od ní sami přiučili křesťanské lásce ku

blíznímu, což nám i staré spisy dosvědčují. Rytíř Jindřich založil r. 1298 v klášteře sv. Jiří za sebe a své dvě manželky bohatou nadaci, ze které by ročně 500 chudých chlebem, masem nebo sýrem podělováno býti mohlo. Dva synové Jindřichovi, které Notburga vychovala, rozmnožili tuto nadaci bohatými přídavky, věnovanými ve prospěch kostelů, chudých klášterů a nemocnic.

Tak působil duch, slovo a příklad Notburčín ještě mnohá století — Bohu ke cti, lidem ke prospěchu. Křesťanská pouť životem jest jako bohaté semeno, které rychle klíčí a sílí, kořeny do mnohých srdcí zapouští a když bylo vzrostlo, větve své nade mnohými lidmi rozšiřuje. A učiníš-li ty, milá čtenářko, řádky těmito povzbuzena, něco dobrého, nebo vystřehneš-li se hříchu, je to zase Notburga, která po šesti stech letech svým příkladem k dobrému tě povzbudila a tak hojného ovoce přinesla. Nepůjdeš dnes vykonat též nějaký skutek dobrý? Buď ujistěna, že vykonáš-li jej, Notburga v nebesích bude prositi Boha slovy, které nebudou oslyšány: „Bože, odplat ji to!“

Slavnost svěcení sochy Panny Marie Lúrdské

v zámeckém chrámu Páně v Třebíči.

emálo potěšitelným úkazem jest zajisté každému horlivému křesťanu vůbec, a pilnému čtenáři „Školy B. S. S. P.“ zvlášť, radostná zpráva, slyší — aneb dočítá-li se co chvíle, jak po naší milé vlasti moravské právě za našich pokažených dob úcta k neposkvrněné Bohorodičce den ode dne víc a více utěšeně se šíří, a blahodárně se utvrzuje. A dobře má zbožný náš lid v městech a na venkově, že sobě tak horlivě počíná; neb kdo může tak výdatně odpomoci tak mnohým

duchovním nemocem doby nynější, na které tak bolestně stůně věk náš, jako právě ta, jež naši mocnou přímluvkyní a orodovnicí jest u Boha, a která vším právem „pomocnice křesťanů“ se nazývá? Ona vezdy pomohla, ona i nyní opět pomůže, čím více ctíti ji bude lid křesťanský. —

Novým důkazem, jakou dětinnou a vroucí úctou zbožný lid v městech a na venkově lne k Bohorodičce neposkvrněné, byla okazala slavnost svěcení nové sochy blah. Panny Marie Lúrdské

den 21. května v Třebíči-Zámku, jakou o zvelebení účty k Bohorodičce nadšený důst. pan farář, P. Karel Papoušek, dobrovolnými příspěvky horlivých farníkův a jiných zbožných citelů mariánských z Paříže byl objednal, a jež výše jmenovaného dne církevním posvěcením svému vznešenému byla odevzdána účelu. — Ach, byla to slavnost velkolepá, slavnost přesvaté „Královně máje“ od zbožných dítek jejich uchystaná, na kterou se každý z farnosti a z okolí dlouho před tím těšil, a která se nad očekávání a k utěšené radosti všech slavnosti se súčasněných podařila; nebo po celý květen panovala neobyčejná zima, slunko zřídka se usmálo na plody Vesny, zahaleno jsouc šedými mraky, z nichž ostrý, studený pučel vítr, ano i sníh poletoval. V slavnostní den však svěcení nebe zachmuřené se vyjasnilo, slunko teple hrálo ku počtě nebes Královny. Ano, jako se usmívalo slunko na blankytu nebeském a zahřívalo jara kvítí, trávu na lukách a obilí na polích: tak zářilo oko a plesalo radostí srdce všech slavnosti přítomných! —

Již před slavností po více dní panoval cílý ruch na zámku, věnce se vily, svatyně velebná, nejpamátnější v slohu svém, a přední chloubka vlasti naší moravské, hojně se zdobila zelením, od vznešené vrchnosti na počest Královny máje k slavnostnému účelu darovaným, aby se důstojným stalo příbytkem, druhým památným Lúrdem Panny neposkvrněné. Může se říci, že nešetřeno ani peněz, ani práce a času, by dle nejlepší možnosti Panna Maria se uctila. — Byla-li radost lidu den před svěcením již veliká, zvýšila se úchvatně v slavnostní den církevního svěcení nejen ve farnosti, nýbrž i ve vřkolu. —

Hned z rána se všech stran valili se zástupové k velepamátné zámecké svatyni, by ranní pozdrav účty a radosti

přinesli Té, jež „příčinou naší radosti“ nazývá se. Sotva minulo poledne, počala se dvorana na zámku, a velebný chrám víc a více plniti lidem k slavnosti z daleka přichvátávším, družičky počtem 112 v bílých šatech a modrými stužkami a růžencemi na ruce ozdobené se scházely; k 2. hodině dostavil se hasičský sbor v slavnostní uniformě, jakožto čestná stráž k udržení pořádku. Konečně sešlo se kněžstvo, jak místní, tak i z okolí: ze Starče, Trnavy a Červ. Lhoty s vele důstojným panem světitel, velectěným panem děkanem Aloisem Schrotzem a slavnostním, chvalně známým a oblíbeným Mariánským kazatelem, c. k. gymnasiálním profesorem Al. Hruďkou. Po 2. hodině a vzorném seřazení družiček ve farní zahradě rozezvučely se radostně zvony chrámu, hmoždíře duněly, zvěstující horám a rovinám, že slavnost Královny máje započíná. Průvod z fary se hnul, — napřed kráčely družičky, za nimi velebné kněžstvo, doprovázeno jsouc četným zástupem, nadšené „Tisícekrát pozdravujem Tebe“ zpěvující do vkusně ozdobeného chrámu, lidem již přeplněného, tak že se sméle říci může, že přes 6000 lidí tu přítomno bylo, mimo velikého počtu vně chrámu stojících, jenž v tak prostranném chrámu již místa dostati nemohl. Oko všech zářilo, srdce toužebně tlouklo, prahnouc spatřiti milostný stánek, Královně nebes s největší pečlivostí upravený. Konečně jsme u cíle vroucích tužeb svých, — stojíme v levé lodi staroslavného chrámu před oltářem, Panně neposkvrněné nově zbudovaným, a již vidíš uměle vytvořenou půvabnou, skvostně zdobenou sochu nebes Královny, jak se v Lúrdu zjevila, v životní velikosti, zříš jeskyni, p. V. Neumanem, chvalně známým akademickým malířem z Telče, na zdi výtečně provedenou, vkusně upravený presbytář, novostánek Panny neposkvrněné, a

bezděky šeptá každý slova utvořená z kvítí a ve vzduchu se vznášející „Ave Maria.“ — Ach! jest to krása, velebnost, zbožnost, čistota a panenská nevinnost, jaká září ze sochy, tak mistrně provedené, tak že čím více na ni pozíráš, k tím větší účtě blah. Panny pohnutým býti se pociťuješ. Po „Veni sancte Spiritus,“ u lúrdského oltáře intonovaném, vykonán veledůstojným panem světitelem církevní obřad svěcení, pozdravena a uctěna P. Maria litanii lorentanskou a jednou slokou písně: „Zpomeň o Královno milá“ před kázáním, — načež vystoupil oblíbený Mariánský řečník, gymnasiální profesor Al. Hrudíčka na kazatelnu slavnostně ozdobenou, vzav sobě za předmět: „Jaký význam bude mítí nová socha blah. Panny Marie Lúrdské pro chrám Páně a farníky jeho zvlášť?“ — Mluvil nadšeně, úchvatně, slovy oteckými od srdce k srdci, tak že mnohý z přečetných posluchačů k slzám pohnut byl radostí nevsední, a úctou dětinou k Bohorodičce neposkrvněné.

Kéž by upřímná a srdečná slova páně řečníkova hluboko se zakořenila v srdcích všech posluchačů a časem svým hojného a utěšeného vydala ovoce! Kéž by socha tato, jak pravil, byla kazatelnou každému, kdož na ni pohledne!

Socha tato jest bílá, což znamená nevinnost a čistotu Panny Marie, která duši svou nížádným hříchem neposkrvnila; proto vzdáleny od nás buďtež všechny nečistě, nemravné myšlenky, žádosti, hříšné řeči a skutky, neb čistotou a nevinností nejvíce ctí a připodobňuje se blah. Panně Marii a občanům nebeským katolický křesťan; socha tato jest krásně ozdobená, to znamená ctností P. Marie, pro které se Bohu tak velice zalíbila, že anděl ji nazval milostíplnou, — i my se máme přičiniti, aby duše naše čím dál tím více se zdobila bohumilými ctnostmi,

zvlášť láskou k Bohu a bližnímu; socha tato má zrak svůj obrácený k nebesům na znamení, že jako Panna Maria nehledala chvály lidské a statků tohoto světa, nýbrž jedině v Bohu se kochala, i my za jejím příkladem těch věcí, kteréž svrchu jsou, hledati máme; socha tato má ruce k modlitbě sepnuté, což znamená zbožnost Panny přesvaté, kterou anděl k ní přisedší na modlitbách nalezl, — k horlivé modlitbě má nás povzbuditi růženec, na ruce Panny Marie zavěšený, především k modlitbě svatého růžence, kteroužto ji zvlášť a přede všemi anděly ctíme a vyzýváme; socha tato jest opášaná modrým pasem, což znamená naději a důvěru, kterou blah. Panna Maria k Bohu měla: tak i my, byť by sebe hůře vedlo se nám, nemáme přestávati, v Boha skládati naději svou, nebo Bůh dopustí, ale svých věrných neopustí. Barva tato znamená též pokoru, abychom za jejím vzorem byli též pokornými, an Bůh pyšným se protiví, ale pokorným dává milost svou. Konečně představuje socha tato blah. Pannu Marii, jako by kráčela, což znamená, abychom za ní horlivě kráčeli, ji životem svým rádi následovali, abychom jednou k ní přijíti mohli do radosti věčné.

Tak končil slavnostní kazatel řeč, která dlouho zbožným posluchačům v paměti zůstane a svým časem hojného a utěšeného přinese ovoce. Po kázání přenešena velebná Svátost na nový oltář, zanotěn Ambrosiánský chvalozpěv a udělením sv. požehnání církevní slavnost hodů duchovních ukončena; avšak shromáždění zástupové až do pozdní hodiny prozpěvovali písně na počest nebes Královny, nemohouce se ani rozloučiti s druhým Lúrdem tak blízko jim zbudovaným!

Tak se splnila, ano převýšena byla vroucí touha přemnohých ctitelů Mariánských, kteří nelitovali pracně vydě-

laného a uspořené peníze, nýbrž rádi přispěvky své přinášeli k zbudování dlouho kýžené a želané nové ozdoby krásného velepamatného chrámu, dávajíce veřejné svědectví o své dětinné a horlivé úctě k blah. Panně Marii. Matka krásného milování, tento miláček lidu zbožného, jim tuto dětinnou lásku a nevšední úctu svou mocnou u Boha přímluvou zajistě hojně odplatí. — Hluboce dojati slavností tak zdařilou, ubírali jsme se z Lúrdů zá-

meckých do svého domova, nesouce sebou krásnou a trvalou upomínku na slavnost svěcení sochy Královny máje, jakou nám připravili zbožní farníci Třebíč-Zámku, v dětinné důvěře a pevné naději, že Královna nebes i tam, kde ještě sochy takové nestává, tak mnohého ctitele svého k zbudování sochy podobné pohne a vzbudí, a podobné duchovní radovánky způsobí.

J. N.

Slavnost 150letého jubilea korunovace na sv. Hoře.

do viděl jednou korunování císaře, krále nebo královny, tomu zajisté dlouho utkví v paměti ten slavný průvod, jakým se mocnáf ubíral ku korunovací neb od korunovace své. Taková slavnost jest velmi po řídku, málo kdo se jí dočká a ještě méně jest těch, jimž dopráno přitomnu byti a vše viděti.

A přece podobná slavnost korunovační obdívá se každoročně ode dávna v Čechách na třetí neděli po sv. Duchu, a bývá v jistém ohledu byt ne nádhernější, tož dojemnější a utěšenější. Jest to korunovace Královny nebes i země, Panny Marie, na sv. Hoře.

Letos ale, kdy korunovační průvod ten po stopadesátě se měl slaviti, letos, kdy slavnost ta jubilejní trvala po osm dní, kdy pět biskupů z Čech a Moravy *) po příkladu Jeho Eminence nej. pana kardinála a arcibiskupa pražského, ano i apoštolský nuntius čili vyslanec papežův z Vídně sem před trůn nebes Císařovny zavítali, nabyla slavnost ta takového rozsahu, že jen ten toho pochopí, kdo zde byl; a kdo zde byl, ten se chtěl nechtěl musil přesvědčiti, že Maria Panna jest nejen Královnou na nebi, ale že vládne i na zemi. Onať „výborná jako vojenský šik dobře spořádaný“ umí kořistiti srdce lidská, ani tisíce a tisíce nadchne čistým

zápalem lásky k sobě a skrze sebe božskému Synáčkovi svému; ona studená srdce rozehrála, vlašná k vroucnosti přivedla a sobě oddaná nevyslovitelnou naplnila rozkoší; před jejím obrazem na sv. Hoře tisícové uneseni se slzou v očích volali: „Maria, buď naší Královnou!“ Nyní očividně potvrzuje se i ta pravda, že Maria jest Královnou apoštolů, nej-mocnější širitelka víry, nebo kdy již již se zdá, že víra mizí a nevěra vládne, ona opět celý národ jeden po druhém ku katolickému přesvědčení přivádí.

Než ty se ptáš, co to jest za slavnost — ta korunovace na sv. Hoře?

Budiž mi především dovoleno vysvětliti, že tato korunovace není svátkem tak jako jest zvěstování nebo nanebevzeti Panny Marie, aneb snad jakési znázornění onoho tajemství, že nejsvětější Trojice Marii P. na nebe vzatou věčnou slávou korunovala a nade vše tvory vyvýšila, nýbrž jest to památka významného, jakého se dostalo záračnému obrazu (sošce) Mariánské v Příbrami a na svaté Hoře od dob Arnoštových čili od XIV. století povždy uctívanému a zázraky proslavenému.*)

*) Za původce korunování obrazů a soch Mariánských považuje se šlechtic Alexandr Šforza Palavicini z Piazenny, muž vznešeného rodu, jenž v dějinách světových častokrátě důležitého postavení zaujímal. Tento šlechtic, jsa hlubokou úctou k Rodičce Boží oddán a o její slávu pečliv, vida, že koruny stkvějící se na hlavách panovníků jsou předmětem úcty veškerého takorba světa, pojal myšlenku, jak by se toto znamení moci a slávy mohlo stkvíti na hlavě Matky Spasitelovy. Obrátil se tedy ku sv. Otcí, jenž tehldáž seděl na

*) Z Moravy sem zavítalo mnoho poutníků po dráze i pěšky, a mnozí z nich slyšeli kázání svého budoucího nej. biskupa pana Dra. Frant. Bauera, jenž ku konci řeči své sebe a diecesi brněnskou vroucně pomoci a ochraně nejláhod. Panně odporoučel.

Kapitola Vatikánská totiž v souhlasu sv. Otce udělí tomu kterému obrazu Mariánskému zlatou korunu, tak zvanou římskou, když se dokáže, že pro ten obraz zázraky se dějí neb, což více, milost Boží se vylévá. Tak dostalo se korunky římské obrazům Mariánským v Loretě, v Monte Serrato ve Španělsku, v Brně u sv. Tomáše, v Čenstochově v Polsku a na sv. Kopečku u Olomouce.

Svato-Horská Madonna byla korunována dne 22. června 1732, a od té doby se opakuje ovšem jen průvod korunovační (korunka totiž se nikdy nesmívá a tudíž také znovu na hlavu nestaví) každého roku třetí neděli po sv. Duchu. Co pamatují poutníci, bývá vždy na tu neděli velmi krásně, a tak bylo i letos. Ještě v sobotu deštěvé mraky halily oblohu; však když přišla neděle — jako by ustupovala jitřenka právě Hvězdě jitřní, zbledla a čistý jas rozlil se po celém blankytu nebe, slunce pak vycházející pozlatilo báně devatero věží sv.-Horských, pozdravilo Královnu svou a svítilo po celý den na shromážděné zástupy, jimiž temena svato-Horská přeplněna byla.

Povážíme-li, že taková též pohoda byla v pátek,*¹⁾ když sem zavítal apoštolský nuntius, v sobotu a druhou neděli, jest

stolci apoštolském, k Urbanovi VIII., a vyjevil mu úmysl svůj, kterýž u jmenovaného sv. Otce s vřelým setkal se souhlasem. První skvostná korunka vyhotovena nákladem zmíněného slechtice Alexandra, a okrášlena jí hlava obrazu Mariánského, starobylostí i zázraky oslaveného ve chrámu sv. Petra v Římě. Po jeho smrti z odkazu jeho poděleny sochy a obrazy svrchu uvedené, přičemž se s velikou přínosití vyšetřuje, zda-li ta neb ona socha nebo obraz Mariánský od Boha též omilostněn jest. Velmi dobře o této přínositi zkoušek, zda-li to, co za zázrak se vydává, též zázraken jest, píše ve svém spisu o sv. Hoře P. Frant. Jedina, probošt svato-Horský: „Již to jediné jest velikým zázraken, pakli že se v Římě něco za zázrak uzná. Jeden z historicky dokázaných zázraků na sv. Hoře na přímluvu nejl. Pauny Marie jest, že zde slepec Jan Procházka z Nimburka prohlédl roku 1632.“

¹⁾ Zmíněný apoštolský nuntius, monsignor arcibiskup Vanutelli, byl celý unesen a nemohl projevit svůj úžas nad krásou slavnosti a množstvím lidu, než slovy: „Spectaculum magnum, grande — indelebile.“ („Divadlo veliké — do smrti na ně nezapomenutelné“). Zajisté i sv. Otec, jemuž sám o té slavnosti telegram do Říma zaslal, potěšil se nad úctou Marii Panně v Čechách vzdávanou a tím více přilke k národům slovanským, jímž tak zřejmě svou lásku vlonil projevit.

nám přisvědčiti, že Bůh sám chce, aby oslava Mariánská ničeho netrpěla, a že, kdo Matku Boží oslavuje, slávu Boží množí, což i také cílem a účelem všech vykoupencův jest. Jak by ti srdce poskočilo radostí, kdybys slyšel ten svato-Horský „Zdravas,“ jímž dva hošíkové, v altu a diskantu, to sladké jméno „Maria“ opěvovali v oné chvíli, kdy po ukončení pontifikální mše sv. před Jeho Em. iny všichni pohlíželi ve spanilou tvář Madonny, v zlatém rouchu se stkvoucí. K slzám bys musil pohnut býti, až bys byl viděl, ani tu milostnou sošku v ambitách na nosítka růžemi ozdobená kladou a jak ji v průvodu, v němž všechny prapory církevní, spolkové a jiné se napřed nesly, jako u vítězoslávě Královnu svou provázejí za zpěvu z tisíceroch úst znějícího.

Ono „Tisickrát pozdravujem Tebe“ dotýkalo se mocně strun srdce tvého a tys mimoděk oněměl, nemoha vše smysly postihnouti. Trojí hudba, víření bubnů, rány z děl, to vše okouzlo tě tak, jako bys přítomen byl nějakému vítězství. Tu oko tvé postihlo řady střelců v malebném kroji, zase řada havířů, v níž vedle praporu po stranách dvě stříbrná kladiva a dvě stříbrné halapartny se stkví, tu zase řada veteránů, mezi skupiny družiček bělostkvoucích, ten dlouhý průvod kolem šedesáte kněží v mešních ornátech, z nichž po chvilkách vždy čtyři k nosítkám spěchají, aby se vystřídali v nešení Madonny oslavené. Jako ve vzduchu plyne ten obraz okončený velepastýřem s berlou v ruce. Aj, zda-li bys tu necítil zároveň radost s těmi davy lidu, jenž venku stáli a přáli si aspoň na okamžik spatřit průvod ten a zázračnou sošku. O, jak plesali oni, když uzřeli, jak z portálu čili z hlavní brány vystupuje náš arcipastýř a v rukou svých drže Madonnu, žehná jí tisíce dychtivých!

Ano, tenkrát udílela Královna nebe i země na své hoře audienci všem těm, kdož k ní přišli, a bylo jich v neděli dne 18. června až na 60.000, v pondělí na 30.000, v úterý na 20.000, ve středu na 30.000, ve čtvrtek na 40.000, v pátek na 50.000, v sobotu na 40.000 a v neděli opět as 50.000, tak že směle může se tvrditi, že přes 300.000 hlásilo se k té audienci Královny svato-Horské, a tuším, že všichni do chrámu Páně se

dostali, na mši sv. přišli, nebo obětována byla i pod širým nebem každé chvíle obět čistá N. Z.; doufám, že nasýtí se slovem Božím, neboť po třikráte bylo denně kázáno; i trvám, že všichni spatřili Madonnu a že všichni poznali a doznali, jak dobře, jak blaze jest v tom stánku svato-Horském u ní býti.

Jak dotýkala se milost Boží srdce, patrně z počtu přijímajících Tělo Páně — těch zajisté mohlo býti za ten čas aspoň 45.000, a ještě jich mnoho odeslo, kteří se při nejlepším vůli k zprávě Boží dostati nemohli.

Tak, můj laskavý čtenáři, uvedl jsem tě v duchu ku korunovační slavnosti, jež stínem jest toliko slávy, kterou Pán povýšil poníženost dívky své a po-

stavil nad kůry andělské. Uvedl jsem tě na místo svaté, Marii Panně zamilované, kde ona vkořenila se v lidu svým uctěným.

I nepřeji tobě i sobě nic jiného, než abys tohotéž zakusil štěstí a též pocítil blaženosti, jakéž tisíce okusili o slavnosti 150letého jubilea korunovace na sv. Hoře.

Jest pravda, všude týž Bůh, všude též jeho Matku ctíti možno, všude ona naší Máti, naší Královnou, — ale člověk jest též z těla: on chce viděti, slyšeti, cítiti. Pojď a viz! platí tu všem, kdož mohou tu oběť a pouť vykonnati. „Královna svato-Horská v letě v zimě dává audience a žádný od ní nebývá oslyšen!“

V. B.

Rozdílné osudy dítky křesťanského a pohanského.

(Dokončení.)

Den narození dítky pohanského.

Právě se dítko narodilo. Jest děvčátko. Mile hledí svýma očičkami v svět, tvářičky jeho ale jsou bledé a údy jeho nad míru slaboučké. Ubohé děťátko, co se s tebou stane! Otec a matka nevědí nic o tvé vnitřní vznešenosti, o nesmrtelné duši tvé. Mají jen na zrčeti, budeš-li jim k pozemskému užítku anebo škodě, a od toho závisí, co s tebou učiní. Již pěti dítkami obdařil Bůh tyto manžele, ale jen dvě, silný chlapec a zdravé děvče jsou na živě a rostou. Kde jsou ostatní tři dítky? Snad předčasně zemřely? O tam ta rokle za pohanskou vesnici, ta by mohla vypravovati o tom srdce rozrývajícím nařikání a bédování, mezi kterýmž svůj mladý věk ukončily, aniž by se jim lepšího na věcnosti bylo dostalo. Když jeden z chlapců se narodil, zavolal otec „Jauny-ho“, který od pohanů za proroka byl považován, aby se od něho na budoucnost toho dítky poptal. Jauny přinesl s sebou „poungui“, t. j. knihu s velikými listy, na nichž obrazy a jména zlých i dobrých bůžků jsou naznačeny. Mléky položil knihu před sebe a nasadil držátko ze slonoviny mezi listy té knihy. List, který právě otevřel, měl o budouc-

nosti dítky rozhodnouti. Slavnostně pozdvihl modloslužebník knihu, a ukázal otci otevřený list; byl na něm ošklivý obraz bůžka hladu. „Běda tvému domu, zvolal, podržíš-li dítko u sebe, jeho znamením jest bůh hladu; neštěstí přijde na dům, na stromy a na dobytek, hlad se uhoší a smrt bude následovati. Proto odevzdej chlapce samého hladu a smrti, bys dům svůj od nich uchránil.“ Tak mluvil Jauny. Sotva otec slova tato uslyšel, zamumlal kletbu na dítko a obrátě se k modlářskému knězi, tázal se: „Co mám tedy s nešťastným dítkem započíti?“ „Přines je, pošli mi otroka, o to ostatní se již postarám“, zněla odpověď. Otrok přišel, musel donést velikou nádobu hlíněnou, do té bylo nahé dítko vtlačeno; srdcelomný byl křik dítky, když se ho hrubé ruce chopily a je mučily, ale brzy byla nádoba příkrývkou zadělána, i tloukli na kovové desky, zpívali a vrískali tak, že nařikání dítky nebylo slyšeti. Jauny nasypal květin a rýže na příkrývku hlíněné nádoby, mumlal několik modliteb a nařídil otroku, by jej s nádobou hlíněnou následoval. Otrok chopil se nádoby a dítko bylo, aniž by se nelidští rodičové byli po něm jen ohledli, odnešeno k zavraždění. Pohanský kněz krácel k rokli

za vesnici a sem doraziv vyhodil kamenem, dívaje se, kam dopadne. Na místě tom dal vykopati jámu a hlasitě bůžka hladu vzývaje, by to dítko za obět přijal, rozkázal nádobu do jámy vložit, na ni hlíny naházeti a těžkým kamenem přikryti. Bylo tedy dítko za živa pohřbeno. Nelitostní hrobaři jeho spěchali z místa toho, neboť i je pojala jakási úzkost. Otec chlapcův přijal mlčky a bez lítosti od otroka zprávu, že a kde ubohá obět byla pohřbena.

Zahrané dítko nařikalo, neslyšeno a vinulo se v smrtelném zápasu, až konečně duše oddělila se od těla, — avšak bohužel nenalezla brány nebeské otevřeny. A tak jak tomuto dítku, stalo se ještě dvěma dítkám, které Bůh to-muto otci daroval. O nešťastné, tisíckrát nešťastné dívky, nešťastnější než to nejchudobnější, žebrácké dítko v křesťanských zemích! O běda těm rodičům, kteří s dítkami jim od Boha svěřenými tak nakládají. Co si počnou, až Bůh je od nich požadovati bude. Běda ale též křesťanům, kteří mohli pomoci a nechtěli.

Než, vraťme se opět k onomu děvčátku, o jehožto narození jsme se na počátku svého vypravování zmínili. Pohanské matce jest bolestné nařikání tohoto ubohého červíčka protivné; odevzdává je muž, aby s ním naložil, jak za dobré uzná. O běda, přespěšné jest rozsudek pronesen! Uzřev otec, že dítko jest slabé a že sotva v domácnosti bude s k čemu hoditi, hned rozhodl, a mimo to bylo to „děvče“; neboť ženské pohlaví nepožívá u pohanů velké vážnosti. „Odneste je,“ nařídil nelitostný otec, a rozkaz jeho se vykonal. Když se setmivalo, vzali dítko a nesli k horám a tu je na kraj jednoho potoka položili; s nevolí slyšeli jeho nařikání, — a vzdálili se, ponechajce dítko smutnému jeho osudu. Tu leží ubohý červík, tak úplně opuštěn, a jeho nařikání ztrácí se v pusté krajině. Zapomenuto jest v otcovském domě, žádný otec se o ně nestará, žádná matka je nepěstuje; ani bratr netáže se po zavržené sestřičce, nemá nikde srdce, které by je milovalo. Ovšem slyšeli někteří lidé vzdálené nařikání, ano šel i jeden pohan blízko pohozeného dítko: avšak šel mimo, neměl milosrdenství s ním, podobal se knězi a levitovi, kteří též polomrtvého

žida na cestě z Jeruselema do Jericha bez pomoci ležeti nechali.

Nařikání děvčátko stávalo se vždy slabším, a tak jako nyní nastal večer v přírodě, tak nastal večer a noc smrti pro dítko. Již unklá ta malá ústa, již ztuhly ty malé údy, již utvořila smrt modré květiny na tvářičkách ubohého dítko, dech se mu krátí; lile, ještě otvírá svá očka, poslední to pomoc hledající vzhled! O ubohé dítko! Ani při umírání nespočívá pohled milující matky na tobě, aby tě potěšil. Otvírá svá očka a má je upjaté tam k nebeské obloze, která tmavá nad ním se klene. Těžký vzdech vychází ještě z malých prsou, a — nyní jest vše ticho, tiché to srdcečko, tiché bolestně stažená ústa: dítko jest mrtvo. — Dítko jest mrtvo, ale očka jeho zůstala otevřena a hledí upjatě k nebesům a právě tento pohled mrtvého pohanského dítko značí celou jeho velikou bídu. Jest to, jako by dítko volalo! „O těch bych nebe mělo! tam odtud jsem přišlo, o jak rádo bylo bych svět opustilo, jen kdybych tam na nebesích mělo přibýtek!“

Avšak ty ubohé, tisíckrát ubohé dítko! žádná hvězdička nesvíti ti tam na nebesích, žádné útěchy nedostane se ti po smrti. Neboť nezměnitelný jest výrok Boží: „Nic nečistého nevejde do království nebeského,“ a nezvratné jest slovo Boží: „Kdo se neobrodí z vody a Ducha sv. (t. j. křtem sv.), nemůže vejti do království nebeského.“ Ovšem miloval Bůh i tebe, chtěl i tobě korunu v nebesích připraviti, avšak dědičná vina, dědičný hřích lpěl na tobě; hřích, pečeť ďáblova, jest na tobě, a hřích to jest, který ti nebesa zavírá a Boží milující ruku takorůzka váže. O kdyby jsi, jako šťastné křesťanské dítky, bylo někoho mělo, kdo by ti byl svátost sv. křtu udělil, ďábla ze srdce vypudil, hřích krví Ježíše Krista obmyl, o jak blažená byla tvá smrt, ač byla tak bolestná. Toť ale ta nejhorší bída pohozeného pohanského dítko. Tak jako nemá milujícího otce a matky, laskavého bratra nebo sestry, tak nemá nikde nikoho, kdo by je podle duše miloval a jemu pomohl. Žádný kněz neví o takovém dítku; mnoho mil daleko jest sice misionář, který takové opuštěné děti hledá, ochraňuje je, často na živobytí zachovává, vždy je ale křtí a ne-

bešům je ziská; — ten ale neví ničeho o tom zahynulém dítěti, které daleko v horách mrtvo na pokraji potoka leží a již kořistí hladových vlků se stalo; ovšem hledí často tam na daleké pohory a tuší, že i tam duše i těla tak mnohých pohozených dětí daly by se zachrániti, avšak nemůže jim pomoci; neboť rozsáhlý okršlek, jako nějaká země v Evropě, má k svému působení ustanovený; mimo to cestuje mnoho mil a není s to, aby všechny opuštěné děti ve svém okolí vyhledal a zachránil; sám si odtrhuje od úst, aby to neb ono pohanské dítě mohl přijmouti a vyživiti. On nemůže i při nejlepším vůli dále vnikati v pohanskou krajinu, jeho síly a peněžité prostředky k tomu nestačí, a často rozpíná své rámě po těch dalekých modrých horách a vzdychá: „O kéž by moji křesťanští bratři srdce i ruku hojněji otvírali k laskavým dárkům, aby více kněží a misionářů přišlo a tam v těch nešťastných krajinách pomáhali, zachraňovali, napřed děti a pak i národy Kristu a nebi získali!“ Avšak modlitba tato ještě není vyslyšena, ještě krajiny tyto jsou opuštěny! Dítě na pokraji horského potoka jest mrtvo — a jako ono, tak již umřelo a umírá jich dosud tisíce a tisíce. Umírají poskvrněny hříchem dědičným, bez sva- tebního roucha nevinnosti a proto nesvíti jim světo věčné a neslyší chvalozpěvy andělů, nepatří ve tvář Boží! O jak to smutné, jaké to neštěstí, jaká to bolest!

Avšak netoliko nad těmito mrtvými pohozenými dětmi truchlí andělé Boží, nýbrž též nad žijícími dětmi pohan- skými. Ovšem žije chlapec nebo děvče v domě onoho pohana, o němž jsme vy- pravovali, ale jsou stejně nešťastní, jako ty zavražděné děti. Žijí jen dle těla, dle duše jsou mrtvi. I na jejich nesmrtelné duši lpí hřích dědičný a hůře: ďábel se uhnízdil v jejich duši, již panuje v jejich srdcích lakomství, vzdorovitost, hněv, nestřídmost atd., a není nikoho, kdo by znamením sv. kříže moc ďáblu zlomil, kdo by vodou milosti je ode vši hříšné

poskvrny obmyl, kdo by je rouchem ne- vinnosti a milostí ozdobil a křtem sv. jejich jména v knihu života zapsal. Tak jsou i tyto a všechny ostatní žijící po- hanské děti přece opuštěny, nemilovány, věčně nešťastny. I časný jejich život není radostný. Ovšem i je volává matka k jidlu, aby se nasatily, ale jiného ne- mají ničeho; nejsou milovány ani od otce ani od matky, kteří jen užitek od svých dětí mítí chtějí.

Pohanské dítě roste tedy a žije bez lásky, jako zvadlá květinka, na níž paprsek sluneční nezazáří.

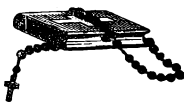
Neštěstí pohanských dětí při jejich narození pozůstává tedy v tom:

1. Pohanské dítě při svém na- rození není u vážnosti, nýbrž v opovržení. Nikdo nedbá jeho duše, jen krása a síla těla se cení a uvažuje se užitek, který dítě někdy může přinést. Cení se tedy jako zvíře.

2. Pohanské dítě není milováno. Zvláště nelze-li jakého užtku se nadíti anebo zdá-li se, že bude třeba dítěti více práce a péče, tu neusmívá se na něj obličej matčin; otec, matka i sousedé přičinují se, je zničit; bratři a sestry neptají se po něm.

3. Ubohé pohanské dítě jest bez pomoci. Jedno utopí se v kalužině, na jejížto okraj bylo položeno; druhé zadusí se v dole, do něhož bylo zahrabáno; třetí bývá od divokých šelem roztrháno; nikdo neslyší jejich lkání, a kdo je slyší — jde dále a nepomáhá. A ubohé dušičky těchto dětí zůstanou hříšné a nikdo je neoči- stuje, nikdo nezasvěcuje Bohu, nikdo jim brány nebes neotvírá! Slovem: Dítěti pohanskému jest den jeho narození dnem nešťastným, bídným a bolestným. Peklo a země si vzájemně pomáhají, učiniti je nešťastné. Pohanské dítě nalezá ne- vážnost, nenávisť, nelaskavost, ukrutnost — a to vše působí, že dítě bývá za- puzeno, mučeno, zavražděno, že v hříchu umírá a o nebe bývá připraveno.

O toho neblahého, hrozného, do nebe volajícího neštěstí pohanských dětí!

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc srpen I. P. 1882.

Za nenávisť bludu.

O Ježíši! skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všecky modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují, aby všickni křesťané dosáhli stálou nenávisť bludu a kacířstva, které hrozí je svěsti a zkaziti. Ochraň nás, o Ježíši, od této náklady netečnosti, která více proti tvým svatým úmyslům než zjevná bezbožnost. Amen.

Pane Ježíši, zaštriž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

O přesladké Srdce Panny Marie, budiz mou spásou!

Sv. Michale archanděli, sv. Josefe, svatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Dne

Obzvláště ale odporučuje se:

1. *Okolů sv. Petra*: Biskupové katoličtí po celém světě. Zdar počaté práce ku cti blahosl. Panny Marie. Bratří studující.
2. *Sv. Alfonse Lig.*, 1787: Získání odpustků porciunkuly. Shromáždění nejsv. Vykupitele. Dar moudrosti mnohým. Manželé.
3. *Nalezení ostatků sv. Štěpána, m.*: Biskupové koruny sv.-Václavské. Duchovní cvičení v klášterích a mimo ně. Brzké obsazení 16 stolic biskupských na Rusi. Pobloudilý bratr a jeho rodina.
4. *Sv. Dominika, základ. ř. 1221*: Obrácení úcty a důvěry v božské Srdce Páně. Rád sv. Dominika. Nový chrám ku počtě božského Srdce Páně v Praze. Kněz putující do sv. země. Čtyry rodiny.
5. *Panny Marie Sněžné, 352*: Sv. Otec náš a snahy jeho spojití rozkolné Slovany s církví sv. Horlivost apoštolátu na týž úmysl.
6. *Proměnění Páně*: By se opět vzňala láska k Ježíši Kristu v srdech lidských. Obětavost křesťanská. Zdar dobrým ústavům vychovacím. Churavý správce duchovní. Vyplnění zbožného přání.
7. *Sv. Kajetána, základ. ř. 1547*: Mládež studující na prázdninách. Důvěra v dosažení zdraví. Horlivosti příkladné všem řádům duchovním zemí našich. Rozšíření úcty Bohorodičky v jisté osadě.
8. *Sv. Cypriána a soudr., m. 303*: Duch křesťanský v rodinách. Rozhodnost u vyznání víry a u vykonávání povinností náboženských. Duše v očištění. Odstranění překážek dobré věci.
9. *Sv. Emílie, biskp. m. v III. stol.*: Duchovenstvo katolické na Rusi. Apoštolát modlitby. Napravení daného pohoršení. Rouhači.
10. *Sv. Vavřince, m. v II. stol.*: Novosvěcenci. Soužení a utiskování. Úcta Matky dobré rady a rozkvět jednoty její. Dítky školní. Díky za odstranění různic. Dorůstající mládež. Nemocný jinoch.
11. *Sv. Filomeny, p. m. v III. stol.*: Panny křesťanské. Deset opuštěných sirotek. Za statečnost ve všem pokušení. Nemocný otec.
12. *Sv. Kláry, základ. ř. 1253*: Rád Klarisek. Úcta blah. Anžky a spolky panenské k její počtě. Povolání do stavu duchovního. Dar moudrosti a výmluvnosti. Díky za vyslyšení prosby.

Připojiz každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. mše sv. na úmysly dne, které i vyloženy jsou na oltáři v Lárdu, Ellipsdorfu, Častochově, Bolešavi a m. ost.

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc srpen I. P. 1882.

Za nenávisť bludu.

Dne

Obzvláště ale odporňuje se:

13. *Sv. Hypolita, m. v III. stol.*: Rodiny česko-slovanské po cizině, zvláště ve Vídni bydlící, by si zachovaly náboženství rodinné. Svěcení nedělí mši sv. a zdržením se od práce. Pobloudilá ovce.
14. *Sv. Eusebia, kn. m. v III. stol.*: Obnova v úctě, důvěře a lásce k Panně Marii. Dvě družiny Mariánské v Čechách. Následování jejich ctností. Modlitba každodenní. Díky za dosažené milosti.
15. *Nanebevzetí Panny Marie*: Císař a král náš. Všichni věrní ctitelé nejsv. Bohorodičky. By nám vyprosila touhu po nebi. Novosvěcený biskup brněnský. Úcta sv. dědiců našich.
16. *Sv. Joachima*: Církev sv. v Polsce rakouské, ruské a německé. Rozšíření bratrstva Cyrillo-Methodějského na obrácení Slovanů.
17. *Sv. Rocha, poust.* 1327: Záležitost duch. v Bosně a Hercegovině. Požehnání božského Srdce Páně v práci velkého dosahu.
18. *Sv. Heleny, cis.* 328: By se ženské pohlaví více ctnostmi nežli šperky zdobiti snažilo po příkladu patronek svých. Matky v domech zámožných a jich povinnosti. Setrvalost v dobrém.
19. *Sv. Ludvíka, biskp.* 1297: Misie bulharské. Povolání k misiím slovanským hodných jinochů. Knihotiskárna benediktinská.
20. *Sv. Bernarda, op.* 1513: Sv. Otec náš. Práce a průmysl v duchu křesťanském. Chrámy a školy na východě. Zatvrzení a zaslepení.
21. *Sv. Františky ze Chant., vdovy* 1641: Země koruny sv. Štěpánské. Řád cisterciácký. Kláštery panenské na východě. Nemocnice.
22. *Sv. Timothea, biskp.*: Za ducha apoštolského všem pracovníkům ve správé duch. Misie tuzemní a za mořem. Přemožení lenosti.
23. *Sv. Filipa Ben., ř.* 1285: Čechové v Americe. Odpadlíci od víry sv. otců svých. Kandidáti stavu řeholního a kněžského.
24. *Sv. Bartoloměje, apošt.*: Duchovní cvičení pro kněze Obětavost v povolání duchovním. Věrnost hlasu Božího slyšení, když volá k slibům řeholním. Vytvrlost v literární práci a ukončení jí.
25. *Sv. Ludovka, královna* 1270: Muži o dobro zemí našich se starající, by se dali vésti duchem křesťanským. Křesť. vychování dítky.
26. *Sv. Genesia, m.* 286: Dělnictvo naše. By slyšán byl spravedlivý hlas jeho stran svěcení neděle. Dva misionáři čeští v Americe.
27. *Sv. Josefa Kalas., zaklad.* ř. 1648: Řád piaristický. Časopisy katol. by našly pomoci v odběratelích a pracovnících řádných.
28. *Sv. Augustina, biskp.* 430: Všecky řády mužské i ženské řeholní sv. Augustina vedené. Obrácení hříšníků, zvláště těch, jenž povoláním mají vliv na jiné. Úplné ozdravení církev. hodnostářů.
29. *Stětí sv. Jana Křt.*: Školy vysoké v Čechách by duch křesť. více ovládl. Učitelstvo jejich. Pěstování vědy ve smysl křesť.
30. *Sv. Rosy z Limy,* 1617: Sirotčince a ústavy dobročinnosti. Vdovy o živobytí se starající. Přemožení nekatolického tisku.
31. *Sv. Rajmunda, kardin.* 1218: Spoluúdobné bratrstev b. Srdce P., apoštolátu a Cyrillo-Methodějského. Díky b. S. P. za vše v tomto měsíci. Všichni v tomto měsíci v Pánu zesnuli údobné kat. bratrstev.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. mše sv. na úmysly dne, které i vloženy jsou na oltáři v Lárdnu, Filippsdorf, Časochově, Boleslavi a m. ost.

Připojíž každý k úmyslům dne: „i na úmysly doporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

MarII, VítězíCí patronCe sVatého růženCe Děj se
sLáVa jak V nebi tak I na sVětě!

O slavnosti narození blahoslavené Panny Marie.

Na východě zora svitá
růží jasnou po nebi,
v ústrety jí skřivan vzlítá,
a svou písní velebí.

Ty's tou zorou, Panno svatá,
tebe s touhou vítal svět,
tebou noc i se mne sňata,
o má duše láskou zňatá
skřivánkem se nauč pět.

S písní vyleť k nebe dvoru,
nebudeš tam jedinou,
v přeradostném s tebou sboru
slyš, jak po všem po oboru
chvalozpěvy polinou.

Slyš ty zpěvy věčně nové,
jimiž hlasně od věků
dobrořečí národové
den, jemuž se všichni dnové
koří v hlasném povděku.

Matko Páně, zoro krásná,
hle, nám slunce zapadá,
hyne víry záře jasná,
a kde láska plála spasná
hříchu noc se rozkládá.

Hasne slunce na blankytu,
ty však světa naděje,
červánků nám dopřej kmitu,
než zas slunce v jasném svitu
kajícím se zaskvěje.

Křesťanská početnice pro dospělé školáky.

(Pokračování.)

VI. Jednotka nejhledanější a spolu nejopovrženější.

Dnešního dne, co toto píšu, konáme památku úmrtí kvetoucího mládencečka. Byl sice z bohatého a vznešeného rodu, ducha nadaného, ode všech, kdo ho znali, milován, vyhlídky nejkrásnější kynuly mu do budoucnosti, zkrátka, všeho se mu dostávalo z toho, co bývá práním mladíků jeho stavu a věku: ale jemu byla nade vše milejší — smrt. Dověděl se v nemoci své, že mu nezbyvá žádné naděje na uzdravení, zaplesal radostně: „Již jdu, již jdu s radostí!“ — a zpívaje s přítomnými chvalozpěv: „Tě Boha chválíme“ — v zpěvu a veselí vypustil ducha v 23. roku svého stáří.

Není-liž pravda, moji čtenářové, takhle vesele umřítí a rovnou cestou do nebe jíti — jako sv. Alois — to bychom si všickni přáli, neboť větší štěstí nad to nemůže býti.

Avšak štěstí to nepřijde člověku samo sebou, nýbrž bývá to výkvět a ovoce pravého křesťanského života — buď v čisté nevinnosti aneb v horlivé kajinosti.

Ale podivno! ačkoli všickni lidé tak vroucně si žádají dosáhnouti tohoto štěstí, nicméně zdá se jim naznačená cesta k němu vedoucí příliš těžká a obtížná, smutná a nudná býti. V předsudku tom utvrzuje je i pekelný nepřítel a očerňuje jim život křesťanský co jen může, tak že není se co diviti, když slyšíš nyní úsudy: „že křesťanství se do toho našeho nynějšího světa nehodí, že člověku život jen ztěžuje a ztrpčuje, že činí z něho nevládníka a omrzelce, mrzouta a nešťastníka a bohužel tomu mnozí rádi uvěří a pravého, ryziho

křesťanského života se štítí. A tak jest v skutku život křesťanský pro nás jednotkou nejhledanější — ale spolu nejopovrženější. — Než posvitím vám dnes trochu na onen blud a ukážu, jak křivě soudíte o životě křesťanském.

1. Známo jest, že lidé veselí netrpí u sebe nic smutného, co by jim jich radost kalilo; (proto jak se zdá odstranili na mnohých místech i hřbitovy hodně daleko za město, lidem z očí, aby jim v rozkošném životě ani upomínka na smrt nepřekážela!) Ano radost podobá se v tom ohledě slunci. Jako slunce vyhání odevšad, kam dostihne, tmou a zimu, podobně zapuzuje radost zármutek.

Avšak na celém širém světě není nikdo tak pln nejčistší radosti, jako je náš Pán Bůh na nebi. Ano On oplývá takovou blažeností, že Mu ji nic na světě ani za mák umenšiti neb zkalliti nemůže. Ale takto již i na všecko kolem sebe vylévá čistou radost. Důkaz toho, že hned na počátku stvořiv člověka patrně ku radosti a blaženosti jej stvořil a proto do ráje, zahrady to čisté pozemské rozkoše jej uvedl, a byl by měl zajisté sám největší radost, kdyby byl člověk v dobrém setrval; neboť větší ještě blaženost a štěstí chystal pro něho na nebi. Bohužel, byl Adam tak neprozřetelný, že sobě a celému člověčenstvu radost tu pokazil. Avšak Bůh sám v sobě jsa nevýslovně blažený, snažil se opět žalost a zármutek člověčenstva kleslého v radost obrátiti, a k dosažení cíle toho nebylo Mu za těžko jednorozeného Syna svého obětovati na smrt prebolestnou, aby jen dopomohl člověku zase k časné a věčné radosti. Ano, milý čtenáři, to učinil Bůh!

A nyní se tážu: Bude-li pak Tén, jenž pro radost druhého tolik podstoupil

a trpěl, tutěž radost mu sám zase kaliti a kaziti? Či jinými slovy: je-li pak to možno, aby Bůh ukládaje nám křesťanský život — chtěl nám tím všecku radost ztrpěti, život smutný, trudný a nudný, zkrátka nešťastný způsobiti? Výrok takový byl by očividná lež. Jsou-li na světě křesťané nespokojenci, omrzelci, nevlídníci, těžkomyslní a rozháraní: křesťanský život není dojista toho příčinou; ba naopak, od té chvíle, co by počali právě po křesťansku žiti, nalezli by zase spokojenost a útěchu, vnitřní klid a pravou radost. Vždyť byli a jsou podnes křesťané, kteří i v kříži a trápení nalezali radost a tenkrát se rmoutili, kdy nemohli pro Boha nic trpěti.

Není tedy život křesťana bezradostný, naopak život těch světáků, jenž beze všeho křesťanství žijí, ten jim bývá smutný a trpký a trudný, tak že i mnohá rozkoš mění se jim ve žluč a ocet, že mnohému stane se život nesnesitelným břemenem, jemuž násilím konec učiní.

2. Podobná lež jest to, že křesťanský život činí člověka nešťastným.

Pozoruj milý čtenáři trochu ten cílý život na veřejném trhu tohoto světa. Jaký to běh a spěch těch lidí, jaké to namáhání a lopocení, snažení a shánění, strádání a bojování! Celá země podobá se obrovské továrně, v níž na tisíce a miliony koleček a vřetének se točí a pohybuje a všecky je žene silou svou jedno kolo hybné. Podobně hybe i všemi lidmi na světě jedno kolo a pobádá je k čilosti, a to jest štěstí. Ano, šťastným býti, to je cíl, za němž všecko spěchá, po němž všecko dychtí, od dítěte tam na pisku si hrajícího až ku starci nad hrobem, od knížete na trůně až k dělníku v kazajce, a hlal by do duše ten, kdo by tvrdil, že mu zcela jedno býti šťastným nebo nešťastným,

býti v nebi nebo v pekle. Vždyť i tenkrát, kdy se lidé nejhoršího odvažují, krádeže, vraždy, zločinu, neb jakéhokoli hříchu, činí to pouze v tom mínění, že tím štěstí svého dojdou. A tuto touhu a žízeň po štěstí žádný člověk v sobě neudusí, necht' činí co činí.

A nyní se tažme: kdo pak asi touhu tu tak hluboko do duše lidské vstípl? kdo spojil obé tak nerozlučně? a proč?

Bez dlouhého dovozování řekněme to zkrátka: poněvadž Bůh chce blaho a štěstí tvé, ale poněvadž ty sám musíš se o ně přičiniti a snažiti, proto ti vstípl Bůh do srdce neuhasitelnou žízeň, která tě ustavičně pobádá pracovati o štěstí svém, a které se nikterak nezbavíš, i kdybys chtěl. Jestliže tedy Bůh jednak tvé štěstí obmyšlí a chce, jednak křesťanský život ti předpisuje a ukládá, může-liž pak jedno druhému odporovati? Není-liž to nemožná protiva? Není-li nesmyslné tvrditi, že Bůh svatým svým náboženstvím chce lidi zarmucovati a nešťastní činiti?

Ovšem jsou mezi námi také křesťané, kteří se modlí, kostel navštěvují, kázání poslouchají a svátosti přijímají, a jsou při tom mrzouti a nevlídníci, všelikou i nevinnou veselost odsuzující. Než ti a tací „křesťané“ plovou, tak říkajíc, jen na povrchu křesťanského života, ale nevnikli v jádro, nemají ducha pravého křesťanstva, jinak by činili, co tentýž Duch Boží káže: „Služte Bohu v radosti!“ — „Radujte se v Pánu!“ — Dle takových lidí však křesťanství posuzovati nesmíš, sice bys držel pozlátko za ryzí zlato a broušené sklo za diamant. —

3. Ba tvrdím naopak, že křesťanství je jediný pramen pravého štěstí člověka zde na zemi, a to ti milý čtenáři snadno dokážu. Poslyš!

Kdyby nebylo na světě nic viděti a slyšeti, nebyl by ti dojistá Bůh dal oči a uši. Podobně, vštípl-li ti Bůh do srdce neuhasitelnou žízní a touhu po blabu a štěstí, není to nadarmo, ale musil ti je někde uchystati. Nuž, a kde asi máš hledati a naléztí toto štěstí své?

Kdybychom se tázali lidí, každý by nás jinam posýlal a poznali bychom, že každý člověk v něčem jiném své štěstí hledá a nalezá, nechci ani vypočítávati, v čem; většina pak jich ani neví, kde pro ně to pravé štěstí kvete. Hledejme tedy jinde bezpečné odpovědi, a obraťme se přímo k Pánu Bohu. Jeho se ptej, milý člověče, kde pro tebe žádoucí štěstí uchystal, a pak slyš, kam tě poukáže.

Spasitel náš sám bez dotazování zodpovídal jedenkrátě tuto životní otázku naši. Bylo to hned na počátku jeho veřejného učitelování, kdy usednuv jednou na horu kázal lidu, jenž se k Němu ze všech stran u velikém množství sešel, hledaje u Něho štěstí své, jak je nalezali neduživci a churavci všeho druhu. A Spasitel znaje dobře žádost jejich, otevřel ústa svá a ukázal jim v obšírné řeči osmero pramenů pravého štěstí člověka. Jeť to známých osmero blahoslavenství: Blahoslaveni jsou chudí duchem, blahoslaveni jsou tiší, blahoslaveni jsou lkající a plačící atd. přečti si je v evangeliu na den Všech Svátých.

Zatím pak odlož na chvíli „Školu“ stranou, seber na mysli všecku svou víru a vyznej pevně jako katol. křesťan: „Věřím všechno, co nám Spasitel Kristus Ježíš v onom kázání na hoře hlásal. Věřím pevně, že opravdu šťastni a blahoslaveni jsou chudí duchem, tiší, čistého srdce atd. tak jak nás o tom Kristus sám ujišťoval!“ —

Dobře milý křesťane! — tak jest tomu, jak věříš a vyznáváš, tu máš

pramen pravého štěstí lidského! Buď není žádného, nebo lze je jediné tu naléztí, kde nám je Syn Boží ukázal — a jiného pramene není. Ale co obsahuje vlastně to osmeré blahoslavenství? Nenít to nic jiného, než stručný obsah a obrys křesťanského života. U koho není křesťanství jen povrchní slupkou, ale je v krvi a skutečích, ten má také osmero oučích ctností aneb aspoň snaží se jich dosíci. Nuže, a co z toho následuje?

Následuje tolik, že tedy — ne dle mého úsudku, ale dle neomylného slova samého Krista Pána — jest život křesťanský jediný pramen pravého štěstí lidského zde na zemi. A kdo po všem tom osměluje se ještě tvrditi, že křesťanství činí z lidí tmáře, mrzouty, nevládníky, těžkomyslné nešťastníky a zoufalce, rouhá se slovu Kristovu, a zbytečno jest tázati se, komu z obou bys více věřiti měl, zda rouhači či Kristu Pánu! —

Za dávných věkův otázal se jistý král muže mudrce: Kdo na světě jest po úsudku jeho nejšťastnějším? — a mudrc odpovéděl zkrátka: Bůh. — Ale po Bohu, — táže se zase král — kdo se ti zdá býti nejšťastnějším? — A mudrc na to: Ten, kdo je Bohu nejbližší! — A kdo jest ten? — zvolá opět král. — To je ctnostný křesťan! odvětil mudrc. A tak jest a bude, co svět světem bude, a tam na věčnosti teprve se to skvěle ukáže!

Vždyť kdo má jen špetku zdravého rozumu, bez dlouhých důvodů již nyní pozná, kdo že šťastnější jest: zda člověk oddaný zlosti a nevrlosti, hněvu a nenávisti, žijící v samé různici a nevoli, či člověk, jenž ostříhá srdce svého v klidu a míru a v sv. pokoji žije se všemi lidmi? — Nebo, kdo šťastnějším jest: lakomec, jenž žije v stálém strachu o své poklady, nemaje ni ve dne ni v noci pokoje, jenž nepřije sobě

ani potřebného pokrmu, nápoje a šatu, a necitelným skrblictvím upadá v nenávisť a posměch všech lidí — čili křesťan, jenž sobě i každému vše dobré přeje a štědrotou lásku sobě naklonuje? — Aneb kdo šťastnější jest: bohatec, jenž statky své v hýření světském, v jídle a pití a jiných rozkoších utrácí, čili křesťan, jenž z mohovitosti své, kde jen může, milosrdenství prokazuje chudým a nuzným, slzy vdov a sirotkův osušuje a trpící oblažuje? — Kdo asi šťastnějším jest, zda opilec oddaný slepé náruživosti, který zanechav doma ženu i děti o hladě, poslední halíř utápí ve džbáně — a tím utrácí i svůj život, své zdraví, dluh na dluh na sebe uvaluje a sám v žalostném stavu pod nerozumné zvíře se snižuje — či křesťan, jenž střídme a šetrně žije, o svou rodinu svědomitě pečuje a v pokoji, ve zdraví, v blahobytu svůj život tráví? — Ovšem netvrdím tu, že křesťané řádní se mají vždy jak o posvícení, to nikoliv, nýbrž právě svým miláčkům posílá Bůh časté kříže a útrapy. Ani toho neupírám, že křesťanství svobodu člověka v mnohém obmezuje, mnohou rozkoš mu zapovídá, mnohou obět ukládá a nezřídka ve spor jej uvádí s tím převráceným světem. To také bývají hlavní příčiny, proč mnozí křesťanský život nenávidí, osočují a očerňují, trudným a nudným břemenem jej nazývají, a naprosto již pochopiti nemohou, kterak jen mladý člověk může se věnovati duchovnímu nebo klášternímu stavu!!

Ale nediv se těm a takovým od-suzovatelům, milý čtenáři, v tom vězí jisté tajemství, jehož oni neznají, ale tobě je povím; dej jen pozor, abys to náležitě pochopil; jeť to věc důležitá i pro tebe, i pro všechny, kdo jako řádní křesťané Bohu žiti chtějí.

4. Znáám jistý druh jablek. Zevnější jich slupka velmi neúhledná, drsná jako hnědožlutá vydělaná kůže — nevzbuzuje

žádné chuti na ně. Avšak vnitřek jejich, jsou-li zralá a dobře uležená, chutná výborně, aspoň lépe než jiných jablek, jichž líčka křiklavě se červenají.

Podobně jako s tím neúhledným jablekem má se věc i s řádným křesťanským životem. Lidé, jenž nevědí nic o duchu křesťanstva, vidí a soudí jen dle zevnější stránky, a ta ovšem upravena jest dle slov Kristových: Kdo chce býti učeníkem mým, zapři sebe sám, vezmi kříž svůj a následuj mne. Tu je ovšem sebezapírání, protivenství, ba často i nevinné osočování, dosti trapné pronásledování, úsměšky a ústřky od nectných lidí, nezasloužené rány, muka, ba i mnohdy krutá smrt, (dle slov sv. Pavla: „že všickni, kdo v Kristu chtějí pobožně živu býti, pronásledování snášeti budou.“) Tak bývá zevnějšek křesťanského života ovšem nemnoho vábný.

Avšak pod touto drsnou, neúhlednou, odstrašující korou ukrývá se sladké jádro, svatý mír, utěšená sladkost a blaženost v srdci křesťana, o níž svět ani tušení nemá. Jeť to sám Duch svatý, jenž křesťanu ku všem jeho pracem, bojům a utrpením dodává síly, zmužilosti, útěchy, milosti, že ani s polovice obtíž naznačených nepocítí. Ba naopak při všem sebezapírání a sebeobětování oplývá srdce jeho radostí a blažeností daleko sladší, než jsou všechny ty sladkosti světa. Jeho nevábí rozkoše světomilův, ale jeho neděsí ani trápení mu hroziící; neboť ví, že nebojuje a netrpí sám, ale že Bůh stojí při něm, pomáhaje mu nésti kříž, jež na něho vložil. Křesťan takový nebojí se ni smrti ni soudu ni pekla, ba naopak raději dnes, než zítra chtěl by umřít, anť nebe kyne mu vstříc, kde věčný svátek slaviti bude u Boha Otce, Syna i Ducha svatého. Musí-li však nad své síly někdy trpěti, Bůh jest podnes ještě tak mocen, že

jeho působením bolesti nepocítí ano v opak mu je obrátí. (Jako n. př. tři mládenci ve žhavé peci místo žáru čerstvý vánek pocítovali.) Máš-li milý čtenáři po ruce nějakou legendu, či „Životy Svatých,“ otevři a přečti si život a smrt některých svatých mučovníků, n. př. sv. Vavřince, a přesvědčíš se o tom.

Zde jen malou ukázkou ti uvedu.

O sv. Alžbětě, markhraběnce Durynské († 1231.) vypravuje legenda, že ji po smrti zbožného manžela veliká soužení snášeti bylo. Jindřich, bratr nebožtíkův, oloupil ji nejen o všechny statek, ale v nejkrutější zimě vyhnal ubohou i se třemi dítky ze zámku. Kněžna jdouc dům od domu žebrała o nocleh, ale aby nikdo ji pod střechu nepřijal, pod těžkým trestem bylo zakázáno. Konečně ráda byla, když našla útulek v nízkém špinavém chlívků! — Budeš si mysliti asi milý čtenáři, že se z toho sv. Alžběta rmoutila a trápila, že taková nezasloužená veřejná pohana ji bolela, — ale, v tom bys' se velice mýlil. Naopak Duch sv. naplnil srdce vznešené trpitelky takou nadpozemskou radostí, že ani spáti nemohla. O půlnoci zvoněno v blízkém klášteře na jitřní. Sv. Alžběta vstala a pospíchala do chrámu, jež byla sama založila, a tu prosila skroušeně mnichy o jistou milost. A jakou asi? — (Kdo z vás milí čtenáři to ještě nečetl nebo neslyšel, do smrti by to neuhodl!) — Žádalť mnichy, aby zapěli slavné *Te Deum* (Tě Boha chválíme) na poděkování za všechny pohany a útrapy, jež na ni Bůh minulý den seslal! —

Tato vnitřní, duchovní stránka pravého křesťanského života zůstává ovšem z příčin snadno pochopitelných před světem ukryta, a proto tací polo křesťané, jenž pravé radosti v Bohu nikdy neokusili, posuzují ten život křesťanský jen dle zevnější drsné podoby a tak za smutný, trudný a nudný jej vykřikují.

Z toho, co tuto řečeno, probudily se snad v tobě milý čtenáři jakési pochybnosti vzhledem ku tvému křesť. životu, anť snad sám až dosud málo té vnitřní duchovní „radosti v Pánu“ jsi zakusil. Je-li tomu tak a cítíš-li v srdci ten ostn bodavý, jsem tomu — nehněvej se — velmi povděčen a přidám ti k tomu ještě výklad, jež napsal sv. Pavel: „Člověk tělesný nechápe těch věcí, jež ducha Božího jsou, ale bláznovstvím jsou jemu!“ —

Tu poznej dále, milý čtenáři, že život křesťanský, jež jsme za jediný pramen pravého blaha zde i na věky se naučili znáti, není jako chléb, z něhož si můžeš kus ukrojiti a nasytíš se; nýbrž chceš-li zakusiti oblažující sílu křesťanstva a požívati toho nebeského míru, nestačí ti jen kus té víry, ale musíš ji míti celou! T. j. jinými slovy: jestliže nekradeš, nevraždiš, neoklámáváš jiné, ještě nejsi křesťan celý a úplný. Nesmíš dále býti oddán pyšce, hněvu, zlosti, lakotě, nenávisti, lenivosti, nestřídmosti v jídle a pití, nýbrž musíš býti milosrdný, pilný, pokorný, čistotný, věrný, laskavý, netoliko k přátelům, ale i k nepřítelům, musíš se opatrně varovati vši příležitosti ke hříchu, nejen v neděli tu čtvrt hodiny při mši sv. s Pánem Bohem obcovati, nýbrž také všedního dne začasté a vroucně na myšlénkách a modlitbách s ním se obírat, k němu se vinouti co dítě vřele otce milující a čím štedřejší budeš ty k Bohu, tím štedřejší bude i On k tobě!

Tuto důležitou jednotku, která jediné k pravému štěstí a blahu člověka vede, znal již nábožný král David, neboť píše v žalmů 26.: „Jedné věci žádal jsem od Hospodina, a té vždy vyhledávati budu, abych přebýval v domě Hospodinově po všechny dny života svého; abych viděl libost Hospodinovu!“

(Pokračování.)

Maria Panna, naše pomocnice a orodovnice.

Co praotcové a proroci čekali, stalo se skutkem v plnosti časů. Nebesa všechna radovala se a plesala i země veškerá zajasala uslyševši slova, jimiž odvětila Maria Panna na pozdrav archanděla Gabriela: „Ejhle děvka Páně, staniž mi se podle slova tvého!“ — „Staniž mi se podle slova tvého!“ — na tato slova zaradovalo se nebe a země naplněna byla nadějemi oblažnými. „Staniž mi se podle slova tvého!“

a hle! Duch sv. zastínil Marii P. i stala se v okamžiku tom matkou Nejvyššího, matkou jednorozeného Syna Božího, matkou Pána a Spasitele našeho Ježíše Krista, jemuž otec nebeský po pravici své zbudoval trůn slávy a jemuž svěřil souditi živé i mrtvé.

Zvolejmež tedy i my vděčně a plesně: „Blázena jsi ó Maria, která jsi uvěřila, neboť v tobě naplnilo se vše, co ti řečeno bylo od Pána, Boha tvého; šťastna jsi Panno svatá a nade vše slavná, neboť z tebe vzešlo nám slunce spravedlnosti, Kristus Pán, skrze něhož vysvobození a spasení jsme.“ Ba radujme se z velikého štěstí Marie P., že ona právě za hodnu uznána byla býti matkou Nejvyššího! Radujme se s Marií, máteří Páně, kteráž matkou se stavši, přece byla pannou neporušenou! Věru, většího zázraku svět neuzřel, aniž kdy uvidí. Pozdravme tedy srdcem i ústy matku Páně slovy těmi, kteráž byl pronesl archanděl Gabriel: „Zdravas Maria, milosti plná, požehnaná jsi ty mezi ženami!“ Velebmež Marii,

kteřá právě proto, že jest matkou Boží, utěšuje a posiluje nás mocnou svou přímlovou u Boha. Dobrý syn nikdy neoslyší vroucí prosby máteře své; ba těší se z toho, může-li učiniti jí po vůli. Tak a nekonečně vyšší měrou docházejí i prosby Panny Marie vyslyšení, neboť Kristus Pán chce to, co chce Maria Panna, a Matka Boží chce to, co chce jednorozený Syn její.

Maria může vše přímlovou svou u Boha. Vždyť ji Bůh okrášlil diadémem všemocnosti své, aby učinila vše, cokoli chce; vždyť jí dal jednorozený Syn její měsíc t. j. zemi za podnoží nohou její; vždyť Duch sv. ověnil ji korunou z dvanácti hvězd, aby se na hlavě její skvěla okrasa všech statkův a rozlévala záře všech milostí.

Když již prut Mojžíšův vše konati mohl nadán jsa zázračnou silou Boží, oč mocnější jest Maria, kteráž od Boha tak byla omilostněna, že sami duchové nebeští se

jí podívovali, když vstoupila na nebesa, a že druh druhá se tázal: „Kdož jest ta, kteráž vystupuje z pouště, ozářená slasti, opírajíc se o miláčka svého? Kdož jest ta, která se vznášá jako vycházející zora, krásna jako měsíc, vyvolená jako slunce, hrozná jako šik bitevní?“ — Oč tedy mocnější jest Maria přímlovou svou; Maria, kteréž Bůh trojjediný dal veškeru moc, ne jako Mojžíšovi jedině nad lidem israelským, ale nade vším tvorstvem v nebi a na zemi, neboť proto také korunována byla Marie na nebesích, proto dáno jí do rukou žezlo

vlády. Tak tedy jest Maria jakožto Matka Boží všemocna přímluvou svou a proto jest i útěchou naší, že dobře víme, kterak Maria všechny prosby naše vyslyšeti a v našich potřebách nám přispěti může. Ale tážeme se: Chce nám také přispěti a vyslyšeti nás? Nežli na to odpovím, prosím vás, abyste v duchu vystoupili na horu kalvárskou. Vizte jen! Ježíš Kristus, Bůh a člověk, pni na kříži, vznáší se mezi nebem a zemí mezi dvěma lotry. Tělo jeho jest samá rána a všecko zkrváceno; svatý obličej jeho jest zneuctěn a posvátná hlava jeho trnovou korunou všecka probodána; ruce a nohy jeho ku kříži přibity. Jen okamžik ještě a dokonána jest na Golgotě truchlohra a oběť nesmírná našeho vykoupení přinesena.

A co teď vidíme? Ó pohled přezalostný, pohled srdcejemný! Pode křížem stojí Maria; oči slzami zarosené žalně vzhledají po synu milém. Jaká asi bolest pronikala útroby Marie Panny, když viděla taký bol a takové hoře. Ještě jednou otevřel božský Spasitel ústa svá a poslední vůle z nich se vyřinula. „Matko, viz tvůj syn, synu, viz matka.“ Hle toť byla ona hodinka útrapy plná, kdy Maria nás pod křížem porodila a za syny nás přijala.

A nyní ptám se opět: Chce Marie Panna prosby naše vyslyšeti? A odpovídám: Chce, neboť jest matkou naší. Poohlédni se a viz, jak milují matky děti své, jak láskyplně svírají v náručí dítky své, třeba nezvedené a neposlušné byly, jen když slíbí polepšiti se. Oč dříve vyslyší Maria, matka lidí všech, úpěnlivé prosby dítek svých a přijme je v ochrannou, láskyplnou náruč svou!

Proč pak, křesťane milý, neutíkáš se ve všech potřebách svých k Marii Panně, když dobře víš, že jako matka Páně nám přispěti může a jako matka

naše nám také přispěti chce, začkoli prosíme, když to jen je ku spáse naší? — Věru snáze nenalezneš nikde útočiště, než u Marie Panny, která ne nadarmo slove uzdravení nemocných, útočiště hříšníkův a útěcha zarmoucených.

Křesťane milý! Snad dříve, než se nadáš, upadneš v trudnou nemoc. Ó uchyl se k Marii, vlož v ni všechnu důvěru svou, dá ti zdraví neb aspoň sílu a zmužilost, aby's snášel nemoc bez reptání a s odevzdaností do vůle Boží. Snad jsi málomyslný a neútěšný, ó vzhledni k Marii! Na pokyn její zjeví se ti vira svatá jako potěšný anděl z jiných světův a nakape ti v hruď rozervanou balsám útěchy.

Je ti bojovati s mnohými a naléhavými pokušeními na pouti vzdejší, neboť nepřatelé spásy tvé, svět, tělo a ďábel ukládají o duši tvou; ó vzmuž se a volej Marii a často ji vzývej! — a jméno její bude ti zbraní neodolatelnou a štítem neproniknutelným.

A což o tobě říci mám hříšniku ubohý! Nalezneš i ty ještě útěchu na srdci Mariině? Zajisté; i tobě kyne spása. Vždyť sv. Bernard výslovně nás ujišťuje, že Maria neopustila nikoho, kdo k ní se utekl s dětinnou důvěrou, s upřímnou litostí a s pevným předsevzetím, že se polepší. Proto také bolí ji, nehledáme-li u ní pomoci a útěchy, ač by nám tak ráda pomohla. Ba, kdysi sama stěžovala si sv. Brigitě, že tak málo lidí hledá u ní ochrany, jakkoli každou chvíli je hotova přispěti jim. Právila sama: „Třeba člověk i sebe větších hříchů se dopustil, jsem přece vždy ochotna přijati ho v ochranu svou, obrátí-li se ke mně s pravou litostí; a nehledím na množství hříchů jeho, ale na srdce skroušené; neboť neostýchám se rány jeho léčiti a hojiti, poněvadž slovu a jsem také matkou milosrdenství.“

Proto všecek nadšen a rozradostněn volá sv. Bonaventura: „O Maria! Hříš-

nika, jehož celý svět nenávidí, miluješ láskou mateřskou a neopouštíš ho, až jsi ho, hříšníka ubohého, smířila se soudcem přísňm.“ A jinde dī tentýž sv. Bonaventura: „Kdo v tebe doufá, o Maria, nalezne poklad pokoje; kdo pak tebe nevzývá v životě tom, nedojde blaženosti nebeské.“

Přístupme tedy vždy, děj se s námi co děj, přístupme k Marii s plnou důvěrou; požalujme ji, co nás tísní a tlačí. A budmež tím jisti: Maria neoslyší pokorné a důvěryplné prosby dítek svých; potěší nás ve všech útrapách a strážních; skytne

nám pomoc svou v potřebách našich, obrní a posílí nás v pokušeních, zjedná nám odpuštění hříchův a spásu věčnou. Nermuťmež srdce její mateřské tím, že bychom na ni zapomínali a ji opouštěli, ale budmež a zůstaňmež věrnými dítky Marianskými. Tak-li se chováti budeme, bude a zůstane i Maria matkou naší a pečlivou rukou mateřskou převede nás z tohoto světa do sídel nebeských, kdež jsouce ozdobeni svatebním rouchem posvěcující milosti a lásky Boží zasedneme na věčné časy k svatebním hodům Beránka Božího.

O rozšiřování svatě víry po celém světě.

(Pokračování.)

Jakých milostí a odpustků lze nabyti účastenstvím v „dile pro rozšíření víry?“

Údové „dila pro rozšíření víry“ modlí se a skládají almužny pro katol. misie celého světa; a právě proto mají již zde na světě i po smrti zvláštní podíl ve všech modlitbách a sv. mších všech katol. misionářův a jejich obcí, mají podíl ve všech dobrých skutečích, které sv. misiemi ve světě se dějí. Při každé katol. misii koná se, je-li možná, každoročně slavná mše za živé a zádušní mše za zemřelé údy „dila pro rozšíření víry.“ Mimo to mohou údové nabyti těchto odpustků, od sv. Otce propůjčených, které i duším v očistci přivlastněny býti mohou:

Plnomocné odpustky: 1. na slavnost nalezení sv. kříže (3. května, výroční den založení „dila“), 2. na svátek sv. Františka Xaverského (3. prosince), 3. na slavnost zvěstování Panny Marie, 4. na svátek nanebevzetí Panny Marie, nebo některý den v oktávě těchto čtyř slavností. 5. Kterékoliv dva dny každého měsíce. 6. Jednou ročně v den, kterého se koná slavnost za všechny zemřelé údy. 7. Jednou ročně v den, kdy se koná

slavnost za zemřelé údy z oddělení 1000, 100, 10, ku kterému kdo náleží. 8. V hodince smrti pro všechny účastníky, kteří s pravou lítostí, aspoň srdcem, nemohou-li ústy, vzývají nejsv. jméno Ježíš.

Abychom získali odpustků 1—7, třeba přijati sv. svátosti a navštívení farní kostel; osoby však, které žijí v klášterích neb jiných ústavech, ať navštíví vlastní kostel nebo kapli, a tam ať se pomodlí na úmysl sv. Otce. Věznové a osoby, které pro volikou vzdálenost neb jiné překážky kostela navštívení nemohou, mohou zmíněných odpustků získati, vyplní-li ostatní podmínky, a návštěvu kostela nahradí jinými dobrými skutky a modlitbami, které jim zpovědník ustanoví.

Děti, které ještě nebyly u prvního sv. přijímání, získají těchto odpustků, vykonají-li místo sv. přijímání nějaký jiný dobrý skutek zpovědníkem jim uložený.

Odpustků 300 dní získá každý účastník, když pokorným srdcem obcuje třídní slavností, kterou vykonává na místě 3. května nebo 3. prosince.

Odpustků 100 dní: pokaždé, když se úd pokorným srdcem pomodlí

Otče náš a Zdrávas Maria se zvoláním: „Svatý Františku Xaverský, oroduj za nás,“ v nějaké schůzi ve prospěch sv. misie se účastní, a mimo týdenní příspěvek, nějakou almužnu daruje, nebo nějaký jiný skutek zbožnosti neb křesťanské lásky vykoná.

Dále poskytuje se údem výhoda privilegovaného oltáře při každé mši, kterouž některý účastník u kteréhokoli oltáře za zemřelé spoluúdy slouží nebo sloužiti dá.

Každý kněz, jenž ročně nejméně 260 franků (104 zl.) dílu zašle, má od 31. prosince 1878 na sedm roků právo, kříže, medaile, sošky svatých, růžence atd. světiti a odpustky jim přivlastňovati, věřícím v hodince smrti úplné odpustky udělovati a dvakrát v témdni má výhodu privilegovaného oltáře; ale každý kněz, jenž 2600 franků (1040 zl.) zašle, má totéž právo a kromě toho pětkrát za týden výhodu privilegovaného oltáře.

Jaké jsou důvody, které mají katolíky nabádati, aby se horlivě účastnili v „díle pro rozšíření víry?“

1. Každý pravý katolík hledí, jak vůbec ve věcech víry a mravů, tak i při nějakém dobrém skutku zvláště k tomu, zda-li a jak se papežové a pastýřové církevní o věci té vyslovili; ví-li tedy, že papežové a mnoho set biskupů „dílo pro rozšíření víry“ od jeho vzniku tak velice chválí a věřícím co nejvřeleji doporučují, aby se ho účastnili, jest mu to nejjistějším důkazem, že účastenství v díle tom je věcí velmi důležitou a dobrou.

2. Mimo tento důvod jest velmi snadno uvéstí velmi závažné příčiny, pro něž by se měl každý státi údem „díla pro rozšíření víry.“ Mnohé z těch důvodů zakládají se na tom, co bylo právě povýděno. Tak ku př. bylo praveno, že

pravá láska k Bohu a bližnímu vyžaduje, aby křesťan vzhledem k „dílu pro rozšíření víry“ učinil, co mu při jeho povolání a okolnostech možno, a že by to bylo znamením velmi chabé lásky, kdyby pro dílo to nic nečinil. — Dalším důvodem je též to, že velmi snadno jest účastniti se v „díle pro rozšíření víry,“ tak že nebude lze kdysi před Bohem ospravedlniti nemožnost. Rovněž mnohé milosti a odpustky mají člověka k účastenství povzbuzovati.

3. Kromě toho pomoci je nutně třeba. Neběžíť pouze o podporu, které misiím již založeným pro nové potřeby*) nel o mimořádné okolnosti třeba,**) nýbrž dlužno podporovati též rozsáhlé podniky několika společností misionářských, které se snaží z rozličných stran do zemí středo-afrických vniknouti, aby tento veliký díl světa světem křesťanským ozářily.

Zvláště důležité jest pro „dílo rozšíření víry“ více a více se rozmáhající stěhování se Evropanů do cizích dílů světa, čímž ku př. obyvatelstvo Spojených států severoamerických vzrostlo během 40 let ze 17 na 50 milionů. Takovým hromadným stěhováním usnadňuje se velice šíření víry křesťanské i do nejzažších končin tohoto dílu světa, nebezpečí a obtíže misionářského života zmírňuje se u značné míře, zřizují se křesťanské obce s kostely, školami, nemocnicemi, semináři atd., ba podporuje se velice zakládání četných biskupství a klášterův. Ale proto že bohužel v těchto věcech s katolického stanoviska tak důležitých se nedostává

*) V Číně ku př. a též v Indii přihlásili se na mnohých místech četní pohané ku přijetí křesťanství; tak povstano tedy nové obce křesťanské, jimž však opět větších podpor poskytnouti třeba.

**) Takové okolnosti jsou ku př. hlad a jeho následky. Za nejnovější doby jsou tímto zlým hostem navštěvovány zejména Armenie, Mesopotamie, Persie, Schen-si (v Číně), Tonking a Pondichery.

náležitě podpory a obezřelé jednotné správy, poněvadž pak cizí díly světa hlavně jinoverci jsou obydleny a jelikož mnohé řeči a podřečí přistěhovačů i tam, kde více katolíků pohromadě žije, velmi znesnadňuje utvoření katolické jednotné obce, a konečně proto že styk s takými a onakými vírami a náboženskými vyznáními vzbuzuje mnohem spíše lhostejnost náboženskou, ba velmi často úplnou nevěru, než aby pravá víra v nás byla rozněcována, a mimo to úplně nevěře zřizováním nevěreckých škol velmi se napomáhá: každý uzná, že právě v těch zemích, kde přistěhovačů evropských je nejvíce, též „dílo pro rozšíření víry“ důležitá a neodkladná nastává úloha.

Kdyby s pomocí Boží a podporou katolíků podařilo se církvi kat. v severní Americe a Australii ku žádoucímu vítězství dopomoci, zajisté bychom se též mohli nadíti, že četní pohané v Číně, Japonsku, v západní Indii, Africe atd. mnohem snáze na víru katolickou budou obráceni než za nynějších poměrů. Naši účinné podpory i v příčině náboženské potřebují však též ony dvě provincie, které od nedávna patří k mocnářství rakousko-uherskému, totiž Bosna a Hercegovina.

V těchto dvou zemích žije totiž dle nedávného sčítání lidu 209.391 katolíků mezi 949.048 jinověrců, z nichž jest 448.613 mohamedánů, 496.761 pravoslavných Řeků a 3426 židů. Katolíci nečiní tedy ani pětinu všech obyvatelů; poměr to zajisté velice nepříznivý! Bosna byla do nedávna zemí, v níž se konaly misie; vrchní správu měl apošt. delegát; teprv v době nedávné zřízeny tam byly vedle úmluvy mezi sv. Otcem a vládou rakouskou některá biskupství. Než k úplnému a zdárnému rozvoji života katolického zbývá tam ještě mnoho a namáhavé práce; tak mají katolíci posud velmi málo kostelů, a škol téměř žádných. A při tom všem jsou tamnější katolíci zcela chudíci.

A přece, má-li kdy země tato míti urovnané poměry, nezbytno, aby zavládl po celé zemi pravý duch křesťanský a k tomu především třeba kněží, dlužno zříditi kostely a školy. Jeho Veličenstvo náš milovaný císař a král František Josef I. dal dobrý příklad darovav velkomyslně 200.000 zl. na stavbu sídelního chrámu a biskupského obydlí v Serajevě. Ale jak mnoho ještě postrádá se v obou provinciích! Tu má opět pomoci, a sice vydatně a brzy pomoci „dílo pro rozšíření víry.“ Pomoc jeho není důležitá pouze ve vzhledu náboženském, nýbrž i v zájmu vzdělanosti. Kdo tedy dílo podporuje, nepodporuje pouze záležitosti sv. náboženství, nýbrž koná též skutek vlastenecký. Zajisté se tedy najdou zámožní katolíci, kteří rukou ochotnou dají něco na náboženské potřeby katolíků bosenských. — Mimo to vřele prosíme laskavých čtenářů, aby na Bosnu též v modlitbách pamatovali.

4. Účast v „díle pro rozšíření víry“ je Bohu velice mila a nad míru záslužna. Sv. apoštol Pavel nazývá (Phil. 4, 3.) Aquila a Priscilla, prosté čalouníky, jakož i Evodiu a Syntychu, které ho z výnosu prací svých podporovaly, svými spoludělníky a stavi jejich práci na roveň s apoštolskou prací sv. Klementa. Tak tedy ti, kteří se „díla pro rozšíření víry“ účastní, konají pravý apoštolát: káží pohanům evandélium ústy misionářů, křtí je rukama misionářův a zachraňují od věčné záhuby duše krví Kristovou vykoupené.

Praví-li sv. Dionysius: „Nejbohulibější ze všech děl bohulibých jest, spolupůsobiti s Bohem na spáse duší lidských,“ a ujišťuje-li sv. Řehoř: „Obracetí duše jest obět bohulibá,“ a dosvědčuje-li sv. Hugo: „Neznám většího dobrodiní, které Bůh člověku dáti může, než když mu dopřává lidi ku pravé víře přiváděti,“ — तो platí tato slova také o účastnících

„díla pro rozšíření víry,“ neboť modlitbou a almužnou jejich jsou mnozí nevěřící a jinověrci ku pravé víře přivedeni a docházejí spasení, kdežto byli by zatraceni. Že tedy údobí „díla pro rozšíření víry“ nejhojnějšího požehnání nebes pro život časný i věčný očekávají mohou, netřeba zvláště podotýkati. Chceš-li tedy, milý křesťane, domáhati se věčné spásy, pravím ti, účastni se v „díle pro rozšíření víry.“

Jistý kazatel v Paříži zvolal jednou ku svým posluchačům: „Bratři! naše věčná spása stojí na vratkých nohou a potřebuje pevných podpor. Podporujeme je tedy modlitbou a dary pro misionáře, podporujeme naše spasení spásou nově obrácených!“ Chceš-li, milý křesťane, nahraditi mnohý promeškaný dobrý skutek, naskýtá se ti k tomu příležitost tuto. Chceš-li požehnání Boží svolati na sebe, na příbuzné, na přátely své a všechny svůj dům, na práce své a svá zaměstnání, tož obětuj některý ten krejcar dílu tomuto.

Misionář jeden vypravuje toto: Roku 1858. zuřilo v anamitské říši kruté pronásledování křesťanův, které zvláště na kněze bylo namířeno; nově obrácení však se všemožně snažili, aby je před pohany ochránili. Na začátku října 1858. bydleli biskup Retord, jeden evropský a tři anamitské kněží ve dvou chatrích, které jim divoši nově obrácení v lesích vystavěli. Někteří z nich byli na stráž, jiní pak přinášeli co den nějakou potravu. Nad jiné oběť byla jistá stará paní, která každodenně s některou družkou svou přinášela potravu. Cesta, kterou se jí bylo k nám s potravou ubírat, byla velmi vzdálena a také nejista, poněvadž se tam zdržovalo mnoho divoké zvěře, nejvíce pak tigrů. Nejdůstojnější p. biskup tázal se jí jednoho dne: „Nebojíš se tigrů, když k nám jdeš?“ — „Cítilhodný otče,“ vece ona, „kdybych za jinou příčinou tou cestou chodila, neod-

vážila bych se vyjiti z domu, ale proto že se starám o vás, jsem jista, že Spasitel náš a sv. Panna nedopustí, aby se mi co zlého přihodilo.“ A skutečně se jí nestalo nikdy nic zlého, ačkoliv za tři měsíce, které jsme tam prožili, 17 osob padlo tigrům v oběť.

5. Záleží-li nám na tom, aby i nám byla sv. víra se svými milostmi zachována, účastněmež se horlivě „díla pro rozšíření víry.“

Ve Francii říkávají často: „Tím, že podporujeme „dílo rozšíření víry“ v jiných zemích, zachováváme i pro Francii milost sv. víry.“ A je tomu skutečně tak. Neboť právě tím, že někdo pro sv. víru obět přináší, učí se vždy více se jí vážit, ona pak zapouští v srdci jeho vždy hlubší kořeny. K tomu přistupuje také zvláštní požehnání s hůry. „Dejte a bude vám dáno,“ praví Pán, a „jakou měříte, takou bude i vám odměřeno,“ t. j. těm, kteří ku rozšíření víry přispívají, zachovává též Pán tuto velikou milost.

6. Jaké oběti přinášejí jiní pro rozšíření víry? Uvažme jen, kolik katol. misionáři konají! Jakých prací, námah a strádání třeba jim podstoupiti! Ba mnohdy obětují i vlastní život pro spásu duší lidských. Též řády ženské jsou za našich dnů ve všech zemích rozšířeny a působí všestranně za přebídných okolností v nemocnicích atd. A jak by bylo lze pochopiti, že je křesťana katolického, kterýž nechce přinést ani tak nepatrnou obět na modlitbě a almužně, jakouž se na něm doprošujeme!

Ale díky Bohu, přece jsou mnozí katolíci mezi šlechtou i lidem, kteří za rozšíření sv. víry se modlí a k tomu přispívají, ba mnozí vynaznačují se obětovností podivuhodnou! — „Nechci býti horší mnohých jiných,“ pomyslí si snad někdo. Nuže tedy číň i ty dle sil svých.

(Pokračování.)

Duchovní hodiny,

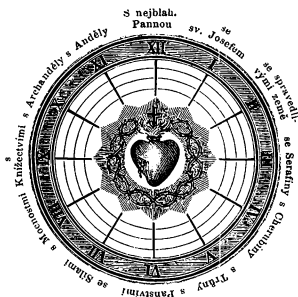
poopraveny a natáhnuty od † Libora Scholze.

(Pokračování.)

Hodina devátá.

Ho devátá hodina uvádí nás do prostřed všeho umučení Ježíše Krista, do potupy, posměchu, pohrdání Ježíše, jenž jako oběť své lásky a lidské zloby na kříži umírá, uvádí duši naši na nejvyšší vrchol jeho bolesti, kdy nevinný Beránek Boží žalostně volá: „Bože můj! Bože můj! proč jsi mne opustil?“ Rozvaž zde křesťanská duše, jak nevýslovně mnoho trpí. On netrpí za sebe. Neboť jest svatý a nejsvětější, ze všech čistých nejčistší, bez poskvrny a viny. On trpí za provinění jiných, trpí za nás, přináší pro hříchy lidí uražené velebnosti Božské obětí smíření a zadostčinění, jakou vlastně učiniti měl člověk, ale kterou pro svou nedostatečnost učiniti nemohl. Aby nás od hříchu a věčného zatracení vykoupil, vyměnil slávu a velebnost nebeskou za bídný tento svět, žije jen, aby od jeslíček betlémských až ku kříži pil kalich utrpení a umírá konečně přehroznou a přebolestnou smrtí kříže. Takovému zadostčinění je rovna také vina a trestu zločin. Ošklivý a ohavný musí tedy býti hřích před tváří Boží, když jeho jednorozený Syn tak nesmírně trpěti musel, aby jej splatil. Kříž, na němž Bůh člověk trpí a umírá, jest mrzký účinek hříchu. V knize přehořkého umučení a smrti Páně stojí to krvavou literou psáno, že hřích jest prokletý zločin, bezedné zlo.

Ale ještě jiné naučení slyšíme s kazatelny kříže. Jakou nesmírnou cenu musí mít před tváří Boží duše lidská, když nebeský Otec jednorozeného Syna svého, nejmilejší své dobro, vydal na bolestnou smrt. Považ křesťane, za jak vysokou cenu vykoupen jsi. Duše tvá má takovou cenu, jakou Syn Boží za ni zaplatil. Zachovej tedy duši svou čistou a neposkvrněnou, za niž Spasitel tvůj předrahou svou krev vyliť ráčil. Všecky poklady a všechno bohatství celého světa nemohou se vyrovnati ceně její. — Neposkvrň převzácný tento drahokam špičnou hříchu, nezašlapuj obraz Boží do prachu! A když pokušení na tebe dotírá a zlá žádost tě svéstí a zničití chce, utíkej se k Ukřižovanému.

O viz, jak na tebe patří s obětí svého oltáře, jak jest pohled ten podoben onomu pohledu, který padl na Petra, a v srdci tohoto apoštola nejhroznější rozdmýchal oheň lásky, že vyšel a plakal hořce. — Což neslyšíš úpící jeho hlas, který i skálou pohnul, že pukala? — — Milý křesťane! Triaticet let jsem pracoval a trpěl pro tebe; proč mne pronásleduješ? Já jsem pro tebe šel na smrt a do hrobu; proč mne trápíš? Já jsem tě miloval až k smrti kříže; proč mne nenávidíš? Já jsem pro tebe svou krev vycedil až do nejposlednější krápkyně; proč mne chceš znovu usmrcovati? Můžeš-li slyšeti slova tato a přece opět a opět zlovolnou

ruku svou napřáhnouti ku vraždě bratra, ku vraždě Bohočlověka? Nikoliv, to nemůžeš, to nesmíš, to nečeš. Z úst tvých slyším, v srdci tvém čtu: Jíž nechci hřešiti. Raději zemřít, než hřešiti!

Jistý zbožný mnich prosil dlouho Boha, aby mu zjevil, jaký skutek od něho by mu byl nejmilejší. Po dlouhém prošení a vytrvalých modlitbách zjevil se mu Kristus, Spasitel náš v oné podobě, jak za onoho času na ramenou svých těžký kříž na horu Kalvarii nesl. Mnich dlouho přemýšlel, co mu asi Pán tímto obrazem říci chce, až se ho konečně v pokoře o to tázal. Spasitel odpověděl: „Nemůže mi nikdo nic milejšího učiniti, než když mi pomáhá tento kříž nésti.“

— „Pane můj a Bože můj!“ zvolal mnich, „jak se to může státi?“ — Ukřižovaný odpověděl: „Nos kříž tento v srdci svém častým rozjímáním mého umučení. — Nos ho v ústech svých povinným důkuvzdáváním, že jsem za všechny lidi trpěl. Nos ho v uších pilným a bedlivým posloucháním, kdykoliv se o mém umučení a o mé smrti mluví, čte neb káže. Nos ho na ramenou svých stálým mrtvením vlastního těla. Budeš-li takto se chovati, uděláš mi to, co mi nejmilejšího.“ A mnich zachoval se dle slov těch až do své smrti.

A ty bys, křesťane, nechtěl nápomocen býti Kristu kříž nésti? —

Odpověď pak Ježíš, řekl: „Zdaliž jich není deset očistěno? A kdež jest jich devět?“ (Luk. 17, 17.) (Pokrač.)

Svatá Notburga

patronka služebných.

Návrat domů.

Nilně a věrně sloužila Notburga mnoho let na Rottenburgu. Dosáhla zatím 48 roků a přiblížil se čas, kdy měla moudrá panna uslyšeti slova: „Vzhůru, ženich přichází!“ — Olej v lampě, totiž svatost srdce, byl již dávno připraven. A tak přišel rok 1313., kdy stihla ji smrtelná nemoc. Notburga mohla s radostí umírat; neboť svatý život jest nejlepší přípravou ke smrti, nejúčinnějším lékem proti její hrůzám a bolestem ano činí ji snadnou a radostnou. Vždyť dobrému dítěti působí to největší radost, může-li se z ciziny k milému otci a drahé matce navrátiti.

Ve své nemoci zavolala jednou Notburga svého pána, rytíře Jindřicha, k sobě a přednesla mu zvláštní žádost vzhledem svého pohřbu. Poněvadž hřbitov sv. Jiří byl od Rottenburgu daleko, byly tam mrtvoly vozeny, jak

se to na mnohých vzdálených místech v Tyrolsku posud děje. Notburga žádala tedy svého pána, aby, až zemře, mrtvolu její na vůz položil a nechal voly jíti, kam budou sami chtít, a tam, kde se zastaví, aby ji pochovali. Nerozumná zvířata měla tedy rozhodnouti, kde má býti její hrobka a místo, kdy jednou z mrtvých vstane. Mohla si svěťce něco lepšího přát, než aby byla pochována na katolickém hřbitově své farnosti? Jak si tedy tuto zvláštní prosbu její vysvětlíme? Mnozí svatí mužové si přáli, aby byli pochováni na mrvišti, což činili z pokory srdce; považovali se totiž za velké hříšníky, s nimiž má se zacházeti jako se zločinci. Snad i Notburga svou prosbou totéž zamýšlela, přejíc si, aby ji volové zavezli tam, kam jejich přirozený pud je vede, totiž do stáje nebo na pastvíska.

Podívejme se nyní na pohřební průvod. Přiblížil se 14. říjen, kdy

konečně nebeský ženich přišel a svou panenskou nevěstu, dívku Páně, na svatbu odvedl. Pán hradu ochotně udělal, co si zesnulá přála. Položil její mrtvolu na vůz, dal zapřáhnouti pár volů, vyvésti je za hradní bránu a pak je pustiti. Jeden duchovní, Jindřich a jeho nejstarší syn jeli na koních, ostatní pak domácí doprovázeli mrtvolu pěšky. Voli šli nejprve s kopce dolů na silnici. Tam stálo množství chudého lidu, s pláčem a nářkáním bědujícího nade smrtí nejlepší dobroditelky a vdečně ji doprovázejícího k poslednímu odpočinku. Tyto nářky byly nejkrásším zpěvem pohřebním a slzy vděčného srdce nejsladší svícenou vodou nad mrtvolou svaté dívky.

Když volí sjeli se zámeckého vrchu dolů, šli přes silnici ku proudu Innskému a přebrodivše jej, vystoupili docela suši na druhý břeh. Průvodcové mrtvoly dívali se udiveni na tento podivný tah a jeli potom poněkud vzdáleně od povozu. Voli zatím přijeli až ku prvním domkům v Jenbachu, kde se zastavili a tiše čekali, až k nim lidé stihli; potom opět sami od sebe jeli s mrtvolou silnicí k Achenthalu. Když byli dojeli nahoru, kde cesta k jezeru se sklání, odbočili ze silnice, dali se na pravo a táhli mrtvolu cestou k Ebenu právě ke kostelíčku sv. Ruprechta. Tam stál rozložitý košatý ořech, v jehož stínu si chvilku odpočali. A když se nyní kněz s přítomnými hotovil ku pohřbu, vjela zvířata do kapličky. S úžasem dívali se okolo stojící na tento nový div. Za malou chvíli vyjela zvířata z kaple ven, ale s prázdným vozem: rakev byla složena před oltářem.

Při kostelíčku ruprechtském nebylo hřbitova a obec neměla práva někoho tam pohřbíti. Mimo to nedával Notburce ani vznešený rod a stav, ani úřad, ani bohatství nároku, aby byla pohřbena v zasvěcené kapli. Avšak touto podivu-

hodnou příhodou byl každý přesvědčen, že Bůh sám chce, aby tam byla jeho dívka pohřbena. A tak byla Notburga pohřbena v ruprechtském kostelíčku v Ebenu před oltářem na straně epištolní. Že nerozumná zvířata nekonala tuto cestu s posvátným tělem z nějakého přirozeného pudu, uzná každý rozumný člověk. Nezbyvá tedy jiného, než že tam byla někým puzena, a tomu také skutečně tak bylo. Pán Bůh totiž u sebe ustanovil, že své pokorné dívky zřídí skvostný náhrobek nahoře v Ebenu. A jako dal nerozumným volům pud, aby jedovaté byliny od sladké trávy rozeznali a sami sobě dobrou pastvu hledali, tak i tentokrát jim dal pud jíti k ruprechtskému kostelíčku. Vždyť sv. poustevníku Pavlovi vykopali dva lvové též po vůli Boží hrob na poušti. A nyní je též jasno, proč sv. Notburga tak zvláštní prosbu na zámeckého pána vznesla. Pán Bůh totiž zajisté své dívky oznámil, co s ní v Ebenu zamýšlí, že ji tam pohřbenu míti chce, a řekl jí též, co jí k tomu cíli činiti jest. A Notburga, která vždy v pokoře a lásce vůli Boží věrně vykonávala, vyplnila i tuto vůli Jeho, která jí měla býti jednou k veliké cti.

Právě tak dělala to i Panna panen. Když jí anděl oznámil, že ji Pán Bůh k největší důstojnosti Matky Boží povznésti chce, neřekla ve falešné pokoře, že nechce, nýbrž pravila: „Ejhle, děvka Páně! staniž mi se podle slova trého!“ Notburga ji věrně následovala a po vůli Boží vznesla na pány své prosbu vzhledem její čestného pohřbu. Zajisté je to známením nejhlubší pokory, když člověk při všech počtech, kterými ho sám Bůh zahrnuje, ne své cti, nýbrž jen vůle Boží hledá, ji miluje, ji vyplniti neustále se snaží.

Rytíř Jindřich a jeho průvodcové byli dosti rozumní, aby poznali v podivné příhodě při pohřbu chudé dívky

prst Boží, znamení svatosti a vůle Boží, aby sv. panna byla oslavována. Jindřich chtěl též skutečně vůli Boží vyplniti a dívku svou za svatou ctíti. Nejdříve obrátil pozornost svou k místu, kde Notburga v jeho zámku bývala — na její ložnici. — Svatý život její posvětil již dávno tuto komůrku na kostel; její bohumilé srdce bylo v něm oltářem, její práce a láska ku bližnímu denní obětí v něm, a její zbožná modlitba vystupovala jako vonné kadidlo vzhůru k nebesům. Tak mělo se po vůli Jindřichově i budoucné dítě, jen že způsobem mnohem vznešenějším. Nyní měl tam důstojný kněz sám libou oběť Bohu přinášeti. Pan Rottenburský dal komůrku přeměnit ve stánek Boží, postaviti tam oltář, ke cti Bohu a na památku Notburgy, a sloužiti tam častěji mši svatou.

Tento zbožný skutek rytířův odměnil Bůh zvláštním způsobem. Neboť když byl později Rottenburg dvakrát ohněm zničen, zůstala kaplička Notburčina pokaždé neporušena, ačkoliv měla střechu dřevěnou. Tak stála až do roku 1600. Páni Rottenburští byli již zatím vymřeli a hrad přišel do jiných rukou. Kaplička byla proměněna v jídelnu. Zbožný lékař Quarinoni dal ji sice zas upravit za modlitebnu, ale poněvadž zámek čím dále tím více pustnul, neunikla ani kaplička zkáze.

Roku 1735 nezbyly z ní než holé stěny; místo ní vystavěli lidé na zámecké hoře malou kapličku, kterou možno až posud viděti; stojí pod třešní a je tak malá, že se do ní vejde sotva šest lidí; bohužel, že zub času ani ji neušetřil, neboť již se rozpadává. Ale za to stojí na zámecké hoře v rozvalinách starého zámku znovu-zřízená kaplička Notburčina na místě, kde dříve bývala ložnice sv. dívky. Oltáře ku sloužení mše sv. tam není, ale stojí tam socha sv. Notburgy, vedle níž jsou dvě menší sošky dvou tyrolských

dětí mučovníků, Šimona z Tridentu a Ondřeje z Rinnu, mučených a zavražděných od Židů.

Jsou tam také dvě klekátká a stěny ozdobeny jsou obrazy sv. Notburgy.

Mimo to dal Jindřich v Jenbachu pod lipou, kde volí se sv. tělem odpovícali, vystavěti malou kapličku a pověsil tam obraz, na němž byl namalován podivuhodný převoz přes Inn. Též dal tam postaviti obětní oltář; oběti, které by tam dány byly, měly náležeti rurechskému kostelíčku v Ebenu.

Na tomto místě stojí až posud kaplička.

Za třetí postavil Jindřich své dívce náhrobní kámen. Je zvykem, že páni napíší svým služebníkům, když vystupují ze služby, do služební knížky vysvědčení, byli-li a jak s nimi byli spokojeni. Též Notburga vystoupila při své smrti ze služby Jindřichovy a odešla do svého domova, k milému Bohu. Posavadní pán její, rytíř Rottenburský, postavil jí na její hrobě v Ebenu náhrobek a napsal na něm o její životě, smrti a podivuhodném pohřbu, aby to všichni čísti mohli. Toto vysvědčení její zůstalo na hrobě mnoho let a bylo častěji obnovováno. Před krátkým její životopisem napsal též Jindřich vysvědčení své spokojenosti; doslovně znělo takto: „Byl jednou rytíř, který měl bohabojnou, zbožnou služku; jméno její bylo Notburga a ta byla jeho milou kuchařkou.“

Kdybychom o Notburce nic více nevěděli, mohli bychom ji učiniti vzorem všem služebným. Byla kuchařkou; tento úřad vykonávala tak pilně, věrně, dobře a ochotně, že její pán před celým světem na její hrobě to dosvědčuje, a pokládá se za šťastna, že ji může nazývati svou milou kuchařkou. Dále víme též, odkud Notburga tuto pilnost, věrnost, ochotu čerpala, totiž z dětinné bázně, aby Boha neurazila. Nejprve tedy byla zbožnou

dívkou Páně a pak teprve „milou kucharkou“ svého pána.

Po našem rozumu měli by všichni pánové svým služebníkům prvním domácím zákonem učiniti větu: „Boha miluj a jemu služ!“ Neboť když se pacholek neb děvečka Boha nebojí, nevděčně a drze k němu se chová, přikázání jeho nedbá, co pak mají od ní lidé očekávati?

Takoví pánové, kteří svým služebníkům zabraňují Boha ctíti a sloužiti jemu, jsou tedy buď hloupí nebo nešlechtní, a nerozumějí vlastnímu prospěchu. K takovým lidem patřili z počátku i pánové Rottenburští, dokud je neštěstí neučinilo moudřejšími. Škodou však zmoudřeli a k tomu nemálo přispěla též Notburga — jejich milá kuchařka.

Sedmistoletá slavnost na památku narozenin sv. Františka Serafinského.

Prvních dnech letošního měsíce října bude se slaviti na mnohých místech světa katolického zvláštní slavnost na počest sv. Františka Serafinského. Dne 4. října bude tomu právě úplných 700 let co se sv. František Ser. v Itálii, v městě Assisi narodil, kdež i v 45tém roku stáří po velice pracném a svatém životě apoštolském opět dne 4. října (dle některých zpráv dne 3. října pozdě v noci) zemřel, a tamtéž i pochován byl. Četní ctitelové sv. Františka zasadili se tedy o to, aby se sedmistiletá památka narozenin jeho letos dne 4. října co možná skvěle oslavovala. Za tou příčinou vydal již minulého roku o vánocích v Římě nynější generál celého řádu Bratří Menších, oběžný list, v němž oudy všech tří sv. Františkem založených řádův otcovsky vyzýval, aby se této oslavy svého zakladatele horlivě ujímali. Pokud nám známo, činí se i v Čechách a na Moravě na několika místech rozličné přípravy k této slavnosti, zejména pak zasazují se o to ctih. otcové Františkáni v Praze u Matky Boží Sněžné a v čele jich důst. P. guardián Kazimír Adámek, aby seč jsou, důstojně tuto památku na svého svatého patriarchu oslavili. Slavnost započne se

„Škola B. S. P.“ 1882.

již v neděli dne 1. října večer, bude pak celé tři následující dny trvati a tudíž se dne 4. října večer ukončí. Bližší program slavnosti uveřejníme v příštím svazku, a nyní především upozorníme na některé duchovní výsady a milosti, jež nynější sv. Otec Lev XIII. všem ctitelům sv. Františka Ser. již propůjčiti ráčil, kteří se v dotčené památní slavnosti účastní. S dovolením sv. Otce vydala sv. kongregace římská pro církevní obřady v záležitosti té již dva dekrety, první dne 18. května 1881 a druhý dne 20. dubna 1882. Dle těch dvou dekretů smí tedy každý kněz, jenž během třidenní památní slavnosti v kterémkoli chrámu Páně, prvnímu neb druhému neb třetímu řádu sv. Františka náležejícím, mši sv. sloužiti bude, tuto mši sv. sloužiti o sv. Františku Seraf. Pontifikant pak, jenž dne 4. října v kterémkoli ze zmíněných kostelů slavnou mši svatou sloužiti bude, smí všem přítomným uděliti papežské požehnání a spojené s ním plnomocné odpustky. Dále každý věřící, jenž během třidenní slavnosti po vykonané sv. zpovědi a po sv. přijímání navštíví kostel náležející kterémukoli z tří řádů sv. Františka a se tam na úmysl sv. Otce pomodlí, získá

plnomocné odpustky a je způsobem přimluvy i za duše v očistci může obětovati. Konečně kdo z věřících během této slavnosti některý takový kostel pouze navštíví a se tam na zmíněný úmysl pomodlí, získá jednou za den 7 let odpustků.

Ze spolehlivých zpráv se dovídáme, že zejména v městě Assisi, kde tělo sv. Františka spočívá, velikolepé slavnosti konati se budou v měsíci říjnu. Trženi slavnost bude se tam třikráte po sobě v třech rozličných chrámech s velkou okázalostí slaviti. Do Assisi budou z různých krajín vlašských i četné průvody putovati, ku kterýmž se již od delší doby potřebné přípravy činí. Avšak nejen v Itálii a v jiných zemích evropských bude se dotčená oslava sv. Františka konati, ale i na mnohých jiných místech ostatních dílů světa, poněvadž citelové téhož světe, zejména pak jeho řeholní synové a dcery daleko široko po celém světě jsou rozšířeni; buďť to pravá světová oslava narozenin sv. patriarchy Františka. Známé jest, že sv. František Ser. tři řády založil, a sice řád Bratří Menších, kteréž v Čechách a na Moravě dle dvojího odvětví obyčejně Františkány a Minority nazýváme. Druhý řád sv. Františkem založený jest panenský řád Klarisek, nazvaných tak dle sv. Kláry, která se první pod duchovní správu sv. Františka úplně odevzdala, a dle jeho návodu a pravidel panenský řád založila. Posléze založil sv. František ještě třetí řád, který z počátku nazýván byl řád kajeníků, nedlouho na to, nazývání byli oudové jeho Terciárové, a tak až podnes ještě slují. Řád Terciářů sestává z oudů obojího pohlaví, kteří také dle jistých pravidel sv. Františkem složených po křesťanské dokonalosti touží, pravidla ta jsou však poněkud mírnější než pravidla prvnímu a druhému řádu předepsaná. Řád Ter-

ciářů dělí se opět na dvě odvětví. Někteří oudové třetího řádu žijí totiž společně v domech řeholních a tvoří zvláštní kongregace, jako ku př. cti. Alžbětinky nemocné osoby ženského pohlaví ošetřující, aneb jako cti. Sestry šedé, které nemocné v jednotlivých rodinách navštěvují a opatrují. K druhému odvětví třetího řádu sv. Františka náležejí osoby obého pohlaví mimo kláštery a kongregace ve světě žijící a život svůj křesťanský dle pravidel sv. Františka spravující. Údové tito nazývají se často Terciárové světští, a počet jich páci se až podnes po celém světě na tisíce a tisíce. V mnohých zemích evropských a také zámořských jsou Terciárové světští téměř ve všech různých stavech společenských četně zastoupeni. V Itálii na příklad a také ve Francii vstupují velmi často nejen rolníci, měšťané a řemeslníci, ale i důstojníci vojenští, úředníci všeho druhu, umělci, učenci a spisovatelé, kněží světští atd. častokráte do třetího řádu sv. Františka, aby tím snadněji povinnosti stavu svého dokonale vykonávali a si zároveň také hojnějších zásluh pro budoucí život nashromáždili. Jak veliké vážnosti tento třetí řád sv. Františka až podnes požívá, vysvitá zřejmě i z toho, že sám nynější sv. Otec Lev XIII. od dávných let do řádu tohoto jakožto úd zapsán a přijat byl. A když později za arcibiskupa a kardinála byl povýšen, ustanoven byl také za úředního obhájce a zástupce téhož třetího řádu u sv. Stolice apoštolské, kterýžto úřad až do té doby horlivě zastával, když za papeže zvolen byl.

Panenský řád Klarisek míval také v dřívějších stoletích mnoho klášterů v Evropě a v jiných zámořských zemích. V Praze na tak zvaném Františku založila první takový klášter blah. Anežka Česká ještě za živobytí svaté Kláry, s kterouž i v přímém listovním styku

byla, a v klášteře tom skončila též jakožto první abatýše svůj svatý život, a sice v měsíci březnu r. 1282. Letos tomu tedy bylo právě 600 let. Mnohé kláštery klariské zašly v pozdějších stoletích podobnými pohromami, jako v Praze klášter blah. Anežky; přes to všecko se jich však až podnes více udrželo, ku př. v Italii, v Holandsku atd.

První řád sv. Františka udržel se však i nyní v dosti mohutném počtu a síle, což patrně z toho vysvitá, že nejen v Evropě četně jest rozšířen, ale i v Asii, v Africe, v Americe a taktéž i v Oceánii. Jedině v Číně ku př. pracují synové sv. Františka nyní neustále v sedmi vikariátech apoštol., v Oceánii na ostrovech Filipinských mají celou provincii, v níž na 280 údů žije a na 134 far řídí a spravuje.

Synové sv. Františka pracovali a pracují již od celých 700 let neustále nejen v potu tváře, ale častokráte i s proléváním krve své ve sv. zemi, kdež mimo jiné apoštolské práce i posvátná místa s neunavnou péčí až podnes střeží.

Synové sv. Františka to byli a jsou, kteří na jihu slovanském po celých 500 let, co národové tamní slovanští pod tureckým jařmem lkali, víru katolickou mezi nimi úsilovně hájili a značnou částku jich před odpadlictvím od svaté víry zachránili. Za patrný důkaz, jak mohutné duchovní síly řád sv. Františkem založený i nyní po sedmistyletém trvání do sebe má, sloužití může následující ze zpráv úředních vyňatá poznámka. Ze řádu sv. Františka Seraf. vybráno a ustanoveno jest sv. Stolicí apoštolskou v době nyní celkem 48 arcibiskupů a biskupů, kteří jsouce do všech pěti dílů světa vysláni, rozličné arcibiskupské a biskupské diecese řídí a spravují. Všickni tito hodnostáři církevní použijí zajisté milerádi právomocnosti své biskupské a arcibiskupské, aby památku svého sv. patriarchy Františka dle možnosti skvěle oslavili. Jest se tedy vším právem nadíti, že letošní oslava sv. Františka Serafinského pravá světová oslava bude.

J. Kř. V.

Proč sv. František, zakladatel Bratří Menších, Serafinským sluje.

Není o tom pochybnosti, že všickni svatí Nového zákona velikou, vroucí láskou se nesli k Pánu a Spasiteli našemu Ježíši Kristu, Synu Božímu, který, aby nás všechny vykoupil a nám brány slávy nebeské otevřel, nejen člověkem se stal a 33 let nuzný, chudičský a pracovní život vedl, ale posléze také za nás a za naše hříchy dobrovolně nehavnější smrt na dřevě kříže podstoupiti ráčil. Avšak život mnohých svatých není nám tak dopodrobna známý, abychom mohli naznačiti jejich velkou vroucí lásku k Synu Božímu četnými a nápadnými událostmi, ze života jejich vzatými.

V životopise četných jiných svatých a světic Božích shledáváme opět, že řízením Božím některé jiné ctnosti křesťanské zvláště vynikají, aby nám za povzbuzující příklad a vzor v těchto ctnostech sloužili. Rozumí se samo sebou a jinak býti nemůže, než že i tito svatí velikou, vroucí lásku ku Kristu, Synu Božímu měli, že se i u nich jednotlivé vzorné křesťanské ctnosti z lásky ku Kristu Pánu původně prýštily; avšak právě tento prvotní vznik vzorných ctností jejich z lásky ku Kristu Pánu nemůžeme my obyčejní křesťané mnohdykrát tak poznati a proniknouti, jak bychom si toho snad žádali, poněvadž o tom dosta-

tečných, spolehlivých zpráv nikdy na jevo nepřišlo.

Nuže, sv. František Serafinský jest jeden z těch svatých, v jehožto celém životě se právě veliká, nadobyčejná a vždy víc a více plápolající láska ku Kristu Pánu neustále objevuje. Ano, láska jeho nadobyčejná ku Kristu Pánu objevuje se nám v životě jeho takovými zázračnými a až po jeho dobu nikdy neslýchanými skutky a událostmi, kteréž jedině všemohoucnost božská působiti mohla, a kteréž Hospodin Bůh na sv. Františku hlavně za tou příčinou tak zřejmě, patrně a, řekněme to přímo, tak makavě učiniti ráčil, aby sv. František nejen souvěkovcům svým, ale nám všem pozdějším za zvláštní, obdivuhodný vzor a povzbuzující příklad lásky ku Kristu Pánu sloužil.

Pro tuto svou nadobyčejnou, obdivuhodnou lásku ku Kristu Pánu nazván byl sv. František od samé sv. Stolice apoštolské Serafinským, a až podnes se mu po celém světě katolickém tentýž název s úctou uděluje. Serafinové čili serafim slují mezi devatero andělskými kůry ti duchové čili andělé, kteří mezi všemi ostatními kůry jsou nejvznešenější a nejvyšší, a kteří nejen svými přirozenými vlastnostmi, ale také dary a milostmi nadpřirozenými, zejména pak svou vroucí a ohnivou láskou k Bohu nade všechny jiné anděle a svaté vynikají, že se jim žádný jiný v tom nevyrovná, vyjmaouc jedinou Matku Boží, nejbláh. Pannu Marii, která jest a zůstane na věky královnou všech andělů a všech svatých a tudíž i královnou všech Serafinů. Jedna zbožná tradice, jejíž původ udati neumíme, vypravuje nám, že prý sv. František za odměnu za svou převelikou lásku ku Kristu Pánu obdržel v nebi od Hospodina jedno z těch míst mezi kůrem serafinským, kteráž následkem vzpoury a pádu andělův proti

Bohu všemohoucímu uprázdněna byla. Avšak v životopise sv. Františka vypravuje se zevrubně jedna obdivuhodná, velmi zázračná událost, která nejvíce k tomu přispěla, že Serafinským nazván byl a podnes tak sluje. O této tedy události položíme zde zprávu poněkud obsírnější.

Láska ku Kristu Pánu ukřižovanému a touha po smrti mučnické z téže lásky se prýstici vzplanula konečně v srdci sv. Františka tou měrou, že Hospodin Bůh všemohoucí zcela zvláštním, až po tehdejší dobu neslýchaným, neznámým a velice zázračným druhem mučeníctví touhu tuto jeho naplnil, aniž jej ruka nevěrecká ze záští a nenávisti proti víře Kristově byla utratila. Způsobem totiž nad míru zázračným stal se sv. František Kristu, Synu Božímu, za nás ukřižovanému tak velice podoben, že v posledních dvou letech života svého měl neustále na obou dvou nohou a také na obou dvou rukou svých zcela podobné živé rány, jako je měl Kristus Pán, když před smrtí svou hřeby na kříž byl přibit. A rány tyto na obou nohou a rukou nebyly jenom neustále živé a otevřené, tak že často krvácely, ale v každé z nich bylo viděti i černý, z masa vyrostlý hřeb, který celou ránu od jedné strany až na druhou procházel. Hřeby tyto masité měly též na jednom konci hlavičku kulatou, jako hřeby obyčejně mívají, a na druhém konci, kde z rány vycházely, byly špičaté a špička byla poněkud zahnutá. Na obou rukou nacházela se hlavička hřebů uprostřed vnitřní části ruky, a špičku viděti bylo na zevnější straně ruky. Podobně bylo hlavičku hřebu viděti na svrchní části nohy a špičku jejich na dolejší části nohy. Mimo to měl sv. František ještě pátou, a sice velkou, neustále otevřenou a častokráte silně krvácející ránu v pravém boku svém, zcela podobnou sv. ráně té,

kterouž měl Kristus Pán, když po smrti jeho sv. Longin kopím svým pravý bok proklál, a z které se pak krev nejsvětější a voda prýštila. Tato pátá rána sv. Františka byla velmi červená a podobala se velice jakési krásné růži.

Že sv. František Seraf. těchto pět živých ran po celá dvě léta před smrtí svou neustále na svém těle skutečně měl, a že i po smrti jeho na těle zůstaly, to zaručeno jest tolika očitými a hodnověrnými svědky, že kdo zdravý lidský rozum má, platnost svědectví jejich nikterak popírati nebude a nemůže.*)

Skutečnost těchto pět živých ran na těle sv. Františka zjištěna jest mimo zmíněná svědectví i jasnými výroky sv. Stolice apoštolské, která i zvláštní výroční slavnost po celé církvi katolické na památku toho zavedla, že sv. František pro svou serafinskou lásku ku Kristu Pánu ukřižovanému zázračně od Boha byl jimi oslaven. Tato výroční slavnost padá vždy na den 17. září. Nuže, celá událost sběhla se takto:

Dvě leta před smrtí svou, r. 1224 odebral se sv. František na vrch Alverno řečený, kdež před několika lety zbožný hrabě Orlando pro Františkány zvláštní klášter byl založil. Přebýváje v tomto klášteře, počal sv. František po svátku nanebevzetí Panny Marie (15. srpna) přísný, čtyřecit denní půst držeti na počest sv. Michala archanděla, jehož svátek výroční na den 29. září padá. Za tímto účelem zbudovali mu Bratři menší maličkou celu na nejskrytějším místě celého vrchu, a sv. František sám přísně zapověděl, aby jej žádný nenavštěvoval a z modliteb jeho před svátkem sv. Michala nevytrhoval, vyjma bratr Lev, s kterým se někdy

společně církevní hodinky modlival. Po celý tento čas trval František na modlitbách a rozjímáních. Nejhlavnější předmět rozjímání jeho byl jako obyčejně Ježíš Kristus ukřižovaný a zejména nevystižitelná láska jeho k pokolení lidskému, kteráž jej k tomu přiměla, aby se za nás smrti nejpotupnější a nejobavnější ukřižovati dal. Rozjímání tato rozněcovala čím dále tím mohutněji celou duší Františkovu, tak že se neustále láskou ku Kristu Pánu téměř rozpíjval, a že po tom žádosti a touhou nejušilovnější neustále prahнул, aby od Hospodina tu milost obdržel, státi se mučéníkem z lásky k ukřižovanému Synu Božímu. Trváje na těchto rozjímáních míval František častokrát zázračná vidění, kteráž duši jeho od smyslů tělesných tak odnášela, že mnohdy bratra Lva ani nepozoroval, když jej v určitou hodinu navštívil. Okolo svátku pozdvižení sv. kříže, který na den 14. září padá, stalo se pak, že jednou z rána, když opět tak toužebně láskou ku Kristu Pánu ukřižovanému prahнул, následující vidění měl. Objevila se mu na obloze postava jednoho Serafina, majícího šest ohnivým bleskotem zářících křídel, který se nejrychlejším letem s vysostí nebeské, přímo do vzduchu Františkovi blízkému ubíral. Když pak se postava serafinská již na blízkou ve vzduchu snášela, pozoroval teprv František, že nejen jest okřídlena, ale že zároveň jest ukřižována; neboť obě dvě ruce své rozpjaté jakož i nohy měla na kříži přibité, a šest křídel svých měla podivným způsobem tak rozloženo, že dvě nejvyšší křídla nad hlavou svou měla pozdvižena, dvou prostředních rozpjatých k svému letu užívala, a že dvěma ostatními křídlyma ostatní celé tělo své zakrývala. Vida postavu tu, žasnul nad ní František velice, v duši pak jeho vznikla najednou

*) Kdo by si přál svědectví tato blížeji poznati, nalezne je snadno v proslulém, kritickém díle Bollandistův, a sice v „Acta Sanctorum, Octobris Tomus secundus,“ pag. 648 et seg.

jakási radost, do které se zároveň i bolest mísila; neboť milostivý vzhled Serafína tak zázračně a tak přívětivě se objevujícího vzbuzoval jednak v srdci Františkově jakousi výstřední radost, ale pohled na jeho hrůzně ukřižovanou postavu pronikal zároveň srdce jeho jako meč soucitnou bolestí. Nebyl to vlastně žádný anděl z kůru serafínův, který se tuto v podobě serafinské Františkovi objevil, ale byl to sám Ježíš Kristus, který tuto podobu serafo ukřižovaného na sebe vzítí ráčil. Jak mile tedy František podobu serafo ukřižovaného z blízka užířel, dal mu Ježíš Kristus hned na srozuměnou, že se sice postava ukřižovaná s nesmrtností ducha serafinského nikterak neshoduje, ale zároveň mu také vysvětlil, za jakým účelem se mu on sám, Kristus Ježíš totiž právě v této podobě zjevuje. Z objevené podoby serafo ukřižovaného měl totiž František poznati, že dle vůle a uzavření božího nestane se nikdy tím způsobem mučedníkem jakými se jiní svatí stali mučedníky, když jim z nenávisťi proti víře křesťanské časný život násilně byl odňat, ale že dle vůle a uzavření božího František zápalem své vnitřní lásky k Ježíši Kristu ukřižovanému se má státi zvláštním zázračným způsobem podoben ukřižovanému Kristu Pánu t. j. že na jeho těle skvíti se bude až do smrti pět podobných ran, jaké zasazeny byly Synu božím když na kříž přibit a když pak i jeho nejsvětější bok kopím byl proklán, a že právě tyto živé rány pro něho budou až do smrti zdrojem početných bolestí a přehojného utrpení, po němž z lásky ku Kristu Pánu tak úsilovně baží. Když pak toto celé vidění zmizelo, cítil František v celé duši své uchvacující zápal lásky ku Kristu ukřižovanému, zároveň však také pozoroval, že na svých rukou a nohou jakož i v pravém boku svém má živé

krvácující rány, zcela podobné pěti nejsvětějším ranám ukřižovaného Syna Božího, jakož jsme je již svrchu obšírněji popsali.

Tímto tedy zázrakem neslychaným odměnil Hospodin Bůh neobyčejnou úctu Františkovu ku sv. kříži a jeho obdivuhodnou lásku k ukřižovanému Synu božím; František stal se Ježíši Kristu z lásky pro nás ukřižovanému tak velice podoben, že mu sám Ježíš Kristus živý obraz oněch svých pět nejsvětějších ran zjevně do těla vstúpiti ráčil, kteréž na kříži pro naše spasení obdržel, které i po svém slavném z mrtvých vstání v oslaveném způsobu na nejsvětějším těle svém ponechati ráčil, a s kterými se tam na pravici božské ve slávě nebeské až podnes skví a na věky skvíti bude. Z tohoto zázračného vyznamenání můžeme snadněji porozuměti, že úcta a láska sv. Františka ku svatému kříži a ku Kristu Pánu nad míru vysokého stupně dosáhla. Láska tato sv. Františka stála tuším na rovní s nejčistší láskou nejvyššího kůru andělského, s láskou totiž, kterouž se neustále nesou svatí Serafinové k nevystihlé velebnosti Hospodina Boha všemohoucího, aneb se lásce té velice podobala. Tomu nasvědčuje ta okolnost, že Ježíš Kristus sám sv. Františku při této příležitosti se zjevil v podobě Serafa letícího a tato zvláštní okolnost byla toho také hlavní pohnutkou, proč sv. Stolicе apoštolská svatého Františka serafinským nazývá.

Vstúpením těchto pěti živých ran do těla sv. Františka naplnil však Hospodin Bůh zvláštním způsobem i přání a touhu jeho úsilovnou po smrti mučednické z lásky k Ježíši Kristu ukřižovanému. Vypravují nám všickni současní životopiscové, že tyto živé rány velikých bolestí a mnoho utrpení způsobily sv. Františku po celý jeho napotomní život. Žil pak ještě dvě leta, ale po

celý tento čas byl rozličnými, a přetěžkými nemocemi téměř neustále svírán. Dokavad jej nemoc na smrtelné lůžko zcela nepřipoutala, nedal si oddechu a neustále ještě lidu kázal. — Ano od té doby co oznaky nejsvětější Krista ukřižovaného na svém těle nosil, rozhojnila se ještě více horlivost jeho pro spasení duše, tak že po tom prahnul aby lidu kázati a jej k pokání přivéstí mohl. Ale hřeby z ran na nohou vynikající činili mu při chůzi tak velikých bolestí a překážek, že nebyl s to vydati se pěšky na cestu. I dal se tedy na osla posaditi, a pokud ještě tolik síly měl aby se na oslu sedě udržel, projížděl v průvodu několika svých bratří řeholních města a vesnice, a neustále lidu o nevýslovné lásce Ježíše Krista ukřižovaného k pokolení lidskému kázal, aby jej ku kajícímu životu obrátil. Lidu to bylo všude již dobře známo, že František živé oznaky nejsv. pěti ran Krista Pána na svém těle má. František je sice vždy pokorně ukrýval seč jen byl, ale mimo rány v boku svém, nemohl je tak zakryti, aby je i lid často byl neviděl. Celé davy lidstva hnaly se mu všude vstříc, každý jej chtěl z blízka viděti, on pak sedě na oslíku kázal lidu a srdce přítomných k životu kajícímu a k lásce Syna Božího rozněcoval. A když mdloubou a bolestí již tak sevřen býval, že delší řeč míti nemohl, opakoval lidu pořád slova tato: „Ježíš Kristus, má láska, byl ukřižován.“ Lid naslouchaje se zbožnou zvědavostí slovům těm, díval se s užasnutím na tohoto velikého světce, jehož celá zevnější postava byla již sama sebou tak důrazně a dojímavě kázání, že pouhý pohled na chudického Františka nejen srdce dobré unášel, ale i srdce tvrdé a kamenné obměkčoval a do něho touhu po kajenosti a lásku ku Kristu Pánu ukřižovanému okamžitě vzbuzoval. Stalo se též nejednou, že Bůh všemohoucí

dotyčné živé rány sv. Františka rozličnými zázraky oslavoval.

Bratr Lev, který sv. Františka s vrchu Alverna na cestě do Assisi doprovázel, zaznamenal jakožto očitý svědek tuto zvláštní událost: Na celé té cestě viděl totiž bratr Lev neustále, kterak jakýsi překrásný, zlatě se třpytící a čarovnými barvami ověšený kříž před sv. Františkem pořád ve vzduchu se vznášel. Kříž ten zůstal vždy nepohybný, kdykoli se sv. František někde zastavil, a pohyboval se pak teprv ve vzduchu dále, když se František opět na cestu dal. Nezmišl také dříve, než až František v Assisi do fortny kláštera Matky Boží andělské vstoupil. Tuto událost vykládal si bratr Lev, muž dokonalý a v posuzování podobných duchovních objevů nemálo zkušený, následujícím způsobem: Od věku svého dětinského měl sv. František vždy zvláštní, hlubokou úctu před znamením sv. kříže. Před křížem se nejraději modlival, kdekoli na cestách svých kříž sv. uzřel, klaněl se před ním Kristu Ježíši ukřižovanému, a vyučoval a napomínal stále učeníky své, aby vždy taktéž činili. Tato úcta rostla v něm pak neustále pronikajíc celé jeho myšlení, veškeré snahy a touhy jeho tou měrou, že vším právem tak jako sv. apoštol Pavel říci mohl: „Já neznám nic jiného, nežli Ježíše Krista, a toho ukřižovaného.“ Láska ku kříži a ku Kristu Pánu na něm ukřižovanému dosáhla konečně i toho stupně, že jej Hospodin Bůh za hodna uznal, aby pět nejsvětějších ran Ježíše Krista na jeho těle zjevně a živými ranami bylo naznačeno, a poněvadž Syn Boží přesvaté rány na kříži obdržel, proto uděliti ráčil Františkovi i tu útěchu, že se zvláštní, překrásný kříž neustále před očima jeho zázračně ve vzduchu vznášel a jej stále na cestě doprovázel.

A když pak sv. František dne 4. října 1226 v 45. roku stáří svou po-

zemskou pouť šťastně dokonat a jeho mrtvola ku pohřbu upravena byla, přicházely opět celé zástupy lidstva, aby ji ještě jednou aspoň spatřily, uctily a se na jeho zázračné rány podívaly. Četným měšťanům Assisinským bylo zvláště dopřáno, že se na ně nejen z blízka dívají, ale je ohledati a polibiti mohli. Mrtvola sv. Františka byla pak před pohřbem v slavném průvodu i do kláštera sv. Kláry přenesena, aby také sv. Klára a sestry její řeholní svému svatému zakladateli poslední úctu vzdáli, jeho zázračné rány viděti a polibiti mohly. Sv. Klára divajíc se na tyto rány pokoušela se o to, jeden z masitých, černých hřebů z rány

vytáhnouti, nebylo jí to však možno. I vzala tedy aspoň kousek čistého plátna a na drahocennou památku namočila jej v krvi z rány té se prýšticí. I po smrti své tedy hlásal sv. František zázračnými ranami svými neobyčejnou, obdivuhodnou lásku svou ku Ježíši Kristu za nás z lásky ukřižovanému, a hlásají ji až podnes, a proto Serafinským sluje. Kým by mocná přímluva jeho, při letošní sedmistoleté slavnosti na jeho narození i srdce naše, zejména pak srdce všech těch, kdo Krista Syna Božího neznají nebo znáti nechtějí, aspoň několika jiskřičkami této serafinské lásky roznítila!

J. Kř. Votka.

Konsekrace a nastolení

J. M. nejdůstojnějšího biskupa brněnského

Dra. Františka Sal. Bauera.

Jak jsme svým čtenářům byli oznámili, byl nově zvolený a J. Svat. papežem dne 3. července potvrzený biskup diecese brněnské od J. Eminence kardinála olomouckého v Olomouci dne 15. srpna za assistenci ndpp. biskupů hr. Belrupta-Tyssaca a Dra. Průchy na úřad biskupský slavně posvěcen, a dne 3. září, na slavnost ss. andělů strážných má býti ve svém stoličném chrámu Páně v Brně patřičně nastolen. — Nepochybujeme, že nejen příslušníci brněnského biskupství, nýbrž všichni čtenáři „Školy,“ že všichni cititelé a přátelé nově zvoleného nejd. p. biskupa v den posvěcení na velepastýře vroucí k Bohu vysílali prosby a blahopřání, nebo uznávají v něm svého otce a pastýře, ochrance a vůdce lidu křesťanského; v den však jeho slavného nastolení, kterým počne svůj vrchnopastýřský úřad vykonávati, při-

nesou mu v hold svou upřímnou lásku a úplnou ochotu poslouchati jeho radám i výstrahám. Nastolení nového biskupa jest pro diecesi a pro celou vlast událostí předůležitou, může se porovnat s novým sňatkem manželským, ve kterém vše má býti nové, vše upřímně a u vzájemné lásce a ochotě sobě oddáno. Nuže povstaňme v duchu jako přinášeje hold věrnosti a oddanosti novému biskupu svému, synu národa našeho, a aby se nám dobře vedlo pod žezlem jeho, svoljme na něj od Hospodina náplň darů Duchasv., aby v ochraně Bohorodičky, na nebe vzaté, a andělů strážných, jimž celé jeho biskupské úřadování za zasvěcené pokládáme, pásl šťastně a po mnoho let dobromyslný náš lid moravský.

Zajisté všech nás jednosvorně jest přání, co tak krásně vyslovil nadšený pěvec vyšehradský (Václav Štulc) našemu biskupu na rozloučenou:

Duch Páně vana ovládej Tvou duši,
Tvým touhám žehnej — želej slovům, činům,
ať vše, co láska žádá i s hříry tuší,
Tvou láskou vzejde bratrům Tvým a synům.
Jeť mnoho díla, ježto čeká na Tě,
jeť šírá role a vlast veliká je,
kde z Boží setby obilíčko vlaje,
a nebem plane ve stříbře a zlatě:
Duch Páně dej Ti ohněm Svojím pláti,
by světě korám, dolinám i pláním,
všem by, čím bývá miláčkům svým máti,
byl otcem lidu stádeci požehnaním.

Duch Páně vana, provázej Tě všady,
kam apoštolské ponosou Tě kroky,
by kde kdy staneš, Kristu zkvetly sady
a rajsských zdrojův šířily se toky.
Duch Páně dej Ti dle světčova vzoru,
jeuž od kolébky jasně září Tobě,
na svícnu v církvi zářit v každé době
a všem být vůdcem na nebeskou horu.
Duch Páně vana, silou bohatýrů
Tvou duši zjařuj ve posvátném hoji,
by vítěz láskou v blahém nebes míru,
mzdy Kristem došel a koruny svojí.

Milodary b. Srdce Páně.

Každá doba má své zvláštnosti, každý věk jest, řekl bych, ovládan zvláštními událostmi, zvláštními názory a libůstkami, — všechno však může člověka vésti k jeho pravému cíli. Nemluví ani o minulých stoletích, míním tuto pouze nedávno uplynulá léta, — kolik tu již bylo zvláštností! Není tomu nic dávno, jako včera, co byly v módě slavnosti jubilejní druhu přerozmanitého, slavnosti upomínající na události vážné a důležité, nezřídka však i všední a nepatrné, dnes zalíbilo se klásti památné desky na počtu toho neb onoho vynikajícího muže, který vykonal mnoho opravdově aueb i jen

domněle dobrého. Zajisté nechceme kárati tyto obyčeje, vždyť jsou svědectvím vděčného srdce, ba jsme jim rádi, any nás upozorňují na jiné pomníky, které svrchovaný Bůh nám v životě našem klade, pomníky své neskonalé dobroty a pravdy svého slova: „Kdo se důvěřují v Hospodina, na věky nebudou ohroženi,“ — „Hleďte napřed království Božího a spravedlnosti jeho a to ostatní bude vám přidáno,“ — „Proste a bude vám dáno“ atd., co v písmě sv. čteme. Co svět světem stojí, zejména však od přešťastné doby, co zavládnulo v něm křesťanství, činil Hospodin divné věci před očima národů a nepřestává až podnes mimořádně, vedle obyčejných zákonů přírody a milosti, lidu věřícímu a jej pokorně a důvěrně prosícímu své dary rozdávat, nepřestává stavěti si pomníky a památní desky v srdcích svých věrných, aby tím více je přesvědčil o pravdách evandělických a tím úzeji je k sobě připoutal. Všimáme si i těch na pohled malých milodarů božského Srdce Páně, o nichž nás došly zprávy, a sdělujeme je ku křesťanskému vzdělání všech ostatních čtenářů.

Z Luže se nám píše: Jistá osoba z Luže děkuje Marii Panně Filipisdorfské za pozdravení od bolení hlavy. Bylot

ji po delší dobu veliké bolesti snášeti a všechna lékařská pomoc zůstala bez výsledku. I byla od jedné přítelkyně

vybídnuť, by konala devítidenní požehnání k Marii Panně Filipšdorfské. A vskutku po celých devět dní nemoc se nedostavila, a jest osoba ta od té doby úplně zdráva.

Z Meziříčí vzdává jistá osoba vřelé díky božskému Srdci Páně a Panny Marie za vyslyšení prosby a vytrhnutí z nebezpečného neuhu.

Z Vídně vzdávají manželé K. díky božskému S. P. za uzdravení 7½ roku staré dcerušky, kde již marna byla všechna pomoc lékařská.

Z Víseku. Jistá osoba děkuje bl. Panně Marii Lúrdské za rychlou pomoc v nemoci a úlevu v bolestech, čehož se jí dostalo po krátké modlitbě k Panně Marii Lúrdské. —

Z Králíků. Jak Božské Srdce Páně štědro jest, a jak rádo prosícím bohaté poklady své otevírá, poznali jsme již častokrát a letos zvláště. V tísní veliké utkali jsme se k milostivému Srdci tomu a pod ochranu blah. Marie

Panny a důvěra naše nebyla sklamána. Když již mizela naděje v šťastný výsledek jisté záležitosti, prokázala se mocná ochrana nebes a záležitost ona došla konce dobrého. Buďtež tímto vroucí vzdány díky nebeskému pomocníkovi a mocné orodovnici Marii Panně!

Z Hané děkuje jistá osoba Marii Panně za vyslyšení v jisté záležitosti a prosí za uveřejnění díky toho, jak to byla slíbila.

Z N. L. u Příbrami vzdávají matka s dcerou díky B. S. P., že se dceři dostalo milosti dlouho na B. S. P. žádané.

Z Čech. Jistý duchovní správce vzdává díky B. S. P., Panně Marii a sv. Josefu za to, že prosba jeho v jisté důležité farní záležitosti vyslyšení došla.

Od sv. Kopečku vzdává jistá čtenářka „Šk.“ díky Marii Panně Hostýnské, jak byla slíbila, když pozdraví se z nemoci prsní, kterou již po tři léta byla churava.

Světa moře.

Moře širé, rozvlněné
jícen černý rozvírá,
chraň se, srdce, zhoubné vlny,
žítí květ v něm umírá.

Spěješ k ní; — snad svádí tebe
stříbro vodních krůpějí? ...
Okamih — a v propast letí
se vši krásnou nadějí.

Temný popěv těžké vlny
lahodí tvým myšlenkám? ...
Není zpěv to spásy věčné,
ale ďábla lstivý klam.

K nebes báni upří zraky,
spásy zora kmitne ti,
krásy rajske něžné kouzlo
k tobě, srdce, zaletí.

Zprávy.

Z Ivanovic na Hané. (Slavnost svěcení sochy blah. Panny Marie Lúrdské.) Můželi vůbec slavnost která velkolepou nazvána býti, pak zajisté velkolepou musí nazvána býti

slavnost, kterouž městečko Ivanovice v neděli dne 2. července t. r. za příčinou svěcení sochy blahoslavené Panny Marie Lúrdské bylo konalo. V neděli dne 2. července t. r. přijel jsem a se

mnou na sta hostů cizích až z Brna poledním vlakem do Ivanovic, jichž jsem však nikterak poznati nemohl. — Náměstí v pravém slova smyslu proměněno v ozdobnou síň, jež v náruč přijmouti má milou královnu svou. Dům vedle domu i co do šířky i co do výšky jedna příjemná zeleň, jeden pestrý květ, jeden libý věnec; nápisy velmi významné dodávaly náměstí zvláštního rázu. Zdálo se mně, že písmena mrtvá „Zdravas Maria“ hlasitě mluví a prapory, jichž právě 150 v národních vyvěšeno bylo barvách, že šumotem svým roznášejí do světa celého tu oslavu, kterouž bylo národně uvědomělé a při tom nábožensky smýšlející občanstvo Ivanovické chránitelkyni své a Matičce Boží důstojně připravilo. Bych spravedliv byl v líčení svém, bylo by mně podotknouti, který asi dům vynikal nádhernou ozdobou svou. Než zde jest mi ustatí a mlčky jen říci a doznati, že ve vyzdobování domů na náměstí i v ulicích občan s občanem zápolil.

Nejzajímavější však přece okrášlena byla budova farní a radnice dvoupatrová, s nichž krásné a mohutné vlály prapory třibarevné, rakouské a papežské; ale že farní chrám Páně všechny budovy předčíti musel, nepochybuje nikdo. Vždyť toť jest to místo, kdež usídliti se měla královna naše, Matička Boží, na trůně oltářním v překrásné, v přeskvostné zařízené kapli postranné.

Před kostelem samým zbudována nádherná brána ve slohu gothickém, kteráž v průčelí svém nesla velebný kříž a pod ním nápis „Zdravas Maria“ na modré látce bílými písmeny jemně vyšíty. Vůkol nápisu toho vlály čtyři národní prapory a stěny brány té opravdu vítězoslavné modrobílými stužkami ovínuty a růžemi a věnci vystrkány. Druhá brána, brána to chrámová podobala se chodbě samými stromy přirozeně utvo-

řené a prostora okolo chrámu jakož i fary byla v pravý les březový přetvořena. Okna, výklenky, dvěře chrámové vně i zevně, kazatelna, křestitelna, kůr a všechny oltáře byly jako nevěsta nejkrásnějšími květinami bohatě vyšperkovány. Se čtyř věží chrámových vlály až 13metrové prapory v barvách národních, rakouských a papežských zdaleka pozývající každého hosta k slavnosti, jakéž jsem v pravdě ani v největších městech Rakouska až dosud účasten nebýl.

Kdo však dovede nyní popsati slavnost samu?

O 3. hodině odpolední téhož dne dáno znamení výstřely z hmoždířů a hlaholem zvonů, že nadešla konečně ta radostná doba, na níž dle doslechu každé dítě, každý stařec těšil se po drahý čas. Důstojný pan kanovník olomúcký, František Knap, rodák Ivanovický, přistoupil se svou assistencí a s ostatním až z daleka sem přibylým duchovenstvem k soše Panny Marie Lúrdské, kteráž ze chrámu kněžimi na nosítkách baldachýnu podobných a velmi vkusně vyzdobených vynášena byla před kostelní bránu, aby byvši posvěcena veřejné účtě zbožných ctitelů marianských odevzdala se. Sotva že socha bl. Panny Marie Lúrdské posvěcením významu svého byla nabyta, započal průvod, jenž byl seřaden takto:

Za křížem šla školní mládež se svými pp. učiteli, na to škole odrostlá mládež, za ní kráčel pěvecko-čtenářský spolek Ivanovický „Veslavín“, v jehož popředí praporečník s vkusným praporem třibarevným, maje dva pobočníky stužkami třibarevnými označené vedle sebe. Za spolkem tímto pochodem kráčel sbor dobrovolných hasičů taktéž Ivanovický se svými pp. veliteli v čele a kráčel s vědomím tím, že jest jemu čestnou konati stráž Ma-

tičce Boží. K veliké cti slouží sboru tomuto, že znamenitou na náměstí stojící sochu svého patrona, sv. Floriana, dovedně ověnil, prapory opatřil a vůkol ní střikačky své mistrně vyzdobené a nářadí hasičské rozestavil. Za spolky těmi šla hudba Ivanovická, již následovala řada 150 družiček jako andělé vystrojených. A o těch zmínku jest mi učiniti zvláštní. Družičky tyto byly v bílých stejně sestřížených šatech s blankytnou stužkou přes sebe přehozenou, na nížto dvě z pomněnky a poupat růžových uvité kytičky vyjímaly se tak, jako ty milostné oči Marie Panny, které láskou a milosrdenstvím plají ke každému, kdož k ní se utíká. I v jich kadeřích táž kytička upravena. V rukou pak nesly bělostný růženec a svíci touže kytičkou ozdobenu. Těch bylo 114 a nosiček bylo 36, kteréž právě jako ony úplně stejně přistrojeny byly, souhrnným a spolu významným počtem tedy 150. Celý to růženec živý, růženec ze samých družiček dle velikosti nad míru krásně sestavených. Za dozoru sl. učitelky kráčely jako praví andělé v postavách lidských tak zbožně, tak vzorně, že jich pozorovatelé samou radostí nad jich vkusnou úpravou zplakati museli.

Za družičkami šli ministranti s kostelníky a korouhví nosičové, pak důstojné duchovenstvo, čestná přísluha a veledůstojný pan kanovník Knap a za ním teprva vždy od čtyř družiček k tomu cíli již zvlášť určených střídavě nesena socha bl. Panny Marie Lúrdské, při níž jakožto strážcové tohoto velevzácného daru a pokladu dva duchovní šli. — Za sochou kráčel sl. výbor Ivanovický se svým velectěným představenstvem, jakož i sl. výborové se svými představenstvy ostatních osad přifařených, za kterýmiž šel ostatní lid.

Náměstí, kteréž bylo velmi bohatě osvětleno, a ulice s náměstím sousedící,

tisíci a tisíce zbožného lidu přeplněné, podobaly se rozvlněnému moři, kteréž však, jakmile za zpěvu „Tisíckrát pozdravujeme Tebe“, hudby a střelby průvod se hnul, tak se ztišilo hned, že kromě obdivování oné převelebné nebeské sochy Matičky Boží, vroucného štkání a modlitby nebylo jiného slyšeti slova. A v skutku, nepřeháním, nýbrž čistou pravím pravdu, pravím-li, že na všechny velmi hluboký učinila socha ta dojem; neb v očích mužů jinak otrlých viděl jsem mnohou upřímnou slzu radosti a dojmu náboženského. Zkrátka viděti průvod ten a neplakati, bylo by řídkostí velkou.

Celý ten průvod nyní vylíčený pohyboval se zástupy lidu, kteří nemohše se sami průvodu účastniti jako stěna špalírem stáli a velmi vzorně se chovali. — Po průvodu náměstím okolo svatého Floriana vnešena socha do kaple, kteráž tak výtečně cizozemskými květinami ze zahrady panské vyzdobena byla, že oltář a nad ním skalní jeskyně se svými růžemi a břechtanem ovinutá jako v nějakém háji se vyjímalá, nad nímž pak hvězdnaté nebe klenbu tvoří. — Na to socha s nosítek snešena a od místních duchovních do skalní jeskyně nad oltář umístěna, před ní pak socha šťastné Bernardiny postavena. Nyní započal řečniti důstojný p. t. pan převor Rajhradských benediktinů způsobem pro posluchače tak velmi lahodným a milým a přesvědčivým o Panence Marii Lúrdské, že skončiv kázání své slovy: „Pod ochranu Tvou se utíkáme svalá Boží Rodičko“, mohl slyšeti to upřímné od posluchačů dikůvzdání „Pán Bůh zaplať.“ — Po kázání odebralo se duchovenstvo od hlavního oltáře do kaple Lúrdské; a když od duchovenstva a družiček jakož i od veškerého lidu v kostele i mimo něj se nacházejícího zapěna za průvodu hudby líbezná píseň „Hle, z Lúrd-

ských skal jak září trůn nebes královny“; Jí čest, a z zbožných tváří nech vědu píseň zní: Zdrávas, zdrávas, zdrávas Maria! — Tu zdálo se nejinak, než že dojmy tou písní vyvolanými a zbožnými pocity lid ani lkáti nepřestane. Píseň ukončena modlitbou, zapěno „Te Deum laudamus“, kteréž figurálně tak výborně sehráno, že ne jeden slzy s očí setřev opět je v očích měl; velmi dojemné bylo i to, když družičky všechny chvalozpěvem Ambrozianským mocně jsouce uchváceny všechny své svíčky Panence Marii v obět jsou kladly, svatý kříž vroucně libajíce.

Na to veledůstojný pan kanovník udlív svatě požehnání slavnost ukončil s tím zajisté přáním, aby zůstala v srdcích obyvatelů Ivanovických i hostů přespolních slavnost ta pomníkem neodolatelným, pomníkem vděčnosti a úcty k Matičce Boží věčným.

Než však ukončil zcela popis svůj, nemohu opomenout zvolati: Dobrá, štědrá rodino Knapova a přízní Vaše bližší i vzdálenější, o nižto doslechnul jsem, že jste tu převelikou 1 1/2 met. vysokou sochu bl. Panny Marie Lúrdské i s Bernardinou v ceně 500 zl. městečku zjed-

nali, oltář vevlevzácnými svícny v ceně přes 100 zl. ozdobili, kapli vevlevzácnou malbou, novou mramorovou dlažbou a zábradlím vkusným obdarili, přijměte vy všickni dobrodinceové, jichž jména potají zůstati mají, i se svým velepečlivým, ozdoby chrámu dbajícím, důstojným panem farářem D. Kubíčkem, jakož i s jeho neunavně činným fundačním kaplanem, Antonínem Bártkem, kteřížto dle došlých mne zpráv celý Boží čas na ozdobě chrámu a celého náměstí pracovali a o výtečný pořádek, vkusné vystrojení družiček a vůbec o skvělý zdar slavnosti té všemožně se starali, přijměte i s těmi družičkami, jež maminky tak hezky ošatily a otcové jejich tak veliké oběti přinesli, přijměte vy stateční a uvědomělí občané Ivanovští, kteříž jste jakýmkoliv způsobem slavnost tu zvýšili a zvelebiti snažili se, přijměte to ujistění, že na přimluvu Panenky Marie Lúrdské požehnání Synáčka Jejího nad vámi všemi a nad celými Ivanovicemi a jich okolím vzušetí se bude za tu čest a oslavu, kterouž Jste Matičce Boží v městečku svém zbožným připravili.

Fr. V. l. l.

V měsíci září

**modleme se za velikomyslnost, jaká sluší ctitelům božského
Srdce Páně.**

Velikomyslnost jest hlavní známkou pravého ducha Kristova, které však mnozí křesťané neznají. Každý ví dobře, že pokora jest naší povinností, neboť vloudí-li se do srdce marná sláva, žalují na sebe, že chybili. Ale mnohem více jest těch, kteří by se měli vyznati pro svou málomyslnost, že zapomněli veliký cíl, k němuž nás Bůh určil. Málomyslnost velmi se mezi křesťany šíří, mnoho zachvacuje duši. Nesmíme však tuto málomyslnost měniti s pokorou křesťanskou; tatoť jest docela něco jiného. V srdci křesťana, jako v božském Srdci Páně, spojena jest pravá pokora s božskou velikomyslností.

Nejkrásnější příklad pokory a tichosti dal nám Spasitel náš. Ponížil sebe samého stav se poslušným až ke smrti kříže. Dobře mohl tedy říci: „Učte se

ode mne, nebo já jsem tichý a pokorný srdcem!“ Pokorni tedy máme býti, ale nesmíme býti zároveň málomyslní, nesmíme ztráceti zmužilosti zvláště nyní v čase boje. Pokora a velikomyslnost či statečnost dají se dobře srovnati. Kristus Pán byl pokorný a přece při tom zmužilý, velikomyslný. Sv. Pavel byl pokorný a přece nebyl nikdy málomyslným, nýbrž byl statečným apoštolem. Nuže tedy hleďme vedle pokory v srdci svém vypěstovati statečnost, zmužilost, velikomyslnost, jaké nám v největší míře jest třeba.

„Jestliže vás svět nenávidí, praví Spasitel, věztež, že mne před vámi nenáviděl.“ Na Krista musíme tedy hleděti v pronásledování, v boji proti světu. Kristus byl od světa tupen, nenáviděn, posmíván, pronásledován, pohanům vydán, byl ukrutně umučen. A jak přijal to všecko Syn Boží? Snad byl málomyslným? O nikoliv! Dobrovolně vzal na sebe muka, s nebeskou trpělivostí nesl kříž, žádné slovo netrpělivé nevyšlo z úst jeho. Ejhle, jaký vzor nám ku následování!

Pohleďme na sv. mučovníky. Ani mocí, ani lstí, ani dobrotou, ani ukrutností nedali se svěsti a statečně stáli při Kristu. Pohleďme na nescíslné novobráncé v Indii, v Číně, v Japonii, kteří pro víru nejhroznější snášeli muka. Následujme těchto statečných duší ve stálém boji proti světu a lákání jeho. Ať si přijde na nás cožkoliv, bojujme zmužile pro Boha, pro duši a patřme na Spasitele, jenž za nás boj na kříži dokonál. Patřme na ty statečné křesťany, kteří v boji proti světu zvítězili. Oni budou nás chrániti a brániti a pomohou nám ku vítězství.

S tímto životem není všecko ukončeno; tam za hrobem čeká nás odměna. Myšlenka na tu odměnu musí nás v boji mocně povzbuditi, abychom nezmálomyslněli. Vzpomeňme si často na onu korunu, jaká nám přichystána jest, ba již zde na zemi nalezá statečný bojovník Kristův krásnou odměnu. Bůh mu žehná, žehná mu v majetku, dává mu zdraví, štěstí, pokoj a radost srdce, pokoj svědomí. A tato radost jest předtuchou nebeské blaženosti. „Blahoslavení, kteří trpí pro spravedlnost, neboť jejich jest království nebeské. Blahoslavení jste, když vám zlořečiti a protivenství činiti, a všecko zlé o vás lhouce mluviti budou, pro mne: radujte se, nebo odplata vaše hojná jest v nebesích.“ Tak slíbil nám Kristus a on jest v plnění svých slibů věrný.

Takové statečnosti jest třeba všem členům apoštolátu modlitby. Aj! proto tedy církev sv. každodenně při mši sv. skrze ústa kněze napomíná nás volajíc: „Sursum corda!“ Vzhůru srdce! Dítky Boží, nezapomeňte na povinnost svou. Bojujte statečně, doufajíce v odplatu věčnou.

Modlitba. O Ježíši! skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za tu milost, aby sluhové Tvoji poznali vznešenou hodnost, jakou jsi je obdaril. O Ježíši, jenž z nás své bratry a údy těla svého učiniti ráčil, vlej do srdce našeho city nesoucí se za vznešeným povoláním naším. Amen.

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc září l. P. 1882.

Ze velikomyslnost, jaká sluší ctitelům božského Srdce Páně.

O Ježíši! skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za tu milost, aby sluhové Tvoji poznali vznešenou hodnost, jakou jsi je obdaril. O Ježíši, jenž z nás své bratry a údy těla svého učiniti ráčil, vlej do srdce našeho city nesoucí se za vznešeným povoláním našim. Amen.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

O přesladvé Srdce Panny Marie, budiž mou spásou!

Sv. Michale archanděle, sv. Josefe, svatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Dne

Obzvláště ale odporučuje se:

1. *Sv. Jiljí, op. 900*: Obnova v úctě božského Srdce Páně. Apoštolát modlitby by se více vzmáhal po světě křesťanském.
2. *Sv. Štěpána, krále Uh. 1038*: Země koruny svato-Štěpánské. Duchovní cvičení duchovenstva světského i řeholního. 4 rodiny.
3. *Sv. andělů strážných*: Úcta k sv. andělům strážným a díky za vši ochranu lidem poskytnutou. Za útěchu srdce v jedné duchovní záležitosti. Biskup brněnský a jeho diecesáni.
4. *Sv. Rosalie, p. m. 1160*: Křesťanské panny by si vážily čistoty v myšlenkách a žádostech, řečech i skutech. Zapuzení pohoršlivého života. Za osvícení syna a navrácení jeho rodině.
5. *Sv. Vavřince Just., bisk. 1455*: By náboženství ve školách a u vychování bylo opět základem. Na úmysl jednoho kněze. Zdar spolku sv. dětství Páně. Zdar knihtiskárny benediktinské.
6. *Sv. Magna, op. 655*: Katolíci na Rusi a jich duchovenstvo. Zemřelý kněz, jenž pracoval na obrácení Ruska. By 16 biskupských stolic na Rusi v brzkou obsazeno bylo. Starý otec.
7. *Sv. Řegíny, p. m. 251*: Horlivost v modlitbě a důvěra v ni. Vyslyšení v důležitých prosbách. Biskupský seminář. Novic.
8. *Narození Panny Marie*: Úcta, důvěra a láska k Panně Marii. Císař a král náš se svými ráci. Poutnická místa Mariánská po celém světě. Poutníci v tomto měsíci na Vranov putující.
9. *Sv. Gorgonia, m.*: Misie tuzemní i za mořem. Povolání ke stavu duchovnímu, zvláště k misiím. Odprošení Rodičky Boží za vši nedůvěru a neúctu. Polepšení nezdárného syna. Za dar čistoty.
10. *Jména Panny Marie*: Družstva Mariánská. Horlivost v modlitbě růžencové. Vyslyš božské Srdce Páně citele Mariánské. Nemocnice a sirotčince. Vychování dítek ve třech rodinách.
11. *Sv. Pulcherie, p. 453*: Svornost a snášelivost křesť. v rodinách. Zdar lékařům nejen slovem, ale i skutkem křesťanským.
12. *Sv. Valeriana, m.*: Vojsko naše a jeho duchovenstvo. Ústavy výchovaci vojenské by více dbaly na povinnosti náboženské. Svěcení neděle u vojska. Kandidát bohosloví. Nemocný bohoslovec.

Připojíž každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Odpušky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. nše sv. na úmysly dne, které i vloženy jsou na oltáři v Ládru, Filipsdorfu, Častochově, Boleslavi a m. ost.

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc září I. P. 1882.

Za velikomyslnost, jaká sluší ctitelům božského Srdce Páně.

Dne

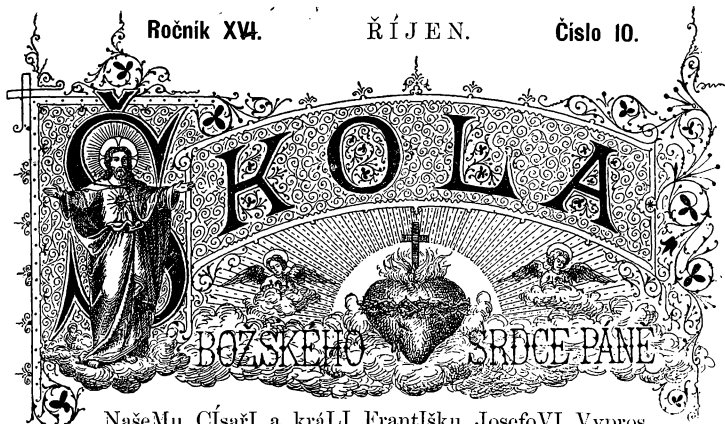
Obzvláště ale doporučuje se:

13. *Sv. Notburgy, p. 1313*: Služebnictvo. Ctnosti je zdobící, zvláště věrnost, poslušnost, pracovitost a zbožnost. Služebné práci hledající.
14. *Povýšení sv. kříže*: Úcta sv. kříže doma i v poli. Soužené matky a ženy. Aby všechny úmysly jistého muže k slávě Boží směřovaly. Šťastné porízení v jisté záležitosti. Uzdravení na duchu i na těle.
15. *Sv. Cypriana, m. 258*: Sv. Otec náš a snahy jeho v obrácení Východu. By jej Slované západní podporovali modlitbou a obětmi.
16. *Sv. Ludmily, patronky země české 927*: Matky a vdovy. Chrám sv. Ludmily. Horlivá úcta sv. dědiců našich po vlastech českoslovanských. Za dar moudrosti ve správě duchovní. † matka.
17. *Sv. Hildegardy, abat. 1179*: Úcta bolestné Rodičky Boží na její místech poutnických. Za návrat zdraví osobám v povolání obtiženým. Šťastné vyléčení neduhu. Kněz s nebezpečným neduhem.
18. *Sv. Tomáše z Villanovy 1555*: Studující mládež by dbala povinností svých. Školy národní a jich učitelstvo by více vedeno bylo zásadami křesť. Zdar hodným učitelům v jich povolání.
19. *Sv. Januaria a spol., m. 305*: By překonán byl nedostatek duchovenstva. Povolání hodných jinochů do stavu řeholního.
20. *Sv. Eustachia a spol., m. 120*: Kazatelé slovanští. Katol. církve v Bosně a Hercegovině. Požehnání Boží podniku katolickému.
21. *Sv. Matouše, apošt. P.*: Za ducha apošt. vrchním pastýřům našim. Nedávno nastolení biskupové rakouští. Dík za šťastnou pouť.
22. *Sv. Mauricia a spol., m. 330*: Návrat rozkolných do kat. církve. Překonání obtíží v vyjednávání se sv. Stolicí. Horlivost modlitby na tentýž úmysl. Odvrácení zlých myšlenek a pokušení.
23. *Sv. Tedy, p. m. v I. stol.*: Sv. Otec náš. Osvobození od zlých náruživostí. Touha po ctnostech křesťanských. Syn bohoslovec.
24. *Sv. Jaromíra, biskp. m. 1046*: Chlapecké semináře biskupské v Čechách a na Moravě. Zdar v jistém podniku. Hojnější a hodnější užívání sv. svátostí. Duše v očistci. Manžel opilec.
25. *Sv. Pacifika, řeh. 1721*: Bratři a sestry naše z vlasti vystěhovalí. By nepřišla na zmar víra jejich. Obětavost duch. pastýřů tamních.
26. *Sv. Justiny, p. m. 304*: Tisk kat. by našel odběratelů a podporovatelů. Horlivost v poslouchání slova Božího. Mladý učitel.
27. *Sv. Kosma a Damiana, m. 303*: Misie bulharské, zvláště chrámy a školy jejich. Kněz s nebezpečným neduhem. Apoštolát modlitby.
28. *Sv. Václava, patrona české země 935*: Duchovenstvo v zemích koruny sv. Václavské. Úcta sv. dědiců našich. Zpovědníci na poutních místech. Duševní pokoj jisté děvě. Tři děvy v klášteře.
29. *Sv. Michala, archand.: Spolek sv. Michala na rozšíření víry sv. Muži v náboženství neteční. Potlačení nečistých myšlenek. Těžce nemocní rodiče. Uzdravení sestry. Těžce nemocný bohoslovec.*
30. *Sv. Jaroláma, círk. uč. 420*: Vysoké školy a jich učitelstvo. Osvícení Duchem sv. mužů učených. Zemřelá sestra. † bratr. Všichni v tomto měsíci v Pánu zesnuli údové katol. bratrstev.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. mše sv. na úmysly dne, které i vloženy jsou na oltář v Lúrdu, Filipsořdu, Částechově, Boleslavi a m. ost.

Připojíž každý k úmyslům dne: „i na úmysly doporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

NašeMu Císaři a králi Františku Josefovi Vypros
svatý Františku Dlouhé, slastné a slávy plné panování!

Věnování-se Panně Marii.

ěnuji svůj život tobě,
Panno krásná! v každé době
Volati chci vrouceně sobě:
Maria, zdráva buď!

K tobě srdce mé vždy plane;
Tělo mé když z rána vstane,
Volám k Panně milované:
Maria, zdráva buď!

Když se „Anděl Páně“ zvoní —
Jest to stálá hudba o ní —
Z úst samých hned pozdrav roní:
Maria, zdráva buď!

Práce svoje konat spěji;
Marianské písně pěji
Oslavuje krásu její:
Maria, zdráva buď!

Když mne trud a strasti kruší,
Vniterný můj poklid ruší,
Obracím se k tobě v duši:
Maria, zdráva buď!

Když se chýlí ku večeru,
K loži svému když se beru,
Volám v chválu tisícernu:
Maria, zdráva buď!

Když pak smrtka počne tlouci,
Podmanit chce tělo mroucí,
Toužím zvolat z hrudi vroucí:
Maria, zdráva buď!

Křesťanská početnice pro dospělé školáky.

(Pokračování.)

VIII. Jednotka samospasitelná.

Protože každá věc tohoto světa též doby jen jednu toliko bytost a přirozenost mít může, jest nutnost očividná a zřejmá.

Na př. pes není a nemůže býti spolu koněm ani kapr spolu orlem. Každá věc jest tím, čím právě jest a nemůže býti spolu opakem. Jsi-li na př. ty milý čtenáři mlád či stár, bohat neb chud, zdrav neb nezuživ — to nevím, ale tolik vím, že nejsi a nemůžeš býti dítě a spolu též stařec, zdrav a spolu churav, bohat a spolu žebrák, jedno vylučuje druhé — není-liž pravda? A kdyby ti někdo chtěl namluviti, že pes a kůň, kapr a orel, kámen a ořech, zlato a křemen, zdraví a nemoc, radost a žalost, česť a hanba atd. to že je jedno a totéž, poznáš zajisté ihned s kým mluvíš, — že má o kolečko více nebo méně. —

Podobně — jdeme-li dále — co jest pravda, jest pravdou, a co lež — je lži a nemůže nikdy pravda býti spolu lži ani naopak lež spolu pravdou. Tot jasné — tak jako jest jednou jedna od věčnosti jen jedna a nebude na věky dvě. Ani sám Bůh nemůže jinak. Ba více; pravda a lež nebudou nikdy totožné, poněvadž jsou sobě navzájem nepřítelkyně na věky nesmírlivé a nesnášenlivé, nenávidíce sebe tak, jak oheň vodu, jako tma světlo . . .

„Ale k čemu o tom ve „Škole“ řeč na dlouhé lokte rozprádati? — pomysli si asi mnohý z čtenářů — tot přece každé dítě ví, kdo pak by proti tomu měl co namítati?“ —

A přece, milý čtenáři, jsou na světě lidé — a sice nikoli v blázcinci, kam by vlastně náleželi, nýbrž na školách, v městech a v úřadech vysokých postavení,

kteří v díle svém velmi chytře si počínají a obyčejně jazykem nebo pérem první slovo vedou na všechny ostatní, kdo jejich moudrost uznati nechtí, jen s pohrdáním pohlížejíce — pravím ti, jsou lidé, kteří se vši opravdivosti a rozhodností tvrdí: že pravda a lež jest věc jedno- stejná!! Věřil bys, že to v našem osvěceném století možná? Poslyš — a uvěříš!

Na celém širém světě jest nyní veliký počet snad na mnoha set rozličných náboženství a jedno učí opak druhého. Poněvadž tedy tak očividně si odporují, nahlídne každé dítě, že nemohou všechna stejně pravdu mít, nýbrž jen jedno, ostatní pak že mají nepravdu, že jsou v bludu a lži! Nebo dí-li jeden: „po smrti jest všemu konec“ — druhý pak: „nikoliv, s duší není po smrti konec, ta žije dál,“ tvrdí-li tento: „Jest jen jeden pravý Bůh“ — onen však: „nikoli, více je bohů;“ věří-li ti, že Ježíš Kristus je pravý Bůh, ale druhí nevěří, tož nevyhnutelně může býti jen jedno pravda a ostatní musí býti lež (jak jsme svrchu viděli). Tedy nevyhnutelně jedna toliko víra může býti pravá, ostatní jsou nepravdy, falešny. Tak musí uznati a souditi každý zdravý rozum!

A přece, milý čtenáři, jsou lidé učení a studovaní, jenž hlásají do světa: žid a pohan, věrec i nevěrec, turek a křesťan, protestant a katolík neb starokatolík — to je vše jedno! Všecka náboženství jsou stejná, — víra jako víra, běží jen o to, aby's nekradl a nevraždil, v práci a obchodu nepodváděl, a vůbec obcuje s lidmi byl poctivý muž, na ostatním, co věříš nebo nevěříš, na tom nezáleží!“ —

Takové náhledy, takové výklady píšou se v listech a knihách, taková

tvrzení můžeš slyšet všude, kam přijdeš, v hostincích, na dráze, v lázních, na jevišti, všude, všude se vykládá toto novomódní zboží a do nebe vynáší. Ozveš-li se proti tomu spílají ti tmářův a zpátečníků, nesnášenlivců, nevědomců, fanatiků, zrádců celého člověčenstva a j. pod. pěkných titulů.

Teď máš knihy dějepravné, cestopisné, ba i školní, v nichž i onen nesmysl lehounkým způsobem se vykládá a rozvinuje a co nejdříve snad dostane se školám katechismu, jehož stejnou měrou katolíci i žid, turek i protestant bude moci užívat, tak všeobecnému a pro všechny věrce i nevěrce se hodičimu náboženství bude se učit. Nuže, milý čtenáři, co tomu říkáš? —

I my katolíci nazýváme svou církev sv. všeobecnou čili katolickou, ale v jiném smyslu. Vyznávající především, že církev tato od Krista Pána jest založena a že, co věro- a mravouka její obsahuje, Kristus sám věřiti a zachovávatí nás učil, pravíme, že svítí a září tato pravda nebeská všem lidem, všem národům, tak jako to slunce na nebi společné světlo a teplo vydává všem zemím a krajům a všem národům od východu až do západu. Avšak jako tam na nebi jedno jediné slunce celému světu svítí, mimo ně žádného druhého není, podobně jest jen jedna pravda, jen jedna jediná církev pravá! — A to jest ona důležitá svatá, božská, samospasitelná jednotka, kterouž vyznáváme každodenně modlice se: věřím v jednu s-tou církev obecnou čili katolickou! To je opět jednotka, s níž nám jest účtovat, s níž, ač tak zřejma, tak očividna jest, přece mnozí se přepočítávají a žalostně sebe i jiné klamou. Protož umínil jsem si na ni upozorniti dospělé žáky naší „Školy“ a naznačiti jim, kterak s jednotkou touto účtovatí sluší. —

Za dob pohanských stál v Římě jeden chrám, do něhož Římané bohy a bohyně ze všech končin a krajů světa snesli, tak že jich stálo na tisíce vedle sebe. Zde mohli rozlišiti ti národové konati vedle sebe svou modloslužbu jedni druhých nevylučující. A podobně i ti novomódní pohané ctití všechna náboženství novověká na jeden stupeň uvesti, majíce všechna za sebe rovná.

Kdo však pevnou věrou věří, jak se na katolíka sluší, že naše sv. katolická církev jest jediné pravá, ten nemůže je-li při zdravém rozumu věřiti, že i opak této církve jest rovněž tak pravdou! A věří-li dále, že toliko pravda jest cestou k věčné blaženosti, nemůže při zdravém rozumu totéž o lži věřiti; nemůže tedy za jedno míti víru jako víru, jakoby nic na tom nezáleželo vyznává-li člověk to či ono náboženství!

K tomu všemu jako katolický křesťan zajisté ochotně přisvědčíš: „ano — tak jest!“ — a těšíš se nemálo z toho, že máš bezpečnou cestu ve víře své, anať církev katolická samojediná mezi všemi církvemi má všechny prostředky od Krista ku spáse věřících ustanovené a to jsou: neomylné učení Kristovo, pravá oběť a všechny od Krista ustanovené svátosti. Abys tím více z tohoto štěstí se radoval, ukážu ti, jak nesmyslná a pošetilá jest ta řeč: „Co kdo věří, na tom nezáleží, víra jako víra, jen když je poctivě živ!“

Kdo takhle mluví, vlastně ani neví, co jest víra, buď si to již ta neb ona. Ten má víru jen za pouhou domněnku, za výmysl, za nějakou smyšlenku, která člověku mimoděk napadne, a již zase kdy mu se zlíbí, z mysli pustiti může. Avšak víra, buď si to kterákoli, není jako ten prach na silnici, jež vítr zvedne a mimo nás unáší, nýbrž víra jest živé símě, které zapadnuvši v úrodnou půdu srdce lidského zapouští tu kořínky hluboko

do duše, a žene a roste v stonek a pučí v listí a květ a nese ovoce. A jako v bylině jest tatáž síla životní, nechť je bylina jedovatá nebo užitečná, nechť je to kopřiva nebo vonná růže, tak i živá víra, buďsi pravá neb falešná, nutí člověka dle svého učení mluvití, smýšletí a jednati.

Tak na př. staří pohanští Egypťané věřili, že jistá zvířata jako lvi, kozy, ovce, psi, kočky, vlci atd. jsou bohové, a dle víry té také jednali. Zbil-li někdo veřejně na ulici kočku, byl ihned lapen a beze vší milosti usmrcen, poněvadž dle jich víry boha zbil. Dále staří Římané, jinak moudří a vzdělani lidé, měli mimo jiné také bůžka, který prý již v mladosti své šibalské kousky prováděl a velmi šikovně kradl, třebas i krávy. A tomu věřice, vzdávali tomuto domnělému bůžku poctu; zejména vzýval jej o pomoc ten, kdo chtěl nějakou smělou krádež provést, a když se mu dobře zdařila, opět mu děkoval a část ukradeného zboží obětoval. — Počobně učí podnes víra Turků, že vražditi křesťany jest skutek velice bohumilý a že každý Turek, jenž padne v boji proti křesťanům, rovnou cestou jde do nebe k Muhamedovi. Co divu, že tato víra, kdy ještě živa byla, podněcovala Turky k litým a vražedným válkám, jež postrachem bývaly celému světu křesťanskému, a že podnes neušetří Turek křesťana, jakmile ho ve svou moc dostane. Hle, to je víra v člověku!

Představ si nyní, milý čtenáři, člověka, jenž má tu víru, že po smrti je všemu konec, že za hrobem nemá se čeho báti, aniž co doufati. Přikvapí-li na takového člověka veliké neštěstí, neobyčejné utrpení aneb jen zahanbení před světem, má podle víry své za to, že vší té nesnázi smrt učiní konec, a proto také bez rozmyšlení jde a s chladností úžasnou zničí život svůj třeba na

koleji železničné. Psalyť nedávno noviny, že jistý vznešený a zámožný pán se usmrtil proto, že mu hrozila slepota! Tedy smrtí hříšnou chtěl se vyhnouti neštěstí obávanému. Kdyby však byl věděl a věřil, že po smrti není všemu trápení konec, nýbrž že samovraha ještě větší muka tam na věčnosti očekávají, dojistá nebyl by sobě život vzal.

Nuže, je-li pak tedy víra jako víra? — Víra je v člověku silou pohybuující, silou pohánějící, řídící jeho skutky, jeho celý život buď tím neb oným směrem. Dí-li tedy někdo, na víře nezáleží, člověk může věřití cokoliv, jen když je poctivě živ, jest to právě tolik, jako by řekl: dej pod slámu co chceš, vodu neb oheň, jenom když neshoří! Pošetilče! přijde-li oheň pod slámu, co jiného může se státi, než že musí v plamen vyšlehnouti? —

Než dosti již o tom. Poznáváš zajisté, milý čtenáři, že naopak velmi mnoho, ba všechno na tom záleží: co kdo věří, že nade vše šťasten jest ten, kdo pravou víru má, a kterak si ji před porušením chrániti musí!

Á nyní ještě něco pro tebe, katolický křesťane! Působí-li každá živá víra, třeba i falešná, takovou silou na člověka, o jakou sílu, jakou pružnost má teprv ta pravá katolická víra, když v srdci lidském opravdu žije!? Ne nadarmo pravím, že jest živou vírou! Neboť ty můžeš mítí dobře pravou víru, ale ona leží v srdci tvém jako mrtva, asi tak, jako to zrno pšeničné na tvrdé skále, kde ani kořínků nemůže zapustiti, tím méně v stéblo a klas vyhnati. Právě tak se to má — jak sám Spasitel v evangeliu o rozséváči a semeni učí — i s učením naší sv. víry. Přijmi je v ochotné srdce, uchop se ho s dobrou a upřímnou vůlí, hleď dle něho spouštěti život svůj a uvidíš, že v srdci tvém oživne a silou nezdolnou tě po-

háněti bude, abys jinaký, sv. učení přiměřený život započal. Na důkaz stůj zde některý aspoň příklad o tom, co je živá víra a co může třeba jen jedná jediná pravda našeho sv. náboženství, ujmeli se v srdci člověka.

Slovutný kazatel Hunolt vypravuje toto: Jistý urozený muž vstoupil do vojska císařského a vyšinul se brzy na setníka. Podivuhodno bylo při něm, že ani v hluku vojenského života nezapomněl nikdy na povinnosti svého sv. náboženství, ale naopak, čím nebezpečnější bylo tehda válečné řemeslo, tím úžeji hleděl se přivinouti k Bohu. Vyhledav si řádného zpovědníka přijímal častokráte sv. svátosti. Rozmlouvaje se svým duchovním otcem vyznal jedenkrát, že až dosud vědomě žádného těžkého hříchu proti Bohu se nedopustil! Na otázku, jak možno v nebezpečném stavu duše tak čistě uchovati, odpověděl, že od svého mládí vstúpil sobě hluboko do paměti pravdu: Bůh tě vidí! a tu nikdy s mysle nepustil. U velíkém pokušení k hněvu, pomstě, závisti, k nestřídmosti, k nečistotě atd. veždy zvítězil zpomínkou: Bůh tě vidí! Říkával sám u sebe: Kdyby zde stál tvůj císař pán a přihlížel k dílu tvému, dojista by's sobě té neb oné nešlechternosti nedovolil; a jak? před očima nejvyššího a vševidoucího Boha by's se toho chtěl odvážit? To nemůžeš, to nesmíš! —

Touto jedinou pravdou náboženskou překonal onen statečný důstojník největší nebezpečí a posvětil Bohu život svůj! —

Jiný příklad. Několik let před tím, než vypukla francouzská revoluce, šla jistá paní, majitelka velikého knihoskladu v Paříži, poslechnout znamenitého tehda kazatele Beauvegard-a. Divnou náhodou přišla právě toho dne, kdy kazatel horlil na bohaprázdný tisk, na nevěrecké

a oplzlé knihy; mēlat právě takové zboží ve svém obchodě. I cítila, kterak právě na ni výčitky kazatelovy vpadají, a svědomí křesťanské se v ní probudilo. Se slzami v očích přistoupila po skončeném kázání ku knězi a pravila: „Velikou službu jste mi dnes prokázal, otče duchovní, ukázav mi hroznou trestuhodnost obchodu mého. Od té chvíle chci se ho také odříci; pojďt'ž a dokonějte dílo započaté. Vyhledejte a vyznačte mi z celého skladu mého ony knihy, jež víře a dobrým mravům jsou na zkázu, a já chci raději ztratiti zboží a jmění, než duši svou!“ — Kněz přišel do knihoskladu a vyloučil bohaprázdných knih za 6000 lír, které majitelka všechny, nedbajíc veliké ztráty, vrhla do chně.

Než takovými a podobnými příklady mohli bychom celou „Školu“ vyplniti. Neboť co medle pohánělo apoštoly jíti do šírého světa a hlásati Ježíše Ukřížovaného? Jediné živá víra to byla v jeho božství a nevýslovnou lásku k nám lidem. — A co medle sv. mučnickům dodávalo tolik síly, že všechna hrozná muka i smrt raděj trpěli, než by se byli hříchu dopustili? Víra jediná a zas jen živá víra to byla: že hřích vede do věčné záhuby, ale smrt pro Boha do věčné blaženosti. A opět, co tolika dívkám i sličným i bohatým vstúpilo ten úmysl pohrdnouti stavem manželským a vším světem a přednost dáti životu panenskému ve službě nemocných a dítek? Víra a jen živá víra to byla, že Kristus Ježíš, jemuž duši svou zasnoubily, jest nejprednější, nejbohatší a nejkrásnější ženich, jenž odměňuje věrné nevěsty své věčnou, nehynoucí slastí.

Hle, milý čtenáři, to a ještě více může v srdci lidském pravá a živá víra. Vždyť praví i písmo sv. Spravedlivý z víry živ jest!

Poznáváš z toho, jak mnoho tedy na tom záleží, jakou věrou kdo život

svůj řídí a spravuje a má-li tu jednu svatou pravou víru Kristovu, jak si ji vážíti, Bohu za ni děkovati a dle ní žíti má. A teď, milý čtenáři, bylo by zase na tobě ukázati, kterak s touto jednotkou zde vypsanou umíš počítati, t. j. kterak ty asi den po dni z víry a podle víry té živ jsi, co dobrého již v tobě způso-

bila?... Pokračuj, milý příteli, dále v tomto zpytování svého svědomí, co zatím já ukončím slovy sv. Pavla, kterýž jednotku tuto výborně uměl rozeznati. Píšeť:

„Jeden Pán, jedna víra, jeden křest, jeden Bůh a Otec všech!“ (Efes. 4.)

(Pokračování.)

Třetí řád sv. Františka Serafinského.

Nastávající oslava sv. Františka Serafinského, která se v prvních dnech měsíce října letošního roku na mnohých místech ve všech dílech světa konati bude na památku jeho narozenin r. 1182, ponouká nás, bychom aspoň o jednom díle jeho, kterýmž si nesčetných zásluh o církev Boží a o spasení duší vydobyl, poněkud zevrubnější zprávu v těchto listech podali. A dílo to, kteréž až podnes trvá, a až podnes velikých užitek přináší duchovních, jest tak zvaný třetí řád.

V horlivosti své apoštolské nespokojil se sv. František Seraf., že již dva rozličné řády byl založil, řád totiž první Bratří Menších r. 1208, napotom r. 1212 řád druhý panenský, nyní řád Klarisek zvaný, ale r. 1221 založil ještě jiný nový řád, jenž vůbec „třetí řád sv. Františka“ čili řád „Terciářů“ sluje, ačkoli zpočátku „řád kajicníků“ nazýván býval. Založení téhož řádu třetího počítá se vším právem mezi skutky nejdůležitější, kterýmiž se sv. František k obnovení pravého ducha katolického nejen za tehdejších dob mohutně přispěl, ale až po dnešní den po uplynulých již celých 6 století neustále ještě vydatně přispívá. Tentýž třetí řád nebyl původně od sv. Františka pro řeholníky založen, kteří v kláštere aneb v některé kongregaci společně dle jistých pravidel řeholních život vedou, ale do

něho mohl každý člověk obého pohlaví a z kteréhokoli slušného stavu neb povolání vstoupiti a při tom ve své domácnosti a při svém dřívějším slušném povolání a zaměstnání zůstat. Do třetího řádu sv. Františka mohli tedy a mohou až podnes vstoupiti světští kněží, kteroukoli důstojnost církevní mající, jakož i ostatní světští klerikové, dále každý světský člověk buďti ženatý neb svobodný, každý vdovec a každá vdova, každý mládenec neb každá panna, každý pán a každý služebník, každý učenec a neučenec a vůbec každý upřímný katolík poctivým a slušným způsobem žijící. První a nehlavnější cíl a účel, pro který sv. František Seraf. třetí řád založil, záleží právě v tom, aby osoby katolické obého pohlaví, které se řeholníky neb jeptíškami státi nemohou a mimo kláštery ve světě bydleti a dle rozličných stavů a povolání svých rozličné povinnosti vykonati nuceny jsou, aby pravím právě takové světské osoby katolické, vstoupivše do třetího řádu svůj celý život dle předpisů víry katolické snadněji zaříditi, spravovati a v rodinách svých neb vůbec ve světě bydlíce, svatě po katolicku živu býti, a tímto způsobem hojných zásluh pro budoucí život věčný a pro věčnou oslavu svou v nebi získati mohly. K založení téhož třetího řádu pohnut byl sv. František následujícími událostmi: Když

v Italii neobyčejnou, andělskou výmluvností svou o nevyřčené lásce Syna Božího za pokolení lidské ukřižovaného kázával a lidu sám na sobě chudíčkým a velice kajícím životem svým ustavičně obdivuhodný příklad a vzor před oči stavěl, jak ukřižovaného Syna Božího následovati má, aby každý spasení duše své pojistil: tu stalo se nejednou, že mnozí ženati mužové neb ženy z rozličných nižších a vyšších stavů k sv. Františku na radu přicházivali, kterak by ze svých minulých hříchů právě a dostojně pokání činili a kterak by svůj život zařídili a spravovati mohli, aby po své smrti věčného blahoslavenství dosáhli. Mnozí z nich, mužové a ženy, byli kázáním a očitým příkladem sv. Františka tak mocně dojati, že okamžitě svět opustiti a do kláštera vstoupiti chtěli. Avšak poměry osobní neb rozličné rodinné a manželské povinnosti aneb jiné světské závazky tomu nikterak nedovolovaly, aby do kláštera vstoupili a tam život kající vedli. Za těmito příčinami počal tedy sv. František u sebe uvažovati, kterak by nějaký nový řád založil, do něhož by každý počestný katolík ve světě žijící vstoupiti a tak svůj život snadněji po katolicku a svatě spravovati mohl. Mezitím, co se sv. František tímto úmyslem zanášel a jej Bohu na modlitbách doporučoval, sběhlo se, že na jedné své apoštolské cestě v Toskánsku setkal se s jistým, jemu již známým a zámožným kupcem, jménem Luchessio, který dříve veliký lakomec býval a o duši svou a o náboženské věci hrubě se nestaral. Před několika měsíci počal však zcela jiný, a sice zbožný život vésti, pohnut byv k tomu horlivým kázáním a příkladem sv. Františka.

Od této doby uděloval chudým hojných almuž, navštěvoval častěji nemocnice, kdež chudým nemocným posluhoval a o ně pilně pečoval, přijímal také

chudé přichozí cizince do svého bytu a o ně se staral, a svou vlastní manželku jménem Bonadonna, která z počátku žádného zalíbení v takovéhoto milosrdných skutečích neměla, konečně k tomu přivedl, že se dobrovolně podobnému zbožnému životu odevzdala. Luchessio tedy a jeho žena Bonadonna prosili sv. Františka, aby jim cestu a způsob naznačil, kterak by ve svém stavu světském a manželském celý svůj život Bohu zasvětili mohli. Sv. František jim odpověděl, že v brzkou nový řád založiti obmyslí, v němž by i světsí lidé Bohu dokonale sloužiti mohli. Vyložil jim také hlavní povinnosti a zásady téhož nového řádu a byl jim konečně tou radou, aby do něho oba dva vstoupili. Sv. František dal jim také lhůtu na rozmyšlenou, a když pak jej oba dva za to prosili, aby je do téhož řádu nového přijal, vyplnil muž svatý prosbu jejich. Poněvadž však stanovy čili pravidla téhož řádu úplně ještě nesložil, poučil je oustně, v kterých pobožnostech a v jakých skutečích milosrdných se prozatím, dokud pravidla nového řádu úplně zhotovena nebudou, cvičiti mají, a nařídil jim též, aby oba budoucně zcela jednoduchý a skromný šat šedé barvy nosili a bedra svá provázkem, na němž několik uzlíků jest, opásali. Za krátkou dobu hlásilo se pak již mnoho jiných lidí z rozličných stavů, prosíce sv. Františka, aby je do tohoto nového řádu přijal. Sv. František vyhověl prosbě jejich a tak povstal třetí řád, který tenkrát řád kajícníků nazýván byl a své hlavní středisko v městě Florenci měl. Asi po roce uveřejnil sv. František stanovy čili pravidla tohoto nového řádu, který později vůbec řád Terciářů nazván byl a podnes ještě obvyčejně tak sluje, poněvadž latinské jméno „Terciaris“ tolik zní, jako „k třetímu řádu náležící“, to jest k třetímu řádu sv. Františkem založenému patřící. Ne-

bude od místa položití zde aspoň stručně nejhlavnější zásady, na kterých sv. František Seraf. pravidla Terciářů sestavil. Předně tedy předpisuje, aby každý, kdo do řádu Terciářů vstoupiti obmyslí, bedlivě zkoumán byl, je-li upřímným katolíkem a je-li duchem pravé poslušnosti k církvi katolické naděhnut; žádný jinověrec, a také žádný katolík ve víře své podezřelý nemůže býti přijat za Terciára, a kdyby i omylem již přijat byl, povinnen jest představený téhož řádu jej hned zase vyloučiti, jakmile zjištěno jest, že upřímným katolíkem není. Pravidlo toto souvisí bytčně s nejhlavnějším účelem celého řádu třetího, který právě za tou příčinou byl založen, aby praví, upřímní katolíci svůj život povšechný dle viry katolické zdokonaľovali a vždy více posvěcovati mohli. Mimo to dožadovala toho a dožaduje až podnes křesťanská opatrnost, poněvadž se často stávalo a stává se až podnes, že zarytí nepřátelé církve katolické přetvářivše se za upřímné katolíky, do spolků katolických, aneb i do jednotlivých řádů za tím účelem vstupují, aby jej poznenáhlu bludařstvím náboženským a nekázni nakazili. Předpisuje dále sv. František, aby každý, kdo Terciářem býti chce, pilně zkoumán byl, je-li člověk mravů počestných a dobré pověsti. Má se mu též důrazně vyložití, aby všeliký cizí statek, kteréhož by snad měl, majiteli navrátit. Provdané ženy nemohou bez svolení mužů svých býti přijaty za Terciárky. Professe čili slib, kterýž Terciářové skládají, záleží v tom, že všechna přikázání Boží zachovati chtějí, a že také hotovi jsou takové pokuty čili takové pokání činiti, které jim představený za poklesky proti pravidlům spáchané uloží. Šedý habit čili šedé roucho s provázkem místo opasku, kterých sv. František prvním oudům řádu třetího ustanovil, nejsou Terciářové povinni nositi veřejně, když

se to k jejich stavu ve světě aneb k místním poměrům a obyčejům dobře nehodí. Ve všech pravidlech není vůbec ničeho, co by se s povinnostmi rozličných stavů světských dobře srovnati nedalo. Pravidla ta — pokud v sobě nezahrnují některé přikázání Boží neb církevní — nezavazují také nikoho tím způsobem, aby povinnen byl, pod hříchem je zachovávat, ale Terciár povinnen jest pokutu mu za přestupky proti pravidlům uloženou vykonati. Dále odporučuje sv. František všem Terciářům, aby se bedlivě všeho klení chránili, aby divadla, taneční a jiné podobné světské radovánky nenavštěvovali, aby se pokud jen možná, do žádných soudních pří čili processů nepouštěli, aby vždy v bratrské svornosti mezi sebou a s jinými lidmi žiti hleděli, aby se vždy všech nemocných Terciářů pečlivě ujímali, aby zemřelé po křesťansku pochovávali a za ně se Bohu modlili. Mimo to předpisuje sv. František také zvláště, aby každý Terciár nejdéle za tři měsíce po složení své professe svou závěť čili svůj poslední testament zhotoviti dal v případě, že jmění takové má, s kterým dle vůle své naložití může. Tímto pravidlem upomíná sv. František Terciáry na smrt, na kterouž lidé obyčejně neradi myslí. Známo jest také vůbec, že závěť takové, které člověk teprv na svém smrtelném lůžku dělá, jemu samému bývají velikou překážkou, aby se na poslední hodinku dobře připravil, a že se při skládání takových závětí mnohých podvodů a šaleb již stalo, ze kterých napotom dlouhé pře a veliké nespáry mezi dědici povstaly. Před těmito a jinými zlými následky chce tedy sv. František Terciáry uchrániti, a proto jim předpisuje, aby v krátkém čase po své profesi závěť poslední do pořádku uvedli.

Jakmile sv. František Ser. pravidla třetího řádu r. 1221 prohlásil, rostl počet Terciářů vůči hledě nejen v Itálii, ale i

ve všech ostatních zemích, v kterých učenici jeho, tenkrát již na tisíce rozmnožení, na vinici Páně pracovali. Řád Terciářů stal se všude velice oblíbeným, tak že do něho nejen obyčejní lidé z rozličných stavů, ale největší pánové, králové totiž a královny, knížata světská a duchovní, kardinálové, arcibiskupové a biskupové, proslulí vojínové, učenci a umělci, vznešené paní, vdovy a panny vstupovali. A podobnou měrou rozšiřoval se třetí řád v městech a ve vesnicích mezi prostým lidem obého pohlaví, který všude k chudým Františkánům zvláštní náklonností přilnul, poněvadž se k němu ve své chudobě a svaté prostotě snížiti, s ním po otcovsku zacházeti a s ním pravého, neličeného soucitu míti dovedli. Dokládají souvěci spisovatelé, že sv. František Seraf. založením třetího řádu dovršil úlohu apoštolskou, Bohem samým k obnovení a rozšíření pravého ducha v církvi katolické mu zvláště vytknutou. Založením prvního řádu svého, Bratří totiž Menších, způsobil sv. František velikých a daleko sahajících obnov ve stavu duchovním vůbec. Podobných účinků způsobilo založení řádu druhého panen-ského pod vedením sv. Kláry zejména mezi zámožnými a vznešenými třídami ženského pohlaví, tak že i nejbohatší kralevičky a jiné zámožné a vznešené panny, pohrdnuvše vším bohatstvím a vši slávou světskou dobrovolně, a z lásky ku Kristu chudickému a za nás ukřižovanému uzavřítí se daly v jednotlivých chudých klášterích, kdež chudický a svatý život doživotně vedly a za své bližní neustále se Bohu modlily, jako na př. učinila kralevička česká blahosl. Anežka a s ní na sta jiných vznešených, šlechtických panen, když roku 1234 za příkladem sv. Kláry v Praze na Františku první klášter dle pravidel sv. Františka Ser. založily. Založením třetího řádu způsobil konečně sv. František ve všech

ostatních stavech světských a dílem také i v duchovním stavu velice důkladných, důležitých a trvanlivých obnov a dosáhl úspěchů mravních a osvětových v tak veliké hojnosti, že žádný dějepisec s to nebude, jejich počet udati. Terciářové obého pohlaví dávali zbožným, lidumilným, svorným a bratrským životem svým překrásný příklad ostatním křesťanům, jinověrcům a pohanům. Říkalo se o nich, že obnovili ve společnosti lidské příklad povzbuzující téhož svatého života, kterýž vedli za časů apoštolských první křesťané. Terciářové nepřestávali však na tom, aby svůj vlastní život dle zásad víry katolické vždy více posvěcovali, ale starali se též účinně o časné a věčné blaho svých bližních, o vzdělání lidu sprostého a o rozšiřování pravé osvěty křesťanské. Terciářové zámožnější zakládali a stavěli buď osobně neb společně rozličné chudobince pro starce a stařeny ku práci neschopné, budovali nemocnice na své útraty a v nich napotom velmi často chudým nemocným ochotně a laskavě posluhovali. Příklady takových, že Terciářové bohatí a vysoce postavení nejhnusnějším a nezhojitelným nemocným po dlouhý čas z lásky ku Kristu Pánu posluhovali, je co nejlaskavěji ošetřovali, stává nejen na sta, ale na tisíce. V evropských zemích a v jiných zámořských krajinách zbudováno bylo přičiněním Terciářů četných a velkolepých chrámů a klášterů, Terciářové zakládali křesťanské školy a sirotčince, a pečovali vůbec na mnohých jiných polích z pravé lásky křesťanské a nikoli pro pouhou lidskou slávu neb pro svůj vlastní zisk, jak to nekřesťanský tak zv. humanismus dělává, pro časné i věčné blaho bližních. Sv. Stolicе apoštolská uznala také záhy, jak velkolepé a blahonosné dílo sv. František Serafinský podnikl a zůstavil v církvi Boží založením a rozšířením Terciářů. Proto také papežové římskí

nejen pravidla třetího řádu od sv. Františka složená svou pravomocností stvrdili, ale rozšiřování téhož řádu ve všech třídách společnosti lidské důrazně odporučovali. Od r. 1221, co sv. František třetí řád založil, až do doby nynější potvrdilo a schválilo již 22 papežů římských řád Terciářů, mezi které se i nynější sv. Otec Lev XIII. počítá, jakož později na jiném místě dokážeme. Sv. Stolicé apošt. udělila také během času četných milostí duchovním Terciářům oběho pohlaví, udělila jim mnohých výsad a odpustků a zejména i té milosti, že každý Terciář a každá Terciárka stává se jistou mírou před Bohem účastna ve všech těch k životu věčnému prospívajících zásluhách, kterých si údové prvního a druhého řádu sv. Františka svým zbožným a účinným životem vydobyli.

Z třetího řádu sv. Františka povstalo také během času více takových mužů a žen neb panen, které po smrti své od sv. Stolicé římské za svaté prohlášeni byli. Jeden z těchto svatých jest svatý Ludvík, král francouzský, téhož jména devátý, kteréhož Terciářové od dávnych časů po sv. Františku Seraf. jakožto hlavního patrona celého řádu třetího ctí a vzývají. Sv. Ludvík narodil se r. 1215, zemřel r. 1270 na tažení křížáckém v Palestině a byl pak r. 1279 od papeže Boniface III. za svatého prohlášen. Výroční svátek jeho světi se dne 25. srpna. Taktéž ctí a vzývají údové třetího řádu, zejména ženského pohlaví sv. Alžbětu Durinskou za svou zvláštní patronku, která se r. 1207 jakožto královna uherská narodila, r. 1231 v Erfurtu zemřela a již ve čtvrtém roce po své smrti od Řehoře IX. za svatou prohlášena byla. Výroční svátek její padá na den 19. listopadu. K třetímu řádu sv. Františka Seraf. náleží též sv. Alžběta, královna portugalská, která r. 1336 zemřela a r. 1625 od Urbana VIII. za svatou pro-

hlášena byla. Dále sv. Konrád z Placencie, sv. Eleazar, hrabě, sv. Ferdinand, král kastellanský, sv. Ivo, kněz, sv. Markyta Kortonská, kajcnice, sv. Roch, proslulý patron proti moru a nakažlivým nemocem, sv. Rosa Viterbská, panna. Všickni tito světcové a svěťice Boží žili po celý čas života svého mimo klášter ve světě, řídíce život svůj dle pravidel třetího řádu sv. Františka.

Třetí řád sv. Františka čítá také dlouhou řadu proslulých mužů, žen a panen, kteří od sv. církve za blahoslavence prohlášeni byli, mezi nimiž i první člen téhož řádu, blah. Lucchesio, se nachází, jehož výroční svátek se dne 28. dubna světi.

Třeba zde dále podotknouti, že třetí řád sv. Františka ještě jiného prospěchu a užitku církvi katolické přinesl. Během času rozdělil se s povolením Stolicé apoštolské na dvě hlavní odvětví čili třídy, kterých až podnes stává. Ku první třídě patří všickni Terciářové a Terciárky, žijící ve světě v rozličných stavech a povoláních dle pravidel sv. Františkem složených, o kterých jsme až posud jednali. Druhá pak novější třída sestává z takových Terciářů a Terciárek, kteří také svůj celý život křesťanský dle těchto pravidel řídí, ale mimo to společně v řeholních domech neb klášterích bydlí, své řeholní představené mají, také zvláštní řeholní šat nosí a se buď ošetřováním nemocných neb vychováváním a vyučováním dítek aneb i jinými milosrdnými skutky ku blahu bližního zabývají. Údové k této druhé třídě náležící nazývají se vůbec řeholními Terciáry neb Terciárkami, a takové jsou u nás v Čechách a na Moravě ctih. sestry Alžbětinky a ctih. sestry šedé. V jiných zemích stává dnešního dne velký počet těchto řeholních Terciářů a Terciárek, které buď s povolením sv. Stolicé apoštolské aneb jednotlivých biskupů diecesánních v rozličných

oborech na vinici Páně pracují a hojného užitků pro časné a věčné blaho bližních svých přinášejí.

Mimo to stává více rozličných svatých a blahoslavených obého pohlaví, kteří nejprve do třetího řádu sv. Františka první třídy vstoupili a tím ve světě žijíce první základ k své svatosti položili, napotom pak teprv buď do některého jiného řádu řeholního vstoupili aneb sami buď nový řeholní řád aneb nějakou zvláštní kongregaci založivše, pro časné a věčné blaho bližních svých přehojných užitků způsobili. Sv. Brigita ku př. žijíc po mnohá léta v stavu manželském ve světě byla Terciárkou, po smrti manžela svého založila pak ve Švédsku nový řád ženský pod názvem nejsv. Vykupitele. Podobně učinila sv. Františka Římská, žijíc v stavu manželském byla Terciárkou, později jako vdova založila též nový řád dle pravidel sv. Benedikta. Sv. Angela, zakladatelkyně ctih. Voršulinek, byla též po dlouhá léta Terciárkou, a totéž dokládá se o sv. Františku z Paula, zakladateli řádu Bratří Nejmenších atd.

Z poznámek tuto položených jest také dostatečně na jev, že třetí řád sv. Františka nejen snad z počátku, když založen byl, veliký počet údů v rozličných třídách a stavech společenských čítal, ale že totéž platí i o napotomních stoletích.

Proslulý letopisec řádu františkánského Wadding dokládá, že za jeho času, v XVII. totiž století, na dvoře krále španělského přes šedesáte vrozených šlechticů žilo, kteří Terciárové byli, a tehdejší kardinál Trejo, stav se Terciárem, zaslal témuž letopisci následující chvalořeč na třetí řád sv. Františka: „Vy mne pln obdivování za to chválíte, že jsem, maje na sobě purpur hodnosti kardinálské, šedé roucho přijal a veřejně do třetího řádu našeho sv. otce Františka vstoupil. Nemohl jsem méně učiniti, než se celkem řádu tohoto světce věnovati, po-

něvadž uznávám, že jemu za to za všechno povinen jsem děkovati, cokoli mám a čím jsem. A není-li snad provázek sv. Františka toho hoden, aby se jím i purpur královský opásal? Vždyť jej i sv. král Ludvík, sv. Alžběta uherská, jakož i více jiných knížat a kněžen nosovalo. Král španělský Filip III. zemřel za těchto našich dnů v habitu sv. otce Františka. Choť krále Filipa IV., královna Alžběta, která nyní trůn španělský zaujímá, králevička Maria, sestra téhož krále, staly se členy třetího řádu. Což se tomu divíte, že kardinál svůj purpur pokrýl šedým rouchem a se provázekem opásal? Zdá-li se toto šedé roucho sprostým býti, je mně ho tím více zapotřebí, poněvadž byv v církvi Boží na vysoký stupeň hodnosti povýšen, nucena se vidím pokoriti sebe, abych se pýchy uvaroval. A není-li snad šedý habit sv. Františka pravý purpur, který důstojnosti královské a kardinálské za ozdabu slouží? Ano, tento šedý habit jest pravou ozdobou, která zmočena byla v krvi Ježíše Krista a v krvi tekoucí z ran jeho sluby Františka. Habit šedý uděluje všem, kdo jej nosí, důstojnost královskou. Co jsem tedy učinil, vzav na sebe toto posvátné roucho? Položil jsem jeden purpur k druhému, purpur totiž důstojnosti královské k důstojnosti kardinálské. Jest tedy daleko od toho, že bych se tím byl ponížil, spíše se mám obávat, že jsem si tím příliš mnoho cti prokázal a že z toho příliš velkou slávu mítí budu.“ Tato chvalořeč kardinála Treja na třetí řád sv. Františka jest zajisté pamětihodna.

Učinili jsme již v předešlém čísle listů těchto (str. 258.) o tom zmínku, že i za našich dnů třetí řád sv. Františka v mnohých cizích zemích jest četně rozšířen v nejrozličnějších třídách společenských. Pravili jsme dále, že i sám nynější sv. Otec Lev XIII. před dávnými lety již zapasán byl do téhož řádu, a že

dříve jakožto kardinál po více let byl také protektorem t. j. úředním obhájcem a zastavatelem téhož řádu u sv. stolice. K těmto zprávám klademe zde ještě následující dodatek. Nynější sv. Otec byl již od dávných let také horlivým rozšiřovatelem téhož třetího řádu a je jím až dosavad.

Jsa arcibiskupem Perusinským vydal za tímto účelem více pastýřských listů, v nichž důrazně věřící své arcidiecese vyzýval, aby do třetího řádu sv. Františka četně vstupovali a dle pravidel jeho svůj křesťanský život spravovali. Od té pak doby, co r. 1879 na stolec papežský zasedl a se stal viditelnou hlavou celé církve Kristovy, projevil již vícekrátě při veřejných slyšeních podobné přání, doporučuje a vyzýváje rozličné třídy věřících katolických, aby do třetího řádu sv. Františka četně vstupovali. Uvedeme zde jeden takový případ z letošního roku. Dne 5. února udělil sv. Otec audienci jednomu spolku katolických jinochů vlašských, kteří mu svou synovskou důvěru a úctu poznovu osvědčiti chtěli. Sv. Otec přijav je milostivě, chválil zpočátku dosavadní činnost dotčeného

spolku a napomínal je pak otcovsky, aby i dále za těchto nebezpečných dob ve své činnosti pro svatou víru katolickou a pro církev Boží trvanlivě pracovali, a se zejména sami vši nevěrecké nákazy bedlivě střežili. Napotom je však ještě zvláště na to upozornil, že se letos slavití bude šestistoletá památka na úmrtí sv. Františka Seraf., který jest sice celé církve Boží velikou ozdobou, ale zároveň také své vlasti Italie, a že se již ve mnohých vlašských městech četné průvody zařizují, jež v měsíci říjnu ku hrobu sv. Františka do Assisi, kde jeho tělo podnes spočívá, putovati budou. Konečně vyzýval sv. Otec dotčené mladíky katolické, aby i oni sami do Assisi putovali, zejména pak jim zvláště na srdce kladl, aby také oni sami do třetího řádu sv. Františka vstoupili a dle jeho pravidel svůj život světský spravovali. Dotčení mladíci uchopili se s radostí tohoto pokynutí, pokládajice je z uctivosti více za rozkaz, než-li za radu otcovskou. Neváhali tedy dlouho a úsilovně se o to zasadili, aby co nejdříve do třetího řádu sv. Františka přijati byli.

J. Kř. Vořka.

Duchovní hodiny,

poopraveny a natáhnuty od † Libora Scholze.

(Pokračování.)

Hodina desátá.

 esátá hodina vede nás v duchu na horu Sinai, kde Bůh uprostřed hromobití a blesku lidu israel-skému desatero přikázání dal. Jsoutě to zákony nejvyššího krále na nebi i na zemi a jsou závazné pro všechny poddané. Víra sama nevede k Bohu, když je mrtva, když nemá žádných skutků. Obě křídla, na nichž se duše lidská k nebesům vznáší, jsou víra a život dle víry, tedy víra a láska nás

s ním spojuje. Víra je základ našeho spasení, láska je dokonává. Víra je kořen stromu křesťanské dokonalosti, láska je plodný kmen. Jestli to nejnebezpečnější všech bludů, jaký jen lidská pošetilost vymysleti mohla: Víra sama spasí.

Učení toto je hrobem všeliké ctuosti a cestou k věčnému zatracení. Tak tomu nasvědčuje samo písmo svaté starého i nového zákona. „Blahoslavení neposkrvnění na cestě, kteříž chodí v zákoně Hospodinově.“

(Žalm 118, 1.) A Spasitel odpověděl bohatému mládenci: „Chceš-li vejíti do života, zachovávej přikázání.“ (Mat. 19, 17.)

Desatero přikázání jest to především, jejichž zachovávání pojišťuje život věčný, jejichž přestoupení ale věčnou smrt za následek má. Ona jsou krátký obsah všeho toho, co Bohu a svému bližnímu povinni jsme.

Prvé přikázání vyzývá nás, abychom jedinému Bohu sloužili, jemu samému se klaněli, jeho ctili a vzývali, a zapovídá nám přiložit srdce své tvoru jakémukoliv.

Druhé přikázání žádá od nás úctu k nejsvětějšímu jménu Božímu, zapovídá pak je znesvěcovati neuctivým vyslovováním, klnutím a jinými hříšnými řečmi.

Třetí přikázání napomíná nás, abychom den Páně náležitě světili, od služebné práce se zdrželi a službám Božím nábožně obcovali.

Čtvrté přikázání vštěpuje dětem poslušnost, úctu a lásku ku jejich rodičům jako vůbec všem podřízeným k jejich představeným, prikazuje ale také rodičům a představeným, starati se dle sil svých o tělesné i duševní blaho svých svěřenců.

Páté přikázání zapovídá škoditi sobě neb jinému na živobytí a zdraví.

Šesté a deváté přikázání zapovídá každou nečistotu v pohledu a žádosti, slovem i skutkem, obzvláště těžký hřích porušení lásky a věrnosti manželské cizoložnictvím.

Sedmé a desáté přikázání zapovídá každé poškození a odejmutí

cizého statku, ale i hříšnou žádost po tom, co patří bližnímu.

Osmé přikázání zapovídá každou přetvářku a pokrytectví, každou lež a faleš v obcování.

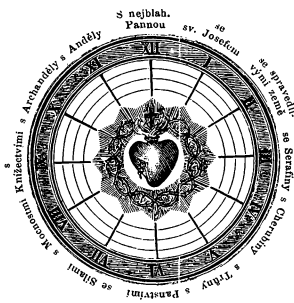
Tak obsahuje desatero přikázání pravidla našeho života, ona jsou pravítkem našeho jednání, jsou zrcadlem, ukazujícím nám pravý a věrný obraz toho, čím před Bohem jsme a mnoho-li u něho platíme. Neboť co člověk činí, tím také je.

Žij tedy, křesťane, podle tohoto pravidla, řiď se podle něho; nahleďni často do tohoto zrcadla, a kdyby se ti obraz, který v něm spatříš, nechtěl

líbiti, pak nenaríkej na zrcadlo, ale žaluj sám na sebe, sporádej své jednání dle předpisu, který napsal Bůh prstem svým nejen na kamenné desky, ale skutečně a v pravdě do srdce tvého. Nezbyvá ti žádná výmluva; chceš-li do života vejíti, zachovávej přikázání; ti pak, jenž mu pouze

říkají: Pane! Pane! nevejdou do království nebeského. —

Řekl (Abraham): Prosím, nehněvej se Pane, budu-li ještě jednou mluvit: Co jestliže tam nalezeno bude deset? I řekl: „Nezhladím pro deset“ (Sodomu.) (1. Mojž. 18, 32.) — Sestoupivše tedy deset bratrů Josefových, aby nakoupili obilí v Egyptě. Avšak on poznav bratří nebyl poznán od nich (1. Mojž. 42, 3. 8.) — I stalo se toho času, že Jeroboam vyšel z Jerusálema, a našel jej Abiáš, Sionský prorok, na cestě jsa oděn pláštěm novým: byli pak toliko sami dvě na poli. A ujav Abiáš plášť svůj nový, kterýž měl na sobě, roztrhal jej na

dvanácte kusů. I řekl Jeroboamovi: „Vezmi sobě deset kusů; neboť toto pravi Hospodin Bůh israelský: Aj já roztrhnu království z ruky Šalomounovy a dám tobě desatero pokolení.“ Proto že opustil mne — a nechodil po cestách mých, aby byl činil spravedlnost přede mnou a zachovával přikázání má. (3. král. 11, 29—33.) — Chceš-li, aby postoupil dále stín o deset čárek, čili aby se vrátil zpátkem o tolikéž stupňů? (4. král. 20, 9.) — „Oznamuji také tobě, synu můj, že jsem dal deset hriven stříbra, když jsi

ještě byl maličký, Gabelovi v Rages, městě medském, a jeho zápis mám u sebe.“ (Tob. 4, 21.) — Oslavujte Hospodina na harfě, na žaltáři o desíti strunách prozpěvujte jemu. (Žalm 32, 2.) — Jeden urozený člověk odešel do daleké krajiny, aby přijal království a zase se navrátil. I povolav desíti služebníků svých, dal jim deset hriven a řekl jim: „Kupčíte dokud nepříjdu.“ (Luk. 19, 13.) — Dobře, služebníče dobrý; žes nad málem byl věrný, budeš mítí moc nad desíti městy. (Luk. 19, 17.) (Pokr.)

Některá důležitá pokynutí ohledně sv. odpustků.

Nepřeberný jestí ten poklad sv. odpustků, jaký se denně pravověřícím křesťanům otvírá, a proto nutno znáti podmínky a jim dobře rozuměti, bychom sebe nějakým mylným výkladem nebo důměním o tak vzácný dar a užitek sami nepřipravovali. Zdá se také mnohému, že jen na pouhém mechanickém splnění stanovených podmínek vše záleží, by všech milostí odpustkových získal, ani nepováživ, že hlavně třech věcí třeba a sice: 1. úmysl, získati odpustky, 2. býti v stavu milosti Boží, any odpustky jsou prokazování milosti přátelům a dítkám a nikoli nepřátelům a 3. věrné splnění ustanovených podmínek. Chci proto tuto sestaviti některá ustanovení dle dekretu sv. římské kongregace odpustků, pokud se vztahují na způsob, jakým se oněch pokladů milostných získati lze.

1. K získání odpustků neplnomocných jest pravidlem téměř vždy, že se žádá, by vykonal skutek předepsaný se srdcem kajícím, t. j. kdo, maje na sobě smrtelný hřích, získati chce odpustky neplnomocné, musí aspoň vzbuditi dokonalou lítost s úmyslem

— jak brzy mu možno — se vyzpovídati. (Rozhodnutí sv. kongregace dne 17. prosince 1870.)

2. Kdo — buďsi kdokoliv — položených podmínek úplně nesplní (vyjma, že by opomenutí jen malé ceny mělo) nezíská žádných odpustků, i byť jen pouze z nevědomosti tak se stalo.

3. Předepsané k dosažení odpustků modlitby, jako ku př. růžence, litanie, otčenáš, anděl Páně, smiluj se nade mnou atd. mohou se konati s jinými osobami střídavě. (Rozhod. 26. února 1820.)

4. Při takovém společném se modlení sv. růžence získají všickni přítomní sv. odpustky, má-li aspoň jeden z nich růženec posvěcený v rukou. (Rozhod. 22. ledna 1858.)

5. Modlitby odpustkové mohou se konati v jakékoliv řeči, pakli jen biskup řádný pravost překladu stvrdil. (Rozhod. 29. prosince 1864.)

6. Je-li k získání plnomocných odpustků předepsaná sv. zpověď, musí se vykonnati, byť i ten, jenž je získati chce, neměl těžkého hřichu na sobě. (Rozhod. 18. května 1759.)

7. Sv. zpověď i sv. přijímání může se vykonnati den před tím, na němž plno-

mocných odpustků získati lze. (Rozhod. 6. října 1870.)

8. Věřící, kteří se každý týden jednou zpovídají, mohou všech v to připadajících odpustků — i plnomocných (vyjma toliko jubilejních) získati. (Rozh. 9. pros. 1763.)

9. Jedním sv. přijímáním možno všech v týž den připadajících plnomocných odpustků získati, vykonají-li se jen ostatní předepsané skutky, pro jedny každé pro sebe. (Rozhod. 29. kv. 1841.)

10. Jedním v době velikonoční vykonaným sv. přijímáním možno jak plnomocných odpustků získati, tak i velikonoční své povinnosti zadost učiniti. (Rozh. 10. května 1844.)

11. Jsou-li plnomocné odpustky spojeny s návštěvou kostela atd., není nutno tamtéž sv. přijímání přijmouti, postačí pouhá nábožná chrámu návštěva, leč by výslovně jinak bylo určeno.

12. Nemocní, kteří dlouho jsou na lůžko upoutáni, jakož i ti, kteří pro trvalou fyzickou vadu jsou na dům odkázáni (vyjma ty, jenž v klášterech bydlí), získají všech sv. odpustků po vykonané zkroušené zpovědi a jiných na místě sv. přijímání jim uložených skutků, i podmínek jiných. (Rozhod. 18. září 1862.)

13. Je-li k dosažení odpustků předepsána návštěva chrámu Páně a tento není jmenován, může ona návštěva vykonati se v jakémkoli kostele nebo veřejném oratoři. (Oratoře klášterní, do nichž nemají světské přístupu, neplatí za veřejné. Rozhod. 22. srpna 1842.)

14. Návštěva kostela může se státi buď před anebo po všech jiných odpustkových skutečích. (Rozh. 19. května 1759.)

15. Slovem „až do západu slunce“ rozumí se skutečný soumrak.

16. Chce-li někdo v jednom dnu vícero plnomocných odpustků získati, s návštěvou chrámu spojených, musí tuto návštěvu každou zvlášť činiti, t. j. do kostela vkročiti, předepsanou modlitbu

vykonati a zase vyjíti a zase na novou sem vkročiti. (Rozh. 29. února 1864.)

17. Návštěva chrámu může zpovědníkem těm občas nemocným a pod. v jiný skutek odpustkový změnena býti. (Rozh. 18. září 1862.)

18. Na úmysl sv. Otce se pomodlití jest: modlití se za rozšíření sv. kat. víry, na povýšení církve sv., za obrácení hříšníků, jednotu křesťanských kníží a vyvrácení kacířsta. Jaké ústní modlitby se tu konati mají, jest volno každému; postačí jen se pomodlití třeba vždy otčenáš a zdravas, není-li jinak výslovně ustanoveno. (Rozh. 29. květ. 1841.)

19. Jsme-li k nějakým modlitbám, ku př. hodinkám k Panně Marii, již jinak zavázáni, nepostačí k zadostučinění za odpustky. (Rozh. 29. května 1841.)

20. K získání plnomocných odpustků jest podstatně třeba varování se všech, i třeba jen lehkých hříchů.

21. Slovy: „Plnomocné odpustky na všechny svátky Páně a blah. Panny Marie“ rozumí se ty nejhlavnější: Narození, obřezání, zjevení, z mrtvých vstání, nanebevstoupení Páně a Boží Tělo; neposkvrněné početí, narození, zvěstování, očistování a nanebevzetí Panny Marie.

22. Jsou-li s návštěvou určitého chrámu Páně aneb vykonáním dobrého skutku plnomocné odpustky spojeny, možno je jen jednou za den získati (vyjma odpustky porciunkule a návštěvy růžencové kaple v den slavnosti růžencové, které se pokaždé získají, kolikráte se podmínky splní). Ovšem i na jednom a též dni lze získati vícero plnomocných odpustků a to z rozličných příčin, návštěv kostelů, bratrstev a pod.

23. Jsou-li denní plnomocné odpustky s návštěvou chrámu některého spojeny, může těchž pouze jeden a týž věřící jen jedenkrát v roce účasten se státi, a nikoliv každodenně, leč by tak výslovně bylo ustanoveno. (Rozh. 26. února 1852.)

O rozšiřování svaté víry po celém světě.

(Dokončení.)

Což pak se namítá proti účasti v díle pro rozšíření víry? a jsou-li pak námitky ty oprávněny?

„Není teď kdy s takovými věcmi počítati, poměry časové nejsou jim příznivé,“ řekne snad mnohý. Na to odpovídáme: Není to nic nového, co tuto odporučíme; neboť věc, o níž běží — totiž podporovati misie katolické — trvá v Rakousku již ode dávna, jen že se děla doposud v jiné způsobě. Na místě, co by se přispívalo k různým spolkům za účelem tím založeným, jak až dosud, má se na přístě tak díti jen pro dílo k rozšíření náboženství. Není se tu třeba ani více modliti ani větším dárkem přispívati a není-li komu možno celý příspěvek pojednou zapraviti, lze mu tak učiniti nyní i ve lhůtách. A tak je nyní i nejhudšímu katoliku umožněno účastniti se v díle pro rozšíření sv. víry.

Aby se však každý katolík v tom účastnil, jest právě nyní na čase: nejen proto, že je nyní stráž a bída všech těch tisícův a milionův nevěřcův a jinověrcův tak do očí bijící, než i proto, že nyní právě více než kdy jindy jsou poměry rozšíření sv. víry naší příznivé.

Kněz jistý, který již od třiceti let s velikým zájmem všechen rozruch a vývoj misionářství katolického pozoruje, takto o tom píše: „Jest to očividné řízení Boží, že dvě největší říše naší doby, které nad miliony a miliony lidí vládu provozují, totiž Anglicko a soustátí Americké, že dvě ty říše našim věrověstům svobodně slovo Boží hlásati dovolují, ba že je — což více váží — ještě podporují a to tak, jak to ani mocnosti katol. nečiní. I jiné okolnosti jsou zdárnému rozvoji misii nikoliv nepřítivny. Tak jest nyní spojení všech krajín světa železni-

cemi a parolodmi sblíženo, země, k nimž byl přístup Evropanu dříve ne-li nemožný aspoň nesnadný, země ty jsou nyní dosti přístupny, národové sami se na vzájem více sblíží, mnohé společnosti vědecké podnikají na svůj groš cesty do zemí posud nepoznaných atd. atd. — samé to okolnosti, které nemálo mohou přispěti k zdárnějšímu rozšíření sv. víry naší, ba bylo by to neomluvitelnou chybou, kdybychom my katolíci složili ruce v klín, neboť pak by ihned jinověrci z naší netečnosti těžili. Jiní namítají: Nechte toho teď, vždyť na nás beztoho doma zeje ze všech koutů nouze a bída. I tu je odpověď na snadě. Chudobou se nelze omlouvat, neboť nej důležitější věc jest, aby se účastníci díla modlili ve prospěch misí, a to může kde kdo, tedy i chudobný činiti. Co pak se příspěvků peněžitých týče, není nikomu předepsáno, kolik má dáti, a nemůže-li více než 1 kr. měsíčně neb aspoň půl krejcaru, tedy ročně celkem 6 kr., i to postačí. Kdo má mnoho, ať dá mnoho, a kdo má málo, necht' dá rád i z toho mála.

Ba chudák, když rád dá něco z toho mála, které má, tím nepotratí nic, ale naopak získá. Tak sv. Pavel zvolal ke sbírajícím křesťanům: „Ne jako bych vyhledával vašich darů, než spíše hledám zisk pro vás“ (kteříž dáváte). A proto nebylo by dobře lidi chudobné nepobízeti k účastenství v díle, nebo jim toho dokonce snad srazovati. Tím že lid přispívá nepatrným grošem k dílu pro rozšíření víry, tím, pravíme, lid nechudne. Kdo chce ochuzování lidu brániti, tomu jest jinými cestami se bráti, neboť co lid ochuzuje jest: touha po požitcích, po zábavách, po strojení, honosivosti a j. A právě aby se těmito chybám zabránilo, k tomu jest příhodnou pomocí účast v díle

pro rozšíření víry, neboť účast ta nabádá k sebezapřeutí a k umírněnosti.

Ještě jiní praví: Je toho dosti doma, co podpory zaslouhuje a potřebuje, a nelze nám podporovati všechen široký svět. Mají-liž pravdu ti, kteří tak mluví? — Nikoliv! Dáváme tomu, že ve vlastech našich je dosti chudobných, které dlužno podporovati, a také jiných a jiných potřeb, nač třeba přispívati; aniž snad tvrdíme, že katolickému křesťanu není potřebí pečovati o chudáky a jiné dobročinné ústavy, nikoliv, nýbrž naopak hájíme zásadu křesťanskou: Čiň to a ono nezanechávaj. — Ale kdybychom chtěli dle toho, co namítají, řídit se, veta by bylo po oné životné jednotící pásce, která křesťanstvo katolické v silnou jednotu spojuje, a která nám nejen břemena ukládá, než i nesčetné výhody skýtá. Žádá tedy příspěvky od nás již povinnost, která vyplývá z toho, že jsme občané říše Boží, říše to, která veškeren svět v lásce své zahrnuje.

Často také slyšíme: Nač posýlati tolik peněz do ciziny? K tomu chceme jen několik slov připomenouti. Ti, kdož tak mluví, s lepší by se poradili, kdyby zřetel svůj jinam obrátili. Nevydávajiliž se miliony a miliony zlatých do ciziny za kávu, thé, vína, hedbáví a za jiné trefky a cetky? Ale Bůh chraň, aby kdo co proti tomu namítal. Než jakmile se několik tisíc jen sebere pro misie, ejhle! hned jsou po ruce a hlásají a pokřikují plnými ústy, jaká to škoda pro zemi! Na konec ještě uvádíme námitku, která často se naskýtá: Pro záležitosti církevní lidé nechťejí přispívati. Co je na tom pravdy? Celkem to není pravda, jakož to s dostatek dokazují výkazy o příspěvcích k účelům církevním.

Ale dejme tomu, že by tu a tam byla nějaká obec, která by hřivnou

svou nepřispívala, nemá-liž proto býti nabádána k dobročinnosti? Ba právě naopak, má býti pobádána a ne tak ani k vůli příspěvkům, jako k vůli dárceům samým. Neboť nemalé dobrodini prokazujeme lidem, když je máme k dobročinnosti a zvláště k dobročinnosti za účely církevními, a sice proto, že s tím spojeno jest hojné požehnání s hůry a že lidé přispívající pro zájmy náboženské náboženství samo sobě oblibují.

Doslov.

„Zkoumejte vše a co dobrého volte“ — dí pravidlo křesťanské. Dle toho jsme se také řídili v rozpravě té a došli jsme k těmto koncům:

Každý křesťan katolický má se živě a účinně účastniti v tom, aby sv. víra po veškerém okršku světa se rozšířila a upevnila. A k tomu účelu se nejlépe hodí „dílo pro rozšíření víry“ od papežův i biskupův odporučené všem věřícím a tolika milostmi obdařené. Kromě toho nám Slovanům zvláště se zamlouvá „spolek sv. Cyrilla a Metoděje“ pro sjednocení Slovanů rozkolných a taktéž pro děti má i na dále v platnosti trvati „dílo sv. dětství.“

I kojíme se naději, že laskaví čtenářové čile se účastní v díle pro rozšíření víry. Ovšem že na místě prvním jest, pevně státi k hlavě církve a podporovati ji v obtížném řízení křesťanstva modlitbou a haléřem svatopetrským, neboť kde činnost hlavy je ochromena, ani tělo prospívati nemůže a tedy ani sv. misie by zdárně rozvíjeti se nemohly. Nicméně však přece nepozbývají váhy slova jistého kněze: „Nemylné znamení čilého života náboženského, živé lásky k Bohu a bližnímu jest vždy činná účast ve velikolepém misionářském díle církve katolické.“

Svatá Notburga

patronka služebných.

Čestný věnec neustále se zelenající.

Dvakrát byla Notburga na Rottenburgu a dvakrát v Ebenu. Za svého života byla v Rottenburgu déle než v Ebenu, po smrti však zůstala mnohem déle v Ebenu, kdež svaté její tělo odpočívalo a kde svatý duch její nepřetržitě působí. —

Magnet má v sobě zvláštní sílu, kterou železo přitahuje, ano tuto sílu mu i sděluje, tak že možno vytvořit celý kruh železných kousků, které jsou spolu pouze touto magnetickou silou spojeny. Až dosud však nikdo neumí podivné síly té jasně vysvětliti.

Podobně událo se i se sv. Notburgou. Vycházel od její svatého těla podivuhodná síla, která lidi z blízka i daleka ke hrobu přitahovala; tato síla nepřestala, nýbrž působí již dlouhý čas od roku 1313 až na naše časy; přicházíť každoročně do Ebenu průvod poutníků.

Okolnost tuto můžeme si snadno vysvětliti. Je to svatý život milé Notburgy, jenž lidi úctou a láskou naplňuje tak, že by jí byli rádi na blízku; je to láska, mírnost a laskavost, jakou duch Notburčín i po smrti těm prokazuje, kteří ji prosí o almužnu její přímluvy u Boha. Tak tedy vábí Notburga až dosud zbožné poutníky ku svému hrobu a poutníkům jest u ní blaze, o čemž dávají sami rozličná svědectví. Budeme některá důležitější vypravovati.

Poprvé příkladem urozeného rytíře Rottenburského a upozorněn podivuhodným pohřbem, počal zbožný věřící lid brzo po smrti svěřence ji ctít a za přímluvu její prositi. Zvláště hrob její v Ebenu byl od četných poutníků z Tyrolska a Bavor navštěvován, k čemuž později mnohé vyslyšené prosby ještě

více povzbuzovaly. Oběti, které zbožní poutníci z vděčnosti za obdržené milosti v kostelíčku Ruprechtském skládali, byly tak četny, že se již mohlo pomýšleti na stavbu nového většího kostela.

Starý kostelíček Ruprechtský byl 120 let po smrti Notburčíně zbořen a nad kostelem vystaven nový kostel gotický s věží. Roku 1434 vysvětil jej světitel biskup Albert z Brixenu ke cti svaté Notburgy, sv. Ruprechta a jiných svatých a ustanovil odpustky na výroční slavnost v neděli před sv. Bartolomějem, jakož i některé jiné dny. Za 40 let později (1474) ustanoven byl ke kostelu první stálý správce duchovní.

Tento nový chrám neměl však dosud žádného klenutí, byl pouze jako mnohé jiné chrámy toho času pokryt plochými deskami. Teprve roku 1515 dali císař Maximilian I. a biskup Brixenský Křištof ze Schroffensteinu vystavěti kamené klenutí. Mimo to nadal císař chrám tento bohatými dary, zvolil sv. Notburgu za svou zvláštní patronku a přímluvkyni u Boha a poručil se do její ochrany. Tak ctil „poslední rytíř“, věřící císař zbožnou, svatou dívku. Jeho příkladu následovaly pak i jiné vznešené osoby, jako arcivévoda Ferdinand starší, Ferdinand Karel a jeho mladší bratr František Sigmund. Biskup Brixenský dal již následujícího roku dovolení, aby bylo založeno sv. pole a nejsv. svátost oltářní v kostele byla umístěna. Od toho času bydlí neustále Bohočlověk, ve dne i v noci, v kostele sv. Notburgy.

Vypravuje se o některých svatých, že na jejich hrobech vypučely podivuhodné květiny. Tak se stalo i u svaté Notburgy. Květina však, která na její hrobě vyrostla, byl kostel, který vystavěla láska, vděčnost a úcta k Not-

burce. Byla to kamenná květina náhrobní se zlatým kalichem obětním, v němž byl podivuhodný květ — vykvetlý z Marie Panny — Ježíš Kristus.

Duch sv. Notburgy působil tak dobře nad její hrobem, že zbožní poutníci toužebně si přáli, aby též doma držel nad nimi ruku ochrannou, aby se ve všech potřebách k němu utíkat mohli. Z té příčiny zbožní a důvěry plní křesťané zřizovali si doma obrazy, oltáře v kostelích, ano i chrámy a kaple stavěli ke cti sv. Notburgy.

To se stalo roku 1651 ve Stílfu stranou silnice, která vede ze Sterzingu do Brixenu. Tam byla vystavena kaple a v ní oltář s obrazem svěřice; stěny byly ozdobeny obrazy ze života její a každodenně konala se tam slavnost se mši sv. a kázáním. Roku 1669 byla ve sv. Ondřeji na hoře u Brixenu kaple vysvěcena; hlavní oltář byl zasvěcen ke cti „nejbláh. Panny Marie, bez poškvrny počaté Pomocnice,“ a poboční ke cti sv. Notburgy. Ale brzo měla kamenná květina nad sv. hrobem v Ebenu ještě nádherněji vykvésti, o čemž budeme nyní vyprávěti.

Poklad na Ebenu.

Zámek a panství Rottenberg stalo se časem majetkem císařův, od nichž koupil je roku 1704 Josef svobodný pán z Tannebergu, pán velmi zbožný. Zároveň s obcí Ebenskou žádal biskupa Brixenského za dovolení, aby hrob sv. Notburgy mohl býti navštíven a kosti její ze země vykopány. Biskup ochotně k tomu svolil, a ustanovil tři duchovní, kteří měli býti při kopání jako svědkové přítomni.

Íned byli obstaráni tři dělníci, kteří započali práci svou 22. srpna 1718 tím, že vyhledali nejprve základní zdi starého kostelíčka Ruprechtského, ve kterém byla Notburga před čtyřmi sty lety pochována. Zdi byly brzo nalezeny; což

jest zvláště pamětihodno, byly tyto podzemní zdi pomalovány starými malbami. Co však představovaly, nebylo lze rozpoznati, poněvadž byly černou prstí pomazány. Zdá se však, že rytíř Jindřich dal pochovati svaté tělo v podzemní hrobce, jejíž stěny ozdobiti dal výjevy ze života Notburgy. Dělníci překopali nyní zem křížem a křížem zvýší muže. Osmého dne byly konečně po namahavé práci kosti svěřice nalezeny. Lidé dověděvše se o tom, hrnuli se tam a jásalí radostí, modlili se a děkovali Bohu za veliké štěstí, že drahocenný poklad Ebenu a celého Tyrolska nalezli. Též biskup Brixenský přišel brzo sám do Ebenu, políbil nábožně sv. hlavu, dal zahaliti kosti do čistého plátna, do skříně uzavřiti, zapečetiti a opět do země pochovati. Za čtyry leta byly svaté ostatky zcela ze země vyzdvíženy a zavřeny do skříně, která byla dříve tabernaklem. Tam zůstaly třináct let. Dřevěná tabule, obrazy ze života sv. Notburgy pomalovaná, představovala vyzdvížení sv. těla. Na spodku tabule byla zavěšena lampa, v níž nepřetržitě světlo hořelo. Tabuli tuto lze až dosud viděti v kostele Ebenském.

Zatím ustanovil biskup učené muže, aby vyšetřovali, zda-li nalezené kosti jsou pravými kostmi sv. Notburgy. Když to bylo nade vši pochybnost zjištěno, vydal biskup 29. července 1735 dekret, kterým z moci své církevní dovolil, aby bylo sv. tělo k veřejnému uctění vystaveno.

Nyní jednalo se o to, aby byly ctihodné ostatky hojně ozdobeny zlatem, stříbrem, drahokamy a perlemi. Práci tuto vyžádala si vdova svob. pána z Tannenberku se dvěma dcerami. Horlivost a zbožnost, s jakou práci tu konaly, a ušlechtilý duch, s jakým tak drahocenné dary přinesly, zasluhuje veškeré chvály a následování.

V době tří let, v nichž ozdoby sv. těla dokončeny byly, dal mladý svob.

pán z Tannenberku celý kostel přestavěti a znamenitě zvětšiti, na místě starých tří oltářů zakoupil nové a klenutí dal pomalovat krásnými malbami. Průpovědi z písma sv., ve kterých se mluví o srpů, byly s přiměřenými obrazy nad okny namalovány. Uprostřed klenutí je pět velkých obrazů, které představují hlavní výjevy ze života svěťce; kolem prvních čtyř z nich jsou vymalovány symbolické obrazy, představující ony ctnosti, které sv. Notburga nad jiné krásily.

Nad varhanami viděti především na velkém obraze, jak rytíř Jindřich místo vína louhu okouší. Kolem tohoto obrazu jsou na rozích tyto ctnosti vyobrazeny:

1. Umrťování. Panna sedí u studně a drží v jedné ruce rybičku; ústa pak má zavřena, čímž zobrazeno jest umrťování v jídle, pití a řeči.

2. Věrnost. Panna drží v jedné ruce klíč od domu, ve druhé prsten; věrné zvíře domácí, pes, odpočívá jí u nohou.

3. Soucitná láska. Panna drží v ruce ptáka pelikána a pravici rozhazuje zlato. Následující velký obraz představuje zázračnou událost se srpem v Ebeu. Kolem něho jsou ostatní ctnosti.

4. Píle při polní práci. Panna sedí ve stínu ovocného stromu; u nohou má pluh a v pravici kalendářní znamení kruhu zvířecího.

5. Rozdělování požehnání Božího. Z rohu, plného květů a ovoce, jenž značí požehnání Boží, bere panna pravici a sype láskyplně kolem sebe.

6. Zbožná modlitba. Klečící postava zahalená závojem, drží kaditelnici.

7. Vzdělávání dítek znázorněno jest knihou v klíně panny ležící a hořící pochodní v levé ruce.

Třetím velkým obrazem znázorněna jest podivuhodná jízda s mrtvolou řekou Innem. Kolem něho jsou tyto obrazy:

8. Poslušnost. Postava panny nese s hlavou skloněnou velký pytel;

oči má upřeny na obraz toho, jenž až ke smrti kříže neustále byl poslušným.

9. Trpělivost. Pod těžkým kamenem na zádech sehnutá kráčí panna, a modlí se.

10. Něžnost. Panna hladí beránka a v levici drží větev olivovou; olivový věnec krásí její hlavu.

11. Vytrvalost. Na mramorovém sloupu stojí panna, držíc v ruce meč k odvážnému boji; vážně a klidně pohlíží na hranici, na níž hoří obět.

Čtvrtý velký obraz vyznačuje podivuhodný pohřeb svatého těla v kostelíku ruprechtském. Čtyry největší ctnosti Notburčiny vyznačeny jsou následujícími obrazy:

12. Pannenská cudnost. Panna zapuzuje hříšnou lásku, zobrazenou slepým pohanským bůžkem Amorem, a pravici ukazuje na předmět své lásky, lilii panenskosti.

13. Víra naznačena křížem, kalichem a hostií.

14. Naděje kotvou.

15. Láska matkou s dvěma malými dítky.

Pátý velký obraz nad oltářem představuje Notburga, jak se za panstvo Rottenburské u Boha přimlouvá.

Když bylo všechno hotovo, měly býti ostatky, jež byly dosud ve Švacu, přenešeny no nového, krásného kostela. Ve Švacu konal se s posvátným tělem slavnostní průvod; ostatky zůstaly pak vystaveny čtyry dny k veřejné účtě ve farním kostele a byla u nich konána bohoslužba.

Dne 18. září doprovázel konečně nejdůstojn. opat z Fiechtu, obklopen duchovenstvem, šlechtou a nesčíslným množstvím lidu, sv. tělo z farního kostela ku řece Innu, kde již byla připravena krásně ozdobená loď. Za hlalu zvonů a hřmění hmoždírů na obou březích, za chvalozpěvu a modliteb lidu

na březích klečícího jel průvod po řece dolů až do Jenbachu. Zde vystoupil z lodě a byv duchovenstvem i lidem slavně přivítán zaměřil k Ebenu. Tam přišel mu vstříc sám kníže biskup, posvětil před polednem nový kostel. A tak vešla svěťice za jásotu a slz radosti celého

národa do skvostné hrobky, do nového kostela. Svaté tělo bohatě ozdobeno a významnými obrazy srpů a nádoby s vínem okrášleno, dáno bylo v přímé poloze do skleněné skříně a umístěno nad svatozátkem tam, kde bývá obyčejně velký obraz oltářní.

Dva obětaví přátelé božského Srdce Páně.

Ea času francouzské revoluce obracel se největší vztek rozkacené luzy proti kněžím katolické církve. I nebylo tehdy v zemi žaláře, v němž by nebyli upělí kněží a to nejvíce staří a neduživí, očekávající den po dni ortel smrti. Kdo zdrav byl a mohl, uprchl za hranice. Mnozí však sluhové Páně naplnění obětavou láskou k stádcům svým setrvali při svých osadách k pomoci a útěše věrných oveček. Mezi těmito jmenuje nám historie faráře jedné osady v Elsasku, Brána Liebermanna, nápoctovního generálního vikáře arcidiecése Mohučské, kterýž s myslí hrdinou přes všechny bouře a nebezpečí vytrval při stádcích svým.

Obdiv vzbuzuje v čtenáři způsob, jakýmž horlivý tento pastýř vykonával duchovní správu přes všechny nástrahy vyzvědačů, kteří jej dnem a nocí stíhali. Jak poctivě znal se před těmito vlky ve dne skrytí, aby za temné noci v největší tajnosti vykonával posvátné obřady, dítky křtil a učil, nemocné svátostmi zaopatřoval a oběť mše sv. přinášel. Ovšem nebylo by mu to možné bývalo, kdyby mu v nebezpečné práci té nebyl statně napomáhal — místní učitel. Zasluhujeť všim právem obětavost i tohoto muže našeho obdivu. Müller, tak slul ten hrdina křesťanský, ukrýval pod střechou své školy delší dobu pronásledovaného kněze v bezpečnosti. Když ale smýšlení jeho rozhodně katolické proti němu vzbudilo podezření a dům jeho ustavičně špehovni střežili, tu farář Liebermann, nechť uvrhnouti snad celou rodinu v neštěstí, opustil školu a hledal jinde úkrytu a sice brzy zde, brzy jinde, kde mu větší jistota kynula. Ale

i tu neustával věrný učitel napomáhati mu v duchovní správě s neobyčejnou horlivostí. Kdykoliv p. farář přestrojen za noční doby po odlehilých cestách a pěšinách pospíchal do vzdálených vesnic k výkonům svatého úřadu svého, tu Müller býval jeho věrným průvodčím, a byv sám zaměstnán, zstával jej 15letý jeho syn Ludvík. Když ale četníci a slidiči byli na blízku a veliké hrozilo nebezpečí, tenkrát zhozná dcera učitelova, Cecilka, nesla po oklikách napřed v koší náčiní ku mši sv. a k jiným obřadům potřebné na ustanovené místo. Na těchto nočních obchůzkách bylo také p. farář navštívití nejednou rodné město Molzheim, za tehdejších časů ještě pevnostní hradbou uzavřené. V takovém pádu šel mladý Ludvík sebou, přelézal tíše příkop, známým již otvorem ve zdi se prosmýkl, odtud podal knězi připravený zde fěbřík, po němž tento za noční tmy a mlhy hradby přelézal, nemocné svátostmi zaopatřil a před křoupáním již zase s mladým průvodcem k domovu pospíchal. Poslové, jenž se všech stran faráře Liebermanna k nemocným volali a prosili, nepřicházeli k němu samému, ať úkryt jeho musil zůstat v tajnosti, ale jen učitelu Müllerovi sdělovali žádost svou a ten jej buď sám nebo syn jeho Ludvík na žádané místo dovedl. K tomu cíli umluvili se oba horlitelové pro čest Boží a spásu bližního, že u jistého stromu v blízkém lese se scházeli a odtud společně spěchali k vykonávání skutků tak bohumilých. Na cestě pak kráčejíce v tom nočním tichu, po osamělých stezkách, polemi, vinicemi, lesem, podle potoku, často v bouři a lijavci, stále v nebezpečí upadnouti do rukou slidičů, modlívali se proniknuti myšlenkou na přítomnost

Ježíše Krista, jehož kněz na prsou nesl, společně růženec přidávající ku každému desátku pozdrav: „Pochválen a veleben budiž Ježíš Kristus v nejsvět. Svátosti oltární!“ Málo která jim noc uplynula bez takovéto poutě; neboť smutný tento stav krutého pronásledování katolických kněží trval po ři léta. Ale jako farář Liebermann „yl každého dne hotov i

přes největší nebezpečí vážit cestu k nemocným, podobně i učitel Müller byl povždy ochoten jej doprovázeti. — Aj, jaký to krásný obraz dvou srdcí božskému Srdci Páně takou láskou odaných! Čemu se tu více diviti máme, té apoštolské horlivosti hrdiného kněze, či šlechetné, obětavé lásce neohroženého učitele?

Z p r á v y.

Nastolení J. M. nejdůst. p. biskupa Dr. Františka Bauera v Brně. Časopisy častěji nežli naše „Škola“ vycházející přivedly již dávno čtenářům svým ve známost, jak se odbývalo dne 3. září slavné nastolení nového p. biskupa diecese brněnské, nám nezbývá nežli totéž pouze opakovati, třebaš jinými slovy.

Diecese brněnská, rozuměj veškeré obyvatelstvo i mimo Brna, brala na řídke této slavnosti vřelou účast, zejména duchovenstvo vzdor velkým obtížím a vzdor nedělním službám Božím přichvátalo v přehojném počtu, aby ukázalo neličenou svou oddanost novému svému vůdci. I veškeré spolky české z Brna a okolí účastnily se a spolupůsobily, aby byla slavnost velebnou, úkonu důstojnou. Po celý průvod z farního chrámu Páně u sv. Jakuba do stoličného chrámu zpívána píseň „Tě Boha chválíme“ s nadšením nevšedním, a smíme-li souditi po účastnících, bylť ráz nastolení odlesk rázu celé diecese, ráz český. Nejd. p. biskup konal ovšem první řeč ku svým diecesanům německy, to však obecnost české nikterak nemýlilo aniž nějak nespokojenost vzbudilo, tak že pak promluva česká s takým nadšením přijata byla, jako by žádná jiná nebylo; ono srdečné ku konci promluvy od celého obecnstva pronesené „Zaplat Pán Bůh!“ jest nejlepším svědectvím, jak diecese přijímá každé slovo, každé pokynuti svého biskupa.

Večer po 8. hodině dostavili se také katol. tovaryši, aby svou kapelou zahráli některé vkusné skladby a zazpívali některé písně. „Hlas“ píše o tomto dostaveníčku mezi jiným:

„Nejd. p. biskup z prvu vyšel na pavlač s přítomnými hosty a odtud naslouchal hudbě, jež se mu velice líbila, a odměnil horlivou snahu tovaryšů hojným potleskem. Na to sešel k nim a poděkoval jim česky, něco též německy slovy dojemnými asi v ten smysl: „Hned jak jsem byl v Olomouci profesorem, milerád obcova jsem s lidem řemeslnickým, denně jsme se scházivali za poučením a zábavou. Hrával jsem s nimi domino, hrával jsem jiné nevinné hry, ale v sobotu — modlivali jsme se růženec. Proto sešel jsem k vám, poděkovat vám za lásku, jakou mi projevujete, poněvadž řemeslnický stav ctím a si ho velice vážím; vždyť sám Kristus, spása světa, i jeho pěstoun sv. Josef, ježž máte na svém praporu, byli řemeslníky. Věřte, že více mne dojmá a těší zároveň projev vaší lásky, ačkoli jste chudí řemeslníci, nežli ovace nesčetných hodnostářův a bohatců, kteří prosáklí jsou zhoubným liberalismem. Nezapomínejte také nikdy svých hesel, a pozhnání nebes jistě se vznese na vás.“ — Nebylo nikoho mezi tovaryši, jenž by nebyl býval dojat slovy tak srdečnými a milými. Slzy v očích a zmírající na rtech prosba: „Bůh žehnej ti a zachovej nám tebe“ byly důkazem, že mluvil milovaný náš pan biskup od srdce k srdci.“

Ku počtě J. M. napsal chvalně známý J. Soukup vzletnou báseň, která byla ve skvostné úpravě panem kanovníkem Mat. Procházkou p. biskupu odevdána, časopis „Obzor“ přinesl k té slavnosti taktéž krásnou báseň a klášter rajhradský věnoval jemu jednu latinskou ódu a dvě české básně, ze kterých tuto jednu svým čtenářům sděluje.

vučí zvony s Peterského chlumu,
radostným vše plní hlaholem,
a lid, puzen lásky plápoem,
chvátá vzhůru v nepřehledném tlumu.

Viz jak plesá osiřelé stádce,
Nový pastýř v slavném průvodu
do **Svého** se běře obvodu,
oveček Svých věrných — věrný vládce.

Velebný se pohled **Tobě** skýtá,
slavný průvod chystá **Tobě** lid,
co však platí časné slávy kmit,
nebešťanů sbor když **Tebe** vítá ?

Přes posvátné velechrámu prahy
s **Tebou** kráčí zástup **Andělů,**
s námi radují se z **Tvého** údělu,
s námi vítají **Tě, Otče drahý !**

Buď i **Ty** vždy **Andělem** nám **strážným !**
Těm, jenž s **Tebou** sdílí popluží,
příkladem **Svým** podej oruží
proti Církve zhoubcům nerozvázným !

Těm, kdož hájí pravdu písmem, slovem,
budiž vezdy mocnou ostrahou,
mdlým pak křísivou buď ovlahou ;
ať se zastkví Církev v lesku novém !

Hle, lid dobrý k **Tobě, Otče,** zírá,
žehnej jemu slovem blahostným,
ať se těší citem radostným,
ať se splní jeho v **Tebe** víra !

K Bohu dnes se nesou naše přání :
Mnohá léta budiž strážcem nám,
spásy zřídlem **Tvůj** buď velechrám,
slovo **Tvoje —** zdrojem požehnání !

Z Vísek. Svěcení kříže a sochy P. M. Lúrdské. Všude, kde s posvátnou úctou pronáší se jméno Ježíš, kde každý tvor vzpíná prosebné ruce své ku kříži — němž dokonána spása světa, tam všude také velebnými zvuky zaznívá jméno Marie. Úcta blahoslavené Rodičky Boží je právě tak rozšířena, jako nauka Kristova sama, a šíří se vždy víc a více na důkaz, že přese všechny útoky zhoubného svobodomyšlnictví a nesmyslného nevěrectví velebná nauka Kristova vítězný prapor svůj vysoko k nebesům povznáší. Ačkoliv pak úcta nebes Královny do všech končin světa pronikla, přece v některých zemích zvlášť utěšeně se rozvíjí — nejvíce však v zemích slovanských. Důkazem toho jsou nám ty četné, velebné stánky marianské, v nichž každoročně ze statisíců hrdel zaznívá jméno Maria, důkazem toho jsou přeletné slavnosti ku počtě nebes královny. Ještě nedozněla ozvěna velikolepé slavnosti na oslavu Matky Boží Svatohorské v Čechách, ještě živě trvá v myslích účastníků vzpomínka na slavné svěcení sochy P. Marie Lúrdské v Ivanovicích a Třebíči na Moravě, a již opět v nepatrné horské vesničce Viskách slavila se vzácná slavnost, slavnost trojnásobná. Světíl se tam nově postavený kříž, socha P. Marie Lúrdské a postranní oltář.

Zmíněný kříž potkal divný osud. Již roku 1875. konána na Viskách sv. misie dp. rektorem P. Nováčkem z Prahy. Ku konci misie zakoupen krásný kříž zbožnou rodinou Skalovou a slavně P. Nováčkem posvěcen. Než bezbožná a bohopustá ruka bohaprázdných pachatelů — jsouť Visky obydleny třetinou evangeliků — o nichž sice určité jistoty se nevědělo, ale na než si katolíci prstem ukazovali, neobávajíc se hrozného trestu Božího, rozbila na kusy znamení spásy lidské a rozmetala kříž Kristův do bláta.

Rozhořčení z pychu toho bylo veliké. Avšak druhého dne již dovezen z Brna a postaven kříž nový, opět zbožnými manžely Skalovými darovaný, který za ohromného účastenství okolního lidu byl posvěcen. Rozbité a rozvlečené kusy kříže, od bohaprázdných pachatelů rozmetaného, teprve poněmáhle se shledávali a když konečně i sražený obraz Spasitelův se vyskytnul, pojali oba manželé zbožnou myšlenku, kusy zhanobeného kříže dáti opět v bývalý celek spojití a kříž ten na návsi postavití, což také zdárně provedeno. Mimo to dali zhotoviti zmínění manželé krásný oltář postranní a sochu P. Marii Lúrdské u chvalně známé firmy Prinethovy v Grödenu pro kostel vísecký, kteréžto věci s památným křížem dne 16. července posvěceny byly.

Již den před slavností přijeli v kočárech slavnostně okrášlených světitel zmíněných věcí vdp. P. Nováček, rektor redemptoristů v Praze, jenž ve známé horlivosti své ochotně přijal pozvání a po 7 letech opět zavítal na Visky posvětit památného kříže, a mimo něj i jiní kněží z Brna, jako dp. Josef Schrefl regens bisk. alumnátu, dp. prof. Vlad. Šťastný, koop. P. Korec a P. Otto Brychta, kteří vesměs uvítání byli střelbou a hudbou.

Veškery domy katolíkův ozdobeny byly krásnými věnci z kvítí nejrozmanitějšího, všude viděti bylo náladu slavnostní a srdce každého plesalo radostí, že účastným se stane slavnosti tak krásné. Před domem zbožných dárců postavena byla veliká brána, na jejíž jedné straně skvěl se zlatými literami nápis: „Salve Regina“ a na druhé mysli všech dojímalá slova: „Svatá Maria, oroduj za nás!“ Z rána v neděli sjíždělo se ostatní duchovenstvo, z nichž přemnozí přivedli processí ze svých farností. Byliť pak tam s veldp. děkanem Hrbáčkem v čele násl. kněží: Dp. farář z Boskovic, Svi-

távky, Protivanova, Borotína, zámecký kaplan a dva nastávající kněží z Boskovic.

Počasí bylo velice krásné, jako by nebe samo pociťovalo radost a slast z takové slavnosti, a proto sešlo se též lidu nesčíslné množství. Neuchýlíme se nikterak od pravdy, řekneme-li, že v nepatrné pohorské vesničce Viskách, jež má sotva 300 obyvatelů, shromáždilo se na šest tisíc lidu.

O 10. hodině započalo svěcení sochy P. Marie Lúrdské. Socha umístěna byla v ozdobném výklenku před domem slechetných dárců, odkud měla býti ve slavném průvodu odnesena do kostela. Průvod vyšel z chrámu Páně o 10. hodině a ubíral se k domu Skalových přes čtvrt hodiny vzdálenému, kde již čekaly ohromné zástupy zbožného lidu. Srdce každého zaplesalo a mnohé oko se zarsilo, když odhalena jest překrásná socha a pozdravena z tisícerych úst zvučně se nesoucí písní: „Tisíckrát pozdravujem Tebe.“ Tklivý obraz poskytovaly dítky mariánské z Boskovic, které s ostatními družičkami v bělostné úpravě pod věnci a závoji nesly na vkusně upravených nosítkách sochu Matky Boží. Za zvuků hudby a zpěvu bral se průvod ke chrámu Páně; socha postavena pak na hřbitově, jež kolem kostela se protírá, na oltář k tomu účelu postavený a vdp. rektor Nováček ji slavně posvětil.

Na to vystoupil chvalně známý a osvědčený kazatel dp. regens Schrefl na kazatelnu pod širým nebem postavenou a vytknuv ve skvělé a dojmavé řeči úctu Bohorodičky vůbec, vylíčil pak neméně zajímavě význam úcty sochy P. Marie Lúrdské zvlášť.

Pak sloužena u posvěcené sochy slavná mše sv. taktéž pod širým nebem, poněvadž malý a nepatrný kostelík nebyl by pojal těch zástupů lidstva, jež puzeno jsou za potěchou duchovní ze všech stran přichváta k Viskám. Celé slav-

nosti přítomni byli též hrabata Mendorfové z Boskovic.

Při obědě kněží na faře velmi mile překvapil shromážděné hosty dp. rektor Nováček, jež povstav vyřizoval z Prahy pozdrav nejd. pana biskupa brněnského dra. Bauera, jež vzkázati ráčil všem kněžím při slavnosti přítomným. Pozdraven přijat s hlučným jásotem a ihned poslány nejd. velepastýři cestou telegrafickou nejvroucnější díky za tak blahosklonnou vzpomínku.

Po 3. hodině odpolední konala se druhá část slavnosti. Ve slavném průvodu brali se opět kněžstvo i lid k památnému kříži před statek Skalův. Dítky mariánské poutaly opět k sobě všeobecnou pozornost; neslyť větší z nich odznaky utrpení Páně, jako trnovou korunu, třtinu, houbu, ocet atd. a posléze prázdný kříž. Byl to pohled úchvatný, při němž žádné oko nezbývalo suché. Kříž posvětil zase vdp. rektor Nováček a pak vystoupiv na kazatelnu, činil řeč před tímž znakem spásy, který před sedmi lety posvětil. Hlavní myšlenky řeči jeho výtečně provedené byly dvě: „Buď pozdraven sv. kříží, naše naděje jediná“ a pak „Kristus vítězí, vládne a panuje.“ Nadšená slova kazatelova dojala posluchače tou měrou, že s pohnutím vyslovoval každý prostou ale významnou pochvalu: „Takových řečí málo jsme slyšeli.“ V témž pořádku, jak byl přišel, ubíral se průvod zpět, zpívaje chvalozpěv „Bože chválíme Tebe“ došel do chrámu, kdež památná slavnost ukončena sv. pčeb.áním. Byla to pravá obnova misii před 7. lety konaných, a velkolepá manifestace lidu katolického, kterou zajisté dojeti byli i nekatoličtí obyvatelé Visek, jež kazatel ve své řeči láskyplně doporučil pod ochranu nebes královny.

A když po skončené slavnosti rozcházel se ty nesčetné zástupy zbožného lidu do krajů svých, nebylo jistě nikoho,

jehož srdce by nebylo zaplesalo dojato jsouc neméně úchvatnými a vybranými promluvy mi chbou kazatelů, jako výkonem samým, a ze srdcí všech zazníval jediný slastný povzdech: Byla to krásná slavnost.

Z Čáslavie. V posledním čísle „Školy B. S. P.“ byla popsána slavnost svěcení sochy Panny Marie v Třebíči v zámekském kostele. — A hle, z okolí trebičského mohu opět novou zprávu podati, jak podivně a rychle rozšiřuje se v dobrém lidu našem úcta k zjevení se Panny Marie v Lúrddech. V neděli dne 6. srpna byla opět v Čáslavicích od Jeho Milosti veledůst. p. prelata novoříšského Ant. Haubera slavnostně posvěcena překrásná socha zjevení Lúrdského. Během sotva půl druhého roku byly v nejbližším okolí Čáslavic sochou takovou okrášleny chrámy P.: v Starči, v Předíně, v Heralticích, v Martinkově, v Třebíči, v Újezdě, v Budějovicích, v Jaroměřicích, v Lukách a v Lipniku. Na třech místech při svěcení tom byl slavnostním kazatelem farář čáslavický. Což divu tedy, že farář i lid si ze srdce přáli, by i doma jejich farní chrám Páně krásnou sochou Panny Marie Lúrdské byl ozdoben? Z počátku arci neodvážil se nikdo na brzké uskutečnění přání toho doufati: strachováno se velikého nákladu. A hle, dnes stojí v chrámu našem nejen překrásná, 170 ctm. vysoká socha Panny Marie, ale i celý oltář je nový, veleukusný, ano nádherný; a celá ta úprava, ač stála přes půl třetího sta zlatých, je zapravena z dobrovolných dárků jednotlivých farníků. Dříve žádná oféra nevynesla ani půl třetího zlatého. A z úcty a z lásky k Marii Panně snešeno dobrovolně půl třetího sta zlatých! A nikdo nelituje nákladu toho. Pouhý pohled na milostnou sochu uchvacuje mocně každého, vzbuzuje, ano nutí k pobožnosti! A jak plesalo srdce naše, když v neděli 6. srpna veled. p. prelát novo-

říšský s mitrou a berlou v průvodu jedenácti duchovních kráčel z fary ke kostelu, aby sochu naši slavnostně posvětil, a když výmluvný kazatel, bratr domácího faráře. dp. farář z Krásenic úchvatnými slovy o významu slavnosti a o událostech Lúrdských vypravoval a nás do ochrany Boží tak srdečně doporučil! — K zvelebení slavnosti té zavítal k nám s nejd. p. prelátem i jeho sekretář dp. farář novoříšský P. Cyrill Židek, dp. kons. rada z Babie a jeho v p. kaplan s procesím, dp. farář z Martinkova s procesím, kde všechna děvčata se skvěla v bílých šatech, dpp. faráři ze Starče, z Horn. Újezda, ze zámku z Třebíče, z Heraltic s tamním boholovcem a výše jmenovaný kazatel farář z Krásenic. — Počasí, které před tím skoro 14 dní bylo stále deštivé a druhý den na to zase velmi pošmourné a mokré, právě v den naší slavnosti bylo překrásné a pohodlné: jistě že na počest nebes Královny! Toť byl den, kterýž učinil Pán! Za to vzdychl každý: „Velebí duše má Hospodina a plesá duch můj v Bohu, Spasiteli mém!“ J. K.

Třistaletá památka blažené smrti sv. Teresie připadá letos a bude se slaviti dne 15. října ve všech klášterích řádu karmelského a ode všech její ctitelův. U nás není sice mnoho rozšířena tato ovšem strohá, ale převznešená řehole — více je rozšířeno bratrstvo sv. škapulíře karmelského, — avšak ze spisů sv. Teresie čerpáno jest mnoho pro povzbuzení i poučení našeho lidu. Veškeré spisy této veliké učitelky v duchovním životě nejsou ještě převedeny na jazyk náš, ale doufejme, že brzo se najde způsobilý a ochotný překladatel jich aspoň z vydání německého. Na ten úmysl modleme se v den 300letého jubilea a vynasnažme se porozuměti tajemství horoucí lásky ku Kristu Pánu.

Djakovar bude slaviti dne 1. října posvěcení svého nového stoličného chrámu Páně, právě toho dne, kdy před 32 lety slavný biskup J. Strossmaier do starého chrámu jako biskup byl nastolen.

Po celou tuto dosti dlouhou dobu svého velepastýřského úřadu strádal tento miláček národů slovanských značné sumy ze příjmů svého biskupství, aby mohl národu slovinsko-chorvatskému, jehož biskupem jest, důstojný stoliční chrám zbudovati. Hospodin žehnal jeho snahám, tak že může svůj milovaný národ zavést do nového toho svatostánku, a doufejme, že dopřeje mu, aby ještě druhou úlohu svého života splnil, totiž založil pacholecký seminář a celé gymnasiální školy, kde by mládež křesťanská uchráněna jsouc jedovatého vlivu světského, t. j. neznabožského ducha, podle vůle Boží službě církve se věnovati mohla.

Na přímluvu nejbl. Bohorodičky a sv. apoštolů Cyrilla a Methoda žehnej Hospodin biskupu Strossmaierovi, žehnej biskupství srjemsko-bosenskému a veškerému národu slovanskému, za nějž v den 1. října nejvřelejší budou modlitby konány.

Nová encyklika papežská o třetím řádu sv. Františka Serafinského. V rozpravě o „Třetím řádu sv. Františka“ v tomto čísle uveřejněné zmínili jsme se ku konci o tom, jak velkých zásluh si vydobyl nynější

sv. Otec Lev XIII. již tenkrát, když ještě kardinálem a arcibiskupem byl, o rozšíření téhož třetího řádu. A hle, právě při závěrci tohoto čísla dne 23. září přinesl telegraf z Říma z úředního listu papežského „Osservatore Romano“ vyňatou zprávu, že sv. Otec k oslavě sedmi-stoletých narozenin sv. Františka Seraf. novou encykliku čili nový oběžný list ku všem arcibiskupům a biskupům katolickým vydati ráčil, v němž jim otcovsky doporučuje, aby se o rozšíření třetího řádu sv. Františka ve svých diecesích horlivě starali, poněvadž právě třetí řád výtečným prostředkem k tomu jest, aby lidé bohatí k chudým stali se nakloněni a milostivi, a poněvadž právě tímto způsobem může se snadněji rozluštěti tak zvaná sociální otázka, která v mnohých zemích nenalých nesnázi způsobila a dosud působí. Tolik o nejnovější encyklice papežské dle telegrafické zprávy. V budoucím čísle podáme bohdá více o ni.

Přiležitostně zmíněné slavnosti vydáme zvláštní spisek jednající hlavně o třetím řádu sv. Františka Seraf. a o jeho účtě k Panně Marii. Cena spisku 10 kr.

Milodary b. Srdce Páně.

Jest ten člověk opravdu bídňým stvořením, podroben neustálým trampotům a svízelům, tak že netřeba se diviti, — raděj musíme politovati — že pro velký nával nesnázi mnohý sobě zoufá a sáhne sám na život. Jedinou jistou oporou a pravou útěchou v těchto bídách jest víra v Boha a důvěra v jeho otcovskou lásku a nevystižnou prozřetelnost. Kdo se důvěruje v Hospodina, nebude pohnut žádnou bouří trudu, jako strom hluboce zakořeněný může býti ohnut, nikoli vyvrácen. A takovou skálopevnou důvěru aby nám Bůh vštípil, koná každodenně před zrakoma našima divné věci, odměňuje hojnými dary všechny důvěrné jej vyzývající, jak toho dokazují i následující zprávy.

Z Višňové. Jeden rolník, otec tří dítek, byl na jaře t. r. následkem velkého se upocení pak náhlého schlazení zachvácen zimnicí. Z prvu si této nemoci hrubě nepovšimnul. Když však se den ode dne vždy pravidelně v jistý čas pořád silnějším způsobem dostavovala, počal užívatí rozličných domácích prostředků avšak bez všeho výsledku. Pak se přikročilo k užívání léků, jež lékaři z celého okolí předpisovali, leč i ty osvědčily se býti marnými. Když nemoc postupem času již takových dosáhla rozměrů, že ubohý jí stísněný i vědomí pozbyval a zcela zeslábl, tak že se stal ku konání všech i lehčích hospodářských prací neschopným, tu mu od jednoho čtenáře „Školy B. Srdce Páně“ poraděno, aby konal devítidenní pobožnost k uctění bl. P. Marie Lúrdské, dívky však jeho aby každodenně se modlily k uctění nejsv. Srdce P. Ježíše a bl. P. Marie 3krát Otčenáš a Zdravas Maria a jednou Zdravas Královno. Tutéž devítidenní pobožnost konal za nemocného jeho přítel, jenž mu ji byl poradil. Zároveň slíbeno, že v pádu uzdravení se tato událost na poděkování ve „Škole B. Srdce Páně“ uveřejní. Již úplné 4 měsíce byl zmíněný rolník nemocí svou sužován, již se počaly na něm patrnějeviti známky pozloutenice, což divu tedy, že ubohý se počal vzdávati vši naděje na uzdravení a že i jeho příbuzní obrat jeho k lepšímu v pochybnost brali? Než stalo se tak z dopuštění Všemohoucího, aby pak uzdravení nemocného tím nápačnějším bylo. Aby se neoddal malomyslnosti, byl nemocný od svého přítele k důvěře v pomoc Boží a k vytrvalosti ve své pobožnosti povzbuzován, a hle, když se čtvrtá devítidenní pobožnost chýlila ke konci, přestal také všeliký zachvat nemoci a nemocný se cítil úplně zdravým; viděl na sobě splněnou pravdu slov Páně: „Kdo prosí, obdrží, kdo hledá, nalezá,

kdo tluče, bude mu otevřeno.“ Nyní po 17nedělním bolestném strádání těší se z úplného zdraví, očividně nabývá předešlých sil tělesných a koná své rolnické práce jako dříve. Zároveň radí všem jakýmkoliv neduhem stísněným, by ve své důvěře v pomoc nebeského lékaře neumdlávali, byt by i jejich modlitba a pobožnost nebyla hned vyslyšena, nýbrž aby se osmělili dotíravým a naléhavým způsobem na ty nejsv. Srdce tak dlouho tlouci, až jim bude otevřeno. Nejsrdčnější a nejvroucnější díky budtež vzdány těm nejsv. Srdcím jakož i neposkvrněné Bohorodičce bl. Panně Marii Lúrdské!

Z farnosti Drahotoušské.

Tímto vzdává jistá čtenářka „Školy“ své vroucí, neskonale díky nejsvět. Trojici Božské, Panně Marii a sv. Antonínu Pad., za vyslyšení v silném pokušení duše, které mně od 18—21 roku sužovalo, jakož i za nabyté zase zdraví těla, které následkem tohoto vnitřního pokušení očividně chřadlo; ale v 29. r. s Boží pomocí opět tak se zotavilo, že nyní svým povinnostem dostáti mohu. Kéž by mně i na dále Nejsv. Trojice, Panna Maria a sv. Antonín pod svou vzali ochranu.

M.

Od sv. Kopečka u Olom.

sděluje se uzdravení z nemoci smrtelné, začož uzdravený podnikl i pouť na sv. K.

Z Prahy. Staříčka 80letá matka náhle ochromla tak, že bez lidské pomoci nemohla na nohou státi. Ať lékařská pomoc nic neprosněla, vzali dcery nemocné útočiště své k Panně Marii dobré rady. Konali třídní pobožnost a s celou důvěrou prosily, aby, kde lidská pomoc se ukázala býti marnou, Maria dokázala, jak mocná jest přímluva její u božského Syna jejího a že až posud jest skutečné uzdravení nemocných! A hle, důvěrná prosba jejich nebyla sklamána. Sotva že pobožnost dokončili, uzdravila se matka a může teď opět choditi bez všeliké

podpory. Uveřejnění toto sloužít k větší slávě Matky božského Syna a k rozmnožení a upevnění důvěry v její mocnou přímluvu.

Z Olomouce vzdává jistá paní veřejně, díky Božímu Srdci Páně, že po vykonané 9denní pobožnosti takové ulehčení pocítila ve své chorobě, — od lékařů prohlášené za nezhojitelnou, jaké již cde 2 let nezakusila. Ačkoliv byla hned při začátku své pobožnosti, ve svatvečer slav. nejsv. Srdce Páně, uveřejnění slíbila, prodlévala s tím až do nynějšíka, obávajíc se návratu staré nemoci. — Jistý muž z Olomouce vzdává též díky P. Marii Lúrdské za vyslyšení své prosby o uzdravení neduhu plicního. Jsa již zaopatřen sv. svátostmi očekával svůj konec, když jeho manželka za něj počala P. Marii Lúrdskou vzývat. Ještě nebyl ukončen devítiník pobožnosti a již pookřával nade všechno očekávání rychle, že v krátké době mohl opět pracovat.

Z Krkonoš. Dle příslibení učiněného vzdávám tisícové díky Božskému Srdci Páně a Panny Marie za pomoc poskytnutou třem osobám z příbuzenstva, kteréž konáním devítidenní pobožnosti a užíváním vody Lúrdské z nemoce vyvázly. Zejmena stařena 84 roků čítající pádem těžkým tak se na noze poranila, že jí tato otekla, hnísala a bolest

velikých působila. Užíváno rozličných prostředků, ale rána víc a více se šířila. Při tak vysokém stáří již se domníváno, že nebude pomoci. Když pak obklady v Lúrdské vodě namočené se ještě přikládaly, tu bolesti se umírnily, noha oplaskla, rána bledla a pomalu se zavírala. Nyní stařena zas je zdráva jako dříve. — Jiná osoba tak byla nemocí svou utrápená a zesláblá, že lékař zapověděl všechno pohybování a mluvění. V tom zpoměla si na vodu Lúrdskou, které v prvním případě užíváno a kteréž něco ještě uschovala u oné stařenky. A sotva že s důvěrou v pomoc Marie Panny něco vody té požila, hned značné ulehčení pocítila. — Podobně zdraví nabyla matka jedna a její dítko. Oslaveno a velebeno budiž za to vždy Božské Srdce Ježíše a neposkvrněné Srdce Panny Marie!

V. D.

Ze Soběslavy. Vzdávám díky Bohu za opatrování a ošetřování jeho a zvláště Panně Marii Rodičce Boží, neboť kdykoliv jsem ji prosil, tuť vždy mne vyslyšela a nikdy nebyla oslyšána prosba má. I dále prosím Rodičku Boží, by mne ráčila vésti k opatrnosti na cestách mých.

J. V. K.

Z Majetína děkuje jistý ctitel Marianský nejsv. Srdci Pána Ježíše za obdržení jisté žádoucí služby.

V měsíci říjnu

modleme se za božskou ctižádost božského Srdce Páně.

Hato božská ctižádost, za kterou pro tento měsíc prosíme pro všechny citele božského Srdce Páně, má býti nerozlučnou společnicí křesťanské velikomyslnosti. Člověk jest stvořen pro Boha, určen jest ku věčné slávě, ku cíli nadpřirozenému. Aby ale toho cíle dosáhnouti mohl, uděluje mu Pán Bůh milost k tomu. Člověk ale musí s touto milostí Boží spolupůsobiti, chce-li býti slávy věčné účastným. Za tou příčinou má nití na mysli vždycky vznešené své povolání, má v sobě vzbuzovati žádost po cti a slávě Boží, nikoliv ale po cti a slávě pozemské; má toužiti po věčné blaženosti a nesmí se spokojiti

snad jen s pouhou částí té blaženosti. Ale bohužel málo lidí má tu pravou ctižádost a shání se nejvíce po světské slávě, po bohatství. Pravý učeník Kristův vidí před sebou nebe a v něm trůn Ježíše Krista, jenž mu volá: „Aj, zde máš místo, které Otec pro celou věčnost určil; zde máš korunu věčné slávy; zde máš radost, jaké oko tvé nevidalo, ani ucho tvé neslychalo, ani na srdce tvé nevešlo. Aj, toť všechno tvé, jestliže vyplníš vůli mou.“ Právě svým učeníkům: „Vy pak jste, jenž jste se mnou v mých pokušeních setrvali a já vám způsobuji, jakož mi způsobil Otec můj, království, abyste jedli a pili za stolem mým ve království mém a seděli na stolicích, soudíce dvanáctero pokolení israelské.“ (Luk. 22, 8.) Aby tedy křesťané hledali všude čest Boží, aby ctili vroucně Boha, to žádá nejvíce božské Srdce Páně.

Jak velikou má božské Srdce Páně žádost po uctívání, můžeme poznati z veliké ceny, za jakou nás vykoupilo. Touto cenou jest jeho vlastní krev, kterou za nás na kříži vylil. Může-li tedy dopustiti, aby tato jeho krev přecvatá zůstala bez ovoce? Ještě jiný důkaz a jinou míru nalezneme žádosti božského Srdce Páně po uctívání, a sice, že nás učinil údy těla svého, jakož praví sv. Pavel, a tedy jsme povinni vyhledávati čest a slávu hlavy toho těla duchovního, Ježíše Krista, zrovna tak, jako on nás jednou oslaviti chce. Právě v oné překrásné řeči při poslední večeři: „A já slávu, kterou jsi mi dal, Otče, dal jsem jim, aby byli jedno, jakož i my jsme jedno.“ (Jan 17.) Tedy Kristus touží po slávě naší, jako chce, aby byl sám oslaven od Otce nebeského a aby Otec nebeský ve všem oslaven byl.

A nyní která nebo jaká jest ona sláva, po které touží Spasitel pro své údy s takovou vroucnou láskou? Sláva ta jest spojena s jeho slávou v nebesích. Představme si nyní slávu Ježíše! Trůn Ježíše jest obrazem jeho slávy a stůl jeho, za nímž mají učeníci seděti, znamená nevýslovnou blaženost, jakouž nasyceno jest božské Srdce jeho. A této blaženosti máme býti i my účastni, setrváme-li v dobrém, jako učeníci jeho.

Nedosáhnou však všickni stejné blaženosti; všickni máme požívatí Boha, ale ne všickni touž měrou. „Nebo hvězda od hvězdy se dělí jasností,“ praví sv. Pavel. Jako nedosáhnou všickni stejné milosti, tak nedosáhnou všickni stejné slávy. A proto nemáme mírniti touhu svou po slávě věčné, ba naopak máme se snažiti většího a většího stupně vzdělanosti sobě vydobýti.

Každý dobrý skutek, jež s dobrým úmyslem, z lásky k Bohu vykonáme, pomáhá nám ku větší blaženosti. Modlitba, půst a almužna s dobrým úmyslem vykonaná a z lásky k Bohu desetkrát více nám vydobude slávy věčné, než jiné skutky bez dobrého úmyslu. Poněvadž ale sami ze sebe nic dobrého a spasitelného učiniti nemůžeme, nýbrž jen pomocí milosti Boží, která pochází od Ducha svatého, tedy musíme Ducha sv. vyzývati, aby nás milostí svou k dobrému povzbuzoval, abychom víc a více dobrého činili a větší slávy sobě zasloužili.

Modlitba.

O Ježíši! Skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za tu milost, aby všickni Tvoji ctitelé dosáhli vroucnou touhu po věčné blaženosti. Vlej do srdce našeho, o Ježíši! rozhodnou vůli, abychom neztratili žádného podílu na věčné blaženosti, kterou jsi nám krví svou předrahou vydobyl. Amen.

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc říjen I. P. 1882.

Za božskou ctizádnost božského Srdce Páně.

O Ježíši! skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za tu milost, aby všickni Tvoji ctitelé dosáhli vroucnou touhu po věčné blaženosti. Vlej do srdce našeho, o Ježíši! rozhodnou vůli, abychom neztratili žádného podílu na věčné blaženosti, kterou jsi nám krví svou předrahou vydobyl. Amen.

Pane Ježíši, zastříž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

O přosládké Srdce Panny Marie, budiž mou spásou!

Sv. Michale archanděle, sv. Josefe, svatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Dne

Obzvláště ale doporučuje se:

1. **P. Marie Vítězná** (sv. ráženec): Zdar třídenních slavností na památku sedmistoletých narozenin sv. Františka Ser., které se zítra ve všech dílech světa počnou. Za všechny kazatele a ostatní pomocníky při těchto slavnostech. Za ducha pokory křesťanské.
2. **Sv. Leodegara**, biskp. m. 673: Aby Báh na přímluvu sv. Františka Seraf. lásku ku Kristu Pánu ukřižovanému všude ve světě, zejména v naší vlasti rozšířil. Za všechny misionáře z prvního a z třetího řádu sv. Františka. Umírající a duše v očistci.
3. **Sv. Diviše** (Dionysie), biskp. m. 272: Za rozmnožení řádu sv. Františka v naší vlasti mezi osobami světskými. Bychom sv. kříž v podobné účtivosti měli, jako jej sv. František Seraf. mival, a aby se veřejná účta jeho u nás rozšiřovala. Umírající.
4. **Sv. Františka Seraf.**, 1226: By sv. František Seraf. Jeho Veličenstvu císaři a králi našemu hojných milostí a všelikou pomoc k dlouhému a šťastnému panování vyprosil. By Hospodin česko-mor. studujícím pravého povolání k řádu sv. Františka udělil.
5. **Sv. Plácida a soudr.**, m. 546: Za všechny misionáře místa svatá v Palestině střežící. Za rozmnožení víry katolické. Za sjednocení Rusů a Rusiň se sv. Stolicí apošt. Odevzdanost do vůle Boží.
6. **Sv. Brunono**, biskp. 1102: By účta b. S. P. víc a více vzkvétala. Bratrstvo božského Srdce Páně v jednom městě. Horlivé jeho.
7. **Sv. Marka**, pp.: Sv. Otec náš. Časné jeho podpory by stran zámožných katol. obživly. Vyplnění jeho touhy. Vytrvalost v dobrém.
8. **Sv. Brigity**, vdovy, 1373: Apoštolát modlitby po celém světě. Bedlivější všimání si odpustků v církvi sv. Misionáři slovanští.
9. **Blah. Gunthera**, poust. 1045: Obnovení účty sv. patronů našich. Slované rozkolní by se v brzkou dobu do lůna církve sv. navrátili.
10. **Sv. Františka Bory.**, řeh. 1572: Duchovenstvo kat. v Bosně a v Hercegovině. Věrnost v povolání k životu řeholnímu.
11. **Sv. Taracha**, Proba a Anulronika, m. 304: Úcta, důvěra a láska k nejsvět. Panně Marii. Osoba těžce nemocná a zatvrzelá.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o S. hod. mše sv. na úmysly dne, které i vloženy jsou na oltář v Lúrdu, Filipodorf, Časochov, Boleslav a m. ost.

Připojíž každý k úmyslům dne: „i na úmysly doporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc říjen 1. P. 1882.

Za božskou ctižádost božského Srdce Páně.

Dne

Obzvláště ale odporučuje se :

12. *Sv. Maximiliana, bskp. m. 283*: Císař a král náš. Vysoké rodiny by podporovaly příkladem svým zbožnost křesť. Obětavost křesť.
13. *Sv. Edvarda, krl. 1066*: By Duch sv. svítil moudrostí sv. a obdařil neohrožeností křesť. mocnáře. Za úlevu v jisté tísni.
14. *Sv. Kalitta, pp. m. 226*: Duchovenstvo kat. na Rusi. Překonání předsudků proti kat. církvi tamtéž. Za staříčkou churavou matku.
15. **Posvěcení chrámů Páně.** Ozdoba chrámů P. Svěcení nedělí a svátků obcováním nejdražší obětí mše sv. a užíváním sv. svátostí.
16. *Sv. Havla, op. 646*: Trpící na těle i na duši. Dlouho trvající nemoc jednoho kněze. Těžce nemocná. Úmysly velkého dosahu.
17. *Sv. Hedviky, vévodkyně 1243*: Dobré zpovědi studující mládeže. Hodné a důstojné přijímání Těla P. Věrnost v povinné modlitbě.
18. *Sv. Lukáše, evanděl. P.*: Úcta obrazů božského Srdce Páně a Srdce Panny Marie. Za ducha apošt. kazatelům slovanským.
19. *Sv. Petra z Alcantary, řeh. 1562*: Duchovenstvo světské po vlastech našich, jmenovitě ve školách působící. Chorý kmet kněz.
20. *Sv. Jana z Kentu, uč. XV. st.*: Biskupové rakouští. Semináře jejich bohoslovecké i chlapecké. Vůdcovství a vyučování v nich.
21. *Sv. Uršuly a spol., m. p.*: Rád sv. Uršuly v zemích koruny sv. Václavské. Učiliště řeholnicím svěřená. Osvícení Duchem sv.
22. *Sv. Korduly, p. m. 473*: Mnozí zaslepení a zatvrzelí by se obrátili. Rozkolníci, kacíři a velcí hříšníci by se poznali v nebezpečí záhuby. Modlitba horlivá. Rád sv. Benedikta v Čechách a na Moravě.
23. *Sv. Jana Kapistrána, řeh. 1456*: Církev sv. v zemích pobalkánských. Záležitost velikého dosahu. Křesť. vychování dítek.
24. *Sv. Rafaela, archand.*: Úcta sv. andělů strážných. Obětavost občanů Sušických na chrám anděla strážce. Roznícení touhy po nebi.
25. *Sv. Křišpina a Křišpiniana, m. v III. st.*: Bychom víc a více rozuměli lásce B. Srdce Páně. Bratr vzdalující se sv. svátostí.
26. *Sv. Evarista, pp. m. 112*: Nalezení ostatků sv. Methoda. Obsazení 16 stolic biskupských na Rusi. † kněz, Rus, jenž na obrácení Rusi úsilně pracoval. Ždar spisům pro mládež obého pohlaví psaným.
27. *Sv. Fromencia, bskp. IV. st.*: Dělnictvo v továrnách a mimo ně společně pracující. By jednou přestala práce nedělní a ve svátek.
28. *Sv. Šimona a Judy, apošt. P.*: Za ducha apošt. všem ve správé duchovní působícím. Modlitbou, důvěrou a sebeobětavostí by pracovali na spásu duší. Vytrvalost v dobrém předsevzeti.
29. *Sv. Narcisa, bskp. 212*: Život rodinný by byl více křesťanský ve kruzích občanských. Otcové a zvláště matky by dobrým příkladem předcházeli syny a dcery a titi dítky malé.
30. *Sv. Serapiona, bskp. 213*: Nedostatek duchovenstva v jistých diecesích. Za ducha pokory a modlitby. Mísie tu i za mořem.
31. *Sv. Wolfganga, bskp. 994*: Družiny mužské počtě nejsv. Panny Marie zasvěcené. Díky za všechny milosti v tomto měsíci obdržené. Všichni v tomto měsíci v Pánu zesnuli údobí katol. bratrstev.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. mše sv. na úmysly dne, které i vyloženy jsou na oltáři v Lúrdu, Filipsořtu, Častochově, Bolešavi a m. ost.

Připojiz každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

VšICKNI naši Věrní svatí a světiCe Boží oroDujte
za zeM Česko-sLoVanskou!

Co jest ten život!?

Co jest ten život na světě?
Pln bídy — samé zmatky ...
A my si přece stěžujem,
Jak krátký jest — ach krátký!

A co jsme my zde na světě?
Co, kde jest naším cílem!?
A přece zde tak žijeme,
Jak vše by bylo naším dílem.

Tak mnohdy pro nic lopot náš.
A nic jest naše touha —
A tu jest každá vteřina
Jak samá věčnost dlouhá.

Však co jest nejsvětější všem,
O to se málo stará —
A mnohý duší v sobě cit,
I svědomí když kárá.

Co jest ten život na světě —?
Ač bídy pln a bídný celý ...
Jest dobrou školou pro věčnost,
Pro toho, kdo jest bdělý! ...

Ba krátký jest ten život zde,
A s ním i každá nouze,
A tu kdo snáší pro Krista —
Ten žít pak bude dlouze!

Ten věčně žíti bude tam,
Kde Boží láska čistá
V těch svatých kobách nadhvězdných
Svým věrným stánky chystá.

J. V. K.

Povolání člověka.

Vyňatek z pastýřského listu nejdůstojnějšího biskupa brněnského

Dra. Frant. Sal. Bauera.

„Tať jest zajisté vůle Boží, svatost Vaše.“

Thess. 4, 3.

Bdyž vrchní pastýř mluví, umlknou domluvy jeho pomocníků v úřadě pastýřském a s úctyplnou pozorností naslouchá jeho slovům lid i kněz. Nepochybujeme, že budou vítána všem našim čtenářům slova, která nejdůst. biskup brněnský, Dr. Frant. Bauer, jakožto první své pastýřské napomenutí svým diecesánům napsal. Pojednáváť on v tomto svém pastýřském listu o hlavním cíli člověka, ku kterému celá jeho osobní snaha a všechna péče jeho pastýřská směřovati má, pojednáváť o posvěcení jeho. Píšet mezi jiným:

.... Vzal jsem brimě biskupské na sebe, poněvadž jsem důstojnosti s ním spojené nehledal, a poněvadž je právem pokládati musím za milost mně ku vlastní spáse propůjčenou. Dávěřuji se při tom v pomoc Boží, kterýž to co řdlého jest ve světě volí, aby prokázal v něm sílu svou,¹⁾ aby nikdo nemohl před ním chlubiti se.²⁾ Touto důvěrou posílen patřím na Judithu, slabou vdovu z Bethulie, kterážto vlast svou uhájila od mocného Holoferna, a volám s ní: „Bože nebes, Stvořiteli vod a Pane všeho stvoření, vyslyš mne bídneho, an modlím se k tobě a v milosrdenství tvé silně doufám. Pomni Pane na úmluvu, kterou jsi dnes se mnou učinil, a dej slovo v ústa má a v srdci mém posilíž úmysl, aby dům tvůj zůstal v posvěcení tvém, a všichni národové ať poznají, že ty sám jsi Bůh a není jiného kromě tebe.“³⁾ Avšak netoliko modlím se k Bohu se zbožnou Judithou: „aby dům tvůj zůstal v posvěcení tvém,“ nýbrž na základě slov těchto samým Bohem jí v ústa položených hodlám i zosnovati první svou vrchnopastýřskou promluvu k vám. Neboť

ničeho zajisté nežádá Bůh vroucněji při nás, než-li posvěcení našeho; proto dal nám také potřebných k tomu prostředků v míře přebohaté. Posvěcení naše musí tudíž býti i nehlavnějším předmětem všeho snažení našeho; musí býti pravidlem myšlení, žádostí i skutků našich; musí býti osou, o níž se otáčí veškeren život náš.

I.

„Kdo podoběn tobě, Hospodine, velebný v svatosti?“¹⁾ Takto s obdivem táže se Mojžíš Hospodina v onom chvalozpěvu převelebném, jejžto byl po průchodu Israelských mořem rudým zapěl na oslavu slitování Božího a spravedlnosti jeho, jako by nebylo na světě toho, jenž by Bohu svatostí se podobal. Rovnati, vyrovnati se jemu svatostí, nemůže arci nikdo; avšak podobati se jemu, podobati se mu i svatostí má každý člověk; neboť apoštol Pavel ujistuje nás, že nás Bůh vyvolil před ustanovením světa, abychom byli svati a neposkvrnění před obličejem jeho,²⁾ a sněm Tridentický pod záštitou Ducha sv. rokující a se usnášející pro-

¹⁾ I. Kor. 1, 29. — ²⁾ II. 12, 9. — ³⁾ Jud. 9, 17—19.

¹⁾ II. Mos. 15, 11. — ²⁾ Eph. 1, 4.

hlásil o stvoření člověka: „Ve svatosti a spravedlnosti postavil jej.“¹⁾ Jako pak Bůh všecek je svat a „svat ve všech skutcích svých“²⁾: rovněž má podle nejsvětější vůle jeho i člověk všecek a ve všech případnostech byti svat: svat podle rozumu i vůle, svat při práci i odpočinku, svat při jídle i pití, svat na každém místě a za každé doby; neboť jediné „v něm žijeme a hýbáme se a jsme.“³⁾ Ba podobnosti této k Bohu přesvatému žádati on nepřestal, i když člověk podle písma sv. svůdnému lákání pekelného hada se propůjčil, prvotní svatosti a spravedlnosti se zbavil a otrokem hříchu se stal. Neboť všekým písmem sv. ozývá se takoruka jeden hlas: „Svati buďte, nebo já svat jsem!“⁴⁾ A kam jinam čelí záměly patriarchům učiněné? kam zákonodárství Mojžíšovo? kam kněžské pořádky? kam sláva stánku i chrámu Šalomounova? kam bezpočetné množství krvavých obětí? kam velebnost bohoslužby? kam i samy dějiny židovského národu?

Svatost posledním byla cílem Z. St., oč více pak Z. N.! Sv. Pavel píše učeníkovi svému Titovi: „Když se ukázala dobrota a laskavost Spasitele našeho Boha, ne ze skutků spravedlnosti, které jsme my učinili, ale podle svého milosrdenství spaseny nás učinil skrze obmytí druhého narození a obnovení Ducha sv., kteréhož vyliil na nás hojně skrze Ježíše Krista, Spasitele našeho, abychom ospravedlnění jsouce milostí jeho, byli dědicové podle naděje života věčného.“⁵⁾ O věru, rozmilí v Kristu, ukázala se dobrota a laskavost, tělem učiněna jest svatost Boží a stala se nám cestou, pravdou a životem,⁶⁾ abychom osprave-

dlnění jsouce jeho milosrdenstvím, k němu přistupovati mohli s modlitbou: „Otče náš, jenž jsi na nebesích! Posvět se jméno tvé! Přijď království tvé! Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi!“ Tělem učiněná svatost Boží „dala sebe samu na vykoupění za všechny,“¹⁾ „aby si učinila církev slavnou, nemající poskvrny, ani vrásky, neb cokoliv takového, ale aby byla svata a neposkvřěná.“²⁾ A tuto učitelku a působitelkyni svatosti vzdělala na Petrovi, skále, aby ani brány pekelné nepřemohly ji,³⁾ a opatřila ji světlem zjevené pravdy, kotvici neklamně naděje, záhřevem lásky k Bohu, poklady zásluh smrti na kříži zjednaných, velmocí modlitby, hrdinskými ctnostmi svatých, milostidatnými svátostmi, záslibem pokoje, jakého svět ani dáti ani vzíti nemůže, a jistou nadějí blaženosti, jaké ani oko nevidělo, ani ucho neslyšelo, ani srdce nikdy nepocítilo. Všelíká činnost této Ježíšem Kristem založené církve spočívá jediné v posvěcování našem, v potírání zla, lži a nepravosti, v působení a podporování dobra při jednotlivém člověku, v rodinách, v obcích i menších i větších. Od této činnosti ona nedává odvrátiti se žádnou překážkou, žádným nerozumem, žádnou zlovůli, žádným nezdarem, a nedá odvrátiti se až do skonání světa; nebo tať jest vůle Boží, z jehož všemohoucnosti a spravedlnosti nikdo vymknouti se nemůže, a jenžto hromovým hlasem apoštola národů všemu světu prohlásil: „Tať jest zajiště vůle Boží, svatost Vaše.“⁴⁾

Avšak netoliko oznámil nám tuto vůli svou, anobřž jakož na moudrost a dobrotu jeho náleží, on i prostředků nám poskytl, abychom ji všelijak mohli plniti.

¹⁾ Sess. 5, kan. 1. — ²⁾ Ps. 144, 13. —

³⁾ Aet. apost. 17, 28. — ⁴⁾ III. Mos. 11, 44. 45; 19, 2; 20, 26; 21, 6. 8. etc. — ⁵⁾ 3, 4—7. —

⁶⁾ Jo. 14, 6.

¹⁾ I. Tim. 2, 6. — ²⁾ Eph. 5, 27. —

³⁾ Matth. 16, 18. — ⁴⁾ Thess. 4, 3.

II.

Při velikém tom díle posvěcení našeho, ježto je hlavní úlohou naší životní, a při němž žádného nemůžeme sobě postaviti zástupce, jedná se především o to, abychom položili pevný základ, na kterém bychom pak bezpečně a trvale stavěti mohli. Základ tento vlastně již položen na křtu sv., kdežto nám hřích dědičný a ostatní přede křtem spáchání hříchové byli odpuštěni, anobrž i nadpřirozené světlo víry bylo vlito, čili jinými slovy: kdežto jsme nadpřirozeným způsobem pro víru byli uschopněni. Naši toliko povinnosti jest, abychom tou měrou, jakou se schopnosti naše duševní vyvinují, tomu světlu dávali průchodu a platnosti, a všechno za pravdu měli a vážili, co sv. církev katolická, Bohem zřízená neomylná učitelkyně sv. víry, jako pravdu Bohem zjevenou k věření nám předkládá. „Bez víry,“ vece apoštol, „nelze líbiti se Bohu;“¹⁾ a „kdo nevěří již jest odsouzen“²⁾ podle slov samého božského Spasitele našeho.

Ale není na tom dosti, abychom toliko věřili; víra sama podléhá dvojímu nebezpečství: ona totiž může pohloubiti, ona může také býti neplodná. Abychom znikli nebezpečství prvního, nezbytně třeba, co nejtěsněji přivínouti se k učící církvi, nanejvýš pak k náměstku Božímu na zemi, ke svatému Otci v Římě, a to s rozhodností a ochotností takovou, jakou vymáhá přesvědčení, že církev Bohem je zřízena a že jí dána moc učiti neomylným způsobem. Nemá-li pak víra naše býti neplodná, jest nám v životě ustavičně se spravovati její naukou. — „Spravedlivý,“ vece apoštol Pavel, „žije z víry.“³⁾ Ve všelikém jeho počínání a jednání je mu víra pravidlem; ona je mu útěchou v zármutku, silou v nedostatku, oporou ve štěstí, a proto vy-

dává také plody víry, jakož je vypočítává sv. Pavel: „lásku, radost, pokoj, trpělivost, dobrotnost, tichost, dlouhočekání, dobročinnost, věrnost, mírnost, zdrželivost, čistotu.“⁴⁾

Podmínka všelikého života ústrojeného je dostatek potravy, jakož i vyměšování látek škodlivých; podobně jest při žití z víry. Nemá-li ochabnouti, nezbytně třeba, aby ustavičně obnovovaly se síly jeho přiúčastňováním se sv. svátostí, kteréžto dílem hříchy shlazují, dílem v milosti a zalíbení Božím utvrzují a povyšují. Děje se tak dále setrvalostí na modlitbách, na nichž duch náš vysoko se povznáší nad nízký život všední, aby znovu posílněn u pramenů věčné pravdy, dobroty a milosrdenství Božího, vrátil se ku hmotným starostem svým. Děje se tak konečně přiúčastňováním se veřejných služeb Božích, kteréžto církev, Duchem sv. jsouc řízena, vpletla v trudy a strasti, starosti a radosti vezdejšího života, aby člověk účastenstvím při společných službách Božích rozpomněl se na toho, při němž není rozdílu ani stavů ani osob; aby se vzdělal a povzbudil cizím příkladem, aby modlitba jeho, byvši tisíci účastníky ztisícero násobněna, tím jistěji byla slyšána a vyslyšána.

Tou měrou bývá všecek život člověka posvěcen a sebe menší, sebe sprostější práce a zaměstnání jeho nabývá platnosti pro časnost i pro věčnost.

Málo to arci slov, ježto jsem Vám, rozmili v Kristu, tímto pověděl, ale dobrě-li je uvážíte a věrně-li je zachováte, zjednáji Vám pokoj, jakého svět ani dáti ani vzíti nemůže, a oblaží Vás zde i na věčnosti. Ostatně nejsou to slova má, nýbrž slova velikého učitele a apo-

¹⁾ Hebr. 11, 6. — ²⁾ Jo. 3, 18. — ³⁾ Rom. 1, 17.

⁴⁾ Gal. 5, 22. 23.

šťola národů, sv. Pavla, kterýž toho na sobě pocítil a zkusil, jak sladké jho Páně je, měrou takovou, že po ničem netoužil vroucněji, než býti již rozloučenou a s Kristem. „Tať jest vůle Boží, posvěcení Vaše,“ tak píše Soluňským, — „tať jest vůle Boží, posvěcení Vaše,“ toť i mé první biskupské slovo k Vám. Přijmětež je a uvažujte je na mysli a na srdci svém.

Posvěťtež rozum svůj, bludům podrobený a předsudkům přístupný, do něhož i špatné myšlenky se vdirají a slechu docházejí; posvěťtež ho podržující ho upřímně a dokonale pod nauku a přikázání sv. církve katolické.

Posvěťtež a posiltež vůli svou, o nížto ještě pořád platí slovo Pavlovo: „Nechci toho dobrého, což chci, ale činím to zlé, jehož nechci“,¹⁾ aby kterýž způsobil chtění, způsobil i vykonání podle předobré vůle své.²⁾

Posvěťtež žádosti své, aby hráze rozumu a přikázání Božích neprotrhly, a jako dravá řeka vystoupivší z břehů svých, nespustošily štěstí a blaženost Vaši i cizí.

Posvěťtež své smysly, své oči a uši, aby nic zlého jimi nevniklo Vám do srdce a duši Vám neotravilo.

Posvěťtež práci svou myslí kajicnou a obětovnou, aby požehnání nebes na Vás sestoupilo, a práce byla Vám záslužna pro tento i příští život Váš.

Posvěťtež i odpočinek i radovánky své, aby nebyly Vám více na škodu a záhubu, a osten hříchů nezůstavily v srdci Vašem.

Neustávám ještě v napominání svém a obracím se především k Vám, ježto svátost stavu manželského k vespolečnému posvěcování spojila. Svazek tento je tak svat, že apoštol Pavel jej nazývá odznakem svazku, jímžto Kristus se spojil s církví svou. Neznescucujtež svazku

toho nezáskou, hrubým nakládáním, nevěností, alebrž posvěcujtež a utužujtež ho vzájemnou láskou, služností a nezlomnou věností v radostech i žalostech, až by smrt rozloučila svazek Váš.

Vám, rodičové, Vám Báh při díle posvěcování svěřil a přikázal úlohu velikou; v ruce Vaše bývá často i časné i věčné blaho dítek Vašich položeno. Posvěcujtež je zbožným, náboženským vychováním i slovem i příkladem, posvěcujtež je kázní přísnou a důslednou, jakož i bdělostí nad velikým vlivem na ně od jinud dorážejícím. Zhusta bývá dobré vychování jediný majetek, jež dítkám zanechatí můžete, ale vždy Vám bude pramenem veliké potěchy, jim pak pramenem velikého požehnání.

I k Vám, rozmilí v Kristu, jímžto ve větších a velikých těch rodinách života obecného vykonávání veřejné moci svěřeno jest, i k Vám mám slovo své biskupské; mělť je sv. Pavel též. Slovo to obsaženo v jeho listu k Římanům krátce a základně: „Není mocnosti leč od Boha; a které jsou, od Boha zřízeny jsou.“¹⁾ Posvěcování Vaše pozůstává tedy v tom, abyste uznávali, že nejste pány, alebrž toliko vykonávatelé moci od Boha Vám propůjčené, a že tedy jednou žádati bude od Vás počet z tohoto vládařství Vašeho, i abyste uznáním tímto svědomitě se spravovali.

Obracím se dále k Vám, kteřížto povoláním svým učitelskému úřadu církve jste nejbližší, a jímžto katoličtí rodičové svěřili, co mají nejdražšího, dítky své, i volám k Vám slovy Bohem zřízeného učitele národů z Tarsu: „Tať jest vůle Boží, posvěcení Vaše.“ Posvěcujtež tedy život svůj, posvěcujtež vyučování, posvěcujtež vychovávání své, posvěcujtež svěvence své a naučte se býti žáky toho, jenž pravil: „Nechtež maličkých přijíti ke mně,“²⁾ ke mně Synu Božímu,

¹⁾ Rom. 7, 19. — ²⁾ Phil. 2, 13.

¹⁾ 13, 1. — ²⁾ Mar. 10, 14.

jenž se stal člověkem, ke mně vykupiteli světa, ke mně zakladateli a zachovávateli sv. církve katolické, při nížto „zůstanu až do skonání světa.“¹⁾ „Kdo by však pohoršil jedno z malíčkových těchto, jenž ve mne věří, lépe by jemu bylo, aby zavěšen byl žernov osličí na hrdlo jeho, a on pohřížen byl do hlubokosti mořské.“²⁾

Vy pak, kteřížto máte služebné, dělníky a pracovníky v poddanosti své, posvěcujtež sebe, posvěcujtež však i podřízené své, nezapomínajíc toho nikdy, že u Boha není přijímání osob, zacházející s nimi laskavě, podporující je v čas potřeby, nebránící jim u vykonávání povinností náboženských, anobřz poskytující jim k tomu vhodné příležitosti i pobídky. Naopak i Vy služební, dělníci a pracovníci, mimo vlastní posvěcování své přispěti můžete ku posvěcení pánů svých, sloužíc podle slov apoštola Pavla „ve sprostnosti srdce svého, ne na oko jako lidem se líbíce,

ale jako služebníci Kristovi, sloužíc jakožto Pánu a ne lidem“.³⁾

Avšak netoliko napomínati chci Vás, rozmilí v Kristu, aby každý podle svého stavu a povolání o posvěcování vlastním a posvěcování svěřenců svých pracoval, alebrž Vám i připomínám, že s pomocí Boží všelijak se vynasnažím, aby bylo při Vás i obuzováno, podporováno a zachováno, aby takto i naplnění došla modlitba Páně na poslední jeho cestě na horu olivetskou: „Otče, chci, aby kde jsem já, i oni, které jsi mi dal, se mnou byli.“⁴⁾ Jako záruku této připovědi své uděluji Vám všem a každému z Vás zvlášť, vzývaje při tom nejblahoslavenější Pannu a Rodičku Boží Marii, sv. anděly strážce a sv. apoštoly naše Cyrilla a Methoda, první biskupské požehnání své ve jménu Otce i Syna i Duchu sv. Amen.

Dáno v Brně, dne 6. října 1882.

František Saleský,
biskup.

N a d ě j e .

aděje, naděje
milné kvítečko,
jak tebou okřeje
zraněné srdéčko.

Tys balsám léčivý
na všecky bolesti,
šťastným, kdo na světě,
tebe se nezhostí.

Ve vlnách tonoucí
chytá se stébélka,
kdo bloudí, honí se
za knitem světélka.

Nemocný na jaro
těší se dnem noci;
chudás že u přátel
nalezne pomoci.

Dívka že provdá se
hodného za muže,
ženich že nevěstou
z nouze si pomůže.

Boháč že doplní
truhly své mamoncem,
pro velké zásluhy
že bude baronem.

Na čápa čekají
manželé bez dětí,
snad že k nim alespoň
jedenkrát přiletí.

Minuty počítá
vězeň ve žaláři,
kdy mu již sluníčko
svobody zazáří.

Naděj' ve vítězství
vojína osvěží,
že pádí do boje
jak oř bez otěží.

Za čas i staroušek
na duši na těle,
rozjařen nadějí
vede si vesele.

Naděj' i nad hrůbem
zkonejší člověka,
že se té dojemné
věčnosti neleká.

Jan Ježek.

¹⁾ Matth. 28, 20. — ²⁾ Matth. 18, 6. — ³⁾ Eph. 6, 5. 6. — ⁴⁾ Jo. 17, 24.

Křesťanská počtenice pro dospělé školáky.

(Pokračování.)

IX. Jednotka nejhroznější.

Ež nejednou viděl jsi asi milý čtenáři, kterak v městech nade dveřmi domů a krámů zavěšují rozličné tabule a návěsti oznamující co tu a tam lze viděti a koupiti, kdo tu a tam bydlí, kdo ten a onen dům vystavěl, komu náleží a k jakému účelu slouží. Budovy k rozličným účelům zbudoval také Bůh náš, ovšem ale bez nápisů, a proto nelze se diviti, když jistý duchaplný a důvtipný muž aspoň nad jednu tu budovu Boží vzdělal nápis. Byl to však nápis prapodivný, jemuž kdo by chtěl z gruntu porozumět, hlavu by si polámal. Zníť pak nápis takto: „**Mne láska věčná stvořila.**“

A nyní, milý čtenáři hádej, kterou to budovu takto nadepsal?

Řekneš snad, že to celý vesmír světa. Ano, máš pravdu, celá ta naše země jest dílo, výtvor lásky Boží. Dnes na př. jest trochu parný den a každý hledá ochlazujícího nápoje. O s jakou chutí loká tu člověk do sebe tu čistou, křesťalovou vodu z pramene, ale nepovází, že i tu nám láska Boží podává. O považ jen milý čtenáři, kdyby dnes všechna voda s celé zemi zmizela, co bychom se my ubožáci počali? jak draze by tu mnohý boháč zaplatil doušek čerstvé vody v neuhasitelné žízni své? ... Hle, tedy i ta každá krůpěj vody občerstvující hlásá nám, — jako každý ten tvor na naší zemi — velikou, nesmírnou lásku Boží! Než, zmíněný nápis platil jiné budově.

„Tedy dojistá Betlémskému chlévu s jesličkami!“ řekneš snad, a pravdu máš příteli milý, výborně by se sem hodil. Neboť zde vzplanula láska Boží k nám lidem ještě mocnějším pla-

menem, než tamto při stvoření světa. Zde nepodaroval nám jen slunce a dešť, hvězdy a kvítí, vodu a víno, chléb a jak se všechny ty dary Boží nazývají, ale zde v jesličkách uskutečnilo se slovo Páně: „Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal.“ Čím dražší ale dar, tím větší láska. Hlásat nám tedy chlév betlémský s tím božským dítkem ještě důtklivěji než celý svět nesmírnou lásku Boží! — Než nehněvej se milý čtenáři, ani této budově neplatí záhadný nápis náš!

„Pak jest to nápis katolického chrámu a jmenovitě svatostánku s velebnou Svátostí oltářní!“ — I tu máš příteli pravdu, věru krásně by sem slušel nápis: mne láska věčná zbudovala! Zdáť se zajisté, jakoby Spasitel náš nemohl ani bez nás býti a jakoby i v nebi se Mu po nás stýskalo, tak touží přebývati mezi syny lidskými třeba i v odlehlé nepatrné visce kdes v horách. Zajistě, každá ta věž chrámová hlásá ti člověče nesmírnou lásku Boží a každým tím zvonom s věže volá Spasitel k tobě: Synu, dcero! prosím, nezapomeň na mne! — Než, hádej ještě dál milý čtenáři, neboť nápis zmíněný platí jiné budově!

„Nu, pak již nezbývá nic jiného, než ta nejkrásnější budova Boží — nebe!“ — Ano i tu máš pravdu; nebo tam sídlí věčná láska, tam odměňuje věčná láska, tam výhradně panuje věčná láska vycházející od Boha k andělům a vyvoleným Jeho, a od těchto vracejíc se zpět zas k Bohu. Kam by vhodněji příslušel nápis náš, než nad bránu nebeskou? Nejsou-li již ty krásné, bílé hvězdy se svou jemnou, přívětivou září jako nápis hlásající nám lásku Boží, která ustavičně na nás dolů shlédá? —

Než, nehněvej se milý čtenáři, poví-li ti, že i tu jsi neuhodnul; ani nebyl nápis ten ustanoven. Však, již dále nehádej, neuhodl bys to, které budově přikrknut, a proto ti to raději sám povím. Poslyš! Duchaplný muž postavil záhadný ten nápis nade bránu — pekla! sem napsal: „M n e l á s k a v ě č n á s t v o ř i l a!“

Ty se asi zarazíš, otevřeš udiven oči, jakobys nechtěl ani zraku svému věřit, a díš sám u sebe; jak? jak že? peklo že stvořila láska Boží? a přede, přede má drahá duše jest tomu tak! Poslyš jen krátký výklad a přisvědčíš pak sám, že se sem nápis ten nejlépe hodí.

Dejme tomu, že má jistý otec dítko, jež nevýslovnou láskou miluje, dítě ale jest svévolné, svéhlavé a hledí otci utéci, kde a jak jen může. Ve svévoli své přichází ale často v nebezpečí a mohlo by snadno bídně zahynouti. Starostlivý otec bdí nad ním dnem i nocí, laskavými slovy, sliby i dary snaží se je k sobě upoutati, avšak pro případ, že by se nedalo ničím udržeti, zařídil otec zvláštní skryš těsnou a temnou, pevně uzavřenou. Vězení to ukáže pak dítěti — aby co láska otci dokázati nemůže, aspoň strach před vězením dokázal. — Nuže přáteli, nemůžeme-li pak tu všim právem říci, že pouhá láska přimněla otce k zbudování onoho vězení?

A hle, právě tak činí i Otec nebeský s námi, dítky svými. Víť On předobře, že člověk jen tenkrát jest opravdu šťasten a blažen, když zůstane v nejužším spojení s Otcem svým nebeským, když Jej upřímnou láskou miluje a ve všem poslouchá. Naopak ale, že jakmile od Boha se odvrátí, na Něho zapomene, Jemu takorůka uteče a srdce své od Něho vzdálí, že se mu vede zle, velmi zle. Bůh tedy ve své otcovské lásce chce člověka také k sobě upoutati

a k dosažení toho užívá všemožných prostředků.

Jistá stará kniha líčí toto závodění lásky Boží následovně:

„Dí Bůh člověku: poslyš synu můj, mně velmi mnoho záleží: na lásce tvé a to jen proto, že i já tě nevýslovně miluji. Nebo, kdyby mi na tobě nezáleželo, povrhl bych tebou, jako kamenem a žádné bych od tebe lásky nežádal, jako od té němé tváře. Ale že tě s nevýslovnou láskou miluji, toho důkaz máš, že jsem tě z pouhé lásky stvořil, z pouhé lásky tě vykoupil, z pouhé lásky tě zachovávám a v ustavičné lásce tisícerym dobrodiním denně obsypávám. Ba více ještě! Miluji tebe synu lidský nikoliv k vůli svému prospěchu, nýbrž jen abych tebe šťastným učinil, a slibuji ti, budeš-li mne navzájem milovati, že na věky věkův budeš mítí podílu na mé vlastní věčné blaženosti! — Ano, abys tohoto věčného blaha mohl dosáhnouti, dám ti všeliké potřebné prostředky a pomůcky na ruku. Ba, Já se nehrozím nižádné oběti, — synu lidský — abych jen srdce tvé sobě získal; neboť hle, i krev Syna svého jediného do poslední krůpěje prolévám, abych ti dokázal, že tě miluji, a abych tě k lásce pohnul!“

„Ale to není ještě všecko! Chtě přisvědčiti tebe o lásce mé a tebe k lásce pohnouti, sahám i k jiným prostředkům. Vímt dobře, že přísné tresty moje více na tebe účinkují, než otcovská má dobrota, a proto i věčnými tresty pekla vyhrožuji tobě, pakliže neustaneš láskou mou pohrdati, mne nenáviděti a všecku štědrost a dobrotu mou černým nevděkem odplácati! Pokud jsi na zemi, stačí jediný výraz upřímné lítosti hněv můj ukrotiti, a byť byla duše tvá i nesčetnými hříchy poskvřněná, plamen pekla okamžitě uhasiti. V tu chvíli ale, kdy zemřeš jako zarytý nevděčník, obrátí

se zhrzená láska má v líněv a bez milosrdenství pak splním na tobě hrozbu mou! Synu lidský, rei, sáhl bych k tomuto přísnému prostředku, kdyby mi na lásce tvé nic nezáleželo, a kdyby mi osud tvůj zcela lhostejný byl? Mohu-li ještě lépe ti dokázati jak vysoko cením srdce tvé, jak mnoho mi záleží na lásce tvé?⁴

„O věz člověče, jedenkrát pochopíš a poznáš dojista tuto lásku mou a byt bys třeba ve zlovůli své i do pekla se vrhnul, i tam to poznáš a vyznáš, že jsem ti všech prostředků poskytnul ku zachránění se před věčnou záhubou; ano, tam teprve poznáš a pochopíš zúplna, že jsem tě od věčnosti, ustavičně a po celý život tvůj miloval láskou nekonečnou, a že jsem ti neklamné důkazy této lásky mé podávati neustával; že jsem ti již na zemi peklem hrozil jedině proto, abych tě takorfa donutil mne Boha svého milovati, a abych ukázal, jak velice na lásce tvé mi záleží!“ —

Tak v oné staré knize; a z toho již poněkud objasní se ti ten nápis záhadný: že láska Boží peklo stvořila! Ano, milý příteli, peklem tě chce Bůh jen před hříchem uchrániti a uvarovati, chce tě jen ke ctnosti pobádáti a k vyhledávání pravého blaha a pokoje duševního. Peklem chce tě Bůh tvůj takorfa přinutiti a dohnati na cestu k věčné blaženosti. — Nuže rei, jak medle chceš tuto snahu nazvati? Či není to pouhá, ryzá, neskonálá láska Boží? —

Ovšem nedáš-li se zde ani láskou ani hrozbou od hříchů odvrátiti, pak upadneš na věčnosti v ruce bezohledné spravedlnosti Boží. Neboť jest Bůh sám sobě povinnen zjednati uražené své velebnosti zadostučinění, a to se stane věčným potrestáním viníků v peklu. Tudíž i v tomto smyslu platí onen nápis, že láska Boží stvořila peklo, netoliko láska k člověku, nýbrž i láska Boha k sobě samému!

Tedy i tím peklem mluví ti Bůh do duše a volá: člověče! nezapomeň na mne! A zajisté nemálo se Pánu Bohu zavděčíš, když často a častokráte živou vírou na peklo se budeš rozpomínati a menší zisk bude z toho mít i duše tvá. Zapuzovati ale z mysle všelikou jen upomínku pekla, nikomu tak neuškodí, jako tobě samému; nebo věz, čím řidčeji na ně vzpomínáš, tím jistěji do něho spěcháš.

Poněvadž pak i já to upřímně s tebou míním, chtěl bych ihned aspoň v duchu v ono hrozné místo podzemní tě provoditi. Navštívili bychom tu onoho známého bohatce i Jidáše. Zastavili bychom se tam u těch lidiček, jenž se zde na zemi peklu jen smáli a horlivým křesťanům pošetilců spílali, nyní ale tam kvílí a bědují a nařikají: „Zbloudili jsme tedy z cesty pravdy a světlo spravedlnosti nesvítilo nám, chodili jsme po cestách nepravosti a zahynuli až do umdlení. Co nám prospěla pýcha? anebo co nám pomohla chloubas a bohatstvím? — Oni pak, jenž nám byli ku posměchu, jejichžto život měli jsme za bláznovství, ti počtení jsou mezi syny Božími a mezi svatými jest los jejich!“ (Kniha Moudrosti 5.) — Zastavili bychom se dále u těch opileců, rouhačů a proklinačů, jakož i u rušitelů a znesvěcovatelů dne svátečního, u těch obchodníků s falešnou váhou a mírou, dále u těch pomlouváčů a nestoudných svůdníků, u pisatelů a tiskařů nestoudných knih a novin, a posléze u hospodářů a hospodyň, jenž svých dětí a své čeledi zanedbávali nechávajíce je žiti bez Boha a kázně, tak jakoby jim do toho nic nebylo. Zeptali bychom se těch a oněch, jak se jim tam vede a co je do toho hrozného neštěstí přivedlo? Jistě že by nám nehlali ani nepřeháněli v líčení svých muk. Věř mi, příteli drahý, že by nám oběma takováto návštěva velice prospěla! avšak bylo by k tomu daleko více času potřeba,

než zde ve „Škole“ pohromadě býváme, a proto ukázal jsem ti dnes jen cestu a návštěvu můžeš vykonati sám. O ne-strachuj, neoštídej se bratře, ale jdi, jdi aspoň každou neděli k těm nešťastníkům na návštěvu a buď jist, živou vírou si připomínati peklo a učití se Boha a hříchu báti — to je také služba Boží.

Přidám ti sem jen krátké ještě připomenutí o pekle, myslím, že ti dobře poslouží ku tvému rozjímání.

Rozvaž! pokud živ jsi zde na zemi, nejsi nikdy ani jeden den před neštěstím jist a bezpečen, ba někdy i dvě i tři nehody za sebou tě mohou potkati. (Dej pozor, aby se snad ještě dnes tak nestalo!) Tu můžeš zlomit ruku, tamhle nohu, zde ti může něco spadnouti na hlavu anebo jiný nepřítel a jiný škůdce na tebe číhá. Pán Bůh rač tě chrániti na př. před ohněm a bleskem, před krupobitím a přivaly vod! Ano příteli, kdybys byl sebe opatrnější a ostražitější, všemu neštěstí se předce nevyhneš, a to proto, že ani nevíš, kde a odkud na tě přikvačí. Ba mnohdy chtějí ujiti jednomu vběhneš do jiného neštěstí, ocitnuv se z deště pod okapem. Však zde to již jinak nejde, naše země jest a zůstane slzavým údolím!

Jinak, zcela jinak má se to v ohledu tomto na věčnost. Tam totiž jen jedinké neštěstí tě může zastihnouti, a to je peklo! Ovšem neštěstí to, kteréž budou svou vyváží miliony a miliony nehod a neštěstí pozemských. Ale, dovedl-li jsi se uchrániti toho jediného neštěstí pekelného, pak, milý bratře — považ! — pak žádné jiné neštěstí víc na věčnost ti nehrozí, nýbrž naopak radost, blaženost bez míry zůstane na věky věkův tvým údělem!

Hleď, jedná se tedy jen o to, vyhnouti se tomu jedinému zlu! Nuž, je to snad mnoho žádáno? — ó neměl bys člověče všecku možnou pílí sou-

střediti a vynaložiti na to, abys jen peklu šťastně ušel!

Tak mnohý jinoch pokládá stav vojenský za své největší neštěstí, které jej potkati může. A co neučiní všechno, by mu ušel? Jak mnohý opustí raději na vždy své rodiče, přátele i rodnou zem a prehne do ciziny, třeba až do Ameriky, kde s největší bídou a nouzí jest mu krutě zápasiti; ale to vše raději snáší, než býti na vojně. Anebo, co podstoupí za bolesti tak mnozí lidé, a co vše vynaloží na to, by nemuseli ztratiti některý úd těla svého, nohu neb ruku! Co peněz vyhází za léky, co bolesti ukrutných snáší dnem i nocí, a to vše rádi učiní, jen aby nebyli doživa zmraženi!

Hle, milý příteli, podobně i ty; byť bys měl k uvarování se pekla třeba i celého světa strasti a útrapy podstoupiti — nebylo by to ještě mnoho žádáno; a rád, rád bys měl svoliti! —

Ale poslyš! ani takových obětí není tu třeba. Zůstaň si doma mezi svými, jez a pij, vesel se v počestnosti, žij a pracuj v pokoji díla své — toliko všeho hříchu se chraň, aneb jsi-li v něm, hleď se jeho co nejdříve upřímným pokáním a náležitou zpovědí zbaviti.

Představ si jen na chvíli, že jsi již zavržen v tom ohni pekelném a Bůh nebeský že ti ještě jednou popřál té milosti odtud se vykoupiti. O bratře, co bys tu všechno rád podstoupil a obětoval a snášel, jen abys nemusil vícekrát do pekla!? — Ach učiň to již teď! zde na zemi ti to ještě pomůže, ale tam, tam ti to nebude nic více platno!! —

Jen jedno jedině neštěstí tedy hrozí nám na věčnost — a to také jen jedenkrát! — Ó člověče! jen tak na zkoušku do pekla nahlédnouti a zkusiti, vydržíš-li to, a nevydržíš-li, zase se obrátiti a odejiti — to tam nelze! Tu

platí „jednou“ — jako na vždy, na věky! Proto jest peklo ona hrozná, strašná, děsná jednotka, s níž každému z nás jest účtovat; jednotka, pravím, v níž ale platí v počtech to hrozné jen jednou jedna!

Ale ještě něco! zde na zemi nechť potká člověka sebe větší neštěstí, zůstane mu vždy alespoň nějaká útěcha a v nejhorším případě může se k Bohu modlit a prosit! Jež, aby mu poskytl síly a oddanosti k snášení bolestí a útrap, ale tam v pekle není ani toho! Peklo jest bez útěchy, bez naděje, bez modlitby, bez Boha! —

Ach, a jak lze se přede uchrániti tohoto hrozného, ba nejhroznějšího neštěstí?!

V písmě sv. jest zapsána výborná a zajisté neomylná rada, již nám v tom ohledu sám Duch sv. dává. (Mniš snad, že asi každý křesťan radu tu s dychtivosti hledá a pilně zachovává? než zmýlil bys se! velice rád budeš, pakli že alespoň ty sám jediný rady té uposlechněš!)

Přemilý čtenáři, kdyby ti hrozilo nějaké neštěstí, dejme tomu, že oheň, úraz neb těžká nemoc, a někdo by ti nabídnul, že se toho dojista uchráníš jest-li že každý den dotyčné zlo sobě na mysl připomeneš — nenilíš pravda, že bys rád, velmi rád prostředku toho se uchopil?

A hle, nic více nežádá se na tobě k uchránění se pekla! Neboť Duch Páně zcela jasně a nrčitě praví: „človče, pamatuj na poslední věci a na věky nezhřešíš!“ Jedna z těchto posledních věcí jest pak peklo, a pomýšlení na ně, jak tvrdí Duch svatý, uchrání tě na věky hříchu; kdo však na věky nehřeší, ten také na věky do pekla nepříjde!

Zajisté, milý příteli, kdyby jen lidé častěji na to pomněli, jak blízko peklu stojí, jak snadno, velmi snadno se v něm

mohou octnouti, a kterak odtud není nikdy, nikdy více návratu a vysvobození: ó věru nebylo by žádné misie třeba a žádného kázání o pekle, lidé sami by se chápali pokání a spěchali by k zpozděním. Avšak to je ta největší a politování nejhodnější zaslepenost lidská, že proti všem možným nehodám činí opatření a pojistují se proti ohni, krupobití, povodni a podob. a proti tomu nejhroznějšímu neštěstí, proti té největší bídě, do níž přec každý tak snadno upadnouti může, nepojistuje se nikdo, ač tu pojistění tak laciné!

Ó té nepochopitelné slepoty!!

Jak se asi již teď směje ďábel této pošetilosti našich lidí, kteří svým obrovským pokrokem, svým uměním, svou učeností a schytralostí se vynáší a při tom v té nejdůležitější věci tak pošetile tak nemoudře si počínají! Ubožáci! jak žalostivě sebe klamou!!

Než, příteli, — jak? neplatí ten škodolibý smích pekelného ducha i tobě? — Ó pozastav se nad touto otázkou a alespoň v této vážné chvíli přemýšlej o tom, v jakém asi poměru stojíš ty k peklu? — Ó nemysli probůh, že to zbytečné týrání hlavy a srdce, ne, ne, jest to účtování s onou jednotkou přehroznou, s kterouž jestliže jen jedenkrát ses přepočel, není nikdy více nápravy!

Ó učin, drahá duše, tomu pekelnému pokušiteli tu mrzutost, by tě ještě v tomto měsíci viděl na cestě k nebi.

Uposlechni aspoň tentokrát rady Boží a rozpomeň se a přemýšlej živou vírou o pekle, a k čemu upomínka ta tě bude vybízeti, učin bez odkladu!! —

Ku konci poslyš ještě krátký příklad. V jednom velkém městě španělském bylo jistého mladíka vidati, an každodenně v určitou hodinu téměř ulicemi pospíchal. Byl pak mladík ten lepého vzrůstu, v nádherném oděvu a vůbec tak neobyčejné krásy, že ne jeden člověk potkav

jej zůstal stát a zadíval se za ním. Byl také v městě tom kněz ctností svou všeobecně známý. I tento spatřiv zmíněného jinocha krásou jeho jako unešen polo na hlas za ním zvolal: jak krásný! jak spanilý! Když však několik kroků popošel, svěřil kněz hlavu a smutně za ním vzdychal: škoda! přeškoda! Tak činil dva, tři dni po sobě. Pochvalu kněze zaslechl jinoch sám a nemálo mu lichotila; ale pohanu donesli mu jiní a ta se mu nelíbila. Protož, jda následujícího dne kolem kněze dobře mu známého, zastavil tázaje se, co by to povolávání znamenati mělo. Kněz pak mírně mu odpověděl, to že se nedá na ulici pověditi, ale aby jen přišel k němu, mezi čtyřma očima že mu to vyloží. Jinoch skutečně vyhledal kněze v bytu jeho a tento dí k němu laskavě: „Můj mladý pane! Bůh vám dal tolik krásy, že byste věru zasluhoval jedenkrát v nebi zářiti; ale život váš, jak se všeobecně mluví, smě-

řuje přímo k peklu! A tu věru škoda, přeškoda bude tak krásného stvoření do pekla!“ — Duchovní zual totiž dobře, kam mladík svou určitou cestou se brává, že nikoliv do chrámu, ani do školy, nýbrž do herny a pověstné krčmy! Ještě hodnou chvíli trvala rozmluva mezi oběma a výsledek její byl ten, že od téhož dne nebylo více mladíka viděti známou cestou kráčet, nýbrž teď zahnul jinam, do postranní uličky a tam zmizel v odlehlém chrámečku Matky Boží. Krásným zůstal jako prve, toliko že dvě oči více se zalíbením naň pohlížely a to byly oči Boha, pastýře dobrého, jenž našel v mladíku ztracenou ovečku, kterouž nyní koupelí svátosti pokání očistil a také duševní krásou přiodil.

Hle, milý čtenáři, to byl užitek jediného věčného slova a připomenutí pekla.

„Co prospěje člověku, byť celý svět získal, na duši své pak škodu trpěl?“
(Dokončení.)

- Duchovní hodiny,

poopraveny a natáhnuty od † Libora Scholze.

(Pokračování.)

Hodina jedenáctá.

Bísmo svaté pravi, že hospodář vyšel ještě okolo hodiny jedenácté, aby najal dělníky na vinici svou. I našel ještě některé, kteří tu stáli zahálějice; i poslal i tyto do vinice své, a na večer obdržel každý mzdu umluvenou.

Tu je celý náš život v překrásném obrazu vypočten. Hospodář jest Bůh, dělníci jsou lidé, vinice je země a život jednotlivého, večer je konec života, slíbená mzda je nebe. Naše živobytí nabývá ceny jedině vlastní naší prací, ne naše leta, ale naše dobré skutky bude jednou Bůh vážit i odměňovati. Čas jest přípravou na věčnost, země školou pro

věčnost. Pročež pracuj neunavně na spásu duše své, dokud je den; přijde noc, kde nikdo více pracovati nemůže. Skrocuj neustále své náruživosti, neb jsou to úhlavní tvoji nepřátelé, a bytby byly ještě mladé a malé, nicméně předce ztěžují ti vítězství; když je ale necháš zrůsti a se zmocí, pak sotva zvítězíš. Svátý Dorotheus vysvětluje to výborně příhodným příkladem o jednom poustevníku.

Tento se nacházel jednoho dne se svými učeníky na místě, kde stálo mnoho cypřišových stromů rozličné velikosti. Jednomu z nich naporučil, aby malou cypřiš, na kterou poukázal, vytrhnul, což tento také velmi snadno učinil. Na

to ukázal mu jinou, něco větší; i tu vytrhl, ač s větším namáháním a oběma rukama. Při třetí, která ještě mnohem šilnější byla, museli mu již pomoci sousedruhovému jeho. Ale čtvrtou při tom největším namáhání ani všichni dohromady ze země vyrvat nemohli, proto že velikostí svou byly nade všechny ostatní. —

„Tak se to má i s náruživostí,“ řekl jim starý otec na to; „z počátku, dokud ještě nejsou tak hluboko zakořeněny, lze je docela snadno vyrvat a odkliditi; když ale dlouhým zvykem již hluboko do srdce kořinky své zapustily, pak jest to velmi těžko, je vykořeniti; pak potřeba k tomu velikého úsilí a někdy nedosáhne člověk přese všecku práci svou žádného úspěchu.“

Bojuj tedy neustále proti nepřítelům své duše, byťby se ti zdáli sebe menšími a slabšími býti. Pracuj pro duši, abys nebe dosáhnul. Neodkládej, nezanedbávej. Snad stojíš v životě svém již v hodině jedenácté. Chop se oka-

mžiku; neb od něho závisí snad nebe a peklo. Nenechej to tak daleko přijíti, abys uslyšeti musil hrozné slovo: Pozdě! — Dělej, jak onen žák, jenž přijda ku svému bohobojnému učiteli se ho tázal: Pane! jak dlouho smím ještě hřešiti? Učitel odpověděl: Jak dlouho chceš, ale musíš se pak polepšiti den před svou

smrtí! Vesele odešel mladík; ale náhle napadly mu jiné myšlenky, vrátil se a řekl: „Ale kdy pak umru?“ — „To já nevím,“ odpověděl tento, „snad zítra; pročť jest má dobrá rada: Přestaň ještě dnes hřešiti, nebo dnešní den je snad ten poslední před tvou smrtí.“ — Mládenec vzal si to k srdci a

polepšil se.

Co budeš ty činiti, milý křesťane?

Nejposledze ukázal se jedenácti, když seděli za stolem, a trestal nevěru jejich a tvrdost srdce, že těm, kteří jej viděli vzkříšeného, nevěřili. (Mar. 16, 14.) — I dal jim losy, a padl los na Matěje, i přičten jest k jedenácti apoštolům.

(Dokončení.)

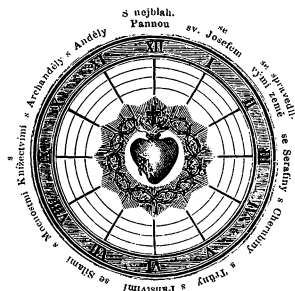
Duchovní schránka

k vysvobození věrných zemřelých z očistce.

Rdyž blahosl. Jan z Alverne se klaněl nejsvět. ranám Ježíše Krista Pána našeho za duše v očistci, viděl, že tím velký počet jich vysvobodil, které pak do nebe se vznesly. Dle jeho zvyku modlívá se 5 otčenášů a pět zdrávas, anebo se vykonává nějaký dobrý skutek. Někteří pak nepropouštějí přátel svých z pokoje,

dokud si nevytáhli číslici, aby se pomodlili za oně duše, které s toutéž číslicí zaznamenány jsou na tomto listě.

1. Za duše mého otce, mé matky a mých předkův.
2. Za duše mých bratrů, mých sester.
3. Za duše mých příbuzných.
4. Za duše těch, kteří v tomto domě zemřeli.

5. Za duše duchovních osob a těch, jenž duchovní správou zaměstnáni byli.

6. Za duše, které zanedbávaly nepřátelům svým odpouštět.

7. Za duše, které nedobře nakládaly časem.

8. Za duše mých dobrodinců.

9. Za duše, které letos do očistce se dostaly.

10. Za duše, které tuto hodinu mohly by býti vysvobozeny.

11. Za duše spasení nejbližší.

12. Za duše nejpouštěnější.

13. Za duše, které ranní a večerní modlitbu zanedbávaly aneb ji roztržitě vykonávaly.

14. Za duše, které zanedbávaly mši svatou a kázání.

15. Za duše, které mnoho se modlily za zemřelé.

16. Za duše těch, kteří očima hřešili.

17. Za duše, které byly netrpělivy.

18. Za duše, které byly pyšny.

19. Za duše těch, kteří nás pronásledovali.

20. Za duše těch, kteří jazykem hřešili.

21. Za duše, kterým jsme nejvíce povinni pomoci.

22. Za duše, které byly nespravedlivy.

23. Za duše, které oddány byly nenávisti a nepřátelství.

24. Za duše, kterým jsi byl příčinou, že Boha urazily.

25. Za duše, které na tvou pomoc čekají.

26. Za duše těch, kteří ve službě zeměpána přišly o život.

27. Za duše, které byly neposlušny.

28. Za duše, které křivě přísahaly.

29. Za duše těch, kteří jako zločinci popraveni byli.

30. Za duše, které nejvíce trpí.

31. Za duše těch, kteří proti 6. přikázání hřešili.

32. Za duše, které Matce Boží jsou nejmilejší.

33. Za duše těch, kteří opilství byli oddáni.

34. Za duše, které nepravdu mluvily.

35. Za duše těch, kteří nedobře úřad svůj vykonávali.

36. Za duše, které bývaly zlobivý.

37. Za duše, které nedobře sliby své plnily.

38. Za duše těch, kteří v otroctví zemřeli.

39. Za duše, které v tomto okamžiku před soudnou stolicí Boží se octnou.

40. Za duše, které obzvláště toužily Boha vidět.

41. Za duše, které jsou zapsány ve tvém bratrstvu.

42. Za duše vojinů, kteří padli v boji proti církvi.

43. Za duše, které jiné v zásluhách převyšují.

44. Za duše těch, kteří v kostele mluvivali a chováním svým pohoršení způsobili.

45. Za duše těch, kteří nádherou obleku hřešili.

46. Za duše těch, kteří tanec a plesy přes míru milovali a nyní za to trpí.

47. Za duše, které jsou trestány, poněvadž byly málo milosrdny.

48. Za duše těch, kteří postů nedrželi a proto nyní trpí.

49. Za duše, které zlými myšlenkami zhřešily.

50. Za duše těch, kteří náhlou smrtí zemřeli.

51. Za duše těch, kteří nejsou v posvěcené zemi pohřbeni.

52. Za duše těch, kteří bližního pomlouvali.

53. Za duše, které nejdéle trpět mají.

54. Za duše těch, kteří světovému přepychu příliš oddáni byli.

55. Za duše, které Ježíše, Marii i sv. Josefa obzvláště uctívaly.

56. Za duše mých zpovědníků a duchovních správců.

57. Za duše, které o blaho duší pečovaly.

58. Za duše těch, kteří neděle nesvětili.

59. Za duši toho, jenž toto napsal.

60. Za duše těch, jenž nedbali o to, aby své dítky a poddané bázni Boží učili.

61. Za všechny zemřelé křesťany.

Měsíc listopad jest zasvěcen činům lásky k našim v Pánu zesnulým spolubližním, aby se jim této přezádoucí almužny hojně dostalo, otiskli jsme svrchu uvedený seznam ve zvláštních listcích a rozdáváme je všem, kdo si jich přejí.

Redakce „Školy.“

Chvalozpěv o sv. Alžbětě Durinské.

J e hluboká ještě venku tma,
Jak světa konec by se blížil —
A nezměrný kámen věčnosti,
Ten srdce lidské jak by tížil;
A luny tvář siná a bledá
Svůj ve mraku úkryt si hledá.

A jako by lkala příroda —
Tak veliká ve světě nouze,
A hluboký povzdech, hluboký —
Ten ze srdce vine se dlouze:
A srdce to bolest když svírá —
Ach, z oka kdo slzy as stírá?

Ba málo kdo, málo cítí bol,
Kdo v přebytku jenom si hoví —;
Tu bližní když hladu umírá —
Zda jemu to srdce též poví?...
A ústa by plná měl medu —
Co platno, když srdce jest z ledu!

A stojí přec psáno v zákoně,
Jak bližního milovat máme;
Co nejmenším bratrům skytneme,
To Ježíši samému dáme;
Ten pokojně kosti své složí,
Kdo plní vždy zákony Boží!...

Však nouze kdy přec již veliká,
Tu Pán Bůh sám pomoc hned vzbudí;
Hle! Alžbětu velkou světici —
Kam láska ji k bližnímu pudí;
Tu nemocné hlídá, jim slouží,
Tam pomáhá, bída kde souží!

I koná tu dívy veliké
Svou předobrou, plnou vždy rukou, —
A ubohým, když ji spatří jen —
Těm radosti srdce hned tlukou;
A když jim tak skytá svou dlaní,
Ji zvou jen štědrou vždy paní.

A jak již to bývá ve světě,
Ten nevděkem lásku jen splácí —
Však Alžběta nic se neleká,
A novou zas láskou vše vrací;
Nechť za to ji všechno pak mučí, —
Jí postačí: „Ježíš tak učí!“

I ďábel k ní také přichází,
By pokornou pokoušel duši,
Jí hory a doly slibuje —
Však Alžběta jeho jed tuší!
„Hned odejdi — sliby tvé plané —
Já nezruším slovo již dané!“

Ta pokorná láska její vždy
Jak pod křovím violka vonná!
„Jen Tobě, o Bože, sloužit chci —
Nechť tělo mé bolí, — ať stoná!“
A pro svaté srdce to ptačí,
Jen ku kříži pohled již stačí!

Tu Ježíše vidí na kříži —
Již s pláčem mu k nohám se vrhá;
Když trnovou měl On korunu —
Svou zlatou teď ona si strhá.
Nechť třeba ji úsměšek čeká —
Zda toho se Alžběta léká?

Pán chudobu zvolil za sestru,
A chudí též dělníci Jeho!
Hle! všeho se zřiká Alžběta —
Jen z lásky, jen z lásky pro Něho!...
„Nic nejsem jen služka Tvá, Pane,
Nechť věčně se vůle Tvá stane!“

I díval se Otec nebeský
Na veliké Alžběty činy:
Jak Ježíše v kříži sleduje,
Jak léčí ty Jeho syny!...
Tu odplaty přichází doba,
Již věčná jí kyne teď koba...

Však ještě když byla na světě
Pán oslavil dceru tu svoji:
On veliké činil zázraky —
Kdož s světským to rozumem spojí?
O! vskutku je Alžběta svatá —
A láska je věčná v ní vznatá!

Tak v zimě kdys kráčí pěšinkou,
By skytla cos ubohým v lese —
Tu potká ji Ludvík — její pán,
A ptá se ji, co že to nese?
I žádá, zda vidět to může —
Však vidí tu — vidí jen růže! . . .

Zas jindy též vzala pod svůj krov,
By léčila chudého muže —
Byl chudák ten celý zraněný,
A na něm jen kosti a kůže.
I leká se Ludvík, když dána
Zde milost mu — viděti Pána.

Tu zřejmě nám Pán Bůh ukázal,
Jak bližního milovat máme —
A všechno, co žebráku skytne,
To Ježíši samému dáme: —
Když ty jej tak přijímáš k sobě,
On vezdy se hlásí též k tobě!

Tak stalo se Alžbětě,
Když končila života pouť —
I sebe když Jemu přinesla —
Pán neváhá k sobě ji jmouti.
Nuž, Alžběto, svatost tvá jistá —
Když's hledala — nalezla's Krista.

Tak v svatosti ruchu zemřela
Ta svěťice v chudičké chýži —
Však bohatá vešla na věčnost
Na veliké skutky své v kříži! —
Tak žila jak František svatý —
Teď s beder jí kříž její sňatý! . . .

A jak bych měl končit chvalozpěv
Té Alžběty svěťice velké? —
Vždyť málo má jazyk velkých slov
A síly mé slabé a mělké! . . . —
Nuž pomoz mi Alžběto svatá,
Ať ústa má nejsou snad jatá. —

Ti otcové naši slavili
A ctili tě po život celý —;
Nuž, vypros nám rovné zbožnosti,
Ať u víře svaté jsme bděli. —
Nechť svatí jsme tělem i duší,
Jak z lásky to ku Kristu sluší.

Svatá Notburga patronka služebných.

Boží odměna dívce Boží.

Notburgo, co jsi dříve činila, čin zase!“ Tak pravil kdysi rytíř Jindřich Notburce, když ji prosil, aby podruhé šla k němu do zámku. Domníval se, že nepřipoutá ji k domu svému jinak, než když jí dovoli jednati tak, jak ji v srdci milo. Největší pak radostí její bylo chudobným a trpícím pomáhati a dobře činiti.

Miloval-li však člověk něco bohumilého zde na zemi, pak nepřestává láska tato ani na nebi; jestiť sv. láska na zemi jako poupátko, jež teprve v nebi se rozvíjí květem nejkrásnějším. Z té příčiny měla Notburga i v nebi velikou radost, mohla-li bližním svým, kteří ještě v tomto slzavém údolí lkali a naříkali, něčím pomoci a jim dobře činiti. I Bůh

mohl Notburce, když do nebe přicházela, totéž říci, co kdysi pán Rottenburgský: „Notburgo, co jsi dříve činila, čin zase!“ Buď milosrdna a miluj své bližní jako tam na zemi, a jako jsi v životě svém z přebytku pána svého chudým rozdávala, tak vezmi i z mého božského bohatství a pomáhej.

Mohli bychom vypočítati hezký počet milostí, jež Bůh na přímluvu Notburčinu nuzným všeho druhu učinil, a jimiž radost její srdce úplnou učinil, než povíme pouze o sedmeré bídě a sedmeré pomoci.

1. Jistá ochrana. „Chvalte Boha ve svatých jeho!“ Před několika lety zuřil v sousední krajině hrozivý mor dobytčí. Abychom tak velké neštěstí od svých hranic odvrátili, složili jsme naději

svou v Boha a důvěru svou ve svatou pannu Notburgu. Vystavili jsme obraz výborné divotvorkyně v kostele a vysílali před ním vroucně modlitby po 8 dní. A důvěra naše nezůstala nesplněna — neboť milostí boží a jak my věříme, též mocnou přímluvou této pomocnice byli jsme před hrozcím nebezpečím zachráněni a veškerý dobytek zůstal bez pohromy.“

„Na důkaz pravdy a na rozšíření povinné účty ku sv. Notburce připojuji svůj vlastní podpis a pečeť prelátskou.

Dáno z probošství Neustiftu, diecese brixenská, hrabství tyrolské. 1750 1. list.

Antonin,

infulovaný probošt.

2. Uzdravení nemocných. Když se r. 1862 konalo svatořečení sv. Notburgy, udál se následující výjev, jenž od místních správců duchovních sepsán a biskupu brixenskému poslán byl.

Valburga Triendlova, narozena 16. února 1849, byla dcerou zámožných rodičů, jež záhy ztratila. Následkem více nemocí byla neustále neduživá; zvláště pak cítila velké bolesti na nohách, tak že mohla sice dobře seděti a ležeti, nemohla však bez vůdkyně nebo bez berle státí. Bylo jí právě 4 leta. Tázáno bylo více lékařů o pomoc ale bez výsledku; výrok jejich zněl, že není žádné naděje, že by se děvče v mládí uzdravilo; teprv až sesílí, že se možná uzdraví. Mimo tělesných bylo též duchovních léků používáno. Byly za ni čteny mše sv., pořádaný poutní průvody a mnoho chudých dítek se za ni modlilo — ale všechno bylo marno. 17. září přijala Valburga v Nattersu svátost pokání a oltární s tím úmyslem, že se za několik dní odebere do Ebenu, získá si sv. odpustky a bude vzývatí sv. Notburgu za přímluvu. Z Nattersu až k nádraží Inomostskému byla dílem vedena, dílem nesena; z Jenbachu byla dovezena do Ebenu, kdež podpírajíc se o rámě

průvodčích a o berli vstoupila do chrámu a vykonávala modlitbu. Odpoledne šla podruhé do kostela, mohla bez námahy pokleknouti a šla potom z kostela beze vší podpory. Předě dveřmi chrámovými odložila berle a šla sama do Jenbachu a necítila na cestě z Inomostí do Nattersu prázdných bolestí. Když se zpráva o zázračném uzdravení rozšířila, nastala mezi lidem veliká radost a důvěra ve přímluvu sv. Notburgy. V kostele ebenském visí až dosud obraz vděčnosti od Valburgy.

3. Přítelkyně dítek. „Nechte malíčkých přijíti ke mně!“ Tohoto příkazu Spasitelova následovala Notburga již za pobytu svého na Rottenburgu, kdež dítky pánů svých zbožné a ctnostně vychovávala. A tuto lásku k dítkám má až posud i v nebesích. O tom se přesvědčila paní Kateřina Milosičová z Mildenhofu v Krajině. Její deset měsíců stará dceruška upadla náhle do mdlob. Matka nemohouc jí nijak pomoci, vzývala sv. Notburgu o pomoc, položila dceruše obraz její na ústa a v tom okamžiku otevřelo dítě oči a počalo dýchat. To se stalo r. 1744. Příštího roku onemocnělo dítě záskrkem. Tu dala matka na oltáři sv. Notburgy u OO. Františkánů v Pisině mši sv. sloužiti a vyprosila skutečně dítku svému žádoucí uzdravení.

4. Ukradený majetek navrácen. Dne 5. října 1740 ztratil se rolník Urmovi kůň z obecního pastviska. Poněvadž se ani druhého dne nevrátil, šel jej rolník hledat, avšak nemohl ho najíti, což ho ovšem velice rmoutilo. Vydal se tedy do okolní krajiny, aby koně vyhledal, ale když uplynulo více dní a on se posud nevracel, utekla se zarmoucená manželka o pomoc ku sv. panně Notburce a dala ke cti její mši sv. sloužiti. Zatím chodil její manžel okolní krajinou a přišel konečně jednoho dne na pastvisko jakéhosi sedláka,

kdež ku velké radosti koně svého nalezl. Majitel pastviska mu oznámil, že koně koupil nevěda, že jest ukraden a navrátil jej pravému majiteli beze vší náhrady. Při tom však je pamětihodno, že sedlák svého koně právě v tu hodinu obdržel, kdy byla mše sv. sloužena.

5. Chléb v nouzi. Když mně, mnohými dluhy stíženému, chudoba i nouze hrozila, obrátil jsem se s velikou důvěrou ku milostiplné panně Notburce a skutečně bylo mi — díky za to především Bohu a pak sv. Notburce — v největší nouzi pomozeno. — Jiří Häckl v Pinzgavě 1749.

6. Zachránění od loupežné vraždy. R. 1750. 5. ledna vyznal pan Vavřinec Härtl, měšťan a obchodník svobodného města Dinkelsbüchlu, že byl od loupežníků přepaden, o všechny peníze oloupen, dilem koulí, dilem mečem poraněn, konečně svázán a se zacpanými ústy do jámy hrozen, tak že pro smrtelné rány ani se hnouti, ani o pomoc volati nemohl a očekával nezbytnou smrt, poněvadž se mu nebylo lze nadíti pomoci v lese tmavém a pustém. V tomto stavu z hloubi srdce svého volal o pomoc ku sv. Notburce. Dříve než tmavá noc nastala, přiběhli k němu dva honiči psi, počali štěkati a nehnuli se od něho dříve, až přišli myslivci, kteří ho odnesli do města Tannebertu, kdež zůstal čtyry neděle v lékařském ošetřování. Všechno to pověděl nahore zmíněného dne, doloživ, že po Bohu nikomu jinému zachránění svého nepřipisuje, než sv. panně Notburce.

7. Z největšího neštěstí vysvobozena. R. 1760 vyznala svobodně jistá osoba, že dlouhý čas jeden hřích ve zpovědi zamlčovala, nemohouc ostýchavostí své přemoci, až konečně v Ebenu na přímluvu sv. Notburgy si umínila, že se z onoho hříchu vyzpovídá, čímž opět nabyla vnitřního pokoje.

Nejvyšší čest a nejhlubší pohana.

Až posud bylo vypravováno, jak věřící lid, zbožná šlechta, učení mužové a duchovenstvo zbožnou dívku od její smrti za blahoslavenou a svatou považovali a tak ji též nazývali. Též mnohé vyslyšené modlitby nemálo podporovaly domnění, že Notburga velmi mnoho může u Boha. Až dosud však hlavní věc chyběla.

Kristus Pán ustanovil totiž ve své říši na zemi, v církvi katolické, nejvyšší soud, jenž od něho obdržel moc a milost, aby ve všech případech, kde se jedná o sv. víru a sv. život, neomylně a rozhodně rozsuzoval. Tento soud jest sv. stolice římská a neomylným soudcem jest papež a nám katolickým křesťanům bylo řečeno: Jeho poslouchejte! Tak tomu chce náš Pán a Bůh, náš král Ježíš Kristus. Z té příčiny má jediné papež právo vydávati platné a neomylné svědectví o svatosti nějakého člověka. Ovšem papež nemůže někoho svatým učiniti, tím méně ho do nebe přivesti, to může pouze milost Boží a člověkovu s ní spolupůsobení. — Avšak rozhodnutí, byl-li život některého katolika svatým a zasluhuje-li on do nebe přijíti, a rozhodnutí, zda-li Kristus Pán divotvornými skutky skutečně známku svatosti mu udělil, to rozhodnutí náleží jedině papeži.

Dokud tedy tento soudce výroku svého neučinil, mohou se ostatní lidé snadno ve víře své myliti. My katolíci chceme však v těchto věcech míti úplnou a neklamnou jistotu.

Z té příčiny mysli se v Tyrolsku již dlouho na to, poprositi papeže o rozhodnutí. A tak se též stalo. Průběh věci byl tento:

Roku 1857 nastoupil na biskupský stolec Brixenský Vincenc Gasser. Jemu přednesl horlivý ctitel sv. Notburgy, tehdejší farář v Ebenu, Lukáš Tolpert

snažnou prosbu, aby vyprosil v Římě pro celou diecesi Brixenskou zvláštní mši a kněžské hodinky ke cti sv. Notburgy. Nejd. knížeti biskupovi samému velice na tom záleželo, aby účtu milé mu svěřence ve své diecesi rozšířil; mimo to stal se hrad Rottenburg koupí jeho vlastnictvím a tak bylo místo, kde sv. Notburga žila a svatě zemřela, jeho majetkem. To všechno jej pohnulo, že přednesl sv. Otcí Piu IX. prosbu, aby svátek sv. Notburgy v celé diecesi slaviti se mohl. Papež ochotně přivoli; dříve však bylo účtu a svatosti sv. Notburgy přisnému zkoumání podrobiti. Zatím uplynula čtyry leta. A teprve když bylo všechno co nejdůkladněji prozkoumáno a zkoušeno, vydal papež 27. března 1862 dekret, kterým dosavadní účtu sv. Notburgy jakožto svěřence dovoluje a potvrzuje. A tak bylo od nejvyššího soudu Božího na zemi rozhodnuto, že se sv. Notburga stala po smrti své svěřence v nebesích, a že zasluhuje jako svěřence ctěna býti. Proto též potvrdil papež ochotně pro celou diecesi Brixenskou vlastní mši a kněžské hodinky o blahoslavené Notburce.

Nyní měl Eben užítí nejkrásnější dny své — svátek vyhlášení za blahoslavenou sv. Notburgy, patronky kostela. To se stalo ve dnech 14—21. října 1862.

Chrám v Ebenu byl ku slavnosti co nejkrásněji vnitř i zevnitř ozdoben a na cestě k němu postaveny velké brány vítězoslavné. Rolníci ozdobili též vlastní své domy, očekávající radostné slavnostní den.

Večer 13. října přišel sám nejd. kníže-biskup z Brixenu do Ebenu a zahájil řadu osmi slavnostních dnů. Do Ebenu dostavilo se mnoho duchovních, několik pluků tyrolských střelců shudbou a nesčetné množství věřícího lidu. Prvního dne bylo tam lidu kolem 10.000, po sledního dne však dosáhl počet jich 15.000.

Po všechny dny byly konány dopoledne, i odpoledne slavné služby Boží. Od časného jitra až do pozdní noci bylo zpovídáno a během osmi dnů přijalo přes 10.000 poutníků nejsv. svátost oltářní. — Posledního dne pro velký nával lidu nebylo dokonce ani možno nejsv. tělo Páně v kostele rozdávat; poutníkům bylo kleknouti na hřbitov a tam přijímat.

Slavnosti ukončeny byly velkým vítězoslavným průvodem; šest pluků střelců doprovázelo průvod, v jehož čele kráčelo 46 duchovních za nejsv. svátostí, kterou nesl kníže-arcibiskup Solnohradský. —

Brzo po skončeném průvodu — praví očitý svědek — a po vroucím pozdravu svěřence táhly pluky střelců, doprovázeny krajany svými, za zvuků hudby do svých domovů. Poutníci jeden po druhém pozdravivše svěřence odcházeli. Konečně i nejd. pan arcibiskup s duchovenstvem šel se rozloučit s milovanou svěřence a odešel na nejvyšší potěšen a spokojen z posvátného místa. Z okolních dědin zaznívaly radostné hlaholy zvonů a mocná ozvěna střelných ran nesla dál a dále do hor oslavu sv. Notburgy.

Druhý svátek sv. Notburgy — ale tentokrát se plácem a žalem — konal se r. 1878. Bylať svěřence ctěna všeobecným pokáním.

V noci z 22. na 23. červenec byly totiž ostatky sv. Notburgy nejboha-prázdnějším způsobem okradeny. Zloději vloudili se ve dne do věže a dali se tam večer zavřítí. V noci urazili zámek u dveří do kostela vedoucích a spáchali pak zločinný, svatokrádežný skutek. Sotva se to ráno rozeslo, bylo všem lidem, jako by jim nůž do srdce vrazil. Nastal všeobecný nářek a kvílení a nemluvalo se o ničem jiném, než o svatokrádeži. Lidé se slzami v očích pozdravovali se žalostnou novinou, jaká pohana stala se sv. tělu. — Sv. Notburga zakusila zajisté

v životě svém mnoho zlého, ale taková pohana se jí nikdy nestala, jako nyní před oltářem Božím. Hlava byla věnce zbavena a na stranu otočena; srp, zlaté srdce, bohatý svrchní oděv, drahocenné prsteny na rukou — vše to bylo staženo a ukradeno; jen spodní roucho a zlatá ozdoba, která bezprostředně ku kostem přilehala, zůstala. Zloději vlezli s lupem svým opět do věže, spojili dohromady určený zámek a spustili se pak oknem ven.

Když se zpráva o bohaprázdném činu v zemi roznesla, napsal jakýsi pisálek posměšně do novin, že když Notburga tak mnohým pomohla, že mohla též sebe samu ošetřovati. Prázdná ta hlava si ani nevzpomněla, že totéž pravili již pokrytečtí fariseové a pacholci katovi Kristu Pánu na kříži visícímu: Jiným pomáhal a sám sobě pomoci nemůže. Zpupná ta řeč byla však hned potrestána, neboť Kristus si skutečně sám pomohl, an třetího dne ku hanbě zákonníků a fariseů slavně z mrtvých vstal.

A tak si pomohla též sv. Notburga, neboť loupežníci neunikli ruce spravedlnosti. Sotva uplynulo 14 dní, byli v Mnichově chyceni a v Solnohradu

odsouzeni každý na 8 let těžkého žaláře. — Avšak Bůh učinil ještě jiným způsobem sv. Notburce zadost. Za prvé upozornila drzá svatokrádež věřící lid v Eбенu na svatost stánku Božího, a ukázala jim, jak neocenitelný mají poklad ve sv. Notburce. Za druhé obnovil ohavný ten čin znova památku na sv. Notburgu po celé zemi. Poutníci přicházeli častěji než jindy, přijímali hojněji sv. svátosti a vraceli se s většími milostmi do svého domova.

A konečně jsou ostatky ne-li tak bohatě, jako dříve, přece ne méně krásnější a vkusněji ozdobeny, jako bývaly.

Nebylo sice vydáno žádného povolání ku sbírkám na opětné okrášení, nebyly v zemi žádné sbírky konány, a přece z blízka i daleka plynuly hojné dary. Četní citelové svěťce obstarávali sami jednotlivé ozdoby, jako věnec na hlavě atd. Srp dala zhotoviti obec Ebenská. Uspořádána k tomu cíli veřejná sbírka od domu k domu, a každý dům bez výjimky něčím přispěl.

Na srpu velmi krásně pracovaném jsou vyryta slova: „Obec Ebenská své patronce Notburce. 1880.“ (Dokončení.)

Památce † Jiří Slotty.

Jako to listí na lípě na podzim opadá, tak poznenáhlu odchází na věčnost jeden po druhém z nejlepších synů národa slovan-ského, — úmrtím Jiřího Slotty želi vlast česko-moravská jednoho z nejvčetnějších svých synů, Slovensko oplakává svého otce a pěstitele, vzájemnost všeslovanská, idea sjednocení u víře veškerého Slovanstva ztratila Jiřím Slottou jednoho z nejhorlivějších svých pěstitelů. Slušno a hodno jest,

aby sepsán a vydán byl obšírný popis života † Jiřího Slotty, aby světu křesťanskému podán byl celistvý obraz šlechetných snah a poctivých prací tohoto horlivého zastance pravdy a spravedlnosti, a nadějeme se od našich vynikajících spisovatelů, že tomu všeobecnému přání brzo se vyhová. Takový životopis může chvalně známého po celém křesť. Slovanstvu přispět by hlavně nám dosud žijícím k povzbuzení a zůstal by zrcadlem života pro studující mládež slovanskou.

Zde ve „Škole“ činíce tímto jen zmínku o úmrtí Jiřího Slotty doporučujeme jej bratrským modlitbám čtenářů, aby vyproštěn brzo z muk očistcových a došed odpočinku v nebesích jako odměnu svých prací a snah nám byl orodovníkem u Boha.

Jiří Slotta narozen 24. března 1819 v Rájci na Trenčanskú, studoval v Žilíně a v Prešpurku, pak bohosloví v Brně, načež se stal kaplanem v Moutnicích (r. 1842—1845), pak v Šaraticích (do r. 1852.). Když mu jeho zbožná matka toho času zemřela, vrátil se na Slovensko a odbyv si v Praze státní zkoušky pro professuru gymnasiální byl od ministra kultu poslán do Baňské Bystrice za profesora, kde po delší čas vědám a vychování mládeže se věnoval. Na radu Baňsko-Bystrického biskupa Štěpána Mojžiše, svého upřímného přítele a velkého příznivce, vyžádal si propuštění ze svazku diecese brněnské a připsán byl diecesi Baňsko-Bystrické, kde až do své smrti horlivě pracoval, posledně jakožto farář 150 duší na Voděradském, dvou to dvorích patřících biskupu nitranskému. Zemřel dne 3. října o 11. hod. v noci zajisté tak oddán do vůle Boží, jako když před dvěma roky v nebezpečné nemoci se nacházel, která jej také zdržela, že nekázal v Rajhradě při benediktinském 1400letém jubileu. Ještě letos zmínil se zvěčnělý o této nemoci ve psaní na redaktora „Školy“ mimo jiné následovně: „Velebný pane redaktore! Byla to, věřte, přetěžká nemoc, do které podle nevyzpytatelného soudu Svého uvalil mne Bůh. Život můj již nacházel se v tom největším nebezpečí. Lékaři již mne vyhlásili k veliké radosti světských i duchovních nepřátel národa slovenského i mojich za na jistou smrt odsouzeného. Domácí moji i farníci, samí to sluhové hospodářští ve dvou poplužných dvorích biskupa nitranského, plakali nade mnou, nad životem mým zoufajíce. Já však nepřestal jsem doufat v Boha a Spasitele svého Ježíše Krista, k Jehožto božskému Srdci nejen sám obrátil jsem se s důvěrou dětskou, nýbrž i farníky své prosil jsem, aby za mne vykonali novenu k tomuže Srdci nejsvětějšímu, nejsladšímu. A dobří pobožní farníci moji,

muži i ženy, dospělá i školská mládež, učinili tak, po devět dní každý večer po práci denní v poli i doma v kostele za mne se modlíce. Ještě nebyla novena skončena a aj! já již počal jsem se lépe cítiti a tak každým dnem přibývalo mi síly až konečně vyzdravěl jsem zcela. Když to viděl můj lékař, chlubil se po světě svým uměním a svou zručností, kterou mne prý vyrvál z náruči smrti. O ty bláhový! Kdyby božské Srdce Ježíšovo, chtějíc, abych ještě pracoval, trápil se, bojoval, dobře činil a spasení svého vyhledával na zemi, nebylo neslyšelo proseb mých i mých domácích a farníků a nebylo přispělo ku pomoci, daremně by bylo bývalo léčení tvoje! Není na širém světě lékaře nad Ježíše, nad nejsvětější Srdce Jeho. K tomu ať se každý utíká v nemoci své jak těla tak duše, jenž jest hřích, a uzdravení nabude v nemoci hříchu jistě, v nemoci tělesné beze vši pochyby, jestli to uzná božský ten lékař za potřebné k spasení jeho.“

Kdo poznal Jiřího Slottu a neza-miloval si ho ihned pro jeho upřímnost průhlednou jako křišťál, pro jeho bratrskou lásku, která vždy ochotna byla srdce své rozdělit s pobratimem! Poukazujeme na psaní, které zaslal vp. Ferd. Harnovi jako odpověď na jeho gratulace ke dni sv. Jiří (viz „Hlas“ r. 1882 č. 82), abychom seznali aspoň náčrtek jeho života a odlesk jeho smýšlení a tužeb.

Jiří Slotta byl milován ode všech Slovanů, kteříž jej znali a pro výtečný jeho dar řečnictví nezdědka zbožňován, od nepřátel svých — a těch měl hojně, nikoliv pro svou osobu, nýbrž pro věc, kterou hájil: trochu té spravedlnosti ku zbídačenému Slovákovi — byl sice nenáviděn, ale také vážen a ctěn, on účastnil se, seč byl, každého podniků katolického a lnul celým srdcem svým k Římu a Velehradu a toužil nejvíce po sjednocení Slovanstva v jedné církvi Kristově. Proto zůstane jeho památka vždy velečestnou v národě slovanském a v církvi svaté a my doporučujeme jeho šlechetnou duši milosrdenství Hospodinově prosíme vroucené božské Srdce, aby nám vzbudilo nové Jiří Slotty, srdcem i duchem.

R. i. p.

Z p r á v y.

Svěcení soch Panny Marie.

Sděluji nám, že na mnohých místech konány krásné slavnosti svěcení soch Panny Marie, a sice Panny Marie **Lúrdské** v Rožnově a Slavkově, Panny Marie **sv.-Hostýnské** v Prazi. Neuveřejňujeme podrobnosti těch slavností, ježto na mnoze se podobají všem jiným toho druhu, nýbrž oznamujeme to potěšné, co platí o všech těch slavnostech, že veškeré obecnstvo dotyčných měst a osad nejvřelejší účast na nich bralo. Jestliť to svědectví, že zejména úcta k Bohorodičce a tudíž křesťanství vůbec v našem národu pevně jest zakotvená a nedá se zvyklati různými divokými náhledy bezbožeckými, které mnozí nezkušení nespokojenci rádi by z ciziny k nám přenesli. Duch bezbožecký a neúcta ke všem posvátným jest a zůstane povždy našemu národu cizotou a kdo by ji chtěl u nás zaváděti, jest skutečným kazimírem a nepřítelem národu.

Z Prahy. (Svěcení základů kostela božského Srdce Páně). Jako nebe za jasné noci poseto nesčetným počtem hvězd větších i menších, tak naše drahá vlast poseta sty, ano tisíci chrámů, kostelů a kaplí. A jako Praha středem Čech, kam vše se ústí jako krev celého těla do srdce se vlévá, tak i Libušino sídlo středem, „snůškou“ chrámů na počest Boha nejvyššího otci našimi postavených. Málo měst, kde by tolik kostelů, tolik kaplí a to tak nádherných, tak krásných bylo jako v stověžaté Praze. Přes půl sta chrámů katolických zvědá mocné své tíny k nebesům a kolik ještě těch, jež nepříznivá doba zničila, jež buď v ssutinách, buď na jiné účely obráceny? A k těmto památníkům minulosti zbožní katolíci přičiňují svoji ruku, by nebyli za předky svými. Tak na Smíchově položen ne-

dávno základ ku chrámu sv. Václava a sotva že povyrostly zdi svatostánku tohoto, již opět v témže městě kladen základy k chrámu druhému, ke kostelu božského Srdce Páně. Není tomu dávno, co usadily se na Smíchově cti. sestry dotčeného řádu a již kladen základ k svatostánku, kde by Srdce božského našeho Vykupitele ctěno bylo, Srdce, jež láskou oplývalo, Srdce, jež pro nás bilo. A slavnost? Úchvatná. Nikde nebylo viděti přepychu, všude samá láska, samá srdečnost. A když pak chovanky v několika jazycích zpívaly při mši sv., zdálo se, že by pod ochranou toho mocného Srdce Páně věčný mír měl pano-ovati mezi národy rozdílných jazyků, rozdílných mravů. Dej Bůh, aby co nejdříve i tyto dva chrámy vypjaly k nebesům své téměř a co nejvíce citelů shromáždily v kobkách svých! A. D.

Jubileum kongregace nejsv. Vykupitele. Před dvěma roky slavili benediktini památku 1400letou narození svého patriarchy sv. Otce Benedikta, letos v říjnu františkáni, minorité, kapucíni památku 700letou narození sv. Františka, karmelité památku 300letou blažené smrti sv. Teresie, konečně budou i kongregace nejsv. Vykupitele (redemptoristé či liguriani) letos dne 9. listopadu slaviti památku 150letou svého vlastního narození či v život uvedení. Ve všech kolejích a chrámech toho řádu, zejména v Praze, Příbrami, Kaclově, Litovli, Eggenbenku a ve Vídni bude tato památka vroucně oslavována a sv. Otec sám k tomu přispěl, uděliv pro ten den 9. listopadu všem věřícím plno-mocné odpustky, kteří po správě Boží chrám Páně redemptoristů navštíví a na úmysl sv. Otce se pomodlí. Jak krásná to příležitost pro nás, poděkovati Pánu Bohu v ten den za nesčíslná dobrodini,

kteřá tímto řádem zejména našemu národu udělil. Nezmiňuje se ani o neocenitelných zásluhách, jichž si vydobyl ten řád nesčetnými misemi v našich vlastech, renovacemi, kázáním slova Božího při každé příležitosti a horlivým zpovídáním, připomínám dlouholeté, skryté, avšak vždy velečinné zastávání se křesťanského lidu české národnosti žijícího ve Vídni. Kdyby nebylo OO. redemptoristů ve Vídni, byl by český dělník, česká služebná ve Vídni beze vši potěchy duševní zůstala, nebyla by mohla jíti k sv. zpovědi a nutně byly by musily mravně úplně se zkaziti tyto dítky našeho národa. Že živel český ve Vídni ještě jakýs mravní ráz zachoval, jest hlavní zásluhou kněží shromáždění nejsv. Vykupitele. Pročež neopomeňme v den 9. listopadu Bohu upřímně děkovati za přijatá dobrodini a vroucně jej prositi za zdar a rozkvět toho řádu v našich vlastech.

Při té příležitosti upozorňujeme na vkusný památní obrázek: „Upomínka na slavnost tisícletého založení chrámu Panny Marie na Nábřeží ve Vídni,“ který v kolejkách OO. redemptoristů lze dostat. Na rubu toho obrázku jsou vytisknuty verše, jimiž krásně vysloveny zásady misionářské, na misiích často, nikdy však nazbyt opakované:

Život náš — toť bouře divá:
ztracen, kdož by v sebe doufat chtěl;
zloby vlna nás oplývá, —
v ní tak mnohý, ach! již bídě mřel.
Však v tom žití burácení
Pán nám jasnou hvězdu mořskou dal,
v srdci Tvém nám ku spasení
Maria, světlárny plamen vzňal. —
O, tož nám, Panenko, vítej,
a svou blahou září svítej
nám vyhnancům žalostným.
Prosiž za nás Hospodina,
pros, o Máti, svého Syna,
by nám všem byl milostným.

Milodary b. Srdce Páně.

Pán Bůh chce výslovně, abychom měli v něho velkou, úplnou důvěru, jak nám to dosvědčuje písmo sv. na nesčíslných místech, a podnes, řekl bych, namáhá se on, aby nám tuto bezvýminečnou důvěru vštípil, dává nám příležitost ke vzbuzování takové neoblomné důvěry v Něho, an dopouští na nás mnohé nesnáze, z nichž si nevíme žádné rady ani pomoci, ukazuje to častým vyslyšením našich modliteb, a takto vede nás k našemu

konečnému cíli, k lásce Boží, cestou trnitou i příjemnou. Sv. Terezia ubezpečuje nás, že kdykoli v důvěře ku Kristu Pánu počala ochabovati, velice důtklivě byla od něho kárána a že velice nemile to nese Spasitel

náš, spoléháme-li se více na něco neb někoho jiného než na Jeho dobrotu. Abychom tímže pokleskem jeho přelaskavé Srdce nermoutili, budťež nám pobídkou následující stručná ohlášení a díkyvzdání:

Z Prahy. Celý minulý rok trpěl jsem chorobou krční — a sice zápallem, jež mi překážela ve vykonávání mých povinností a rozmohla se často tak, že jsem při každém i co nejjemněji promluveném slově bolest v krku ucítil a vůbec všeho hlasitého mluvení se vystříhati musil. Vzdor všem prostředkům a lékařské pomoci nemoc se nelepšila; odhodlal jsem jeti na delší dobu do lázni pro podobné nemoce velice vychvalovaných, pevnou se koje naději, že se tam uzdravím; než nemoc má, jež byla dříve poněkud ochabla, vrátila se v prvé své síle, tak že jsem ještě více nemocen než dříve domu se navrátil. Vida tedy, že mi žádná lidská pomoc ničeho neprospívá, obrátil jsem se s důvěrou k Panně Marii Lúrdské prose ji v devítidenní pobožnosti, aby mi vyprosila tolik zdraví, bych mohl svoje povinnosti vykonávat; při tom pil jsem každého dne maličko Lúrdské vody. Prošba moje nebyla oslyšena; nemoc má se za několik dní lepšila, tak že nyní mohu již zcela dobře a bez bolesti delší dobu mluvit, začož vzdávám nejblahoslavenější Panně Marii a božskému Srdci Páně nejsrdečnější díky.

J. Š.

Z Jilemnice. Dvě sestry vzdávají díky božskému Srdci Pána Ježíše a nepoškvrněnému Srdci Panny Marie a sv. Josefa za vyslyšení jisté žádosti.

Od Frydku. Díky nejvroucnější božskému Srdci Páně a nejblah. Panně Marii, této opravdové Matce božské milosti. Byl jsem sklíčen vnitřní přes dvě léta trvající nemocí; dlouho hledáno pečlivostí mých laskavých rodičů pomoci u místních i okoličných lékařů, vše ale bez výsledku. V takovémto stavu,

kež již nebylo více naděje na uzdravení, vzal jsem s důvěrou útočiště k nejsv. Panně Marii, by Ona, je-li vůle Boží, mně svou milostí ku pomoci přispěla; učiniv slib, že chci po dosaženém zdraví na poděkování Pánu Bohu a nejsv. Panně Marii putovati do Častochova. Díky nejvděčnější Matce milosti plné; nemoc vzala šťastný obrat, dostal jsem užitečnou záživnost, po celou nemoc postrádanou, a poznenáhla jsem ozdravěl, že teď díky Bohu mohu zase svou práci dosti namáhavou šťastně zastávat.

J.

Z Prahy. Jisté paní onemocněl velmi nebezpečně jediný, velmi nadějný syn. V této tísní vzala matka své útočiště k nejbl. Panně Marii, sv. Josefu a k svatým patronům českým, zvláště pak k bl. Anežce, slibujíc, pakli se syn její uzdraví, že to dá uveřejnit ve „Škole B. S. P.“ a syn se skutečně za nedlouho pozdravil. Aby slibu svému dostála, k uveřejnění to zde podává, vzdávajíc vroucí díky nejblah. Panně, sv. Josefu a svatým českým patronům, jmenovitě bl. Anežce.

F. N.

Z okolí Sv. Hory u Příbrami.

1. Hned co dítko matky své rozboleli mně oči a neviděl jsem dle výpovědi své matky ani čtyři neděle. Rodičové obávajíc se, že více viděti nebudu, hledali pomoci. I vykonali na ten úmysl pouť na Svatou Horu u Příbrami, asi 2 hodiny od domova vzdálenou; tam nechali mne obětovati a přijali na ten úmysl sv. svátosti, a hle již po sv. přijímání viděl prý jsem.

2. V roce 1879 trápil mé dítko traplivý psotník a tak silně, že již jsme očekávali jistou jeho smrt. Patrice na velké trápení dítko našeho, jali jsme

se hledati pomoc u Marie Panny. I položili jsme na bolesti sevřené prsíčko jeho posvěcenou medailku z bratrstva nepoškvrněného Srdce Panny Marie ze Sváté Hory a prosili, aby blah. Panna Maria pomoci poskytnouti ráčila, buďto aby dítko lehce zemřelo, anebo na životu ponecháno bylo. K veliké naší radosti dítko v několika okamžicích zdrávo na matku se usmálo a od té chvíle podobnou nemocí trápeno nebylo.

3. V posledních dnech byl jsem asi čtrnácte dnů sevřen nejen nemocí tělesnou, ale zvláště duševní. Mysl má byla tak obtížena pokušitelnými myšlenkami, že stále k zoufalství jsem nucen byl. V soužení tom svěřil jsem se své manželce, která slyšíc ode mne to slovo napomínala mne k vytrvalosti. I uradili jsme se vykonati devítidenní pobožnost k Panně Marii Svato-Horské a sotva čtyři dny uplynuly, opustili mysl mou ony myšlenky neblahé. Za tato milostná vyslyšení vzdáváme Matičce Boží Svato-Horské nejvěřejší díky.

Z Hvožďan u Blatné vzdávají manželé R. díky Panně Marii za uzdravení nebezpečnou nemocí uchváceného dítka a prosí za uveřejnění díků za to, jak to byli i přislíbili.

Jistá osoba **ze Slavíkovice** děkuje Marii Panně za pozdravení od bolení hlavy; bylot jí po delší dobu velké bolesti snášeti a všechna lidská pomoc marna. I byla od jisté čtenářky „Školy“ vybídnuta, aby konala pobožnost a sobě objednala Lúrdskou vodu; a v skutku nemoc se více nedostavila a ona osoba jest od té doby úplně zdráva.

Z Lipníka vzdává jistá osoba B. Srdeci P. díky za uzdravení, které přičítá přímlově nejblah. Panny Marie Lúrdské, ku které konala devítník a užívala trochu vody ze zázračného pramene. Cítí se nyní sesílena a provádí pohodlně svou živnost.

Z Raketnice u Přerova vzdávají díky za vyslyšení ve dvou záležitostech.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Na ničem není Bohu tak záleženo jako na našem posvěcení. K tomu směřuje celý Starý Zákon, k tomu cíli přišel Kristus Pán vykoupit svět svou smrtí na kříži, o to usiluje církev svatá po celou dobu svého trvání a Ježíš Kristus v ní a skrze ni neustává svůj vykupitelský úřad konati. — Z tohoto hlediska třeba posuzovati všechny události ve světě, ať radostné ať žalostné, abychom seznali úmysl Boží, a podle možnosti spolupůsobiti s Kristem Pánem; kde nám nelze skutkem, tam působme aspoň modlitbou.

V Rakousku byly svolány zemské sněmy, jsou již uzavřeny a „otcové vlasti“ sejdou se ve Vídni v říšské radě. Ze

všech sněmů zdá se nám býti nejzajímavější dvanácté zasedání sněmu království českého, ve kterém poslanec professor Karel Duchek přimlouval se, aby ve školách národních bylo vychování mládeže nábožensko-mravní zase zavedeno a ráz křesťanský aby byl našim školám opět vrácen. Za příčinou této otevřené, upřímné řeči professora Duchka ukázalo se patrně 1. jak málo jest mezi našimi poslanci rozhodných, upřímných katolíků, neboť malinko jich schvalovalo ono rázné vystoupení prof. Duchka; 2. jak mocný aneb lépe drzý již jest živel nezabožský mezi našimi vzdělanci, kterým namnoze svěřeny jsou osudy naši

vlasti, ana jim do rukou dána jest moc zákonodárství a provádění těchto od nich udělaných zákonů.

Slova prof. Duchka zasluhují největšího ohlasu po celé naší vlasti, po celé říši rakouské, jednak aby se pozбудili, kdož jsou u vyznání víry a její zásad nesměli, jednak aby lid náš křesťanský věděl, koho má přístě voliti za svého zastance ve sněmích a ve sborech zákonodárných. Právě professor Duchek:

„Slavný sněme! Přese všechnu zevrubnost, kterou se vyznamenává zpráva o národním školství v Čechách, shledávám v ní přece jednu mezeru, kterou mlčením pominouti nemohu; vyznačujet se totiž podrobný počet školních obcí, národních škol, učitelů při školách zaměstnaných, kandidátů za učitele i podučitele kvalifikovaných, dětí školou povinných a školu skutečně navštěvujících; vyznačuje se dále, jakým předmětům se mládež učila a s jakým prospěchem.

„Než o jednom předmětu nečiní se ve zprávě nijaká zmínka, jako kdyby na něm pranic nezáleželo: minim tím mravní vychování mládeže, na němž blaho nejen národa, ale i státu spočívá. Po mém rozumu jest úkolem školy nejen literárně vyučovati, ale i mravně vychováti mládež; jedno bez druhého obstáti nemůže, na jedno i na druhé stejnou dlužno váhu klásti. A proto měli by páni školdozorcové zprávu podávati, nejen jaké literární prospěchy mládež u toho nebo onoho učitele činí, ale jak také tu a tam v mravní příčině prospívá; neboť se státi může, že učitel, jenž především k mravní stránce u dítek přihlíží, an jsa sám mravním a vzorným, mravně vychování dítek za nejdůležitější úkol školy pokládá, přece dítku za své vyučování někdy dostává, pakli že dítky jemu svěřené nedostatečně to neb ono umějí, kdežto jiný učitel opět pochvaly dochází, že dobře učí, ač na mravní moment vychování a na mravní cenu člověka velké váhy vůbec neklade. (Výborně!) Je-li mravně vychování mládeže ne-li důležitější, aspoň tak důležité, jako nauky theoretické a tak jest tomu, jak nejen školské zákony říšské i zemské,

ale i leckterá nařízení ministeria tomu nasvědčují, pak trvám, měla by se také zpráva o národním školství povšimnouti nábožensko-mravního prospěchu mládeže, an nábožensko-mravní ráz s našich národních škol žádným zákonem setřen není; měla by si zpráva povšimnouti již také proto mravního prospěchu mládeže, že na mnohých místech, zejména v městech, vedou se velké nářky na rozmáhající se nezbednost mládeže. Nepopírám, že nářky ty namnoze jsou přehnaný, neboť nezbedných kouskův dopouštěla se mládež druhdy tak, jako nyní a dopouštěti se jich bude i dále, dokud mládeží bude; avšak nářky ty nabývají namnoze tak povážlivého rozsahu všeobecného, že stojí v přímém odporu s vychvalováním nynějšího školství, o kterém se tvrdí, že dosáhlo zdárného rozvoje. Tohoto rozvoje nebo pokroku nepopírá žádný znalec školství, tím méně i já, spočíváť on v duchu času a duch času pokročil v každém odvětví lidského vědění, tudíž i ve školství. Než žádoucí pokrok v národním školství osvědčí se jen tehdaž velikým a kulturním, budou-li dítky stejnou měrou prospívati nejen literárně, ale i mravně.

„Této mravní stránky u vychování dítek nelze po mém soudu jinak dotihnouti, nežli na základě náboženství a to společným působením rodiny i školy.

„Kdo tohoto náhledu uznati nechce, nezná zásad velikého vychovatele lidu Amose Komenského, jenž má býti všem učitelům vzorem. Proto velikým podivením jest mi ono usnešení, jež jistá část učitelů na sjezdu plzeňském učinila, chtě s našich národních škol setřiti ráz nábožensko-mravní; pravím velikým podivením a to proto, poněvadž ona resoluce vyšla právě od těch, kteří po mém rozumu, následující příkladu Komenského, měli by nejvíce hájiti nábožensko-mravní ráz školy, kdyby kdo se odvážil popírati důležitost vlivu, jaký má náboženství na mravní stránku mládeže a tudíž i na vzdělání národní i státní společnosti. O této státní společnosti vyjádřil se pověstný demokrat americký Washington v ten rozum, že bez náboženství a mravovědy obstáti nemůže. Nevím zdaž také u jiných vyznání náboženských v Evropě někteří pedagogové podobně

usnešení za nutnost nepokládali, ale tolik z historie vím, že u žádného národu starověkého dítka bez určitých názorů náboženských vychovávány nebyly. A proto trvám, že by nyní asi Komenský nad tím žasl, vida, jak se na jedné straně zásady jeho velebí, na druhé straně jimi pohrdá, činí-li se taková resoluce, která je ve zřejmém odporu s jeho šlechtnými zásadami.

„Škol bez rázu náboženského zbrozil by se asi nyní Komenský, jenž po celý život k tomu pracoval, aby všeliké vyučování ve škole bylo nejen konkrétní, ale směřovalo koncem konců k poznání Boha a veškerého tvorstva v přírodě. Toto tvorstvo dle Komenského není samo sobě účelem, nýbrž stvořeno jest pro člověka a člověk opět jest tu proto, aby se stal vychováním člověkem a došel takto blaženosti. Co pak se této blaženosti týká, kterou Komenský na mysli má, neupokojí mysl lidskou rozličné soustavy filosofické tou měrou jako jednoduchý katechismus a to tak, že se to nepřičí rozum dospělého člověka, tím méně dítěte. Komenský vyznačuje cíl člověka, chtěl tomu, aby dítě již ve škole pojímalo poznenáhlu poměr člověka k přírodě a ostatním lidem jak v rodinném tak i v národním i státním životě, aby pojímalo zároveň poměr člověka k onomu pradu, jež mnozí filosofové i nefilosofové chtějí vyhnati ze světa skutečného, jenž ale vyhnati se jim nedá a mysl jejich i na dále straší, jak to znamenitý anglický fysik Steward ve svém výtečném spise „Neviditelný vesmír“ trefně naznačil. Chce-li kdo mít školu bez konfese, pohrdá tím určitým vyznáním náboženským.

„Jaká jest k tomu pohnutka? Či snad děsí se ti, kdož pro školu bezkonfesi horlí, tou obavou, že by se školy dostaly opět „pod starý dozor církve“, kdyby náboženský ráz svůj podržely? Pánové, trvám, že nikdo z nás at se hlásí k té neb oné politické straně, at lne k těm neb oněm zásadám, této obavy nesdílí a ji za pouhé strašidlo považuje, jemuž nikdo více nevěří, aniž snad věří tomu, že odznaky náboženské,

jako obrazy, jsou školám závadou u jich zdárném prospívání. Či snad šíří nauka náboženská zásady státu nebezpečné tou měrou, že se tím nemravnost mládeže rozšiřuje a povinná účta k autoritě podrývá? Jak dějiny dosvědčují, měla nemravnost mládeže základ svůj v bezbožství, mravnost pak v náboženství. Jde o to, které vyznání náboženské honosí se může nejlepšími úspěchy co do mravnosti a vzdělanosti mládeže. Na to oppovídnají nám dějiny, že ti národové věděním, uměním a vzdělaností mravní nad jiné předčili, kteří se přidržovali mravovědy křesťanské, která zřídlo své má v náboženství. Bez této mravovědy nelze mládež k mravnosti vésti. Jestli že kdo této pravdy neuznává, at označí, kterého filosofa mravověda měla by se pak do škol zavést, aby ona jsouc výplodem rozumu, nepřičila se ve svých zásadách ostatním soustavám filosofickým a byla s to k mravnosti mládež vésti.

„Všecky tyto soustavy filosofické mění se dle času, místa a národů a dle toho mění se také řád sociální i mravní, odvozovaný z těchto různých soustav. Ne tak se má věc s křesťanskou mravovědou, kteráž spočívajíc v náboženství, zůstává pro všechny časy tatáž.

„Protož projevují přání, aby sl. zemský výbor podáváje nám zprávu o stavu národního školství, přihlížel skrze příslušné orgány k tomu, aby vedle prospěchu literárního i také nábožensko-mravního prospěch mládeže ve zprávě označen byl.“

Řeč professora Duchka jest pokračováním toho, co professor Lepař na sjezdu učitelů v Plzni byl pronesl a čemu chtěl platnost zjednat mezi českým učitelstvem, a jako v Plzni většina učitelů, jimž od křesťanských rodičů jsou dítka svěřeny, proti těmto křesťanským, prof. Lepařem hájeným zásadám se vyslovila a usnesla, tak byl zase Dr. Julius Grégr na sněmě českém tlumočnickem většiny sněmovníků víře křesťanské odumřelých aneb v ní náramně lhostejných, když proti prof. Duchkovi povstal a hájil nezabožský ráz našich škol. Smutná to

zkušenost, že sami synové národa podkopávají základy trvání jeho, když právě ti usilují o zhynutí jeho, kteří jsou povoláni k jeho zvelebení. Co to stálo práce Krista Pána, než nás vykoupil a ubezpečil nám vychování v pravé víře a otevřel zdroj sv. svátosti v církvi katolické, co úsilí a strádání věnovali ss. Cyrill a Method, aby k nám to světlo sv. víry donesli a vychování křesťanské nám a našim potomkům pojistili, a ejhle, v zemi, jejíž panovnická rodina slovem i skutkem hlásí se k přesnému učení, jak jej hlásali ss. Cyrill a Method, v zemi, kde se křesťanskému vyznání nedějí překážky od zeměpána, ejhle, tu od samých zástupců národa chtějí se klásti pouta svobodnému vyznání víry. Necht' si toho všimnou křesťanští otcové a matky, aby příště lépe používali svého práva hlasovacího a za své zástupce na sněmy volili muže takové, kteří by chtěli a dovedli hájiti také to nejdražší, co národ má a co jej drží a povznáší — svaté křesťanské náboženství.

Francie a Itálie. Kam liberálové — ať národnosti německé nebo české — v Rakousku a po Německu směřují, tam již jsou ve Francii a Itálii. Čím dál více zmáhá se zášť proti všemu, co na křesťanství upomíná; ve Francii již se neuspokojují oloupiti bezbranné kněze a řeholníky o všecek jejich majetek pouze z té příčiny, že se rozhodně přiznávají k životu podle víry Kristovy, není jim dost na tom vyházovati ze škol obraz Ukřižovaného, oni jej ničí a zohyzdují všude na venkově, všude jest Ukřižovaný neznaobohům pohoršením a znamením, jemuž jest odíráno. Ba ovoce neznaobohství, které v Rakousku mnozí tak ochotně rozsévají, přináší v Itálii a Francii již ovoce i jiné, dosud netušené: čím více mizí víra v Boha trojjediného a v Krista Pána, tím více zmáhá se zřejmá modloslužba ďábla. Mnohému zdá se býti již

dosti horlivosti křesťanské, když ku př. se také rozhorlí pro svěcení dne nedělního; vizme však, jak si počínají nepřátelé Kristovi, nepřátelé Boha. Ve Francii počíná opravdové řádění bezbožecké „komuny“: prefekti vyhazují kříže a veškeré odznaky náboženství ze škol a veřejných místností a dělnická luza po jejich příkladu boří a olupuje chrámy, oltáře dynamitem roztřeskují a kněze beztréstně vraždí. Tak zapálili dělníci z dolů Montsorských (v kraji saonském) právě na svátek nanebevzetí Panny Marie kaplu a klášter řeholních sester a faru, pokradli co bylo stříbrného a zlatého, hlavní oltář vyhodili do povětří a pokoušeli se roztřístiti dynamitem krásnou jednu sochu Panny Marie. Když před několika měsíci jeden padouch dva kněze zavraždil, nacházely to liberální časopisy úplně v pořádku. V městě francouzském Montpellieru odbýván v srpnu pohřeb „civilní“ (bez kněze) jednoho hochy, kterého osvěcená jeho matka nedala pokřtiti a nazvala jmenem Lucifer. V Itálii jest společnost, která jako svého boha uctívá satanáša a jemu ku počtě dělají se písně a slavnosti jako opravdovému Bohu. Ve své zuřivosti proti všemu náboženství, ale hlavně proti katolickému neznají mezí a pomýšlejí opravdu na všeobecné zavedení bezbožnosti. — Kam to spějeme!

Rusko vede své vyjednávání s Římem, aby upravily se poměry katolíků k vládě ruské. Což však potřeba dlouhých vyjednávání, chce-li ruská vláda býti spravedlivou i katolíkům? Dejž jim svobodu, jaké požívají aspoň židé a ostatní jinověrci, popřej u vyučování a rozvinu církve katolické volnosti a získána takto nejlepší opora proti živlům podvrtným, nihilistickým, proti kterým dosud marně se brání car a jeho družina. Dávejte co jest Božího Bohu a Hospodin pak učiní, že bude i císaři dáno, co jest císařovo.

Státy pobalkánské, ať pod žezlem rakouským anebo v samovládě, zotavují se ze své mnohosetleté poroby pod jhem tureckým a tu jest jim především potřeba vlády nezištné a směřující jen k jejich dobru; proto modleme se mnoho za ně a podporujme seč jsme jejich katolické misie a školy.

Anglicko povalilo Egypt a upravuje si jej za svou provincii. Nelze ještě tvrditi, mnoho-li pravá vzdělanost tímto výbojem získá, toho však směle můžeme doufati, že Bůh i tento skutek anglické vlády, který vykonán z příčin velice sobeckých, obrátí ve prospěch křesťanství.

V měsíci listopadu

modleme se za pevnou důvěru v božské Srdce Páně.

N opět nová vlastnost, jakou mají míti věrní cititelé božského Srdce Páně! Majíce tolik nesčíslných důkazů dobroty Pána Ježíše máme míti v božské Srdce jeho pevnou, neobmezenou důvěru, jakou měli velcí světci a světice Boží. Jich příkladu následujme. Když jednou v Kampanii hlad vypukl, neměli ve klášteře sv. Benedikta žádné pšenice více. Chleb byl skoro již sněden až na pět bochníků. Sv. Benedikt vida bratry proto málomyslné těšil je a káral je spolu, řka: „Proč se rmoutíte, že nemáte dost chleba; na dnes máme dosti a na zítřek Bůh se již postará.“ A hle, druhého dne přivezli do kláštera mnoho pytlů mouky darem. Tu teprv se bratři zastyděli, že včera tak málo v Boha důvěřovali. — Sv. Václav, patron náš, v boji zajat, byv tázán, jak by mu u srdce bylo, odpověděl: „Nikdy jsem nebyl pokojnější mysli, jako nyní; neboť dokavad jsem byl ze všech stran lidmi ohražen, sotva jsem měl času mysliti na Boha, nyní pak lidské pomoci prost, důvěřuju jedině v Boha, kterýž mne zajisté neopustí, když Jej vzývati budu.“ Takové pevné důvěry v Boha hlavní příčinu udává sv. Pavel, an dí: „Skrze něho (Ježíše Krista) stvořeny jsou všechny věci na nebi i na zemi, viditelné i neviditelné.“ (Kol- 1, 16.) A na jiném místě praví týž apoštol; „A všechny věci poddal pod nohy jeho a jej dal, aby byl hlavou nade vši církví.“ (Efes. 1, 22.) Bůh všemohoucí všechny věci zachovává, všechno se děje podle svaté vůle jeho. Není ani té nejmenší bytosti na světě, která by od Boha nezávisela. Bůh nemůže neriditi a nezachovávatí svět, jinak by přestal býti Bohem. Tím právě ukazuje Bůh svou dobrotu velikou, že všechno řídí a zachovává. Tuto dobrotu Otce nebeského krásně nám vylíčil slovy Spasitel náš řka: „Který z vás jest člověk, kteréhož kdyby prosil syn jeho o chleb, zda-li kamene podá jemu? Anebo prosil-li by o rybu, zda-li hada podá jemu? Poněvadž tedy vy jsouce zlí, umíte dobré dary dávatí synům svým: čím více Otec váš, jenž jest v nebesích, dá dobré věci těm, kteříž ho prosí? (Mat. 7.) Proto prostě a bude vám dáno, hledejte a naleznete, tlučte a bude vám otevřeno.“ To zajisté mluvil Spasitel náš od srdce ke srdci. Ač nepoznáváme hlubokost bohatství umění a moudrosti Boha, tož přece učí nás vira, že Bůh má všechny nitky dějin v moci své, že pečuje o malé i velké, všechno vede k cíli, k jakémuž co stvořeno jest. A proto má důvěra naše v Boha býti skálopevná; neboť věčně pravdivým zůstane staré přísloví: „Když je nouze nejvyšší, jest pomoc Boží nej-

blíží.“ Ještě více povznese se důvěra naše v božské Srdce Páně, pohlédneme-li na zásluhy Ježíše Krista. Kristus nesmírně trpěl a tím nesčíslných nám vydobyl zásluh. On více pocítl Otce, než lidé jej hříchy zneuctili. On více oslavil Otce, než všechny kůry andělské, všechny svatí, veškerí tvorové na nebi, na zemi i pod zemí jeho oslaviti mohou. Ježíš Kristus, Bůh z Boha, světlo ze světla, pravý Bůh z pravého Boha zničil sebe samého stav se poslušným až ke smrti kříže. Touto obětí na hoře Kalvarii a na našich oltářích při mši sv. vzdává Kristus Otcí svému tu největší čest a slávu. Kdykoliv tedy Otec pohlédne na zářící rány Ježíše, Syna svého, bývá upomenut na onu lásku, kterou Ježíš měl k Otcí svému nebeskému. Ježíš Kristus ale vydobyl i nám zásluh; On nás osvobodil od věčné smrti, On nás smířil s Bohem Otcem, On nám lásku Boha a dědictví království nebeského získal. Ty miliony duší, které do nebe přijdou a Boha věčně chválí, jsou majetkem Ježíše Krista.

Kristus působí ale až dosud mezi námi. Jako hlava církve, jako hlava vinné révy rozděluje do všech údů moc a sílu své milosti. On pracuje bez ustání. Od té doby co vstoupil na nebesa a skryt přebývá na zemi v nejsv. Svátosti oltářní, ustavičně pracuje. Nepracuje ústy ani rukama, ale Srdcem svým. Nehledá cest svých na veřejných místech, nýbrž v duších. On působí v nás a my máme působiti s Ním. Jestliže ale působíme s Ježíšem Kristem, jsme té neomylné a pevné důvěry ve šťastný výsledek.

Ve všech věcech míti na zřeteli přání a úmysly božského Srdce Páně, ve všech věcech poslechnouti dobrých vnuknutí Ducha sv. a při všem podpirati se o milost Boží: toť největší úcta božského Srdce Páně; toť hlavní úlohou apoštolátu modlitby. Kdož by tedy nedůvěřoval v božské Srdce Páně, když ono tak laskavo, tak doobrotivo a tak mocno jest. A právě taková pevná důvěra jest nejlepším uctíváním božského Srdce Páně. Nejlépe je uctíme, když vždycky, při všem a na všech místech u něho pomoci hledati budeme, v ně svou důvěru skládati budeme. Zvláště nyní v těchto časech, ža těchto okolností skládáme důvěru svou v božské Srdce Páně a nebudeme zklamáni. Důvěra naše bude odměněna. Kdy to kýžené vítězství slaviti budeme, to Bůh sám ví. Spoléháme-li se však pevně na pomoc a příslibení Ježíše Krista, pak zajisté budeme moci jednou zvolati: V Tebe Pane doufal jsem, nebudu zahanben na věky.

M o d l i t b a.

O Ježíši! skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětuji Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětuji za dosažení té milosti, aby všickni sluhové Tvoji svou pevnou a stálou důvěrou oslavovali všemožnou lásku Tvou. Osvobod nás, božský Spasiteli, malomyslnosti nás tížící a nedůvěry, pro niž nezasluhujeme pomoci Tvé. Amen.

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc listopad I. P. 1882.

Za pevnou důvěru v božské Srdce Páně.

O Ježíši! skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za dosažení té milosti, aby všickni sluhové Tvoji svou pevnou a stálou důvěrou oslavovali všemohoucí lásku Tvou. Osvobod nás, božský Spasiteli, malomyslnosti nás tížící a nedůvěry, pro niž nezasluhuje me pomoci Tvé. Amen.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

O přesladké Srdce Panny Marie, budiz mou spásou!

Sv. Michale archanděle, sv. Josefe, svatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Dne

*Obzvláště ale doporučuje se:

1. *Všech svatých*: Dar živé víry v odplatu věčnou. Úcta svatých, zvláště našich sv. patronů. Křesťané ve smrtelném hříchu. Mladý muž, připravující se k úřadu misionářskému. Sestra nemocná.
2. *Všech věrných dušiček*: Duše v očisti. By osiřelé ditky našly pravých ochránců. Duše, na které nikdo dnes zejména nepamatuje. Splnění touhy po stavu řeholním. Šťastné ukočení jisté záležitosti.
3. *Sv. Malachiáše, biskp. 1148*: Zemřeli z bratrstva božského Srdce Páně po celém světě. Horlivost v apoštolátu modlitby. † bratr.
4. *Sv. Karla Borom., biskp. 1584*: Biskupové v zemích koruny svato-Václavské. Pravidelná úcta Panny Marie v sobotu. Překážení jistých pohoršení. Rozkvět sv. dětství v jisté osadě.
5. *Sv. Juty, hraběnky a poustev.*: Shoda a svornost mezi Slovany katolíky. Horlivá modlitba za obrácení Slovanů. Sebezapření, jde-li o čtení špatných knih. Získání způsobilých řeholníků.
6. *Sv. Leonharda, poust. 559*: Zdar obnovy řádu sv. Basilia mezi Rusíny. Duchovenstvo polské a ruské, zvl. hodnostáři jejich.
7. *Sv. Engelberta, biskp. m. 1225*: Císař a král náš se svými rádci. Kněz a jeho svěřenci. Osvobození od zlých vášní v mládeži. Šťastné vyřízení koupě. Obrácení otce pobloudilého. † dcera.
8. *Sv. Bohumíra, řeh. 1118*: Brzké vyřízení záležitosti ruských v Římě. Obsazení 16 stolic biskup. na Rusi. Nemocný kněz.
9. *Sv. Theodora, voj. 306*: Sv. Otec náš se svými rádci. Obrat k lepšímu politiky v Italii. Odvrácení soudního potahování.
10. *Sv. Ondřeje Avel., řeh. 1608*: Školy apoštolské v Belgii, Francii, především v Římě. Chovanci jejich připravující se na misie slovanské. Za ducha apoštolského. Úcta božského Srdce Páně.
11. *Sv. Martina, biskp. 400*: Ústavy výchovaci malých. Lásky a obětavost křesť. k dítkám. Štědrost k opuštěným. Šťastné umístění papežské knihtiskárny. Lásky k nevinnosti. Starý otec.
12. *Sv. Martina, pap. 654*: Školy bohoslovecké a semináře. By se v nich pěstovala láska ke ctnosti, zbožnost a přičinlivost. Dar povolání ke stavu duchovnímu. Dvě rodiny ve víře vlašné.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. mše sv. na úmysly dne, které i vloženy jsou na oltáři v Lárdu, Filipsořtu, Častochově, Bolešlavě a m. ost.

Připojiz každý k úmyslům dne: „i na úmysly doporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc listopad l. P. 1882.

Za pevnou důvěru v božské Srdce Páně.

Dne

Obzvláště ale doporučuje se:

13. *Sv. Stanislava K., panice 1568*: Tovar. Ježíšovo a jeho noviciaty. Úcta sv. Stanislava, by mezi mládeží studující rostla. † matka.
14. *Sv. Ilmobona, kupce 1197*: Chlapecké semináře česko-slovanské. Hodné užívání sv. svátostí. Poslušnost rodičům dvou sester.
15. *Sv. Leopolda, markrabě 1136*: Rodina císařská. Mocnáři celého světa. Rozkvět náboženství křesťanského na vysokých školách.
16. *Sv. Otmara, op. 759*: Povolání hodných panen k životu řeholnímu. Školské sestry a jich ústavy v Čechách a na Moravě.
17. *Sv. Řehoře, Divoť. 270*: Dělnictvo naše. By se v brzku zákonem rozhodlo pro ně svěcení nedělí. Spravedlnost a láska křesťanská k dělníkům. Vyrvalost v dobrém a šťastná volba stavu.
18. *Sv. Odon, biskp.*: Starostliví rodičové o zaopatření svých rodin. Ústavy chudých a nemocných. By se v nich pěstoval život křesťanský. Svátá trpělivost. Šťastné ukončení záležitosti.
19. *Sv. Alžběty, od. 1231*: Řád Alžbětinek v zemích rakouských. Šťastné manželství na základě víry sv. Odstranění překážek, jež kladou se mladiku při volbě stavu kněžského. Bratr a švagr.
20. *Sv. Felix z Valoa, zabl. ř.*: Vysoké školy a jich učitelstvo. Pěstování věd v duchu křesť. Povinnosti jich ve svěcení nedělí.
21. *Obětování bl. P. Marie*: Družiny Mariánské pro muže v Čechách. Vstěpování úcty Bohorodičky malickým. Obětavost křesťanská. Uzdravení neduživé sestry. Vítězství nad zlými náruživostmi.
22. *Sv. Cecilie, p. m. 230*: Jednoty kat. na zvelebení zpěvu církevního. Panny křesť., by si vážily nevinnosti, pilnosti a zbožnosti.
23. *Sv. Klementa, pp. m. 100*: Zdar bratrstva Cyrillo-Methodějského. Církev sv. v Bosně a Hercegovině. Posvátná hierarchie tamní. Odpor zlým náruživostem. Svornost a láska rodinná.
24. *Sv. Jana z Kříže, řeh. 1591*: Řády karmelitské. Misié tuzemní a za mořem. Na jistý úmysl. Za osvěcení Duchem svatým.
25. *Sv. Kateřiny, p. m. 307*: Pěstování křesťanské filosofie na školách. Za zbloudilé u víře v ženském pohlaví. Zemřelá bez sv. svátostí. Úředník 30 let churavý. Povznesení ekonomie.
26. *Sv. Konráda, biskp. 976*: Svěcení neděle. Posílání mládeže na mši sv. a dobrý příklad starších. Zdar v práci ku slávě Boží. Tři rodiny a jich děti. Bohoslovec. Věrnost v povolání.
27. *Sv. Virgilia, biskp. 784*: Kazatelé slovanští. Církev katolická na východě a jich duchovenstvo. Přemožení všech jejich nesnází.
28. *Sv. Štěpána, op. 768*: By katoličtí Slované se zasadili modlitbou a obětavostí svou o zničení rozkolu na jihu. Dva řady mezi Slovany účinkující. Zdar a požehnání křesťanskému podniku.
29. *Sv. Saturnina, m. 250*: Obrácení hříšníků, kacířů a nevěrou. Zamezení rozšíření protestantských biblí. Za dar Ducha sv.
30. *Sv. Ondřeje, apošt. P. 72*: Povolání k misiím slovanským na východě. Za všechny v tomto měsíci v Pánu zesnulé údy katol. bratrstev, jakož i za ty, kteří v příštím měsíci zemrou.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. mše sv. na úmysly dne, které i vyloženy jsou na oltáři v Lárdu, Filipsdorfu, Častochově, Boleslavi a m. ost.

Připojž každý k úmyslům dne: „i na úmysly doporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

ZVěstujeM raDost VeLlkou: přÍšeL na sVět SpasÍteL
Ježíš KrÍstus; pLesej VšeCko stVořenÍ pro přebLaženÉ narozenÍ!

Advente, advente!

Advente, advente, ty tmavá neděle,
slunce tak pohlíží truchlivo, nesměle!

Vánoce, vánoce, vy svátky radostné,
slunečko vyšlo už, Děťátko milostné.

Jitřenka kolíbá ty malé jesličky,
z nich plyne svatá zář na ten svět celičký.

Na ten svět celičký až v srdce hluboko,
člověk zří, — radostí přetéká mu oko.

Ty slzy radosti jak jsou tak lehynké,
člověk by vyplakal srdce své jedinké.

Přijmi ji Ježíši za dárek do vínku,
přivinem na věky k Tobě svou dušinku.

Křesťanská početnice pro dospělé školáky.

(Dokončení.)

X. Jednotka, bez níž nelze spasenu býti.

Hostinci „u českého lva“ v N... schází se v zadním pokojíku „pro pány“ společnost stálých každodenních hostů, kteří tu vážně a „nábožně“ popíjejí a při tom i „nábožně“ rozmluvy vedou. Nad ostatní vyniká tu neobyčejnou bystrostí ducha městský písař; on jest jaksi hlavou celé společnosti, udává „tón“ a výrokům jeho také všickni ostatní jako neomylným ochotně a ponížně se podrobují.

Jednoho dne, či vlastně již pozdního večera pocítil pan písař v sobě potřebu vyložiti své „náboženské stanovisko“ a započal v tato ducha — či vlastně — vína plná slova: „Co se mne týká, pánové, nestarám se ani o kostel ani o kněze po celý rok a náboženství dělám si sám podle svého. Katechismus mám tuhle v hlavě a evangélium tuhle v srdci svém. Polední služby Boží držím v kanceláři a odpolední nešpory zde mezi vámi pánové; a mohu vás ubezpečiti, že se mi při tom velmi dobře daří!“ — — —

S úsměvem pokyvovali ostatní hlavami svůj souhlas a pochvalu řečí písařově a časem jako „Amen“ dodali notným douškem. — — —

Nediv se, milý čtenáři, že ti sem do „Školy“ přivádím tento podivný obrázek. Máte bohužel onen písařík po širém světě četných spřízněnců, téhož smýšlení, týchže náhledů, kteří, byť se s tím i nevynášeli, strojí si „své náboženství“ podle chuti a podle módy. A ku podivu, nalezl bys mezi nimi i takové katolíky, kteří v neděli a svátek do chrámu Páně přicházejí a velice by se urazili, kdybys o jejich „také katolictví“ pochyboval. Zatím ale

mají také své vlastní náhledy a zásady o tom, co je hřích a co ctnost, o modlitbě, o postu, o lásce k bližnímu, o poctivosti, o věrnosti manželské atd. náhledy zcela opačné náhledům Kristovým. Dle těchto zásad svých dělají si sami „své náboženství“, tvoří si své zvláštní svědomí, budují si zvláštní nebe a v něm své jisté sedadlo, kráčí svými zvláštními cestami, a při tom žijí v tom domnění, že mají všechno, co se Boha a duše týká, v nejlepším pořádku, a že dojista na konci i Bůh bez dlouhých okolků korunou nebeskou jejich pilnost a dobré chování odmění!

Ti bloudové!! — —

Mají-li ti a tací robitelé „vlastního náboženství“ pravdu a stačí-li ten výrobek jejich člověku k věčné blaženosti: pak — pak bylo prazbytečno, že Syn Boží přišel na svět, že zde tak přísný život vedl, že zde učil a kázal — a ještě zbytečnější, že svou krev vycedil v smrti, nad níž hroznější a potupnější nelze si pomysli!! —

Ovšem, vy drazí čtenářové a čtenářky „Školy“, nejste ani na chvíli v pochybnostech o tom, která z obou stran má pravdu, zda Kristus Pán, či onino křesťané „podle své vlastní hlavy“. Vřak nicméně nebude to ani vám na škodu, když vám zde uvedu na paměť článek našeho sv. náboženství, jenž jest vlastně hlava a základ celé víry naší. A to bude spolu naše poslední, ale vlastně nejprvní jednotka v početnici křesťanské. — —

1. Onedhy stěžoval si mně se slzami v očích jistý stařec z chudobince, že svého souseda naponímal, aby šel zas také k zpovědi, že je stár a churav, že může pojednou zhasnouti. Ale soused ten, ač skutečně jednou nohou stojí již nad hrobem, a

ačkoliv po dlouhá léta ani velkonoční zpověď nekonal, odvětil zkrátka, že nemá žádných hříchů, že ani neví, z čeho by se zpovídal! — Že již to pouhé zanedbání velkonoční povinné zpovědi jest pro katolíka těžký hřích, toho ani nevěděl!

Než i tento hrdina sv. zpovědi tak se strachující —, tato krásná „duše čistá“ žádných skvrn na sobě neznamenající má bohužel v nynějším světě mnoho, mnoho přívrženců. Bohužel! přežel! setkáváme se teď s „katolíky, kteří se nic netají s tím, že 10, 20, 30 a více let u zpovědi nebyli, a po dnes ani by nevěděli, z čeho se zpovídati, vyjma některé nepatrné slabosti a křehkosti lidské; kteří se nemálo diví tomu, proč a z čeho jen ti neb oni nábožní každého měsíce neb dokonce každého týdne se zpovídati? —

Bolestně snad se usměješ, milý čtenáři, oněm ubožákům, anť znáš ono přísné a neomylné slovo, jež Duch Páně skrze evandělistu sv. Jana na věčné časy dal napsati: „Kdo dí, že nemá hříchů, lhář jest!“

Ty ale nechceš lháti jako ten pýchou nadutý fariseus v chrámě Jerusalemském, jenž sebe sama za svatého vyhlášoval, nýbrž ty dobře víš a přiznáváš se před Bohem a svým vlastním svědomím, že jsi zjevně i tajně, vědomě a nevědomě přestoupil příkázání Boží i církevní, že jsi hřešil myšlením i žádostí, slovy i skutky, všemi pěti smysly svými, proti Bohu, proti bližnímu i proti spasení své ubohé duše!

Ale víš-li pak také, milý příteli, co jest před Bohem jeden hřích a co váží?

Za starých časů měl věřitel to právo, dlužníka, jenž nemohl dluhy své zaplatiti, vsaditi do žaláře třeba i doživotně. Bylo to věru velmi moudré nařízení naproti lehkomyslnému děláni dluhů; ale za našich dnů je téměř

všecky vlády již zrušily, toliko jedna vláda drží zákon ten po dnes v platnosti, a to jest ten nejvyšší soudní dvůr tam u Boha nad námi. Ten mnohdy jediný hřích trestává nemocí, úrazem, úmrtím, nedůstatkem a bídou, válkou, neúrodou, povodní anebo jinými živelnými pohromami, a to vším právem. Neboť každým hříchem vlastně okrádá člověk Pána Boha o lásku a úctu, o poslušnost a vděčnost Jemu povinnovanou. To vše ale má a musí člověk Pánu Bohu zas nahraditi, jinak si vezme náhradu Bůh sám, jak Mu dle svrchovaného práva náleží. Poněvadž ale nechce smrt hříšníka, tedy nezničí jej, nýbrž uvrhne prozatím v podobné vězení pro dlužníky t. j. v časné tresty, kříže a trampoty, aby tím alespoň částečně dluh svůj zapravil. Spolu pak dává mu tím pokynuti, že jest čas, aby spořádal s Bohem účty své, jinak, neuposlechneli a bude-li ve starých dluzech dále žíti, že přísnější trest jej očekává. — To jest hřích před Bohem.

Rozvaž tedy, milý čtenáři! máš-li v této chvíli jen jediný smrtelný hřích na své duši, pak visíš jen na tenounké nitce nad pekelnou propastí, kde dlužníci Boží věčně za své dluhy pykají, a nitka ta tenounká jest tvůj nejistý život. Ó jak snadno se může přetrhnouti, a pak ta tíže hříchů tvých jako olověné závaží strhne tě dolů do té temnosti, kde je pláč pro úpalné vedro a skřípení zubů pro nesnesitelnou zimu. Tam pak nebudeš nařikati a žalovati, že Bůh jest příliš, příliš přísný, ale seznáv tu teprv náležitě tíži jediného hříchů smrtelného přisvědčíš, že muka pekelná jsou docela spravedlivý trest za něj, a jen sám svou duši budeš bičovati věčnými výčtkami: „má vina, má vina, má největší vina!“ —

Slyšíš bratře? tak, tak dojista stane se tobě, zastihne-li tě smrt ve stavu

smrtného hříchu!! — Nuže, co tedy si počneš? Odkud chceš peněz nabrat, bys ohromný dluh za své hříchy Pánu Bohu zaplatil a duši svou z toho temného mláče nevýslovných muk a útrap vykoupil? — Rci člověče, co máš, čím bys tohle Bohu uhradil? — Ó buď jsi kdokoliv a třebaš i milionář, i kníže, neb nejmocnější král na zemi, v tomto ohledu jsi chudšas, nuzný, bídný žebrák před Bohem, nejša s to ani jediný hřích svůj Jemu zaplatiti, ani jediný dluh svůj smazati! A co jich tu máš?! a jak velikých?! —

A což, není tedy vůbec ani naděje, že bys kdy dluhy své Pánu Bohu zapraviti mohl — ty bídný, nuzný, ubohý člověče?! — Sám ze svého nejši a nebudeš nikdy s to! — ale proto ještě nezoufej, nýbrž pohleď tam do dávných věků, kde na březích jordanských žil předchůdce Páně sv. Jan Křtitel. Stalo se, že jednoho dne přicházel k němu vážným krokem mladý muž as 30 let čítající. Nevinnost a svatost, velebnost a spolu laskavost zářila z tváře a z očí jeho. Sv. Jan sotva Jej zočiv zvolal jako u vytržení mocným hlasem do světa široho: „Ejhle, ejhle! Beránek Boží, který snímá hříchy tohoto světa!“ — Viz, duše křesťanská, to je tvá spása, tvůj Vysvoboditel, Vyprostitel z dluhů tvých — Ježíš Kristus, On má zlata v hojnosti, jímž tvé dluhy, a byt byly i milionkráté větší, Pánu Bohu nahraditi a zaplatiti může; a zlato to jest Jeho předrahá, přesvatá krev. Jako vzácný poklad bylo ukryto světu a uzavřeno v Jeho Srdci, ale On nechal otevřítí Srdce své, ovšem ostrým kopím vojáka římského, a tu se vyprýštilo to zlato skvoucí, jak Sám pravil „na odpuštění hříchů.“ Jest tedy skutečně, jak jeden sv. Otec píše, nejsvětější Srdce Ježíšovo pokladnou Boží, v níž uložen jest výkup náš.

Dobře to rozvaž, milý čtenáři! jen zde je tedy pomoc tobě, jen zde je možná náhrada za hříchy tvé, nikde jinde! Neboť Kristus Ježíš jest jen jeden — jediný — a žádný druhý! Nezaplatí-li On dluh za tebe, pak to nemůže nikdo — nikdo z celého světa učiniti! — Považ dále, že za tvou ubohou duši jest jen jeden peníz platný, a to je krev Kristova, mimo ní není na světě žádného zlata jiného, jež by s to bylo tvůj dluh u Boha zaplatiti. A věříš-li, že bys něčím jiným ještě mohl zadostučiniti za své hříchy, pak jsi kacír ale žádný katolik!

A dále, kde že možno naleztí tu předrahou krev? — jedině v Srdci Pána Ježíše, nikde jinde! Ale i toto Srdce jest jen jedno, a konečně Srdce to a jeho předrahou krev na vykoupení duše své máš, milý křesťane, také jen jednou a sice zde pokud na světě žiješ. Nezískáš-li si z něho teď výkup za svou duši, tam na onom světě jej více nezískáš, tam ti zbyde jen beznadějně trápení a zoufání bez konce.

Dle toho můžeme tedy právem říci že i to nejsvětější Srdce Beránka Božího jest pro nás katolíky jednotka, s níž každý účtovatí musíme, jednotka pro každého z nás k životu věčnému nevyhnutelná, bez níž nikomu nelze se ohejiti, a spolu jednotka o níž platí zas „jen jednou jedna!“

Z toho již můžeš také poznati, jak nehorázně pošetile soudí onen svrchu zmíněný pisářík a s ním všickni ti, jenž se domnívají, že sami sobě úplně dostačí, že si mohou své náboženství sami ustrojiti! Jen dvojí věc jest tu možná! Buď myslí tito lidé, že jsou bez hříchu; a pak jim přináleží podle písma sv. jméno „lhář“ a licoměrník, a celé to jejich samodělané náboženství jest lež a klam; aneb vědí a cítí to dobře, že ve hříších jsou, ale nechť

předc o Ježíš. Kristu a Jeho přesvaté krvi nic slyšeti, jakoby sami sobě mohli býti vykupiteli a nahraditeli dluhů, a to je nejlevnější řečeno hlupství a blbost, jakoby mrtvý vám sobě mohl nový život dáti.

Ale nic se nediv milý čtenáři této obmezenosti lidské; tak už to obyčejně bývá, že, kdo chcemoudřejším býti nad Pána Boha, zvrátí se pak v nehorázného — blázna!

2. Co tyto řádky píšu, zavítal k nám již podzimek a vlaštovičky a všechno to zpěvné ptactvo odebralo se již v krajinu teplejší. Milý čtenáři, co jest to asi v těch malých opeřencích, což je nutká a pohání v jistý čas odstěhovati se v krásné, teplé, kvetoucí kraje? Řekneš, že to je zvláštní přirozený pud Tvůrcem samým jim vštípený. Dobře, ale poslyš, podobný „pud“ po něčem vyšším a lepším, krásnějším a dokonalejším, než je ta země naše, cítí v sobě i duše lidská.

Ano tento pud, tato snaha neúmorná po dokonalé a věčné blaženosti tam u Boha a v Bohu jest každé duši lidské vštípena a žije tu na dně srdce. Ovšem bývá u mnohých lidí sice méně utlu-

mena pracemi a starostmi, lopocením a strádáním vezdejšího života, avšak tenkrát, kdy člověk tohoto břemena jest zbaven, na př. když se ocitne v dobrovolné aneb i v nucené samotě, kde nutká všecken hluk a vráva vezdejšího života, tu, tu se probouzí v jeho nitru celou silou onen pud po lepší vlasti, a duše

cítíc se zbavena pout pozemských netouží po jiném, vyšším, věčném dobru, po jiné krásnější vlasti tam nad hvězdami; neboť zde jí není dosti volno, svět není s to ukójiti žízň a nasytiti touhu její. Totéž pocituje každý, kdo s upřímným srdcem se uchyluje v duchovní samotu, na př. k sv. exerciciím. Proto mnozí svatí opouštěli svět a vyhledávali

tiché pouště. Avšak to pocítí více méně každý člověk bez rozdílu, i ty milý čtenáři, a sice tenkrát, kdy tě Bůh navštíví těžkou nemocí a ty v těch dlouhých bezesných nocích přijdeš k poznání, jak marný, bídný je ten celý svět, jak nikdo, nikdo ani bolest tvou ti ulehčiti nemůže.

Obzvláště ale ve smutnou hodinu smrti pocítíš onen pud, kdy duše tvá

opouští tělo i všecken ten svět, a odejde na věčnost. V této chvíli jsouc úplně svobodna všech pout a břemen pozemských roztouží se celá po Bohu a po jeho říši nebeské. Jediná žádost zůstane v ní totiž: do nebe! do nebe! a nebude-li moci se tam vznést, pak, pak bude na věky hynouti v neúporné žízni, v nevýslovném roztoužení po nebi, které jí na vždy zavřeno; a v beznadějně, bezutěšeně poušti, v hrůzné, temné samotě budu lkáti, sebe samu hrýzti a trápit, anižby se kdy utrápiti mohla! Ó již to pouze bylo by hrozným peklem, byť tam i nebylo ohně a červa hlodajícího!

Avšak tam za hrobem, má duše drahá, tam nelze nic více na té věci změnit; „kam strom padne, dí Písmo, tam zůstane ležeti!“ Protož, chceš-li jedenkrát šťastně se k Bohu dostat, musí již nyní duše v tomto směru se cvičiti.

Než, již zde v tomto životě cestou k Bohu a k nebi kráčet, to se dá sice snadno říci, ale úloha jest to pro nás velmi nesnadná, poněvadž duše naše jest hříchem jako oslepena a ochromena, takže ani nezná, ba ani nevidí dobře oně cesty, která tak dlouhá a nebezpečí plná jest. A kdyby i poznala cestu tu, jest na síle své tak ochromená a oslábá, že sama o sobě nemůže ani kroku učiniti ku předu.

Protož domnívá-li se někdo — jako na př. onen svrchu uvedený písařík, — že si sám do nebe pomůže, že nepotřebuje nikoho, kdo by mu bezpečnou cestu ukázal, a nikoho, kdoby jej za rámě držel a podporoval, domnívá se pravím, že sám o sobě je dost silný a moudrý, by se bez cizí pomoci do nebe dostal, jest to zas čirá lež a hrubý sebeklam. Cesta, kterou se běže, jest ovšem pohodlná, avšak jest to ona široká a prostranná cesta, po níž — jak praví

sám Spasitel — mnozí, ale sami pošelci kráčí, neboť cesta ta vede k věčnému zahynutí.

Nechceš-li i ty, milý příteli, je následovati, pak jest ti ve tvé duchovní slepotě nevyhnutelně zapotřebí jistého spolehlivého vůdce, a v slabosti tvé pevné paže a vydatné pomoci, jež by tě silila ku šťastnému překonání všech pokušení a nástrah těch tajných a svůdných nepřátel tvých, a která by tě rychle pozdvihla, když bys klesl.

Avšak to ti příteli nízádný člověk poskytnouti nemůže, a kdyby tě i miloval jako vlastní matka tvá, a kdyby byl učený nad prvního mudrce světa, to ti může poskytnouti jen jeden jediný na světě a sice nikdo jiný, leč opět Kristus Ježíš; neboť dí sám: „Beze mne nic nemůžete!“ — Bez Něho tedy nemůžeš ani křesťansky věřiti, ani křesťansky doufati, ani křesťansky milovati; bez Něho nemůžeš ani se modliti, ani pracovati, jak se na křesťana sluší, bez Něho nemůžeš v čistotě, v pokoře, v poslušnosti žiti, tím méně tedy v křesťanské spravedlnosti až do konce setrvati a jednou křesťansky zemřiti. To všechno, milý bratře, jest ti možno pouze s Jeho milostí, s Jeho osvícením a posilou. A pramen toho všeho jest opět jedině to nejsvětější Srdce Jeho; nehleď-li to zde v modlitbě a sv. svátostech, nikde jinde toho nenalezeš. A zase pamatuj, že jen jednou, a sice jen v tomto životě nabízí ti Kristus jakožto Spasitel tuto pomoc svou, po smrti pak jest již toliko tvým Soudcem!

Ano, milý křesťane, buďsi kdokoliv, bez světla a síly z božského Srdce Ježíšova jsi a zůstaneš slep, nedostatečen a neschopen, bys z této země, z toho údolí slzavého nalezl cestu ku pravé vlasti své, k věčnému blahu svému!

Tedy i v tomto ohledu jest Srdce Páně pro tebe nevyhnutelná „jed-

notka“, bez níž nikterak nelze se ti obejít. Měť tedy pravdu sv. František Seraf., když po celé hodiny nemohla nic jiného se modliti vzdychal k nebi: „Můj Bůh — mé všecko! —

A nyní, milý čtenáři, představ si, že se plavíš na moři. Představ si, že se celá loď ztroskotala a ty zmítán vlnami rozbouřenými již již zápasíš se smrtí. V té hrůzoděsné chvíli přiblížila se k tobě jiná loď. Jak? rozmyšlel bys se teprv, máš-li neb nemáš-li se jí uchopiti? Není-liž pravda, že bez dlouhého rozmyšlení vrhl bys se do loďky, děkuje Bohu z plna srdce za své zachránění?! —

A věz, můj drahý příteli, to není žádná smyšlenka, nýbrž čirá pravda! Ty pluješ skutečně na tomto světě, jako na rozbouřeném moři, kde ti se všech stran hrozí nebezpečí hříchů a tudíž i věčné záhuby. A hle tu ti ten dobrý Otec nebeský posílá loďku k zachránění-sc, nejsvětější Srdce Ježíšovo; — v ní a jedině v ní, jak jsem ti svrchu dokázal, jest zachrana tvá možná! Ó probůh člověče, nechtěj se teprv rozmyšleti, máš-li neb nemáš-li, ale chop se jí oběma rukama, vstup do ní a nech se zachrániti, nech se dovesti do vlasti nebeské! t. j. utíkej se k nejsvětějšímu Srdci Páně, vzývej Je v pokorné, vroucné modlitbě a volej: „Pane! zachovej nás — sice zhyneme! Ó ponoř takofka celou duši svou v Jeho nevysítlivé milosrdenství, v Jeho neobmezenou moc; celé své žití a bytí, práci i strádání Jemu svěř, a se vším všudy se Jemu odevzdej! Když pak vůkol tebe bude zuřiti bouře divoká, když těžká pokušení jako zkázonosné vlny budou na tě dotírat; tenkrát, příteli, přivíh se těsně a pevně k Srdci tomu, ano upni se k Němu ve sv. při-

jímání. Ó nenech se nikdy a ničím z té záchranné loďky vylákati, nenech se ničím odloučiti od svého Ježíše, neboť víš, že bez Něho zbývá ti jen bídné zahynutí. On budíž tobě již v tomto životě, čím ti má býti jednou na věčnosti: tvé nejmilejší, tvé nejdražší, tvé jediné dobro — tvé všecko!

Viděl jsem jedenkrát zvláštní obraz. Byla to vyobrazena krásná krajina, již prostředkem dělila řeka. Na pravém břehu stál veliký dům, jakýsi přístavní hostinec. Tu ležely hromady sudů a beden s nápisy: 100, 1000, 10.000 a množství lidí se tu hemžilo. Pod nimi stál nápis: „kde je poklad tvůj, tam je i srdce tvé.“ Na levém břehu bylo viděti malý pahrbek, na něm vypínal se kříž s ukřižovaným Spasitelem, a pod ním nápis: „Lid tento ctí mne ústy svými, ale srdce jejich daleko jest ode mne!“ Aj, čtenářové moji! otažte se dnes sebe samých a reete: kde jest srdce Vaše?! — — „Není jiného jména, v němž bychom mohli spasení býti, leč jméno Ježíš!“ (S. Pavel.)

Tímto končím letošní početnici pro dospělé školáky. Chtěl jsem Vám, milí čtenářové, ukázati, jak opatrně a obezřele musí člověk žít v životě vezdejším počítati, aby se nepřepočítal a nezmýlil, ale aby mu dobře vypadal jedenkrát účet, jež bude skládati Soudci věčnému. Jako jsou jednotky základem všeho počítání, jsou i v tomto našem křesťanském účtování, jak jsem vám ukázal některé jednotky předůležité, s nimiž největší opatrnosti třeba; nebo přepočít-li se kdo jen s jednou z nich, veta, veta jest po celém účtu! Dej Bože jednou šťastného účtování tam na věčnosti všem pilným čtenářům „Školy“ i všem věrným čtitelům nejsvětějšího Srdce Ježíše Krista!

Duchovní hodiny,

poopraveny a natáhnuty od † Libora Scholze.

(Dokončení.)

Hodina dvanáctá.

Děžíš si vyvolil dvanáct apoštolů, aby požehnání vykoupění jeho do všech končin světa nesli.

Oni jsou od něho zvoleni za sloupy církve jeho, jejíž uhlýný kámen jest on sám. Ona jediná chová poklad křesťanského zjevení v dobré opatrnosti, ona jediná má celou, úplnou božskou pravdu; v ní jediná teče čistý milostný proud sv. svátostí; jen skrze ni vede cesta životu věčnému. Proto přilni, ó křesťane, ku církvi katolické, ji se věnuj z celého srdce svého. Nedělej duchovní své matce, která tě k životu milosti Boží znovu-zrodila a tebe jistě a bezpečně do věčného života uvede, když jen uposlechněš, nedělej jí, pravím, hanbu svými hříchy,

nevtlačuj trnovou korunu na hlavu její, nevráť jí do srdce dýku nekřesťanským svým životem, nerozmnožuj řady nepřátel jejích, které ji vždy, zvláště pak za našich časů s horoucí nenávistí pronásledují, neopouštěj nevěrně prapor její; nikoliv, dělej jí radost svými ctnostmi, rozmnožuj slávu její, zvyšuj její lesk, dávej si na tom záležitosti, abys byl pravým křesťanem, nástupcem Ježíše Krista ve smýšlení i jednání. Nezapomeň slova sv. Augustina: „Ten nemůže mít Boha za otce, kdo nemá církev za matku.“

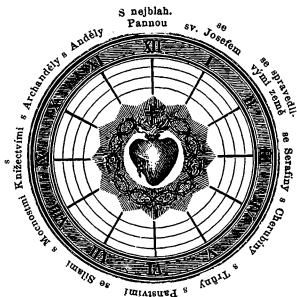
Mezi dvanácti apoštoly zradil jeden, Jidáš, Pána a Mistra svého, a sice z lásky k penězům, z lakomství. Proto

nepřikládej srdce své věcem tohoto světa. Můžeme jen jednomu pánu sloužiti; sloužiti zároveň Bohu a mamonu, je nemožno. Lásku rozdělenou Bůh nechce, půl srdce mu nestačí, my mu máme patřiti docela jemu, jenž nás výhradně pro sebe stvořil, a když jsme byli ztraceni, dal se on za nás celý, a tak nás zase znovu stvořil.

Jiný z těch apoštolů, Petr, zapřel Pána svého, a to z bázně lidské. Ať jí nepodlehne! Bázeň a ohledy lidské vedou k předstoupení nej-světějších povinností. Pročež to budiž jedinou naší starostí a péčí, abychom se líbili Bohu; zda-li se světu líbíme čili nic, to ať nám nevadí. Mezi vůlí Boží a zásadami světa panuje duch nesmířitelný. Kdo od Boha upustiti nechce, toho bude

svět nenáviděti; kdo se světem drží, stává se zrádcem Boha. „Kdybych se chtěl líbiti světu,“ praví svatý Pavel, „nebyl bych sluhou Kristovým!“

Třetí z apoštolů byl jeho miláčkem, Jan, jemuž umírající Spasitel svou panenskou matku doporučil, jemu panenskému muži, za matku dal. Chcete-li býti synové a dcery Marie, chcete-li ji za matku svou mít, tak ji ctěte následováním jejích ctností, zvláště ale čistoty a nevinnosti. Tato ctnost činí nás podobnými andělům a stane se nejdražším klenotem v naší koruně slávy. Buďtež opatrní, abyste drahocenný poklad ten neztratili, žádné slze, žádná lítost nevrátí

vám více pokladu jednou ztraceného. Bďte, modlete se a bojujte, neboť mocní nepřátelé číhají na vás a zakrývají květinami a věnci propast, která tak snadno oběti své pohlcuje; nebezpečného nepřítele ale nosíte sami v sobě, a on usiluje všemožně, by vás obelstil. Bďte a modlete se, neboť nepřítel přichází, když lidé spějí! —

Zdaliž mníš, že bych nemohl prositi Otce svého a dal by mi nyní více nežli dvanácte pluků andělů? (Mat. 26, 53) — A vzav pět chlebů a dvě ryby, pohleděv k nebi, požehnal a lámal chleby, a dával učenníkům svým, aby kladli před ně: i dvě ryby rozdělil mezi všechny. I jedli všickni, a nasyceni jsou. A sebrali ostatky drobtů dvanácte košů plných, i z ryb. (Mar. 6, 41—43.) — A když byl ve dvanácti letech, a oni vstupovali do Jerusálema podle obyčeje ke dni svátečnímu, vzali ho s sebou. (Luk. 2, 42.) — A když byl den, povolal učenníků svých, a vyvolil z nich dvanácte, kteréž i apoštoly nazval. (Luk. 6, 13.) — A Jaius měl dceru jedinou, okolo dvanácti let, a ta umírala (Luk. 8, 42.) Odpověděl Ježíš: Zdaliž není dvanácte hodin za den? Chodí-li kdo ve dne, neurazí se, nebo světlo tohoto světa vidí: pakli choditi bude v noci, urazí se, neboť není při něm světla. (Jan 11, 9. 10.)

Když pocestný na horu došel, přes kterou ho cesta k jeho konečnému cíli vede, pak také si odpočine, pohledne nazpět a raduje se z překrásného pohledu na přírodu, která tu před ním rozprostřena leží jako nejskvělejší umělecké dílo vyšlé z ruky mistra největšího. Nad ním

jasné nebe, na němž jako nebeští poslové bílá mračna táhnou; u jeho nohou, jak daleko oko sáhá, krásné lesy a přelíbezná údolí, zelené louky, jimiž se jako stříbrný pás valí řeka, úrodná pole, jednoduché vesnice, vroubené krásnými zahradami, a pyšná města s velebnými chrámy a krásnými domy; k tomu veselé hemžení a jednání lidí, krásný zpěv ptactva, snad také velebné zvuky blízkých zvonů: to všechno rozšiřuje jeho prsa, srdce jeho bije lehkým tlukotem, duše je opojena radostí; zdá se mu, jakoby svět před ním ležel jako evandélium lásky, v němž zřídlo i potok, les i ptactvo čtou a zpívají; on slyší dech Boží provívati v klasích a listech; a tu se otevře srdce jeho, on děkuje, chválí a klaní se všemohoucnosti, moudrosti a dobrotivosti Stvořitele. —

Také my jsme, milý křesťane, došli až na horu, ovšem horu duchovní; neměli bychom se ještě jednou poohlédnouti nazpět s té výšiny, na které stojíme? Pozorovali jsme dvanáct hodin a učili se od nich jako ode dvanácti apoštolů, abychom poznali sebe, své povinnosti, účel života svého, čas a věčnost, smrt, soud, nebe a peklo. Ó kéžby každý křesťan aspoň čas od času sobě tyto duchovní hodinky natáhnul a pozoroval je hodinu za hodinou, a při tom zpytoval, zda-li má srdce své obrácené k Bohu, jako ciferník slunečních hodin ke slunci hledí, a jak a co ručička na hodinách jeho života ukazuje, aby nebyl překvapen, až jednou udeří hodina dvanáctá, poslední hodinka jeho, a hodiny státi zůstanou.

Svatá Notburga patronka služebných.

(Dokončení.)

Znak dívky Boží.

Dělí-li král nebo císař některému poddanému za výborné služby jeho, které buď jemu nebo národu vykonal, nějaké vyznamenání, dává mu obyčejně zlatý nebo stříbrný peníz památní, nebo nějaký řádový kříž, který smí nositi na prsou, nebo se to dělá jako za starých časů: dal se mu nějaký znak, který směl nositi na svém válečném štítu, na pečeti, neb na domy vtesati. Každý znak měl zvláštní své znamení a obraz, značící, jakého druhu byla vykonaná služba, za kterou byl znak udělen. Tak na př. lev značí udatnou mysl, medvěd velkou sílu a statečnost. Takové znaky dávali si šlechticové i na hrob zasaditi, a ve starých kostelích lze je až posud viděti na stěnách nebo na podlaze.

Těž sv. Notburga obdržela před 140 lety při stavbě nového kostela v Ebenu náhrobní kámen a znak, jenž na mramorové desce je vytesán. Spodní část kamene obsahuje nápis: „Někdejší hrobka sv. Notburgy 1313.“ Na hořejší části je sestaven znak její předmětů, které zobrazují její pět nejkrásnějších ctností. Je to zároveň nejkratší a nej-poučejší životopis Notburčín.

1. Lilie. Toho dne, když se sv. Notburga v roku 1265. v Rottenburgu narodila, vykonal na ní Bůh první zázrak lásky. Učinil z ní působením vody a sv. Ducha vznešené dítko Boží. Tu dal jí ono nejvyšší šlechtictví světa; neboť pouze toto má též u Boha a nejen tu, nýbrž i za hrob až na věčnost, tedy trvalou cenu. Notburga zachovala toto šlechtictví, nevinnost a milost sv. křtu, neporušené až na konec života, přidala však k němu z vlastní vůle a zbožnosti

novou krásnou ozdobu, totiž panenskost duše i těla. Nechtěla rozdělit srdce své s mužem, nýbrž darovala je pouze Bohu a zachovala Ježíši Kristu, svému ženichovi, věčnou věrnost. Tak tedy přináležejí jí plným právem krásné znamení, znak to nevinných, panenských dítek Božích — lilie.

Kdyby se mělo na hřbitovech místo kamenů a křížů postaviti každému takové znamení, jež by vyznačovalo stav jeho duše při úmrtí, podivná by to byla podívaná. Lilie — ty by byly velice řídkými; více by bylo trnitých křů růžových pro kajcníky, nejvíce však oněch znaků sedmi hlavních hříchů, na mnohém hrobě snad všech sedm! — Čtenáři a čtenářko! co dostaneš ty po své zásluze? — Při posledním soudu bude to věděti celý svět. —

2. Snopek obilí. Písmo sv. praví o zbožných a věrných služebnících Božích: „Ubírajíce se na žně truchlili, ale vracejíce se jásali, nesouce v rukou úrodu!“ To se vyplnilo i na Notburce. Dnů žalostných a trudných jí nechybělo. Fo vůli rodičů svých opustila dům otcovský a odešla do ciziny sloužit. Při takové příležitosti bývá dobrému dítěti velmi volno u srdce! Na Rottenburgu dostalo se jí za krátký čas mimo tvrdé práce též pohanění a zneuctívání od Ottilie, byla křivě obžalována, konečně nespravedlivě ze služby vypovězena a bylo se jí v Ebenu podrobiti těžké práci rolnické. Ale Notburga snášela všechny ty strasti s křesťanskou trpělivostí a tím právě si získala mnoho ctností: trpělivost, oddanost do vůle Boží, sebezapírání, pokoru, poslušnost a za všechny tyto skutky dívky Boží dostalo se jí bohaté, věčné odměny. Tak přinesla si bohaté

žně vezdejšího života s jásotem do říše nebeské.

Avšak pro všechny křesťany platí zákon, že: „ti, kteří v Kristu zbožně žítí chtějí, budou pronásledováni trpěti.“ Nemůže to tedy ani tebe, drahý křesťane, minouti; dokud budeš povinnosti své věrně vykonávati, zakusíš posměchu, odstrkování, zlých řečí a mnohých jiných utrpení. Avšak při tom všem pamatuj na bohaté žně! Až se skončí vezdejší život, jest i trápení tvému konec, ale potom zůstane ti věčná, bohatá odměna v nebesích. Vytrvej tedy zmužile pod tíží kříže! —

Ostatní předměty ve znaku Notburčíně jasně vložil kníže-arcibiskup Solnohradský ve svém prvním kázání při svatořečení svěřence. Nechme tedy jej dokončiti její příběhy, čímž se zajisté nejlépe skončí.

3. Svazek klíčů. Pamatuje nás na neustálou činnost Notburčínu. Tento svazek byl jí zajisté velmi často těžkým; ano, nepochybuji, že jej mnohdy večer s tichými slzami a hlubokými vzdechy odkládala. Mělať jako kuchařka a klíčnice četné obydleného a všem hostům přístupného zámku velmi těžkou službu. Nemáť kuchařka ani jednoho dne volného. Neboť neděle a svátky, kdy ostatní sloužící klidně si odpočívají, působí jí mnohem více práce než dny všední. — Jako kuchařka na Rottenburgu měla též velmi mnoho nepříjemností. Neboť má-li jediná osoba tak četnému obyvatelstvu a pánu hradu úplně vyhověti, zajistě ji to působí mnoho obtíží a nepříjemností. — Ona měla konečně službu, při níž velice byla zodpovědná, byloť jí všechno svěřeno a proto jí bylo ze všeho účet klásti. — Přes to všecko byla však ve službě své stejně horlivou, stejně neunavnou, stejně pokornou.

Tak tedy oslavovala Notburga Boha svého neustálou prací svou. Drahý kře-

šťane! čiň to též tak. Hle, abys mohl Bohu sloužiti a Jej oslavovati, k tomu ti netřeba opustiti dům svůj, stav a povolání své; buď jen pilným, neunavným a pokorným pracovníkem ve svém stavu, jako sv. Notburga.

4. Sklenice a chleb. Tyto dvě věci připomínají nám Notburčína láskyplné srdce, zvláště k chudým. Jak krásné vydává o ní svědectví papežský dekret, kterým se za sv. vyhláší: „Zářila všemi ctnostmi, zvláště pak láskou svou!“ — Jak mnohé nouzi trpící občerstvila její láska! — Jen jednou proměnilo se jí víno ve sklenici v louh, když pán její, rytíř Jindřich mladší, rozložen tím, že vlastní svůj nápoj, který si od út utrhla, rozdává chudým, cestu zastoupil. Což pak dáváš ty, drahý křesťane, pít své manželce, svému muži, svým dětem, svému bližnímu, svým představeným svým poddaným a spolusloužícím? Není to větším dílem louh zloby, zlé vůle, lakomství a závisti? Nenáležíš snad k těm, o nichž praví písmo sv.: „Ústa jejich jsou plna zlořečení a hořkosti?“ —

5. Srp. Ten nám připomíná smysl Notburgy ku věcem nebeským. Uvádí nám srp na paměť, abychom se upamatovali na onen zázrak, který se stal kdysi na polích u Ebenu, když srp do výšky vyhozený ve vzduchu zůstal a volně v něm visel. Její srp nebyl by však ve vzduchu divotvorně viseti zůstal, kdyby se mysl její mezi prací ku věcem nebeským nebyla povznášela. V její srdci vždycky nalezala ohlasu slova: „Vzhůru srdce!“ Připodobňovala se při všem jednání svým matce Boží, a nehlédíc při práci své na se, nýbrž na Boha a jeho svatou vůli, říkala vždy do vůle Boží oddána: „Ejhle, děvka Páně!“ Drahý křesťane, čiň též tak! Hle, bez tohoto smyslu po věcech nebeských nebyl bys při všem svém namáhání ničím více, než zvíře, než vůl u pluhu

a kůň u vozu. Teprve smysl nebeský povznáší tě k nadhvězdným končinám! A chceš-li tento smysl osvojiti, třeba ti považovati se při všech pracích za služebníka Božího, Jemu k vůli zaměstnání svá zaříditi a při tom nemíti na zřeteli toliko vezdejšího prospěchu a zisku, nýbrž odměny zalíbení Božího a zásluh nebeských. Tak pravil v Pánu zesnulý biskup Vincenc, a ku konci modlil se krásnou modlitbu, kterou zde též podáváme:

„Svatá Notburgo! Buď nám a naši vlastní mocným hradem v nouzi, jakožs jím byla otcům našim! Buď naši orodovnicí u Boha, abychom v boji neklesli a věrni zůstali křesťansko-katolické víře, aby nás nevinność krásčila a láska k bližnímu v nás neuhaslala, aby spravedliví na cestě dobra pokračovali a hříšníci na cestu ctnosti se navrátili, abychom konečně jednou všichni s Tebou patřením na Boha se těšiti mohli na věky věkův. Amen.“

Doslov k 700letému jubileu sv. Františka Serafinského.

(J. Hejtmánek.)

 elkolepá a rozsáhlá byla ona jubilejní oslava jednoho z největších oslavenců církve svaté — sv. Františka z Assisi — a ukázalo se opět, že jen ten katolický nábožný duch, třeba-li trochu probuzen bývá, se přece ve zdravé dosud síle a moci všady jeví. Sotva že se rozhlásila do širého katolického světa ona radostná zvěst, jakou vzácnou a neobyčejnou slavnost velká Serafinská rodina letošním rokem konati bude, sotva že Jeho Svatost promluvila závažné slovo svým okružním listem za příčinou této slavnosti, otevřivši i hojných pokladů duševních všem věřícím a synům i dcerám sv. Františka Seraf. zvláště; konaly se již na všech stranách přípravy a porady, jak by oslavení ono 700letého zrození sv. otce Františka nejskvěleji a nejdůstojněji se státi mělo a mohlo. Že zvláště ve Vlaších rodné sv. oslavence město téměř závodilo, jak by nejlíp církví sv. tak velice velebeného rodáka svého oslavo, nemusím ani uváděti; chci pouze jen připomenouti, že o krásné oslavě docházely zprávy tak četné, že nejen listy katolickým směrem se nesoucí, anobř i takové, jinž nebývají projevy katolického smýšlení a jednání po chuti,

je přinášely. Čtenářům „Školy Bož. Srdce“, kteří dojistá s radostí patrnou takové zprávy nejen hledají ale i čtou, nemusím proto ani opakovati, jak na př. v Praze sám Jeho Eminence nejjasnější kníže-arcibiskup — a v Brně nejdůstojnější nový pan biskup — za zvláštní milost a čest si to pokládali, že mohli slavnou bohoslužbou k oslavě tak přepamatné přispěti. Ba i každá osada, kde buď nějaký klášter řeholy františkánského aneb jen dosti malý počet terciářů jest (jako v Korouhvi) oslavovala tak velevzácnou památku třidenní slavnosti. Uposlechli tedy věrni synové církve nejen své nejvyšší viditelné hlavy, Lva XIII., který zvláštními odpustky slavnost tuto obdaril, ale i srdečného vybidnutí nynějšího generála veškerého řádu sv. Františka, který zvláštním listem všech sledovníků a ctitelů sv. otce Františka důrazně a laskavě napomíná a žádá, aby dotčenou památku co možná nejvíce oslavili. Taktéž vydatně tu působily výtečné články P. J. Kř. Votky, který jak v Blahověstu, Časopisu kat. duchovenstva a Čechu tak i ve vaší milé „Škole“ o příčině té neobyčejné slavnosti se rozhovořil a konečně svým jubilejním

spiskem — na žádost velectihodného nynějšího quardiána v Praze vydaným a vám z oznámení aspoň známým nejvíce jak větší oslavě tak i pravému poznání III. řádu přispěl. — Že pak vím, jak mnohý z odběratelů a čtenářů „Školy“ slovem i skutkem k terciářům se hlásí — a o svém sv. zakladateli nejraději čítá, umínil jsem si tento „doslov“ co závěrek oně jubilejní slavnosti vám podati — a následujícími řádky nejen výbornost, prospěšnost ano v naší době přímo i nutnost III. řádu ukázati — a dá-li Bůh svého požehnání — i čtením a uvážením tu uvedeného snad mnohého i k přistoupení do onoho řádu serafinského přivesti. Kéž bych mohl tím aspoň jen z malé části svůj převelký dluh Bohu a sv. Františku Seraf. zaplatit! —

Že společnost lidská valně postonává a ne pouze jednou ale spíše celým hejnem neduhů trpí — toť předece pravdou a skutečností nepopíratelnou. Ba zdá se jakoby ta poslední hodinka nebyla příliš daleka; vyskytne se ob čas tu i tam mnohý prorok, který již jistými oznamuje slovy konec všeho. Nemá ovšem takové proroctví — vždy pravdy; ale známky doby naší jsou takové, že k takovým úsudkům vésti mohou — ano vésti musí. — Počíná-li se nějaká z mnoha částí složená věc rozpadávati — t. j. nedrží se částky při sobě — nastane nutně rozklad, který předchází konec celku. Společnost lidská jestiž také takovým z mnoha článků sestávajícím celkem; a tu bohužel pozoruje bádavé oko, že se jeho jednotlivé části chytějí z přirozených pout a nutných závazků jaksi vymknouti. Tak na př. sv. víra jest tím nejlepším a nejmocnějším pojídlem; avšak mnozí nemají za duň našich prazádné víry — a jiní jen tak málo, že by celě jejich „věřím“ na nehet se dalo napsati. Lhostejnost náboženská

rozkládá se víc a více jako hustá jedovatá mlha na srdce lidská — božích i církevních přikázání jako by již ani nebylo neb jako by ani více neplatila — tak všeobecně a snadně se přestupují. Téměř ve všem a všady panuje klam a podvod, tak že se zdá jakoby poctivost, právo a spravedlnost někde v koutě v tvrdý spánek pohřizeny byly. Nad to nade vše ale pohlcuje nenasytná žádostivost rozličných rozkoší a smyslných jen veselostí veškeré síly těla i duše — jakoby jen člověk pro svět — pro tu chvilku svého života byl stvořen a jakoby neměl smyslu pro věci nadzemské, nadpřirozené nebeské i věčné — jej nad tu němou tvář povznášející. — Požitek a rozkoš vezdejší platí za ideál všeho snažení a jednání, jakoby ani Boha nebylo — ani jeho odměny anebo trestu. Z těchto a jiných podobných příčin odvrací se žehnající ruka Hospodinova od lidského pokolení a kamkoli se ohlídněš, slyšíš samé bědy a nářky —; ano nebude snad ani úst, z nichž by bolestné „ouve“ a žalostné „ach“ nezasnívalo. Na př. letošní nepohoda při sklizni není ona významnou mluvou trestajícího Boha, který již dávno ústy proroka Ezechiele, Amose a Oseáše rušitelům soboty neúrodou a jinými tresty hrozí? a jak se světí nyní neděle?

Má-li se trestající ruka Boží zachrániti — musí se společnost lidská zase obrátiti k Bohu, od Něhož se odvrátila a vždy víc a více odvrací — jeho rozkazů a příkazů církve sv. opět dbáti t. j. úplně se zjinačiti — proměnití. Teprv potom zase obrátí Bůh milostiplnou a dobrotivou svoji tvář k nám. Ale jakými prostředky má a může se ten obrat státi? Mezi mnohými chci jmenovati tuto jeden nejhlavnější a sice III. řád sv. Františka. Toto tvrzení není snad pouze mým vlastním výmyslem, nýbrž jest to vyrčením a

přesvědčením dvou nejslavnějších sv. Otců — zvěčnělého v pověsti svatosti zemřelého velkého papeže Pia IX. a nynějšího nejslovutnějšího a i moudrosti i svatosti života proslulého papeže Lva XIII., který sám je terciářem. Ne pouze jednou ale opět a opět při rozličných důležitých příležitostech prohlásili se obě tyto jasně zářící nejvyšší viditelné hlavy církve sv., že od III. řádu sv. Františka očekávají obrod — ano spásu lidské společnosti. Tento III. řád má se státi k v a s e m všeho lidu — má projmouti a proniknouti celou lidskou společnost — má mysl opět k Bohu obrátiti, má dřívější horlivost u víře oživit — ty také katolíky — ponějvíce třtiny náboženského přesvědčení a vědomí — upevniti — pobloudilé a kleslé povznesti — dobré a pevné ještě více utvrditi — slovem celý svět dobrým svým příkladem opět k Bohu zpět přivesti. A v pravdě — nahledneme-li jen tak zběžně a povrchně v pravidla, jimiž se III. řád řídí, seznáme snadno a přesvědčíme se brzy, proč jmenování dva slavní papežové od III. řádu sv. otce Františka znovuzrození — zachránění lidské společnosti očekávají. Nadzminěná pravidla čelí přímo proti veškerým neuhům a vadám, jimiž přede vším nejvíce trpí nynější svět — totiž proti nevěře, vlažnosti a lhotejnosti u víře, vzpírání se každé Bohem zřízené moci, neposlušnosti rodičů a představených vůbec, proti nemravnosti, rozkošnictví a marnotratnosti všeho druhu, proti závisti, mstě, nepřiznání a zatvrzelosti, proti různicím, hádkám a svárům — proti pohrdání sv. svátostmi a podobně. V III. řádě se netrpí nevěře nebo bludaře — nepravostníka nebo bezbožníka, vůbec nikoho, jenž nepočetný a pohoršlivý život by vedl a po několikaerém napmenutí by zlých svých zvyků nenechal. Třetí řád zavazuje údy své k jednoduchému, ač stavu svému přece

přiměřenému oděvu, by jak počestnosti, a skromnosti tak i pokory dbali, vystřihající se všelikého přepychu a neslušnosti v oděvu i živobytí, čímž nejvíce jak blahobyť tak i svědomí jednotlivců — ba i celých rodin náramně trpí. Členům III. řádu ukládá se všestranná, ochotná poslušnost představených, by nejen rozkazů ale i dobré rady vždy a všudy pilně dbalými byli. Dále zabráňuje regula údům bráti účastenství v takových radovankách a zábavách, které jak mravnosti tak i ctnosti jsou aneb býti mohou nebezpečnými, dávajíc za to návod ku kajicím a všeho světského hluku se varujícímu životu, který by Kristovo „zapři sebe sám“ nejlíp následoval a zobrazil. Údové III. řádu cvičí se v horlivé denní modlitbě a přistupují často k sv. svátostem, aby se tak k bohumilému životu silili. Třetí řád vyžaduje též toho, by údové jeho srdce své od statků pomijejících odtrhli, v neukojitelnou přílišnou starost o vezdejšek tak nezabředli, aby pak pro samou starostlivost o statky a potřeby tohoto světa nebeských nezapomínali. Rodičům pak, kteří jsou údy III. řádu, prikazuje regula, by dítky své v bázni a kázni Boží vychovávali, aby se z nich církvi i státu užiteční lidé stali. Konečně napomíná III. řád členů svých stále k oba-polné lásce, svornosti a mírnosti, jakož i k uvarování se všelikých sporů, hádek a soudů, povzbuzuje jich vždy a všady k svědomitému plnění veškerých stavem i povoláním uložených povinností a k účinné lásce k bližnímu vůbec.

Toť téměř třetř veškerých pravidel nadjmenovaného řádu. Nuže, rcetež sami nyní, nemusila-li by skoro jedním dnem celá lidská společnost se změniti — polepšiti a tak k Bohu opět obrátiti, kdyby se zásadami III. řádu svědomitě spravovala? — Oba velcí papežové, jak svrchu vyřknuto, předepsali tento III. řád

jako uzdravující lék nemocné společnosti lidské; avšak co platno mít nejzkušenějšího lékaře a znáti třeba i jeho již osvědčený lék, když — an se nám podává — jej odmítáme a přijmouti nechceme? A proto má-li se naznačeného cíle dosáhnouti, musíme léku podávaného nejen přijmouti — ale i svědomitě a

bedlivě ho užívat; k tomu jest však třeba dvojího: Předně, aby všichni, kteří terciáři již jsou, regulu svědomitě zachovávali a za druhé, aby vždy nových údů III. řádu se do- stávalo.

O tom a podobném hodláme po- jednatí příštího roku.

D o s l o v

k 150letému jubileu založení kongregace Redemptoristů.

Den 9. listopadu byl pro všechny chrámy oo. Redemptoristů a jejich zbožné navštěvovatele dnem slavným, dnem radostným a plným milosti. Nelze nám pouštět se tuto do podrobností, ale doplňujeme to, o čem jsme se v posledním čísle zmínili, totiž že oo. Redemptoristé byli pro Čechy ve Vídni žijící po dlouhá léta jedinými otci, rádcí a vůdci, doplňujeme to zprávou „Čecha“ čís. 255 a násl., které netřeba nic více přidávati. Pravíť se tam:

Prvním slovanským kazatelem ve Vídni byl P. Ulrich Petrák. Již jako bohoslovec stal se ctitelem a obdivovatelem Hofbauera a později svatým jeho životem povzbuzen i členem kongregace. Petrák po 27 let ve Vídni kázal Čechům. Bylť pravým otcem svých krajanův. Co tento řeholník pro Čechy a Moravy učinil, nedá se snadno vypsati, kdož ale Vídeň zná, kam již před 50 lety ročně kolik set chlapců a děvčat pro další zaopatření se ubíralo a kdož uváží, v jaké duchovní a obyčejně i tělesné bídě tito ve městě takém se nalezají, dovede náležitě posouditi i oceniti činnost P. Petráka. České učenňiky a tovaryše, české děvečky z celého města v den Boží do chrámu Páně svolávac, u jich mistrů se přimlouvac, aby svěřence své na křesťanská cvičení a na služby Boží dovo-

lovali, tisícera přání a prosby těchto Čecháčkův vyslyšac, v mnohých nesnázích a bezprávích se jich zastávac a mnohé jiné věci, to vše svědčí o nesmírných zásluhách P. Petráka a vůbec kongregace Redemptoristů, jež tito o česko-slovanský národ ve Vídni si vydobyli. Dnes ledakdos o tento řád se otře a všechny možné i nemožné věci zlé jim vyčítá, však jediný muž z nich pro národ český více učinil, nežli dnes celé spolky. Černý nevďek jest dnes údělem katolických kněží se strany liberálů. Čas svrchovaný, aby lid náš konečně se dozvěděl, čím kongregace Redemptoristů národu českému jest. P. Petrák knězem byl neobyčejně horlivým, kázal s takovým apoštolským ohněm, jako by v úmyslu měl všechny Čechy ve Vídni do boje proti nevěřícím rozplameniti. O jeho neohroženosti svědčí rok 1848. Tehdy, jak známo, kongregace z Vídně byla vypovězena a násilně vyvedena. Náš milý Petrák ale ihned zase vrátil se, neboje se ani dost málo, že by některý z povstalců jej zabiti mohl. Petrák první misijnářskou knížku pro Čechy sepsal. Pravda spisovatelem nebyl, avšak knížka jeho i se všemi mluvnickými chybami zdrojem spásy byla tisícům. Pisatel těchto řádků sám nejednou se přesvědčil, v jaké účtě lid náš modlicí knížku tuto choval,

u větší zajiště, nežli tu i onu čistým a vymydleným slohem sepsanou. Zemřel teprve před několika lety. Odpočívá v Eggenburku. Mnohý stařec a stařena, kteříž z Vídně do vlasti opět se vrátili, dnes ještě se slzami vděčnosti na P. Petráka vzpomínají. Vedle Petráka česky kázal P. Leo Michálek, spolužák a přítel Petrákův od mladosti. Když Petrák sloužil svoji první mši svatou, dostalo se Michálkovi cti býti hostem u stolu, u něhož seděl Hofbauer. Madlener měl tehdy primiční kázání. I Michálek ujímal se české sirotky se vši horlivostí, ač ne dlouho. Bylť jakožto rector poslán do Innomosti. Však v letech padesátých shledáváme se s ním opět v Praze. Bohužel zemřel již po roce. (1857.) Odpočívá na Vyšehradě.

Již to, co svrchu o kongregaci Redemptoristů bylo pověděno, dokazuje, že dílo sv. Alfonsa, jak liberálové lidu namluvíti chtějí, není cizorodým, nýbrž, že kongregace jeho jest tělo z našeho českého těla a krví z naší české krve, ba že vlastně kongregace tato štěpena byla českými vrubky. Redemptoristé tudíž s českým kmenem tak dobře srostli, jako srostly některé starší řády. Tato pravda vysvítati bude i z dalšího líčení o tom, kterak kongregace v Čechách a na Moravě zdárně působila. První žáci Hofbauerovy z Čech stali se v jistém rozumu volavkami mnohých jiných. Mělť Hofbauer onen dar, či výsadu svatých, že prvním pohledem k sobě poutal mladíky, jichžto Bůh povoláním ku stavu kněžskému obdařil. V seznamu kněží, jižto před r. 1848. v kongregaci ve Vídni působili, nalezáme většinu Čechů. Tuto též několik rádků věnovati musíme jinému krajanu. Zvláštní jsou cesty Boží, jež člověka ku spáse vedou.

Brzy po zařízení kongregace ve Vídni připutoval do rakouské metropole mladistvý filosof — z Netolic. Přišel

do Vídně za tím účelem, vstoupiti do Josefinum a státi se lékařem. Tímto směrem braly se myšlenky nadějněho mladíka; o znamenitém, hledaném lékaři blouznil jinoch po ulicích města se procházející a vedle zvyků všech nováčků sem a tam se dívající. I přišel krok za krokem, nevěda ani jak, k jednomu kostelu. Zde slyšel kázati. Vkročil. Nalezal se ve chrámu Matky Boží na břehu. Co slyšel, jinalo neobyčejně duši jeho. I budova chrámová činila na něho zvláštní dojem. Pojednou cítil, že úmysl, státi se lékařem, jest otrěsen. Touha státi se knězem, státi se Redemptoristou, vyháněla mu z mysle všechnu předešlou chuť po lékařství. V krátké době na to byl již novicem v řádu. P. František Wohlmann, tak jmenoval se mladík, čítal se mezi nejlepší a nejzdatnější členy kongregace. Kazatelem i misionářem byl výtečným. Po několik let působil též v Praze. Zemřel na Moravě v Litovli. Bůh zkoušel jej nesmírnými bolestmi. Pohnutlivý i kormutlivý pohled býval na něho, když v bolestech polo stoje, polo sedě s holí v jedné a růženec v druhé ruce se modlival.

Po Hofbauerovi a Madlenerovi vynikal v kongregaci Antonín Mastalíř, narozený v Muncyfaí, dne 24. ledna 1807, profesorem dne 6. ledna 1829, vysvěcen r. 1831, pohřben na Vyšehradě dne 23. března 1874. Jméno Mastalíře známo bylo a dosud po širé Moravě i v Čechách a myslíme, že nebylo jména populárnějšího a vítanějšího. Při vyslovení tohoto jména dosud srdce mnohých se zachvějí.

Mastalíř mužem byl modlitby a askese. Bylť rozeným misionářem. Jakožto 21letý jinoch vstoupil do kongregace. V Manterách ve Štýrsku konal svá studie, kdež i plných 20 let pobyl. Za tento dlouhý čas vzdělal a připravil se na misionářského výtečníka, pravěho velikána. Ačkoliv exegetou byl výborným,

biblické řeči znal dobře a v kongregaci zastával postupně skoro všechny úřady, nikdo neslyšel jej byt jen slovem honositi se vědomostmi nebo schopnostmi. I při tomto velice zbožném, přímo svatém muži, pozorovati jest, jakých prostředkův prozřetelnost Boží užila, aby jej národu českému získala. Mnoholetým zdržováním

se mezi Němci Mastalíř mateřštinu svoji v té míře pozapomněl, že mluvnicky správně kázati neuměl. Opět ta jistá náhoda hrála i v životě jeho zvláštní roli. Mastalíř dvakrát zlámal si nohu. Musil mnoho nedělat při zdravém těle ležeti. Nalezal se tehdy u věku pokročilém. Mastalíř znaje dobře nedostatky

Ctih. sluha Páně P. Klement Hofbauer.

své v řeči české, chopil se horlivě české mluvnice a leže studoval skloňování slov a časoslov své mateřštiny a cvičil se v obrazech řečnických. Takto stal se z Mastalíře řečník obratný, nezdolatelý svému milému národu.

Jakožto misionář vystoupil Mastalíř vlastně teprv po roce 1848. Všechn jeho život předešlý zdál se býti pouhou přípravou k velikému dílu, jež v Čechách

vykonati měl. Byv co představený do Prahy přesazen, rozvinul po vlastní náši nesmírnou misionářskou činnost. Z města do města chodil a ode vsi ke vsi, se svojí malou četou jako vojevůdce, jenž si umínil, království si vydobyti. Přes tři sta konal v Čechách misíí a duchovních cvičení. V tomto dílu svém byl Mastalíř neunavným. Kněží naši, kteří jej kázati slyšeli, ujistují, že Mastalíř

měl ten dar neobyčejný: lidu svaté pravdy víry pochopitelně, jak se říká hmatavě, vykládati. O něm kázal, to uměl až do nejmenších podrobností rozbrati a činil to s takým důrazem, že srdce posluchačů unášel, ba zdrcoval. Mastaliře, jakožto kazatele, jak se říká pomásti, či z konceptu vytrhnouti, nebylo možná. Kdesi musil pro množství lidu kázati pod širým nebem. Kázal před vystavenou nejsvětější Svátostí oltární o předmětu obvyklém: odprošování. Dojem kázání byl úchvatný. Zástupové lítostí zdrceni padali před velebnou Svátostí na kolena, v tom na silnici, která tudy vedla, ozve se — buben. Vojáci s důstojníkem v čele konali tudy svůj pochod. Kterak si teď poradit? Přestat kázat a čekat, až by odtáhli, a takto o všecken dojem řeči své se připraviti, Mastaliři se nechtělo. Důstojníka požádat, aby se svým bubnem přestal, bylo nemálo kritické, mohlť vyvolati nedorozumnění. V oné době byli důstojníci z horka nakvašení. Hahť Acht! — komandoval s kazatelný, — zum Gebet! — Důstojník bezpochyby že uměl rozpaky kazatele uvážiti, poručil vojínům se zastaviti a Nejsvětějšímu vojenskou poctu vzdáti. Dojem tohoto intermezza na lid byl veliký. Kněží Mastaliřem byli nadšeni. V Praze potkal kdysi jeden kněz se studujícím po mostě Karlově jda Mastaliře, kterýž na straně protější odkudsi šel. — Neviděl-li si dosud svatého, tedy zde se na něho podívej! — V také účtě měli kněží Mastaliře. Jeho misionářská horlivost byla neunavna i tehdy, když tělo již sláblo. Zemřel jako bojovník s mečem v rukou. Na misi v Pusté Kamenici bylo na něm znáti, že tělesný organismus ustavičným a nesmírným nárokům ducha nemůže více vyhověti. Slabé tělo skleslo pod tíží neúmorného ducha. Na smrt zemden, zmořen z Pusté Kamenice

odjel do Kladna „svým bratřím“ jak pravil ku pomoci. Přijel tam jak se říká, více mrtvý, nežli živý. Ve farně bylo mu přes 15 schodů stoupati. Nemohl již, neměl dechu. Avšak ani slovem nezasteskl si, že mu je zle. Byla to jeho poslední misie. Kázal sice ještě dvakráte doma v Praze, svatý oheň z něho ještě dvakráte vzplanul, načež zhasnul, aby na onom světě věčným světlem zářil. Zemřel po delší trapné nemoci dne 23. března 1874. V této nemoci osvědčoval se co světec. Byl vzorem trpělivosti, vzorem i vděčnosti za každé sebe menší mu posloužení.

Redemptoristé přišli na Karlov do Prahy dne 8. ledna 1856, přijali zde správu duchovní a zároveň i v c. k. zemské trestnici u sv. Václava. Od 1. února téhož roku až do dubna roku 1859 byl na Karlově superiorát, odtud pak rektorát. V celku bývalo na Karlově 8 kněží a fráterů. První redemptoristé zde byli P. Mastaliř a P. Graf, oba Češi. P. Graf zemřel dne 21. srpna roku 1857. Dříve po kolik let vydatně působil jako misionář v Turecku a jmenovitě v Bulharsku.

Koncem r. 1859 k těmto dvěma přibyli: Madlener, Hřebačka, Michálek, Haklík, Machek, Ledinský a Zyka.

Kostel karlovský nalezal se v úplné spustlosti, avšak horlivý praefekt kostela P. Zyka vlastním namáháním a za pomoci dárků provedl aspoň nejpotřebnější opravu. Kromě toho vypomáhali kněží Redemptoristé ve všeobecné nemocnici, v trestnici a některých klášterech.

Dne 4. prosince 1860 odebrali se z Karlova P. Zyka a P. Vítek na sv. Horu, aby tam zavedli kongregaci. Když na Karlově nový správce duchovní byl ustanoven, přesídlili Redemptoristé na Malou Stranu ke sv. Kajetánu, odkudž kromě domácích služeb Božích po českých vlastech skoro po celý rok kónají se

misie. P. Zyka prvním byl na sv. Hoře rektorem. Zemřel 16. září 1876 ve stáří 73 roky, z nichžto skoro 50 v kongregaci ztrávil. Narozen byl v Pacově v Čechách. Lidé, Češi i Němci, znali a ctili jej co horlivého misionáře a bratří jeho milovali jej pro jeho pokoru a trpělivost v dlouhé těžké nemoci.

Roku 1863 v prosinci měli Redemptoristé českou misii v Karlině. V únoru a březnu roku 1864 konali dvě české misie u sv. Štěpána a v Týně a dvě německé: u bl. P. M. Vítězné a u křižovníků. Téhož roku v červenci byla misie u sv. Jindřicha. Roku 1865 u sv. Tomáše.

Na Vyšehradě pochováni jsou Redemptoristé dříve již spomenutí: P. Mastalír a Madlener, pak P. Hřebačka, zemřel 3. února 1860; P. Michálek, zemřel 7. března 1857; P. Haklík, zemřel 1. července 1862; P. Ledinský, zemřel 14. března 1865 a P. Machek, zemřel 25. prosince 1875.

Z těchto, pokud skrovné paměti se zachovaly, zmíníme se především o P. Michálkovi. Nepozorovalo se na něm nikdy hněvu, neb rozjitřenosti. Pouhým pohledem na něho i jiní bývali povzbuzeni k mírnosti. Jeho tichá odevzdanost do vůle Boží zvláště vynikala r. 1848. Žil v kongregaci 36 let, byl vícekrát rektorem, jednou provinciálem. Ve zpovědnici býval neunavným, misie a návštěvování nemocných bylo jeho nejmilejším zaměstnáním.

P. Hřebačka, Moravan, jenž zemřel v 51. roce svého věku, stal se rektorem na Karlově r. 1859, konal mnoho misii, snad i proto záhy zemřel.

P. Haklík, dr. filosofie býval druhdy učitelem ve Vídni na ústavu Klínkovströmském. Byl ženat, jako vdovec studoval богословіі a vstoupil do kongregace. Syn jeho stal se též redemptoristou, zemřel ale co klerik. Dcera

jeho je řeholnicí. Haklík náhle skonal vrátiv se z výpomoci na sv. Hoře. Na cestě k nemocnému byl zachvácen smrtí.

P. Machek, narozen 1802 v Pouchově, studoval v Litomyšli. Theologická studia konal ve Lvově. Dne 28. března 1828 složil profes, r. 1830 na kněžství vysvěcen. Byl několikrát představeným. Po r. 1848, když Redemptoristé opět započali život společný, pohrdnuv mnohými výhodami na svobodě, navrátil se věren slibů svých opět do lůna kongregace. Po mnoha let působil v Rakousích, na Karlově a u sv. Kajetána. Mimo horlivé práce v trestnici a jinde konal 115 misii, v Čechách, na Moravě a jinde.

P. Ledinský přes 20 let pracoval v Tyrolsku. Vydobyl si tam velikých zásluh o Čechy, kteříž tam na dráze tehdy pracovali.

Mimo Prahu a sv. Horu má kongregace v Čechách ještě třetí dům: Kocvířov v diecési královéhradecké. Založen byl vlastně nejdříve, totiž roku 1855 a sice za přičiněním horlivého Antonína Kukly, faráře tamtéž. Počátky této kongregace byly dosti nesnadné, jelikož mnozí tehdy proti Redemptoristům poštvaní jsouce, všemožných prostředků užívali, aby do Čech zavedeni nebyli. Dnes ovšem věci valně se změnily. Vůkolní obyvatelstvo samo nahlíží veliký duchovní prospěch misii. Z počátku byl Kocvířov pouze hospicem, na rektorát povýšen roku 1871, kdež dříve jmenovaný P. Václav Zyka prvním rektorem se stal.

V Kocvířově v Pánu odpočívají: P. Matěj Graf, rodilý z Jevíčka na Moravě. Jemu svěřena byla stavba misionářského domu zde. Zakusil při tom mnohých úkorů a trpkostí od představených obcí, kteříž usidlení Redemptoristů překaziti chtěli. Mimo toho chybělo časem i peněz i staviva, kteréž nikdo nechtěl

dovážeti. P. Graf však na vyšší pomoc spoléhaje, dílo započaté dokonal. Odpočívá v domě, ježž sám zbudoval ke cti a slávě Boží. Zemřel dne 20. srpna r. 1857.

Dne 8. března r. 1866 zemřel zde P. Matouš Valeček a sice na zpáteční cestě ze Svitavy náhle, 53 roků stár. Rodem byl Moravan. Na misiích kromě kázání vyznačoval se neunavným zpovídaním. Jeho vděční zpovídaní postavili mu na hrob kříž.

Dne 9. listopadu r. 1876 zemřel zde P. Jakub Havel, narozen v Radiči v Čechách. Jeho strýc arcibiskup Pištěk ve Lvově na kněžství jej posvětil, načež několik let v duchovní správě v Polsku a potom v diecési pražské pracovav, roku 1862 vstoupil do kongregace. Od své profese roku následujícího byl misionářem mezi Čechy a Němci neunavně činným. Na své poslední misi v olomúcké diecési nastudiv se brzy na to zemřel. Býval zvláštním cítelem Matky Boží, milovníkem chudoby, poslušnosti a lásky bratrské.

Dne 9. ledna r. 1881 pochován byl zde P. František Brož, narozen v Kuncendorfu ve Slezsku, stár 73 roků. I

tento působil prvé 9 let ve správě duchovní, načež roku 1841 do kongregace vstoupil. Po 20 let byl misionářem. Kázal a zpovídal více jak na 200 misiích. Kromě těchto konal často cvičení pro kněze, řeholnice a vypomáhal v duchovní správě. Všichni tito odpočívají na hřbitově ve zvláštním oddělení. Na hrobích jejich často modlí se lidé, jichžto nikdo nezná. Nejedna slza skropí jich rovy ve zbožné upomínce, že nesmrtelné duše kajících slovem Božím nebo zpovídaním z otroctví hříchů vysvobodili. Misionář nerozdává jmění, o jeho pozůstalost dědicové se netahají a přece jich rovy v Kocvířově času letního rukama často neznámýma se zdobí.

Na sv. Hoře zemřel dosud toliko jeden frater laik.

Těmto velectihodným kněžím, jež mnohý našich čtenářů zajisté znal, následovali mladší horliví mužové ve práci apoštolské po našich vlastech, kde podnes neunavně rozsívají símě pravdy a léčí rány duševní sv. svátostmi. Hospodin zachovejž je a celý řád Redemptoristů a žehnejž mu ku blahu národa i církve!

Ústav sv. Josafata, mučeníka, po všem světě.

Podává *Ant. Rejzek T. J.*

Rej jsou tomu ještě 2 leta, co nás katolíky celého světa, zvláště ale katolíky Slovany obdařiti ráčil sv. Otec náš Lev XIII. velikou milostí prokázanou tím, že slavnost sv. apoštolů slovanských Cyrilla a Methoděje po všem světě odbyvati zařídil, kdežto dříve na kraje pouze slovanské obmezena bývala. Uznali Slované katolíci dobrodiní toto a těšili se všichni i nekatolíci s námi z lásky jeho otecké k nám Slovanům osvědčené. Ona Cyrillo-Methodějská pouť do Říma ze

všech krajů slovanských, po tu chvíli nevidaný objev v dějinách na díků vzdání za dobrodiní tak významné, ostane na vždy zaznamenáno v dějinách vlasti našich a veškeré církve sv.

Opět se roznáší radostná nám zpráva z Říma, sv. Otce Lva XIII. zajisté hodna, zvěstující, že 4 mužové sv. až posud na část kat. církve v úctě své obmezení, mají se těšiti z úcty své po všem světě. Jsouť prý sv. Cyrill Alexandrinský a sv. Cyrill Jerusálémský, oba výteční učitelé církevní, ve směru

jménovitě katechetickém, sv. Justin mučéník, známý co velký filosof a věhlasný apologeta 2. věku po Kristu, a 4. jest arcibiskup polocký, Slovan, Rusín, sv. Josafat Kuncevič, jenž pro víru sv. zemřel jako mučéník, zavražděn jsa od rozkolných bratří svých. *)

Jeden každý z nich by zasluhoval o sobě i ve směru našeho času zvláštní úvahu a naše s ním obeznámení, my však přede všemi pozornosti věnujeme sv. Josafatu Kuncevičovi, který nám v mnohém ohledu jest nejbližší.

Josafat Kuncevič narodil se ve Vladimíři, městě vojvodství volyňského. Volyň nazývalo se druhdy území Volyňanů, plemene Slovanů východních, potom ruských, osedlého kolem hradu Volyň v toku Hučvy do Buhu. Za ruského Nestora, tudíž v 11. století, zaujalo jméno Volyň též Bužany a Dulčby, tak že se vztahovalo na větší část nynější gubernie volyňské na Rusi. R. 988 založil zde na blízku řeky Buhu kníže Vladimír město Vladimír, jež se stalo stolicí úředního knížetství Vladimírského. Na konci 12. století opanoval Vladimírský kníže Roman Halič, a tak se vztahovalo panství jeho na celou Volyň a Halič, z čehož se časem v první polovici 14. století dostala Volyň k Litvě a s unii lubelskou r. 1569 k říši polské, kde učiněno podle tehdejšího způsobu z Volyň vojvodství volyňské s užívajícím úředním jazykem ruským. —

*) Roku 1878 vydal Dr. Julian Pelesz, metropolitní konsistoř ve Lvově rada a ředitel semináře řecko-katolického ve Vídni, knihu, velv ýznamnou, již obsah jest: historický vývin sjednocení ruské církve s Římem, nápis: Geschichte der Union der ruthenischen Kirche mit Rom von den ältesten Zeiten bis auf d. Gegenwart v. Dr. Julian Pelesz. Wien 1878 I. Band, 1880 II. Band. Kniha tato obsahuje mnoho nového dle pramenu mužem učeným spracovaného, a pro nás Slovanů a kat. církve vůbec předčlechitého. Za tou příčinou zasluhuje dílo toto ve svém oboru nové, aby bylo nejen čteno nýbrž velkou pílí studováno a všady rozšířeno, kde pro vědy a zvláště dějiny církve a dějiny jménovitě slovanské se zájmy budí aneb již probuzeny jsou.

Otec Josafatův, Gabriel Kuncevič nebyl, jak Naučný Slovník praví, ševcem, alebrž pocházel ze šlechty litevské, který však jsa schudlým obchodu se věnoval. Že byl ctěn a vážen po celém městě Vladimírském, lze z toho souditi, jelikož si jej vyvolili za svého lavníka t. j. do výboru rady městské. Narodil se r. 1580 a rodičové dali mu na křtu sv. jméno Jan. Od maličkosti bylo na něm znamenatí neobyčejnou náchyllost k modlitbě. Jako malý klouček vyhledával již samotu, v leckterém koutku doma se modlival a ještě lépe tomu rozuměl ve chrámu Páně. Oltáře si stavěti a na kněze si hráti, bylo mu potěšením.

Napotom jej poslali rodičové do Vilna, by pro obchod se vzdělal, časem otci v živobyti pomáhal a jednou jeho nástupcem se stal. — Než malý Jan nemohl se nikterak knih duchovních vzdáti; všaký čas volný věnoval modlitbě a čtení knih duchovních a návštěv chrámu. Než takové počinání nechťelo se líbiti pánu, u něhož se tehdy zdržoval. A Jacek Popovič, tak sloul obchodník, u něhož se učil, domlouval mu nejednou, že z něho jak živ obchodník nebude, jestliže na dále podobně jednati obmyslí. Od té doby . . . se měl Jan v obchodě tím horlivěji a vykonával ještě zevrubněji povinnosti své: v tom si však nijak překážeti nedal, by nesměl pěstovati zbožnost a obcovati co nejčastěji službám Božím.

Dokud byl doma ve Vladimíři, málo kdy co slyšel o náboženských sporech a půtkách, které tehdy hrozné bývaly mezi katolíky a rozkolníky v krajích tamních a mimo to i mezi katolíky samými, obřadů totiž latinských a řecko-slovanských; za to tím více se dověděl přijda do Vilna o rozepřích náboženských, a bez mála byli by jej, jinocha nezkušeného, vlákali rozkolníci do svých tenat. — Teprve r. 1599, jsa 19tiletý jinoch,

zpozoroval, jak ukrutně a nespravedlivě se mají občané vilenští rozkolní ku svým občanům katolickým; i pojat jest proto horlivostí neuhasitelnou a odporem velikým proti rozkolu. Mimo to býval mu nejoblíbenější kostel nejsv. Trojice, kde se v uprázdňené chvíli nejraději zdržoval, a právě zde bylo středisko pro unii*) řecko-slovanskou v tomto městě. Konečně obcování s Petrem Arkudem, hlavním bojovníkem za unii proti rozkolným ve Vilně, posvítilo mu v jedné obtíži a temnosti na pravdu, tak že se stal horlivým a spolehlivým přívržencem unie, ba i tenkrát již bojovníkem udatným pro řecko-katolickou církev. Velikého vlivu na potomní život jeho mělo Tovaryštvo Ježíšovo, které r. 1570 skupem vilenským Protasevičem na ochranu a obranu víry sv. povoláno jsouc mělo ve Vilně kolej se školami a chrám, v němž se k lidu kázalo a služby Boží konaly. Dva Otcové téhož Tovaryšstva zvláště, P. Valentin Groza Fabrici a P. Řehoř Gruzevski, jimž se svěřoval se vším, co myslel a po čem toužil, působili neobyčejně na šlechtěného a obětavého Kunceviče. Jeho přáním bylo od jakživa vstoupiti do stavu duchovního; že mu rádcové v jeho životě neodpírali, alebrž uznávše, že právě povolání má, tím více jej podporovali, vždyť jinak ani s dobrým svědomím jednati nesměli. A od té chvíle se již ani Jan povoláním svým netajil.

*) Známé je mnohým jméno unie, jež dříve tolik co spojení, sjednocení, jednota. Na poli církevním znamená unie jednotu s církví katolickou u oněch národů, kteří mají své obřady a svůj jazyk církevní buď řecký buď slovanský; avšak s církví katol. jsou sjednoceni u jednom vyznání sv. víry a s jednou viditelnou hlavou, papežem v Římě. Oproti unii jest schisma, rozkol. Sem patří, co mají též svůj jazyk církevní buď řecký buď slovanský, ale od církve katolické odstěpeni jsou. Nyní ovšem nemají ani snešení sv. víry s kat. církví totožné; však hlavně slovou schismaticky, rozkolníky pro odpor, který mají ve vzdorovitosti své k viditelné hlavě církve sv., totiž k sv. Otci.

Uslyšev pán jeho, co zamýšlel, snažil se, jakkolivě mohl, vyrušiti mysl z takových snah a to tím více, poněvadž chtěl Jan nejen od něho vystoupiti a stavu duchovnímu se věnovati, nýbrž úplně světu výhost dáti a do řeholy vstoupiti. Tuť se teprve okázalo, jakou láskou lnul Jacek Popovič k chovanci svému. Zrazoval, domlouval, sliboval, jsa bezdětek, že mu vše jmění své poručí a dědicem veškeré pozůstalosti učiní; než Kuncevič setrvav při svém zámyslu opustil svého pána a rozloučiv se s rodiči představil se tehdejšímu, pro své zásluhy o církev sv. věhlasnému arcibiskupovi vilenskému, Adamu Hipatiu Pociej-ovi, který poznav povolání jeho s radostí jej do řádu sv. Basilia přijal a v klášteře vilenském u nejsv. Trojice mu místo vykázal. Když jej obléčel v řeholní roucho a udílel mu r. 1604 řeholní jméno Josafat, netušil asi, koho v jinochu hodném přijímá, jakým sloupem církve řecko-katolické jednou bude, že skrze něho oživne bývalý duch svatosti v řádu Basilianů, že v jeho žilách koleje krev mučnická a jeho jméno oslavovati se bude po celém světě.

Celý řád basilejský nebyl tehdáž právě v nejlepší pověsti a také ji nezasluhoval. Na jaký ráz života se dal Jan Kuncevič, jenž slove nyní Josafat? Milost Boží byla s ním; on ale jsa milosti Boží věren přijímal světlo shůry svítící mu na cestu života, a neohlížeje se po jiných plnil co nejvěrněji vše, cokoliv na něm Bůh žádal, a tím se stalo, že byl sám vzorným řeholníkem a velmi mnoho přispěl k obnově druhdy tak proslaveného řádu sv. Basilia, otce církevního, jenž tolik po celém Východě působil.

Nejprve začal sám sebou v dokonalosti křesťanské se cvičiti. Obdržev za příbytek jízbičku na blízku chrámu nejsv. Trojice, kterou si tak zamiloval, že ji neopouštěl leda maje jíti do chrámu

nebo společné jídelny, trávil celé dni ano i části noci střídavě na modlitbách a studiích bohomluvných. Neušlo mu, co byl již ve světě pozoroval, že Duch sv. při čtení a studiu jistých knih zřejměji nežli kdy jindy mluvívá do duše. A za takové měl knihy církevní pro služby Boží ustanovené. Z těch se rád modlival, v nich nejen čítával ale i vši píli zkoušel jich obsah a zaznamenával vše, co se mu vidělo býti důležité. A divná věc, čemu se z těchto knih obřadních v církvi řecko-katolické naučil, stalo se mu v brzce nejtíživější zbraní proti rozkolníkům, kterým z jejich knih vlastních dokazoval, jak nesprávně a nedůsledně myslí a jednají a jinak se v chrámech modlí. Mimo modlitbu a studie bohomluvné cvičil se v životě asketickém veda život přísný a častými posty, sebe mrskáním a žíněným rouchem trýznil tělo své a krotil nezřízené žádosti.

Ačkoliv jej nebylo vidati po třídách vilenských a naslouchati řečem lidí kolem jdoucích, aniž navštěvoval společnosti světské, kde se přetřepávají otázky běžné, věděl dobře, jaký ruch po městě vilenském a jmenovitě jaký ruch náboženského života tam vládl, která strana zdali katolická neb rozkolná mívá vrch, a proto ihned z počátku stala se horlivá jeho modlitba modlitbou apoštolskou. Vysílal své vzdechy k Bohu za obrat Slovanů nekatolických a studie jeho brala rovněž směr víc a více praktický a apoštolský. Spisy odpůrcův unie řecko-katolické, jichž rok co rok jak ve Vilně tak ve Lvově drahně vycházelo, sobě obstarával a proštudovav je poznával hlavní bludy jejich; načež neotálel ráz na ráz odrážeti útoky vydáváním spisů o pravdě katolického náboženství poučných. Mezi jinými vydal: „o zfalšování knih slovanských odpůrci metropolitovými a o bludech, které tiskem bratrstev vilenského, ostrožského

a lvovského se roztrušují.“ Ve spise „o křtu sv. Vladimíra“ poukazuje na to, že církev rusínská nebyla původně rozkolnou, alebrž katolickou. Mimo to psal, jaký duch má vládnouti v domech řeholních a jaké jich povinnosti, též o významu a důležitosti bezženství kněžského čili coelibátu. Vida, že se nedostává stručného katechismu pro lid doma a děti ve škole, sepsal kratičký ale výtečně seřazený katechismus o nejdůležitějších pravdách náboženských. R. 1877. byl nově v jazyku bulharském v Cařihradě vydán a po Bulharsku a všech zemích jihoslovanských rozšířen. Nejedna sporná otázka mezi katolíky a nekatolíky byla od něho spracována a do tisku dána, aby úvahou výroku katolického stojícího naproti výroku nekatolickému, tím jasněji pravda odůvodněná se objevila a za takovou uznána byla. „Viděl jsem“, tak píše o něm Jakob Suša, tehdejší biskup chelmský, jenž první latinský životopis r. 1645 v Římě vydal a mučnickou jeho smrt vylíčil, „na své oči spisy od něho v jazyku slovanském vydané jednající o předmětech u rozkolníků sporných.“

Ejhle takový byl život řeholní sv. Josafata v prvních letech, dokud jej Hospodin nepovolal do veřejnosti. Bohužel, že jeho spisy nazvíce jsou zmařeny! Jako tehdy i nyní by mnohým posvítily na pravdu, která jediné v katolické církvi jest, a ne jeden bloudící bratr náš na Východě pojat milostí Boží a dojat čtením důvodů různých stran sv. víry navrátit by se do ovčince pravého, kde Ježíš Kristus sám je pastýřem, jenž vodí na pastvu dobrou ovečky své a viditelná hlava církve sv., náměstek Ježíše Krista, sv. Otec v Římě, má klíče ovčince jeho. Nezapomínejme na modlitbách za návrat bratří našich, — Slovanů na jihu a východě, do lůna církve sv., jak nás k tomu tolikráte již vybízeli a vybízí sv. Otec náš Lev XIII. (Pokračování.)

Skutky mluví.

(Glossa.)

Zavří ústa — otevř ruku, —
V nejkrásnějším zavzní zvuku,
Když jsi mlčky svému lidu
Stíral slzy — mírnil bídu.

(Z „Upřímných slov“ K. Matějky.)

Činu zasvěť život celý! —
Málo mluv — však konej více
Úkol jeden zvol si smělý,
Mil by vedlo na tisíce; —
Nechť pak hrozí moře žití
Vzteky vln nechť metá v tváři —
Pamatuj, že z trnů kvítí
Z bídy milost Boží září . . .
A v tom velkém srdce tluku —
Zavří ústa — otevř ruku.

V dobro Tvé před soudem Páně
Jenom v Kristu mluví činy —
Ty Tě vedou k nebes bráně,
Ty Tvé mažou hříšné viny;
A tak více skutek strojí
Než-li slova marná, dlouhá —
Modlitba buď tou Tvou zbrojí,
Dílo ale — láska pouhá! —
Za pravdu pak snášet muku,
V nejkrásnějším zavzní
zvuku . . .

Znej též zákon Pána svého:
Miluj bratra jako sebe! —
Tělo jeho ochraň zlého —
Duši jeho stroj pak nebe! —
Nemysli snad: tito chudí —
Co mi do nich? — Jsou mi cizí! —
Zda Tě k věčnosti to budí,
Když Tvá láska hyne — mizí? . . .
Naděj Tvoje: Lásku v klidu,
Když jsi mlčky svému lidu. —

Více rukou, nežli slovy! —
Budiž Tvoje žitím heslo! —
Kam máš plout — to láska poví,
Skutek pak buď Tvoje heslo! —
Tak jen vpluješ v přístav míru,
To je cesta v svatou říši!
Prátele pak Tvoji víru
Takto v kámen hrobní vpiší:
Hle! zde leží přítel lidu —
Stíral slzy — mírnil bídu! —

Milodary božského Srdce Páně.

Svatý Jan, evandělita Páně, který po Marii Panně nejlépe znal Srdce Ježíšovo a svědkem byl většiny skutků jeho, praví, že kdyby měl všechno sepsati, co Ježíš učil a konal, že by nestačily knihy ani celého světa. To samo platí v míře daleko větší o činech lásky, které Pán Ježíš podnes koná, ovšem více ve skrytě a na vroucné prosby svých ctitelů. To zakouší tisícové a z nich podávají následující do veřejnosti, k čemu se cítí zavázána slibem a vděčností.

Z okoli Brněnského. Dvě sestry vzdávají díky Božskému Srdci Páně a neposkvřenému Srdci Panny Marie a sv. Josefa za odvrácení nebezpečných nemocí. Slíbily, pakli se uzdraví, že to dají uveřejniti ve „Škole B. S. P.“ a hle! obě se uzdravily za nedlouho.

Z Kounic děkuje vděčná dcera za uzdravení matky na přímluvu P. M. Filipsdorfské, a rovněž i mladého muže. Taktéž oznamují se odtud vyslyšení modlitby u P. M. F. za uzdravení dítka od psotníku, za odstranění ošklivé vyraženiny na obličej. Podobná radostná dí-

kůvzdání došla nás z **Králic, z Kelce, z Hradce Králové, z Brna** děkují rodičové za šťastné odbytou zkoušku učitelskou jejich syna; z **Příbora** děkuje jistá matka za pomoc ve vícero záležitostech; z **Popovic** u Rajhradu děkují dvě osoby za uzdravení, jehož dosáhly po 9denní pobožnosti k P. M. Lúrdské a užívání vody odtud.

Všechno toto jest svěděctvím pravdě, které učí církev katolická: Modlitba zkroušená a vytrvalá nebesa proráží a P. Maria a ostatní svatí jsou velemocní svou přímluvou u Boha a rádi nám ku pomoci přicházejí, když je o to prosíme. (Pokračování budoucně.)

V měsíci prosinci

modleme se za lásku k jednotě.

 akový a podobný úmysl uložili jsme již častěji členům apoštolátu modlitby a nyní ještě znovu jej ukládáme na ustavičné vyzývání sv. Otce a s donucením všelikých okolností strastných. Všem téměř poutníkům, kteří ze všech krajín světa do Říma putují ke hrobu sv. apoštolů a ke trůnu náměstka Kristova, k nohoum sv. Otce Lva XIII., všem kladc sv. Otec na srdce jedno jediné: Sjednocujte se, spolčujte se! Abyste odrazili zuřivé útoky nepřátel na město Boží, seřadte se v jeden jediný šik, pod vedením svých pastýřů, biskupů. A co tato ústa sv. Otce nám hlásají, toť jest jenom ozvěna nejsv. Srdce Ježíšova, jenž skryt jest ve svatostánku, nepřestává se modliti za své učeníky: „Aby byli jedno!“

Dokonalé sjednocení, jaké žádá Spasitel pro své učeníky, pro nás, jest troji: předně sjednocení duší vzhledem na jich posvěcení; pak jednota spolků co do lásky a horlivosti; a konečně jednota katolíků rozdílného dosud smýšlení, aby úplně zvítězili na poli společenském, aby zájmy Krista Pána vítězství své slavily. A svazek, jenž tuto troji jednotu váže, jest božské Srdce Páně; a nejmocnějším prostředkem tuto jednotu mezi křesťany rozšířiti, jest rozšíření pravé pobožnosti k božskému Srdci Páně.

V pobožnosti k božskému Srdci Páně nacházíme dokonalé spojení duší vzhledem jich posvěcení. Božské Srdce Páně jest skutečně naše svatost, neboť Ono nepřestává duše spravedlivé posilovati a vzbuzovati, aby posvěcovaly všechna

svá jednání. Následovati toho povzbuzení, sebe a všechny věci své Pánu Ježíši obětovati, aj toť pravá pobožnost k božskému Srdci Páně, toť pravá svatost. Nejsv. Srdce jest každé duši původem svatosti a následovně všech pospolu poutem jednoty. Ono dává všem duším milosti, a tyto zase mají všechna svá myšlení a jednání jemu obětovati. Jako nejsv. Srdce Ježíše všem lásku svou věnuje, tak mají všechny duše lásku svou jemu věnovati. A tedy láska božského Srdce jest tím poutem, jež všechny duše vespolek váže. A tato láska pěstuje se v zahrádce pobožnosti k božskému Srdci Páně, a tudíž mají všickni křesťané, jelikož mají povinnost posvěcovati se, k tomuto ohnisku veškeré svatosti hleděti, všickni stejně pobožně božské Srdce uctívati, mají býti „jedno srdce, jedna duše“. O tuto jednotu musíme nyní prositi tak jako za jednotu spolků lásky a horlivosti.

Jednoty zvláště duchovní, ba i veřejné, katolické, jsou nad míru důležité. Jsou to dítky matky církve, majíce každá svůj cíl, jenž jest podroben jednomu cíli hlavnímu, totiž slávě Boží a spasení duší. Mezi všemi jednotami vyniká nejvíce apoštolát modlitby či pobožnost k božskému Srdci Páně. Jako ale jednotliví údové jednotlivých spolků pracují za vytknutým cílem, tak mají všechny jednoty a bratrstva pracovati za jedním hlavním cílem, jenž jest uctívání božského Srdce Páně, či jinak řečeno sláva Boží a spasení duší. A budou-li všechny jednoty za tímto hlavním cílem se nésti, tím snadněji dosáhne jednakaždá svého účelu, svého cíle. Bohužel, že nyní členové jednot svého osobního účelu vyhledávají, a na ten hlavní zapominají, jak již sv. Pavel sobě nařikal: „Všickni zajisté svých věcí hledají, a ne těch, kteréž jsou Ježíše Krista“ (Filip. II. 21.). Kéž by ono sobectví vzalo za své, a kéž by všickni pospolu, stejně jednoho vyhledávali cíle, účtu božského Srdce Páně. Pak by místo řevnivosti, místo nesvornosti zavládla jedna jediná jednota, proti kteréž marně by nepřátelé brojili.

Zbývá nám zmíniti se ještě o jednotě smýšlení, které je nyní tak různé. Kolik hlav, tolik smyslů! Zvláště na tomto poli vyvinují se ty největší rozpory, ty největší boje mezi lidmi a tím právě trpí království Boží na zemi. Či snad není tomu tak? Jestli bezbožnost panuje, jestli pekelné mocnosti podvrací veškerý řád, jestli chtějí nepřátelé poslední stopy křesťanstva vyhladiti: toť zajisté jest vinou naší, a bude ještě hůře, jestli se nespojíme v jeden jediný voj, jestli nebudeme všickni státi jako neprolomá zeď. Však to dobře vidí sv. Otec a proto klade nám všem na srdce jednomyslnost, jednotu, společnost jednu, slovy, jež pronesl ku poutníkům francouzským asi takto: „V nynější hrůzoplné době, nastává vám, drazí synové, veliká povinnost, bdíti nad blahem vlasti a rozohniti dvojnásobně horlivost a činnost vaši vzhledem hájení práv Božích. Abyste však tím snadněji tuto povinnost konati mohli, potřebí jest především jednoty bratrské všech hodných katolíků. Čím více svět rozchází se v myšlení svém, tím více mají katolíci býti jedno. Mají zjevně, statně a vytrvale bojovati proti všemu zlému.“ Tak mluvil náměstek Kristův!

Jestliže všickni křesťané ujmou se zájmův Ježíše Krista, jestliže, opustivše neznabožství a všelikou vzpouru, v jedno se všichni spojí, pak bude veliká záruka práv Božích a lidských, pak nebude těžko uvesti pravý řád křesťanský. „Hledejme prvé království Božího a spravedlnosti jeho a všechno ostatní bude nám přidáno.“ Toť úmysl tohoto měsíce. Na tento úmysl velikého dosahu modleme se vroucně.

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc prosinec I. P. 1882.

Z a l á s k u k j e d n o t ě.

O Ježíši! skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za dosažení úplné jednoty všech Tvých ctitelů. O Ježíši, jenž tak vroucně po této jednotě toužíš, pomoz nám ji víc a více upevňovati tím, že Tvým zájmům obětujeme všechny zájmy lidské, které nás rozdělují. Amen.

Pane Ježíši, zastiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

O přesladvé Srdce Panny Marie, budiz mou spásou!

Sv. Michale archanděle, sv. Josefe, svatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Dne

Obzvláště ale doporučuji se:

1. *Sv. Eliška, biskp. 695:* Úcta, důvěra a láska B. Srdce Páně. Šťastné zahájení sv. Cyrillo-Methodějské zálohy. Za dar modlitby rozjímavé. Dar trpělivosti. Pomoc v těžké nasnazi.
2. *Sv. Bibiány, p. m. 363:* Vychování dítek doma i ve škole. By se záhy naučily přemáhati sebe. Za pravou zbožnost.
3. *Sv. Františka Xav. 1552:* Misie tu i za mořem. Tovar. Ježíš. Povolání hodných jinochů ku sv. misiím. Duše v očistci.
4. *Sv. Barbory, p. m. 236:* Včasné zaopatření nemocných sv. svátostmi. Zdar lékařům křesťanství podporujícím. Těžce nemocní.
5. *Sv. Petra Chrysost., uč. cír. 450:* Vojsko naše, zvláště jeho duchovenstvo a důstojnictvo. Ústavy vychovácí pro dítky.
6. *Sv. Mikuláše, biskp. 327:* By ovládal duch křesť. kruhy rodin zámožných. Stědrosť k chudým maličkým. Obrana proti pohoršením. Volba duch. pastýře. Nesnadná záležitost. Přemožení náruživosti.
7. *Sv. Ambrože, biskp. uč. cír. 397.* Biskupové zemí koruny sv. Václavské. Bohoslovecké ústavy a jich časopisy. Horlivost kněží u vzdělání vlastním. Mládež školní. Nemocný otec.
8. *Nepoškrvněného počtí P. M.:* Družiny mužské ku počtí nejsv. P. M. v Praze. Neoblomná důvěra u velkých obtížích.
9. *Blh. Petra Kanisia, kn.:* Sv. Otec náš a celý dvůr římský. Zdar snahám jeho v obrácení Slovanů na Východě. Horlivost v apoštolátu modlitby. Zanedbávající služby Boží nedělní a sváteční.
10. *Sv. Eulalie, p. m. 304:* Císař a král náš. Pěstování ducha křesťanského s hůry. Nemocný otec. Odevzdání-se do vůle Boží. Těžce nemocná služebná. Némé dítě. Láska k bližnímu.
11. *Sv. Damasa, pp. 384:* Zdar práci ku slávě Boží a radosti celé země České. Požehnání pro sv. misií. Za pokoru a trpělivost.
12. *Sv. Ottilie, abat. 720:* Studující mládež na vysokých školách našich a jich učitelstvo. Dobré použití času ku vzdělání.
13. *Sv. Lucie, p. m. 304:* By rozuměli křesťané postům církevním a zachovávali je. Četné přistoupení ku správě Boží a ke stolu Páně v čas adventní. Za ducha modlitby. Živí manželé.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hod. mše sv. na úmysly dne, které i vloženy jsou na oltáři v Lárdu, Eilpsdorfu, Časochově, Boleslavi a m. ost.

Připojiz každý k úmyslům dne: „i na úmysly doporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc prosinec l. P. 1882.

Z a l á s k u k j e d n o t ě .

Dne

Obzvláště ale odporučuje se :

14. *Sv. Spiridiona, biskp. 349:* Katolická církev na Rusi a jich duchovenstvo. By osvitil Duch sv. mocnáře nekatolické o výhodách podrobení-se katolické církvi. Za dar Ducha sv. Volba stavu.
15. *Sv. Irene, biskp.:* Mužové učení pro blaho církve sv. činní. Bloudící u sv. víře a nevěrci. Za šťastnou poslední hodinku.
16. *Sv. Adlét, vd. 999:* Kněží ve správě duchovní postavení. By je b. Srdce Páně ctnostmi svými obohatit ráčilo! Překážení pohoršení v osadách a rodinách. Sprostění soudního potahování.
17. *Sv. Lazara, biskp.:* Nemocnice, sirotčince, ústavy slepých a hluchoněmých. Sv. trpělivosti v souzení. Mladý protestant.
18. *Očekávání porodu P. M.:* By b. Srdce Páně žehnało podniku ku počtě Bohorodičky své. Novomanželé křesťanství. Věrnost v dobrých předsevzetích. Příbuzní vzdalující se sv. svátosti.
19. *Sv. Nemesia, m. 250:* Živá víra a úcta povinná k velebné Svátosti. Spolky na zvelebení chrámů. Obmyšlení chudých chrámů Páně dary vánočními. Zdar podniku ku cti Boží a spásě duší.
20. *Sv. Petra Klavera, mision. 1654:* Skoly národní by vzkvétaly v duchu křest. Zlomení odporu liberalního učitelstva ve vlastech našich. Zakročení otců proti jakékoliv nekřesťanské věci ve škole.
21. *Sv. Tomáše, apošt. P.:* Za ducha apoštolského pro vrchní pastýře v Čechách a na Moravě. Kazatelé slovanští. Tři chovanci čeští skoly apoštolské v Belgii. Vymožení důležitého rozsudku úřadů.
22. *Sv. Servula, zebřáka, VI. stol.:* Chudina by našla dobrodinců na vánoce. Almužny v lásce křesťanské. Radost v dobročinnosti.
23. *Sv. Viktorie, p. m. 253:* Horlivost bratrstva sv. Cyrilla a Methoda a rozšíření jeho po světě slovanském. Mnohé záležitosti závažné. Úřadnictvo naše. Zavčasné zaopatřování nemocných.
24. *Adáma a Evy, prarodičů:* Dej nám poznati božské Srdce Páně cenu dober věčných! Zpěv vánoční. Křesťanský štědrý večer.
25. *Narození Páně:* Upřímná láska k Ježíškovi a obětavost sebe zaň. Učme se od Něho ctnostem. Jesličky. Staříčká matka.
26. *Sv. Štěpána, prvomuč.:* Synové zatvrzelí, nepovědení a zkažení. Neohroženost křest. za sv. víru a povinnosti stavu svého. Smíření se nepřátel. Napravení povahy nevládné. Dva bratři studující.
27. *Sv. Jana evand.:* Láska k bližnímu. Jihoslované katoličtí v Bulharsku a Srbsku. Rozkolných Slovanů obrácení. Dvě rodiny.
28. *Sv. mladůtek:* Všecka nevinátka na světě. By si mládež vážila co nejvíce nevinnosti své. Vychování rodinné. Šťastné přesídlení.
29. *Sv. Tomáše, biskp. m. 1170:* Duchovenstvo řeholní ve vlastech našich. Podpora kat. tisku slovem i skutkem. Duše v očistci.
30. *Sv. Davida, krále:* Knížata a králové křesťanství. Vychování u vysoko postavených rodinách. Jich zpovědníci. Šťastná hodinka smrti.
31. *Sv. Sylvestra, pp. 335:* Díky za rozšíření úcty sv. Jozafata po všem světě. Úznalost a vděčnost za vše dobré tohoto roku. Všichni v tomto měsíci v Pánu zesnuli údobí katol. bratrstev.

Každý den slouží se o 8. hod. mše sv. na úmysly dne, které i vloženy jsou na oltáři v Lúrdnu, Etlpsdorfu, Časochově, Boleslavě a m. ost.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Připojíž každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“